

www.burmeseclassic.com

တကမ္ဘာတံတက်လျှ
တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေ

စာပေသာ စာပေလင်္ကာ (၂)

သိန်းဖေမြင့်

BURMESE
CLASSIC

www.burmeseclassic.com

ပထမ အကြိမ်

အုပ်စု ၅၀၀၀

မတ်လ၊ ၁၉၇၅

ဇာတ်နာမံကို

ဝန်းချီ ဝံတိုးဆရာဆွဲပြီး

ခင်းတွင်းတိုက်တွင် ပုံနှိပ်သည်။

အစိုး တဆယ် ကျပ်

တက်ခေတ် တက်လူ တက်ဘုန်းကြီးသိန်းပေ

[စာပေတဝဇာတ်လမ်းစုံ-၂]

သိန်းပေ မြင့်

BURMESE CLASSIC

ဦးသိန်းတန်း၊ သီဟရတနာပုံနှိပ်တိုက်၊ ၀၀၁၉ မြို့၊ ၁၄၄-အနောက်ရထားလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့တ-ပုံနှိပ်၍၊ ဒေါ်ခင်မြင့်ကြည်၊ သံလွင်စာပေ၊ မြို့ ၀၅၉၆၊ ၁၄၅-၃၄လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့တ ထုတ်ဝေသည်။

www.burmeseclassic.com

အခန်း ၁	စာမျက်နှာ
ဘုတလင်ပြန်	၉
ကျောင်းနေစက်မဟုတ်၊ သားချင်းလည်းမဟုတ် သော်လည်း	၁၂
ကျွန်တော့ဇာတ်လိုက်များ	၁၆
သည်းခံနိုင်လောက်သောအမှား	၂၀
အခန်း ၂	
၁၉၃၄-၃၅ ပညာသင်နှစ်	၂၅
ဆရာဦးအေးမောင်နှင့်ကျွန်တော်	၂၀
မင်းသုဝဏ်နှင့် နွားမေ့ကလေး	၃၃
အခန်း ၃	
၃၃-ရေတာရှည်လမ်း	၄၂
သခင်ဗသောင်း၏ သရော်စာများ	၄၇
ဘာသာပြန်ဆရာ သခင်ဗသောင်း	၅၀
အခန်း ၄	
စိတ်ဝင်စားဘွယ်ကောင်းသောဇခတ်အခါ	၅၅
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူဆိုသည်မှာ	၅၀
သမိုင်းအစဉ်အလာရှိသောမြန်မာစာပေ	၆၁
တက္ကသိုလ်မှာ ဆရာနှင့်ကျောင်းသားများ၏ ကြိုးပမ်းချက်	၆၆
အစဉ်တစိုက်တိုးတက်လာသည့်မြန်မာစာပေ	၇၀
အခန်း ၅	
စကားပြေစာရေးဆရာအဖြစ် ရွေးချယ်ခြင်း	၇၆
ကာယံနဘေ၊ ဥပမာ ဥပမေယျတွေ့များများနှင့်	၈၀

စာမျက်နှာ

အခန်း ၆

‘ခေတ်စမ်းစာပေ’ ဟူသည်	၈၀
ခေတ်စမ်းစာပေများနှင့် ဂယက်ရိုက်ခတ်မှုများ	၉၂
လှပ၍အသုံးဝင်သော ရလဒ်တစ်ခုတည်း	၉၉
ခေတ်စမ်းစာပေနှင့်ကျွန်တော်	၁၀၁
သိပ္ပံမောင်ဝ.	၁၀၆
ဇော်ဂျီ	၁၁၄
မင်းသုဝဏ်	၁၂၁
ထိုခေတ် မြန်မာစာပေနှင့် ဂန္ထလောက	၁၂၀

အခန်း ၇

ဆရာလွန်းနှင့်တွေ့ဆုံခြင်း	၁၃၇
ဆရာလွန်းနှင့်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ	၁၄၃
သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း	၁၅၀
အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးဆရာ	၁၆၀

အခန်း ၈

လယ်သီးယာသီးစား၍ အေးအေးနေစေရန်	၁၇၁
အလုပ်အကိုင်၊ စာရေးဆရာ	၁၇၇
ဒီးဒုတ်မှာ ပင်တိုင်စာရေးဆရာ	၁၈၃

အခန်း ၉

ဝတ္ထုများကို အကဲဖြတ်သူ	၁၉၂
ဂျာနယ်ဝတ္ထုတိုများ	၂၀၀
ကဗျာဂီတနှင့် စိတ်ကူးယဉ်မှု	၂၁၅
စောင်းတော်သံဝတ္ထု	၂၂၃
ကျွန်ုပ်တို့ဘဝဘန်ရေးသမား	၂၅၀

စာမျက်နှာ

အခန်း ၁၀

ခက်ဆစ်တွေတစ်ခန်းထနေပြီ	၂၅၆
လို့ဆော်ရေးစာစောင် ရေးသားဖြန့်ဝေမှု	၂၆၀
မြန်မာ့အလင်းနှင့်ကျွန်တော်	၂၆၀
ကျွန်တော် နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်	၂၇၃
ရုပ်ပုံလွှာအကြမ်းရေးသူ	၂၈၂
ဂန္တီနှင့်တွေ့စဉ်က	၂၀၆

အခန်း ၁၁

ဗုဒ္ဓဂါယာသို့	၂၉၆
ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်ကျောင်းသား	၃၀၀
ကာလကတ္တားတွင်နေရေးထိုင်ရေး	၃၀၆
ကျောင်းပိတ်ချိန် ဗုဒ္ဓဘာရဟန်းခရန်	၃၁၀

အခန်း ၁၂

တက်ခေတ်၊ တင်လူ၊ တက်ဘုန်းကြီး	၃၁၄
နေရစ်တော့ ‘သိန်းနေနွယ်’	၃၁၈
ဝေဘန်စာ၊ တက်ဘုန်းကြီး	၃၂၁
ယခုခေတ်မြန်မာစာပေအရေးတော်ပုံ	၃၃၀
လဇ္ဇီပေသလ သိက္ခာကာမ သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်	
ထို့အား ကန်တော့ပါဏ်	၃၄၁
ဝတ္ထုအင်္ဂါရပ်တွေပြည့်စုံသော ဝတ္ထုစစ်စစ်တပုဒ်	၃၅၁
သာယာဝတီ ဦးညေယျကို မရည်ညွှန်း	၃၆၁
အပျိုကြီးနှင့် သီလရင်တို့ကို သရုပ်ဖော်ခြင်း	၃၆၈
တက်ဘုန်းကြီး၏ချွတ်ထွင်းချက်	၃၇၇
ထိုနေ့ကစ၍ တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေခေါ်တွင်စေ	၃၇၀

မာတိကာ

စာအုပ်ဆက်တွဲ

စာရေးသူ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်	၃၀၀
မိန်းမကြောက်	၃၉၇
မြင့်နှင့်သွင် ငယ်စဉ်က	၄၁၀
ထိုနိုင်ဘွယ်	၄၂၀
လေဒီခင်	၄၄၂
ရှင်တို့ယောက်ျား	၄၅၂

စာမျက်နှာ

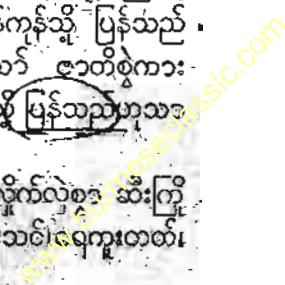
အခန်း ၁

ဘုတလင်ပြန်

ကျွန်တော့ အသက် ၆၀ ပြည့် မွေးနေ့အတွက် ကျွန်တော် ဘုတလင်သို့ ပြန်ခဲ့သည်။ အသက် ၅၀ ပြည့် မွေးနေ့အတွက်လည်း ဘုတလင်သို့ ပြန်ခဲ့လေသေး၏။

အထက်ပါ စာပိုဒ်တွင် ဘုတလင်သို့ ပြန်ခဲ့သည်ဟု ရေးလိုက်ပြီးနောက် ရုတ်တရက် ပြန်စဉ်းစားမိသည်။ ဘုတလင်သို့ သွားသည်ဟု ဆိုလျှင် ပိုမိုမုန်ပေဘူးလား။ ကျွန်တော်သည် ဇာတိရပ်ရွာနှင့် ကင်းကွာနေသည်မှာကြာပြီ။ ပဝတ္တိဖြစ်သော ရန်ကုန်မှာ စွဲမြဲစွာနေနေလေပြီ။ ဘုတလင်ပြန်နေရန်လည်း မစဉ်းစားတော့။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့အဘို့ ဘုတလင်သို့ သွားသည်၊ ရန်ကုန်သို့ ပြန်သည် စသည်ဖြင့် ရေးမှ မှန်ပေတော့မည်။ သို့သော် ဇာတိစွဲကား မပျောက်ချေတကား၊ ဇာတိရပ်ရွာ ဘုတလင်သို့ ပြန်သည်ဟု သေချာရေးမိပေသတည်း။

ဘုတလင်ကလည်း ပြန်လာသည့်သားကို လွှဲလှဲစွာ ဆီးကြိုခဲ့ပေ၏။ ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းက ရေကူးသင်၊ ရေကူးတတ်၊

ရေကူးလေ့ရှိသော ကန်မကြီးကား ရေအပြည့်ဖြင့် ပြီးလျက် ကျွန်တော့်ကို ကြိုဆို၏။ ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်က ရှိခိုးပူဇော်ခဲ့သော ရန်အောင်မြင်ဘုရားကြီးကား ဆည်းလည်းသံ သာသာဖြင့် ခေ့တေးသကျူးကာ ကြိုဆို၏။

မိုးဦးက ကောင်းခဲ့ပြီး ကန်မကြီးကလည်း ရေအပြည့် ရှိမိန် သဖြင့်၊ ကန်မကြီးကို ပတ်လည်ဝိုင်းနေသည့်အလား ထည်ရှိအော သော ဘုတလင်မြို့ကလေးသည် သစ်ပင်ပန်းပင်တို့ဖြင့် စိမ်းလန်းစို ပြေနေလေသည်။ လေတဟူးဟူး တိုက်ခတ်နေသဖြင့် လှုပ်ယမ်းနေ သော သစ်ကိုင်သစ်ခက်တို့သည် ကျွန်တော့်ကို လက်ယပ်၍ ခေါ် နေကြပေသည်။

ကျွန်တော့်ကို ကြိုဆိုနေသော ဘုတလင်တွင် သားချင်းအရင်း များကို အနည်းအကျဉ်းသာ တွေ့ရတော့သည်။ ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်းများကိုလည်း အနည်းအကျဉ်းသာ တွေ့ရတော့သည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းသား ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်းများဖြစ် သော ကိုဘသန်း (ကိုရင်ကြီးကိုဘသန်း) ကိုဘကျွန်နှင့် ကိုဖိုးသံ။ ကိုဘသန်းကား ဇရာထောင်းသဖြင့် လုံးဝ ရုပ်ပြောင်းသွားလေပြီ။ ငယ်ငယ်က ပြည့်ဖြိုးပြီး ရှင်မြူးသော ရုပ်။ ယခုတော့ ပိန်ပြီးစပ် ချွန်းချွန်း ဖြစ်ကာ ညှိုးနွမ်းသောရုပ်၊ ဆင်းရဲပင်ပန်းသော ရုပ်။ ကိုဘကျွန်နှင့် ကိုဖိုးသံတို့ကား သိပ်ပြီး ရုပ်မကျလှ။ သူတို့သည် ယခင်ကလည်း အရပ်ခပ်ရှည်ရှည်၊ အသား ခပ်ကျစ်ကျစ်၊ လက် မောင်းကြက်သားနှင့် သလုံးကြက်သား ကောင်းသူများ ဖြစ်ခဲ့ သည်။ ယခုလည်း နံနံပိန်သည်ကလဲ့၍ ဆံပင်အနည်းငယ်ဖြူသည် ကလဲ့၍ ယခင်က ရုပ်မျိုးပင်။ သူတို့သည် ယခင်ကလည်း လယ်

ယာလုပ်ငန်း လုပ်ကြသည်။ ယခုလည်း လယ်ယာလုပ်ငန်းစွမ်းမှာ ပင် ရှိနေကြလေသည်။

ဆရာဥာဏ်၏ လောကဓာတ်ကျောင်းမှာ ကျောင်းနေဖက် များဖြစ်ခဲ့သော မငွေစိန်နှင့်မချစ်မိတို့ကို တွေ့ရသည် (စာရေးရာ မှာသာ ကိုဘကျွန်၊ ကိုဖိုးသံ၊ မငွေစိန်၊ မချစ်မိ စသည်ဖြင့် ကိုတွေ့၊ မတွေ့ထည့်ပြီး ရေးရသည်။ အချင်းချင်းတွေ့တော့ ဘကျွန်၊ ဖိုးသံ၊ ငွေစိန်၊ ချစ်မိ စသည်ဖြင့် ခေါ်တတ်သည်။ သို့ကလို့ ရင်းရင်း နှီးနှီး ခေါ်လိုက်ရမှ အခဲရသည်။)

မငွေစိန်ရော၊ မချစ်မိပါ ရုပ်သိပ်မပြောင်းကြပါ။ ငယ်ရုပ်ကို တွေ့မြင်ရပါသေးသည်။ သို့သော် နှစ်ယောက်စလုံး ငယ်ငယ်ကလို သေးသေး သွယ်သွယ်ကလေးတွေ မဟုတ်ကြတော့၊ ဝဝဖိုင်ဖိုင် ကြီးများဖြစ်နေကြပြီ။ ငယ်ငယ်ကလိုပင် မငွေစိန်က သွား အနည်း ငယ် ခေါ်ပြီး၊ မချစ်မိက သွားများများ ခေါ်သည်။ သို့သော် နည်းနည်းခေါ်ခေါ်၊ များများခေါ်ခေါ်၊ သွားခေါ်နေဆဲဖြစ်သည် ကို တွေ့ရသဖြင့် ဝမ်းသာရ၏။ သူတို့သွားတွေ မကျိုးသေးပါတ ကား။ သူတို့နှစ်ယောက်စလုံးသည် မူလတန်းဆရာမများဖြစ်ကြ၏။

ဆွေမျိုးသားချင်းများထဲမှ ကျွန်တော်တွေ့ခဲ့ရသော အသက် အကြီးဆုံးသူမှာ ကိုချစ်ပိုဖြစ်သည်။ ငယ်ငယ်ကတော့ လူချောပင်၊ အရပ်အမောင်းကောင်းပြီး အသားဖြူသည်။ ခန္ဓာကိုယ်ကြံ့ခိုင် တောင့်တင်းသည်။ မျက်လုံး မျက်ဖန် ကောင်းသည်။ ယခုတော့ ကိုချစ်ပိုကို လူချောဟု မခေါ်နိုင်တော့ပြီ။ အရပ်အမောင်းက တော့ ကောင်းပါသေး၏။ ခါးလည်း မကိုင်းသေး၊ အသားမှာ နေလောင်ထားသဖြင့် နီညိုညို ညစ်ပတ်ပတ် ဖြစ်နေပြီ။ ကိုယ်ခန္ဓာ

မှာ ကြွက်သား အတော်အတန်ကျန်သေးသော်လည်း တောင်တင်း
ဒုဋ္ဌိတော့ပြီး မျက်နှာကိုမူ မျက်ခမ်းစပ်က လွမ်းမိုးထား၏။

ထိုခုတ်ပိုသည် ကုက္ကိုရွာမှာ လယ်ယာလုပ်သည့်အခါ လုပ်
၏။ မန္တလေးထက်၍ ကူလီ အလုပ်ကြမ်းဆရာ လုပ်သည့်အခါ
လုပ်၏။ ယခုတော့ ဘုတလင်မှာ ရေစည်တိုက် ရေရောင်းစားနေရ
သည်။ သူ့ကိုများသောအားဖြင့် အင်္ကျီချွတ်နှင့် ပုဆိုးတိုတို့နှင့်
တွေ့ရတတ်သည်။ ကျွန်တော့မွေးနေ့ ဆွမ်းကျွေးပွဲမှာတော့ ကိုချစ်
ပိုကို ရှစ်အင်္ကျီနှင့် ဘာတွေ့ညာတွေ့နှင့် တွေ့လိုက်ရလေသည်။

ကျောင်းနေဖက်မဟုတ်၊ သားချင်းလည်း မဟုတ်သော်လည်း

ကျောင်းနေဖက်လည်းမဟုတ်၊ ဆွေမျိုးသားချင်းလည်းမဟုတ်ပဲ၊
ငယ်သူချင်းအဖြစ် ရင်းနှီးနေသူမှာ ကိုမင်း ဖြစ်၏။ ကိုမင်းသည်
ငယ်ငယ်ကလေးကပင် မျက်မမြင် ဒုက္ခိတ ဖြစ်နေရှာသည်။ လူပျို
ပေါက်အရွယ် ကတည်းက အနိပ်သည်အဖြစ်ဖြင့် အသက်မွေးခဲ့
ရသည်။ မျက်မမြင်ဒုက္ခိတဟု ဆိုသော်လည်း လူချစ်သန်၏။
သန်ရှင်းစင်ကြယ်စွာဝတ်ဆင်တတ်၏။ ဘယ်သူ့အကူအညီမှ မလိုပဲ၊
ဘုတလင်ရှိ လမ်းတကာတွင် အိမ်ပေါက်စေ့ ရောက်အောင်သွား
နိုင်ခဲ့၏။ လူနဲ့ခဲသော လေး ငါးနှစ်က ဘုတလင်ကို မီးကြီးလောင်
လေသည်။ အာဏာပိုင်ဆိုက မီးလောင်မြေကို အကွက်သစ်များ
ဖိုက်ကာ လမ်းဖြောင့်များဖောက်၍ အိမ်နေရာများ ပြန်လည်ချ
ထားလေသည်။ ယခုအခါ ကိုမင်း ဘုတလင်တွင် လမ်းမလျှောက်
ထုတ်တော့ချေ။ လမ်းကောက်မှာ ကျင့်သားရခဲ့သော သူ့ခြေ
ထောက်များသည် လမ်းဖြောင့်မှာ မလျှောက်တတ် တော့ပြီ။
ထို့ကြောင့် ကိုမင်းအိမ်ပြင်ထုတ်တော့ဟု ဆိုသည်။ ဆွမ်းကျွေးဆို

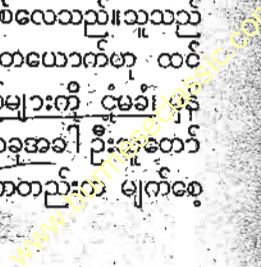
လာပါရန် ဖိတ်ကြားထားသော်လည်း ကိုမင်းလာလိမ့်မည်မဟုတ်။
ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က ကိုမင်းထံသို့ ထမင်း တအုပ်အပွဲခိုင်းရ
သည်။ ပြီးတော့ ညနေစောင်းတွင် ကိုမင်းထံသို့ ရောက်အောင်
သွားခဲ့ရသည်။ ကိုမင်း ထွက်မလာမီ အိမ်ရှေ့ခန်းမှာ ခဏထိုင်စောင့်
ရင်း သူ့နှမတွေနှင့်စကားစမြီပြောနေရသည်။ အတန်ကြာတော့
ကိုမင်း ထွက်လာ၏။

ထွက်လာသော ကိုမင်းကား ဆံပင်ကို သပ်ယပ်စွာဖိုးလိမ်းပြီး
ရောင်တစောင်းထိုးထားသည်။ ကောင်းမွန်စွာ လျှော်ပွတ်ထား
သော ချည်ရုပ်အင်္ကျီနှင့် ချည်ပုဆိုးတို့ကို ဝတ်ထားလေသည်။ သူ့
ရုပ်လည်း မပြောင်းလှပါ။ ဆံပင်ပင်လျှင် သိပ်မဖြူလှ။ ခါးက
လည်း မကိုင်။ အသားအရေကလည်း ဟိုတုန်းကအတိုင်း မာမာ
ကျစ်ကျစ် ကြည်ကြည်လင်လင် ရှိလေသည်။

သားချင်း

ကိုမင်း ကိုကြည့်ပြီး ကျွန်တော် အံ့ဩနေမိသည်။ သူသည်
အသက် ၆၀ ထက် နှစ်အတော်ကျော်နေလေပြီ။ ဘယ်လိုလဲ။ မျက်
မမြင်ဒုက္ခိတဖြစ်၍ တဖက်တဌာနတွင် ချွတ်ယွင်း နေသူသည်၊
အခြားဘက် အခြားဌာနများတွင် ပိုကောင်းမွန် ပြည့်စုံနေခြင်း
မှာ သဘာဝတရားက လျှော်ကြေးပေးခြင်းများဖြစ်လေသလော။

ကျောင်းနေဖက်လည်းမဟုတ်၊ ဆွေမျိုးသားချင်းလည်းမဟုတ်
ဘဲ၊ ကျွန်တော်နှင့်ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေဖြစ်နေသူ အခြားတ
ယောက်မှာ သပြေပင်တောရွာမှ ဦးသူတော်ဖြစ်လေသည်။ သူသည်
စကားပြန်နားလည်ဖြစ်၏။ ရပ်ရွာမှ လူစွာကြီးတယောက်ဟု ထင်
ရှား၏။ မင်းအဆက်ဆက်က အာဏာပြုသည်များကို ငှုမခါ ဗုဒ္ဓ
သည်ထင်သည့်ဘက်မှ ခုခံပြောဆိုတတ်၏။ ယခုအခါ ဦးသူတော်
သည် အသက် ၇၀ ကျော်နေလေပြီ။ ယခင်ကတည်းက မျက်စေ့

တောင်လှ။ ယခုတော့ ထုံးဝမမြင်ရသလောက် ဖြစ်နေလေပြီ။ အထင်အမှောင်ကိုသာ ခွဲခြားမြင်နိုင်ပြီး အရိပ်ကြည့်၍ သွားလာ လှုပ်ရှားနေရသည်။ သူသည် ကျွန်တော့ထံအရောက်လာခဲ့၏။ အခြားမိတ်ဆွေကြီး တယောက်ကား ကိုညိုစိမ့်ခေါ် တောင်သူကြီး ဦးညိုစိမ့်ဖြစ်၏။ သူသည် အသက် ၇၅ နှစ်ရှိပြီ။ ယနေ့အထိ မြေကေ ၂၀ ကျော်ကို လုပ်နေဆဲဖြစ်သည်။ သူသည် ကိုယ်တိုင် ဇွတ်ယူသော ပျားရည်ကို ကျွန်တော့ထံသို့ (ရန်ကုန်သို့) မကြာခဏလက်ဆောင်ပို့ချဖြစ်သည်။ ကိုညိုစိမ့်လည်း ကျွန်တော့ထံသို့ ဇာမာတောင်တောင် ကိုယ်ခန္ဓာရှိ၏။ နာမည်နှင့် လိုက်အောင် ညီစိမ့်စိမ့်အသားရှိပြီး မျက်နှာမှာ ချိုသည်။ ဆံပင်နှင့်နှုတ်ခမ်းမွှေးတို့ကား ဖြူနေပါပြီ။ မျက်နှာတွင် ဇရာ၏အရေးအကြောင်းများ ကိုလည်း တွေ့မြင်နေရပါပြီ။

ရုပ်အပြောင်းဆုံးကတော့ သန်းကြည်ဖြစ်ပါသည်။ သူကား ကျောင်းနေဖက်လည်း မဟုတ်၊ ဆွေမျိုးသားချင်းလည်း မဟုတ်။ အိမ်နီးနားချင်း ကစားဖေ ကစားဖက်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သန်းကြည်သည် ငယ်ငယ်တုန်းက အသားဖြူဖြူ နှာတံပေါ်ပေါ် မျက်လုံးကောင်းကောင်းနှင့်အတော်လှသည်။ ယခု ဆွမ်းကျွေးဖိတ်တော့ သူ့လောချေ။ သူ့ထံသို့ ကျွန်တော်သွားလည်တော့ သူငယ်ချင်း မငွေစိန် (ဆရာမကြီး)က လိုက်လာသည်။ သန်းကြည်၏ ထံပုတ်ကလေးမှာ ခြုံကြိုခြုံကြားတွင် မြှုတ်နေသည်။ မငွေစိန်က “မသန်းကြည်” ဟု အော်ခေါ်လိုက်တော့ ခြုံကြားထဲမှ အမယ်အိုတဦး ထွက်လာလေသည်။ တကယ်စုံပြ အမယ်အိုပါတည်း။ ပိန်ကပ်ကပ်၊ ခါးကုန်းကုန်း၊ မျက်လုံးဘဖက်မရှိ၊ ကတုံးတုံးထား

ပြီး။ တဘက်စပ်ကလေးတစ်ကို ကတုံးပေါ် မလှုံ့တလှုံ့ တင်ထား၏။ အသက် ၆၀ လောက်မှာ သည်လောက် အိုစနာ လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်မမြော်လင့်ခဲ့။

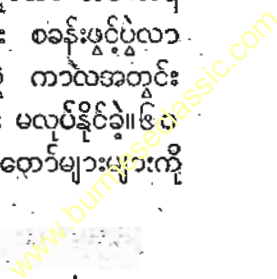
သူ့ကို ကျွန်တော်က သန်းကြည်ဟု ခေါ်ရမှာ နှုတ်လေးနေပါ၏။ အမယ်ကြီးအို ဒေါ်သန်းကြည်ဟုသာ ခေါ်သင့်သည် မဟုတ်ပါလား။

အမယ်ကြီးအို ဒေါ်သန်းကြည်သည် အပျိုကြီးဖြစ်၏။ သူ့ညီမ မယ်ညို၏ မြေးဖြစ်သူက ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ထားရ၏။ တကယ်တော့ ထိုသူငယ်မှာ လုပ်စားကိုင်စားသာဖြစ်သဖြင့် သူ့အဖွားကို မသေရုံတမယ်သာ ကျွေးနိုင်ရှာ၏။ စောင့်ရှောက်သည် ဆိုသည်မှာလည်း ဤမျှ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့်ကြားမှာ သန်းကြည်တယောက် အသက်ဆန်ငင် ဆန်ငင်ဖြစ်နေသည်ကို လက်မိုင်ချ၍ ကြည့်နေရခြင်းသာဖြစ်ပါ၏။

သန်းကြည်ကား တသက်လုံး ဆင်းရဲခဲ့သည်။ ယခု အဖွားကြီးအို ဒေါ်သန်းကြည်ဖြစ်သောအခါ ပို၍ ဆင်းရဲလေသည်။

ကျွန်တော် သူ့ကြည့်ပြီး သတိသံဝေဂရမိသည်။ ငြော်- အိုရချေသေး၊ နာရချေသေး၊ သေရချေသေး။

ကျွန်တော်သည် ဘုတလင်ပြန်ရောက်လျှင် အိမ်ပေါက်စေ့နီးပါးလျှောက်ဝင်ပြီး နှုတ်ဆက်လေ့ရှိသည်။ သို့သော် တခါတရံ ဤနိစ္စပတ်အလုပ်ကို မလုပ်နိုင်ခဲ့ပါ။ အသုံးလုံး စခန်းဖွင့်ပွဲလာတုန်းက မလုပ်နိုင်ခဲ့။ ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ ကာလအတွင်း ကော်မီရှင်လူကြီးအနေနှင့် ရောက်တုန်းကလည်း မလုပ်နိုင်ခဲ့။ ၆၀ ပြည့်မွေးနေ့အတွက် ပြန်ရောက်တော့မှ အိမ်အတော်များများကို ဝင်နိုင်ခဲ့ပါ၏။

ဘုတလင်ပြန်ရောက်လျှင် သပြေပင်တော၊ ရှမ်းတဲ၊ မြောက်
 တဲ၊ ထမ်းကန်၊ လွတ်စသော ဘေးပတ်လည် ရွာများဆိုလည်း
 အဘဉ်အားမြဲဖြစ်လေသည်။ ယခုတခေါက်တော့ သပြေပင်
 တော၊ ရှမ်းတဲနှင့်မြောက်တဲရွာတို့ကိုသာ ရောက်ခဲ့ရသည်။ ရုပ်ရှင်
 ဒါရိုက်တာ မင်းသားကြီး ဗိုလ်ဗကိုလည်း ပါခဲ့သည်။ ဗိုလ်ဗကို
 ပါသဖြင့် ဝိုင်းကြည့်သူတွေများသည်။ ဝိုင်းကြည့်သူတွေ များ
 သလောက် ရုပ်ရုပ်ပြီး အကြည့်ခံကြရသဖြင့် ခရီးဖင့်သည်။
 အကြည့်ခံရုံဆို တော်သေး။ ဗိုလ်ဗကိုက မိတ်ဆက်ဖက်ကား လှမ်းလှမ်း
 ပြောနေသေးသည်။

ကျွန်တော့ ဇာတ်လိုက်များ

ကျွန်တော်သည် ဘုတလင်တွင်၎င်း၊ ဘုတလင် ဘေးပတ်လည်ရှိ
 ဤရွာများမှာ၎င်း၊ မောင်းထောင်၊ ညောင်ကန်၊ တွင်းတောင်၊
 ငှက်ရင်းစသော ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ ရွာများတွင်၎င်း၊ ကျွန်တော့
 ဇာတ်လိုက် သို့မဟုတ် ဇာတ်ကောင်များနှင့် ပြန်လည်တွေ့ဆုံရ
 သည်။ ကျွန်တော်ရေးသော ဝတ္ထုတို ဝတ္ထုရှည်များနှင့် အခြား
 စာပေများတွင် သူတို့တတွေ ပါဝင်ခဲ့ကြလေသည်။ ကျွန်တော်
 သည် သူတို့ကို မူရင်းအတိုင်းဖြစ်စေ၊ မူရင်းကို မသိမသာဖျက်ကာ
 မှုက်လုပ်ချိန်ဖြစ်စေ၊ ရေးခြယ်ဖော်ပြခဲ့ပေသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်
 ကြီးမတိုင်မီက ကျွန်တော်ရေးသော စာပေများတွင် ဘုတလင်
 နယ်သားများ အများဆုံးပါဝင်ခဲ့ပေသည်။ ကျွန်တော့မျက်စေ့
 ထဲမှာ အညာသားစစ်စစ်ဖြစ်သော ဘုတလင်နယ်သားတို့၏ ရုပ်
 သွင်ပြင် ပုံပန်းသဏ္ဍာန်တို့သည် မပျောက်သေးချေ။ တမာပင်၊
 မတီးပင်၊ ထနောင်းပင်၊ ဒဟတ်ပင်၊ တစောင်းမင် စသည်များ

လှမ်းသော ပတ်ဝန်းကျင်၏ အရိပ်မှာလည်း ကျွန်တော့အပေါ်
 တွင် ထိုးနေခဲ့ဖြစ်၏။ ဘုတလင်နယ်သားတို့၏စကားပြောသံများ
 ကိုလည်း ကျွန်တော်ကြားယောင်နေသေး၏။ ထို့ကြောင့် ထိုစဉ်
 က ကျွန်တော်ရေးသောစာများမှာ (ကိုကြီးနုရေးသော ဒီဂါး
 တခုမှာ ပါသလို) အညာလေတွေ ပီပီပြင်ပြင်ကြီး ပါနေခြင်း
 ဖြစ်ပေ၏။

သည်တခေါက် ဘုတလင်သို့ ပြန်ရောက်ချိန်တွင် ကျွန်တော်
 ရေးသော “ကျွန်တော်၏အချစ်ဦး” (စာပေဘဝဇာတ်လမ်းစုံ-၁)
 စာအုပ်ထွက်နေလေပြီ။ ထိုစာအုပ်တွင် ဘုတလင်နောက်ခံကား
 ချပ်ပေါ်တွင် ချယ်မှုန်းထားသော စာပေဘဝ ဇာတ်လမ်းအချို့
 ပါရှိ၏။ ဥပမာ၊ ကျွန်တော့ကို ငယ်စဉ်တောင်ကျေး အကလေး
 ဘဝတွင် ပုံပြင်များ ပြောပြသော အဖားစင်္ကြာတံလမ်း။ အဖွားစု
 စိတ်နောက်သွားရခြင်းမှာ အဓိကအားဖြင့် သမီး မမယ်ဆင့်၏
 အချစ်ဇာတ်လမ်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ချစ်သူနှစ်ဦး နှစ်လောင်းပြိုင်
 စိန်စားသေကြသော ဇာတ်လမ်းဖြစ်သည်။ ဘုတလင်သားအချို့က
 ထိုဇာတ်လမ်းကို သည့်ထက် ကျယ်ကျယ်ချဲ့ချဲ့ ရေးသားဖော်ပြ
 ကြစေလိုသည်။ မမယ်ဆင့်၏ချစ်သူ ကိုထွန်းဦးက ဘယ်သူ့သား
 ဘယ်သူ့ညီဖြစ်ပုံ၊ မမယ်ဆင့်နှင့် ကိုထွန်းဦးတို့မှာ မည်မျှချောပုံ
 လှပုံ စသည်များကို အကျယ်ရေးစေချင်သည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်ကို
 မိလိုက်သော လူကြီးများ၏အဆိုမှာ မမယ်ဆင့်နှင့် ကိုထွန်းဦးတို့
 လောက် ချောမောလှပသော မိန်းမပျိုနှင့် ယောက်ျားပျို တစ်ယောက်
 မပေါ်ဘူးသေးဟူ၍ ဖြစ်လေသည်။ ထိုလူကြီးများ၏ အဆိုကို
 ယခု အချို့လူငယ်တို့သည် တဆင့်ကြားနှင့် လှမ်းနေကြဆဲဖြစ်၏။

ကျွန်တော်သည် ထိုတကဲ့အဖြစ်အပျက်၊ ထိုဇာတ်လမ်းကို ဝေဝေသာသာ ဖယ်ဖယ်ထုထုဖြစ်အောင် ချဲ့ရေးလိုပါ၏။ ရေးကွင်း ရေးကွက်ကောင်းလှပါ၏။ သို့သော် ကျွန်တော့စာအုပ်၏ ဦးတည်ချက်မှတော့ ချော်သွားမည်ကို စိုးရိမ်ရလေသည်။ “ကျွန်တော်၏ အချစ်ဦး” တည်းဟူသော စာအုပ်သည် စာပေဘဝ ဇာတ်လမ်းစုံ-၁ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့စာပေဘဝနှင့် ပတ်သက်သော ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိဖြစ်သည်။ “ကျွန်တော်၏ အချစ်ဦး” အခန်း ၁-တွင် ပြဿနာတရပ်ကို အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြခဲ့ပါသည်။

“အောင်မြင်သော စာရေးဆရာ တစ်ဦးသည် မွေးသန္ဓေပါ အရည်အချင်းများကြောင့် အောင်မြင်ခြင်းဖြစ်သလား၊ လေ့ကျင့်ယူရသော အရည်အချင်းများကြောင့် အောင်မြင်ခြင်း ဖြစ်သလော”

လူတယောက်သည် ဘဝအဆက်ဆက်က ဖြည့်ဆည်းခဲ့ရသော ပါရမီကြောင့် ပါရမီထူးပုဂ္ဂိုလ်ထူး ဖြစ်ရသလော။ ဥာဏ်ကြီးရှင် သို့မဟုတ် သူတကာထက် ထူးချွန်သော ဥာဏ်ရည် နှလုံးရည် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး (Genius) ဆိုသူသည် ဘယ်သူ့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သနည်း။ ပင်ကိုယ်ဥာဏ်၊ ပင်ကိုယ် အရည်အချင်း ဆိုသည်တို့ကား မွေးကတည်းကပါလာပြီး ကြီးမပြုစုပျိုးထောင်၍မရသော ပစ္စည်းများ ဖြစ်သလော။

စာရေးဆရာသည် မွေးဖွားလာသလော၊ စာရေးဆရာကို လုပ်ယူရသလော။

အောင်မြင်သော စာရေးဆရာတစ်ဦး (၀၁) ထူးချွန်သော အနု

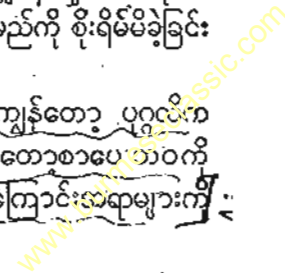
ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်ရန် ကံ၊ ဥာဏ်၊ ဝိရိယံ မည်သည်က အဓိကကျသနည်း။

ဤပြဿနာကို ဖြေရှင်းရေးသည် “ကျွန်တော်၏အချစ်ဦး” ၏ ဦးတည်ချက်ဖြစ်၏။ ကျွန်တော့ စာပေဘဝ အတွေ့အကြုံများကို ဖော်ပြခြင်းအားဖြင့် ဤဦးတည်ချက်ကို အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့ပေသည်။ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုဘဝမှာ ပဋိသန္ဓေမယူဘဲနှင့် မြန်မာစာရေးဆရာတယောက် မွေးဖွား မလာနိုင်ပေ။ မြန်မာစာပေ အမွေအနှစ်များကို မခံစားရဘဲနှင့် စာရေးဆရာကောင်းတယောက် ကြီးထွားမလာနိုင်ပေ။ ကမ္ဘာ့စာပေဩဇာများမှကင်းပြီး မြန်မာစာရေးဆရာတယောက် ဖြစ်မလာနိုင်ပေ။ မြန်မာလူ့ဘောင်၏ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး ပရောဂများက စေ့ဆော် မပေးဘဲနှင့် စာရေးဆရာ ဖြစ်ချင်သူ တယောက်အဖို့ စာရေးစရာ အကြောင်းအရာများ ရရှိနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

အထက်ဖော်ပြပါ ဦးတည်ချက်ကို “ကျွန်တော်၏အချစ်ဦး” ဟူသော စာအုပ်ဖြင့် ရုပ်လုံးဖော်ရာ၌ “ရသစာပေ စာရင်း” ထဲ ဝင်အောင် ကြိုးစားခဲ့ပေသည်။

စာပေဘဝ အတွေ့အကြုံ ဇာတ်လမ်းစုံ အမျိုးမျိုးအနက် မမယ်ဆင်နှင့်ကိုထွန်းဦးတို့၏ နှစ်လောင်းပြိုင် အချစ်ဇာတ်လမ်းမှာ တခုသာဖြစ်ပေရာ ထိုတခုကို လိုသည်ထက်ပိုချဲ့နေလျှင် စာအုပ်၏ အဓိက ဦးတည်ချက်မှ တေးချော်ထွက်သွားမည်ကို စိုးရိမ်မိခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ကိုယ်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိဟု ဆိုသော်လည်း ကျွန်တော့ ပုဂ္ဂလိက အရေးအရာများကို ဦးစားမပေးချေ။ ကျွန်တော့စာပေဘဝကို ဩဇာပေးသော ကိုယ်ရေး ပုဂ္ဂလိကရေး အကြောင်းအရာများကို

သာ ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော့အဖွားအကြောင်း၊ ကျွန်တော့အဖေအကြောင်း စသည်တို့ကို မီးမောင်းထိုး ရေးနေခြင်း ဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော့အဖွား၊ ကျွန်တော့အဖေအကြောင်း ကျွန်တော့ စာပေတစ်ပတ်သက်သလောက်သာ အလျဉ်းသင့်သလို ရေးသားဖော်ပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် ၆၆၀ သည်းခံနိုင်လောက်သော အမှား

ဘုတ်လင်ရောက်တော့ အိမ်တွေလျှောက်လည်စဉ် ဒေါ်စောမြင့်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ “ကျွန်တော်၏ အချစ်ဦး” တွင်ပါဝင်သော ဇာတ်လိုက်တစ်ခုဖြစ်၏။

အခန်း ၂ “မမေနိုင်သော အရပ်ဇာတ်များ” ဟူသော ကဏ္ဍတွင် ကျွန်တော့အဖေ အရပ်ဇာတ်များ ဩဇာကြီးပုံကို ရေးသားခဲ့သည်။ ကျွန်တော့အား ဇာတ်စိတ်၊ ဇာတ်ဝါသနာ၊ အနုပညာစိတ်၊ အနုပညာဝါသနာ၊ စာဖတ်စိတ်၊ စာပေဝါသနာများ ပေးခဲ့သော အရပ်ဇာတ်များပင်တည်း။ ကျွန်တော်၏ ဝမ်းကွဲအဖေအဖေ မမယ်ရွှေက မင်းသားလုပ်ပြီး မစောမြင့်က မင်းသမီးလုပ်သော အရပ်ဇာတ်တစ်ခုအကြောင်းကို ရေးသားဖော်ပြခဲ့လေသည်။

ယခုအခါ အဖွားအိုကြီး ဖြစ်နေသော ဒေါ်စောမြင့်ကို ထိုအကြောင်း ပြောပြလေရာ၊ ဒေါ်စောမြင့်က အတန်ကြာ တွေ့နေပြီးနောက်

“နေအုံးကွယ် မောင်သိန်းဖေရဲ့ ငါတို့တကာ မယ်ရွှေနှင့် မဟုတ်ဘူး” ဟု ဆိုလိုက်လေသည်။ အမှန်မှာ ပထမတနှစ်တွင်

မင်းသမီး မစောမြင့်နှင့် အခြားတယောက်က မင်းသားလုပ်ပြီး တွဲခဲ့ပြီး၊ နောက်တနှစ်ကျမှ မမယ်ရွှေက မင်းသားလုပ်ပြီး အခြားတယောက်က မင်းသမီးလုပ်ကာ တွဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်ကား နှစ်တွေ ကာလတွေကို ရောပြီး မှတ်မိလေသဖြင့် မင်းသား မင်းသမီး အတွဲတွေ လွဲကုန်ခဲ့ချေပြီ။

နှစ်ပေါင်း ၅၀ မျှ ကြာလေပြီကိုး။ ကျွန်တော့ အမှားကို သည်းခံ ခွင့်လွှတ်ကြပါရန်။

များမကြာမီက ကျွန်တော်သည် မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ၌ မြန်မာ့အလင်း ဦးတင် အသက် ၇၅ နှစ် ပြည့်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆောင်းပါးရေးခဲ့လေသည်။ တခါက ဦးတင် သွားနာလေရာ သွားဖက်ဆိုင်ရာ ဆရာဝန်တို့က နှုတ်ပစ်ရမည်ဆို၏။ ဦးတင်က အနှုတ်မခံပဲ သက်ရင်းကြီးရွက်၊ ရှောက်ရွက်နှင့် အုံနဲ့ရွက်တို့ကို သုံးခွက်တခွက်တင်ကြိုကာ တခနဲ့ နာရိုက်ခန့်ခြင်းဖြင့် ရက်ရှည်လများ ကုသလေရာ သွားနာပျောက်သွားလေသည်။ သွားနှုတ်ပစ်ဘို့ မလိုတော့ချေ။ ထိုအကြောင်းကို အထက် ဖော်ပြပါ ဆောင်းပါး၌ ရေးသားရင်း ကျွန်တော်က နှင်းဆီကုန်း ဘိုးဘွားရိပ်သာဝင်းထံ၌ ဦးတင်သည် သက်ရင်းကြီးပင်နှင့် အုံနဲ့ပင်များကို စိုက်ထားကြောင်း ဖော်ပြလိုက်လေသည်။

ကျွန်တော့ဆောင်းပါးကို ဖတ်ပြီးနောက် ဦးတင်က ကျွန်တော့ထံသို့ တယ်လီဖုန်းဆက်ပြီး ပြောလိုက်လေသည်။

“ကိုသိန်းဖေ၊ ခင်ဗျား ကျွန်တော့အကြောင်း ရေးတာတွေ အားလုံးမှန်တယ်။ တခုခု အမှားပြင်ဆင်စရာရှိတယ်။ သက်ရင်းကြီးပင်နှင့် အုံနဲ့ပင်ကို ကျွန်တော်စိုက်တာမဟုတ်ပါဘူး။ ဘိုးဘွားရိပ်သာဆောက်ဘို့ မြေဝယ်ကတည်းက မါလာတာပဲ။ ကြီးကျယ်

ထဲအမှား မဟုတ်ပါဘူး။ ပြင်ချင်ပြင်ဘို့ပါ။ ကိုသိန်းဝေ မှတ်မိ
သေးလား။ ဆရာပီမိုးနင်းက ခင်ဗျားကို ပြောတာလေ”

ကျွန်တော်

“ဘာပါလိမ့်”

ဦးတင်

“ခင်ဗျားက ကျွန်တော့်ကို ပြန်မပြောတာပါ။ တိုးတက်ရေး
ဦးစိန်က ဘောက်ထော်က သူ့ခြံထဲ စာရေးဆရာတွေဖိတ်ပြီး ဂုဏ်ပြု
ညှော်ခံတဲ့ပုံမှာ ဆရာပီမိုးနင်းက ခင်ဗျားကိုပြောတယ် ဆိုတာလေ”

ကျွန်တော်

“ဘာပါလိမ့်”

ဦးတင်

“ခင်ဗျားက ဆရာပီမိုးနင်းအကြောင်း ဆောင်းပါး ရေးလိုက်
တယ်။ အဲဒီ ညှော်ခံတဲ့ပုံမှာ ခင်ဗျားနှင့်တွေ့တော့ ဆရာပီမိုးနင်းက
မောင်သိန်းဝေ ဆရာ့အကြောင်းရေးတာတွေ အားလုံးမှန်တယ်။
တခုပဲ အမှားပြင်ဆင်စရာရှိတယ်။ ဆရာက ခါးပတ်စိမ်းကြီး ပတ်
ထားတယ်လို့ တနေရာမှာရေးထားတယ်။ ဆရာတထက်နှင့် တကိုယ်
တခါမှ ခါးပတ်စိမ်းကြီး မပတ်ဖူးဘူးလို့ ပြောဆိုတဲ့”

ကျွန်တော်

“ဟဲ-ဟဲ ဟုတ်တယ်။ ဆရာပီမိုးနင်းက အဲဒီလိုပဲပြောတယ်”

ကျွန်တော်ရေးသော “ပီမိုးနင်း” တွင် ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့
မြင်ရသော ပီမိုးနင်း၏ ရုပ်ပုံလွှာကို ချယ်မှုန်းရာ၌ ခါးပတ်စိမ်း
ကြီးထည့်ပြီး ချယ်မှုန်းထားသည်။ အထက်ပါ အတိုင်း ဆရာ

ပီမိုးနင်းက မမှန်ကြောင်း ပြောရှင်းသော်လည်း “ယနေ့အထိ
ကျွန်တော့် မျက်စေ့ထဲမှာတော့ ခါးပတ်စိမ်းကြီးနှင့် ဆရာ
ပီမိုးနင်းကိသာ မြင်ယောင်နေသည်။ သားရေးခါးပတ် မဟုတ်၊
ပတ္တူအစိမ်းစ ခါးပတ်ကြီး။ သို့သော် ကျွန်တော်မှားလျှင် ဤ
အမှားသည် မကြီးကျယ်ပါ။ ဆရာပီမိုးနင်းနှင့် ပတ်သက်သော
အခြားအချက်များ မှန်သည်ကသာ အရေးကြီးသည်။ ဦးတင်နှင့်
ပတ်သက်၍ နားခဲ့သော အမှားကလည်း မကြီးကျယ်ပါ။ ဦးတင်
နှင့်ပတ်သက်သော အခြားအချက်များ မှန်သည်က အရေးကြီးပါ
သည်။ ထို့အတူ “ကျွန်တော်၏ အချစ်ဦး” ၌ မင်းသား မမယ်ရွှေ
နှင့် မင်းသမီးမစောမြင့်တို့ကို လွဲမှားစွာ တွဲပေးလိုက်မိခြင်းသည်
လည်း ကြီးကျယ်သော အမှားမဟုတ်ဟု ထင်ပါ၏။

ဒေါ်စောမြင့်အိမ်မှ ကျွန်တော်တို့ ထွက်ခွာခါနီးတွင် ဒေါ်
စောမြင့်က ပြုံးရွှင်စွာပြောလိုက်ပါသည်။ “ပြင်ချင်ပြင် မပြင်
ချင်နေ၊ အရေးမကြီးပါဘူးကွယ်။ တို့များငယ်ငယ် တို့အရပ်
ဇာတ်ကခုဲကြတာကတော့ အဟုတ်သားဘဲ”

အမှားကြီးအို ဒေါ်စောမြင့်၏ အပြုံးမှာ ငယ်မူပြန်သော
အပြုံးဖြစ်ပါ၏။

ကျွန်တော်သည် “ကျွန်တော်၏ အချစ်ဦး” (စာပေဘဝဇာတ်
လမ်းစုံ-၁) ကို ရေးစဉ်က အမှားကြီးများ မမှားအောင် အထူး
ကြိုးစားခဲ့ပါသည်။ (ထိုသို့ ဆိုသဖြင့် အမှားကလေးများ မှားချင်
မှားရော့ဟု ပေါ့ပေါ့ဆဆ လုပ်ခဲ့သည်ဟု မယူဆစေလိုပါ။) ယခု
“တက်ခေတ်၊ တက်လူ၊ တက်ဘုန်းကြီး သိန်းဖေ” (စာပေဘဝ
ဇာတ်လမ်းစုံ-၂) ကို ရေးရာ၌လည်း သည်းမခံနိုင်လောက်သော
အမှားကြီးများ မပါပါအောင် အထူးကြိုးစားထားပါသည်။

အမှားကလေးများကိုလည်း တတ်နိုင်သမျှရှောင်ပါမည်။ သို့သော်
 အမှားလုံးဝကင်းရှင်းလိမ့်မည်ဟု အာမခံနိုင်ပါ။ မင်းသားမမယ်
 ရှေ့နှင့် မင်းသမီးမစောမြင်တို့ကို တံပေးမိကောင်းပေးမိပေးခဲ့မည်။
 ဦးထင်ကို သက်ရင်းကြီးပင်နှင့် အံ့ နှပင် အစိုက်ခိုင်း ကောင်းခိုင်းမိ
 ပေးမည်။ အထပ်မိုးနှင့်ကို ခါးပတ်စိမ်းကြီး ပတ်ပေးမိကောင်း
 ပေးမိပေးမည်။ စာဖတ်သူတို့က ခွင့်လွှတ်ဘို့သာ အဆင်သင့် ရှိကြ
 ပါလေတော့။

အခန်း ၂

၁၉၃၄-၃၅ ပညာသင်နှစ်

“ကျွန်တော်၏ အချစ်ဦး” တွင် ၁၉၃၃-၃၄ ပညာသင်နှစ်
 အကြောင်းကို အပြည့်အစုံရေးခဲ့ပြီး ၁၉၃၄-၃၅ ပညာသင်နှစ်
 အကြောင်းကိုလည်း အချို့အငယ်ရေးခဲ့ပါ၏။

၁၉၃၄-၃၅ ပညာသင်နှစ်တွင် ကျွန်တော်သည် ကမာရွတ်
 နေ တက္ကသိုလ်နေကျောင်းသား ဘဝမှ ပင်းယဆောင်နေ တက္က
 သိုလ်အဆောင်ကျောင်းသားဘဝသို့ ကူးပြောင်းခဲ့ရလေ၏။

များမကြာမီက ကျွန်တော်သည် ပင်းယဆောင်အခန်းနံပါတ်
 ၇၂ ကို သွားကြည့်ခဲ့လေသည်။ အလွမ်းပြေသဘောပါ။

အလယ်ထပ် ရေချိုးခန်းနှင့်၎င်း၊ လှေကားနှင့်၎င်း ကပ်နေ
 သော ဒေါင့်ခန်း။ ရေနံသုတ် ထုံးသုတ် ဆေးသုတ် စသည်ဖြင့်
 အကြိမ်ကြိမ်မုမ်းမံထားသဖြင့် သွင်ပြင်မှာ ဘာမျှအပြောင်းအလဲ
 မရှိ။ အတွင်းကိုကြည့်မှ အတော်စောင်းနေပြီ ဖြစ်ကြောင်း သိရ
 လိမ့်မည်။ ကျွန်တော်တို့ ခေတ်က အဆောင်သစ်များဖြစ်ခဲ့သော

ပင်းယ အင်းဝ သထုံစသော အဆောင်များသည်ပင် အသက် ၅၀ တွင်းသို့ ချဉ်းကပ်နေကြပေပြီ။

ကျွန်တော်တို့ခေတ်က တခန်းတယောက် နေကြရ၏။ ကျွန်တော်သည် ဤအခန်းမှ ဘီအေ အောင်ခဲ့ရသည်။ ဤအခန်းမှမပြီး ဆုံးခဲ့သော "မိန်းမသရဲကောင်း" ဝတ္ထုရှည်ကို ရေးခဲ့သည်။ ဤအခန်းမှ နေပြီး တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်မဂ္ဂဇင်း၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂမဂ္ဂဇင်း စသည်တို့တွင် ဝတ္ထုတိုကလေးများနှင့် ဆောင်းပါးများကို ရေးခဲ့သည်။

ဤအခန်းမှနေပြီး တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂအလုပ်အမှုဆောင် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ပြီး အရွေးခံခဲ့ရသည်။ ၁၉၃၀ တစ်ဝိုက် မြန်မာနိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုသည် ဆရာစံဦးစီးသော ဂဠုန်အရေးတော်ပုံတွင် အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ ၁၉၃၀ တစ်ဝိုက်ကျောင်းသား စည်းရုံးလှုပ်ရှားမှုသည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂတည်ထောင်ခြင်းတွင် အထွဋ်အထိပ်သို့ ခဲ့၏။ ထို့နောက် အရေးတော်ပုံ ဒီရေကျသွားလေသည်။ ၁၉၃၄-၃၅ တစ်ဝိုက်တွင် အရေးတော်ပုံ ဒီရေစပြို တက်လာပြန်ပြီ။ ကျွန်တော်တို့ မီးဒုတ်ကျောင်းသား (သို့မဟုတ်) သခင်ကျောင်းသားများ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ အလုပ်အမှုဆောင်မှာ ခြေကုပ်ပြန်ရခြင်းသည် ဒီရေစပြန်တက်ခြင်းကို ပြလေသည်။

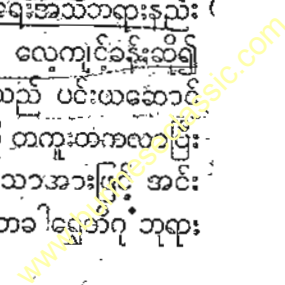
၁၉၃၄-၃၅-ပညာသင်နှစ်အလယ်တွင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ၏ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌသည် (အလိုတော်ရိကျောင်းသားကြီးအစုမှ ဖြစ်သည့်အတိုင်း) အစိုးရထူးရသွားသဖြင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနေရာမှ နုတ်ထွက်ပေးရလေသည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်သော ကိုကျော်ငြိမ်း

နှင့်ကျွန်တော်တို့သည် ကိုနုကို ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနေရာအတွက် အဆိုပြုကြလေသည်။ (ကိုနုသည် ပန်းတနော် အမျိုးသားကျောင်းတွင် ကျောင်းအုပ်ကြီး လုပ်နေရာမှ ထွက်ခဲ့ပြီး ဥပဒေတန်းတက်ကာ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားကြီး ဖြစ်နေလေသည်။) ကိုအောင်ဆန်းစသော အခြားမီးဒုတ် ကျောင်းသားများကလည်း ကျောင်းသားထုကြားတွင် ကိုနုအတွက် လှုံ့ဆော်စည်းရုံးကြလေသည်။ ရွေးကောက်ပွဲ မလုပ်ခင်တော့ပင်။ အလိုတော်ရိကျောင်းသားများဖက်မှ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ကိုနုဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သွားပါသည်။

ကိုနုနှင့် ကျွန်တော်တို့သည် များစွာ ခင်မင်ရင်းနှီးသွားလေသည်။ ကျွန်တော်တို့အတွက် ကိုနုကို ကိုကြီးနုဟု ခေါ်ကြသည်။

ကိုနုသည် ကျွန်တော့်ကို ကျောင်းသားများ လှုပ်ရှားမှုတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်သော မီးဒုတ်ကျောင်းသား (သခင်ပေါက်စ) တဦးအဖြစ်ဖြင့် သဘောကျခြင်း ဖြစ်ရုံမက စာပေအရေးအသားအတွက်လည်း သဘောကျလေသည်။ သို့သဘောကျရုံဖြင့် မပြီး ကျွန်တော့်ကို အစစ အရာရာမှာ တိုးတက်အောင် မြေတောင်မြှောက်ပေးလေ၏။

ကျွန်တော်သည် ထိုအချိန်အထိ ကျန်းမာရေးအသိဗဟုနည်းပါးခဲ့၏။ ပစ္စလက်ခတ်နေ၏။ ကျန်းမာရေး လေ့ကျင့်ခန်းဆို၍ ဘာမျှစွဲမြဲမြဲမှန်မှန်ကန်ကန်မလုပ်။ ကိုကြီးနုသည် ပင်းယဆောင် အခန်း၇၂ တွင် နေနေသော ကျွန်တော့်ထံသို့ တကူးတကလာပြီး လမ်းလျှောက် ခေါ်သွားတတ်သည်။ များသောအားဖြင့် အင်းလျားကန်စောင်းမှာ လျှောက်ကြသည်။ တခါတခါ ရွှေဘိုဂုံ ဘုရား

သို့လျှောက်ကြသည်။ လမ်းမလျှောက်နိုင်သော နေ့မှာ ကာယ
လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ရန် ကိုနုက သွန်သင် နှိုးဆော်သည်။ ဆီးဝမ်း
အချုပ်ခံဘိပင်မကျန် ညွှန်ကြားသည်။ ကျွန်တော်သည် ကိုကြီး
နုထံမှ ကျန်းခါရေးဂရုစိုက်သော အလေ့အထကို ရခဲ့သည်ဟု
ဆိုရပါမည်။

ကိုနုသည် ကျွန်တော့စာများကို ဖတ်သည်။ လမ်းလျှောက်
ရင်း ကျွန်တော့စာများကို အကဲဖြတ် ဝေဖန်ပြတတ်သည်။ သူ
ဖတ်ထားသော နိုင်ငံခြား စာအုပ်ကောင်းများကိုလည်း ဖောက်
သည် ချတတ်သည်။ ကျွန်တော့ကို ဝါးခယ်မနှင့် မော်လမြိုင်
ကျွန်းသို့ အလည်ခေါ်သွားသည်။ အညာသားကို အောက်ပြည်
အောက်ရွာနှင့် ရင်းနှီးစေခြင်းဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော် ထမင်းစားသောအခါ ပါးစပ်မှတပြတ်ပြတ် မြည်
တတ်လေရာ ကိုနုက ပါးစပ်မှ တပြတ်ပြတ်မမြည်ဘဲ စားတတ်
အောင် သွန်သင်လေ၏။

ကိုနုနှင့်ကိုအုန်းတို့သည် အပြင်စာနယ်ဇင်းလေ့လာနှင့်အဆက်
အသွယ်များကြ၏။ ကျွန်တော့မှာ သူရိယသတင်းစာနှင့် ဒဂုန်
မဂ္ဂဇင်းတို့နှင့်သာ အဆက်အသွယ်ရှိ၏။ ကိုနုနှင့် ကိုအုန်းတို့က
အခြားစာနယ်ဇင်းများနှင့် အက်သွယ်ပေးကြလေသည်။

ဆရာဦးအေးမောင်နှင့်ကျွန်တော်

“ကျွန်တော်၏ အချစ်ဦး” ဌ ၁၉၃၃-၃၄ ပညာသင်နှစ်
အကြောင်းကို ရေးရာတွင်၊ “မြန်မာစာဌာန၌ ကျွန်တော်နှင့်
အရင်းနှီးဆုံးဆရာမှာ ဦးအေးမောင်ဖြစ်ခဲ့ပါ၏”ဟု ရေးခဲ့လေ
သည်။

တက္ကသိုလ်မောင်သန်စင်ဟူသော ကလောင်အမည်ကို ယူထား
သည့် ဆရာဦးအေးမောင်၊ အတန်းတွင်း၌ မြန်မာစာသင်သည်ကို
ကျွန်တော်ကြိုက်သော်လည်း အတန်းပြင်ပ၌ ဆရာဦးအေးမောင်
၏ ဂီတဝါသနာကို ကျွန်တော်မကြိုက်ခဲ့ချေ။ ကဗျာစပ် သီချင်း
ကြီးဆို တယောထိုးနေသူများကို လူပျောများ အခြောက်ထိုက်
စိတ်ကူးယဉ်နေသူများဟု ယူဆကာ မကြိုက်နှစ်ခြင်း ဖြစ်လေ
သည်။ ထိုစဉ်က ပြင်းထန်သော ကျွန်တော့၏ နိုင်ငံရေးစိတ်ဓါတ်
ကြောင့်ဖြစ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် အတန်းပြင်ပ၌ ဆရာဦးအေးမောင်
နှင့် ရင်းနှီးရန် ကျွန်တော်မကြိုးစားခဲ့ချေ။ သို့သော် ဆရာဦးအေး
မောင်က စတင်ပြီး ကျွန်တော်နှင့် ရင်းနှီးဖွဲ့အောင် ကြိုးစားခဲ့လေ
သည်။ လမ်းတွေလျှင် ဆရာက စ၍ ရင်းရင်းနှီးနှီးခေါ်ပြီး စကား
စမြီပြောသည်။ ကျွန်တော့စာပေလုပ်ငန်းများကို အားပေးသည်။
တခါတခါ သူ့ထံ ဖိတ်ခေါ်သဖြင့် သွားရသည်။ သည်လိုနှင့်
ဆရာတပည့် များစွာရင်းနှီးသွားကြလေရာ ကျွန်တော် ကျောင်းမှ
ထွက်သွားသောအခါလည်း ဆရာနှင့် အဆက်မပြတ်လှချေ။ တခါ
တရံ ဆရာသည် ကျောင်းမှနေပြီး မြို့ထဲ ကျွန်တော်နေသောနေရာ
သို့လာကာ ဖရေဇာလမ်း ဂရင်းဟော်တယ်သို့ ခေါ်သွားစာတ်
သည်။ ဒန်ပေါက်ထမင်းအတူစားရင်း သို့မဟုတ် ထပ်တရာနှင့်
ကြက်သားဟင်းစားရင်း စကားစမြီပြောကြလေသည်။

လွန်ခဲ့သော သုံးလလောက်က ကျွန်တော် ဆရာ့ထံသို့ ရောက်
သွားလေသည်။ ဆရာဦးအေးမောင်သည် တက္ကသိုလ် မြန်မာစာ
ဌာန ပါမောက္ခအဖြစ်မှငှင်း မြန်မာစာကော်မီရှင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
အဖြစ်မှငှင်း အမြဲစီးစားယူလိုက်ရုံမက စာပေလုပ်ငန်းများကို
လုံးဝရပ်စဲထားလိုက်ပြီဖြစ်လေသည်။ ဆရာက အချိန်ရသ၍

ဘာသာရေးအလုပ်ကို လုပ်ပြီး စိတ်များစွာ အေးချမ်းနေသည်ဟု
ပြောပြပါသည်။

ဆရာဦးအေးမောင်ထံ ရောက်သွားသော ထိုနေ့နံနက်ပိုင်းက
ကျွန်တော်သည် ၁၉၃၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် ဂန္ထလောက
ဇာင်းကို ဖတ်ထားလေသည်။ ခေါင်းကြီးမှာ “မြန်မာဝတ္ထု
တိုးတက်ရေး” အကြောင်းဖြစ်၏။ သိပ္ပံမောင်ဝက “အိုမိခင်”၊
ဇော်ကျိက “အရှင်ဦးသောဘိတနှင့် ကိုခင်”၊ ပန်းတနော်ဦးသန့်က
“၁၉၃၃ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာစာပေ”၊ ဆရာဦးအေးမောင်က
“ရတုကဗျာ အကဲခတ်နည်း” စသည်ဖြင့် အသီးသီးရေးထားကြ
၏။ “ရတုကဗျာ အကဲခတ်နည်း” မှာ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ
ကျောင်းဆရာများအဖွဲ့ချုပ်တွင် ဆရာဦးအေးမောင်၏ ဟောပြော
ချက်ဖြစ်လေသည်။

ဆရာဦးအေးမောင်၏ ထိုဟောပြောချက်တွင် အောက်ပါ
အချက်တရပ်ပါလေသည်။

“တတိယအချက်မှာ မြန်မာတို့တွင် ယခုလက်ရှိ စာပေတို့နှင့်
ဆိုင်ရုံကား မနေကြဘဲ အဆန်းအသစ် ထွင်နိုင်စွမ်း ထွင်ကာ
ရွှေသို့ တိုးသွားကြရန်ဖြစ်သည်။ ထွင်သည်ဆိုရာ၌ အကြံဉာဏ်၌
ထွင်ခြင်း၊ စပ်ဟပ်ပုံ၌ ထွင်ခြင်း၊ သိဆိုရွတ်ဖတ်ပုံ၌ ထွင်ခြင်း၊
အမျိုးမျိုးပေါင်းစု၍ ထွင်ခြင်း စသည်ဖြင့် အဖြာဖြာ အဝဝ
ရွှိရာ ကောင်းသည်ထက် ကောင်းအောင် နည်းသစ် လမ်းသစ်တို့
ကို ရှာကြံ၍ ရေးသားရာ၏။ ရှေးဆရာကြီးများပင် ထင်လာကြ
သည် မဟုတ်ပါလော့၊ လင်္ကာ ရတု ပျို့ မော်ကွန်း တေးထပ်၊
ဒွေးချိုး လေးချိုးစသည်တို့မှာ တပြိုင်နက် ပေါ်လာကြသည်
မဟုတ်၊ ရှေးဆရာကြီးများ ထွင်ခဲ့ကြသဖြင့် တဖြည်းဖြည်း အချိန်

၈

စွာ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ထင်ဉာဏ်မရှိခဲ့ပါမူ အဘယ်
မှာလျှင် စာပေတိုးပွားပေတော့အံ့နည်း။ သို့ရာတွင် အသစ်
အဆန်းထွင်သည်ဆိုရာ၌ စည်းမျဉ်းမရှိသောထွင်နည်းအမျိုးမျိုးကို
အသုံးမပြုသင့်၊ ထွင်လိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၏ နည်းသစ်နည်းဆန်း
ကို အခြားသူက လိုက်နာစိုက်လုပ်ပါက ထွင်ပုံထွင်နည်း စံနစ်ကို
အခြေအမြစ်ကျနေစွာ ပြောကြားနိုင်စေရမည်”

ဆရာဦးအေးမောင်နှင့် စကားပြောရင်း ထိုဟောပြောချက်
အကြောင်းကို ကျွန်တော်က ပြန်ဖော်လေရာ၊ ကျွန်တော်တို့သည်
ထိုခေတ် ထိုအခါက တက္ကသိုလ်လောကအကြောင်း၊ မြန်မာစာ
ပေအခြေအနေအကြောင်းနှင့်စာပေအယူအဆများအကြောင်းသို့
ရောက်သွားကြလေသည်။

အတော်ကြာအောင် စကားစမြဲ ပြောပြီးနောက် ပြန်ခါနီး
တွင် ကျွန်တော်က ဆရာအား

“ဆရာ့ကို တခုမေးရဦးမယ်၊ ဆရာနှင့်ကျွန်တော် အတန်းထဲမှာ
ဆရာတပည့်အနေနှင့်သာမက၊ အတန်းပြင်ပမှာ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး
ရင်းနှီးသွားသလဲ၊ ကျွန်တော်က ဆရာရဲ့ ကဗျာဂီတနှင့် အတီး
အမှုတ်ဝါသနာကို ကြိုက်တာမဟုတ်ဘူး”

အစသော် ဆရာသည် တဟဲဟဲ ရယ်နေပါသည်။ (ငယ်စဉ်က
သူ့အတီးအမှုတ်ဝါသနာကို ကျွန်တော်က သတိပေးသောကြောင့်
ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။) ပြီးတော့မှ တည်ငြိမ်သော မျက်နှာနှင့်
“ဆရာက ကိုသိန်းဖေကို သဘောကျတယ်။ ဒါကြောင့် လိုက်
နွတ်ဆက်တယ်၊ ခေါ်တယ်၊ ပြောတယ်၊ ကိုသိန်းဖေ “ဝနေ-
တေ” “သိန်းနေနွယ်” အနေနှင့် ရေးတဲ့ စာကလေးတွေကို
ဆရာကြိုက်ပါတယ်၊ ဒါထက် ပိုသဘောကျတာက ကိုသိန်းဖေရဲ့

ဘုရားထံသို့။ စကားရည်လှပ (ဒီဘိတ်)တွေမှာ ပရိသတ်ထဲကနေ ပြီး မှန်မယ်ထင်တယ်က ကိုသိန်းဖေ ထဲ ထပြောတယ်။ ဘာခြား လူတွေက ဟန်ကြပေမယ့် ကိုသိန်းဖေက မကြောက်ဘူး။ ကိုသိန်း ဖေလို့ရာ ရောက်အောင်ပြောနိုင်တယ်။ ကိုသိန်းဖေရေးတာ ပြော တာတွေမှာ ရိုးသားထဲ ယုံကြည်ချက် ပါတယ်။ ရိုးသားတဲ့ ယုံ ကြည်ချက်ဟာ ရိုးသားတဲ့ လူမှာသာရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကိုသိန်း ဖေကို ဆရာက သဘောကျတာ ဒါကြောင့် ဆရာက ရင်းရင်း နှီးနှိုးဆက်ဆံခဲ့တာပဲ”

ကျွန်တော်လေးစားသော ဆရာက သို့ကလို့ ပြောပြသဖြင့် ကျွန်တော့်မှာ များစွာ ကြေနပ်နှစ်သက်မိပါသည်။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝတုံးက ကျွန်တော်သည် ဒီဘိတ် များ၌ အဆိုဘက်မှ၎င်း၊ အခြေဘက်မှ၎င်း၊ အဓိက ပြောဆိုသူ အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့ရဘူးသည်ဟု မမှတ်မိပါ။ ပါဝင်ရန်လည်း ဆန္ဒ မရှိပါ။ အဆိုဘက်မှ ဖြစ်စေ အခြေဘက်မှ ဖြစ်စေ၊ အဓိကပြော ဆိုသူ အဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်ရလျှင် ကိုယ့်ဘက်က မှားမှား မှန်မှန်၊ ကိုယ့်ယုံကြည်ချက်က မည်သို့ရှိမှီ အနိုင်ပြောရသည်။ နိုင်အောင် ပြောရေး စကားရည်ပြရေးသာ ပခာနဖြစ်၏။ ကျွန်တော် ထို သဘောကို မကြိုက်ပါ။ အဆိုဘက်မှ မှန်သည်ထင်လျှင် အဆို မှဝင်ပြောချင်သည်။ အခြေဘက်မှ မှန်သည်ထင်လျှင် အခြေ ဘက်မှ ဝင်ပြောချင်သည်။ နှစ်ဘက်စလုံးများလျှင် ဝေဖန် ဆန့် ကျင်ချင်သည်။ ထို့ကြောင့် စကားရည်လှပများတွင် ပရိသတ်ထဲမှ နေပြီး ကိုယ့်ရိုးသားသော ယုံကြည်ချက်ကို ဖော်ထုတ်တင်ပြတတ် သည်။ ကိုယ့်ဝါဒအတွက် ဝါဒဖြန့်တတ်သည်။ ထိုအခါ တခါတရံ သာမာန်စကားရည်လှပ စည်းကမ်းများနှင့် မညီမညွတ်ဖြစ်သွား

တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဟန်တားခြင်း ခံရတတ်သည်။ တခါ တရံတော့လည်း အချို့သူများက “ဒီလူသက်သက်ထင်ပေါ်ချင် လို့ဝင်ပြောနေတာ” ဟု၎င်း၊ “ဒီလူသက်သက်ဝင် ဘုတောနေတာ” ဟု၎င်း ထင်ပြီး ဟန်တားကြသည်။ ဘယ်လိုပင် ဟန်ဟန် ကျွန် တော်ကတော့ မကြောက်၊ ပြောချင်တာ တိုတိုနှင့် လိုရင်းရင်း ရောက်အောင် ပြောချလိုက်သည်။ လေ့ရှိသည့်ပြောခြင်းမဟုတ်၊ ချက်မပိုင်ဘဲ ပြောခြင်းလည်း မဟုတ်သဖြင့် ကျွန်တော့်ကြောင့် ပွဲပျက်အောင်ကား မဖြစ်ဘူးပါ။

ထိုအပြုအမူမျိုးကြောင့် ကျွန်တော့်ကို မှန်းသူ ရှိသလို၊ သ ဘောကျသူလည်း ရှိသည်။ အမြင်ကပ်သူ ရှိသလို၊ မိတ်ဆက်လှာ သူလည်း ရှိလေသည်။

မင်းသုဝဏ်နှင့် နွားမော့ကလေး

၁၉၃၃-၃၄ ပညာသင်နှစ်တုံးက သင်တန်းခန်းပြင်ပမှာ ကျွန် တော်၏ လှုပ်ရှားမှုများအနက် တက္ကသိုလ်ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းမှာ ပါဝင် လှုပ်ရှားပုံကို ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ တက္ကသိုလ်ဗုဒ္ဓဘာသာအ သင်းမှာ ပါဝင်လှုပ်ရှားရင်း အသင်းဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ဘုရားလှကြီး၊ ဝတ်လုံတော်ရ ဦးသိန်းမောင်နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီး သွားရပုံကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

တက္ကသိုလ်ဗုဒ္ဓဘာသာ အသင်းမှာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်ယင်း အသင်းအတွင်းရေးမှူး ဖြစ်သူ ကိုဝန် (မင်းသုဝဏ်)၊ အလုပ် အမှုဆောင်လူကြီး ကိုသန်းတင် (ရွှေပြည်စိုး) တို့နှင့်လည်း ခင်မင် ရင်းနှီးသွားပြန်လေသည်။ ကိုဝန်နှင့်ကိုသန်းတင်တို့က ကျွန်တော့် ထက် အသက်လည်း ကြီးသည်။ အတန်းလည်း ကြီးသည်။ ကျွန်

တော် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ရောက်တော့ သူတို့ကမြန်မာစာနည်းပြ ဆရာများ ဖြစ်နေကြလေပြီ။ စာရေးဆရာပေါက်စ ဖြစ်ကြသည် ဗွာသည်း ကျွန်တော့်ထက် စောကြသည်။ သူတို့ကတက္ကသိုလ် မဂ္ဂဇင်း၊ ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းနှင့် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း တက္ကသိုလ်ကဏ္ဍ တို့တွင် နာမည်ရပြီးသား တက္ကသိုလ်ကလောင်ရှင်များ ဖြစ်နေကြ လေပြီ။ ကျွန်တော်က နာမည်ယူရတုန်း။

ကျွန်တော်တို့သည် လမ်းမှာ တွေ့လျှင် နှုတ်ဆက်ရုံ၊ ခေါ်ရုံ ပြောရုံသာမက၊ သူ့အခန်း ကိုယ်သွား၊ ကိုယ်အခန်းသူလား ဖြစ်ကြ သည်။ ကိုဝန်ကား အဆောင် နည်းပြဆရာလည်း လုပ်သဖြင့် “တောင်ပန်ထိပ်” နှစ်ခန်းတွဲဖြစ်သော သူ့ အခန်းမှာ တက္ကသိုလ် ကလောင်သမားအချို့ ဆိုကြသည်ဟု ကျွန်တော်မှတ်မိပါသည်။

၁၉၃၂ ခုနှစ်ထုတ် တက္ကသိုလ်မဂ္ဂဇင်း၏ မြန်မာစာပိုင်းအ တိုင်ပင်ခံစာတည်းမှာ ပါမောက္ခဦးဖေမောင်တင်ဖြစ်ပြီး၊ စာတည်း (အယ်ဒီတာ)မှာ ကိုဝန်ဖြစ်ခဲ့သည်။ နောက်နှစ်များတွင် အခြား သူများ အယ်ဒီတာလုပ်ကြသော်လည်း ကိုဝန်သည် မဂ္ဂဇင်းဖြစ် မြောက်ရေးကို စိုင်းဝန်ကူညီ နေလေသည်။ တက္ကသိုလ်မဂ္ဂဇင်း တွင် ကျွန်တော့် ဆောင်းပါးထည့်ရန် ကိုဝန်ထံ သွားပို့သည်ကို ကျွန်တော်မှတ်မိနေ၏။

ကိုဝန်တည်းဖြတ်သော ၁၉၃၂ ခုနှစ် တက္ကသိုလ်မဂ္ဂဇင်းကို မကြာသေးမီက ပြန်ဖတ်မိ၏။ သိပ္ပံမောင်ဝက “တို့ဆရာ” ဟူသော ဆောင်းပါး၊ မင်းသူဝဏ်က “ဘကြီးအောင်ညာတယ်” ဟူသော ဝတ္ထုတို၊ မောင်းအုန်းမြ(ကိုအုန်း)က “အသွင်မတူအိမ်သူမဖြစ်” ဟူ သော ဝတ္ထုတို၊ ကုသ သို့မဟုတ် မင်းကုသက “မြန်မာဂီတ (ထူးမခြားနား)” ဟူသော ဆောင်းပါး စသည်ဖြင့် အသီးသီး

ကာလ ခြားနားရေးထားကြ၏။ ထိုမဂ္ဂဇင်း၏ ခေါင်းကြီးကို အထူးဂုဗ်လိုက်မိလေသည်။

“တတ်နိုင်သမျှ ထွင်ကြစို့” ဟူသော ခေါင်းစီးနှင့် ဖြစ်၏။

“ရှေးခေတ် မြန်မာပြည်သည် ယခုခေတ် မြန်မာပြည်မဟုတ်၊ ရှေးခေတ်မြန်မာတို့သည် ပါဠိဘာသာကိုလိုက်စား၍၊ ပါဠိဘာ သာတွင်ကျွမ်းကျင်ကြ၏။ ယခုခေတ်မြန်မာတို့သည် အင်္ဂလိပ် ဘာသာကိုလိုက်စားကြ၍၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာတွင်ကျွမ်းကျင်ကြ၏။

x x x

ကဗျာလင်္ကာရေးရာတွင်လည်း၊ ပျို့ လင်္ကာတို့ကိုဝေးစွ၊ တေး ထပ် လေးချိုးတို့ကိုမျှလည်း ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်သုံး၍ ဖွဲ့ဆိုခဲ့တော့၏။ ရှေးလူတို့ အခါပေါင်းများစွာ နည်းပေါင်းစုံစွာနှင့် ဖွဲ့ဆိုခဲ့ပြီးဖြစ် သော မယ်ဘွဲ့မျိုးကိုဖွဲ့ရမည်ဆိုလျှင် အမရာ ကိန္နရီ မဒ္ဒ သမ္ပူလ တို့ကိုလက်လွှတ်၍ မရေးတတ်တော့သလိုရှိကြ၏။

x x x

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့ကျွမ်းကျင်ရာ အင်္ဂလိပ် စာပေကြီးကိုမှီး၍၊ မြန်မာစာပေခေတ်သစ်ကိုတတ်အားသမျှထွင် ကြစို့၊ မည်သည့်စာပေကျမ်းဂန်ကိုမျှမမှီးဘဲ ပင်ကိုယ်ဥာဏ်ကို သုံး၍ ပညာရှိနားဝင်အောင်ဖွဲ့ဆိုရေးသားနိုင်ပါမူကား အတိုင်း ထက်အလွန်ဖြစ်ပေမည်။ အင်္ဂလိပ်စာပေသည် ကမ္ဘာ့စာပေဖြစ်၏။

ဤနည်းသစ်နည်းကောင်းတို့ကိုတည်ထွင်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်များ လည်းယခုအခါရှိပြီးပင်ဖြစ်၏။ ဂန္ထလောကတွင် ပင်တိုင်လိုရေး နေသော “သိပ္ပံမောင်ဝ” “ဇော်ဂျီ” စသောပညာရှင်တို့မှာ ခရီး သွားခေါင်းဆောင်များဖြစ်၏။

x x x

၁၉၇၄ ခုနှစ် ဇွန်လအကုန် ဇူလိုင်လသို့အကူး နေ့တနေ့ ကမာရွတ် ဦးထွန်းလင်းလမ်း (လမ်းကျဉ်းကလေး) ထဲသို့ ပေါ်လဂါကားအနက်ကြီးတစ်စီး ဝင်သွားလေသည်။ ဝင်သွားပြီး လမ်းထဲများစွာမရောက်မီ၊ ညာဘက်ရှိ တခုသောခြံကြီးအတွင်းသို့ ချိုးဝင်လိုက်လေသည်။ ခြံကြီးအတွင်းမှာခေတ်မီပုံသဏ္ဍာန်နှင့်ဆောက်လုပ်ထားသော၊ ကျယ်ပြန့်ကြီးမားသည့် တိုက်ကြီးတလုံး ရှိလေသည်။ ခြံတွင်း၌ ကားသုံးစီးရပ်ထားသဖြင့် ပေါ်လဂါကားကြီးသည် မနည်းကြီးလမ်းရွေးကာ တိုက်ကြီး၏ဆင်ဝင် (ပေါ်တီကို) အောက်တွင်ထိုးဆိုက်ရလေသည်။ ရပ်လိုက်ပြီးနောက် ပေါ်လဂါကားကြီးသည် ကျယ်လောင်သော ဟွန်းသံတချက်ကို ပေးလိုက်လေသည်။ အတန်ကြာတော့ အိမ်ရှေ့မှ သံခေါက်တံခါးကြီးပွင့်လာလေသည်။

ပေါ်လဂါကားပေါ်မှ ခပ်ဝဝနှင့် ထောင်ထောင် မောင်းမောင်းလှူကြီးတယောက်ဆင်းလာပြီး ဖွင့်ပေးသောတံခါးမှ အိမ်ထဲသို့ဝင်သွားလေသည်။ အိမ်ထဲသို့ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း ထိုလူကြီးက တံခါးဖွင့်ပေးသောမိန်းကလေးအား၊

“ဘယ်မှာလဲ ကိုဝန်”

“ရူပိတယ် အန်ကယ်လ်၊ ဘာ အိမ်ပေါ်မှာ ရူပိတယ်၊ ထိုင်ပါဦး”

သို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည် ညွှန်ခန်းတွင်းမှ ကုလားထိုင်တလုံး ပေါ်တွင် ထိုင်ကာ ကိုဝန်ကို ခဏစောင့်နေရလေသည်။ ထိုသို့ ခဏစောင့်နေစဉ် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်၏ အခြေအနေတိုးတက်ပြောင်းလဲလာပုံကိုစဉ်းစားနေမိလေသည်။ ဟိုယခင်အနှစ် ၄၀

တုန်းကမူ ကျွန်တော်သည် သေးသေး သွယ်သွယ်ဖြစ် လေ၏။ တက္ကသိုလ်နယ်မြေထဲမှ လူအတော်ခပ်များများက ပေးတင့်သား ရေရှူးဖိနပ်ကို တဂေါက်ဂေါက် စီးနေကြစဉ်၊ ကျွန်တော်က ခုံဘိနပ်ကို တဂေါက်ဂေါက် စီးတတ်၏။ (ကျောင်းတက်ရာမှာ တော့ သားရေဂွင်းထိုးဖိနပ်ကို စီးပါသည်။ ခုံဖိနပ်သံဖြင့် အတန်းကို မနှောက်ရှက်ခဲ့ပါ။) ကျွန်တော်သည် ခုံဘိနပ်စီးပြီး ကိုဝန်အခန်းသို့သွားခဲ့ပါလိမ့်မည်။ “တောင်ပန်ထိပ်” နှစ်ခန်းတို့ဖြစ်သော အဆောင်နည်းပြဆရာ အခန်းကို တံခါးခေါက်ဘို့ လိုခုံလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ အခန်းရှင်သည် ခုံဘိနပ်သံကို အဝေးမှပင် ကြားပြီး သူ့အခန်းဝ၌ရပ်သွားသောအခါ သူ့ထံလာသူတစ်ယောက်မျိုး တံခါးကို ဖွင့်ပေးခဲ့ပါလိမ့်မည်။

ယခုတော့ ဗော်လဂါကားကြီးကို ရပ်လိုက်ပြီး ဟွန်းသံပေးလိုက်၏။ သည်တော့မှ တိုက်အိမ်ကြီးမှ သံခေါက်တံခါးကြီး ပွင့်လာ၏။ ခဏတံ စောင့်ရပါသည်။ ကိုဝန်ဆင်းလာလေသည်။

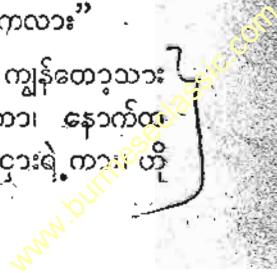
“ဟာ၊ ကိုသိန်းဖေ၊ ဘယ်ကလာတာလဲ”

“ခင်ဗျာ့ဆီ တမင်အလည် ဝင်လာတာတဲ့၊ စကားစမြီပြောရအောင်လို့”

“ဝမ်းသာလိုက်တာဗျာ”

“ခင်ဗျား၊ အိမ်ကလဲ ကားတွေ များလှချေကလား”

“သိပ်လဲ အထင်ကြီးမနေနှင့်နော်၊ တစ်စီးက ကျွန်တော့သားရဲ့ ကား။ အလုပ်သွားတော့ ဒီမှာလာအပ်ထားခဲ့တာ၊ နောက်တစ်စီးက နောက်ဘေးတန်းလျားကို ငှားနေတဲ့ အိမ်ငှားရဲ့ ကား။ ဟိုထားစုပ်ကလေးကတော့ ကျွန်တော့ကား”

“အို-ခင်ဗျားက ဆန်းလှချေကလား။ သူများတွေကတော့ အိမ်ကြီးကို ငှားစားပြီး ကိုယ်က နောက်ဘေး တန်းလျားပြောင်းနေတယ်”

“ကျွန်တော်ကတော့ အတူနေတွေ့များတယ်ဗျ။ ခင်ဗျားလို မဟုတ်ဘူး။ မြေးတွေတောင်ရနေပြီ”

သို့ကလို အလွှာပသလွှာပ စကားတွေပြောနေကြစဉ် ကိုသန်းတင် (ရွှေပြည်စိုး) ရောက်လာလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ သုံးဦးသား ဝမ်းသာလိုက်သည့်ဖြစ်ခြင်း။ ကိုသန်းတင်ကလည်း ကိုဝန်နှင့်မတွေ့တာ ကြာပြီမို့ အလည်သက်သက်လာခြင်းဖြစ်လေသည်။

ကိုဝန်
“ဆုံ ဆုံတတ်ပေဗျာ”

ကျွန်တော်

“ဝမ်းသာလိုက်တာဗျာ၊ ကျွန်တော်က တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝကို စမြုံ့ပြန်ချင်လို့လာခဲ့တာ”

“ကိုသိန်းဖေက မကျဘူးဗျ။ အရင်ကလိုဘဲ”

ကျွန်တော်

“ကိုဝန်လဲ မကျဘူးဗျ မျက်နှာတင်တယ်။ ကျန်းမာရေးလဲ ကောင်းတယ်”

ကိုသန်းတင်မှာမှ ထိပ်ကလည်း သိပ်ပြောင်နေပြီ။ သွားတွေကလည်း အများကြီးကျိုးနေပြီ။ အရေတွေကလည်း တွန့်ကုန်ပြီ။

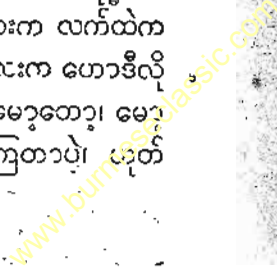
ကိုဝန်နှင့်ကိုသန်းတင်တို့မှာ မင်းနှင့်ငါနှင့် ပြောကြသော သူငယ်ချင်းများဖြစ်ကြသည်။

ကိုဝန်က အစည်းအဝေးသွားစရာရှိနေသည်။ ဧကသာ ကောပြောနေနိုင်မည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်နှင့် ကိုသန်းတင် ဆက်

ပြီးပြောနေရစ်ကြပါဟု ဆိုလေသည်။ သို့သော် ခဏအတွင်း သုံးယောက်သား စကားတွေ အများကြီး ပြောလိုက်ကြသဖြင့် ကျွန်တော်နှင့် ကိုသန်းတင် ဆက်ပြီး စကားပြောနေရစ်ရန်ပင် အကြောင်းမပေါ်တော့ပေ။ ကျွန်တော်တို့သည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝကို ပြန်ရောက်သွားကြသည်။ တက္ကသိုလ်မဂ္ဂဇင်း၊ ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းနှင့် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းတို့မှာ ရေးကြသော စာများ အကြောင်းကိုသာမက အတန်းထဲမှာ စာစီစာကုံး (နည်းပြတန်းသင်ခန်းစာ) ရေးသားကြပုံနှင့် အမှတ်ရကြပုံကိုပါ ဆွေးနွေးမိကြလေသည်။ တယောက်နှင့်တယောက် ဘယ်လိုစတွေ့ကြပုံကလည်း ရောက်သွားသေးသည်။ ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက် ခင်မင်ရင်းနှီးမှုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကြရာမှ စလေသည်။

ကိုဝန်က

“ကိုသိန်းဖေ စိတ်မဆိုးနှင့်နော်၊ ကျွန်တော်တခုပြောရအုံးမယ်။ ခင်ဗျာကွယ်ရာမှာ ကျွန်တော်တို့အချင်းချင်း ခင်ဗျားအကြောင်းပြောကြရင်၊ ခင်ဗျားကို နွားမော့ကလေးလို့ ခေါ်ကြတယ်။ ခင်ဗျားကမျက်နှာကလေးမော့တော့ မော့တော့နှင့်နေတာကိုး၊ ပထမဆုံးခင်ဗျားနှင့်တွေ့ရပုံကိုမှတ်မိနေသေးတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း အစည်းအဝေးတခုအပြီးမှာ၊ ခင်ဗျားက လက်ထဲက အိမ်တော်ရာထီးကလေးထောက်လို့၊ မျက်နှာကလေးက ဟောဒီလိုမော့လို့၊ သွားတော့လာတော့လဲမျက်နှာကလေးမော့တော့၊ မော့တော့နှင့်၊ ဒါကြောင့် နွားမော့ကလေးလို့ခေါ်ကြတာပဲ။ ယုတ်တယ်မဟုတ်လား ဖိုးသန်းတင်”

ကိုသန်းတင်၊

“ဟုတ်တာပေါ့၊ သတ္တုပြင်တနာမည်ရှိသေးတယ်လေ၊ နှုတ်ခမ်းနီထလေးတဲ့၊ တိုတုန်းက ကိုသိန်းဝေနှုတ်ခမ်းကနီနေတာကိုး”

ရှေးဖြစ်ဟောင်းများကိုပြောပြီးရယ်ကြရသည်။ စင်စစ် ပြောကြသောအကြောင်းများက ရယ်စရာကောင်းလှသည်ထက် ကျွန်တော်တို့က ပိုရယ်ကြလေသည်။ သာသာထိုးထိုးရယ်ကြလေသည်။ အကြောင်းမူကား ရှေးကအကြောင်းတွေပြောကြရင်း ငယ်မူပြန်ကာ အမြူးလာကြ၍ဖြစ်လေသည်။

ကိုဝန်

“တွေ့ရတာဝမ်းသာသဗျာ၊ မမြော်လင့်ပဲ သုံးယောက်သား ဆိုမိတယ်၊ ကဲ ကျွန်တော်တွေသွားရမယ်၊ အစည်းအဝေးတောင် နောက်ကျနေပြီ”

ကိုသန်းတင်နှင့်ကျွန်တော်

“ကျွန်တော်တို့လဲ သွားမယ်ဗျာ”

ကျွန်တော်က ဗေဒါလဂါကားကြီးပေါ်တက်ပြီး အရင်ထွက်လေသည်။

ကိုဝန်

“ခင်ဗျားကားကြီးကလဲ မော့နေတယ်၊ ဟား-ဟား-နွားမော့ကလေးသွားဦးရော့”

ကျွန်တော်

“ဟဲ-ဟဲ- ကားမော့ကြီးပေါ်က နွားမော့ကြီးပေါ်ဗျာ၊ ကဲ ကဲ သွားပြီ”

နွားမော့ကလေးဟူသောကျီငယ်အခေါ်ကိုပြောပြစဉ်၊ ကိုဝန်ကစိတ်မဆိုးနှင့်ဗျာဟု ကြိုတင်တောင်းပန်ခဲ့သေး၏။ ကျွန်တော်

ကား စိတ်မဆိုးရုံမက အကျေနပ်ကြီးပင်ကျေနပ်နေသေး၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် အမှန်ပင်နွားမော့ကလေးပင်၊ တံပြာမတို့ခင်က ပြေးချင်လွှားချင် ရုန်းချင်ဆွဲချင်သော လှည်းယဉ်ကျော့ကျော့ နွားမော့မော့ဖြစ်ချေသည်တကား။

ယခုတော့ နွားမော့ကလေးမဟုတ်တော့ပါ၊ နွားမော့ကြီးလည်းမဟုတ်ပါ။ မျက်နှာကိုရှေ့ တည့်တည့်ထားပါသည်။ ဘယ်တော့မျက်နှာငုံ့ ရမည်လဲတော့မပြောတတ်ပါ။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော့်နှုတ်ခမ်းကလည်း တကယ်ပင်နီနေခဲ့သည်။ ဘယ်တုန်းကစပြီး နှုတ်ခမ်းမဲလာသည်ဟု မမှတ်မိပါ။ ယခုတော့ မဲနေလေပြီ။ သွေးပြောင်းသည်လက္ခဏာလော။ ဇရာထောင်းသည် နိမိတ်လော။

အခန်း ၃။

၃၃-ရေတာရှည်လမ်း

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားကြီးဖြစ်သော သခင်ဗစိန်သည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားကလေးဖြစ်သော ကျွန်တော့ကို ဗဟန်း-ရေတာရှည်လမ်း ခြံအမှတ် ၃၃ (ယခု ၁၃၃) သို့ ခေါ်သွားလေသည်။ ထိုစဉ်က လူအများသည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစာပေ၏ ဩဇာလွှမ်းခြင်းကို ခံရသဖြင့် နံပါတ် (Number) ဟူသော စကားလုံးကို သုံးလေ့ရှိကြသည်။ ဒို့ဗမာအစည်းအရုံးကတော့ ၃၃ မှတ်ခြံ သို့မဟုတ် ခြံအမှတ် ၃၃ ဟူသောစကားကို ဘယ်သူမှသုံးဘဲ နေနေ၊ ငါတို့သုံးမည်ဟု သဘောထားကာ တွင်တွင်ကြီး သုံးနေလေပြီ။

ရေတာရှည်လမ်း ခြံအမှတ် ၃၃ တွင် ဒို့ဗမာအစည်းအရုံး၏ ဌာနချုပ်ရုံးကို ဖွင့်ထားသည်။ ထိုလိပ်စာဖြင့်ပင် ဒို့ဗမာအစည်းအရုံး၏ နိုင်ငံပြုစာစုများကို၎င်း၊ ဒို့ဗမာသတင်းစဉ်ကို၎င်း ထုတ်ဝေလေသည်။

အမှန်အားဖြင့် ထိုနေရာသည် သခင်ဗသောင်းနှင့်ဇနီး ဒေါ်ကြင်တို့ နေထိုင်သော အိမ်ဖြစ်သည်။ ဒို့ဗမာအစည်းအရုံးကို

စတင်တည်ထောင်သော သခင်ဗသောင်းသည် မိမိနေအိမ်ကို ဌာနချုပ်ရုံးလုပ်ထားခြင်းဖြစ်၏။

ဗဟန်း ရွှေတိဂုံကုန်းတော်ခြေရင်းရှိ ရေတာရှည်လမ်းသည် စည်ကားခြင်းမရှိသေးပါ။ တိုက်တာအိမ်ခြေ ကြီးကြီးမားမား မများလှ။ သစ်ပင်ဝါးပင်ကြီးများ လွှမ်းခြုံထားသော ခြံများနှင့် အိမ်ငယ်ကလေးများက များသည်။

အမှတ် ၃၃ ကား ခြံငယ်ကလေးနှင့် အိမ်ငယ်ကလေးဖြစ်သည်။ အိမ်ငယ်ကလေးဟုဆိုသော်လည်း မလှည့်သာ မရှောင်သာ အိမ်ငယ်ကလေးမျိုးကား မဟုတ်ပါ။

သခင်ဗသောင်းကား ခြေတဖက်တော့နဲ့ အောင် ခြေထောက်သိမ်နေသည့် ချွတ်ယွင်းချက်မှတစ်ပါး ရုပ်ကောင်းသူဖြစ်ပါသည်။ မျက်နှာကချောပြီး ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက် အလောတော်ဖြစ်သည်။ အသားအရည်ကလည်း မဖြူမညို။

ဒေါ်ကြင်၏ရုပ်ကတော့ ရွက်ကြမ်းရေချိုဖြစ်သည်။ ဝတာကတော့ အတော်ဝသည်။ သို့ရာတွင် အရပ်က မပူလို့ တော်သေး၏။

သခင်ဗသောင်းမှာ ပညာရှိဖြစ်၏။ ဒေါ်ကြင်ကား ပညာမရှိပါ။ သို့သော် ဒေါ်ကြင်သည် အိမ်မှုရေးရာကို ကောင်းစွာလုပ်၏။ သခင်ဗသောင်းကို တာဝန်ကြေးပြန်စွာ လုပ်ကျွေးသမှုပြု၏။

သခင်ဗသောင်းသည် သခင်ဗစိန်လို အမြဲတန်း ဒေါ်နှင့်မောနှင့် စကားပြောသူမဟုတ်ပါ။ တခါတရံသာ ဒေါ်နှင့် မောနှင့် ပြောဟောတတ်ပါသည်။

သခင်ဗသောင်းနှင့် သခင်ဗစိန်တို့သည် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးကြသည်။ ကျွန်တော်က နားထောင်သမား။

တခါသော် ကျွန်တော်နှင့် သခင်ဗစိန်တို့သည် သခင်ဗသောင်း၏အိမ်မှာပင် ညအိပ်ကြရသည်။ သူတို့နှစ်ယောက် စကားပြောသည်မှာ တော်တော်နှင့်မပြီး။ ကျွန်တော်က အိပ်ချင်လှပြီ။ သို့သော် သူတို့ပြောကြသော စကားများက စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းလှသောကြောင့် အိပ်လို့လည်းမရ။ အတော်ကြီး ညဉ့်နက်တော့မှ စကားပြောနေသောနေရာတွင် ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ အိပ်ရာခင်းပြီး သခင်ဗစိန်နှင့် ကျွန်တော်တို့လည်း လျောင်းကြလေသည်။ သခင်ဗသောင်းက သူ့အိပ်ခန်းတွင်းသို့ဝင်သွားလေသည်။ သို့သော် သူတို့နှစ်ယောက် စကားမျှင်မပြတ်ကြသေး။ ငြိမ်သွားလိုက် စကားဆက်လိုက် လုပ်နေကြသေး၏။ အကြာကြီး ငြိမ်သွားသဖြင့် ကျွန်တော် အိပ်ပျော်တော့မည်ရှိနေစဉ်တွင် သခင်ဗစိန်က စောင်ခေါင်းမြီးခြုံကို ဖွင့်ပြီး စကားစလိုက်လေသည်။ သည်တချီတော့ သခင်ဗသောင်းက စကားမပြန်တော့ချေ။

ကျွန်တော်သည် သခင်ဗသောင်းကိုရော သခင်ဗစိန်ကိုပါ အံ့ဩရသည်။ သူတို့ကား စိတ်အားထက်သံပြီး လေးနက်လှသော နိုင်ငံရေးသမားများဖြစ်ကြ၏။ ကျွန်တော်သည် သူတို့ကိုလှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ကြည့်ညှိမိလေသည်။ သခင်ဗသောင်းကိုကား သူ၏ နိုင်ငံရေးအတွက်သာမက သူ၏ စာပေများအတွက်လည်း လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲကြည့်ညှိမိလေသည်။

ထိုစဉ်က ဒို့ဗမာအစည်းအရုံးအမည်ဖြင့် ထုတ်ဝေသော နိုင်ငံပြုစာစု ဒို့ဗမာသတင်းစဉ်မှတ်တမ်း စသည်တို့ကို သခင်ဗသောင်းက ခိုင်ခံ့ ရေးသားခဲ့လေသည်။ ထိုစာစောင်များကို ၁၉၃၀ ခုနှစ်မှစ၍ ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ရေတာရှည်လမ်း ခြံအမှတ် ၃၃ တွင်းပိုင်တွဲထားလေရာ ကျွန်တော်သည် နောက်ဆုံးထုတ်

စာစောင်များကိုသာမက အဟောင်းများကိုပါ ဖတ်ခွင့်ရလေသည်။

သခင်ဗသောင်း၏စာမှာ ရှင်းလင်းရုံမက ပြတ်သားလှသည်။ စကားလုံးများက တောက်ပြောင်ရုံမက လေးနက်လှသည်။ ဝါကျများမှာ တိုရုံမက ထိမိသည်။

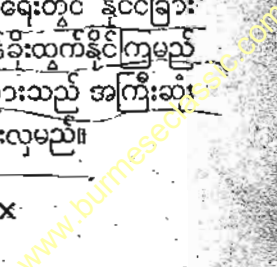
သူရေးပုံကို ကြည့်ပါ။

“အချင်းအမျိုးသား အပေါင်းတို့။ ဗမာနိုင်ငံသည် အသင်တို့ ငါတို့ နိုင်ငံမဟုတ်ပါလော။ အသင်တို့ ငါတို့နိုင်ငံကို ချစ်ခင်ကြည့်မှာ အသင်တို့ငါတို့၏ မဟာဝတ္တရားတော်ကြီးမဟုတ်ပါလော။ ဗမာနိုင်ငံသည် ဗမာဘိ မဟုတ်ပါလော။ ဟုတ်၏။ ဗမာနိုင်ငံသည် ဗမာဘိ ဖြစ်စေရမည်။ ယခုမဖြစ်သေးလျှင် နောက်ကိုဖြစ်အောင် လုပ်ရမည်။ ယခုက စတင်၍လုပ်ရမည်။ မမေ့မလျော့ကြကုန်လင့်။ ညီညွတ်ကြကုန်လော့။ စည်းရုံးကြကုန်လော့။ အချင်းချင်း ရိုင်းပင်းကြကုန်လော့။

x x x

စီးပွားရှိမှ အားရှိမည်။ ငါတို့ဗမာနိုင်ငံတွင် ငါတို့ဗမာလူမျိုး သာလျှင် လှမ်းမိုးထိုက်သည်။ ကိုယ့်မြေ ကိုယ့်မြေတွင် ထင်းခွေ ရေခတ်အဖြစ်နှင့် မနေချင်ကြပါနှင့်။ စီးပွားရေးတွင် နိုင်ငံခြားသားတို့ လှမ်းမိုးနေသမျှ ဒို့ဗမာများ တန်ခိုးထွက်နိုင်ကြမည် မဟုတ်။ စီးပွားရှိခြင်းသည် အားတည်း။ စီးပွားသည် အကြီးဆုံးလက်နက်တည်း။ စီးပွားရေးကိုကိုင်မှ လူမှုရေးလှမည်။

x x x

မြစ်ကြီးနားမှ ထားဝယ်အရောက်ဖြစ်သော ငါတို့ဗမာပြည် ထူထောင်လုံးကို ငါတို့မြေ ငါတို့မြေ ငါတို့အိမ် ငါတို့ယာဟုအမှတ် ထား၍ ချစ်ခင်ကြံ စောင့်ရှောက်ကြပါကုန်။ သို့မှသာ ငါတို့သည် ကမ္ဘာတွင် ယဉ်ကျေးသည်ဆိုသော တိုင်းကြီး နိုင်ငံကြီးသားတို့နှင့် ရင်ဆောင်တန်းနေနိုင်၍ လူစာချင်းပေါက်ပါလိမ့်မည်။ အင်္ဂလန် နိုင်ငံကိုလူမျိုးခြား စစ်သားတဦးတယောက် လက်နက်ကိုင်၍ ဝင် လာလျှင် အင်္ဂလိပ်တိုင်း အင်္ဂလိပ်တိုင်းက ငါတို့အိမ်ကို စော်ကား သည့်ဟုမှတ်ယူကြပါသည်။ ဤနည်းအတိုင်းပင် ဂျာမနီနိုင်ငံကို၎င်း၊ မြင်သစ်နိုင်ငံကို၎င်း၊ ရောမနိုင်ငံကို၎င်း မည်သည့်နိုင်ငံသား စစ် သည်တပ်သားသည်မျှ အခွင့်မရဘဲ လက်နက်ကိုင်ဆောင်၍ မသွား နိုင်ပါ။ ယဉ်ကျေးသည်ဆိုသော နိုင်ငံကြီးသားများမှာ အသင် တို့ ငါတို့သည် ကိုယ့်အိမ်ကို ကိုယ့်အိမ်ဟုမှတ်ထင်သကဲ့သို့ ကိုယ့် နိုင်ငံတခုလုံးကို ကိုယ့်အိမ်ဟု သဘောထားကြမြဲဖြစ်ပါသည်။ တနိုင် င်လုံးကို ကိုယ့်အိမ်ဟုမှတ်၍ ချစ်ခင်ခြင်းမှာ မျိုးချစ်စိတ် အစစ် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစိတ်မျိုးရှိမှသာ စည်းလုံးညီညွတ်၍ တန်ခိုးရှိနိုင်ပါ သည်။ တန်ခိုးရှိလိုလျှင် ဗမာတနိုင်ငံလုံးကို “ဒါတို့အိမ်” ဟုအောက် မေ့၍ချစ်ခင်ပါ စောင့်ရှောက်ပါ။ ကိုင်း.....အချင်းတို့ တို့ဗမာတို့ အသင်တို့ ငါတို့သည် ငါတို့အကျင့်ဆိုးကလေးဖြစ်သော ကိုယ့်အိမ် မှ ကိုယ့်အိမ်မှတ်တတ်သော သေးသိမ်သည့် ညှဉ့်ဖျင်းသည့် အကျင့် ကလေးကို ယ.နေ့.ကစပြီး ဖျောက် ပြီး လျှင် မြစ်ကြီးနားမှ ထားဝယ်အရောက်ဖြစ်သော ဗမာနိုင်ငံကြီး တခုလုံးကို တို့အိမ် ကြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ကြပါကုန်။

x x x

ရန်မလိလျှင် ရန်ပြီသည်။ ရန်မလိလျှင် ရန်ပိုသည်ဟု ရှေးကစကား ရှိသည်။ ထိုရှေးစကားသည် လူလိမ္မာတို့နှင့်သာ ထိုက်တန်လေပြီ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယခုခေတ်တွင် ရန်မလိလျှင် ရန်ပို၍ရန်လို မှသာ ရန်ပြီလေတော့ပြီ။ “စစ်မဖြစ်လိလျှင် စစ်ဖြစ်ဘို့ အသင့်ပြင် ပြီးရှိပါစေ” ဟူ၍ သိုးဆောင်းစကားရှိသည်။ x x x

အိုအချင်းအမျိုးသားတို့ တို့ဗမာတို့၊ အေးချမ်း ငြိမ်သက်စွာ နေလိုကြလျှင် စစ်ဖြစ်ဘို့ အသင့်ပြင်ဆင်ပြီးရှိကြပါစေဆိုသော သိုးဆောင်းစကားပုံကို မမေ့မလျော့ကြပါကုန်လင့်” *

အထက်ပါလို့ ဆော်စာများသည် ၁၂၉၂ ခုနှစ် ကဆုန်လ ကွယ်(၁၉၃၀ ခု မေလ ၂၆ ရက်)နေ့တွင် တို့ဗမာအစည်းအရုံးမှ ထုတ်ဝေသော နိုင်ငံပြု စာစုအမှတ်(၁)မှ ကောက်နှုတ်ချက်များ ဖြစ်သည်။ ၁၉၃၄-၃၅ ဆီက ရေတာရှည်လမ်း ခြံအမှတ်-၃၃ သို့ ရောက်သောအခါ ဖတ်ရလေသည်။ ထိုသို့သော စာများကြောင့် မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ် တက်ကြွရသည့်အပြင် စူးရှထက်မြက်သော လှုံ့ ဆော်စာရေးနည်းကိုလည်း နည်းယူမှတ်သားရလေသည်။

သခင်ဗသောင်း၏ သရော်စာများ

သခင်ဗသောင်းသည် သရော်စာရေးရာတွင်လည်း ထိမိလှ သည်။ ၁၂၉၄ခု-တပို့ တွဲလဆန်း(၃)ရက်နေ့ထုတ်တိုက်စာတည်း စဉ်တွင် “မျိုးချစ်ကြီး ဦးကိုဂျိုးအကြောင်း” ပါရှိလေသည်။

“ဦးကိုဂျိုးမှာ တိုင်းကျိုး ပြည်ကျိုးကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် စေတနာအထက်သန်ဆိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်လေသည်။ ဦးကိုဂျိုး

www.burmeseclassic.com

သည်တိုင်းပြည်အတွက် နေ၍ တိုင်းပြည်အတွက် သေမည်ဟု အမြဲ နှလုံးသွင်းလျက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးပေတည်း။ အသေစောသဖြင့် နှမြောသွယ်ကောင်းလှ၏။

“ဦးကိုဂျိုးသည် နံနက်အိပ်ရာက နိုးလျှင် တိုင်းပြည်အတွက် မျက်နှာသစ်၍ တိုင်းပြည်အတွက် လဘက်ရည် ကာဖီ စသည်တို့ကို သောက်၏။ တိုင်းပြည်အတွက် တနေ့ထမင်း ၂ ထပ် စား၏။ ထမင်းတလေ ၃ ထပ် ၄ ထပ် စား၏။ ညနေချမ်းကျလျှင် တိုင်းပြည်အတွက် ဘောလုံးပွဲ အရိပ်ပြပွဲ စသည်တို့ကို ကြည့်၏။ ညဦးတွင် ကလပ်သွား၍ တိုင်းပြည်အတွက် အရက်သောက်ပေ၏။ ညတိုင်းတွင် တိုင်ပြည်အတွက် မိမိဇနီးနှင့်အိပ်ပေ၏။ တခါတရံ တိုင်းပြည်အတွက် နတ်သမီးများနှင့်ပျော်ပါး၏။

ဤသို့လျှင် ဦးကိုဂျိုးသည် တိုင်းပြည်၏ အကျိုးကိုသာ အမြဲဆောင်ရွက်လေ့ရှိသဖြင့် မင်းတိုင်ပင်အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းကို ခံရလေ၏။ ထိုအခါ ဦးကိုဂျိုးသည် မိမိဆန္ဒရှင် တို့အား ကျေးဇူးတုံ့ပြန်သောအားဖြင့် ဘိနပ်ကိုင်ခိုင်း၏။ ပုဆိုးလျှော်ခိုင်း၏။ ခြေသလုံး အနှိပ်ခိုင်း၏။ တိုင်းသူပြည်သားတို့လည်း ဦးကိုဂျိုးကို အလွန်ကြည်ညိုကြ၏။ သည်မျှ တိုင်းကျိုးပြည်ကျိုးကို ဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကိုမူ တိုင်းပြည်က မကြည်ညိုကြလျှင် ဘယ်သူ့ကို ကြည်ညိုကြရမည်နည်း

သခင်ဗသောင်းသည် ခိုင်အာခီ အုပ်ချုပ်ရေးကို သရော်၏။ မင်းတိုင်ပင်အမတ်ကို သရော်၏။ မင်းတိုင်ပင်အမတ် ဦးကိုဂျိုး အပြင်မင်းတိုင်းပင်အမတ် ဦးနုလပိန်တိုးကိုလည်း သရော်ခဲ့၏။

“ဦးနုလပိန်တိုးသည် အမျိုးသားကို များစွာစောင့်ရှောက်၏။ စိတ်ကောင်း စေတနာကောင်း အင်မတန်ရှိ၏။ ၂၁ ဦးတို့အား အလွန်မုန်း၏။ ခိုင်အာခီ မင်းတိုင်ပင်အဖွဲ့ထက် စက်ဆုပ်ဘွယ်ကောင်းသော အရာမရှိဟု ထင်၏။ ခိုင်အာခီ အမတ်များကို မြှင်လျှင် အော့နှလုံးနာ၏။ မစင်ကို ကြည့်ချင်သေး၏ ဒင်းတို့ကို အလျှင်းမကြည့်ချင်။ တခါတရံ ဟဲ့ကောင်ယုတ်မာတွေ၊ နင်တို့ဟာ တိုင်းပြည်ပုန်ကန်တဲ့ကောင်တွေ၊ နင်တို့လားဟဲ့ နော်၊ ငါများ ရှင်ဘုရင်ဖြစ်ရင် အကုန်သတ်ပစ်မယ်ဟဲ့၊ တယ်သို့ဘယ်ညာဟဲ့ ဟု များစွာ ကြိမ်းမောင်းလေ့ရှိ၏။ (ဂရုဏာဒေါသောပေ)

“တနေ့သောအခါ ရွှေကဝိဘက် ၇-ရက်၊ ကာလဝိဘက်နောက်ပိုးတက် ဆိုခြင်းများ မှန်၍ပင်လောမသိ။ ဦးနုလပိန်တိုးကြီးမှာ လူစင်စစ်က ခိုင်အာခီအမတ်ဖြစ်ရသည်ဆို၍ မကောင်းသော အိပ်မက်ကိုမြင်မက်လေ၏။ ဦးနုလပိန်တိုးသည် များစွာတုန်လှုပ်ခြောက်ခြား၏။ မိမိတသက်တွင် ခိုင်အာခီအမတ်တော့အဖြစ်မခံပြီ၊ ကိုယ့်ကျပ်ကြီးကိုစား၍ သေတော့မည်ဟု၍ ကြံမိကြံရာကိုကြံမိလေ၏။ ဗေဒင်ကျော်တို့အား ဆီးကပ်၍ ယတြာ အမျိုးမျိုးရေး၏။ ရွှေတိဂုံ ကုန်းတော်နံသင့်ရာ ထောင်က ပန်းဆီမီးကပ်၍ ဆုမုန်ကောင်းကို တောင်း၏။ ရေလူ၏။”

စသည်ဖြင့် ခိုင်အာခီသပိတ်မှောက်ဂိုဏ်းဝင်-စံသာနုကြီးတဦး နောက်ဆုံးတွင် ခိုင်အာခီဥပဒေပြု လွှတ်တော်တွင် အမတ်ဖြစ်သွားပုံကို ရေးသားခဲ့လေသည်။ ကျွန်တော်သည် ရေတာရှည်လမ်း ခြံအမှတ် ၃၃ တွင် သခင်ဗသောင်း၏ သရော်စာရေးနည်းရေးဟန်ကို လေ့လာမှတ်သား

ခွင့်ရခဲ့၏။ အောက်ပါအတိုင်းတိုတိုနှင့်ထိရောက်စွာ ထိုးနှက်နိုင်စွမ်းရှိသည့် အရေးအသားမျိုးကိုလည်း နှစ်သက်စွဲလမ်းခဲ့ပါသည်။

“ခွဲရေးတွဲရေးနှင့် တကယ်လွတ်လပ်ရေး

“ခွဲရေးတွဲရေးသည် သေရေးရှင်ရေးဖြစ်သည်ဟု ပုံနှင့် ပတ်နှင့် ယုတ္တိယုတ္တိဆင်၍ ပြောကြသဖြင့် တကယ်ပင် သေရေးရှင်ရေးကြီးဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်နေကြသူအများရှိလေပြီ။

စင်စစ်သော်ကား ခွဲရေးတွဲရေးသည် သေရေးရှင်ရေးကြီးမဟုတ်။ ခွဲရေးတွဲရေးသည် ခွဲရေးတွဲရေး သက်သက်မျှသာဖြစ်လေသည်။ ခွဲရေးတွဲရေးမှာ ခွဲရေးကကောင်းသည် တွဲရေးကမကောင်းဟူ၍၎င်း တခုက ကောင်း၍ တခုက မကောင်းသော ဆန့်ကျင်ဖက်တရားနှစ်ခု မဟုတ်ပေ။ အခေါ်အဝေါ်သာ တခုနှင့် တခု ဆန့်ကျင်၍ ဓာတ်နှင့်သဘောမှာကား တခုနှင့်တခု ဆန့်ကျင်ခြင်း ရှိကြသည်မဟုတ်။ အမျိုးတူ ဇာတ်တူစိတ်တူ သဘောတူတရားနှစ်ခုသာဖြစ်၍ အကြီးအငယ် အပြင်းအလျော့သာ ခြားနား၏။ ခွဲရေးသည်မကောင်း၊ တွဲရေးသည် ဆိုး၏။ ခွဲရေးသည် တကယ်လွတ်လပ်ရေးမဟုတ်။ တွဲရေးသည်လည်း ထိုနည်း၎င်းပင်ဖြစ်သည်။

“စင်စစ်သော်ကား ခွဲရေးတွဲရေးမှာ မကောင်းကြီးနှင့်မကောင်းကလေးမျှသာ ဖြစ်၍ ၃ ချက်ထောင်းနှင့် ၂ ချက်ထောင်းသာ ခြားသည်။ ခွဲရေးက ၃ ချက်ထောင်းဖြစ်သလော။ တွဲရေးက ၂ ချက်ထောင်းဖြစ်သလောဆိုသော အချက်မှာ မိမိတို့ နှစ်သက်ရာ နှစ်သက်ရာကို ယူဆကြခြင်းမျှသာ ဖြစ်သဖြင့် တဖက်နှင့်တဖက် ဂဏန်းသင်္ချာ တွက်သကဲ့သို့ အမှား အမှန်ကို ထင်ရှားအောင် ပြ၍ မဖြစ်ကောင်း။”

(၁၂၉၄ ခု တပို့တွဲလပြည့်ကျော်(၂)ရက်နေ့ထုတ် တို့ဗမာသတင်းစဉ်မှတ်တမ်း)

ဘာသာပြန်ဆရာ သခင်ဗသောင်း

သခင်ဗသောင်းသည် ဘာသာပြန်ရာတွင် ထူးချွန်လှ၏။

ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းကို ၁၉၂၅ ခုနှစ်က ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။ ထွက်စနစ်များတွင် အင်္ဂလိပ်စာအခန်းသာပါလေသည်။ များသောအားဖြင့် အင်္ဂလိပ်စာအုပ်များကို ကြော်ငြာသည့်သဘောဖြစ်လေသည်။ နောက်တွင်အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာပြန်ဆိုသောပြိုင်ပွဲများကျင်းပပေးကာ ဘာသာပြန် ပြိုင်ပွဲအခန်းကို ထည့်ပေးသည်။ မစ္စတာ ဖါနီဗဲလ်နှင့် ပါမောက္ခ ဦးဖေမောင်တင်တို့က ကြီးမှူးခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းတွင် မြန်မာစာအခန်းပါလာလေသည်။ ဖေါ်ပြပါ ဘာသာပြန်ဆိုပြိုင်ပွဲတွင် သခင်ဗသောင်းသည် အကြိမ်ကြိမ် ပထမဆုရခဲ့လေသည်။ (သူ့ချည်းပင် ဆက်တိုက်ရနေသည်ဟုအဆိုရှိလေသည်) သို့ကလိ ဘာသာပြန် ထူးချွန်လှသဖြင့် ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် ပါမောက္ခ ဦးဖေမောင်တင်နှင့် မစ္စတာ ဖါနီဗဲလ်တို့က သခင်ဗသောင်းကိုခေါ်ယူပြီး ရန်ကုန် ယူနီဘာစီတီ မြန်မာစာဌာနမှ နည်းပြဆရာနှင့် ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းတွင် အယ်ဒီတာ အဖြစ်ခန့်ထားလိုက်လေသည်။

သခင်ဗသောင်းကို ကျွန်တော်တို့ ရစဉ် တွင် ကား သခင်ဗသောင်းသည် မြန်မာစာ နည်းပြဆရာလည်း မဟုတ်တော့၊ ဂန္ထလောက အယ်ဒီတာလည်းမဟုတ်တော့၊ အချိန်ပြည့်နိုင်ငံရေးသမား ဖြစ်နေလေပြီ။

သင်္ခယသောင်းသည် တို့ဗမာ့သတင်းစဉ်နှင့် နိုင်ငံပြုစာစုများ ကို ထုတ်ဝေသောအခါ မှာလည်း ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းကို အားပေး ရေးသားခဲ့လေသည်။ ဘာသာပြန်မှုကို အမျိုးသား တာဝန်တခု အဖြစ်ဖြင့် ထမ်းဆောင်ကြရန် အောက်ပါအတိုင်း လှုံ့ဆော်ခဲ့၏။

“စေတီပုထိုးပေါများရာ ငါတို့ဗမာပြည်သည် မည်သည့်အခါ လုံးဝလွတ်လပ်ခွင့်ရမည်နည်း၊ အဖြေမှာလှယ်၏။ နေ့စဉ်မည်သည့်အခါ ရမည်၊ အဘယ်အခါ နေ့စဉ်မည်နည်း။ ဤဘာမျက်စေ ရှိသော အခါ နေ့စဉ်လိမ့်မည်၊ အဘယ်အခါ ပညာမျက်စေရှိအံ့နည်း၊ ပညာမျက်စေ ကိုပေးတတ်သော အရေးကြီးသည် နိုင်ငံခြားစာပေတို့ ကို အမြောက်အမြား ဘာသာပြန်၍ မြန်မာတို့အား ဖတ်ရှုလေ့ ကျက်စေသောအခါ ပညာမျက်စေ ရှိလိမ့်မည်။ နိုင်ငံခြားစာပေကို ဖတ်ရမှပင် ပညာမျက်စေ ရှိတော့မည်လော၊ ဤသို့လျှင် စောဒက ဆရာတို့က ဆိုပြန်ရာ၏။ သည်လိုအကြောင်းမဲလည်းမဆိုလို။ သို့ရာတွင် အများမငြင်းနိုင်သော အချက်ကိုပြောရမည်ဆိုသော် မြန်မာဘာ သာဖြင့် ယခုရှိပြီးစာပေတို့သည် ယခုခေတ်တွင် လူချင်းတူတူ သူ ချင်းမျှမျှ ဖြစ်စိမ့်သောငှါ မလုံလောက်တော့ပြီ။ လောကနီတိ သည် ဆုံးမစာအဖြစ်နှင့်ကောင်း၏။ ပရိတ်ကြီးသည် စိတ်နှလုံး ချမ်းမြေ့ ဘွယ် ရွတ်၍ကောင်း၏။ သို့ရာတွင်လောကနီတိသည်၎င်း၊ ပရိတ်ကြီးလည်း၎င်း၊ ငါတို့အား မော်တော်ကား မီးရထား လေ ယာဉ်ပျံစသည့် မြေသွားမိုးသွား ယာဉ်မျိုးတို့ကို လုပ်တတ်စေ သည်မဟုတ်။ နူးညံ့ချောမွေ့သော ကိုယ်ဝတ်တန်ဆာ အထည်ကမ္မ လာ ယက်တတ်စေသည်မဟုတ်။ ယခုခေတ်သည် ရှေးခေတ်နှင့်ခြား ခဲ့ပြီ။ ဟိုရှေးရှေးသော အတိတ်ခေတ်တွင် မြို့ရိုး ကျုံးမြောင်း ကောင်းသောမြို့သည် ခိုင်လုံ၏။ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ တောကြီး

တောင်ကြီး ပိတ်ဆီးလျက်ရှိသော နိုင်ငံသည် ရန်သူကိုကြောက် ဘွယ်မရှိ။ မြို့ရိုးကျုံးမြောင်းသည် ဓါး၊ လှံ၊ သေနတ်၊ ဆင်မြင်း၊ ခြေသည်ရန်ကို ကာကွယ်နိုင်သော်လည်း ယခုခေတ်ပေါ် ၇၃ မိုင် ပေါက် အမြောက်ကြီးမျိုးကို ခံနိုင်ပုံမရ။

“ဥစ္စာရင်လို့ ဥစ္စာရင်ခဲကြရမည်။ မိမိတို့ကိုးကွယ်ရာသည် မိမိတို့ ကိုယ်သာလျှင်တည်း။ မိမိတို့မတပီး အဘယ်မည်သောသူကို ကိုး ကွယ်ရာမည်နိုင်ပါအံ့နည်း။ ကိုယ်ကိုသာ အားကိုးကြလော့၊ ပညာ မျက်စေ ကိုပေးမည့် ဘာသာပြန်မှုကို ကောင်းစွာလုပ်ဆောင်ကြ လော့။

“သို့ဖြစ်ရကား ငါတို့သည် မြန်မာတို့အား မြန်မာစာဖြင့် ယခု ခေတ်အတတ်ပညာရပ်များကို ဖတ်ရှုနိုင်ကြဖို့ အလုပ်မှာ ငါတို့ မြန်မာတိုင်း အတ္တဟိ အတ္တနောနာထော။ ကောဟိနာထော ပရောသိရာ မြန်မာတိုင်း၏ ပြုအပ်သော မဟာဝတ္တရားတော်ကြီး ဖြစ်သည်ဟု နှလုံးပိုက်လျက် ဝစီကံဘဝမှကာယကံမှဘဝသို့ရောက် အောင်ဆောင်ရွက်ကြမည်။ မြင့်မြတ်သော အရေးတော်ကြီးတွင် အချင်းတို့ အသင်တို့သည် ဘယ်ကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ကြမည်နည်း။ လူအားငွေအား ထို ၂ အားတွင် သင်တို့အားကား အဘယ်နည်း။

သင်္ခယသောင်း၏ စကားပြေ အရေးအသားသည် ထိုခေတ် ထိုအခါက အများတကာ ရေးသားလေ့ရှိကြသည့် စကားပြေနှင့် မတူ၊ သစ်လွင်သော စကားပြေဖြစ်၏။ ပြီးတော့ သူမထူးအောင် ထက်မြက်၏။

စာရေးဆရာ ပေါက်စဘဝတွင် “သခင်ပေါက်စ ထောင်
ခြောက်လ” ဖြစ်ခဲ့ရသော ကျွန်တော့အပေါ်၌ တို့ဗမာအစည်း
အရုံးက ထုတ်ဝေသော သတင်းစဉ်၊ စာစု၊ မှတ်တမ်း၊ ကြေငြာ
ချက် စသည်တို့သည် သြဇာကြီးမားခဲ့လှမည်မှာ သဘာဝ ကျပေ
သည်။

ဆန်းစစ်ခြင်း ၄

စိတ်ဝင်စားဘွယ်ကောင်းသော ခေတ်အခါ

ကျွန်တော်တို့ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝခေတ်အခါသည် စိတ်
ဝင်စားဘွယ်ကောင်းလှသော ခေတ်အခါဖြစ်လေသည်။

အိန္ဒိယပြည်မှ ကျွန်တော်တို့ ခွဲထွက်ကြမည်လော။ အိန္ဒိယ
ပြည်နှင့် ကျွန်တော်တို့ဆက်ပြီး တွဲနေကြမည်လော။ ခွဲရေးတွဲရေး
ပြဿနာကို ပြည်သူတို့က ဆန္ဒပေးနိုင်အောင်ဆိုပြီး၊ ဒိုင်အာခီ
အုပ်ချုပ်ရေးစံနှစ်အရ ပြုလုပ်ရသော ဥပဒေပြု လွှတ်တော်ရွေး
ကောက်ပွဲကို ကျင်းပပေးလိုက်လေသည်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲမှ ပေါ်
ထွက်လာသော ဥပဒေပြု လွှတ်တော်သည် ၁၉၃၂ ခုနှစ် ဒီဇင်
ဘာလ ၂၂ ရက်က

“(၁) ၁၉၃၂ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့က မြန်မာ
ပြည်မျက်နှာစုံညီအစည်းအဝေး၌ မြိတိသျှအမတ်ချုပ်ကြီး ထုတ်
ဖော်ပြောဆိုသော အုပ်ချုပ်ရေးမူဝါဒနှင့် မြန်မာပြည်ကို ခွဲခွာပုန်
၏ဥပဒေပြုအဖွဲ့က ကန့်ကွက်ကြောင်း။

(၂) မြန်မာပြည်ကို အိန္ဒိယပြည်ထောင်စု၌ အစဉ်အမြဲပါဝင်စေခြင်းနှင့် စည်းကမ်းမရှိ ပါဝင်ဆက်တွဲခြင်းကို ဤဥပဒေပြုအဖွဲ့က ပြင်းထန်စွာ ကန့်ကွက်ကြောင်း ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ခွဲလျှင် ခွဲမည်၊ တံလျှင်တံမည် ဟူသောအဖြေကို ရတိဖြတ်ပေးရမည်ဟု တောင်းဆိုလေသည်။ ဥပဒေပြုလွှတ်တော်၏ အဖြေက မပြတ်သား။ (မြန်မာ့အရေးအစည်းအရပ်ပွဲတော်သားသော အဖြေကို ပေးရန်လည်းခက်၏။ အကြောင်းကားမြန်မာပြည်သူတို့ လိုချင်သည်က တကယ်လွတ်လပ်ရေးဖြစ်သောကြောင့်တည်း။)

ဤပြဿနာမှာ ၁၉၃၃-၃၄ ပညာသင်နှစ် တလျှောက်လုံး သက်ဝင်လှုပ်ရှားနေသော ပြဿနာဖြစ်လေသည်။

အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာနိုင်ငံ ဥပဒေပြု လွှတ်တော်သည် တိကျသော အဖြေကို မပေးနိုင်၊ ထို့ကြောင့် ၎င်းကပင် တာဝန်ယူဆုံးဖြတ်လိုက်ရပါသည်ဟု ဆိုကာ ခွဲရေးကို ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်။ မြန်မာပြည်ကို အိန္ဒိယပြည်မှ ခွဲပြီးနောက် မည်သို့မည်ပုံအုပ်ချုပ်မည်ကို ဆိုထားသော ၁၉၃၅ ခုနှစ် မြန်မာပြည်အုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေကို အကြမ်းရေးဆွဲနေလေသည်။ ထို့နောက် မြေတိသျှပါလီမန်က အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းလိုက်လေသည်။

ထိုသို့သော နိုင်ငံရေး အုပ်ချုပ်ရေး အပြောင်းအလဲများကို ကျွန်တော်တို့သည် များစွာ စိတ်ပါဝင်စားစွာဆွေးနွေးကြ၏။

တရပ် ဂျပန်စစ်ပွဲမှာ အစ ပထမကလို တဘက်သပ်မဟုတ်တော့ချေ။ ကိုမင်တန်းခေတ် တရပ်အမျိုးသားအစိုးရ တရပ်ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် တရပ်ပြည်သူများက မိမိနယ်မြေကို ကျူးကျော်နေသော ဂျပန်စစ်ပွဲ ဒီတိုအား ဖြစ်နိုင်သောနည်းများဖြင့်

ခုခံကာကွယ်ရန်ဆုံးဖြတ်ကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် တရပ်ပြည်သူတို့၏ ကျူးကျော်မှု ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုများ၊ အထူးသဖြင့် တရပ်ကျောင်းတို့သား၏ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုများကို ကိုယ်ချင်းစာနာ ဂရုဏာသက်ကြလေသည်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံကြီးများက တရပ်-ဂျပန်စစ်ပွဲတွင် ဘယ်လိုသဘောထားသလဲ။ ဘယ်လိုပြုမူသလဲ စသော ပြဿနာများကို ဆွေးနွေး လေ့လာကြ၏။

နိုင်ငံပေါင်းချုပ် အသင်းကြီး (League of Nations) သည် ဂျီနီဗာမြို့တွင် အစည်းအဝေးကျင်းပပြီး ကမ္ဘာ၏ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးကို ဆွေးနွေးလျက်ရှိကြလေသည်။ (ထိုစဉ်က သတင်းစာများတွင် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးဟူသော အသုံးအနှုံးမပေါ်သေးချေ။)

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများကြား အများဆုံး ပြောဆိုကြသော နိုင်ငံခြားသတင်းတရပ်မှာ ကာလကတ္တားမြို့မှ လန်ဒြားသမားတိုင်း၏ သတင်းဖြစ်လေသည်။ သူ့အမည်မှ ဆတ်တစ်ချန္တာရာရှိုင်းဖြစ်၍ ဘီအေ အောင်ပြီးသော်လည်း အလုပ်မရသဖြင့် လန်ဒြားဝင်ဆွဲသူဖြစ်၏။ သူက “အလုပ်၏ဂုဏ်ဒြပ်” ဟူသော စာအုပ်တစ်အုပ်ကိုလည်း ရေးလိုက်သေးသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဘင်္ဂလားမှာ ဘူရပညာတတ် အလုပ်လက်မဲများ ပေါများသလို ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာလည်း ပေါများတော့မည်ဟု ပြောဆိုကြကာ ပညာရေးစံနှုန်းကို ဝေဖန်သုံးသပ်ကြလေသည်။

ငွေသိန်းပေါင်း ၁၅၀ ကျပ် အကုန်အကျခံကာ အင်းဝတံတားကြီး ဆောက်လုပ်၍ ပြီးစီးပြီဖြစ်သဖြင့် ၁၉၃၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် တံတားဖွင့်ပွဲ ကျင်းပလေရာ သူရင်ခံမင်း

ကြီးကိုယ်တိုင်က ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့လေသည်။ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍
 သတင်းစာအချို့က မြန်မာဘုရင်များလက်ထက် မြန်မာသက္ကရာဇ်
 ၈၀၄ ခုနှစ်က တကြိမ်၊ ၈၂၈ ခုနှစ်က တကြိမ်၊ အင်းဝနှင့်
 စစ်ကိုင်းကို ဖြတ်ကူးသောတံတား နှစ်ကြိမ် တည်ဆောက်ခဲ့ဖူး
 ကြောင်း ရေးသားဖော်ပြလိုက်လေသည်။ အင်းဝတွင် နန်းတက်
 သော နရပတိဘုရင်လက်ထက်က ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်းတိုင်များ
 စိုက်ပျိုး စက်ကြီးယန္တရားတပ်ဆင်ကာ ကျွန်းသားဖြင့် တံတား
 တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည်
 ရွှေတိဂုံ စေတီတော်ကြီးကို တည်ဆောက်ခဲ့သော မွန်မြန်မာ ပိသု
 ကာကြီးများကို ချီးကျူးရသလို ရှေးဟောင်း အင်းဝတံတားကို
 တည်ဆောက်ခဲ့သော အင်းဝခေတ် ပိသုကာကြီးများကို ချီးကျူး
 ကြရလေသည်။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူ ဆိုသည်မှာ

ထိုစဉ်က ရန်ကုန်ယူနီဗာစီတီခေါ် တက္ကသိုလ်တွင် ပါမောက္ခ၊
 ကထိက၊ နည်းပြစသည်ဖြင့် ဆရာပေါင်း ၂၅၀ မျှရှိလေရာ
 မြန်မာဆရာဦးရေမှာ ၁၉ ယောက်သာဖြစ်လေသည်။ တဦးတည်း
 သော မြန်မာအမျိုးသား ပါမောက္ခမှာ ဦးဖေမောင်တင်ဖြစ်၏။
 ထိုစဉ်က တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူဦးရေကလည်း အလွန်နည်းသေး၏။
 တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူဆိုသည်မှာလည်း ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ
 ဣန္ဒြေရှင်များအဖြစ်ဖြင့် မြန်မာပြုပြီ နေရမည်သူများဖြစ်သည်ဟု
 အများက ယူဆကြ၏။ အချို့က “လက်ပစ်ဘောလုံးကစားခြင်း၊
 ဘက်ဂျက်ခြင်း၊ ဖော်ကြက်တောင်ကစားခြင်း၊ ရေကူးခြင်း၊ ရေ

ငုတ်ခြင်း အစရှိသော မိန်းကလေးတို့ မပြုလုပ်သင့်သည်ကို
 အလျဉ်းမလုပ်သော၊ ယောက်ျားသူငယ်ချင်းများ မထားသော”
 တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူမျိုးကိုသာ ချီးကျူးပြောဆိုရေးသားကြ
 လေသည်။ ထိုစဉ်က မိန်းကလေးများ ဖော်ပြပါ အားကစားမျိုး
 ကို မကစားသင့်ဟု ကန့်ကွက်သူများရှိသလို ကစားသင့်သည်ဟု
 ထောက်ခံသူများလည်း ရှိပေသည်။ ဆရာဖြစ်သင်ကောလိပ်
 (တီတီစီ)က ကျောင်းသူများ ဘောင်းဘီတိုဝတ်ပြီး ကိုယ်ကာယ
 လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်သည်ကိုပင် ဘောင်းဘီတိုဝတ်ခြင်းကြောင့် ကန့်
 ကွက်သူက ကန့်ကွက်လေသည်။ သဘင်းစာများတွင် ကောလိပ်
 ကျောင်းသူများ ဘောင်းဘီတိုဝတ်သင့် မဝတ်သင့် အချိအချ
 ရေးသားခဲ့ကြ၏။ ဝနေ ငဖေကတော့ “တက္ကသိုလ်ဆရာဖြစ်သင်
 ကျောင်းနှင့် မြန်မာအမျိုးသမီးများ” ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့်

“ကိုယ်လက်အင်္ဂါလှုပ်ရှားလိုပါသည်ဆိုက မြန်မာထုံးစံမယံ
 ဘဲ လှုပ်ရှားနိုင်ပါသည်။ ကြိုးခိုခြင်း၊ လမ်းလျှောက်ခြင်း၊ ဒန်းစီး
 ခြင်း။ x x x x ဘက်တမင်တန် ကစားခြင်းလည်း
 တော်တော်သက်သာပါသေး၏။ မဠိမပဋိပတာဖြစ်သင့်၏” စသည်
 ဖြင့် ရေးခဲ့ပါသည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူများ ဘောင်း
 ဘီတိုဝတ်သည်ကို မထောက်ခံနိုင်သေးချေ။ (ယခုတော့ ရေကူး
 ဝတ်စုံဝတ်သည်ကိုပင် ထောက်ခံနေလေပြီ)

ထိုစဉ်က တက္ကသိုလ်တွင် ကျောင်းသားများ ပါဝင်ဖွဲ့စည်း
 ထားသော အသင်းအပင်းပေါင်း ၃၀ ကျော်ရှိရာ၊ ကျွန်တော်တို့
 အလေးအနက်အထားဆုံးမှာ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ၊

တက္ကသိုလ်မြန်မာအသင်းကြီးနှင့် တက္ကသိုလ်ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းကြီးတို့ဖြစ်လေသည်။

တက္ကသိုလ်ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းကြီးက ဓမ္မာရုံတည်ဆောက်ရန် စိုင်းပြင်းလျက်ရှိလေသည်။ ရံပုံငွေစုဆောင်းနေသော်လည်း မပြည့်စုံသေးချေ။ ကျောင်းသားအချင်းချင်း အလှူခံကြရုံမက ဆရာများကလည်း အလှူခံကြလေသည်။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာလင်းကြီးက ဒါနဆန်းကျယ်ပုံတရားကို ဟောရ၏။

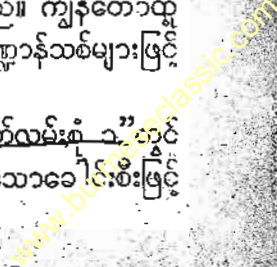
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ အဆောက်အဦအတွက် ဒေါက်တာဦးညိုက တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်အဖွဲ့သို့ ငွေ ၂ သိန်းလှူစဉ်က စာချုပ်စာတမ်းဖြင့် လှူခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ ထိုစာချုပ်နှင့် မိမိလှူသောငွေဖြင့် ကျောင်းသားများအတွက် မည်သို့သော အဆောက်အဦမျိုး ဆောက်ရမည်ဟူသော စည်းကမ်းချက်များ ပါရှိလေသည်။ စည်းကမ်းချက်တခုမှာ ကျောင်းသားများ အသုံးပြုမည့် ခန်းမကြီးတွင် (ဗုဒ္ဓဘာသာ) ဘုရားဆောင်တခု တွဲဘက်ဆောက်လုပ်ထားရမည်ဟူသော အချက်ဖြစ်လေသည်။ တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်တို့သည် ဘုရားဆောင်ထည့်၍ မဆောက်ခဲ့ချေ။ ငွေကလည်း ၂ သိန်းအနက် ၁ သိန်း ၇ သောင်းသာ ကုန်ကျခဲ့၏။ ကျန်ငွေ ၃ သောင်းကို ကျောင်းသားများကိုယ်စား တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များက သိမ်းဆီးထားလေ၏။ ကျွန်တော်သည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ အလုပ်အမှုဆောင်လူကြီးတဦးအနေနှင့် ထိုကိစ္စကို သိထားပြီးလျှင် ဘုရားဆောင် ထည့်မဆောက်ခဲ့သဖြင့် ကျန်နေသော ငွေ ၃ သောင်းသည် တက္ကသိုလ်ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းကြီးက တည်ဆောက်မည့် ဓမ္မာရုံအတွက် ရံပုံငွေဖြစ်သင့်ကြောင်း သဘောရရှိလေသည်။ ထိုသို့ဆိုလျှင် အလှူ ရှင်

ဒေါက်တာဦးညို၏ စည်းကမ်းချက်ကို ဖြည့်စွမ်းရာ ရောက်မည်ဟုလည်း သဘောပေါက်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုကျော်ငြိမ်းနှင့် တိုင်ပင်ကာ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ အလုပ်အမှုဆောင်မှာ ထိုငွေ ၃ သောင်းကို တက္ကသိုလ်များအာဏာပိုင်အဖွဲ့မှ ပြန်တောင်းကာ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းသို့ လှူအပ်လှူဒါန်းရန် အဆိုတင်ခဲ့လေသည်။ အားလုံးက လက်ခံသဖြင့် အဆိုအတည်ဖြစ်ပြီး တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များနှင့် အရေးဆိုရလေသည်။ တက္ကသိုလ်ကောင်စီတွင် ပါဝင်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူကြီးများကလည်း ထောက်ခံကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂက ရရန်ရှိသော ငွေ ၃ သောင်းကို ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း ဓမ္မာရုံဆောက်လုပ်ရေး ရံပုံငွေသို့ တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များက လှူအပ်ပေးခဲ့လေသည်။ သို့ဖြင့် တက္ကသိုလ်ဓမ္မာရုံအတွက် အုတ်မြစ်ချနိုင်ခဲ့ကြလေပြီ။

သမိုင်းအစဉ်အလာရှိသော မြန်မာစာပေ

ထိုစဉ်ထိုအခါက ကျွန်တော်တို့တတွေ့ တက်တက်ကြွကြွ ဆွေးနွေးကြ၊ ရေးသားကြသော အခြားပြဿနာတရပ်မှာ မြန်မာစာ မြှင့်တင်ရေးဖြစ်လေသည်။ ထိုပြဿနာမှာ ထိုအချိန်ကမူ စပေါ်သော ပြဿနာမဟုတ်ပါ။ ယခင်ကပင် ရှိနေခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်ထိုလက်ထက်ကျတော့ ထိုပြဿနာသည် ပုံသဏ္ဍာန်သစ်များဖြင့် ပေါ်လာသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

“ကျွန်တော်၏အချစ်ဦး၊ စာပေဘဝ ဇာတ်လမ်းစုံ ၁” တွင် ကျွန်တော်သည် “မြန်မာစာသည် တို့စာ” ဟူသောခေါင်းစီးဖြင့်

“မြန်မာစာပေမြှင့်တင်ရေးသည် အမျိုးသားတောင်းဆိုချက်ဖြစ် လာနေပေပြီ” ဟူ၍ဆောင်းပါးရေးသားခဲ့ပါသည်။

“ဗမာပြည်သည် တို့ပြည်၊

ဗမာစာသည် တို့စာ၊

ဗမာစကားသည် တို့စကား၊

တို့ပြည်ကိုချစ်ပါ၊

တို့စာကိုချီးမြှင့်ပါ၊

တို့စကားကို လေးစားပါ”

ဟူသော တို့ဗမာအစည်းအရုံး၏ ကြွေးကြော်သံသည် ဆက် လက်ပဲ တင်ခတ်နေပါသည်။

တက္ကသိုလ်ပြင်ပမှ မြန်မာပညာရှိများသည်၎င်း၊ တက္ကသိုလ်မှ မွေးထုတ်လိုက်သောပညာရှိများသည်၎င်း၊ တက္ကသိုလ်ပြင်ပမှ လူငယ်များသည်၎င်း၊ တက္ကသိုလ်ပရဝုဏ်တွင်းမှလူငယ်များသည်၎င်း မြန်မာစာမြှင့်တင်ရေးတည်းဟူသောဘုံအရေးကြီးအတွက် ဝါဒဖြန့်ဆော်ကြသည် လို့ ဆော်စည်းရုံးကြသည် လှုပ်ရှားမှုတွေ လုပ်ကြသည်။

သုရိယသတင်းစာ၊ ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းစသော အမျိုးသားစာနယ် ဇင်းများမှ ထိုကိစ္စကိုရေးသားနေကြသလို ယူနီတာစီတီကောလိပ် မဂ္ဂဇင်း (တက္ကသိုလ်မဂ္ဂဇင်း)၊ ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်း၊ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ မဂ္ဂဇင်းစသည်တို့မှလည်း ထိုကိစ္စကိုရေး သားနေကြ၏။

ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ် မြန်မာစာတက္ကသိုလ်ကို ဖော်ထုတ် သုံးစွဲရန်တိုက်တွန်းသူရှိသလို အသစ်အသစ်တီထွင်ခြင်းဖြင့် မြန်မာ

စာတက္ကသိုလ်ကို တိုးချဲ့ရန်အကြံပေးသူကပေးလေသည်။ တိုက် တွန်းခြင်း၊ အကြံပေးခြင်းစသည်ဖြင့်သာရောင့်ရဲမနေကြမူ၍ ကိုယ် တိုင်ကိုယ်ကျလည်းဆောင်ရွက်ကြသေ၏။

ကျောင်းများ၌ဘာသာရပ်အသီးသီးကိုမြန်မာစာနှင့်သင်ကြား ပို့ချရန်(ဝါ)မြန်မာစာကို သင်ကြားမှုမဏ္ဍိုင်အဖြစ်ဖြင့်ထားရန် တောင်းဆိုချက်လည်းရှိပေ၏။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အင်္ဂလိပ်စာသည် ပထမနေရာယူပြီး မြန်မာ စာသည် ဒုတိယနေရာမှာ အထားခံရခြင်းကိုကန့်ကွက်ပြီး မြန်မာ စာကိုပထမနှင့် အင်္ဂလိပ်စာကိုဒုတိယထားရန်တောင်းဆိုကြပေ၏။

စောစောပိုင်းက တက္ကသိုလ်တွင် မြန်မာစာပေကို ဘာသာရပ် တခုအနေနှင့်သင်ကြားပို့ချခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ ၁၉၂၅ ခုနှစ်ကမှစ၍ မြန်မာစာပေကို ဘာသာရပ်တခုအနေနှင့်သင်ကြားပို့ချခွင့်ရခဲ့ပြီး ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို မြန်မာစာဂုဏ်ထူးနှင့်ယူနိုင်ခဲ့ကြပေသည်။

သို့သော် ရန်ကုန် ယူနီတာစီတီကောလိပ်တွင်၎င်း၊ ဂျပ်ဆင် ကောလိပ်တွင်၎င်း မြန်မာစာဌာနဟူ၍သီးခြားမရှိသေးချေ။ ပါ ငွါ၊ ပါရှင်း၊ အာရေဗျစသည်တို့ကို သင်ကြားပို့ချသော အရှေ့ တိုင်းပညာများဌာနလက်အောက်တွင် ဌာနခွဲတခု အဖြစ်ဖြင့်သာ ထားရှိလေသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ပါရှင်းနှင့်အာရေဗျမရှိတော့ ဘဲ ပါငွါသာကျန်ခဲ့လေသည်။ ပါမောက္ခ ဦးဖေမောင်တင်သည် ပါငွါဌာန၏ပါမောက္ခဖြစ်လေသည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ်ကျမှ မြန်မာ စာဌာနဟုသီးခြားတည်ထောင်နိုင်ခြင်းဖြစ်ပြီး ဆရာဦးအေးမောင် သည် ပထမဆုံးမြန်မာစာပါမောက္ခဖြစ်လာလေသည်။

စောစောက မြန်မာစာကို တက္ကသိုလ်များဘာသာရပ်တခု အ နေနှင့်သင်ကြားပို့ချရန်၎င်း သီးခြား ဌာန တခုအဖြစ်ဖြင့် တည်

ထောင်ပေးရန်၎င်း တောင်းဆိုကြသောအခါ ကျောင်းအုပ်ကြီး မစ္စတာစလော့စ်စသောအင်္ဂလိပ်အာဏာပိုင်တို့သည် ထိုတောင်းဆိုချက်ကိုလက်မခံခဲ့ကြချေ။ သူတို့က မြန်မာစာသည် စာပေတရပ်အနေနှင့် ခြေခြေမြစ်မြစ် ခိုင်ခိုင်လုံလုံမရှိဟူ၍ပင်ဆိုကြ၏။ တက္ကသိုလ်တွင် ကျောင်းသုံးစာအုပ်အဖြစ်ဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းလောက်အောင် အဆင့်မြင့်သောစာအုပ်မရှိဟုလည်းဆင်ခြေပေးကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် မျိုးချစ်မြန်မာပညာရှိများက မြန်မာစာကြီးပေကြီးများကို ဖေ၀ီထုတ်ပြုသကြရသည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသုံးစာအုပ်အဖြစ်ဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းရန် အဆင့်အတန်းရှိသည့်စာအုပ်များကို တည်းဖြတ်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေကြရသည်။ မြန်မာစာပေဆိုသည်မှာ သမိုင်းဝင်စာပေဖြစ်ကြောင်း သက်သေထူထူကထုပြုရလေသည်။

၁၉၃၂-၃၃ ခုနှစ်တွင် သူရိယသတင်းထောက် ဦးထွန်းဖေ (ထွန်းနေ့စဉ်ဦးထွန်းဖေ)က “မြန်မာစာအတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းချုပ်” ဟူသော စာကို ရေးသားထုတ်ဝေလိုက်လေသည်။ ၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် ထိုစာအုပ်ကို ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေသောအခါ မြန်မာစာနိဒါန်းဟူ၍ အမည်ပြောင်းလိုက်လေသည်။

“မြန်မာစာအတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းချုပ်” စာအုပ်၏ နိဒါန်းတွင် ဦးထွန်းဖေက “လူတို့၏ စိတ်တွင် တွေ့ထိထင်မြင်သမျှတို့ကို ထင်ပေါ်စေရန် စာအားဖြင့်သာ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံနှင့် ရေးသားကြရသဖြင့် ရေးရေးက ရေးထားခဲ့သော စာပေပညာ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို နားလည်မှသာလျှင် စာ၏သဘော စာ၏အဓိပ္ပာယ် စာ၏ဂုဏ်အစရှိသည်တို့ကို နားလည်နိုင်ကြမည်” ဟု ဆိုခဲ့လေသည်။

မြန်မာစာကို စာပေ တရပ်အနေဖြင့် အသိအမှတ်မပြုနိုင်သူ မြန်မာစာပေကို အထင်သေးသူနှင့် မြန်မာစာကို အထင်လွဲသူများ

တွင်အင်္ဂလိပ်အာဏာပိုင်များချည်းမဟုတ်နိုင်ငံခြားသားများချည်းမဟုတ်၊ မြန်မာအမျိုးသားအများအပြားလည်း ပါနေလေသည်။

ထို့ကြောင့် ဦးထွန်းဖေက “အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ မြန်မာဘာသာကို အထင်အမြင်လွဲပြီးလျှင် ဘာသာစာအရေးအသားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခက်အခဲတွေ့ကြုံနေကြရခြင်း၏ အရင်းမူလသည်ကား ဘာသာစာအတ္ထုပ္ပတ္တိအစဉ်အလာကို လေ့လာမှု မကျမ်းကျင်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်သဘော ရရှိသဖြင့် ဤမြန်မာစာအတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းချုပ်ကို စီရင်ရေးသားရခြင်းဖြစ်၏။

“မြန်မာစာသည် မြန်မာတို့၏ သွေးသားတမျှဖြစ်ပေတကား။ သွေးသားတမျှတည်းဟူသော မြန်မာစာဆုတ်ယုတ်လျှင် အမျိုးအနွယ်ဆုတ်ယုတ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေတကားဟု စေတနာရင်းရှိသဖြင့် လည်း ဤကျမ်းကို ရေးသားရ၏”

ဟု ဆိုလိုက်လေသည်။ ဦးထွန်းဖေ၏စာအုပ်သည် ပညာရေးလောက၊ စာပေလောကနှင့် စာတတ်ပေတတ်များကြားတွင် အကြီးအကျယ် ဂယက်ရိုက်သွားလေသည်။ မြန်မာစာနှင့် ပတ်သက်ပြီး အထင်လွဲမှုများနှင့် အထင်သေးမှုများကို အတော်ပင် ချေဖျက်နိုင်ခဲ့ပေ၏။

သူရိယသတင်းစာက “မြန်မာစာအတ္ထုပ္ပတ္တိ အကျဉ်းချုပ်” စာအုပ်ကို အောက်ပါအတိုင်း မှတ်ချက်ချခဲ့ပေသည်။ (၉: ၂: ၃၃)

“အချို့သည် မြန်မာစာကို ကောင်းစွာ မလေ့လာသည့်ပူး

ကြဘူးလျက် မြန်မာစာသည် မပြည့်စုံ၊ တိတိကျကျ လိုရာရောက်အောင်ရေး၍ မရ၊ တိတိကျကျပြီးကျပြီး လိုရင်းရောက်အောင် ရေး၍ မရ၊ အင်္ဂလိပ်စာကဲ့သို့ လေးလေးနက်နက် သုံးစွဲ၍မရ၊ ပေါ့ဆဆရှိသည် စသော ပြစ်တင် စွပ်စွဲချက်တို့ကို ဖြေဆို ချေပရာတွင် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်လာသည့် ဆပ်ပြာမြှုပ်စီပေါင်းကို အားကောင်းလေပြင်းမှန်တိုင်း နက်သကဲ့သို့ ထောင်းထောင်းကြေညက်အောင်ချေဖျက်လိုက်ပုံမှာ ခိုင်မာလုံလောက်ပါပေ၏။”

တက္ကသိုလ်မှာ ဆရာနှင့် ကျောင်းသားများ၏ ကြိုးပမ်းချက်

ဦးထွန်းဖေ၏ စာအုပ်နှင့်မရှေးမနှောင်းပင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ကထိက ဆရာဦးလူဖေဝင်း(မဟာဝိဇ္ဇာ) ရေးသားသော မြန်မာစာစိစာကုံးကျမ်းထွက်လာလေသည်။

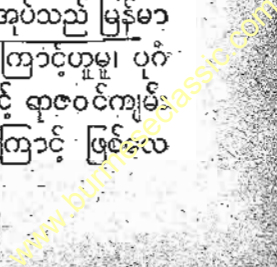
ဦးထွန်းဖေ၏ စာအုပ်က ပုဂံခေတ်ကျောက်စာများမှ စပြီး ကုန်းဘောင်ခေတ် (ဒုတိယပိုင်း) မြန်မာစာများအထိ မြန်မာစာပေ၏ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာမှုသမိုင်းနှင့်ကို ဖော်ပြပြီး မြန်မာစာ၏ အခြေအမြစ် ခိုင်လုံမှုကို သက်သေထူလိုက်သလို၊ ဦးလူဖေဝင်း၏ စာအုပ်က မြန်မာစာစိစာကုံး သဘောတရားနှင့် ထုံးနည်းများကို ခေတ်အမျိုးမျိုးတွင် ပေါ်ခဲ့သော မြန်မာစာပေမှ ကောက်နှုတ်ချက်များနှင့် အတူထုတ်ဖော်တင်ပြကာ မြန်မာစာ၏ အဆင့်မြင့်မှုကို သက်သေထူလိုက်ပေသည်။ ဦးလူဖေဝင်းသည် ဝတ္ထုသွားအတ္ထုဆိုသော အခန်းတွင် စံနံ့သာမြိုင်ဦးကျော့ ရေးသော လင်ပျောက်သောသတ္တိသမီးအကြောင်း၊ သိပ္ပမောင်ဝရေးသော တို့ဆရာအကြောင်း၊ မဟာဂီရိနတ်မောင်နှမအကြောင်း စသည်တို့နှင့်ဆိုပါ

ဓာတုပေများကို တင်ပြခဲ့ပေသည်။ သရုပ်ဘော် အတ္ထုဆိုသော အခန်းတွင် ဝေသာန္တရာမင်းကြီး၏ နေရာကျောင်းသင်ခန်းသို့ ဇုဏောပုဏ္ဏားအား စေတမုဆိုးလမ်းညွှန်ခန်းမှရင်း၊ မကွေးဖန်ခါးသီးအတ္ထုမုရင်း၊ ကောက်နှုတ်ချက်များဖော်ပြခဲ့လေသည်။ အကျယ်ဘွင့် အတ္ထုဟူသော အခန်းတွင်လည်း လဘက်အကြောင်း၊ အဂ္ဂိရတ်ပညာအကြောင်း၊ ပျိုအကြောင်းစသည်ဖြင့် ရှေးပညာရှိစာဆိုတို့ရေးသားကြပုံအမျိုးမျိုးကို ကောက်နှုတ် တင်ပြခဲ့လေသည်။

၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင်ကား ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပါမောက္ခဦးဖေမောင်တင် စီရင်ရေးသားသော မြန်မာစာပေသမိုင်း (History of Burmese Literature) ဟူသော စာအုပ်ကြီးထွက်လာလေသည်။

ဤစာအုပ်ကို ပြုစုရာ၌ ဆရာဦးဖေမောင်တင်သည် တက္ကသိုလ်မှ မြန်မာစာဆရာများ (ကထိက နည်းပြစသည့် ဆရာများ) နှင့် မြန်မာစာကျောင်းသားကြီးများထံမှ အကူအညီများစွာ ရခဲ့လေသည်။ ဦးဖေမောင်တင်၏ ခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် အားလုံးစုပေါင်းဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့် ထွက်ပေါ်လာသော မြန်မာစာပေသမိုင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤစာအုပ်သည် ဦးထွန်းဖေ၏ “မြန်မာစာအတ္ထုပ္ပတ္တိ” အကျဉ်းချုပ်ထက် ပိုပြည့်စုံသည်။ အစီအစဉ်ပိုမို စံနက်ကျသည်၊ ပို၍လည်း ခိုင်လုံသည်ဟု ဆိုရမည်။

ထိုစာအုပ်နိဒါန်းက “စင်စစ်အားဖြင့် ဤစာအုပ်သည် မြန်မာစာပေရာဇဝင်ချုပ်ကလေးပင် ဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ၊ ပုဂံခေတ်၊ အင်းဝခေတ်၊ တောင်ငူခေတ် စသည်ဖြင့် ရာဇဝင်ကျမ်းများ၌ ပိုင်းခြားသကဲ့သို့ ပိုင်းခြားထားသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။”

သို့သော်...

“ဤသို့ ခေတ်အပိုင်းအခြားအားဖြင့် သတ်မှတ်သည်ဆိုသော်လည်း ရာဇဝင်ကျမ်းများတွင် သတ်မှတ်သကဲ့သို့ နန်းစဉ်နန်းဆက်မင်းပြောင်းမင်းလွဲကို လိုက်၍ ခေတ်တိုင်း မခွဲခြား မသတ်မှတ်ဘဲ စာပေ၏ ရာဇဝင်ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ စာပေထွန်းပေါ်သည့် အခြေအနေသို့ လိုက်၍သာ ခေတ်ကို ခွဲခြားသင့်၏” ဟု ဆိုထားပေသည်။

မှန်ပေသည်။ ရာဇဝင်တွင် သတိုးမင်းဖျား နန်းတက်သည် သက္ကရာဇ် ၇၂၆ ခုနှစ်မှသည် ဂဇယ်သုံးခု အုပ်ရှစ်ထုဆိုသကဲ့သို့ ရှမ်းဘုရင် သိုဟန်ဘွားကြောင့် အင်းဝပျက်ရသော သက္ကရာဇ် ၈၈၈ ခုနှစ်အထိကို အင်းဝခေတ်ဟု သတ်မှတ်လေသည်။ သို့သော် စာပေခေတ်အရမူ ထိုသို့ သတ်မှတ်၍မဖြစ်ချေ။ ရှင်အဂ္ဂသာမိသည် အင်းဝ၌ ထွန်းပေါက်ခဲ့ပြီး သက္ကရာဇ် ၉၀၀ အထိ စာပေများ ပြုစုရေးသားခဲ့သည်။ အင်းဝမိဖုရားနှင့် ရခိုင်မိညိုတို့လည်း အင်းဝမှာ ထွန်းကားခဲ့ပြီး သက္ကရာဇ် ၉၀၀ ကျော်အထိ စာပေပြုစုရေးသားခဲ့ကြလေသည်။

“ဒုတိယ ကုန်းဘောင်ခေတ်ကို သီပေါမင်း နန်းကျသော သက္ကရာဇ် ၁၂၄၇ ခုနှစ်တွင် ပိုင်းဖြတ်သင့်ပါလျက် အနှစ် ၃၀ ကျော်ခန့် ပိုမို၍ ပိုင်းဖြတ်လိုက်ရခြင်းကား မြန်မာပြည်ကြီး ထီးကျိုးစည်ပေါက်ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း မြန်မာစာပေ၏ အရှိန်မှာ မသေသေး။ ကင်းဝန်မင်းကြီး၊ မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့သည် ပြည်ကြီးပျက်ပြီးမှပင် စာပေအမြောက်အများ ရေးသားပြုစုခဲ့ကြသောကြောင့်တည်း”

ဟူ၍ ထပ်မံရှင်လင်းထားပေသည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့သည် မြန်မာစာအရေးအသား မပေါ်မီက မြန်မာနိုင်ငံ၏သမိုင်းကို အထူးတလည် စိတ်ဝင်စားမှုမရှိကြသေးချေ။ ရှေးဟောင်း ရာဇဝင်ကျမ်းများ၏ အဏ္ဏာရီဆန်သော အဆိုအမိန့်များနှင့်ပင် ရောင့်ရဲနေကြပေသည်။ ထိုအဆိုအမိန့်များကို ကျွန်တော်တို့သည် အားပေးအားမြှောက် ပြုနေကြသည် ဟုပင် ဆိုနိုင်ပေသည်။ ဤသည်မှာလည်း အကြောင်းအခိုင်အမာ ရှိသည်။ ရှေးဟောင်းကျမ်းများက ကျွန်တော်တို့သည် တကောင်းအဘိရာဇာတို့မှဆင်းသက်၍ သာကီဝင်မင်းမျိုးများဖြစ်ကြသည်။ နေမျိုးနေနွယ်များဖြစ်ကြသည် စသည်ဖြင့် “သွေးကြီးနေအောင်” ဆိုမိန့်ထား၏။ ကျွန်တော်တို့သည် အင်္ဂလိပ်လက်အောက်ဝယ် ကျွန်ဖြစ်နေကြရစဉ်၊ အင်္ဂလိပ်နှင့် အခြားမျက်နှာဖြူ လူမျိုးကြီးများက ကျွန်တော်တို့အား မတူမတန် ခွဲခြမ်းဆက်ဆံနေစဉ်၊ ကျွန်တော်တို့သည် သိန်ငယ်နေစဉ်၊ ရှေးဟောင်းရာဇဝင် အဆိုအမိန့်တို့သည် ကျွန်တော်တို့ကို စိတ်ဓါတ်အားဖြည့်ပေးခဲ့၏။ ဇာတိသွေး ဇာတိဇာန် တက်ကြစေ၏။ အုပ်စိုးသူ နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်များရွေ့တင် ဦးမညှတ်ဘဲ ရင်ကော့ ခေါင်းမော့စေ၏။ မျက်နှာဖြူလူမျိုးကြီးများနှင့် ရင်ဘောင်တန်း တိုးတက်ရန် ကြိုးပမ်းစေပေ၏။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့သည် ပေထက်အက္ခရာမှတင်ရသေးသော သမိုင်းထက် ပေထက်အက္ခရာတင်သော သမိုင်းကို ဦးစားပေး လေ့လာကြ၏။ ထိုအခါ ပုဂံကျောက်စာသည် များစွာ အရေးကြီးလာပေသည်။ ထိုစဉ်က ကျောက်ခေတ် လူသုံး ကုန်ထုတ်ထက်နက်ပစ္စည်းများသည် ထိုမျှ အရေးမကြီးသေးပေ။

အစဉ်တစိုက် တိုးတက်လာသည့် မြန်မာစာပေ

ကျွန်တော်တို့အဖို့ ပုဂံကျောက်စာသည် အရေးကြီးသည်။ ပုဂံသားတို့ ရေးထိုးခဲ့သော အက္ခရာ၊ စာလုံး၊ ပုဂံသားတို့ သုံးနှုန်းခဲ့သော ရေးထိုးနှင့် ဝါကျတည်ဆောက်မှု စသည်များသည် အရေးကြီး၏။

ပုဂံကျောက်စာများသည် ပုဂံခေတ်၏နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှု အခြေအနေများကို အတော်တိကျစွာ ပြောနိုင်သဖြင့် များစွာတန်ဖိုးရှိသည်။ ပုဂံကျောက်စာများသည် ထိုခေတ် ထိုအခါက ဆိုက်ရောက်နေသော မြန်မာစာပေအဆင့်အတန်းကို ညွှန်ပြသဖြင့်လည်း တန်ဖိုးရှိလှပေသည်။

ထိုခေတ်က မြန်မာစာပေသည် ပေါက်ဖွားစအချိန်ဖြစ်လေသည်။ ပေါက်ဖွားစ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ အရေးအသားအသားအသိုမှ ပြေပြစ်ခြင်းမရှိလှချေ။ စာလုံးပေါင်းတို့မှာလည်း အတည်တကျမဖြစ်သေး။ တသမတ်တည်း မရေးထိုးနိုင်သေး။ ကျောက်စာတရပ်တည်းမှာပင် စာလုံးပေါင်းချင်းမတူ ကွဲပြားခြားနားသည်။ မြေစမ်းခရမ်းပျိုးဆိုသကဲ့သို့ စတင် တီထွင်ရေးသားကြရသည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖော်ပြပါ အပြစ်အနာ အဆာများကို တွေ့ရခြင်းဖြစ်လေသည်။

သို့သော် နုနယ်ပျိုမြစ်ခြင်းတင် ဂုဏ်လက္ခဏာထူးများရှိပေ၏။ လွယ်ကူခြင်း၊ ပွင့်လင်းခြင်း၊ တိုက်ရိုက်ကျခြင်းစသော ဂုဏ်များ ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ပုဂံခေတ် မြန်မာစာ၏ ဂုဏ်လက္ခဏာထူးများ (၀၁) နုနယ်ပျိုမြစ်မှု၏ အလှအပများကို ဖော်ထုတ်ချီးကျူးကြရ၏။

ပုဂံကျောက်စာ၊ စာပေအရေးအသားများမှာ များသောအားဖြင့် စကားပြေများဖြစ်သည်။ တခါတရံ လင်္ကာသဘောပါ တတ်သော်လည်း လင်္ကာစကားပြေ နှစ်ထွေရာ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

ပုဂံခေတ်က “သိုးကလေ၊ ပုပ္ပါးနတ်တောင်၊ အခေါင်မြင့် ဖျား၊ စုံတောပြား၌” အစချီသော လင်္ကာသည်၎င်း၊ “သူတည်း တယောက်၊ ကောင်းဘို့ရောက်မှု” အစချီသော အနန္တသုရိယ အမတ်၏ အမျက်ဖြေ လင်္ကာသည်၎င်း၊ ပေါ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသဖြင့် ထိုခေတ်က လင်္ကာအရေးအသားရှိပြီဟု မှတ်ယူရပါမည်။ သို့သော် ထိုခေတ်က မြန်မာများသည် စကားပြေအရေးအသားကိုသာ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်ရှိသည်ဟု ယူဆပါသည်။

ပုဂံခေတ်လွန်သော် ပင်းယခေတ်သို့ရောက်၏။ ပုဂံပြည်ကြီး မျက်စိသည်မှ အင်းဝခေတ် စတင်သည်အထိသောကာလ (နှစ်ပေါင်း ၆၀ မျှ)ကို ပင်းယခေတ်ဟု သတ်မှတ်ကြ၏။ ထိုခေတ်တွင် မြန်မာစာပေသည် တဆင့်တက်လာ၏။ တျာဖွဲ့၊ ကာချင်းနှင့် ရတုတည်းဟူသော ဆန်းသစ်သည့် စာပေပုံသဏ္ဍာန်များ ပေါ်ခဲ့သည်။ မြင်စိုင်းငါးစီးရှင်ကျော်စွာနှင့် စတုရင်္ဂဗလအမတ်ကြီးတို့ ဆိုင်းဆောင်သော စာပေခေတ်ပေတည်း။ ထိုခေတ်တွင် ကျောက်စာ အရေးအသားများ မတိမ်ကောသေးသည့်အပြင် အရေးအသားမှာ ပုဂံကျောက်စာများထက် သာလွန်ကောင်းမွန်သလေသည်။

သတိုးမင်းဖျား အင်းဝရွှေနန်းကို တည်ထောင်သည့်သက္ကရာဇ် ၁၂၆ ခုနှစ်မှ သက္ကရာဇ် ၉၀၀ ကျော်အထိသောကာလမှာ (စာ

ပေသမိုင်းအရ) အင်းဝခေတ်ဖြစ်ပေသည်။ ရဟန်းပညာရှိ၊ လူပညာရှိပါဝင်သောစာဆိုများသည် ပျို့၊ လင်္ကာ၊ ချောင်း၊ မော်ကွန်း၊ ရတု၊ မေတ္တာစာစသည်တို့ကိုရေးသားကြလေသည်။ ထိုခေတ်တွင်အမျိုးသမီးစာဆိုများလည်းပေါ်ခဲ့၏။

ပုဂံခေတ်မှအစပျိုးခဲ့သော မြန်မာစာပေသည် အင်းဝခေတ်တွင် အရွယ်ရောက်လူလားမြောက်ခဲ့ပေပြီ။ အသီးအပွင့် အကိုင်းအခက် စုံလင်စာနှင့်ရင့်ကျက်တည်ငြိမ်ခဲ့ပေပြီ။ အချို့က “အင်းဝခေတ်ကပေါ်ထွက်ခဲ့သော ပျို့၊ ကဗျာများသည် စာပေအဆင့်အတန်းတွင် ပဌမတန်းစားများအဖြစ်ယခုတိုင်တည်ရှိနေရကား နှောင်းပညာရှင်တို့သည် ထိုခေတ်ကစာပေအဆင့်အတန်းကိုကျော်လွန်၍ စိကုံးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ချေ” ဟုပင်မှတ်ချက်ချခဲ့ကြရာ ငြင်းဆိုရန်အကြောင်းမရှိချေ။

ထို့နောက် တောင်ငူခေတ်သို့ရောက်၏။ ရတုနှင့်ချောင်းတံခွန်စိုက်သော မြန်မာစာပေခေတ်ဟူ၍ အသိအမှတ်ပြုကြလေသည်။ အနှစ် ၁၀၀ နီးပါးခန့်အခွန်ရှည်ခဲ့လေသည်။

ထို့နောက် ညောင်ရမ်းခေတ်ဟုခေါ်သော ဒုတိယ အင်းဝခေတ်သို့ရောက်၏။ ထိုခေတ်မှာ စကားပြေအားကောင်းသော ခေတ်ဖြစ်လေသည်။ ကျော်ကြီးလေးဆူဟူသော ဆရာတော်ကြီးများနှင့် ဦးကုလား၊ ဝန်ကြီးပဒေသရာဇာ စသော လူပုဂ္ဂိုလ်များ ပြုစုပျိုးထောင်သော မြန်မာစာပေခေတ်ဖြစ်လေသည်။ ဤခေတ်တွင်ပြဇာတ်များပေါ်ခဲ့သည်။ သီချင်းကြီး၊ သီချင်းခံ၊ နတ်သီဇာတ်ချင်းစသော ဂီတကဗျာများကိုစပ်ဆိုရေးသားကြလေသည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင်ကား ဓမ္မကြောင်းလည်းမနှယ်၊ ဇာတ်သဘင် စင်တင်ကပြရန်လည်း မရည်ရွယ်ပဲ အပျော်ဖတ်ရန်သက်

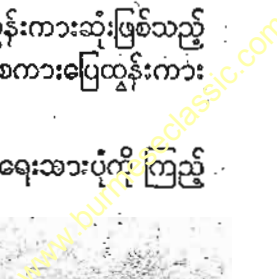
သက်ရေးသားသော နန်းတွင်းဇာတ်ဝတ္ထုများနှင့်ရကန်များပေါ်လာလေသည်။ လေးဆစ်၊ တေးထပ်၊ သွဲ၊ ကြိုး၊ ပတ်ပျိုးနှင့် ယိုးဒယားသီချင်းများကိုလည်း အများအပြားရေးသားကြ၏။

ကုန်းဘောင်ခေတ်ပထမပိုင်းမှာရော့ဒုတိယပိုင်းမှာပါ ထူးခြားသည်မှာ စာပေပုံသဏ္ဍာန်သစ်များကို တီထွင်ရေးသားကြသော်လည်း ယခင်ခေတ်များကပေါ်ခဲ့သော စာပေပုံသဏ္ဍာန်ဟောင်းများကိုမပစ်ပယ်ခြင်း၊ မေ့ဖျောက်မပစ်ခြင်းဖြစ်၏။ ပျို့၊ လင်္ကာ၊ ချောင်း၊ ပြဇာတ်၊ ရတု စသည်တို့ကို ဆက်လက်ရေးသားနေခဲ့ကြပေသည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင် စကားပြေအရေးအသားနှင့် လင်္ကာစကားပြေ နှစ်ထွေထွေသောအရေးအသားများလည်း ထွန်းကားခဲ့ပေသည်။ အမှန်မှာ မြန်မာစာပေခေတ်အဆက်ဆက်တွင် စကားပြေချည်းရေးပြီး ကဗျာလင်္ကာမရေး ဟူသော ခေတ်ဟူ၍၎င်း၊ ကဗျာလင်္ကာချည်းရေး၍ စကားပြေမရေးဟူသောခေတ်ဟူ၍၎င်း မရှိခဲ့ပါ။ စကားပြေကိုရော ကဗျာလင်္ကာကိုပါ ရေးလေ့ရှိကြပါသည်။ ထို့ပြင် လင်္ကာစကားပြေနှစ်ထွေထွေသောအရေးအသားများလည်း ဘယ်ခေတ်ကမှမကင်းခဲ့ပါ။ ပုဂံကျောက်စာများတွင်ပင်မကင်းခဲ့ပါ။

ပျို့၊ လင်္ကာ အဆင့်အတန်းမြင့်ပြီး အထွန်းကားဆုံးဖြစ်သည့် အင်းဝခေတ်တွင်ပင် အဆင့်အတန်းမြင့်သောစကားပြေထွန်းကားခဲ့လေသည်။

ပါရာယနဝတ္ထုတွင် ရှင်မဟာသီလဝံသ ရေးသားပုံကို ကြည့်ပါ။

“ဤမျှလောက်သောတရားတို့သည်ကား သူ့မြတ်လေးပါးတို့၏ပုံနည်းကိုယူ၍ ကျင့်ရာသော အဆုံးအမတရားစကားတည်း။ သူ့မြတ်အရိယာလေးပါးတို့ကို ဆိုပြီးသောအဆုံးနှိုက်၊ မိန်းမမြတ်အရိယာလေးယောက်တို့ကိုဆိုပေလတ်။ မိန်းမမြတ်အရိယာလေးယောက်တို့တွင် ခေမာဘိက္ခုနီကား ဤသို့တည်း။ သာဂလမည်သောပြည်နှိုက်၊ မဒ္ဒရာဇ်မင်းသွီးကိုခေမာမိဖုရားဟုတွင်၏။ မင်းသွီးကိုဖွားသောအခါနှိုက် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြည့်ပုဒ္ဒဝေါမရှိ၊ ဘေးမငြိမ်းချမ်းစွာလျှင် အိမ်တော်အလုံးဖြစ်သတတ်။ ထိုသို့ဖြစ်သည်ကို အကြောင်းမူ၍ မင်းသွီးကိုခေမာမိဖုရားဟုတွင်သတည်း။ ခေမာမိဖုရားအဆင်းအဝါကား ရှေ့စင်အရောင်အဝါကဲ့သို့ တင့်တယ်စွာ၏။ အဆင်းကိုလျှင် မြတ်နိုးအားကြီး၏။”

ရှင်မဟာသီလဝံသသည် စကားပြေကို ရေးသားသည့်အခါ မသယံဝိက်ပဲ လိုရာ အဓိပ္ပာယ်သို့ရောက်အောင် တိုက်ရိုက်ရှင်းရှင်းလင်းလင်းရေးသား၏။ ရှည်လျားထွေပြားသော ဝါကျကိုလည်း မသုံးပေ။

ကျွန်တော်တို့ခေတ်အထက်တန်းကျောင်းမှာ၎င်း၊ တက္ကသိုလ်မှာ၎င်း၊ မြန်မာစာသင်ကြားရသောအခါ စကားပြေကို အထူးမသင်ရ ကဗျာလင်္ကာကိုသာ အထူးသင်ကြားရသည်။ စကားပြေအတွက်ပြဋ္ဌာန်းထားသော စာအုပ်က နည်းပြီး ကဗျာလင်္ကာအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသော စာအုပ်ကများသည်။ စကားပြေအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော စာအုပ်များကိုလည်း ဆရာများက အရေးတကြီးထား၍ သင်ကြားပို့ချခြင်း မရှိကြချေ။ ကဗျာလင်္ကာ (ရတုရှုကန်၊ ပျို့၊ ချောင်း၊ မော်ကွန်း စသည်) တို့ကိုသာ ဖိ၍ သင်ကြားပို့ချကြလေသည်။

ထို့ကြောင့် ထင်မြင်လုံမှားမှုနှစ်ခုဖြစ်ရသည်။ ကဗျာလင်္ကာသာ စာကြီးပေကြီးဖြစ်သည်။ ဂန္ထဝင်မြောက်ဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်လုံမှားခြင်းနှင့်မြန်မာစာပေတွင် စကားပြေ မထွန်းကားလှဟု ထင်မြင်လုံမှားခြင်းဖြစ်လေသည်။

အကြောင်းမှာ ဤသို့ဖြစ်သည်ဟု ထင်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်အုပ်စိုးလေသော ခေတ်တွင် အင်္ဂလိပ်စာသွာလျှင် ရုံးနှင့်လုပ်ငန်းခွင်တို့တွင် လက်တွေ့အသုံးဝင်လျက် မြန်မာစာကား လက်တွေ့အသုံးမဝင်ချေ။ မြန်မာဘာသာစာသည် လက်တွေ့အသုံးချဘာသာစာမဟုတ်။ လက်တွေ့အသုံးချဘာသာစာဖြစ်ခဲ့ပါမူ မြန်မာစကားပြေကို ဂရုမစိုက်ပဲ ထား၍ မရချေ။ အလေးပေးသင်ကြားပို့ချခဲ့ရမည်သာ ဖြစ်လေသည်။

အခန်း ၅

စကားပြေ စာရေးဆရာအဖြစ် ရွေးချယ်ခြင်း

ကျွန်တော်သည် စကားပြေစာရေးဆရာဖြစ်၏။

ကျွန်တော်သည် စကားပြေ စာရေးဆရာအဖြစ်ကို တမင်ရွေးချယ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရပါမည်။

၇ တန်းအောင်၍ ၈ တန်း ၉ တန်းရောက်သည် ဆိုလျှင်ပင် ကဗျာရေးနည်း နိဗ္ဗာန်များကို သင်ကြားရပါ၏။ ရတု တေးထပ်၊ လေးချိုးစသည်တို့ကို ကျောင်းသင်ခန်းစာ အဖြစ်ဖြင့် လေ့ကျင့်စပ်ဆိုခဲ့ရပါ၏။ သို့သော် ကဗျာဆရာလုပ်ရန် စိတ်ကူးမပေါက်ခဲ့ပါ။ ဝတ္ထုတွေ့ဖတ်ပြီး ဝတ္ထုရေးဆရာလုပ်ရန်သာ စိတ်ကူးပေါက်ခဲ့ပါသည်။ (ကျွန်တော်၏အချစ်ဦး တွင် အကျယ်တဝင့်ဖော်ပြပြီး) ကျွန်တော်ရေးပြီး ပုံနှိပ်စာလုံးအဖြစ်သို့ ရောက်သွားသည့် ကဗျာဆို၍ ဘောလုံးနိုင်ရကန် ထပုန်နှင့် ၈ လုံးဖွဲ့ကဗျာတပုဒ်သာရှိလေသည်။

ကျွန်တော်သည် ဝတ္ထုရေးရန်ဆန္ဒပြင်းထန်စွာဖြစ်ပြီး၊ ဝတ္ထုကို ရေးချလိုက်ကတည်းက စကားပြေဖြင့် ရေးရတော့သည်။

ကျွန်တော်ဖတ်ရသော အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုများကလည်း စကားပြေဖြင့် ရေးထားသည်။ ကျွန်တော် ဖတ်ရသော မြန်မာဝတ္ထုများကလည်း စကားပြေဖြင့် ရေးထားသည်။ ရွှေပြည်စိုး၊ ခင်မြင့်ကြီး စသည်တို့တွင် တေးထပ်၊ လေးချိုး၊ ဘောလုံးစသည်များ အများအပြားကြားညှပ်ပါရှိသော်လည်း ယင်းတို့သည် စကားပြေဝတ္ထုများပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်ဝတ္ထုတို့ ဝတ္ထုရှည်များကို ရေးသောအခါ စကားပြေဖြင့်သာ ရေးခဲ့သည်မှာ သဘာဝကျပါသည်။

ထို့ပြင် ပြည်သူတို့သည် လက်တွေ့နယ်ပယ်တွင် စကားပြေကို ပိုသုံးသလား ကဗျာလင်္ကာကို ပိုသုံးသလား။ လုပ်ငန်းခွင်များ၊ ရုံးများ၊ စက်ရုံများတွင် စကားပြေကိုသာ သုံးသည်။ သတင်းစာများတွင် စကားပြေကိုသာ သုံးသည်။ စာနယ်ဇင်းတွေကို ခြုံကြည့်လျှင် စကားပြေကသာ အများသုံးဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်သည် ပြည်သူတို့၏ လက်တွေ့ဘဝနှင့် ပိုမိုနီးစပ်လိုသောကြောင့်လည်း စကားပြေစာရေးဆရာဖြစ်ရန် ရွေးချယ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

စကားပြေကို ရေးသောအခါ မည်သို့သော စကားပြေမျိုးကို ရေးမည်နည်း။ ဝါကျရှည်သော စကားပြေ၊ ဝါကျတိုသော စကားပြေ၊ စကားလုံးဝေဝေဆာဆာနှင့် ထပ်ကာထပ်ကာဖွဲ့သော စကားပြေ။ စကားလုံးငါးတိုနှင့် ထိမိသော စကားပြေ။ ဥပမာ ဥပမေယျ များများနှင့် သွယ်ကာဝိုက်ကာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သော စကားပြေ။ ဥပမာ ဥပမေယျနည်းပြီး တိုက်ရိုက်ဒီဒီဖွင့်ဆိုသော စကားပြေ။

အမှန်ပြောရလျှင် ကျွန်တော် စာရေးခါစက ထိုထို ဤဤ စကားပြေ အမျိုးအစားများကို စဉ်းစားမနေပါ။ စကားပြေ

ရေးနည်း နိဿယများကို စာအုပ်လည်း မဖတ်ရ၊ သင်တန်းလည်း မတက်ရပါ။

သူများတကာ ဘယ်လိုရေးကြသလဲ၊ ငါအဲဒီလို ရေးမည်ဆိုပြီး ရေးချလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် ကျွန်တော့တွင် ပြတ်သားသော ဦးတည်ချက်တစ်ခုရှိ၏။ စာရေးမည်၊ စကားပြေရေးမည်။ ရသစာပေဖန်ဆင်းမည်။ ငါဘယ်သူ့အတွက် စာရေးမည်နည်း။ ငါဘယ်သူ့အတွက် စကားပြေရေးမည်နည်း။ ငါဘယ်သူ့အတွက် ရသစာပေကို ဖန်ဆင်းမည်နည်း။ ကျယ်ပြန့်နိုင်သမျှသော စာဖတ်ပရိသတ်၊ များနိုင်သမျှသော လူထုအတွက် ငါစာရေးရမည်။ ငါစကားပြေရေးရမည်။ ငါရသစာပေကို ဖန်ဆင်းရမည်။ ငါစာကို ဖတ်သောအခါ လူများနိုင်သမျှ အများဆုံး နားလည်ကြပါစေတည်း။ ဤသည်ကား စာရေးရာ၌ ကျွန်တော်၏ ဦးတည်ချက်ပေတည်း။

ကျွန်တော့ ဝါကျသည် ရှည်ချင်လဲရှည်မည်၊ တိုချင်လဲတိုမည်။ ကျွန်တော့ စကားလုံးများသည် ဝေဆာချင်လဲ ဝေဆာမည်။ ငုံးတိုတိုဖြစ်ချင်လဲဖြစ်မည်။ ကျွန်တော့ စာသည် ဥပမာ ဥပမေယျ နည်းချင်လဲ နည်းမည်။ များချင်လဲများမည်။ ကျွန်တော့ စာရေးဟန်သည် စာကြီးပေကြီးလေ ပေါက်ချင်လဲပေါက်မည်။ စကားပြောလေပေါက်ချင်ပေါက်မည်။ ကျွန်တော့ ဦးတည်ချက်ကတော့ ကျွန်တော့ အာဘော်ကို လူအများဆုံး နားလည်ရေးတည်း။ ကျွန်တော့အာဘော်ကို ကြိုက်ချင်လဲကြိုက်ကြ၊ မကြိုက်ချင်လဲ မကြိုက်ကြ၊ ကျွန်တော့ ပညာနှင့်ဉာဏ်ကို အထင်ကြီးချင်ကြီးကြ၊ အထင်သေးချင်လဲသေးကြ။ ကျွန်တော် သာဆိုလို့သည်ကို

တော့ဖတ်သူအများ နားလည်ဘို့ လိုအပ်သည်။ ကျွန်တော့ စာက ဆောင်ယူလာသော အဓိပ္ပာယ်ကိုတော့ ဖက်သူအများက သဘောပေါက်ဘို့လိုအပ်သည်။

ဝနေ ငဘေ(ဘုတလင်)ဟူသော ကလောင်အမည်ဖြင့် သူရိယသတင်းစာများမှာ ပထမဆုံးသော ဆောင်ပါးကလေးကို ရေးလိုက်သည်မှစ၍ ယနေ့အထိ ဤဦးတည်ချက်ဖြင့် ရေးနေပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဤဦးတည်ချက်ဖြင့် စာပေအမျိုးမျိုးကို ရေးခဲ့ရာတွင် ကျွန်တော်၏စာပေအရေးအသား၊ ကျွန်တော်၏ စကားပြေကို ခေတ်အလိုက် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ခေတ်ပြိုင် စာများနှင့် ခေတ်အလိုက် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော စကားပြေများက ဩဇာပေးသလောက် ပေးမည်မှာ မုချဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်တော် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝ စာစုရေးစဉ် မြန်မာစကားပြေသည် ဝိဇယကာရီ၊ ဣန္ဒာဝံသစသော နန်းတွင်းဝတ္ထုကြီးများ၏ စကားပြေမျိုးမဟုတ်တော့ချေ။ နန်းတွင်းဝတ္ထုစကားပြေများမှ ဆင်းသက်လာသော ရွှေပြည်စိုး၊ ခင်မြင့်ကြီးစသော ဝတ္ထုများ၏စကားပြေမျိုးလည်း မဟုတ်တော့ချေ။ ဆရာပီမိုးနှင့် ဦးဖိုးကျားတို့၏စကားပြေသည် ရှေ့တန်းသို့ရောက်နေပေပြီ။ သခင်ဗသောင်းနှင့် သိပ္ပံမောင်ဝတို့၏ စကားပြေကလည်း ရှေ့ရောက်အောင် တိုးထွက်နေကြပေပြီ။

သို့သော် ယေဘုယျအားဖြင့်ဆိုသော် ထိုစဉ်က မြန်မာစကားပြေသည် ခေတ်သစ်စကားပြေ ပီပီပြင်ပြင်ဖြစ်လာပြီဟု မဆိုနိုင်သေးပါ။

* ကာယံနဘောဥပမာ ဥပမေယျတွေ့ များများနှင့်

၁၉၂၅ ခုနှစ်က ထုတ်ဝေသော ယူနိုဘာစီတီ နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း တွင် အမည် မောင်ဝ၊

နေရပ်၊ ချောင်က၊

ဟူသော ဆောင်းပါးရှင်က ထိုစဉ်က တက္ကသိုလ်ကျောင်း သားများအကြောင်းကို ဆောင်းပါးရေးရာတွင် အောက်ပါ အတိုင်း စုထားလေသည်။

“လူ့ပြည်လူ့ရွာ၊ လူ့ခန်းဝါတွင်၊ ရတနာရိပ်မြို့၊ သာမျိုးစုံ သည်၊ ရန်ကုန်ပြည်သာ၊ မြောက်မျက်နှာဝယ်၊ ကမာရွတ်ခေါ်၊ ထင်ပေါ်ဂါမာ၊ ပညာမည်သီး၊ ရွာအနီး၌၊ အံ့ချီးဘွယ် တည် ထား၊ ယူနိုဘာစီတီကျောင်းသားများ၏” ၆၆၄ ၀

၁၉၃၀ ခုနှစ်ထုတ် ယူနိုဘာစီတီကောလိပ် နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း တွင် မကြေးမိုင်ဟူသော ဆောင်းပါးရှင်ရေးသည့် စကားပြေမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်၏။

“ငါးပါးမချွတ်၊ ဆရာ့ဝတ်နှင့်၊ တတ်စိမ့်လွယ်မှု၊ မေတ္တာရွ လျက်၊ တခုမကျန်၊ သင်အံ့စေသည်၊ ကျေးဇူးအရှင်၊ အာစရိ ဆရာရှင်လည်း၊ တနေကုန် သင်ပို့ချ၍အပြီး” ၆၆၆ ၂၅

၁၉၃၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလထုတ် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း၊ တက္ကသိုလ် ကဏ္ဍတွင် အောက်ပါစကားပြေ အရေးအသားကို တွေ့ရ၏။

“အဖြူရောင် တိမ်တိုက်ထို့ကို နေရောင်ဖျန်းလိုက်သဖြင့် မရမ်း ရောင် တလွဲ၊ အဝါရောင်တခါ၊ အပြေရောင်တမျိုး၊ မီးခိုးရောင် တသွယ်၊ တင့်တယ်ဘိတောင်း၊ ရှုမြင်သူအပေါင်းမှာ၊ အဘယ် လျှင် နှစ်ထောင်းအားရ တင်းတိမ်နိုင်ပါအံ့နည်း” ၆၆၆ ၀

ဤစကားပြေကို ရေးသားသူမှာ သိပ္ပံမောင်ဝပင်ဖြစ်ပါသည် (သိပ္ပံမောင်ဝရေး၊ ညနေခင်း)

၁၉၂၅ ခုနှစ်က ယူနိုဘာစီတီ နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်းတွင် ရေးသူ “အမည် မောင်ဝ၊ နေရပ် - ချောင်က” ဆိုသူမှာလည်း သိပ္ပံ မောင်ဝပင်ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင်ကား သိပ္ပံမောင်ဝ သည် အထက်ပါ စကားပြေ အရေးအသားမျိုးကို စွန့်လွှတ်ထား ပြီဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ သို့သော်-တခါတရံ (အမှတ်တမဲ့) ရေးသေး ကြောင်း အထက်ပါ ကောက်နုတ်ချက်ဖြင့် ထင်ရှားပါသည်။

တက္ကသိုလ်ပရဝုဏ်အတွင်းမှာ ဖော်ပြပါ ကာယံနဘောနှင့် များများကြီး ရေးထားသော စကားပြေများ ထိုအချိန်အထိ မှီနေသေးလျှင် တက္ကသိုလ်ပရဝုဏ်ပြင်ပမှာကား အထူးပြောဘွယ် ထုမရှိပေ။ ၁၉၃၄ ခုနှစ် ဧပြီလထုတ် နှစ်သစ်ကူး မဟာဒဂုန်တွင် ‘ခူးသန်းဟူသော ကလောင်ရှင်သည် ‘ချစ်စက်လယ်’ ဟူသော ဝတ္ထုကို ရေးခဲ့၏။ ခင်မြင့်ကြီးလိုပင် ဝတ္ထုစာသားတွင် ကဗျာများ တွန့်လျက် ထပ်တွန့်ရေးသားခဲ့လေသည်။ ဒဂုန်သူရ၏ ‘အခါမို့’ ဝတ္ထုတွင်လည်း တေးထပ် လေးချိုး၊ ဘောလယ်စသည်များ လှမ်းမိုးနေဆဲဖြစ်ပေသည်။

ယင်းဆရာထို့ သုံးသော စကားပြေမှာ လင်္ကာစကားပြေ နှစ်ထွေရောသာ များပေ၏။

“တဦးနှင့်တဦး၊ ဆုထူးပန်ဘက်၊ မေတ္တာဆက်လျက်၊ စုံမက် ခြတ်နိုး၊ ချစ်ကြီးရစ်ပတ်၊ လက်ထပ်ထိမ်းမြားလျက်ထားသောဇနီး မောင်နှံဖြစ်ကြလေ၏”

‘အခါမို့’ ရေးသူ ဒဂုန်သူရ။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်နေရင်းမှ ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း၊ အေဝမ်း (A-1) ရုပ်ရှင်တို့နှင့် အဆက်ရကာ၊ စာရေးဆရာနှင့် ရုပ်ရှင်ပညာသည်ဖြစ်သွားသော ရွှေသာမောင်ခေါ် ဦးချင်းစိန်က ၁၉၃၄ ခုနှစ်၊ နှစ်သစ်ကူး မဟာဒဂုန်တွင် “ဗန်ကောက်သူ” ဟူသော ဝတ္ထုကို ရေးခဲ့သည်။

“ဗန်ကောက်သူ”တွင် အောက်ပါ အရေးအသားကို တွေ့ရသည်။

“တိမ်လိပ်တိမ်လွှာတို့ကား ကမ္မလာနက်ကြီးသဘွယ် x x x ဒေါင်းမင်းဖလံဝါ နေစကြာ၏။ ပူပြင်းသော တန်ခိုးကို လွှမ်းမိုး အုပ်ချုပ်၍ အေးသောဓာတ်ငွေ့ကို တရွေ့ရွေ့ ခံစား ကြစေ၏ x x x အိုးချင်းထား အိုးချင်းထိ၊ ကြိုးချင်းထား ကြိုးချင်းပြ ဆိုစကားအရ x x x မရှောင်သာ မတိမ်းသာ၊ စိမ်းရာမှ မှည့်၍ ရွမ်းအိအိ၊ အဓိပတိ ရိုးစားချစ်သို့ မပစ်စတမ်း၊ သစ္စာပန်းဆင်၍ ချစ်ခင်ကြရ၏။”

ရွှေတုံးဘီအောင်ကလည်း နဘေထပ်နှင့်ရေးတတ်သည်။

“မာနခက်ထန်၍၊ မိမိသားချင်း ဆွေမျိုးမလှူပြီး၊ ယောက်ျား ဆိုလျှင် မဆက်ဆံပါ။ အဘက်မတန်သလို၊ လက်မခံဘဲနေလေ၏။”

‘ကံထူး

ရေးသူ-ရွှေတုံးဘီအောင်

ကျွန်တော်၏ အစောပိုင်း စကားပြေများတွင်လည်း အထက်ပါ ကာယံနှင့်နဘေနှင့် စကားပြေမျိုး အများအပြား တွေ့နိုင်ပါသည်။

“မောင်သိန်းလွင်ကား ဆားနှင့်ချဉ်သီးမြင်သော လျှာသည် ဂဏာမညီမိလေသော သဘောဖြင့်၎င်း၊ ဘိန်းဖြတ်ထားသော သူသည် ဘိန်းကိုမြင်လျှင် ရှူချင်လာတတ်သော သဘောဖြင့်၎င်း၊ လောဘကြီးသောသူသည် ငွေမြင်လျှင် လိုချင်တတ်သောသဘောဖြင့်၎င်း၊ ခင်ထွေးကလေးကို စွဲမိသော မိမိမှာ ၎င်းအနီးသို့ ချဉ်းကပ်မိလေ၊ မရမနေနိုင်၊ ပိုင်ပိုင်စိုးစိုး၊ လိုင်လိုင်ဖြိုးဖြိုး ချစ်သွေးတိုးသဖြင့် ခင်ထွေးကို အမြဲအသုံးပြုရန် လိုဝင်စင်များ လိုချင်မည့် တူကံတာကြောင့် ခွဲခွာ၍သာ နေရှာတော့၏”

x x x

“မျှော်တော်စောနှင့်မောရမည့် အခြေကြောင့်၊ အနှောင့်အထက် အပိုကပ်၍ မလိုအပ်ပြီ ဟူသော သဘောပိုက်ခါ နီးလျက် နှင့်ဝေး လုပ်နေရရှာတော့၏”

အထက်ပါ စာတို့မှာ ပထမဆုံး ကျွန်တော်ရေးသည့် ဝတ္ထုဖြစ်သည့် “ခင်မျိုးချစ်”မှ ဖြစ်လေသည်။

“ရန်ကုန်မြို့ပေါ်မှ ကြာရောက် ချီးမြှင့်တော် မူကြကုန်သော ဂုဏ်သရေရှိ လူကြီးလူကောင်းများက ရွှေဆုံးက ကုလားထိုင်များ ပေါ်တွင် ခန့်ငြားစွာ ထိုင်ကြလေ၏။ တောင်ရှည်ပုဆိုး တရွမ်းရွမ်း၊ ခေါင်းပေါင်းစ တရမ်းရမ်း၊ ကတ္တီပေါ်နေပုံ တဘျမ်းဘျမ်းနှင့် နေကြသော မင်းယောက်ျားတစုလည်း ပါဝင်၏။”

x x x

“ဆံထုံးကြီး တကာတို့ထက် ကြီးမားသော၊ အထက်သို့ကား ထက်သော ဆံထုံး၊ ၎င်းအထဲက ဖဲနက်ပွင့်၊ ရွှေလည်တိုင်ခေဘုရား၊ ထို ရှိုးရှိုး လျော့လျော့၊ ကြော့ရှင်းစွာ ခေပတ် ရစ်ဝိုင်းပြီး

နောက်၊ လက်ျာဘက် ရင်ပေါ်သို့ လျောကျနေသော နိမြန်းသော လည်စည်းပုဝါ၊ ဩလဲကျောက်ခဲကလေးများသည် ကြည့်လင်သော ရေအပြင်ပေါ်သို့ အရေးထင်လာသကဲ့သို့၊ ရောင်စုံရေယုက်၊ ပန်းခက်ပန်းနွယ်၊ တင့်တယ်စွာ ချယ်အပ်သော ဇေဘော်လီနှင့် ဝင်းဝါချောမွတ်သော အတွင်းသားတို့ ပေါ်ထင်၍နေသော ပါးလျှပ်သောအင်္ကျီ၊ အနီရောင် ဖဲကြီးလုံချည်တို့ကား မစ္စက်ဖင်တန်(ငယ်မည်-လူစီခင်ထူး)အား အခြားသောသူများမှ ခွဲခြားပေးလိုက်၏။”

“မိန်းမသူရဲကောင်း” မှ

(ကျွန်တော်၏၊ မပြီးဆုံးခဲ့သော ဝတ္ထုရှည်)

“အို ကျွန်ုပ်မျက်ဖျော်၊ အဆွေတော် စောကုန်းရဲ့။ ရဲစောကုန်းရဲ့။ အမျိုးအတွက် အသက်ဆုံးလေပြီ။ ဘယ်လမ်းထွင်ရုံ ဘယ်ဘဝ ဝင်လေပြီလဲ၊ အဆွေ ဇနီး၊ အချစ်မီးလည်း၊ အထိကျန်ရစ် မုဆိုးမ ဖြစ်ရှာလေပြီ။ သင်၏စွယ်ပွား၊ သမီး သားလည်း၊ တအားနွဲ့နွဲ့ အာမဲဖြစ်ကြလေပြီ။ သင်၏၊ နေရပ်၊ ဂုဏ်ခြပ်လည်း၊ လစ်လပ်ချေတော့ပြီ၊ သင့်ချစ်ပန်းခိုင်၊ ကျွန်ုပ်သေနိုင်လည်း၊ လှိုင်လှိုင်ချစ်ရင်း၊ ဆွေကောင်း ကင်းခဲပါပြီမို့၊ ကျွန်ုပ် သက်ဝေချစ်အဆွေ၊ ကိုယ် တိုင်းကိုယ် ပြည်၊ ကိုယ် စည် ကိုယ် မင်း၊ ကိုယ် ချင်းချင်းတွက်၊ ယိုင်းပင်းလျက်ပင်၊ သေပွဲ ဝင်ရသဖြင့်၊ သေခြင်းမြင့်မြတ်၊ သေပျော်အပ်ပါသည်။”

“ရဲစောကုန်း” မှ

(ရာဇဝင် ဝတ္ထုကလေး)

လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၄၀ ကျော် စာရေးဆရာ ဖြစ်ခါစက ထိုကဲ့သို့သော ဥပမာ ဥပမေယျတို့ဖြင့် ထူထပ်စွာ တန်ဆာဆင်ပြီး ကာယံ၊ နဘေများ၊ ခဏခဏသုံးထားသော စကားပြေများကို ကျွန်တော်သည် အများနည်းတူ ရေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ၏။ တက်ဘုန်းကြီး၊ တက်ခေတ်နတ်ဆိုးစသော ဝတ္ထုများကို ဖတ်ကြည့်လျှင် ထည်း ဥပမာ ဥပမေယျ တို့ဖြင့် ဝေဆာစွာ တန်ဆာဆင်ထားသည်ကို၎င်း၊ လက်ံ စကားပြေ နှစ်ထွေ ရောထားသည်ကို၎င်း၊ ကြောခဏ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀ ကျော်တုန်းက ရေးသည့် “အရှေ့ကနေဝန်းထွက်သည့်ပမာ” ဝတ္ထုတွင်ကား ဥပမာ ဥပမေယျတို့ဖြင့် ထူထပ်စွာ တန်ဆာဆင်တော့၊ ခပ်ပါးပါးသာ တန်ဆာဆင်ထားသည်၊ ကာယံနဘေတို့လည်း ပြစ်ခွဲမနေတော့၊ နေရာအနံ့လည်း မတွေ့ရ။ ကာယံနဘေ ပါတော့ပါသည်။ သို့သော် လေးငါးလုံး ဆင့်သည့် ကာယံမျိုးနှင့် နဘေမျိုး မဟုတ်တော့ချေ။ ဆလုံးစ နှစ်လုံးစ ကာယံယူသည်၊ နဘေထပ်သည်၊ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ့များသည် ကာယံနဘေနှင့်ကင်းမဲနေနိုင်ပါ။ ကာယံနဘေသည် ကျွန်တော်တို့ ဗီဇထဲ၊ သွေးထဲ၊ သားထဲ ဝင်နေဟန်ရှိသည်။ အာယံနဘေသည်ပင် မြန်မာတို့၏ နရီစည်းဝါး မဟုတ်ပါလား၊ အာယံနဘေကြောင့် နားဝင်ချိုကြသည် မဟုတ်ပါလား။

ဥပမာ ဥပမေယျတွေ အများကြီးနှင့် သို့မဟုတ် အရှည် အများကြီးဖြင့် ထူထပ်စွာ တန်ဆာဆင်ကာရေးသားသည့် အလေ့အထမှာလည်း ထိုစဉ်က ပျံ့နှံ့ဆဲဖြစ်ပါသည်။

၁၉၃၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလထုတ်၊ ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းတွင် ဘင်ဂျီက “ကြင်မည့်သူ” ဟူသော ဝတ္ထုတိုကလေးကို ရေးထား

၏။ ထိုဝတ္ထုတိုကလေးကို ၁၉၂၉ ခုနှစ်က ရေးခဲ့သော်လည်း ၄ နှစ်ကျော်မှ ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းတွင် ထည့်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည် ဆို၏။

ထိုစဉ်က ဇော်ဂျီသည် ဝါကျခပ်ရှည်ရှည်က အတော်များ များ သုံးဆဲဖြစ်လေသည်။

“မောင်ဘမြိုင်သည် မကျော့စိန်၏။ ဆိုင်သို့လာတိုင်း တပုဂံ ထည့်စမ်းပါဗျာဟု ပြောပြီးလျှင်၊ ကျောက်ရုပ်ပမာ ညိမ်သက်စွာ ထိုင်ကာ၊ ချောင်းမြောင်း၍ ကြည့်သောမျက်စိဖြင့် မကျော့စိန်၏ နိဖန်ဖန် ပါးပြင်ကလေး၏ အထက်နားဆီ၊ နားသလယ်စပ်တွင် ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသော ဆံနု စိမ်းစိမ်းကလေး များနှင့် တကွ ပါးပြင်ကလေး၏ ချောမွတ်တင့်မောဟန်ကို သိမ်းရုံး၍ ကြည့်ရှု တတ်လေသည်။”

ဥပမာ ဥပမေယျ ရှည်ရှည်လျားလျားများဖြင့် တန်ဆာဆင်ပုံ ကိုလည်း တွေ့နိုင်သည်။

“၎င်းနောက် အသစ်ဝယ်လာသော ကြယ်သီးများကို ကြည့် ကာ ‘နက်ဖန် ကျောင်းပိတ်လိမ့်မယ်ကဲ့’ ဟု ကျောင်းသားကြီးတို့ ၏၊ တီးတိုးစကားသံကို သဲ သဲ နားစွန် နားဖျား ကြားလိုက်ရ သော ကျောင်းသားသူငယ် ကလေးသည် လေမမြင် မိုးမမြင် လောက်အောင် ခုန်ပေါက်မြူးထူးပြီးလျှင် ဤနေ့အဘိရာ၌ ‘နက် ဖန်ကျောင်းပိတ် တော့မည်၊ နက်ဖန် ကျောင်းပိတ်တော့မည်’ ဟု တစ်စုံစိမ့် တွေးတောကာ စိတ်ထဲတွင် ပီတိသောမနဿ ဖြစ်နေ သကဲ့သို့ မောင်ဘမြိုင်မှာလည်း မိမိလက်တွင်းရှိ ဤကြယ်သီး ဤဘီး၊ ဤဆံနိပ်ကလေးများသည် မိမိ၏ချစ်ရင်းစွဲသူ၊ စွဲမက်ရင်း စွဲသူ၊ မြတ်နိုးရင်းစွဲသူ၊ ယဉ်စစအကျော့ကလေး၏ ပစ္စည်းဖြစ်ရချိန်

တော့မည်တကား၊ မိမိရည်းစားဟောင်း၊ နန္ဒနယ်နယ် အချစ်သယ် ထိတ်တာတာ၊ အကျော့ကလေး၏။ စီမံရာကို နာခံရချိမ့်မည် တကား ဟု အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နှလုံးသွင်းကာ အပျော် ကြီးပျော်လျက်နေလေသတည်း”

ကျွန်တော်သည် အခြားစာရေးဆရာများ၏ စာများမှကောက် နှုတ်ချက် အချို့ကို၎င်း၊ ကျွန်တော်၏ စာများမှ ကောက်နှုတ် ချက်အချို့ကို၎င်း ဖော်ပြလိုက်၏။ ထင်ရှားစေလိုသည့် အချက် မှာ ကျွန်တော်တို့သည် ရှိနေသော အစဉ်အလာ ရေးရိုးရေးစဉ် အတိုင်း စာကို စတင်ရေးကြ၏။ ထို့နောက် ရှိပြီး အစဉ်အလာ ဟောင်းမှ ရှန်းထွက်ကာ အစဉ်အလာသစ် ထူထောင်ရန် ကြိုးစား ကြ၏။ ထိုအခါ အငြင်းအခုံများဖြစ်လာ၏။ ဝါကျရှည်သည်က ကောင်းသလော၊ ဝါကျတိုသည်က ကောင်းသလော။ ဥပမာ ဥပမေယျများသည်က ကောင်းသလော၊ နည်းသည်က ကောင်း သလော။ စကားလုံးများသည်က ကောင်းသလော၊ နည်းသည်က ကောင်းသလော။ သွယ်ဝိုက်ရေးမှ ကောင်းသလော၊ ထိုက်ရိုက် ရေးမှကောင်းသလော။

အခန်း ၆

“ခေတ်စမ်းစာပေ” ဟူသည်

၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် ပါမောက္ခ ဦးဖေမောင်တင် တည်းဖြတ်
သော ခေတ်စမ်းပုံပြင်များ ထွက်လာလေသည်။ သိပ္ပံမောင်ဝ
ဇော်ဂျီ၊ တက္ကသိုလ်မောင်သန့်စင်၊ မင်းသုဝဏ်နှင့် ကုသတို့
သော စာအချို့ကို စုပေါင်းပြီး ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

“ခေတ်စမ်းပုံပြင်” တွင် ပါမောက္ခဦးဖေမောင်တင်က နိဒါ
ရေးသည်။ ထိုနိဒါန်းမှာ သိပ္ပံမောင်ဝစသူတို့ရေးကြသော ခေ
စမ်းစာကို အကဲဖြတ်ရာတွင် မယုတ်မလွန် အနေတော် ဖြစ်သည်။

ခေတ်စမ်းပုံပြင်ဟု မှည့်ခေါ်ခြင်းမှာ “ခေတ်ကို စမ်းသပ်သည့်
အနေဖြင့်သော်၎င်း၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်သည့် အနေဖြင့်၎င်း၊ အ
သည့် အဓိပ္ပာယ်မျိုးကို ရောက်စေလျက် ပုံပြင်မှာ x x
ဇာတ်-ဝတ္ထုနိပါတ်တို့မှာ ခြားနားစေပြီး၊ ခေတ်ကာလအလျောက်
အဖြစ်အပျက်တို့ကို အကြောင်းသင့်သလို ရေးသားဖော်ပြ
စာမျိုးဖြစ်ကြောင်း သိစေခြင်းငှာ” မှည့်ခေါ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း

ဦးဖေမောင်တင်က ရှင်းပြထားသည်။ ထိုစဉ်က တက္ကသိုလ်ပရဝုဏ်
တွင်းမှာ၎င်း၊ ပရဝုဏ်ပြင်ပမှာ၎င်း ခေတ်စမ်းစာပေဟု ခေါ်နိုင်
သော စာမျိုးကို ရေးသားနေသူ အများအပြားရှိသည်။ ထိုသူ
များထဲမှ ၅ ဦးကိုသာ ရွေးထုတ်ပြီး သူတို့ စာအချို့ကို စုစည်း
ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို ၅ ဦးကို ရွေးချယ်လိုက်ခြင်း
မှာလည်း အကြောင်းသိများ ဖြစ်၍သာ ရွေးချယ်လိုက်ခြင်းဖြစ်
ကြောင်း ဦးဖေမောင်တင်က ဝန်ခံထား၏။

“ယခုမှာမူ အကြောင်းသိပြီး ဖြစ်သည့် တပည့်ရင်းများ၏
အရေးအသားတို့ကို အခါအခွင့်သင့်သည့် အားလျော်စွာ ထည့်
သွင်းလိုက်ရပါတော့သည်။ ဤအရာ၌ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ် ကလေးများ
သည် ရှေးရှေးပညာရှိ ကဝိမော်တို့ထက် ကျော်လွန်တတ်သိသည်၊
လေးနက်ကောင်းမွန်သည်ဟူ၍လည်း မဆိုလိုပါ။ ရွေးအတိတ်က
ရေးသားဖွဲ့နွဲ့ထားခဲ့ကြသော စာပေတို့ကို ပစ်ပယ်ကြရမည်ဟူ၍
မဆိုလိုပါ။ ယခုခေတ်ပေါ်စာရေးဆရာများထဲတွင် ၎င်းတို့သည်
အဓိပတိအကောင်းမွန်ဆုံးဟူ၍လည်း မဆိုလိုပါ။ ဤကဲ့သို့သော
ရည်ရွယ်ချက်မျိုးလုံးဝမရှိပါ။ စင်စစ် သော်ကား၊ မြန်မာစာပေ
တွင် တမျိုးတနည်းအားဖြင့် မည်သို့ မည်ပုံ အဆန်းအသစ်ပေါ်
ပေါက်နိုင်အံ့နည်းဟု စူးစမ်းဆင်ခြင်ရာ ကာလအလျောက်ပေါ်
ပေါက်လာသော ယခုစာမျိုးကို စုပေါင်းထုတ်ဝေရလျှင် မြန်မာ
စာပေတွင် တွင်ကျယ်တိုးပွားခြင်း အကြောင်းတခုဖြစ်ရန် ရှိသည်
ဟု ယုံကြည်သော သဘောထားနှင့်စီစဉ်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။”

ဦးဖေမောင်တင်သည် မြန်မာစာပေ၌ ခေတ်စမ်းစာပေအ
ထက် နေရာအမြင့်ကြီးမတောင်းဆိုခဲ့ပါ။ ထိုခေတ်ထိုအခါက အ
ခြားစာရေးဆရာများ၏ စာပေများနှင့် သီးခြားထားလိုဟန်လည်း

မရှိပါ။ ခေတ်စမ်းစာပေသည် မြန်မာစာသမိုင်းတွင် သမိုင်းမှတ်တိုင်တိုင်ဖြစ်သည်ဟု ကြေငြာရန်ကားဝေးလေစွ။

နောက်နှစ်တွင် ခေတ်ဆန်းကဗျာများ ပထမတွဲထွက်လာလေသည်။ တက္ကသိုလ် မောင်သန့်စင်၊ ဇော်ဂျီ၊ မင်းသုဝဏ် စသော ကလောင်အမည်များကို ဖြုတ်လိုက်ပြီး နာမည်ရင်းများကို ဖော်ပြလိုက်လေသည်။ မောင်အေးမောင်၏ ပန်းသဇင်၊ ကံနဲသူ နတ်ရှင်နောင်၊ လောကဇာတ်ရုံ စသော ကဗျာများ၊ မောင်သိန်းဟန်၏ ပိုတောက်ပန်း၊ ကြောင်မနက်ပြာ၊ နံနက်သဇင်၊ လိုက်ကြအုံးမယ်လား စသောကဗျာများ၊ မောင်ညွန့်၏ အိုသခင်၊ ရွှေဥသြ၊ ယမုံနာ စသောကဗျာများ၊ မောင်ဝင်း၏ ခါနေ့ဆန်းတော့ လှမ်းမိတယ်၊ နေ့ဦးပေါက်တော့၊ မောင်ထွေးဘို့၊ ကိုယ်စား၊ တရားဦးဟောလဲ့ ပါ စသောကဗျာများ၊ မောင်တိုးအောင်၏ မြိုင်ရင်၊ ပရိယေသန၊ ကျွန်ငှာန စသောကဗျာများ၊ မခင်စောမူ၏ လိပ်ပြာနှင့် ကြာကုမုဒ်၊ သက်ထားငယ်ကျွမ်း ဦးဆောက်ပန်း၊ မောင်ဘသောင်း၏ ဆထုံးရကန်၊ မောင်စောမောင်၏ မယ်ဘွဲ့ပိုဒ်စုံ၊ မောင်ဘွဲ့ပိုဒ်စုံ စသည်ဖြင့် ထုတ်ဖော်တင်ဆက်ထားလေသည်။

ခေတ်ဆန်း ကဗျာများ အတွက် နိဒါန်း ရေးသော အခါမှာလည်း ပါမောက္ခ ဦးဖေမောင်တင်က အကြောင်းသိပြီးဖြစ်သည့် တပည့်ရင်းများ၏ အရေး အသားတို့ကို အခါအခွင့်သင့်သည့် အားလျော်စွာ ထည့်သွင်းလိုက်ရပါတော့သည် ဟူသော စကားမျိုးဖြင့် ပဏ္ဍိတ်ခွဲ၏။

ဦးဖေမောင်တင် မီးမောင်းထိုးပြလိုသောအချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်၏။

“ဆန်းသစ်သည်ဆိုရာ၌ အဖွဲ့အမျိုးအစား ဆန်းသစ်သည်ဟု ဆိုလို၊ စိတ်ကူး ဆန်းသစ်သည်ကိုသာ ဆိုလိုပါသည်။ ၎င်း လူငယ်များသည် ရှေးပညာရှိများ ချွင်းချွန်ထားခဲ့သည့် ပန်းသဇင်၊ သိုးခေါင်ငှက်စသော သေးငယ်သောအကြောင်းများကို အများအားဖြင့် ဖွဲ့ဆိုကြလေသည်။ လောကကြီးတွင် ကြီးကျယ်ခန်းနားသော အရာသာလျှင် အရေးကြီး အရာဝင်သည် မဟုတ်၊ စူးနေဗုဒ္ဓာစူး၊ ဆောက်နေရာမှာဆောက် ဆိုသကဲ့သို့ သေးငယ်သော အရာသည်လည်း သက်ဆိုင်သည့်ငှာနတွင် အရေးကြီး အရာဝင်ပေသည်။ မြင့်မီရိတောင်ကြီး မရှိလျှင် စကြာဝဠာကြီး ပြည့်စုံနိုင်မည်မဟုတ်သကဲ့သို့၊ နေဇာမြက်မရှိလျှင်လည်း စကြာဝဠာကြီး ပြည့်စုံမည်မဟုတ်၊ ထိုအကြောင်းများကို ထောက်၍ ယခုခေတ်ဆန်းကဗျာ ဖွဲ့ဆိုကြသော လူငယ်တို့သည် လေးနက်ကြီးကျယ်သော အကြောင်းများထက်၊ မျက်မြင်နားကြား နေ့စဉ်တွေ့ကြုံနေရသည့် သေးငယ်သော အကြောင်းအရာများကို ဖွဲ့ဆိုရန် အခွင့်သင့်သည့်အတိုင်း ဖွဲ့ဆိုကြလေသည်။”

ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်သည် ဇော်ဂျီ၏ ကြောင်မနက်ပြာ၊ သီချင်းသည်ကလေး၊ မင်းသုဝဏ်၏ တောက်တဲ့ သပြေသီးကောက်၊ ခရလုံး၊ ပိုးစိုးကြူး စသော ကဗျာ ကလေးများကို ညွှန်းဆိုလိုဟန် ရှိသည်။

“သီချင်းသည်ကလေး”တွင် ဇော်ဂျီက “ပြားရဲမာန်သောင်၊ နတ်မွေးထောင်လျက်၊ အတောင်ပင်ရွှ၊ ဆိုးကြဲကြနှင့်၊ အာဂ ပရစ်၊ သူပင်ဖြစ်သည်၊ မဲနှစ်ကိုယ်ရံလွှာနှင့် ဆကား” ဟူ၍ စပ်ဆိုထားခြင်းမျိုးသည်၊ နေဇာမြက်ပါမှ စကြာဝဠာကြီး ပြည့်စုံကြောင်း သက်သေထူနေသည်နှင့် မတူပါလား။

ခေတ်စမ်းစာများနှင့် ဂယက်ရိုက်ခတ်မှုများ

ခေတ်စမ်းပုံပြင်များနှင့် ခေတ်စမ်းကဗျာများ ပေါ်ထွက်ပြီးနောက်၊ စာပေသမားများဆွေးနွေးနေဆဲဖြစ်သော ပြဿနာသည် ပို၍ ပိုပြင်းလာ၏။ ဝါကျရှည်မှ ကောင်းသလား၊ ဝါကျတိုမှ ကောင်းသလား၊ စကားလုံးများများနှင့် ဝေဝေဆာဆာ ဖွဲ့နွဲ့မှု ကောင်းသလား။ စကားလုံးနည်းနည်းနှင့်ထိထိမိမိ ရေးဖွဲ့မှုကောင်းသလား။ သွယ်ကာ ဝိုက်ကာ ဖွဲ့နွဲ့မှုကောင်းသလား။ ဒဲ့ဒဲ့ဒဲ့ရေးမှု ကောင်းသလား။ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော အကြောင်းအရာကို ဖွဲ့ဆိုမှုကောင်းသလော၊ အသေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့ဆိုလျှင်ကော မဖြစ်သလော။ ဘုရားဟောအကြောင်းတွေ၊ ဇာတ်နိပါတ်တော်တွေ၊ ရာဇဝင် မဟာဝင်တွေ စသည်တို့ကို အခြေခံ စာဖွဲ့မှု စာကြီးပေကြီးဖြစ်သလော။ နေ့စဉ်ဖြစ်ပျက်နေသော သာမန်အကြောင်းအရာများ၊ နေ့စဉ်ဘဝမှ သူ့သူငါငါ အတွေ့အကြုံများ စသည်တို့ကို စာဖွဲ့လျှင်ကော စာကြီးပေကြီး မဖြစ်နိုင်ဘူးလား။ ပါဠိစာပေအခြေခံ မြန်မာစာပေကို အင်္ဂလိပ်စာပေအခြေခံ မြန်မာစာပေအဖြစ်သို့ မပြောင်းလဲသင့်ဘူးလား။

ထိုပြဿနာကို မြောကြ ဟောကြ၊ ဆွေးနွေးကြ၊ စာနယ်ဇင်းများမှာရေးသားကြ၊ အချို့အချို့လုပ်ကြလေသည်။
 ငြင်းကြ ခုံကြရင်း အနိုင်လုခပြာခြင်းမျိုး၊ ကိုယ့်ဘက်ကိုယ် မြှင့်၍ သူ့ဘက်ကို နှိမ်ခြင်းမျိုး၊ သူ့ဟာကို လုံးဝပယ်ဖျက်၍ ကိုယ်ဟာကိုသာ ထူထောင်ခြင်းမျိုးများ ပါလာလေတော့သည်။
 အပြင်ပမူ ပညာရှိများတွင် ခေတ်စမ်းပုံပြင်နှင့် ခေတ်စမ်းကဗျာများကို ရှုံ့ချရေးသားကြသည့်အနက် မြန်မာ့အလင်း

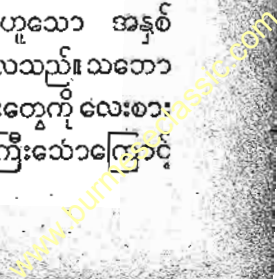
အယ်ဒီတာချုပ်ဦးစိန်းနှင့် ရသေ့ကြီးဦးစိန္တာတို့သည် ထင်ရှား၏။ ထောက်ခံရေးသားသူများတွင် ဆရာကြီးပီမိုးနင်းသည် ထင်ရှား၏။

ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းက တက္ကသိုလ်ကဏ္ဍကို ဖွင့်ပြီး၊ ခေတ်စမ်းစာပေအရေးအသားများကို ပွဲထုတ်လိုက်သောအခါ ဘာကြောင့် ဤစာမျိုးတွေ ထည့်ပေးရသလဲဟု ကန့်ကွက်သောစာများ အများအပြား မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာထံသို့ ရောက်ခဲ့သည်ဟု သိရလေသည်။ ကန့်ကွက်သူများအမြင်မှာ ခေတ်စမ်းစာများသည် မြန်မာမပြီသဟူ၍ ဖြစ်လေသည်။

ဆရာကြီး ပီမိုးနင်းက ခေတ်စမ်းကဗျာများကို ထိုက်ထိုက်လှဲလှဲ ကြိုဆိုရင်း ၁၉၃၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လထုတ် ဂန္ထလောဏ တွင် အောက်ပါအတိုင်း အကဲဖြတ်လိုက်လေသည်။

“အသေးအဖွဲ့ ဖြစ်သော်လည်း စာများမှာ မသေးဖွဲပေ။ အကြောင်းမူကား ရေးချင် စပ်ချင်ကြ၍ ရေးသောစာများမဟုတ်။ ရေးစရာ သိဖွဲ့စရာရှိ၍ စိတ်ကူးဉာဏ် ကွန့်မြူးခြင်းလျှင် အခြေခံ၍သာ အကြောင်းအချက်သာသာဝ၏ လှုံ့ဆော်ခြင်းကြောင့် နှလုံးသွေးလှုပ်ရှားခါ ရေးရသော စာများနှင့်တူလေသည်။

“သုခကာလ မြန်မာ့ကဗျာဆရာများအနက် x x x အသံသာ တွ၍ အကျိုးအကြောင်း သဘောအနက်တည်းဟူသော အနှစ်သာရမှာ နည်းပါးလျက် စကားသာ များကြလေသည်။ သဘောသာသာကို နှိုက်ချွတ်ခြင်းထက် ကာရန်စကားလုံးတွေကို လေးစားစေရပြုကြသဖြင့် ကာရန်ကို အလိုလိုက်အားကြီးသောကြောင့် x x x x”

“လွယ်ကူခြင်းနှင့် ခန့်ညားခြင်းသည် နှစ်ဦးစေ့စပ်၍မရနိုင်အောင် ဖီလာဆန်ကျင်သည်မဟုတ်။ x x x သို့ဖြစ်လေရာ သိမ်ဖျင်းခြင်းကင်းသည့် လွယ်ကူသော ယခုခေတ် စကားများကို တတ်နိုင်သမျှ သုံးအပ်၏။ ဘာသာခြားစကားကို မသုံးအပ်။ ရှေးစကားများသည် ယခုကာလ လူများအတွက် ဘာသာခြားနှင့် တူလေသည်။ x x x ပါဠိသည်လည်း ဘာသာခြားစကားပင် ဖြစ်ရာ မိမိတတ်နားလည်တိုင်း မသုံးအပ်ပေ။ လူတိုင်း နားလည်နိုင်သော အခြေအနေသို့ရောက်သဖြင့် မြန်မာစကားဖြစ်၍နေသော စကားများကိုသာ သုံးအပ်၏။ x x x

“စာရေးရာ၌ စာတတ်တိုင်း လက်စွမ်းမပြုသင့်ပေ။ ရှေးပညာရှိကြီးများ၏စာများကို ဖတ်ရှုသင်ကြားခြင်း၌ ၎င်းတို့၏စကားများကို ကျွန်ုပ်တို့ တုပအသုံးပြုဘို့မဟုတ်။ ၎င်းတို့၏ အသိအလိမ္မာကို ရကြဘို့ရန် ဖြစ်လေသည်။ x x x ခေတ်အလိုက် ရှေးက မပေါ်ဘူးသေးသော စပ်နည်းစပ်ပုံများကို ထွင်အပ်ခြင်းဖြစ်၏။ လယ်တီပဏ္ဍိတ၏ ရှစ်လုံးဘွဲ့ကဗျာများကဲ့သို့ အဆန်းထွင်အပ်၏။ x x x မောပဝန်ခေါ် သူမှာ အသစ်ထွင်ရဲသူဖြစ်၏”

ဆရာပီမိုးနင်းသည် ထိုဝေဖန်ရေး ဇောင်းပါးတွင် ခေတ်စမ်းကဗျာအချို့၏ အားနည်းချက်များကိုလည်း ထောက်ပြခဲ့သေးသည်။ စိတ်ကူးစိတ်သန်း ဆန်းသစ်မှုနည်းပါးသေးပုံနှင့် ဖွဲ့ဆိုမှုအရာ တီထွင်မှုလိုအပ်သေးပုံများဖြစ်၏။

ဆရာပီမိုးနင်း၏ ခေတ်စမ်းပုံပြင်များ သို့မဟုတ် ခေတ်စမ်းစကားပြေနှင့်ပတ်သက်သော သဘောထားကိုကား မတွေ့ရပေ။ ခေတ်သစ်စကားပြေကို စတင်ခဲ့သူ ဆရာကြီးအဖို့ ခေတ်စမ်းစာပေ

စကားပြေကို မကြိုက်စရာ အကြောင်းမရှိ။ ၎င်းတို့တွင် အသစ်အဆန်းမတွေ့သဖြင့် အထူးအထွေ ရေးစရာမရှိခြင်းသာ ဖြစ်ဟန်တူသည်။

ဆရာပီမိုးနင်းက ခေတ်စမ်းစာပေကို “အစွဲသန်သော ရှေးမြန်မာပညာရှိကြီးအချို့က ကဲ့ရဲ့ကြလေမလား မသိရပေ” ဟု ရေးခဲ့သည့်အတိုင်း တက္ကသိုလ်ပရဂျက်ပြင်ပမှ ပညာရှိအချို့က ခေတ်စမ်းစကားပြေနှင့် ခေတ်စမ်းကဗျာများကို ကဲ့ရဲ့ရှု ချကြသည်။ အချို့က မြန်မာမပြီဟုဆိုကာ သဒ္ဒါ၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းစသည်တို့နှင့် မှတ်ကျောက်တင်၍ ဝေဖန်ကြသည်။ အချို့က ခေတ်စမ်းစာတို့၏ သုတိ မဖြစ်ပုံကို ဆီလိုက်မညီသော မော်တော်ဆိုင်ကယ်သံနှင့် နှိုင်းကြသည်။

ထိုအခါ တက္ကသိုလ်ပရဂျက်တွင်းမှ ခေတ်စမ်းစာအတွက် အားကျမခံ ရှေ့နေလိုက်သူများ ပေါ်လာလေသည်။ ၁၉၃၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလထုတ် ဂန္တလောကတွင် ဣန္ဒနီဆိုသူက ခေတ်စမ်းစကားပြေအကဲခတ်နည်းဟူသော ဆောင်းပါးကို ရေး၏။

“ကျွန်ုပ်တို့၏ မြန်မာစကားပြေသည် ခေတ်ကိုအသိအမှတ်ပြုလျက်၊ ထူးထူးဆန်းဆန်း၊ တလမ်းထွင်ကာ ပြောင်းလဲထွက်ပေါ်ခဲ့သည်ကို သိရှိကြပေမည်” ဟု ခြုံငုံ၍ဆိုကာ သိပ္ပံမောင်ဝ၏ရေးနည်းသားနည်းကို “ယခုခေတ်မှ ပေါ်ပေါက်လာသော နည်းထူးနည်းဆန်း” ဟု ဖော်ပြလိုက်လေသည်။

(ယခုခေတ်ရောက်သောအခါ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ခေတ်စမ်းစာပေအခန်းကဏ္ဍကိုဟုတ်သည်ထက်ပို၍ မြှင့်ချင်သူတို့က မှ “ခေတ်စမ်းသည် မြန်မာစာပေ၏သမိုင်းမှတ်တိုင်၊ ခေတ်စမ်းသည် မြန်မာစာပေသမိုင်း၏ မီးရှူးတန်ဆောင်၊ ခေတ်စမ်းသည် မြန်မာ

စာပေသမိုင်း၏အားယူချက်၊ စသည်ဖြင့် ကြွေးကြော်သံ လွှင့်နေကြ၏။

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အချို့ မြန်မာပညာရှိများက သဒ္ဒါ၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်း စသည်တို့နှင့် မှတ်ကျောက်တင်ကာ ခေတ်စမ်းစာပေများကို ဝေဘန်သောအခါ အချို့ တက္ကသိုလ်ပညာတတ်များက ပါဠိအစွဲကြီးသူများ၊ ရှေးဟောင်းအယူအဆရှိသူများစသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ကာ ပြန်လည်ချေပကြလေသည်။ ထို့ပြင် အင်္ဂလိပ်စာပေမှ စာပေရေးရာသဘောအဆီများနှင့် ထုံးနည်းများကိုကိုးကားကာ ခေတ်စမ်းစာကို ကာကွယ်ကြလေသည်။

ရှိပြီးဖြစ်သော ပါဠိစာပေ၏ ဩဇာနှင့် အသစ်ဝင်လာနေသော အင်္ဂလိပ်စာပေ၏ ဩဇာတို့ ပဋိပက္ခဖြစ်ကြလေပြီ။ ဤပဋိပက္ခကို ၁၉၃၃-ခုနှစ် ဩဂုတ်လထုတ် ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းက (ထိုကာလအဖို့) စဖော်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရန်ရှိပေသည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းတွင် “ယခုခေတ်မြန်မာစာပေ” ဟူသော ခေါင်းကြီးပါခဲ့လေသည်။

“ပါဠိစာပေခေတ်ကုန်၍ အင်္ဂလိပ်စာပေခေတ်သို့ ရောက်မှန်း မသိရောက်ခဲ့လေ၏။ အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာများ၏ ရေးနည်းများကို အတုယူ၍ အချို့ လူငယ်တို့ရေးသားကြသဖြင့် ယခုကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာစာသည် ရှေးကနှင့်အနည်းငယ်မျှမတူ အလွန်ကွဲပြားပေ၏။ x x x နည်းသစ်နည်းကောင်းများကို ရှာ၍ တတ်နိုင်သမျှ ထွင်ကြစို့ ဟုအားခဲကာ မြန်မာစာသစ် ထွင်လာကြသည်မှာဝမ်းသာစရာတရပ်ဖြစ်ဝေ၏။ x x x x မြန်မာစာကိုခေတ်မှီအောင် ကြိုးစား အားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ‘သိပ္ပံမောင်ဝ’

‘ခင်းသုဝဏ်’ ‘ကုသ’ ‘ဇော်ဂျီ’ အမည်ခံ ပညာရှင်တို့ကား ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်များဖြစ်ကြသည်။”

ဆောင်းပါးရှင်တဦးက သိပ္ပံမောင်ဝနှင့်ပတ်သက်ပြီး “မြန်မာစာကိုတမျိုးထွင်ကာ ရေးသားခဲ့ပေ၏။ တိုတိုကျဉ်းကျဉ်းနှင့်လိုရင်းဆောက်အောင်ရေးနိုင်၏။ x x x ၎င်းဆောင်းပါးများကို ဘတ်ရာ အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာကြီး ဂိုးလ်စမစ်ရေးသော Man in Black နှင့် အက်ဒီဆင်ရေးသော Sir Roger ဆောင်းပါးများကို သတိရပေ၏” ဟု ဖော်ပြခဲ့လေသည်။

ဇော်ဂျီနှင့်ပတ်သက်၍လည်း အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြထားလေသည်။

“ဇော်ဂျီ၏ ကဗျာများကို လေ့ကျက်မှတ်သားထားသူတို့သည် ဇော်ဂျီအား ကမ္ဘာကျော် လင်္ကာဆရာကြီး တဂိုး (Tagore) ၏ တပည့်ဟူ၍ပင် ခေါ်ကြလေသည်။

စကားပြေကိုလည်း နိုင်လှပေသေး၏။”
(၁၉၃၃-စက်တင်ဘာလ ဂန္ထလောက)

အချို့ကမူ ဇော်ဂျီ၏ ကဗျာများတွင် အင်္ဂလိပ်ကဗျာဆရာကြီး ဝါ့စ်ဝါ့စ်၏ ဩဇာများကိုတွေ့ကြလေသည်။

ဤစာအုပ် အခန်း ၂ “မင်းသုဝဏ်နှင့် နွားမေ့ကလေး” ဟူသောကဏ္ဍတွင် ၁၉၃၂ ခုနှစ် ယူနီဗာစီတီနှင့်ပတ်သက်သည့် မဂ္ဂဇင်းမှ ခေါင်းကြီးပိုင်းကို ကျွန်တော်ထုတ်ယူဖော်ပြခဲ့သည်။ စာတည်းမှာ ခင်းသုဝဏ်ခေါ် ကိုဝန်ဖြစ်၏။

ထိုခေါင်းကြီးက “ရှေးခေတ်က မြန်မာပြည်သည် ယခုခေတ်မြန်မာပြည်မဟုတ်၊ ရှေးခေတ်မြန်မာတို့သည် ပါဠိဘာသာကိုလိုက်

စား၍ ပါဠိဘာသာတွင် ကျွမ်းကျင်ကြ၏။ ယခုခေတ်မြန်မာတို့သည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာကိုလိုက်စားကြ၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာတွင် ကျွမ်းကျင်ကြ၏။” ဟု ဆိုလိုက်ပြီးနောက် “ထို့ကြောင့်ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့ကျွမ်းကျင်ရာ အင်္ဂလိပ်စာပေကြီးကို မှီး၍မြန်မာစာပေခေတ်သစ်ကို တတ်အားသမျှထွင်ကြစို့” ဟု လှုံ့ဆော်ထားလေသည်။

ခေတ်စမ်းစာပေသမားများအပေါ် အင်္ဂလိပ်စာပေဩဇာကြီးမားလှသည်မှာ ထင်ရှားပေ၏။

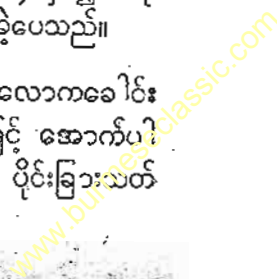
အစဉ်အလာစာပေသမားများမှာမူ နှစ်ရာပေါင်းများစွာကြာသော ပါဠိစာပေ၏ ဩဇာက စူးဝင်နေပြီဖြစ်သည်။ အမှန်အားဖြင့် ပါဠိစာပေသည် နိုင်ငံခြားဘာသာဟု ဆိုရသော်လည်း မြန်မာ့အမေ့အနှစ် ဖြစ်နေပေပြီ။ ပါဠိစာပေ၏ အနှစ်သာရတို့သည် အမျိုးသား အစဉ်အလာများဖြစ်နေပေပြီ။ ထို့ကြောင့်ထိုစဉ်ပေါ်ခဲ့သောပါဠိစာပေ၏ ဩဇာနှင့်အင်္ဂလိပ်စာပေ၏ ဩဇာအားပြိုင်မှုမှာ နိုင်ငံခြားဘာသာနှစ်ရပ် ယှဉ်ပြိုင်ကာ ဩဇာထောင်မှုသဘောကို မဆောင်ပဲ အမျိုးသားစာပေနှင့် နိုင်ငံခြားဘာသာစာပေ အားပြိုင်မှုသဘောကို ဆောင်ခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့်အစဉ်အလာ မြန်မာစာပေသမားများက ခေတ်စမ်းစာပေကို မြန်မာမပြီဟု၎င်း၊ သဒ္ဒါ၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းတို့နှင့် မညီညွတ်ဟု၎င်း၊ ရှု၊ ချခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

လှပ၍အသုံးဝင်သော ရလဒ်တစ်ခု

ဂန္ထလောက မဂ္ဂဇင်းတွင်ပင်၊ ခေတ်စမ်းစာပေကို ဝေဖန်သော ဆောင်းပါးများပါလာ၏။ ၁၉၃၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လထုတ် ဂန္ထလောကတွင် ဦးဘသန်း ဆိုသူက အင်္ဂလိပ်လိုရေးပြီး ခေတ်စမ်းစကားပြေကို ဝေဖန်ထားသည်။ (သိပ္ပံမောင်ဝနှင့် သူ့လမ်းလိုက်သတို့သည် ဖြတ်တောက်ပြတ်တောက် ရေးဟန်နှင့်ရေးသော်လည်း၊ တို့တို့နှင့်လိုရင်းချုပ်၍ ရေးသည်မဟုတ်။ ခုန့်ဆူ ခုန့်ဆူနှင့် လမ်းလျှောက်သလိုရေးခြင်းဖြစ်၏။ ဆီလိုက်မမှန်သော မော်တော်ဆိုင်ကယ်မောင်းသံနှင့်တူသည်ဟုဆို၏။ သို့သော် ဦးဘသန်းက “ယခုထိ ငြင်းခုံရပ်ထားနေသည့်ကြားမှ အသိမှန်နှင့်အကြိုက်မှန် ပေါ်လာပါလိမ့်မည်။ နောက်ဆုံးတွင် လှပ၍အသုံးဝင်သော ရလဒ်တစ်ခုအထု ဖြစ်ပေါ်လာပါလိမ့်မည်” ဟု ရေးလိုက်လေသည်။

ပန်းတနော် ဦးသန့်သည် ခေတ်စမ်းစာပေ၏သစ်လွင်မှုကို ချီးဆိုသော်လည်း၊ အမျိုးသား အမေ့အနှစ်ဖြစ်သော အစဉ်အလာစာပေ ရေးနည်းသားနည်းများကို ပစ်ပယ်ခြင်းမပြုရန် သတိပေးခဲ့သည်။ သမားရိုးကျသမားများနှင့် တီထွင်သူတို့ အကြိတ်အနယ်အုံ့ပြိုင်မှုမှ နောက်ဆုံးတွင် (ဦးဘသန်းပြောသလိုပင်) လှပ၍အသုံးဝင်သော ရလဒ်တစ်ခုအထု ဖြစ်ပေါ်လာမည်ဟု ဆိုခဲ့ပေသည်။

၁၂၉၇ ခုနှစ် ထန်ဆောင်မှန်းလထုတ် ဂန္ထလောကခေါင်းစဉ်ကမူ “ဆန်ခါတင်” ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း စာပေအရေးအသားဝါဒ အမျိုးမျိုးကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်လေသည်။

“သိပ္ပံမောင်ဝ အစရှိသော ခေတ်စမ်းပုံပြင်သမားများ၏ စာအရေးအသားနှင့် ပတ်သက်၍ အငြင်းပွားကြပုံမှာ-

ဝါကျတိုတိုရေးသားခြင်းသည်သာကောင်း၏ ဟူသောဝါဒသမားများ၊

ဝါကျရှည်များကိုရေးသားခြင်းသည်သာကောင်း၏ ဟူသောဝါဒသမားများ၊

အခါအခွင့်အလိုက် အကြောင်းဆိုက်သလိုတို့သည်သည့်အခါတို၍၊ ရှည်သင့်သည့်အခါ ရှည်သောဝါကျများကိုရေးသားခြင်းသည်သာကောင်း၏ ဟူသော ဝါဒသမားများ၊

၎င်းပြင်တက္ကသိုလ် မောင်သန့်စင် အစရှိသောခေတ်စမ်းကဗျာများ၏ စီကုံးဖွဲ့နွဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အငြင်းပွားကြပုံမှလည်း

စကားလုံးလှလှကလေးများကိုရွေး၍သုံးခြင်းသည်သာမြတ်၏ ဟူသောဝါဒသမားများ၊

စိတ်ထဲတွင်ပေါ်လာသမျှသော စကားတို့ကို လှသည်မလှသည်မရွေး၊ မပြောင်းမလဲ မပြုပြင်တော့ပဲ သုံးခြင်းသည်သာမြတ်၏ ဟူသောဝါဒသမားများ၊

နေရာအလိုက် တိုက်ဆိုင်ရာစကားလုံးတို့ကို အရိုင်းအယဉ်ခွဲခြား၍ မျှမျှတတ သုံးခြင်းသည်သာမြတ်၏ ဟူသော ဝါဒသမားများ၊

ခန်းနားကြီးကျယ် ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာသော အကြောင်းများကို ဖွဲ့ခြင်းသည်သာကောင်း၏ ဟူသောဝါဒသမားများ၊

သေးငယ်သိမ်ဖျင်းသော အကြောင်းအရာကို ဖွဲ့ခြင်းသည်သာကောင်းအောင် ဟူသောဝါဒသမားများ။

ကြီးကျယ်သည်၊ သေးငယ်သည်၊ ခန်းနားသည်၊ သိမ်ဖျင်းသည် တို့ကို နေရာအလိုက် စည်းနှင့်ကမ်းနှင့် ဖွဲ့ခြင်းသည်သာကောင်း၏ ဟူသော ဝါဒသမားများ၊

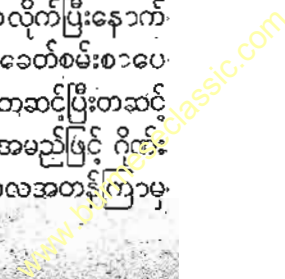
မြန်မာပြုပြီ ရွေးရိုးသမားကျအတိုင်း ဖွဲ့ခြင်းသည်သာမြတ်၏ ဟူသော ဝါဒသမားများ၊

သိုးဆောင်းဟန်ဆန်ဆန် ဖွဲ့ခြင်းသည်သာမြတ်၏ဟူသော ဝါဒသမားများ....” x x x

သို့ကလို့ စာပေ အရေးအသားနှင့် ပတ်သက်၍ ဝါဒအမျိုးမျိုး တွဲပြားနေကြသူတို့သည်၊ အာသာတထား၍ အငြင်းပွားနေဖို့မလို၊ ကိုယ်ကောင်းမည်ထင်သည့်နည်းကိုသုံး၍ ခေတ်ကာလ အလိုကျ မြန်မာစာပေကို ပြုစုရေးသားကြမည်ဆိုလျှင်၊ နောက်ဆုံးတွင် တဆယ်လူအများကြိုက်သော စာကောင်းပေကောင်းသည် ဆန်ကာထင် ကျန်ရစ်ခဲ့မည်ဖြစ်ကြောင်းဟု ထင်မြင်ချက်ပေးကာ၊ ဖြန်ဖြေရေး သဘောဖြင့် ရေးသားပေးပြန်ခဲ့လေသည်။

ခေတ်စမ်းစာပေနှင့် ကျွန်တော်

ဝါမောက္ခဦးဖေမောင်တင်က ခေတ်စမ်းပုံပြင်များနှင့် ခေတ်စမ်းစာပျားများကို ရွေးချယ်တည်းဖြတ် ထုတ်ဝေလိုက်ပြီးနောက် ခေတ်စမ်းစာ၊ ခေတ်စမ်းစာအရေးအသား၊ ခေတ်စမ်းစာပေသော အသုံးအနှုန်းများသည် တဖြည်းဖြည်း တဆင့်ပြီးတဆင့် ချဲ့နှံ့လာခဲ့လေသည်။ ခေတ်စမ်းစာပေဟူသော အမည်ဖြင့် ဂိုဏ်းဆိုက်သဖွယ် ဖြစ်တည်လာသည်မှာကား ကာလအတန်ကြာမှ ဖြစ်၏။

ကျွန်တော် တက္ကသိုလ်ရောက်ပြီး စာရေးသောအခါ သိပ္ပံမောင်ဝ (ဦးစိန်တင်) သည် နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်ဖြစ်နေလေပြီ။ ဇော်ဂျီ၊ မင်းသုဝဏ်၊ တက္ကသိုလ်မောင်သန့်စင်၊ ကုသစသူတို့သည် တက္ကသိုလ်ဆရာများဖြစ်နေကြလေပြီ။ ခေတ်စမ်းစာရေးဆရာများ အဖြစ်ဖြင့် နာမည်ရနေကြလေပြီ။ ကျွန်တော်ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်သော ၁၉၃၃ ခုနှစ်ကျောင်းဖွင့်ချိန်တွင် ခေတ်စမ်းပုံပြင်များထွက်နေလေပြီ။ သူတို့စာများကို ယူနီဘာစီတီမဂ္ဂဇင်းမှာ ၎င်း၊ ဂန္ဓလောကမဂ္ဂဇင်းမှာ၎င်း၊ ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း တက္ကသိုလ်ကဏ္ဍမှာ၎င်း၊ ကျွန်တော် နှစ်ခြိုက်အားရစွာ ဖတ်နေလေပြီ။ သို့သော် ကျွန်တော် စာရေးသောအခါ ခေတ်စမ်း စာရေးဆရာများကို အတုယူ၍ ရေးသည်မဟုတ်ပါ။ ငါလည်း ခေတ်စမ်းစာ စာရေးဆရာဖြစ်စေတော့ဟုလည်း အာသိသမထား၊ သူများတွေ ရေးသော စာတွေကို ဖတ်သည်။ စာရေးလိုသော ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ရေးစရာကိစ္စတွေ၊ ရှေ့ဆောင်ရှေ့ရွက်လုပ်စရာ အရေးအရာတွေကိုလည်း အများအပြား တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဆောင်းပါးတွေ၊ ဝတ္ထုတိုတွေ၊ ဝတ္ထုရှည်တွေကို ရေးချလိုက်သည်။ လူအများဆုံး နားလည်သဘောပေါက်အောင် ရေးရမည်ဟူသော ဦးတည်ချက်ကို အမြဲနုလုံးသွင်းထားလေသည်။

ကျွန်တော် ပထမဆုံးရေးလိုက်သော ဝတ္ထုတိုဖြစ်သည့် “ခင်မျိုးချစ်” ကို ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းက ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် အခြားစာရေးဆရာများနှင့် ရော၍ ထည့်ပေးခဲ့သည်။ ကျွန်တော် ပထမဦးဆုံးရေးလိုက်သော မပြီးဆုံးခဲ့သော ဝတ္ထုရှည်ဖြစ်သည့် “မိန်းမသူရဲကောင်း” ကို ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းက ၁၉၃၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှ စ၍ တက္ကသိုလ်ကဏ္ဍတွင် ထည့်ပေးခဲ့သည်။ ထိုအခါ အယ်ဒီတာက

ကျွန်တော်၏ ကလောင်အမည်ပြောင်းကြောင်း၊ ဝေနေငါးဆရာမှသိန်းနေနွယ်ဖြစ်လာကြောင်း ကျေညာရင်း ကျွန်တော့်ကို “စကားလုံးဆန်းဆန်းနှင့် ထိထိခိုက်ခိုက် အာရုဏ်စွဲမိအောင်” ရေးနိုင်သူဟု ချီးကျူးဖတ်ချက်ချခဲ့ပါသည်။

၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် ဂန္ဓလောကမဂ္ဂဇင်းက ကျွန်တော် ရေးသော “ငါလင်နှင့်ငါ့ငွေ” ဝတ္ထုတိုကလေးကို ထည့်သွင်းဖော်ပြစဉ်ကလည်း အယ်ဒီတာက ကျွန်တော်နှင့်ပတ်သက်၍ ချီးကျူးဖတ်ချက်ချခဲ့ပါသည်။

ဤအချက်များကို ထုတ်ဖော်တင်ပြရသည်မှာ ကျွန်တော်သည် တက္ကသိုလ်ပရဂျက် ပြင်ပစာရေးဆရာများနှင့် တွဲလှိုလည်းရသည်။ တက္ကသိုလ်ပရဂျက်တွင်း ခေတ်စမ်း စာပေသမားများနှင့်လည်း တွဲလှိုရသည်ဟု ဒဂုန်နှင့်ဂန္ဓလောက အယ်ဒီတာများကပင် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားစေခြင်းအလို့ငှာ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ခေတ်စမ်းစာ စာရေးဆရာစာရင်းဝင်ဖြစ်သော်လည်း တက္ကသိုလ်ပရဂျက်အတွင်းနှင့်ပရဂျက်ပြင်ပခွဲခြားထားခြင်းကို ထိုစဉ်ကပင် အလိုမရှိခဲ့ပါ။ တက္ကသိုလ်ပရဂျက်တွင်းမှပေါ်ထွက်လာသော ခေတ်စမ်းစာပေသည် ကျယ်ပြန့်သော မြန်မာစာပေလောကကြီး၏အစိတ်အပိုင်းတခုသာဖြစ်သည်ဟုမြင်ခဲ့ပါသည်။ ခေတ်သစ်မြန်မာစကားပြေကိုလမ်းသစ်ထွင်သူတို့မှာ ပီမိုးနှင့်၊ ဦးဒီးကျား စသူတို့ဖြစ်သည်။ ခေတ်သစ်စကားပြေကိုအရှိန်ကောင်းအောင်မောင်းနှင်ပေးသူများမှာ သခင်ဗသောင်း၊ သိပ္ပံမောင်ဝ စသူတို့ဖြစ်သည်။ “ယခုစာမျိုးကိုစုပေါင်းထုတ်ဝေရလျှင် မြန်မာစာပေတွင် ထွင်ကျယ်တိုးပွားခြင်းအကြောင်းတခုဖြစ်ရန် ရှိသည်ဟုယုံကြည်သောသဘောထားနှင့် စီစဉ်ခြင်းဖြစ်ပေသည်” ဟူသော

ဦးမောင်တင်၏စကားကဲ့သို့ပင် တက္ကသိုလ်ပရဂျက်တွင်းမှ စုစု စည်းစည်းထွက်ပေါ်လာသော ခေတ်စမ်းစာပေသည် ခေတ်သစ် မြန်မာစာပေကို မြှင့်တင်ပေးလိုက်သော အကြောင်းတကြောင်းသာ ဖြစ်သည်ဟုဆိုလိုရင်းဖြစ်ပါ၏။

စကားပြေအရေးအသားအဖွဲ့အနွဲ့နှင့် ကဗျာအရေးအသားအဖွဲ့အနွဲ့ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိရာ ခေတ်စမ်းကဗျာအရေးအသားအဖွဲ့အနွဲ့ကမူ တက္ကသိုလ်ပရဂျက်ပြင်ပဆရာများ၏အရေးအသားအဖွဲ့အနွဲ့များနှင့် နှိုင်းစာလျှင် သိသိသာသာကြီး၊ ထူးထူးခြားခြားကြီး တီထွင်သစ် ဆန်းသည်ဟုဆိုရန်ရှိသည်။ သို့သော် ခေတ်စမ်းကဗျာများသည် ပုဂံခေတ်မှ ကုန်းဘောင်ခေတ်အထိ မြန်မာစာပေ သမိုင်းမှာ လျှောက်၌ပင် ခွဲသောကဗျာပုံသဏ္ဍာန်များနှင့်လုံးဝမတူပဲ အမျိုးအစားသစ်လုံးဝ ဖြစ်သည်ဟုဆိုနိုင်ပါ။ များသောအားဖြင့် ခေတ်စမ်းကဗျာများသည် လေးလုံးတပိုဒ်ကဗျာလင်္ကာတွေ၊ ဒွေးချိုးလေးချိုး ကဗျာလင်္ကာတွေသာဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ခေတ်စမ်းကဗျာများသည် ကာရန်နဘေများကို ထူထပ်စွာမထည့်။ ကာရန်တလုံးတလေမရှိပေ။ နဝပီယံလည်းဖြစ်အောင် စပ်နိုင်သည်။ စကားလုံးတွေထပ်မနေပဲ တိုတိုတုတ်တုတ်နှင့်ထိမိသည်။ နေ့စဉ်ဘဝအတွေ့အကြုံမှ ခံစားမှုကို ပေါ်ပြသည်။ နေ့စဉ်ဘဝအတွေ့အကြုံမှ ထုတ်ယူသော ဥပမာ ဥပမေယျတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သည်။ တို့ကြောင့် ခေတ်စမ်းကဗျာများသည် သစ်ဆန်းလှပခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဥပမာ

“ပင်တိုင်စံ ဓါတုကလျာအနွဲ့ငယ်ကြောင့်၊ ကြင်ပိုင်ရန် စာအညွှန်ကဗျာဖွဲ့ရှာရ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာချွေ့ပါ တို့အကြောင်းခံ၊ အသက်

အချစ်ထူးရော့ထင်၊ ပုရစ်ဖူးတွေဝေဝေမြိုင်တော့၊ မပြေနိုင်အပူဇီးငယ်ကြောင့်၊ တွေတွေ့မြင်အူအသည်းမှာဖြင့်ညှိုးထိန်လို့ကျ”

(ကန်သူနတ်ရှင်နောင်၊ တက္ကသိုလ်မောင်သန့်စင်)

“သည်အကွေ့တွင်ဖြင့်၊ ပျော်၍သာနေတော့မလားရယ်လို့ စကားချွေ့လာကာဖြင့်၊ စေဒနာတကယ်ကောင်းကြတဲ့ ပေါင်းမိသဆွေသဟာ”

(ဤအကွေ့၊ ဇော်ဂျီ)

“ချာလည်ချာလည်၊ ရွှေကြေးစည်လည်း၊ သာကြည်ချိုအေး၊ နိဗ္ဗာန်တေးကို၊ ကြွေးကြော်ရာမှဆိတ်ခဲ့ပြီ”

(ကျွန်ဆုတောင်း၊ မင်းသုဝဏ်)

“ဝဲခင်ဖြတ်ကျော်၊ ခရီးဘော်နှင့်၊ တူပျော်ပြုံးချို၊ နီးရလိုဟ၊ ဆုကိုဖန်ဖန်၊ တောင်းမိဟန်ကား၊ ထက်ယံကိုထိုး၊ နံ့သာမျိုးသို့၊ မီးခိုးမဆုံး၊ မိုးမဆုံးသည်၊ တွက်ကြုံးမနိုင်၊ စိတ်ခဲပြီ”

(မင်းသုဝဏ်)

“မခူးချင်စမ်းပါနဲ့၊ နှစ်ဆန်းခါတော်မှိုမှို၊ ဇမ္ဗေဒ်ရည်ပြေပြေ လိမ်းကာပါ၊ ခပ်သိမ်းနယ်စုံစုံသို့၊ ပွင့်ငုံကိုလင့်ကုန်ကြတော့လို့၊ ခေါင်းကြွကာ ဆာဝေဝေနဲ့၊ သူလဲလေ လောကီသားလိုပေါ့၊ ကြားချင်လှပေလိမ့်မယ်”

(ပိဘောက်ပန်း၊ ဇော်ဂျီ)

စသောခေတ်စမ်းကဗျာများကိုနှစ်သက်စွာလမ်းခဲ့သည်။ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရသည် ရွေးစာဆိုတော်များနှင့်မတူ တမူသစ်ဆန်း၍ “အိုဘဲ ဘယ်၊ အိုဘဲ သမီးတော်-နတ်သော်ပုံမယွင်း၊

အိုဘဲ ဘယ်၊ အိုဘဲ သမီးတော်
 ရွှေလှော်သွန်းပုံဆင်း၊
 အိုဘဲ ဘယ်၊ အိုဘဲ သမီးတော်
 စန္ဒေါလနယ်ဝင်း။”

ဟု၎င်း၊

“ဝတ္ထုပတာ၊ ကလျာဗူးစသစ် x x x x

ဖြူစင်ထွန်းရောင်ဝင်း၊ လှမွန်ကင်းကို၊ ညခင်းဆည်းဈာတွင်၊
 ကျွန်ုပ်မြင်သည်၊ ရယ်ရွှင်ပြီးတုံ့ မပြီးတုံ့၊

“ပဉ္စကလျာ၊ ညိုပြာတင့်ဆင်းရောင်၊ x x တင့်မော
 လွန်ကျစ်လစ်၊ ပုလဲနစ်သို့၊ ပြေပြစ်တင့်ဆိုဆည်း၊ မိညက်ကြည်း
 သည်၊ စုလည်းထုံးတုံ့ မထုံးတုံ့၊

“ဒေဝတ္ထရာ၊ ပြင်လျာတင့်ဆင်းရောင်၊ x x x ပြစ်လုံး
 ကင်းဝေးစွာ၊ မိသုဇာကို၊ ဆည်းဈာညရီတွင်၊ ကျွန်ုပ်မြင်သည်
 ရွှေရင်ဖုံးတုံ့ မဖုံးတုံ့။”

စသည်ဖြင့် သူ့ခေတ်သူ့အခါက စပ်ဆိုသီကုံးခဲ့လေသကဲ့
 သို့၊ ခေတ်စမ်းကဗျာဆရာအချို့သည် သူတို့ခေတ် သူတို့အခါက
 ပြဇာတ်စာအုပ်များတွင်၎င်း၊ ဝတ္ထုများတွင်၎င်း၊ မဂ္ဂဇင်းများတွင်
 ၎င်း၊ တွေ့မြင်နေရသည့် ကဗျာဟောင်းများမှ လမ်းခွဲကာ၊ စပ်ဆို
 နိုင်ကြပေသည်တကားဟု ချီးကျူးခဲ့ပါ၏။

သိပ္ပံမောင်ဝ

ခေတ်စမ်းပုံပြင်များကို ရေးကြသူ ခေတ်စမ်း ဆရာများ၏
 အရေးအသားသည်လည်း နန်းတွင်းဝတ္ထုကြီးများ၊ မောင်မိုင်းမှာ

တော်ပုံဝတ္ထု၊ ခင်မြင့်ကြီးဝတ္ထု၊ ရွှေပြည်စိုးဝတ္ထု စသော စကားပြေ
 အရေးအသားများမှ ခွဲထွက်ခဲ့သဖြင့် ဆန်းသစ်သော်လည်း၊ ဆရာ
 ဝီရိုးနှင့်၊ ဦးဖိုးကျား၊ သခင်ဗဒသောင်းစသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏
 ကောင်းပြေ အရေးအသားများထက်ကား ပိုမဆန်းသစ်ပါ။ ပိုမထူး
 ခြားပါ။ သို့သော် မထူးခြားလို့ ကျွန်တော် မကြိုက်ဟုမဆိုလိုပါ
 တမျိုးတဖုံစီကြိုက်ပါသည်။

ဥပမာ

“ခက်တော့မည်၊ ခက်ပြီ၊ ခက်ပြီ၊ အင်မတန်ခက်ပြီ၊ ဘာကို
 ရေးရပါလိမ့်၊ ဘာမျှ ရေးစရာမရှိ၊ တခုခုကို မုချရေးရမည်၊
 တခုခုဆိုသည်ကား လွယ်၏၊ ဘာတခုခုကိုရေးရမည်နည်း၊ တခုခု
 ဆိုရာရန်မလွယ်ကူပေ။ ယနေ့ညအပြီးရေးရမည်၊ ယနေ့ညမရေး
 လျှင်၊ ဂန္ထလောကစာတည်းမှူးက အပြစ်တင်တော့မည်၊ စာမှူး
 အပြစ်တင်သည်ကိုခံဝံ၏၊ မိမိဝတ္ထုထူးမကြေရာကျတော့မည်။

မိခင်၏သားမှာကား၊ မျက်စိများဖန်လျက်ရှိပါ၏၊ မျက်ရည်ပူ
 နားစီးဆင်းလျက်ရှိပါ၏၊ ဦးခေါင်းထဲတွင်ထိုင်းထိုင်းမှိုင်းမှိုင်းဖြစ်
 ထွက်နေပါ၏၊ မူးမူးဝေဝေဖြစ်လျက်နေပါ၏၊ တသန်းသန်း
 ဝေဝေဝေဖြစ်လျက်နေပါ၏၊ တညလုံးမအိပ်ရသောကြောင့်၊ ကိုယ်
 ထက်တွေ့လည်းကိုက်နေပါ၏၊ မိခင်သူ့ရသတိကား ယခုထက်တိုင်
 ထောသေး၊ နေနိုင်ပေစွ၊ အငြိုးကြီးပေစွ၊ ရက်စက်ပေစွ၊ တော်
 ပြီ၊ ကလောင်နှင့်အိုးစားခဲ့တော့မည်”

ဝသည်ဖြင့် သိပ္ပံမောင်ဝက “အိုမိခင်” ဆိုသောဆောင်းပါးကို
 ၁၉၃၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖွဲ့လူလထုတ် ဂန္ထလောကတွင်ရေးခဲ့လေသည်။
 ဘာမျှရေးစရာမရှိသဖြင့်ကိုပင်၊ မိခင်သူ့ရသတိကိုတစ်ရှုံ့ ဖွဲ့ကာနွဲ့ကာ

ဆောင်းပါးတပုဒ်ဖြစ်အောင် ရေးနိုင်သောအတတ်ပညာမှာလည်း အနုပညာပင်ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။

“စည်းစိမ်”ဟူသောဆောင်းပါးတွင် သိပ္ပံမောင်ဝသည် လူပျိုကြီးလုပ်နေသော မောင်လူအေး၏စည်းစိမ်ကို ဖော်ပြထားသည်။ မောင်လူအေးသည် တယောက်တည်းနေရတာပျင်းပျင်းရှိသည်နှင့် မိန်းမယူရန်စဉ်းစား၏။ မိန်းမအမျိုးမျိုးကို စိတ်ကူးကြည့်သည်။ သေသေချာချာစိတ်ကူးလိုက်တိုင်း ကန့်ကွက်စရာအချက်တွေပေါ်လာလေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် မိန်းမအကြောင်း စဉ်းစားရင်း မောင်လူအေးအိပ်ပျော်သွားလေသည်။ “ဤစည်းစိမ်ထက် အဘယ်စည်းစိမ်သာနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု မိန်းမအကြောင်းစဉ်းစားရင်း အိပ်ပျော်သွားရပုံကို ချီးကျူးပြီးအဆုံးသပ်လိုက်လေသည်။

ဆောင်းပါးအဖွင့်ကလည်းသရုပ်ပေါ်လှ၏။

“လဆန်း ၁၀ ရက်နေ့ညဖြစ်သောကြောင့်၊ လသာလျက်နေ၏။ အမြဲမပြတ်စီးဆင်းလျက်နေသောရော့ဝတီမြစ်ပေါ် သို့လရောင်ကျလျက်နေသောကြောင့် မြစ်တခုလုံး အရောင်တောက်လျက်နေပေ၏။ ညဉ့်ဦးယံဖြစ်သောကြောင့်လည်း လေညှင်းကတိုက်ခတ်လျက်နေ၏။ အနီးအနားရှိသစ်ပင်တို့မှ ပရစ်အစရှိသော ပိုးမွှားတို့ကလည်း မြူးထူးအော်ဟစ်နေကြ၏။ အိမ်ရှေ့ တမာပင်ပေါ်တွင်လည်း ဒီးဒုတ်တကောင်သည် တမိနစ်တွင်တကြိမ်မှန်မှန်မြည်လျက်နေ၏။ အိမ်တွင်ပေါက်ဘွားကြသော ကြောင်ကလေးသုံးကောင်မှာလည်း ကျလျက်နေသောလိုချင်စကိုဆွဲကာ ကစားနေကြလေသတည်း။”

X X X

“သတင်းစာကိုကြမ်းပြင်ပေါ်ပစ်ချလိုက်၏။ မိမိရှုပ်အင်္ကျီအိတ်ထဲမှပိုက်ဆံ ၂ ပြားကိုထုတ်ကာ မေးစိတွင်ပေါက်လျက်နေသော နတ်ဆိတ်မွှေးအတိုကလေးများကို ညှပ်ကာညှပ်ကာ နှုတ်လျက်နေ၏။ မျက်နှာကား ကြယ်တွေအစုံဖြင့် ထွန်းလင်းလျက်နေသော ကောင်းကင်သို့မော့နေ၏။ သို့ရာတွင် မောင်လူအေး မျက်စေ့ထဲ၌ လကိုလည်းမမြင်၊ ကြယ်အပေါင်းကိုလည်းမမြင်၊ မိုးကောင်းထင်ကိုလည်းမမြင်။ ဘာကိုစဉ်းစားနေပါသနည်း”

စာရေးဆရာ၏သရုပ်ဖော်မှု ပြောင်မြောက်လှသဖြင့်၊ စာဖတ်သူ၏မျက်စေ့ထဲမှာကြောင်ကလေးတွေကစားနေပုံနှင့်၊ မုတ်ဆိတ်မွှေးနှုတ်နေပုံတို့သည် ကွက်ကနဲ ကွင်းကနဲ ပေါ်လာပေသည်။

“အင်းဝ”ဟူသော ဆောင်းပါးတွင် မောင်လူအေး ကားဟောင်းကြီးတစ်စီးနှင့်ခရီးသွားရပုံကိုသရုပ်ဖော်ခဲ့လေသည်။

“၎င်းမော်တော်ကားကား ဖွဲ့မော်တော်ကားတည်း၊ မော်တော်ကားပေါ်စက ရောက်လာသော ကားဖြစ်ဟန်တူ၏။ နံပါတ်ကား ၁၀၀၀ ကျော်ကျော်မျှသာဖြစ်လေသည်။ ဇရာဒုလ္လဗ္ဗအရွယ်သို့ကျနေပြီဖြစ်သောကြောင့် ငယ်ရုပ်မပေါ်။ ကိုယ်တော်တခလုံးပိန်သည့်နေရာက ပိန်၊ ယိုင်သည့်နေရာက ယိုင်၊ ကျိုးသည့်နေရာကကျိုး၊ ပဲ့သည့်နေရာကပဲ့၊ တကဲ့ကားဟောင်းကြီးဖြစ်ပေသတည်း။”

ကားဟောင်းကြီးကို စိတ်ရှုပ်စွာစီး၍အင်းဝမြို့ကို လှည့်ကြည့်နေစဉ် ကားပျက်သွားပြန်လေသည်။ ထို့ကြောင့်၊

“မော်တော်ကားယာဉ်ပျက် ဂုဏ်ခံခဲ့သည့်အတွက်၊ ဗားကရာကျောင်းတိုက်နှင့် နီးလျက်နှင့် ဝေးခဲ့ရကြောင်း” ဟုဆောင်းပါးအဆုံးသတ်လိုက်ရလေ၏။

www.burmeseclassic.com

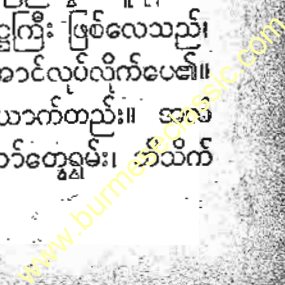
ကျွန်တော်သည် သိပ္ပံမောင်ဝ၏ စကားပြောအရေးအသားကို ကြိုက်သော်လည်း သူ့ရေးသော အကြောင်းအရာအချို့ကို မကြိုက်ပါ။ သူသည် အိုင်စီအက် အရာရှိကြီးတစ်ဦးဖြစ်၏။ သူသည် နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်အဖြစ်ဖြင့် အလုပ်စလုပ်ရ၏။ ကျွန်တော်ကနိုင်ငံရေးကျောင်းသား၊ မီးဒုတ်ကျောင်းသား၊ သခင်ပေါက်စထောင်ခြောက်လ သူကနယ်ပိုင် အရေးပိုင်။ ကျွန်တော်ကသူ့ကို အစိုးရဖက်သား ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့လက်ပါးစေ အဖြစ်ဖြင့် ကောင်းစွာမြင်နေပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့ရေးသားပုံ ရေးသားနည်းတွင် အပြစ်မမြင်သော်လည်း၊ ၎င်းပြင် သူ့ရေးသားသောအချို့ အကြောင်းအရာများတွင် အပြစ်မမြင်သော်လည်း၊ အချို့သော အကြောင်းအရာများတွင် အပြစ်မြင်တတ်နေပေပြီ။ တခါခါသူသည် ကျေးရွာမှတောင်သူလယ်သမားများကိုကိုယ်ချင်းမစာမနာ၊ မညှာမတာကြည့်မြင်ပြီးသူတို့အကြောင်းငေါ့တော့တော့ သရော်တော်တော်ရေးတတ်သည်။ စာရေးဆရာတယောက်အနေနှင့် သူတို့ဖက်ကနေရမည်ဖြစ်သော်လည်း မနေ။

ဗြိတိသျှအုပ်စိုးလွှမ်းမိုးသည်ကို မခံမရပ်နိုင်သောပြည်သူလူထုကိုယ်စား နယ်ချဲ့နှင့်မြေရှင်ပဒေသရာဇ် သွေးစုပ် ချယ်လှယ်မှုကြောင့် အတိဒုက္ခရောက်နေကြသော တောင်သူလယ်သမားများကိုယ်စား ဆရာစံခေါင်းဆောင်သောဂဠုန်သူပုန်တို့က ရရာလက်နက်ကောက်ကိုင်ပြီး သူပုန်ထခဲ့ကြ၏။ ထိုဂဠုန်အရေးတော်ပုံကြီးကို ကျွန်တော်တို့ကလိုလားကြသည်။ စိတ်ဓါတ်ဖြင့် အားပေးကြသည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂသည်၎င်း၊ တို့ဗမာအစည်းအရုံးသည်၎င်း၊ ဥပဒေတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်သဖြင့် လက်နက်ကိုင်နည်းကို ပြောင်မထောက်ခံနိုင်သော်လည်း ဆရာစံ

ခေါင်းဆောင်သော ဂဠုန်များ၏ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးစိတ်ဓါတ်ကို ထောက်ခံအားပေးကြောင်း ကျွန်တော်တို့၏ စိတ်ဓါတ်သည် သူတို့ဘက်သို့ကိုင်ညွှတ်နေကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များချခဲ့ကြ၏။

သိပ္ပံမောင်ဝသည် ဆရာစံခေါင်းဆောင်သော ဂဠုန်အရေးတော်ပုံကိုစဉ် တကယ့်အမှန်တရားကိုထင်ဟတ်ရသောစာရေးဆရာရပ်တည်ချက်မရှိ။ သူ့ရပ်တည်ချက်သည်ပြည်သူ့ဘက်မှမဟုတ်။ နယ်ချဲ့အစိုးရဘက်မှသာဖြစ်၏။ သူ့မှာအရာရှိစိတ်ကလွမ်းနေ၏။ ဗြိတိသျှ အုပ်စိုးသူဖက်မှသာ ကြည့်မြင်တတ်သော အိုင်စီအက် အရာရှိကြီး၏အမြင်သာရှိ၏။ သက်သေမှာ ၁၉၃၃ အောက်တိုဘာလထုတ် ဂန္ထလောကတွင် သိပ္ပံမောင်ဝရေးသော **“သူပုန်အဖွဲ့”** ဖြစ်၏။ အကယ်၍သူသည် အမှန်တရားကိုထင်ဟတ်ရသော ပြည်သူ့ဘက်မှ ရပ်ရသောစာရေးဆရာ စိတ်သာရှိပါက၊ တပြိုင်နက်တည်းတွင် အိုင်စီအက်အရာရှိဖြစ်နေ၍ စာရေးဆရာစိတ်ရှိသည့်အတိုင်းမရေးသားနိုင်ပါက ဆရာစံသူပုန်အကြောင်းမရေးပါသာ နေခဲ့ပေလိမ့်မည်။ သို့သော် သိပ္ပံမောင်ဝသည် **“သူပုန်အဖွဲ့”** ကို ရေးကာဆရာစံသူပုန်အကြောင်းကိုသရော်ခဲ့၏၊ ရှုံ့ချခဲ့၏၊ ကြည့်ပါ။

—“သူပုန်၊ သူပုန်၊ သူပုန် သက္ကရာဇ် ၁၂၉၂ ခုနှစ်တုန်းကမြန်မာပြည်တွင် သူပုန် ခပ်ပြင်းပြင်းကလေး ထလိုက်၏။ ဆရာစံကဥက္ကဋ္ဌကြီး ဖြစ်လေသည်။ ဂဠုန် (က) ဂဠုန် (ခ) တွေနှင့် နိုင်ငံဆူအောင်လုပ်လိုက်ပေ၏။ “ဆရာစံကား ရှင်ဘုရင် ဖြစ်ချင်သူတယောက်တည်း။ အလိတောင်တွင် နန်းတော်တွေ့ဆောက်၊ စည်တော်တွေ့ရွှမ်း၊ ဘိသိက်တွေ့သွန်းနှင့်နေ၏။”

“နောက်လိုက်ငယ်သားတို့အား ပီယဆေးတွေ ထိုးပေး၏။
ဂဠုန်ဆေးတွေထိုးပေး၏။ ထိုးမန်းတွေကို မြို့စေ၏။ ခမ္မာ တော
သူတောင်သားတို့မှာ အဟုတ်ထင်မှတ်ပြီးလျှင် အစိုးရကို ခုခံတိုက်
ခိုက်ကြလေသည်။”

“အစိုးရလည်း မနေနိုင် လှုပ်ရှား၏။ စစ်တပ်တွေနှင့် နှိမ်နင်း
ရ၏။ အကြင်ဂဠုန်ဆေးဆရာတွေ၊ လက်ဖွဲ့ဆရာတွေ၊ ထိုးမန်းဆရာ
တွေမှာ စက်အမြောက်တွေ၏ ရွှေ့တွင်ကားခနဲကားခနဲနေကြ
လေတော့သည်။ ဪ ဆရာစံ၊ ဆရာစံ၊ သူ့ပရောဂတွေပေါ့။

x x x

“သို့သော် သူပုန် အငွေ့ကား ကျန်သေး၏ x x x ဆရာစံ
တပည့်တို့သည် သူပုန်ဘဝမှ ထားပြဘဝသို့ ကူးပြောင်းကြကုန်
၏။ သူပုန်ဗိုလ်ဘဝမှ ထားပြဗိုလ်ဘဝသို့ ကူးပြောင်းကြခြင်းဖြစ်
လေသည်။”

ထိုသို့ သူပုန်နှင့် သူပုန်အငွေ့တွေ အကြောင်းကို ဖော်ပြပြီး
နောက် သူပုန်အငွေ့တွေ ပျက်ပြယ်အောင် စွမ်းစွမ်းတမန်ဆောင်
ရွက်နေရရှာသော နယ်ပိုင်ဝန်ထောက် မောင်လူအေး၏ ဘဝကို
သနားစဖွယ်ချယ်မှုန်းပြသည်။

“ဤသူပုန်နယ်တွေ ပတ်လည်ဝိုင်းလျက်နေသော နယ်ကို အုပ်
ချုပ်ကာ နေရရှာ၏။ အဘယ်မျှ စိတ်ညစ်စရာကောင်းပါသနည်း။”

သိပ္ပံမောင်ဝသည် တိဗမာ အစည်းအရုံးဝင် သခင်များ
အကြောင်းကို ရေးလျှင်လည်း သရော်တော်တော်ပင် ရေးခဲ့ဖူး
သည်။ နယ်ချဲ့စနစ်နှင့်အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားတစ်ခုလုံးကို ထိရောက်
စွာ ထိုးနှက်စပြုနေသော သခင်နိုင်ငံရေးသမားများကို မလိုတမာ

သရော်တော်တော် ရေးသည်မှာ အိုင်စီအက် အရာရှိတဦးအဘို့
ဆန်းတော့ မဆန်းပါ။

သို့သော် သူသည် ကျွမ်းကျင်သော ကလောင်သမားတယောက်
ဖြစ်၏။ သူ ကလောင်ကိုင် ကျွမ်းကျင်သလောက် ဂဠုန်အရေး
တော်ပုံဆန့်ကျင်ရေး၊ သခင်နိုင်ငံရေး ဆန့်ကျင်ရေး ဝါဒဖြန့်ချက်
မှာ ထိရောက်စူးရှလှသည်။ ထို့ကြောင့် ကျန်တော်တို့သည် သိပ္ပံ
မောင်ဝအရေးအသား (ဝါ) သူ့စာပေဟန်၊ စာပေပုံသဏ္ဍာန်ထက်
သုခရေးသော အကြောင်းအရာ၊ သူ့စာပေအတွင်းသား၊ သူ့စာပေ
အနှစ်သာရကို ပိုဂရုစိုက်ရခြင်းဖြစ်လေသည်။

ထိုစဉ်က စာပေရေးရာ ကိစ္စများကို အပျံ့အနှံ့ဆွေးနွေးကြ
အချီအချရေးသားကြ၊ ငြင်းခုံကြသော်လည်း အဓိကအားဖြင့်
စာအရေးအသား၊ ရေးဟန် သားဟန်၊ စာပေပုံသဏ္ဍာန်များနှင့်
သာ ပတ်သက်ကြ လေသည်။ ရေးကြ သားကြသော အကြောင်း
အရာ၊ စာပေအတွင်းသား၊ စာပေအနှစ်သာရနှင့်ပတ်သက်၍ကား
ဆွေးနွေးခြင်း၊ ဝေဖန်ခြင်းမရှိသလောက်ပင်ဖြစ်ခဲ့၏။

အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍ ဝေဖန်ဆွေးနွေးလျှင်လည်း
နစ်သက်ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းသော အကြောင်းအရာ၊ ရယ်ရွှင်
ဖွယ်ကောင်းသော အကြောင်းအရာ၊ လွမ်းစရာကောင်းသော
အကြောင်းအရာစသည်ဖြင့်သာ ပြောဆိုရေးသားလေ့ရှိကြသည်။
ဥပမာ ဇော်ဂျီ ရေးသော “ဘိုးမာဒင်” ကို နှစ်သက်ကြည်နူး
ဖွယ်ကောင်းသော အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာကြောင့်၎င်း၊
ဥပမာ ရေးသော “ဝဇီကိုင်” နှင့် “သံတုတ်ထိစ” တို့ကို ရယ်ရွှင်စရာ
အကြောင်းအရာ များကြောင့်၎င်း၊ မင်းသုဝဏ်
ရေးသော “ဘကြီးအောင် ညာတယ်” ကို လွမ်းစရာ ဆွေးစရာ

ကောင်းသော အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာ ကြောင့်၎င်း၊ ချီးကျူးကြလေသည်။ သည့်ထက်ပိုပြီး လေးနက်သော အနှစ်သာရများကို မဖော်ထုတ်ကြသေးပါ။ ထိုစဉ်က ရသနယ်ပယ်ထက် ကျော်လွန်သော လူမှုရေးအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ထုတ်ကြသေးဟု ဆိုလိုပါသည်။

ဇော်ဂျီ

ဆရာဇော်ဂျီသည် ထိုစဉ်ကပင် စာမျိုးစုံကို ရေးနေလေပြီကဗျာ၊ ဝတ္ထုတို၊ ပြဇာတ်၊ ဆောင်းပါး၊ ဘာသာပြန်။

၁၉၃၄ ခုနှစ် ဂန္ထလောက မဂ္ဂဇင်းတွင် လပေါင်းအတန်ကြာ ဇော်ဂျီ၏ သက္ကဏ္ဍလပြဇာတ် ဘာသာပြန်ပါခဲ့လေသည်။ (သက္ကဏ္ဍလပြဇာတ်၊ ရေးသူ=ကာလီဒါသ၊ ဘာသာပြန်သူ=ဦးသိန်းဟန် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရ) အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်မှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ အချို့က သင်္သကရိုက်မူရင်းမှ ဘာသာမပြန်နိုင်အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်မှ တဆင့် ပြန်ဆိုရမည်လောဟု ပုတ်ခတ်ကြသောကြောင့် ဆရာဇော်ဂျီသည် ပြီးဆုံးအောင် မပြန်ဖြစ်တော့ဟု သိရလေသည်။ အမှန်အားဖြင့် ဇော်ဂျီ၏ သက္ကဏ္ဍလ မြန်မာဘာသာပြန်မှာ များစွာ ကောင်းပေသည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဂန္ထလောကတွင် စွဲမြဲစွာနှင့် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်စွာ စောင့်ဖတ်ခဲ့သည်ကို သတိရမိပါသည်။

ဂန္ထဝဆရာတော်ရသေ့ကြီး၏ ကျောင်းသင်ခန်းတွင် သက္ကဏ္ဍလနှင့် ရသေ့ပျို့မနှစ်ပါးကို ဒုသျှန္တမင်းနှင့် ရထားမှူးဘို့ တွေ့မြင်ခန်းမှ ကောက်နှုတ် ဖော်ပြလိုက်ပါရစေ။ မြီးကြည့်ကြပါက “အနုသုယ။ မမလေးရဲ့၊ ဒီဘက်ကို လာစမ်းပါအုံး၊ မမသေ့

ယုယသလို၊ ခမည်းတော်ဘုရားကိုယ်တော်တိုင် စိုက်ပျိုးပြုစုတော်မူတဲ့ ဒီဘက်က အာသာဝတီနွယ်ပင်ကြီးကို မေ့နေပလား။

သက္ကဏ္ဍလ။ အို ဟုတ်ပါရဲ့၊ မမေ့ပါဘူး၊ နုသူသူရယ်၊ (နွယ်ပင်ဆိုသို့ လာရောက်ပြီးလျှင် နွယ်ပင်ကို သေခြာစွာ ကြည့်လျက်) အို အံ့ဩဘို့ကောင်းလိုက်တာ။ မမပီယံရဲ့၊ ကြွလာတော်မူစမ်းပါအုံး၊ ထူးဆန်းလွန်းလို့ပါ။

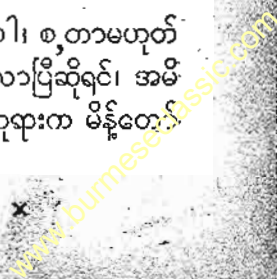
ပီယံဝါဒ။ ဘာများလဲ အမိရဲ့၊ သက္ကဏ္ဍလ။ လာလဲကြည့်စမ်းပါအုံး၊ နွယ်တန်းကြီးမှာ သူ့ဗုဒ္ဓိအချိန်မဟုတ်ဘဲနဲ့ ပွင့်ဖူးနေလိုက်ကြတာ။ အမြစ်ခြေအထိ စိတ်တန်းနေတာဘဲ။

(နှစ်ဦးစလုံး) အဟုတ်လား (ပြေးသွားကြစေ) သက္ကဏ္ဍလ။ အို အဟုတ်ပါ မမရဲ့၊ လာခဲ့ကြည့်စမ်းပါအုံး၊ ကဲ မြင်ကြရဲ့လား။

ပီယံဝါဒ။ (အဖူးအပွင့်များကို မြင်သဖြင့် ဝမ်းသာအားရလျက်) အလို ဟုတ်ပါရဲ့၊ အဖူးအပွင့်တွေ လှလိုက်တာ၊ တန်တော့ တို့ညီမတော် ကံပေါ်တာဘဲ၊ အမိမှာ ကြင်ညူဆိုက်လို့ အကြိုက်တွေ့တော့မယ်၊ တကယ်မကြာတော့ဘူး။

သက္ကဏ္ဍလ။ (စိတ်ဆိုးဟန်ဖြင့်) ကြည့်ပါလား၊ စပြန်ပြီ၊ မမသာ အကြိုက်တွေ့။

ပီယံဝါဒ။ ဩော်-မမ အကောင်းပြောတာပါ၊ စတုတမဟုတ်ပါဘူး၊ ဟောဒီနွယ်ပင်မှာ ဖူးတံကလေးတွေချီလာပြီဆိုရင်၊ အမိမှာ ကြင်ညူပေါ်လာလိမ့်မယ်လို့ ခမည်းတော်ဘုရားက မိန့်တော်မူဘူးတယ်၊ အမိ သတိမထားလိုက်ဘူးလား။

ဇော်ဂျီ၏ သက္ကဏ္ဍလဘာသာပြန် ဂန္ထလောကတွင် ဆက်
မတွေ့ရသောအခါ ကျွန်တော် များစွာဝမ်းနည်းခဲ့၏။

ကျွန်တော်သည် ရှိတ်စီပီးယား၏ ပြဇာတ်များကို ကျောင်း
သား သူငယ်များအတွက် ချားလ်စ်နှင့် မေရီလင့်ဗီတို့က လွယ်
အောင် ရေးထားသော ရှိတ်စီပီးယားပုံပြင်များမှတစ်ဆင့် မြီးခွင့်ရ
ခဲ့သည်။ နောက်မှ ရှိတ်စီပီးယားစာ အရသာကို အပြည့်အဝခံစား
ရလေသည်။

မဟာဘာရတ္တ၊ ရာမယန၊ သက္ကဏ္ဍလစသော အိန္ဒိယ၏ စာကြီး
ပေကြီးတို့သည် ကျွန်တော်တို့၏ မြန်မာစာပေတွင်းသို့ စိမ့်ဝင်ခဲ့
လေပြီ။ သို့သော် ပြည့်ပြည့်စုံစုံနှင့် မူလစာဆိုတို့၏ အဘော်ကန်
စိမ့်ဝင်ခဲ့သည်ကား မဟုတ်။ ထိုကြောင့် ကျွန်တော်တို့နှင့် မိတ်ဆက်
ပြီးဖြစ်သော အဆိုပါ အိန္ဒိယစာကြီးပေကြီးတို့ကို ပိုမိုရင်းနှီးခွင့်
ရထိုက်ပေသည်။ အပြည့်အစုံဘာသာပြန်မှု ရှိအပ်ပေသည်။ သယ်
ကရိုက်မှ တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်နိုင်မှု ကောင်းလေစွ။ သို့သော်
အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်မှတစ်ဆင့် ဘာသာပြန်လျှင်လည်း ဘာကန်
ကွက်စရာရှိသနည်း။ မြန်မြန်ရလေ ကောင်းလေဖြစ်၏။ ရုရှမှရင်း၊
ဂျာမန်မှရင်း၊ ပြင်သစ်မှရင်းတို့မှ တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်နိုင်သည့်
တိုင်အောင် စောင့်နေကြပြီး အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်များမှတစ်ဆင့်
မြန်မာဘာသာမပြန်ခဲ့ကြဘူးဆိုရင် ဤမျှ များပြားသော ကမ္ဘာ
စာကြီးပေကြီးများ (၁) ဂန္ထဝင်စာပေများကို မြန်မာစာပေ
ပရိသတ်များ ဖတ်ခဲ့ကြရမည်မဟုတ်ချေ။

ထို့စဉ်က ကျွန်တော်တို့သည် ကျောင်းသားများအတွက် လွယ်
ကူစွာ အင်္ဂလိပ်စာဖြင့် ပြန်လည်ရေးထားသော မဟာဘာရတ္တ
ရာမယန၊ သက္ကဏ္ဍလစသော အိန္ဒိယစာကြီးပေကြီးများကို လက်

ထုမ်းမီနေကြပါပြီ။ မက္ကမီလန်ကမ္ဘာဏီကလား၊ လောင်းမင်း
ကမ္ဘာဏီကလား မမှတ်မိတော့ပါ။ ၎င်းတို့ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေနေကြ
ပါပြီ။

ကျွန်တော်မှတ်မိနေသည်။

လသာ၍ ပုအိုက်သော် ညတညမှာ မင်းသမီးနှင့်မင်းသား
ဘောခရီးလမ်းဖြင့် လမ်းလျှောက်လာခဲ့ကြသည်။ လမ်းတွင်
ဩမျိုးငါးပါးနှင့်တင့်တယ်သော ရေကန်တခုကို တွေ့ကြရာ၊
မင်းသမီး မင်းသား ရပ်နားကြလေ၏။

မင်းသမီးက ရေမျက်နှာပြင်ပေါ် အရိပ်ထင်နေသော လမင်း
ထို ကြည့်ပြီး ဆိုလိုက်၏။

“မောင်မောင်ငဲ့၊ ကောင်းကင်မှာရှိတဲ့ လမင်းထက် ရေမျက်
နှာပြင်ပေါ် ကျွေးထုတ်နေတဲ့လမင်းက ပိုလှပင် လှနေတယ်လို့
မိထင်ပါတယ်”

မင်းသားကမူ နှမတော်၏မျက်နှာကို စိုက်ကြည့်ပြီး ပြောလိုက်
သည်။

“ရေမျက်နှာပြင်က လမင်းထက် လှတဲ့ လမင်းရှိသေးတယ်”

“မိန့်တော်မူပါအုံး မောင်မောင်ဘုရား”

“နှမတော်ရဲ့ စိုင်းစက်ကြည့်လင်တဲ့ မျက်လုံးမှာ ထင်ဟတ်
တဲ့ လမင်းဟာ အလှဆုံးပေါ့”

ထိုနောက် မင်းသားနှင့်မင်းသမီးတို့ ရေဆင်းချိုးကြသည်၊
ကျွေးကြသည်၊ ရေငုတ်ကြသည်။

ချေမငုတ်ခင် မင်းသမီးက
“မိမိက ရေငုတ်မယ်၊ မောင်တော်က လိုက်ရှာပေးတော့”

“နမတော် မိမိငါ့ ပဒုမ္မာကြာပန်းတွေထဲ ပျောက်သွားတဲ့ ပဒုမ္မာကြာပန်းကို ဘယ်မှာရှာလို့ လွယ်ပါ့မည်လဲ”

ထိုစကားကလေးများ၊ ထိုတင်စားမှုများ၊ ထိုစာပေအလှနှင့် ရသများကို ကျွန်တော် ယနေ့ထိ သတိရနေသေးသည်။ သို့သော် ကျွန်တော့မှတ်ဉာဏ် ချွတ်ယွင်းလေပြီမို့ မဟာဘာရတ္ထထဲက မင်းသားနှင့်မင်းသမီးလား၊ ရာမယနထဲက မင်းသားနှင့်မင်းသမီးလား ကဲ့ကဲ့ပြားပြားမမှတ်မိတော့ပါ။

ကျွန်တော်တို့သည် အိန္ဒိယစာကြီးပေကြီးတွေကို အခြားကမ္ဘာစာကြီးပေကြီးတွေနှင့်အတူ မြန်မာဘာသာပြန်သင့်၏။ အပြည့်အစုံ တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုရုံမက ကျောင်းသားများအတွက် လွယ်ကူသော စကားပြေဖြင့် (ခေတ်သစ်စကားပြေဖြင့်) ပြန်လည်ရေးသားထုတ်ဝေသင့်၏။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာစာပေသို့ ရောက်နေပြီးဖြစ်သော ရာမရကန်၊ သက္ကဏ္ဍလ (လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး ဘာသာပြန်) စသည်တို့ကို၎င်း၊ ဣန္ဒာဝံသ၊ ဝိဇယကာရီစသော နန်းတွင်းဝတ္ထုကြီးများကို၎င်း၊ (အကုန်မဟုတ်တောင် ကောင်းနိုးရာရာ အခန်းများကို ထုတ်၍) ခေတ်သစ်စကားပြေဖြင့် ပြန်လည်ရေးသားထုတ်ဝေသင့်ပေသည်။

ဇော်ဂျီ၏ သက္ကဏ္ဍလ မြန်မာဘာသာပြန်မှာ ရှေးဟောင်းစာကြီးပေကြီးများကို ဘာသာပြန်ရာ၌၎င်း၊ လွယ်ကူအောင်ပြန်လည်ရေးသားရာ၌၎င်း သုံးသင့်သော ခေတ်သစ်စကားပြေဖြစ်သည်။ ဤ ကျွန်တော်ယုံကြည်ခဲ့ပါသည်။

ရှေးဟောင်းစာကြီးပေကြီးများကို ခေတ်သစ် စကားပြေပြန်ရေးသည်ဆိုပြီး သိပ္ပံမောင်ဝ၏ စကားပြေမျိုးဖြင့်ရေး၍မသ

အရပ်သုံးစကားတွေ၊ အခေါ်အဝေါ်တွေလွမ်းနေ၍လည်းမဖြစ်၊ နှင်တင်လျှောက်ပတ်အောင် စာကြီးပေကြီးဟန် စာကြီးပေကြီးလေပါရမည်။ အနုသုယကို “နုသုသု” ဟုခေါ်ရမည်။ “အမိမာ” ကြင်သုဆိုက်လို့၊ အကြိုက်တွေ့တော့မယ်” ဟု ပြောရမည်။ အရေးကြီးသည်မှာ ရှေးဆရာကြီးများ၏ အလင်္ကာ ဉာဏ်ပေါ်၌ နှင့် ဂန္ထဝင်စာကြီးပေကြီးများမှ ရသခံစားမှုအပြည့်အဝ အရင်းအတိုင်းရနိုင်ဖို့ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်တော်သည်ဇော်ဂျီ၏ ကဗျာများကိုသဘောကျပါသည်။ သို့သော် တန်းတန်းစွဲဖြစ်သွားအောင် သဘောကျခြင်းမဟုတ်။ သူကဗျာဖတ်ပြီး စိတ်ကူးစိတ်သန်း ကွန့်မြူးရသည်။

ဇော်ဂျီ၏ ခေတ်စမ်း ပုံပြင်များကိုလည်း သဘောကျခဲ့ပါ၏။ သို့သော် တန်းတန်းစွဲဖြစ်သွားအောင် သဘောကျခြင်းမဟုတ်။ တစ်ခါတခါ သူ ပုံပြင်များသည် အေးစက်စက်နိုင်သည်ဟု ထင်မိလေသည်။ အမှန်တော့လည်း သူ့ ခေတ်စမ်းပုံပြင်များသည် ၁၉၃၀ ခုနှစ်မတိုင်မီမြန်မာပြည်၏ကျေးလက်တောရွာဘဝကို ထင်ဟပ်ပေါ်ပြသည်။ ကမ္ဘာ့စီးပွားပျက်ကပ်ကြီးနှင့် ဆရာစံခေါင်းဆောင်သော ကျွန်အရေးတော်ပုံတို့ကကိုင်လှုပ်လိုက်သော ကျေးလက်တောရွာဘဝနှင့် ခြားနားလေသည်။ ထိုစဉ်က ပြည်သူ့ဘဝသည် (နှိုင်းယှဉ်ပြောရသော်) အတော်ပင် အေးအေးသက်သာသော ရှိလေသေးသည်။

ရုပ်သေးဆရာဟောင်း ဘိုးမာဒင်၏ဘဝသည် ထိုသို့သောပြည်သူ့ဘဝကို ထင်ဟပ်ပေါ်ပြနေလေသည်။

“အရပ်စကားပြောကြသည်မှာ ထိုအဘိုးအိုသည် ရုပ်သေးအဖြစ်ကြောင်း လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၃၀ လောက်က ရှမ်းပြည်

မှာ လှည့်လည်၍ ရုပ်သေးပြုစဉ် သူ့ကိုချစ်နေသူရမ်းမတယောက်က သူ့ကိုချစ်သောကြောင့် ပြုစားလိုက်ကြောင်း၊ ထိုပြုစားလိုက်သည့်နေ့ကစ၍ သူ့မှာ ရုပ်သေးစင်ပေါ်ထိုင်၍ မသိနိုင်တော့ဘဲ အရပ်ရပ်လှည့်လည်၍ ဆုံလည်နွားခဲ့သို့ နေရအကြောင်းများပင်ဖြစ်လေသည်။

x x x

“ထို့ကြောင့် ဘိုးမာဒင်မှာ ရောက်လေရာ အရပ်တိုင်း၌ မနှစ်လိုအပ်သော အနိဋ္ဌာရုံ၊ သူဆင်းရဲမဟုတ်ခဲ့၊ သူခပ်သိမ်းတို့၏ ကြင်နာစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ရေပေးခြင်း၊ အစာပေးခြင်း၊ နေထိုင်ခင်းပေးခြင်း၊ ချစ်ခင်ပျူငှါစွာခေါ်ခြင်း တည်းဟူသောကုသထွေလောကကြီး၏ ကောင်းမြတ်သောဆုထူးကို ခံယူရရှိခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် ဘိုးမာဒင်မှာ ထိုဆုထူးကိုခံခဲ့မင်မင် ရှိလှသော်လည်း မဟုတ်၊ နားဆင်သူတို့၏ ဆန္ဒကို ဖြည့်ပြီးလျှင် တထွာမျှသော ဝမ်းကိုဝစေပြီးလျှင်ပင်၊ လူနို့ မခံချင်သော အမူအရာဖြင့်၊ မိမိပေါင်းမိုးမို့ မို့ လှေကလေးဆီ၌ အမိအရပြန်သွားတတ်လေသည်။

x x x လူ့ဘောင်နှင့် ဝေးကင်းစွာ နေခြင်းသည် သူ၌နှစ်ခြိုက်စရာကောင်းသော ဝါသနာတခု ဖြစ်ဟန်တူသည်။

တကယ်တော့ ဇော်ဂျီ၏ ဇာတ်လိုက်သည် လူထူးလူဆန်းဖြစ်သည်။

လူအများကိုကိုယ်စားပြုနိုင်သော ဇာတ်လိုက်မျိုးမဟုတ်ကြောင့် သနားစရာကောင်းသော ဘိုးမာဒင်အတွက်စာဖတ်ခံစားမှုမှာ မပြင်းထန်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ဇော်ဂျီ၏သော့တွဲနှင့်နတ်ရုပ်၊ အရှင်ဦးသောဘိတနှင့်ကိုခင်၊ ကြင်မည့်သူစသော အခြားသောခေတ်စမ်းပုံပြင်များမှာလည်း နှစ်သက်စရာကောင်းပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော့တွင်ပြင်းပြသော ခံစားမှုမဖြစ်ပေါ်စေပါ။ အခြေခံအကြောင်းမှာ ၎င်းတို့သည် ၁၉၃၀ မတိုင်မီက အေးအေးသက်သာနိုင်လှသော တောလက်ကျေးရွာဘဝ သို့မဟုတ် တောမြို့ကလေးဘဝကိုသာ ထင်ဟုတ်ပေါ်ပြထားသောကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။ ဇော်ဂျီသည်ထိုပုံပြင်များကို ၁၉၃၀ ခုနှစ်မတိုင်ခင်ကရေးခြင်းဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်၊ သည်နောက်မှရေးခြင်းလည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။ အကယ်ရေးသော အချိန်မှာပင် နေမကျပါ။ စာရေးဆရာပျိုမုန်းသော ပြည်သူ့ဘဝ၏ကာလနှင့်ဒေသတို့ကသာ ပါနေဖြစ်ပါသည်။

သော့တွဲနှင့်နတ်ရုပ်တွင် တောမြို့ကလေးမှ ကုန်သည်ပွဲစား အသည်ကြီးပျက်များ၏ဘဝ၊ ဦးသောဘိတနှင့်ကိုခင်တွင် တောမြို့ကလေးမှစာရေးမကလေးနှင့်အလယ်အလတ်တန်းစားအောက်လွှာတို့၏ဘဝ၊ ကြင်မည့်သူတွင် တောရွာမှမုံ့ဟင်းခါးသည်မကလေးအကျောစိန်နှင့် လက်လုပ်လက်စား ဆင်းရဲသား မောင်တမြိုင်တို့၏ဘဝ၊ ပြည်သူ့ဘဝ တော်တော်ဒေါင့်စုံပါသည်။ အားလုံးမှာ အေးအေးသက်သာနိုင်သော ဘဝသာဖြစ်ပေ၏။

မင်းသုဝဏ်

ကျွန်တော်သည် မင်းသုဝဏ်၏ကဗျာများကို၎င်း၊ ပုံပြင်များကို၎င်း များစွာသဘောကျ နှစ်သက်၏။ သာမန် သဘောကျခြင်းမဟုတ်၊ တန်းတန်းစွဲသဘောကျခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ သူ၏စာများ

သည် ကျွန်တော့ရင်တွင်းတွင်ပြင်းပြသောခံစားမှုများဖြစ်ပေါ်စေပေသည်။ ပြင်းပြသောချစ်စိတ်၊ ပြင်းပြသောသနားစိတ် စသည်ဖြင့်။

မင်းသုဝဏ်၏ကဗျာများသည် လွယ်ကူသည်၊ နားဝင်ချိုသည်၊ အထက်တနေရာတွင် ကျွန်တော်ဖော်ပြခဲ့သလို စာပေပုံသဏ္ဍာန်အသစ်ဟုတ်မင်ဖန်တီးခြင်းမဟုတ်ပဲနှင့် သစ်လွင်သောအရသာကို ခံစားရပါသည်။ သူသုံးသောစကားများမှာလည်းအသစ်စက်စက်များမဟုတ်ပါ။ စကားလုံးသုံးနှုန်းမှုအရာတွင် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ဩဇာအများကြီးပါသည်ဟုထင်ပါသည်။ သို့သော် မင်းသုဝဏ်သည် ဂန္ထဝင်စာပေ၌ရှိပြီးဖြစ်သောစကားလုံးများကိုဖော်ထုတ်မှု၊ တွဲဖက်မှု သုံးနှုန်းမှုတတ်လှသဖြင့်၎င်း၊ ပြေပြစ်လှသဖြင့်၎င်း၊ အဟောင်းများဟုမထင်ရပဲ အသစ်များဟုသာထင်ရသည်။ ပြန်လည်ဖော်ထုတ်သုံးစွဲလိုက်သောစကားလုံးများတွင် စာဖတ်သူကအသစ်တွေ့နေရခြင်းဖြစ်၏။ ပြီးတော့ မင်းသုဝဏ်သည် စကားလုံးနည်းနည်းသုံးသလောက် အဓိပ္ပာယ်ကြွယ်ဝလှသည်။ ရှေးကဗျာဆရာတိုင်းကပြောဘူးသည်။ ကဗျာဆရာတိုင်းသုံးနှုန်းသောစကားလုံးများသည် ယူရေနိုယံကဲ့သို့ဖြစ်ရမည်။ ယူရေနိုယံသတ္တုယူနစ်တခုသည် ထူထည်နှင့်အလေးချိန်သေးငယ်လှသော်လည်း ယင်းမှထွက်လာနိုင်သော နျူကလီယာသတ္တိစွမ်းအင်သည် အတိုင်းမသိကြီးမားသည်။ မင်းသုဝဏ်၏စကားလုံးများသည် ဤသို့သောဂုဏ်အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသည်ဟု ကျွန်တော်ထင်လေသည်။ ထို့ပြင် သူဝေါဟာရများသည် အမျိုးသားဝေါဟာရများဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် မင်းသုဝဏ်ကို ကဗျာဆရာတယောက်အနေနှင့် များစွာအထင်ကြီးခဲ့ပါ၏။

မင်းသုဝဏ်ကို အလွမ်းအဆွေးသမားအဖြစ်ဖြင့် များစွာသောပုဂ္ဂိုလ်တို့က အကဲခတ်ထားကြသည်။ မင်းသုဝဏ်၏ကဗျာရေးစွဲပြင်ပါ အလွမ်းအဆွေးတို့က လွမ်းမိုးနေသည်။ အလွမ်းအဆွေးများလွန်းသောကြောင့် ဝေဖန်ကြသူထဲတွင် ကျွန်တော်လည်းပါခဲ့လေသည်။ ကျွန်တော်သာမက မစ္စတာဂျေအက်စ်ဖါနီဗဲလ်လည်းပါသည်။ (ဂန္ထဇယာကတွင် ၁၉၃၄-၃၅ လောက်က မစ္စတာဖါနီဗဲလ် အင်္ဂလိပ်လိုရေးသောဆောင်းပါးများ)

ကျွန်တော့အဖို့တော့ ခက်နေသည်။ ကျွန်တော်ကား နှစ်ကိုယ်ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းနှင့် တူနေသည်။ တဖက်က အလွမ်းအဆွေးများသွန်းသည်ဟု အပြင်းအထန် ဝေဖန်နေသည်။ အခြားတဖက်က မင်းသုဝဏ်၏ အလွမ်းအဆွေးစာများကို မကြိုက်ဘဲ မနေနိုင်ကြကုန်သည်မှ တန်းတန်းစွဲ ကြိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း အလွမ်းအဆွေးတွေကို ရေးနေသည်။ ကျွန်တော့ကိုယ်တိုင်တွင် ပြင်းထန်သော မျိုးချစ်နိုင်ငံရေးစိတ်ဓာတ်နှင့် ပါရှိမြစ်နုနယ်သော လူငယ်စိတ်ဓာတ်၊ အနုပညာသမားစိတ်ဓာတ်တို့ လွန်ဆူနေကြဟန်ရှိပါသည်။ မင်းသုဝဏ်၏ စာများသည် ကျွန်တော့နှလုံးသားတွင်ပြင်းပြသော ခံစားမှုများဖြစ်ပေါ်စေ၏။ သူ့အချစ်ရေးကြောင့် သူဖန်တီးလိုက်သော အလွမ်းအဆွေးကဗျာများသည် ကျွန်တော့ရင်တွင်း၌ အချစ်လှိုင်းများ လှုပ်ရှားစေ၏။ သူ၏သနားစဖွယ်ပုံပြင်များသည် ကျွန်တော့ ရင်တွင်း၌ သနားစိတ်များ အကြီးအကျယ်ဖိတ်စေ၏။

မင်းသုဝဏ်၏ အလွမ်းအဆွေးပုံပြင်များမှာ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ချစ်ရေး ကြိုက်ရေးဆိုင်ရာ အလွမ်းအဆွေးများချည်းမဟုတ်ပါ။ အနုပညာစိတ်ဓာတ် ယင်း အလွမ်းအဆွေးများသည် အနည်းစုံသာ ဖြစ်ပါ၏။

“ဘကြီးအောင်ညာတယ်” မှာ အလွမ်းအဆွေး ပုံပြင်ဖြစ်လေသည်။ ပန်းပုဆရာကြီးဦးအောင်က ဆင်စွယ်မင်းသမီးရုပ်ကလေး ထုနေသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းသားကလေးမောင်ချစ်က ဆင်စွယ်မင်းသမီးကလေးကို စွဲလမ်းတပ်မက်နေသည်။ ဘကြီးအောင်က “ငါတူ လိုချင်လို့လား၊ ငွေ ဝိ ယူခဲ့ရင် ဘကြီးပေးမယ်သိလား” ဟု ဆိုသဖြင့် ငွေ ဝိ ရအောင်စုသည်။ အရုပ်ထုပြီးသောအခါမူ ဘုန်းကြီးကျောင်းသား မောင်ချစ် ဆင်စွယ်မင်းသမီး ရုပ်ကလေးကို မရလိုက်၊ ဘောင်းဘီပြာဝတ် ဗောဉ်းထုပ်ဆောင်း အရာရှိကြီးက ယူသွားလေပြီ။ မောင်ချစ်ကလေး လွမ်းဖျားလွမ်းနာကျ၍ သေရှာလေ၏။ ဤဇာတ်လမ်းကို ဆွဲပြီး အဓိပ္ပာယ် ကောက်လျှင် ကိုယ်ပြုစုပျိုးထောင်ထားရသော ချစ်သူ သူများလက်ထဲသို့ ပါသွားရသော အချစ်ဇာတ်လမ်း အလွမ်းအဆွေးဟု ကောက်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် ရိုးရိုးစင်းစင်း အဓိပ္ပာယ်ကောက်လျှင်လည်း နာကျည်းဘွယ်ကောင်းသော ဘဝသရုပ် ပေါ်လှပါ၏။ ဘုန်းကြီးကျောင်းသားကလေး (သရေစာဖိုးမှ တနေ့ နည်းနည်းဖဲ့၍ ငွေ ဝိ သာ စုဆောင်းနိုင်ရှာသူကလေး) အရေးနိမ့်ပြီး၊ အရာရှိကြီးက အရေးသာသွားသည်။ အနုပညာသည် သူဆင်းရဲတို့အတွက်မဟုတ်၊ အနုပညာသည် မင်းစိုးရာဇာတိအဘို့သာဖြစ်နေပေသည်။ အမျိုးမျိုးနာကျည်းစရာ သနားစရာ လွမ်းစရာကောင်းနေ၏။

“လောကဓ” ဟူသော ခေတ်စမ်းပုံပြင်တွင် မင်းသုဝဏ်က ကျောင်းပြန်မထက်နိုင်ရှာသော တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူ မြဝတီရည်၏အကြောင်းကို လွမ်းစရာဆွေးစရာကောင်းအောင်ရေးထား၏။

ရွာမှ မြခင်နှင့် ထွေးညိုတို့သည် သူတို့လုပ်မြဲအတိုင်း ရွာရိုးလျှောက်၌ ထန်းသီးမှန်ရောင်းနေကြလေပြီ မြဝတီရည်ကတော့ ကျောင်းသို့ မပြန်နိုင်တော့ချေ။

မိုးတွေကျပြီး လယ်ကွင်းရေတွေဖွေးနေပြီ၊ မြဝတီရည်ကား ကျောင်းသို့ပြန်မသွားရတော့ချေ။

“ညိုမောင်းသော မိုးသားတို့ကို ဘေးတိုက်ပြု၍ အိမ်တန်း မြိုင်ယံသို့ ပျံသန်းနေသော ဗျိုင်းကလေးများကို မြော်ကြည့်လျက် ငွေဗျိုင်းဖြူ ပညာရှိရယ်၊ မြဝတီရည် ဒီမှာ ရှိတယ်လို့၊ ဒဂုံပျော်ခင်တစ်တို့ကို ပြောလိုက်ပါဘိ” ဟု တတုတ်တုတ်ရွတ်ဆို မှာကြားနေစဉ် အနောက်တွင် နေလုံးပျောက်လေပြီ၊ အမှောင်လည်း ထွက်လေပြီ၊ နေဝင်လျှင်နေထွက်ပြန်ဦးတော့မှာပါတကား။

ဤမြဝတီရည်ပုံပြင်ကလေးမှာ ထိုစဉ်က ကျေးလက်လူလတ်တန်းစားကလေးများ၏ ဘဝကို ထင်ဟပ်နေလေသည်။ လယ်သမား အတော်များများလုပ်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဆန်စပါးဈေးကောင်းစဉ်က ဝင်ငွေကောင်းကြသည်။ သားသမီးကို မြို့ပို့၍ ပညာသင်ပေးနိုင်ကြသည်။ ၁၉၃၀ ခုနှစ် စီးပွားရေးကပ်ကြီးကြောင့် စပါးဈေးအတုကျသွားသည်။ အခြားဒါဏ်ရာ ဒါဏ်ချက်တွေ တောထက်ကျေးရွာများသို့ ရိုက်ခတ်လာလေသည်။ ထို့ကြောင့် သားသမီးကို ကျောင်းပြန်မပို့နိုင်ကြတော့။

“မောင်ချိုနှင့်မောင်ညို” တွင် မင်းသုဝဏ်သည် လယ်သမားအလွမ်းအဆွေးမောင်ချိုသည် မောင်ညိုဟူသောနွားကလေးကို ညီအကိုလိုချစ်ပျစ်ပွဲနွဲ့ထား၏။

မင်းသုဝဏ်က မောင်ညို အကြောင်းကို “ကျွန်တော်နှင့်မောင်ချိုသည် နမောဗုဒ္ဓါယံသိဒ္ဓါ၊ အ၊ အာ၊ ဣ၊ ဤ အစရှိသော မြန်မာ

စာပေကိုတကျောင်းတည်း၊ တဆရာတည်းထံတွင် တက်ယူသင်အံ့ခဲ့ကြရ၏” ဟုမိတ်ဆက်လိုက်ပါသည်။ မောင်ချို၏ဆင်တော်သည် ထွန်တုံးထွန်တံတို့ဖြင့်အသက်မွေး၏။ ၁၂ ရာသီပတ်လုံးကွင်းတွင်နေ၍ လယ်သမားကြီးများ၏နွားကို မွေးဖက်အငှါးကျောင်း၏။ မင်းသုဝဏ်နှင့်မောင်ချိုတို့ ရှင်လူထွက်သောနေ့မှာ၊ လယ်သမားကြီးဦးသာပု၏နွားအုပ်မှ နွားကလေးတကောင် မွေးလေသည်။ နွားကလေးကိုမောင်ညိုဟုအမည်မှည့်လိုက်ကြလေသည်။ မောင်ချိုသည် မောင်ညိုကိုအချစ်ဆုံးဖြစ်လေသည်။ သုံးမိုးမျှကြာတော့ နွားကလေးများကို ခွဲဝေကြသောအခါ၊ မောင်ချိုတို့က မောင်ညိုကိုရလိုက်လေသည်။ သို့သော် ခေတ်ဆိုးကြီးဆိုက်ရောက်လာလေသည်။ “ခေတ်ကြီးဆိုး၍လာ၏။ စပါးဈေးသည်တနှစ်ထက်တနှစ် ဆုတ်ယုတ်သွား၏” “မောင်ချိုတို့သားအဘမှာ ကြေးလည်ပင်းခိုက်သွားလေ၏” “ကြေးရှင်က မောင်ညိုကို သိမ်းသွားလေ၏” စသည်ဖြင့် မင်းသုဝဏ်ကဖေပြုထားသည်။ မောင်ချိုမှာ “တတ်နိုင်သောအခါရွေးယူနိုင်ပါသည်” ဟူသောဂတိဖြင့်သာ အလွမ်းပြောနေရရှာလေသည်။

“ကုန်ကဒူး” မှာ ရှေးဟောင်းမွန်ပုံပြင်ကလေးကို မင်းသုဝဏ်က ခေတ်စမ်းပုံပြင်ကလေးအဖြစ်ဖြင့် ပြန်ရေးထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ကောက်စိုက်တံကိုင်၍ ကောက်စိုက်ရင်းသီချင်းဆိုနေသော ကောက်စိုက်သမကလေးသည် ပျော်၍ သီချင်းဆိုနေသည်မဟုတ်ကြောင်း ပလ္လင်ခံကာ လယ်ကူလီကောက်စိုက်သမတဝကို သရုပ်ဖော်သွားလေသည်။

“ဝပုလွေနှင့် သိုးငယ်” တွင် မင်းသုဝဏ်သည် ဆေးလိပ်အလုပ်သမားမိမိ၏ဘဝကိုသရုပ်ဖော်ထားလေသည်။ မယ်မိုးမြင့်

အလုပ်ကို ကြိုးစားလုပ်ရှာသည်။ တနေ့လုပ်မှ တနေ့စားရသည် မဟုတ်ပါလော။ သို့သော် ဆေးလိပ်ခုံပိုင်ရှင်သူဌေး၏ ကိုယ်စားလှယ်ကြီးဒေါ်မြက မယ်မိုးကိုမျက်နှာသာမပေး၊ အမြဲတန်း အပြစ်ရှာ၏။

“မယ်ခွေးတို့ ကျိတ်ဆုံတို့ လုပ်ပီးပီး၊ ညည်းတယောက်လဲလိုတော့တယ်၊ နက်ဖန်ဆေးလိပ် ၄၀၀ ကို နှေးခင်းသမ္ဗန်အမှီလိပ်ပီး ဆိပ်အရောက်ဆင်းပို့ လိုက်”

ဒေါ်မြခိုင်းသလိုသမ္ဗန်မှီအောင်ဆေးလိပ် ၄၀၀ ကိုအပြီးလိပ်ဈေးလေ၏။ သို့သော် အလုပ်ကားပြီး၏။ လိုရာသို့ကားမရောက်။ အပြစ်တင်ခံရခြင်းသာအဖတ်တင်၏။

“ပေါ်တော်မူ” တွင် သမ္ဗန်သမား ကိုမြတ်သာတို့ အိမ်သူအိမ်သားသုံးယောက်ကိုတွေ့ရသည်။ သူတို့မှာ တဝမ်းတခါးအတွက် နှေးကချွေး ခြေမကျအောင်အလုပ်လုပ်နိုင်မှ စားကြရလေသည်။ ထနေ့နှင့်တနေ့အလျင်မှီအောင်အလွန်ကြိုးစားရ၏။

“အသက်ကလေးရယ်တဲ့ ရှေ့စေလို၊ မြစမ်းရှင်၊ သွင်သွင်အေးဇာန်နဲ့ ဒေးသုံးလုံးခို” ဆိုသည့်အတိုင်း ဒေးသုံးလုံး ပေါ်တော်မူသူများကို ကိုမြတ်သာတို့ ဖူးလို၏။ မဖူးနိုင်ချေ။

သို့ဖြင့် မင်းသုဝဏ်သည် ဆင်းရဲသားကို ဇာတ်လိုက်ထားကာ သနားစရာ၊ လွမ်းစရာပုံပြင်များကို ရေးသားခဲ့လေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် လယ်ကူလီ နွားကျောင်းသား၊ လယ်ကူလီ ကောက်စိုက်သမ၊ ဆေးလိပ်ခုံအလုပ်သမားနှင့် သမ္ဗန်သမားများကို သနားကြရ၏။ သူတို့အတွက် လွမ်းခဲ့ရ ဆွေးခဲ့ရကြ၏။

မင်းသုဝဏ်၏ ခေတ်စမ်းပုံပြင်များတွင် သရုပ်ဖော်ထားသော ဆင်းရဲသားလူထုမှာ (များသောအားဖြင့်) ၁၉၃၀ ခုနှစ် စီးပွားရေးကပ်ကြီး၏ ဒဏ်ဆက်ခံရမှုကို ခံရသော ဆင်းရဲသားလူထု ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ထင်ပါသည်။ မင်းသုဝဏ် ထင်ဟုတ်သော သူထုဘဝသည် အေးအေးသက်သာမဟုတ်၊ မင်းသုဝဏ်၏ စာကို ဖတ်ရသောအခါ အေးစက်စက်မနေ၊ သူ့စာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကျွန်တော်တို့၏ခံစားမှုမှာ ပြင်းပြသည်။ သို့သော် ဝမ်းနည်းစရာကောင်းသည်မှာ ထိုသို့သော ဆင်းရဲသားလူထုဘဝကို ထင်ဟုတ်သော မင်းသုဝဏ်စာတို့သည် ထိုခေတ်တွင် စပြီး ထိုခေတ်တွင် ဆုံးခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ထိုခေတ် မြန်မာစာပေဘဝနှင့် ဂန္ထလောက

အထက်တနေရာတွင် ဖော်ပြပါရှိသည့်အတိုင်း ဂန္ထလောက မဂ္ဂဇင်းကို ၁၉၂၅ ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်ခဲ့သည်။

၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် “(၁) ဘာသာပြန်အရေးအသားကို အပေးရန် (၂) အခမဲ့စာကြည့်ခုံများ ဖွင့်လှစ်ရန် (၃) လှည့်လည်ဟောပြောခြင်းဖြင့် ဗဟုသုတဖြန့်ရန် (၄) လစဉ် မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဖော်အသင်းလုပ်ငန်းကို ကြော်ငြာရန်” စသော ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ပညာပြန့်ပွားရေးအသင်းကို ပါမောက္ခ ဦးဖေမောင်တင်၊ ဒေါက်တာဦးဆက်၊ မစ္စတာဖီနိုဗလ်စသော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများက တည်ထောင်ခဲ့လေသည်။

ထိုအသင်းက ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းကို လှူပြောင်းယူလိုက်သည့် ထိုအချိန်မှစ၍ တနေ့တခြား ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းသည် အသက်

အပြင်နှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအားဖြင့်သာမက အနှစ်သာရပါ ကျယ်ဝန်းလာလေသည်။ (စောင်ရေကား များလှပါ)။

ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းကို ပိုမိုအားပေးလျက်ရှိလေသည်။

“ကမ္ဘာ့ပညာစာပေတို့၏အနှစ်သာရကို မြန်မာလူမျိုးတို့သည် မြန်မာစာပေဖြင့် သိရှိခံစားရန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ရည်ရွယ်ချက်တခု ဖြစ်ပေ၏။”

(ဂန္ထလောကခေါင်းကြီး မတ်လ ၁၉၃၄)

ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းက ကျင်းပသော ဘာသာပြန်ပြိုင်ပွဲများတွင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသာမက ဟင်္သာတဦးဘိုးရင် (ဥပဒေပြုလွှတ်တော်အမတ်)၊ ပန်းတနော်ဦးသန်း၊ သခင်ဗသော်၊ စသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့လေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ညောင်ပျဉ်းပွားရေးအသင်းသည် ဘာသာပြန်ပြိုင်ပွဲများကို ကျင်းပပေးရသော်လည်း တခါ တခါ ရံပုံငွေမရှိ၍ ဆုမပေးနိုင်ခဲ့ချေ။

ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းသည် တက္ကသိုလ်ပရဂျက်တွင်းမှာ အခြေစိုက်စခန်း တည်ထောင်ထားသော်လည်း တက္ကသိုလ်ပရဂျက်ပြင်ပထိလည်း အာရုံစိုက်ခဲ့ပေသည်။ မြန်မာစာပေလောကတစ်ခုလုံးကို ခြုံ၍ ကြည့်မြင်ကာ မြန်မာစာပေလောကတစ်ခုလုံးကို ထင်ဟုတ်နိုင်ခဲ့ပေသည်။

ဥပမာ သူရိယသတင်းစာမှ သတင်းထောက် ဦးထွန်းဖေက မြန်မာစာအတ္ထုပ္ပတ္တိဟူသော စာအုပ်ကို ထုတ်ဝေသောအခါ ဂန္ထလောကက လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲကြိုဆိုကာ အကျယ်တဝင့် ရေးသားဖော်ပြခဲ့လေသည်။

ဂန္ထလောကဆောင်းပါးရှင်များဖြစ်သော ပန်းတနော်ဦးသန်း၊ သူရိယကန္တီ၊ တင်မောင်မြင့် (သိပ္ပံမောင်)၊ ဦးဘသန်းစသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မြန်မာစာပေလောကတခုလုံးကို ခြုံ၍ ဝေဖန် သုံးသပ်ကြသည်။ မြန်မာစာပေလောကတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော အခြေအနေများကို တင်ပြကြသည်။

၁၉၃၄ ခုနှစ် ဖေဖွာရီလထုတ်တွင် ပန်းတနော်ဦးသန်း က “၁၉၃၃ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာစာပေ” ဟူသော ဆောင်းပါးကို ရေးခဲ့သည်။ ဦးဗဂျီငိုရေးသော “ကြီးပွားချမ်းသာရေး”၊ ဦးထွန်းဖေ ရေးသော “မြန်မာစာအတ္ထုပ္ပတ္တိ”၊ သူရိယဦးသိန်းမောင် ရေးသော “သူရဲကောင်း ၄ ဦး” (မင်းရဲကျော်စွာ၊ တပင်ရွှေထီး၊ ဘုရင့်နောင်နှင့် အလောင်းဘုရား)၊ ဦးအုန်းမောင် ရေးသော “မြန်မာရာဇဝင်သစ်(ပထမတွဲ)”၊ ဦးဖိုးကျားရေးသော “ကျောင်းသုံးမြန်မာရာဇဝင်”၊ ကြီးပွားရေးမဂ္ဂဇင်းနှင့် တိုးတက်ရေးမဂ္ဂဇင်းတို့ ထွက်ပေါ်ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားလေသည်။

“ကြီးပွားချမ်းသာရေး” စာအုပ်ကို ရေးသားသော ဦးဗဂျီငို၏ အမည်ရင်းမှာ ဦးစိန်ဖြစ်လေသည်။ ဦးစိန်သည်ပင် တိုးတက်ရေး မဂ္ဂဇင်းကို ထုတ်ဝေသူဖြစ်၏။

ထိုနှစ်တွင် ဦးလှအဖက စီးပွားရေးပညာနှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ်တအုပ်ကို ရေးခဲ့လေသည်။

၁၉၃၄ ခုနှစ် မတ်လထုတ် ဂန္ထလောကတွင်ကား “တင်မောင်မြင့်” က ယခင်က ပေါ်ခဲ့ဘူးသော တမူးတန် တပဲတန် ပြဇာတ်များအကြောင်း၊ ထို့နောက်မှ ပေါ်ထွက်လေသော လုံးချင်းဝတ္ထုရှည်များအကြောင်း၊ ထိုမှတဖန် တမတ်တန်ဝတ္ထု

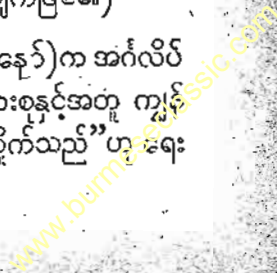
များ ထုတ်ဝေသော “ပျော်တော်ဆက်” “အောင်တော်မူ” “နှစ်ပါးကြည်” “ကြည်တော်မူ” “ရွှေလိပ်ပြာ” စသော ဝတ္ထုတို တွဲအုပ်များအကြောင်း ရေးသားဖော်ပြလေသည်။

တင်မောင်မြင့်က စာပေထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်းများ တည်တန့် ခိုင်မြဲခြင်းမရှိသည်ကိုရေးသား၏။ “ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းစလိုက်ရာ၊ လန်ဒန်အတ်၊ ဗြိတိသျှဘားမား၊ ကဝိမျက်မှန်စသည်ဖြင့် ဝတ္ထုမဂ္ဂဇင်းတွေ ခန့်ပြီ။ ဒဂုန်မှတပေါ် အားလုံးပျက်စီးကုန်၏”

မန္တလေးမြို့ ၃၁ လမ်းမှာ ဝိဇ္ဇာတော်လစဉ်စာတမ်း အတွဲ ၁၊ အုပ်စဉ် ၁ (အဖိုး ၈) ထွက်လာလေရာ၊ ၁၉၃၄ ခုနှစ် ဇွန်လထုတ် ဂန္ထလောကက “အထက်တန်းအကျဆုံးသော မဂ္ဂဇင်းတစောင်ဖြစ် သည်” ဟုမှတ်ချက်ချကာ ကြိုဆိုလိုက်လေသည်။ (မှတ်ချက်။ မဂ္ဂဇင်း ဤသော အင်္ဂလိပ်စကားကို လစဉ်စာတမ်းဟု မြန်မာပြန်ထားသည်။ ဤမှာ ရှစ်ပုံဖြစ်သည်။ ယခုခေတ် ပြား ၅၀ ဖြစ်၏)

၁၉၃၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လထုတ် ဂန္ထလောကတွင် ဦးဘသန်း၏ “မြန်မာဝတ္ထုများ” ဟူသော ဟောပြောချက် ပါလာလေသည်။ ချင်ပေါင်ရွက်သည်မောင်မိုင်း၊ ခင်မြင့်ကြီး၊ သန်းသန်း၊ ရွှေပြည်စိုး စသည့်ပင်စသော ဝတ္ထုများမှ နောက်ဆုံးပေါ် ဝတ္ထုများအထိ တင်ပြထားသည်။ (အင်္ဂလိပ်လိုဟောပြောချက်ဖြစ်၏)

ထိုအပတ်ဂန္ထလောကမှာပင် ဦးသန်း (ပန်းတနော်) က အင်္ဂလိပ် ဆောင်းပါးရေးထားရာ “စာတတ်သူ အများစုနှင့်အတူ ကျွန်ုပ်တို့ သိသည့် အချစ်ဝတ္ထု ကောင်းကောင်းကိုကြိုက်သည်” ဟု ရေးထားလေသည်။

၁၉၂၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် ဂန္ထလောကတွင် စာရေးဆရာ သူရိယကန္တိက စာဘတ်ဝါသနာ ပျိုးထောင်ကြရန် ဆော်ကြော သော ဆောင်းပါးတစောင် ရေးခဲ့၏။

“စာဘတ်ဝါသနာ မပါလျှင် လင်္ကာစာအုပ်ဖြင့် မစမူ၍၊ အောက်ပါစာအုပ်များဖြင့် ဝါသနာပါလာရန် အချိန်မှန်မှန် ဘတ်သင့်ပေသည်။ (၁) ရွှေပြည်စိုးဝတ္ထု (၂) စပယ်ပင်ဝတ္ထု (၃) တောင်ယာတောက် မောင်တာနော ဝတ္ထု (ဆရာသင်) (၄) နတ်ရွှင်နောင်ဝတ္ထု (ဦးမောင်ကြီး) (၅) ဦးယုညဝတ္ထုပေါင်းချုပ် (၆) ဦးပေါ်ဦးလျှောက်ထုံး (၇) သံဝေဂဝတ္ထု (၈) သဲမြညာ ဝတ္ထု (ပီမိုးနင်း) (၉) ပေတဝတ္ထု (၁၀) ရူပနန္ဒီဝတ္ထု (၁၁) မောင်စံသူဆိုမှာတမ်း (၁၂) ဂန္ထီရကဗျာကျမ်း (၁၃) ခေတ်စမ်း ပုံပြင်များ (၁၄) မင်္ဂလသုတ်အကျယ်တွင် (ဦးဘိုးစိန်)”

ထိုစဉ်က ၂ပဲတန် (၂ပဲ=တမူး=၁၂ဒိုပြား) ဝတ္ထုများပေါ် နေရာ ၁၉၂၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လထုတ် ဂန္ထလောက (အင်္ဂလိပ်စာပိုင်း) ခေါင်းကြီးက၊ အပေါ်စားဖြစ်သော ထိုဝတ္ထုများကို ရှုံ့ချထား လေသည်။ အပေါ်စား ဝတ္ထုများကို တလတလ ၃၀၀၀ ဝမျှထုတ် ဝေနေကြသည်ဆို၏။

“မိုးညှင်းဆရာတော်က ထိုကဲ့သို့သောဝတ္ထုများကို မီးရှို့ သည် အထိ ရှုံ့ချခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆရာတော်သုံးသောနည်းကို သုံးမည်မဟုတ်သော်လည်း ထိုဝတ္ထုမျိုးများ မလိုလားအပ်ပုံနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာတော်နှင့် တသဘောဖြစ်ပေ၏” ဟု ရေးခဲ့လေ သည်။

အမှန်မှာ မိုးညှင်းဆရာတော်နှင့် ဂန္ထလောကတို့တွင် ခြားနား မှုရှိလေသည်။ မိုးညှင်းဆရာတော်က ကာလပေါ် ဝတ္ထုဟူသမျှကို

ရှုံ့ချသည်။ အပေါ်သို့လားစေမည့် အရာဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ ဂန္ထ လောကကမူ အပေါ်စားဝတ္ထုများကိုသာ ရှုံ့ချခြင်းဖြစ်လေသည်။ ထိုမှီသောဝတ္ထုများကိုလိုလားသည်။

ပန်းတနော် ဦးသန်းကား တမူးတန်ဝတ္ထုများကို သိမ်းကျုံး မြီး မရှုံ့ချပါ။ တမူးတန်ဝတ္ထုများအဖြစ်ဖြင့် ထွက်လာသော ထစ်သမား၊ ဗမာဟစ်တလား၊ ဒဂုံ၊ ခေတ် စသော အရေမရအပတ် ခေ ဝတ္ထုများကိုသာ ကွက်၍ ဝေဖန်ခဲ့လေသည်။ ဗမာဟစ်တ ထားမှာ စာရေးကြီး ဦးဉာဏရေးသော အပေါ်စားဝတ္ထုဖြစ်၏။ ဦးသန့်သည် ဦးဉာဏကို အခြားသောစာများအတွက် လေးစား ဝါသည်။ ဦးဉာဏက ကိုယ်ဂုဏ်သိက္ခာကို မစောင့်စည်းပဲရေး ဆတ်လိုက်သော ဤအပေါ်စားဝတ္ထုမျိုးကိုကား ရှုံ့ချရမည်သာ ဖြစ်သည်ဟုဆိုပါသည်။

စာအုပ်ဈေးကွက်တွင် ပေါ်ထွက်နေသောစာအုပ်များကို ခြေ ခြေမြစ်မြစ်ဝေဖန်ပြီးနောက် ဦးသန့်သည် စာရေးဆရာတွေ “ဘာ အကြောင်းရေးကြမည်လဲ” ဟူသောပြဿနာကို ဆွေးနွေးထား လေသည်။

“သည်လိုဆိုလျှင်ပင် ဘာအကြောင်းရေးမည်နည်း၊ သင်လုပ် ကြည့်ရသည်မှာ၊ သင်ရေးလိုသောတခုတည်းသော အကြောင်း အရာမှာ စာရေးလိုခြင်းအကြောင်းသာဖြစ်လေသည်။ သင့်ဝတ္ထု များတွင် ထင်ဟတ်ရမည့်ကမ္ဘာလောကသည် ပြည်သူများနှင့် ကြည့်နက်နေသည်။ ပြည်သူများသွားလာလှုပ်ရှားပြီး အောင်ရွက် သောအရာများသည် သင့်စိတ်အာရုံ၏ကို ဆွဲဆောင်မှုရှိဟန် သာ။ ထိုသို့ဆိုလျှင် သင်သည် ထိုပြည်သူအမျိုးသား အမျိုးသမီးတို့

၏ စိတ်လှုပ်ရှားမှုများ၊ အောင်မြင်မှုများနှင့် ဆုံးရှုံးမှုများကို အဘယ်သို့နားလည်နိုင်ပါအံ့နည်း။”

(From a School Window ဟူသော ဦးသန်း၏ဆောင်းပါးမှ ၁၉၃၅-ခုလိုင်။)

ဦးထွန်းဖေ အယ်ဒီတာချုပ်အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော မြန်မာ့နေ့စဉ်သတင်းစာထွက်မည့်ဟု သိရသောအခါ ဂန္ထလောကက အောက်ပါအတိုင်းမှတ်ချက်ချခဲ့လေသည်။

“မြန်မာပြည်တွင် စာအုပ်ကောင်းထွက်ဝေခြင်းဖက်၌ နည်းပါးသလောက် သတင်းစာမဂ္ဂဇင်းများထုတ်ဝေခြင်း၌ ခြားခြားနားနားများပြားလာလေသည်။”

ကျွန်တော်တို့အရင် လယ်တီပုဏ္ဏိတ ဆရာဦးမောင်ကြီး၊ ဒဂုန်ရွှေများ၊ ဒဂုန်ဇေယျစသောဆရာကြီးများသည်၎င်း၊ ကျွန်တော်တို့သည်၎င်း၊ ဝတ္ထုတို ဝတ္ထုရှည်များကို ရေးကြ၏။ များသောအားဖြင့် ဝတ္ထုရေးနည်းနိဿည်းစသည်တို့ကိုဖတ်ပြီး၊ သို့မဟုတ် သင်တန်းတက်ပြီးမှ ရေးကြသည်မဟုတ် “အတုမြင်အတတ်သင်” သဘောနှင့် ရေးကြခြင်းဖြစ်လေသည်။ သို့သော်အလုပ်မှ သဘောတရားထုတ်ယူပြီး ပြန်လည်သုံးသပ်ကြရပါ၏။

ဂန္ထလောကတွင် ဆရာအချို့သည် မြန်မာဝတ္ထုရှည်များအကြောင်း၊ မြန်မာဝတ္ထုတိုများအကြောင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်းပါးရေးလေ့ရှိကြပါသည်။

သူရိယကန္တိက “ဝတ္ထုရေးလိုသော်” ဟူသော ဆောင်းပါးနှင့် မြန်မာဝတ္ထုတိုများ အကြောင်းဆောင်းပါးကို ရေးရန်အောက်ပါအတိုင်း ကောက်ချက်ချခဲ့လေသည်။

“ဝတ္ထုတိုရေးခြင်းမှာ ဝတ္ထုရှည်ကြီးရေးသားရသည်ထက် အပေါင်းများစွာခက်လေသည်။

x x x

“ဝတ္ထုတိုများမှာ ထိုသို့မဟုတ်၊ တိုတိုတုတ်တုတ် လိုရင်းကို ချုပ်၍ စကားလုံး အပိုမပါစေရပေ။ ဇာတ်ကွက်လည်လေအောင် ဇာတ်လိုက်သရုပ်လည်း တဖြေးဖြေးပေါ်လေအောင် ရေးရသည်” ဂန္ထလောကသည် ထိုစဉ်က မြန်မာမဂ္ဂဇင်းများ အခြေအနေအထားအောက်ပါအတိုင်း ရေးသားဖော်ပြခဲ့လေသည်။

“မြန်မာ့အလင်း၊ ပညာ့အလင်း၊ သူရိယ၊ လောကသာ၊ ဗြဟ္မစာပေ၊ ဗြဟ္မစာပေ၊ လန်ဒန်အတ်၊ မျိုးချစ်၊ ဇေယျ၊ ဒီးဒုတ်၊ ဒဂုန်၊ သံပျက်မှန် မဂ္ဂဇင်းတို့မှာ ထင်ရှားသော မဂ္ဂဇင်းများ ဖြစ်ကြသည်။ x x x ၎င်းတို့အနက် ဒီးဒုတ်၊ သူရိယ၊ ဒဂုန် မဂ္ဂဇင်းတို့မှသာ အခြားမဂ္ဂဇင်းတို့မှာ ပျက်စီးကုန်ကြလေပြီ။ မြန်မာမဂ္ဂဇင်းစောင်၏ ပျမ်းမျှအသက်မှာ ၂ နှစ်ထက်ကျော်မည်မဟုတ်ပေ။

“ယခု ကြီးပွားရေး၊ တိုးတက်ရေး၊ ပြုပြင်ရေး၊ ဆယ်သန်း၊ မြန်မာပြည်၊ ရွှေဗမာ၊ တက်ခေတ်၊ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်၊ မြန်မာပညာရေးသည်ဖြင့် မြန်မာမဂ္ဂဇင်းသစ်များ ပေါ်လျက်နေ၏။ စာဆိုသား၊ အမျိုးသားဟူသော မဂ္ဂဇင်း ၂ စောင်လည်းပေါ်ဦးမည်” စာရေးဆရာများ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေမှာ နိမ့်ကျလျက်ကြောင်း၊ စာကောင်းပေကောင်းမထွက်သည့် အကြောင်းများကြောင့် ယင်းသည်လည်း အကြောင်းတရပ် ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိထားခဲ့လေသည်။

“အမြစ်တည်း ဟူသော စာရေးဆရာများကို ထိုက်သင့်သည့် အထက် မထောက်ပံ့ဘဲ အပွင့်အဖူးတည်းဟူသော မဂ္ဂဇင်းကိုယ်

စားလှယ်တို့အားသာကော်မီရှင်များ အမြောက်အမြားပေးနေပါလျှင် ထိုမဂ္ဂဇင်းမှာ ကြာရှည်တည်မည် မဟုတ်ပေ”

(ဂန္ထလောက နိုဝင်ဘာ ၁၉၃၅)

သို့ဖြင့် ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းသည် ကျွန်တော်တို့ တက္ကသိုလ်ရောက်၍ ကလောင်စသွေးကြသော အချိန်တွင် ထို့ခေတ်က မြန်မာ့စာပေလောက တခုလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော မဂ္ဂဇင်းဖြစ်လာခဲ့ပေသည်။

အခန်း ၇

ဆရာလွန်းနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း

ရွှေဘို မဲဆန္ဒနယ်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပြု လွှတ်တော်အမတ် ဦးသုတ ကွယ်လွန်သောကြောင့် ၁၉၃၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ကြားရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပေးရလေသည်။

တို့ဗမာအစည်းအရုံးက ထိုကြားရွေးကောက်ပွဲကို ဦးဗမာဝါဒ ဖြန့်ရေးအတွက် အသုံးချရန် ဆုံးဖြတ်ကာ သခင်ဗသောင်းအား ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်စေရန် အမည်စာရင်းတင်သွင်းလိုက်လေသည်။ တို့ဗမာအစည်းအရုံးအနေနှင့် ပထမဆုံးအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲကို ဝင်ခြင်းဖြစ်ပေ၏။

သခင်ဗသောင်းကို ကူညီ၍ ဟောပြောကြရန် ရွှေဘိုသို့ သခင် သိန်းမောင်ကြီး၊ သခင်ဗစိန်နှင့် သခင်ထွန်းရွှေတို့ လိုက်သွားကြလေ၏။ သခင်သိန်းမောင်ကြီးကား ဗိလပ်မှ ပညာတော်သင်အဖြစ်ဖြင့် ပြန်လာပြီးနောက် သခင်ဗသောင်းနှင့် အတူ တို့ဗမာအစည်းအရုံးကို တည်ထောင်သောကြောင့် ဗိလပ်ပြန် သခင်သိန်းမောင်ကြီးဟု အမည်တွင်နေ၏။ သခင်ဗစိန်ကား (အထက်လနေရာတွင်

ကျွန်တော် ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်အတိုင်း) ယူနိုဘာစီတီ ဘီအေ အထက်တန်းမှာ ပညာသင်ဆဲဖြစ်၏။ သခင်ထွန်းရွှေမှာ သခင် သိန်းမောင်ကြီး၏ ညီဖြစ်ပြီး တောင်ငူမှာ ကျောင်းဆရာလုပ် လျက်ရှိလေသည်။

သူတို့သည် ရွှေဘိုမဲဆန္ဒနယ်တွင် ရွေးကောက်ပွဲ ကာလကို ကောင်းစွာ အသုံးချလျက် တရားပွဲပေါင်း ၄၀ ကျင်းပခဲ့ကြလေ သည်။ နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တို့၏ အုပ်ချုပ်ရေးစံနစ်ဆိုးကို ပစ်ပစ် ခါခါဟော်ထုတ်ပြီး အစိုးရအမှုထမ်း၊ အရာထမ်းကြီးငယ်တို့နှင့် အင်္ဂလိပ်အင်္ဂလိပ်တော်ရိများကို လက်ပါးစေ သစွာဖောက်ဖျားစေ ဖြစ်ဖြင့် ရှိခဲ့ကြ၏။ “ဤဗမာပြည်သည် ငါတို့ပြည်ဖြစ်သည်။ အရွှေက နေမင်းကြီးသည် နေစဉ်မလွဲမသွေ ထွက်ပေါ်လာနေရ သကဲ့သို့၊ လွတ်လပ်ရေးကြီးသည်လည်း ကေန ငါတို့လက်သို့ ရောက်လာရမည်။ ဤသို့ရောက်လာရန်မှာ တို့ဗမာအားလုံးညီညွတ် ရန်လိုသည်” စသည်ဖြင့် လေသံပြင်းပြင်းဖြင့် ဟောပြောကြလေ

အစိုးရအာဏာပိုင်များသည် သခင်ခေါင်းဆောင်များ၏ဟော ပြောချက်များကို များစွာ မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်ကြသည်။ အစိုးရကို အကြည်အညို ပျက်စေသည်ဟု ယူဆကြသည်။ သို့သော် ရွေး ကောက်ပွဲက ရှိနေသောကြောင့် မည်သို့မျှ အရေးယူ၍ မရ ထို့ကြောင့် ရွေးကောက်ပွဲပြီးသောအခါအထိ အောင်ခံနေခဲ့ကြ န်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲပြီးလျှင် ပြီးချင်း အစိုးရ အာဏာပိုင်တို့သည် ပုန်မ ၁၄၄ ထုတ်ပြီး သခင်ဗသောင်းတို့ လူစုအား ၂၄ နှာရီ

အတွင်း ရွှေဘိုနယ်မှ ထွက်ခွာသွားရမည်ဟု အမိန့်ပေးလိုက်လေ သည်။ သခင်ဗသောင်းတို့က မထွက်ခွာနိုင်သေးဟု ငြင်းဆန်ကြ သည်။ ထို့ကြောင့် သခင်ဗသောင်းတို့ ၄ ဦးကို အာဏာဖိဆန်မှု ဖြင့် ရုံးတင်တရားစွဲကာ ထောင်သုံးလကျလိုက်လေ၏။

ဤအကြိမ်သည် သခင်များအဖို့ ပထမဆုံး အကြိမ်ထောင်ချ ခံခြင်းဖြစ်လေ၏။ ဤသတင်းသည် အမှဟုတ်ချင်း ပျံ့လွင့်ကာ ရွှေဘိုနယ်တွင်သာမက ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ မြင်းခြံ၊ တောင်ငူ စသော မြို့ကြီးမြို့ငယ်များတွင်ပါ လှုပ်ရှားသွားလေသည်။ နေရာ အတော်များများတွင် လူထုအစည်းအဝေး ကျင်းပကာ သခင် များအား ဖမ်းဆီး ထောင်ချခြင်းကို ကန့်ကွက် ကြလေသည်။ အကုန်မှာဆိုလျှင် ကြည့်မြင်တိုင် ဥယျာဉ်တိုက်၌၎င်း၊ ရွှေတိဂုံ နန်းတော် ဘုရားဂေါင်တန်ဆောင်ကြီး၌၎င်း၊ တက္ကသိုလ်၌၎င်း၊ စည်းအဝေးကျင်းပပြီး ကန့်ကွက်ခဲ့ကြ၏။

တက္ကသိုလ်တွင်သခင်ဗတင်နှင့် ကျွန်တော်တို့သည် ကန့်ကွက် စေတက် လျှို့ဆော်စည်းရုံးခဲ့ကြသည်။ သခင်ဗတင်မှာ ရခိုင် မျောင်းသားကြီးဖြစ်၍ တီအယ်လ် (ဥပဒေတန်း) တင်တက်နေ သည်။ (ယခုဝတ်လုံတော်ရ ဒေါက်တာဦးဘတင်ဖြစ်သည်)

ကျွန်တော်သည် တက္ကသိုလ်တွင် လျှို့ဆော်စည်းရုံးရုံမက၊ ရွှေဘို ကုန်းတော်ပေါ်မှာ ကျင်းပသောလူထု အစည်းအဝေး တွင်ပါဝင်ကာ ကန့်ကွက်အဆိုကို ထောက်ခံခြင်း၊ လျှို့ဆော် စာပြောခြင်းစသည်ဖြင့် ပြုခဲ့လေသည်။ မှတ်မိသေး၏။ ကျွန် တော်သည် အစိုးရအရာရှိတို့အား နယ်ချဲ့ အိမ်စောင့်ခွေးများအဖြစ် နှိုင်းခိုင်းကာ အကြီးအကျယ်ရှု ခဲ့လေသည်။

(ကျွန်တော်သည် ယခုရေးသားရာတွင် “လူထု” “နယ်ချဲ့” စသောစကားလုံးများကို သုံးစွဲထားသော်လည်း၊ ထိုစဉ်က ထိုစကားလုံးများမပေါ်ခဲ့သေးချေ။ သို့မဟုတ် မသုံးစွဲခဲ့ကြသေးချေ။)

သခင်ဗသောင်းတို့လူထုကို ရွှေဘိုထောင်တွင် ကြာကြာမထူးဘဲ မန္တလေးထောင်သို့ ရွှေ့ပြောင်းလိုက်၏။ ထောင်အာဏာပိုင်တို့က ၎င်းတို့အား နှိပ်စက်ကြသောအခါ၊ သခင်ခေါင်းဆောင်များသည် အစာအငတ်ခံဆန္ဒပြကြလေသည်။ ထိုအခါတတိုင်းပြည်လုံး လှုပ်ရှားသွားရုံမက၊ ဗီလပ်ပီလီမန်သို့ ဂယက်ရိုက်သွားလေသည်။ သခင်များ၏ မိတ်ဆွေ ဗီလပ်ပြန် ဦးကျော် (နောင် အရှေ့ကျော်ဟုတွင်သူ) မှတဆင့် ပါလီမန်အမတ် မစ္စတာဒရိုင်းဘတ်က သိရှိသွားပြီး ပါလီမန်တွင် မေးခွန်းထုတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

တဖက်တွင်လည်း ကျွန်တော်တို့သည် ဥပဒေကို အသုံးချကာ ရန်ကုန် ဟိုက်ကုတ်ရုံးကြီးတွင် အယူခံ ကြလေသည်။ သခင်ဗသောင်းတို့အတွက် ဝတ်လုံတော်ရ သခင်ချန်ထွန်း (ရှေ့ကျော် ချုပ်ကြီးဟောင်း ဝတ်လုံတော်ရ ဦးချန်ထွန်း) က ရှေ့နေလိုက်လေသည်။ သို့ဖြင့် ထောင်တရားကျခံရပြီးနောက် သခင်ဗသောင်းတို့ လွတ်လာကြလေသည်။

ထောင်မှလွတ်လာကြသောအခါ၊ သခင်ဗသောင်းတို့ လူထုသည် ဆရာလွန်း (အမျိုးသားကောလိပ်မှ ပရိဖက်ဆာဟောင်း ဆရာလွန်း) ကိုသွားပြီး ဂါရဝပြုကြလေသည်။ သူတို့က ကျွန်တော့်ကို ဆရာလွန်းထံခေါ် သွားခဲ့ကြ၏။ ဆရာလွန်းကို ကျွန်တော် ပထမဆုံးတွေ့ခြင်းပေတည်း။ ကျွန်တော့်စိတ်ကို များစွာထူ

ဈားစေပြီး ကျွန်တော့်မှတ်ဉာဏ်တွင် နက်ရှိုင်းစွာ စွဲထင်နေစေသော တွေ့ဆုံခြင်းဖြစ်ပါ၏။

ထိုသို့တွေ့ဆုံခြင်းသည် သခင်ပေါက်စသောမက၊ စာရေးဆရာပေါက်စလည်းဖြစ်သော ကျွန်တော့်အဖို့ ရေးကွက်ကောင်းတခု ဖြစ်ခဲ့ပါလေသည်။

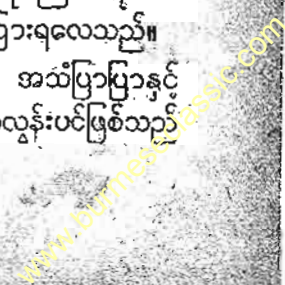
“ရာသီကား ဆောင်းတွင်းဖြစ်၏၊ အချိန်ကား ည ရှစ်နာရီလောက်ရှိလေပြီ။ ဆရာလွန်းအိမ်မှာတထပ်အိမ်ကလေးဖြစ်သည်။ ထာသာမှန်အိမ်ကြီးတခုဖြင့် အိမ်ကိုအလင်းရောင်ပေးနေလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ၅ ယောက် အိမ်ပေါ်သို့ရောက်လျှင်ပင် ထိုင်ကြထိုင်ကြဟု မိန်းမတယောက်က ကုလားထိုင်များပေါ်တွင် အထိုင်ခင်းလေသည်။ ကုလားထိုင်များမှာ စာပွဲဝိုင်းအနက်ကြီး ပတ်ဝန်းကျင်၌ရှိလေသည်။ မကြာမီ အသက် ၆၀ တွင်း အဘိုးကြီးတဦး ရောက်လာလေသည်။

ထိုအဖိုးကြီးကား အသားလပ်လပ်၊ အရပ်အမောင်းကောင်းကောင်း၊ အသားအရေ ခပ်တင်းတင်းဖြစ်လေသည်။ တပတ်လျှိုထောင်ထုံးဖျင်အင်္ကျီလက်ရှည်ကိုဝတ်၊ မြဲပြာပုဆိုးကိုခပ်တိုတိုခါး၌ ဝတ်ထားလေသည်။ နှုတ်ခမ်းမွှေးပါးပါးလည်းရှိလေသည်။

“အော်-မောင်သခောင်းတို့ကိုး၊ ထိုင်ကြ၊ ထိုင်ကြ” ဟု လေဆေးအေး၊ ရွှေကျီးညို အသံဖြင့် ပြောသည်ကိုကြားရလေသည်။

“ဟုတ်တယ်ဆရာ” ဟု သခင်ဗသောင်းက အသံပြာပြာနှင့် ငြိမ်ပြောတော့မူ၊ အင်း သည်ဘကြီးကား ဆရာလွန်းပင်ဖြစ်သည် ဟု ကျွန်တော်သိတော့သည်။

“မင်းတို့ ဘယ်တုန်းက ရောက်ကြသလဲ”

“ကနေ့ဘဲဆရာ၊ ဟောဒါက သခင်ဗစိန်၊ ဟောဒါက သခင်ထွန်းရွှေ၊ ဟောဒါက သခင်ထွန်းရွှေအကို သခင်သိန်းမောင်တဲ့ ဆရာ။ သည်ကတော့ သခင်လောင်းကလေး ယူနီတာစီတီ ကျောင်းသား သခင်သိန်းဖေတဲ့ဆရာ” ဟု အသိဖွဲ့ပေးလေ၏။

၎င်းနောက် သခင်ဗစိန်နှင့် သခင်ဘသောင်းတို့က အဘယ်သို့သော တရားကိုဟောသဖြင့် တရားစွဲခံရပုံ၊ တရားသူကြီး စစ်ဆေးချက်ကို ပြန်လှန်ဖြေပုံ၊ နောက်ဘာကြောင့်ထောင်ကျပုံ၊ ထောင်တွင်း၌ အညှင်းခံရပုံ၊ တုတ်နှင့်အရိုက်ခံရပုံ၊ အစာငတ်ခံရပုံ တို့ကို ပြောပြကြလေသည်။ ယင်းသို့ပြောကြသည့် အတောအတွင်း လူတော်တော်အဖန်၊ ထန်းလျက်၊ မရွေး၊ လဘက်တို့ဖြင့်ညွှန်၏။ ဆရာကြီးကိုယ်တိုင် လဘက်ရည်ဖွဲ့၍ပေးလေသည်။ နောက်ဆရာကြီးက

“အေးလေ လုပ်ကြကွာ ဆရာတို့တော့ အသက်ကြီးသွားပြီ မင်းတို့လူငယ်တွေ လုပ်မှဘဲ ဖြစ်မြောက်မှာဘဲဟေ့ ၊ ကြီးစားကြပါကွာ၊ ဆရာတို့မသေခင် မြင်သွားစမ်းပါရစေ၊ လူကြီးတွေတော့ အားမကီးနှင့်တော့ဟေ့ ၊ အကောင်းတယောက်မှမရှိဘူး”

“ဟုတ်တယ်ဆရာ၊ လူငယ်တွေဘဲ ကြီးစားရတော့မှာဘဲ ကျွန်တော်တို့တော့ ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ် တိုင်း ပြည်အကျိုး ကြည့်ပြီး ကြီးစားရတော့မှာဘဲ” ဟု သခင်ဗစိန်ကပြောလေ၏။

“အေးလုပ်ကြမှပေါ့၊ ဒါထက် ငါတို့မင်းတို့မှာ သတင်းစာစောင်တော့ရှိမှကိုက်မယ်ကွဲ့ ၊ ၂၁ ဦးဆိုရင်ကွယ် သူရိယတစောင်ကြောင့် သိပ်ဖန်နေတာကွ၊ ဆရာလဲကူမယ်၊ တတ်နိုင်တဲ့ ဖက်တော့ ထာမဆို ခိုင်းကြဟေ့ - ကြားလား”

“ထိုသို့ပြောပြီးနောက် တိုင်းရေးပြည်ရေးစကားများ အတော်ကြာအောင် ပြောကြလေသည်။ နောက်ဆရာကြီးအိမ်မှ ပြန်လာခဲ့ကြတော့သည်။”

ကျွန်တော်သည် ဤသို့လျှင် ဆရာလွန်းနှင့် ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်းကိုဆရာလွန်းအတ္ထုပ္ပတ္တိ၌ မှတ်တမ်းတင်ခဲ့လေသည်။ ဆရာလွန်း အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ၁၉၃၅ ခုနှစ် မေလ လောက်ကစ၍ ဒီးဒတ်ဂျာနယ်၌ မောင်သိန်းဖေဟူသော နာမည်ရင်းဖြင့်ရေးသားခဲ့၏။ ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် နဂါးနီစာအုပ်အသင်း ပေါ်သောအခါ နဂါးနီ၏ ပထမဆုံးသော စာအုပ်အဖြစ်ဖြင့် ဆရာလွန်း အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။

ဆရာလွန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ

သခင်ဗသောင်းက မိတ်ဆက်ပေးသောကြောင့် (ပရိယတ်ဆာ) ဆရာလွန်းနှင့် သိကျွမ်းရပြီးနောက် ကျွန်တော်သည် နောက်ထပ် အကြိမ်ကြိမ်ဆရာကြီးထံသို့ရောက်ခဲ့ကာ ခင်မင်ရင်းနှီး သွားလေသည်။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့တွင် ကျွန်တော်သည် စာကြည့်တိုက်မှူးတာဝန်ကိုယူရ၏။ သမဂ္ဂ စာကြည့်တိုက်တွင် စာအုပ်များများမရှိ၊ ရှိသမျှသောစာအုပ်များ ကားကောင်းပါ၏။ အိုင်ယာလန်လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ၊ အိန္ဒိယလွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲနှင့် အခြားနိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများနှင့် ပတ်သက်သောစာအုပ်များဖြစ်ပါ၏။ ရုရှတော်လှန်ရေးနှင့်ပတ်သက်သော

စာအုပ်အနည်းငယ်ကိုပင် တွေ့နိုင်ပါသည်။ မြန်မာစာ စာအုပ်များကားအထူး နည်းပါးလှသည်။

သမဂ္ဂစာကြည့်တိုက်မှာ စာအုပ်များနည်းနေသဖြင့်ကျွန်တော်သည် ကိုယ် ဖါသာ အစွမ်းအစထုတ်ကာ ရန်ကုန်မြို့ထဲထွက်၍စာအုပ်အလှူခံခဲ့လေသည်။ ပဲရော့ဦးဆန်နီက ညွှန်ကြားစီမံခန့်ခွဲမှုဦးစီးဌာနမှ စာအုပ်များနှင့် သူထုတ်ဝေနေသော မြန်မာစာအုပ်များကို လှူခံခဲ့လေသည်။ ဆရာလွန်းကလည်း သူရေးသောစာအုပ်များကို လှူခံခဲ့လေသည်။ အခြားအလှူရှင်များကိုကား ကျွန်တော်ကောင်းစွာ မမှတ်မိတော့ပါ။

ကျွန်တော်သည် သမဂ္ဂသို့ စာအုပ်လှူဒါန်းကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျေးဇူးတင်ကြောင်းစာရေးကာ မှန်တောင်သွင်း၍ စာကြည့်တိုက်တွင်းမှာ ချိပ်ဆွဲထားခဲ့လေသည်။

အထက် တနေရာတွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သမဂ္ဂခေါင်းဆောင်ပိုင်းတွင် အများစုမှာ အလို့တော်ရိကျောင်းသားကြီးများဖြစ်သည်။ ကိုကျော်ငြိမ်းနှင့် ကျွန်တော်တို့က နှစ်ယောက်ထဲသာဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့၏အင်အားစုကားသမဂ္ဂခေါင်းဆောင်မှု ပြင်ပမှာ ကြီးထွားနေလေပြီ။ အလို့တော်ရိကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များနှင့် ကျွန်တော်တို့အင်အားစုတို့သည် အင်အားယှဉ်ပြိုင်နေကြရာ၊ ဆက်ဆံမှုအခြေအနေများစွာ တင်းမာနေလေသည်။

အလို့တော်ရိခေါင်းဆောင်များသည် ကျွန်တော်က သမဂ္ဂစာကြည့်တိုက်အတွက် ထိုသို့ ကိုယ် အစွမ်းကိုယ် အစကို ထုတ်၍ လှူပေးသည်ကိုအားမပေးရုံမက ရန်ရှာလာကြလေသည်။ သူတို့နှင့် မပြုဘဲစပ်သည်။ ကျွန်တော်က နှာမည်လိုချင်၍ စာအုပ်လှူ

ဒါနိုးသူများကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း စာတမ်း ချိပ်ဆွဲခြင်းဖြစ်သည် စသည်ဖြင့်စွပ်စွဲလေသည်။

ထို့နောက်သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌဖြစ်နေသူ ကိုဖိုးအေးသည် ဥက္ကဋ္ဌ အဖိုးမှနေကာ ကျွန်တော့ကိုတယောက်တည်းခေါ်၍ “မင်းအင်မအိန်လူပါးဝတ် အကောင်” ဟု ရေရွတ်ကြိမ်းမောင်းပြီးပါးရိုက်ခဲ့လေသည်။ (နောက်များမကြာမှီ ဗလိပ်ပညာတော်သင်ဆရာပြီးအကြောင်းကိုဖိုးအေးဖြစ်လာခဲ့သူဖြစ်သည်။) ကျွန်တော်ကားထိုသို့အကြမ်းဖက်မှုကို အကြမ်းဖက်မှုဖြင့် မတုံ့ပြန်ခဲ့။ ကျွန်တော်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့်များကိုသာ ဆက်လုပ်နေခဲ့သည်။

ကျွန်တော် ပါးရိုက်ခံရကြောင်းကို ကိုနု၊ ကိုအောင်ဆန်းစသော ကျွန်တော်တို့ဖက်သားများကို ပြောပြ၏။ ထိုမှတဆင့် ကျောင်းသားများကြားတွင် ပါးရိုက်ခံရသောထုတိုင်း ပြန့်သွားသည်။ ကျွန်တော်တို့ဖက်သို့ ကျောင်းသားထုသည်ပိုညွတ်လာပြီး အလို့တော်ရိခေါင်းဆောင်များနှင့် ကျောင်းသားထုပိုမိုကင်းကွာသွားလေသည်။

သီတင်းကျွတ်ကျောင်းပိတ်ချိန်တွင် သမဂ္ဂဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ အလို့တော်ရိကျောင်းသားကြီးသည် အစိုးရရာထူးရရှိသွားလေရာ၊ ကျွန်တော်တို့ဖက်က ကိုနုကို ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရန်ပြင်ဆင်ကြလေသည်။ အလို့တော်ရိကျောင်းသားများသည် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ခြင်းမရှိတော့သဖြင့်၊ ကိုနုသည် ပြိုင်ဖက်မရှိဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာလေ၏။

ထိုအချိန်တွင် မြန်မာစာပေလောက၌ အငြင်းပွားမှုတခုဖြစ်နေလေသည်။ မစ္စတာမောင်မိုင်းအမည်ခံ ဆရာလွန်းကလေးဖက်၊ ကော့ကုတ်နှင့်အချို့ သောတက္ကသိုလ်ကျောင်းသားစာရေးဆရာများ

ကတဖက် မန္တံ၊ ပံတူပြဿနာတွင်အတိုက်အခံရေးသားနေကြခြင်းပင်ဖြစ်ပေ၏။

ထိုအချိန်တွင်ပင် ၁၄ ကြိမ်မြောက် အမျိုးသားအောင်ပွဲ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့ပေသည်။ ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွင် ကျွန်တော်တို့ဖက်က ကြီးပမ်းမှုကြောင့် ဆမဂ္ဂမှကြီးမှူးပြီး ၁၄ ကြိမ်မြောက် အမျိုးသားအောင်ပွဲနေ့ကို ကျင်းပကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဆရာလွန်းကိုဖိတ်ကြား၍ အခန်းအနားတွင်သဘာပတိလေးစေလေသည်။

ဆရာလွန်းကား အမျိုးသားတက္ကသိုလ်ဟုခေါ်ရမည့် နေ့နယ်ကောလိပ်တွင် မြန်မာစာနှင့် မြန်မာရာဇဝင်ပရိတ်ဆာအဖြစ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပြီးနောက်၊ အစိုးရနှင့်မဆက်ဆံရေးလမ်းစဉ်ကိုကလေးသုံးနေခဲ့လေသည်။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့ကိုလည်းငြင်း၊ ယူနီဘာစတီမှာ မြန်မာစာဆရာအဖြစ်ဖြင့်(ဆရာလင်း၊ဆရာပွားတို့လိုနည်းဆရာအဖြစ်ဖြင့်)ဆောင်ရွက်ရန် ဖိတ်ကြားသည်ကိုလည်းငြင်း၊ ကေတုတို့နှင့်လည်း မန္တံ+ပံတူပြဿနာငြင်း၊ ငြင်းပြီးရင်းငြင်းပြီးနေလေရကား၊ တက္ကသိုလ်နှင့်ကင်းဝေးနေခဲ့လေသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့က တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂမှကြီးမှူးကျင်းပသောအမျိုးသားအောင်ပွဲနေ့အခန်းအနားတွင် သဘာပတိတင်မြောက်သောအခါ ဆရာကြီးသည် ဝမ်းမြေ့ကပ်ဝမ်းသာလက်ခံလိုက်လေသည်။

“ထိုနေ့ညက၊ ကျွန်ုပ်သည် ဆရာလွန်းကြီးအား သွား၍ခေါ်ရ၏။ ဆရာလွန်းအိမ်မှာမီးပုံးအမျိုးမျိုးဖြင့်ထိန်လင်းနေလေသည်။ ဒေါင်းလံကြီးကိုလည်းလွှင့်ထူထားလေသည်။ ဟရပ်လုံးမောင်းခိုက် ဆရာလွန်းအိမ်မှာလင်းနေသဖြင့် အလွန်ထူးခြားစွာထင်စေနေလေသည်။ အိမ်ပေါ်သို့ရောက်သောအခါ

“ဆရာအိမ်က မီးတွေ တယ်ပြီးများပါကလားဆရာရဲ့”ဟု ကျွန်တော်ကမုတ်ချက်ချ၏။

“အေး-တို့အိမ်ကတော့နှစ်စဉ်ဘဲမီးထွန်းတယ်ကွ၊ ဒီအမျိုးသားနေ့ကလေးမှဂုဏ်မယူရင်၊ တို့မြန်မာတွေ ဂုဏ်ယူစရာမရှိတော့ဘူးလေကွာ”ဟုပြောပြီး မန္တလေးပိုးတောင်ရွာပုဆိုး၊ ပင်နီအပေါ်အင်္ကျီများကိုဝတ်လျက် လိုက်ပါလာလေသည်။

ဆရာလွန်း၏ သဘာပတိ မိန့်ခွန်းတွင် အောက်ပါအတိုင်းကြားနာကြရလေသည်။

“ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွားကို ထောက်ထားခဲ့ညှာခြင်းမရှိ၊ မိမိဆိုး၏ ကောင်းညွှန်ကောင်းဟိတ် ‘သပိတ်’ဟူသော လက်နက်ဖြင့်သာ ဖျက်ချေ ချိုးဖဲ ကြတော့အံ့ဟု၊ တံ့တံ့စားစား၊ ငါတဖားဟု၊ ယောကျ်ားပီပီ၊ ဘာမထီမူ၍၊’ ဤသို့သော ၁၂၇၂ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်နေ့မှာ၊ အဆိုပါ ယူနီဘာစတီကျောင်းသားတို့နှင့်တကွ၊ အစိုးရဥပဒေ လက်အောက်၌ ဆက်ရောက်၍နေရသောကျောင်းကန်အသီးသီးတို့မှာ ပေါင်းစည်းအဖွဲ့၊ ကျောင်းတော်သူ ကျောင်းတော်သားတို့သည်၊ မတရားသော ယူနီဘာစတီ အက်ဥပဒေဟူသရွေ့ကို သိမ်မွေ့ညံ့တွား၊ နှိပ်စားမကူ၊ ပန်းတူဆုတ်ခါ၊ ဇေယျာအောင်ဟိတ်၊ အောင်စေစိတ်ဖြင့်၊ သပိတ်မောက်ကာ၊ ထွက်လာကြလေသည်။

“ဤကဲ့သို့ အစိုးရ၏ အချုပ်အချယ်ကို ဖြုတ်ဖယ်ခြေဖျက်ခါ၊ အောင်မြင်စွာထွက်ခွာခဲ့ကြရသော သရဒကာလ၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်မှာ မှန် မြန်မာလူမျိုးတို့အတွက်၊ ထိုအက်ဥပဒေတည်းဟူသော ညွတ်ကင်းဝင်္ဂတွင်းမှလွတ်ကင်းထွက်မြောက်ကြရသော နေ့ထူးနေ့မြတ်ဖြစ်လေရကား၊ တိုင်းသားပြည်သူ လူဟူ

သမျှတို့သည်၊ မိမိတို့ တိုင်းပြည်နိုင်ငံ၏ ကျွန်သဘောက်ဘဝသို့ ကျရောက်လျက် ရှိသေးသည့်အဖြစ်မှ စင်စစ် မလွတ်ကင်းသေးစေကာမူ၊ ဦးစွာအစ၊ ပထမအကြိမ် နောင်အိမ်နှင့်တူသော အစိုးရ၏ တစ်စိတ်တဒေသ အာဏာစက်ဖြစ်သည့် ယူနီတာစီတီအက်တည်းဟူသော အစွန်းရန်ကို တွန်းလှန်ပို့ဖျက်ရာတွင် အောင်မြင်ခြင်း၊ လွတ်လပ်ခြင်း၊ အချုပ်အချယ်ကင်းခြင်းတို့ကို ဖြစ်စေသော နေထူးနေမြတ်ကြီးဖြစ်၏။ ဤရက်မြတ်ကြီးသည်၊ ရှေ့အဘို့၌ မြန်မာပြည်ကြီး၏ လွတ်လပ်ခြင်းလွှမ်းစကို ပြည့်စုံသော တံခွန်အလံသဘာဝဖြစ်၍၊ မွန် မြန်မာအမျိုးသားတို့ မပြားမကွဲ အားခဲ လွတ်မြောက်ကြရန် ဆော်ဘန်တက်ကြွစေသော နေထူးရက်မြတ်ဖြစ်လတ်လပ်ရကား၊ x x x x ဤအမျိုးသားအောင်ပွဲနေ့ကြီးကို စုံချီးဆင်ယင် အစဉ်ကျင်းပလိုသော ဟိတ်သဘောဖြင့် စိတ်ထောက်ပါ ‘တို့ဗမာ’ ဇာတိသွေး ဇာတိမာန်တည်းဟူသော အောင်လံတံခွန်တော်ဖြင့်၊ ကျွန်ညော်မခံ၊ ကျွန်စော်မန်ကြစေမူ၍၊ ရန်အမျိုးငါးပါးတည်း ဟူသော မှောင်ထဲ၌၊ အရောင်မမဲ့ကြရစေအောင် အကဲဘင်ကြပါရန်၊ ဆော်ဘန်တိုက်တွန်းပါသတည်း”

(ဆရာလွန်းအတ္ထုပ္ပတ္တိမှ)

ဆရာလွန်းသည် သဘာပတိ မိန့်ခွန်းကို ရေးယူလာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုခေတ်က ဂျီစီဘီအေသမတမိန့်ခွန်း၊ ဥက္ကဋ္ဌမိန့်ခွန်း၊ သဘာပတိမိန့်ခွန်းစသည်များကို ဤနည်းနှင့်၊ ခန့်ညားသော မြန်မာစာဖြင့် ရေးသားခဲ့ကြ၏။ ကာရန်ဘေတို့ ကြားညှပ်၍ပါတတ်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် “အစိုးရ၏ အချုပ်အချယ်ကို ဖြုတ်ပယ်ခြေဖျက်ခါ” “အစွန်းရန်ကို တွန်းလှန်ပို့ဖျက်ရာ” “ကျွန်

ညော်မခံ၊ ကျွန်စော်မန်ကြစေမူ၍” စသော ဆရာလွန်း၏ ထက်မြက်သော နဘောကာရန်နှင့် စကားအသုံးအနှုန်းများကို လွန်စွာ သဘောကျခဲ့ကြပေသည်။

ထို ၁၄ ကြိမ်မြောက် အမျိုးသားအောင်ပွဲနေ့မှ စ၍ ဆရာလွန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား သခင်ပေါက်စဇားသည် လွန်စွာရင်းနှီးသွားကြလေသည်။

ထိုသို့ ရင်းနှီးပုံကို တနေရာတွင် ဆရာကြီးက ရေးခဲ့လေသည်။ “ယခုအခါ၊ တို့ဗမာ လူကြီးလူကောင်းဆိုတဲ့၊ ခေါင်းဆောင်အချို့ က၊ တို့ဗမာ သခင်ဝါဒကိုပင် ပမာဏမပြု၊ ဂရုမထား၊ သေးစားခြင်း မရှိသေးသော်လည်း၊ ရှေးမကျမူ၍၊ ခေတ်ကာလဉာဏ်ကို မှီသည့် ဤမည်သော တက္ကသိုလ်တကျောင်းလုံးက ကျောင်းသားကျောင်းသူ ဟူဟူသမျှ အပေါင်းတို့မှာ၊ တို့ဗမာ အစည်းအရုံးဝင်၊ သခင်တို့ စိတ်ခါတ်နှင့်၊ တသမတ်တည်း တူညီပြီးလျှင်၊ သခင်အစစ်ဖြစ်ခါ၊ တို့ဗမာပြည်အတွင်း ကိုယ့်မင်း ကိုယ့်ခင်း ထူထောင်၊ အောင်မြင်ကြလိမ့်မည့်အကြောင်း”

၁၂၉၉ ခုနှစ် တပို့ တွဲလထုတ် “ဒေါင်းအိုးဝေ” သမဂ္ဂအသင်း၏ နှစ်လည်စာစောင်တွင်လည်း အောက်ပါအတိုင်း ရေးပြန်လေသည်။

“မန်းအပျက်တွင်ဖြင့်၊ ကြွန်းမက်လိုက်ပုံက၊ ပုခန်းထွက်တဲ့ပြီး၊ အကြမ်းဖက်ကရောမဟဲ့ လို့၊ ငန်းငန်းတက် သရေယိုအောင်၊ နန်းဆက်အမွေကိုလဲ မှန်းမိတဲ့အပြင်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသတိနှင့် မဆင်ခြင်၊ မြင်ခင်မှာ၊ ဘရောက်ဘရက်နှင့်၊ နောက်ပျက်ပျက် အရှူးလိုပ၊ အနောက်ဘက်ကူးကာ၊ တောင်စဉ် စစ်ကိုင်းတွင်ဖြင့်၊ ချောင်မြင် ခိုင်းမှာ၊ မောင်ရင် မှိုင်းကြီး၊ ဗိုလ်ဝင်ခံလို့မို့၊ ဟိုအရင် ယမန်

မက်မိသည့် သမထတမျိုးပေပ၊ ဖိုပလွင်ဘုံမှာ အဂ္ဂိရ၊ ရက်ရွိသမျှ ထိုးရာက၊ အမျိုးဘာသာ သာသနာငဲ့ ပေသည့်၊ တပဲ သခင်လေး မောင်၊ ဗစိန်ကလေးထွန်း၊ မြန်မာ့အချိန်ရွေးကာ အောင်ပြေနှင်း မဟေ့လို့၊ တောင်ခြေအဆင်းမှာ (နေ) မစောင်းမို့ပ၊ ရွှေဒေါင်း အိုးဝေမဂ္ဂဇင်းဆီက၊ အဆက်မကင်းတဲ့ သံသရာမှာ၊ တပဲ အရင်း စံပမာ ရွယ်ရည်ရှာရော့ထင်၊ အယ်ဒီတာမောင်ညိုမြရဲ့ပြင်၊ (ည) ဗမာ့အတွက်၊ မရသမျှ ပွက်မကွဆိုတဲ့ သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌ မောင်တကြမ်း တို့သို့၊ ဓဇဂ္ဂသုတ်အရ ဩောင်းတဖွဲ့ မန်းရာက၊ အောင်ဇယျ ပန်း၊ ညောင်သပြေနုချိန်မတော့၊ နောင်မြန်မာစာတမ်း၊ မောင်ရွှေ နုရယ်လို့၊ အောင်ဇယျတု၊ မြက်မဆုံးနိုင်မဲ့ပြင်၊ တက်ဘုန်းကြီး ဆရာသိန်းဖေကလေးတို့ကိုဖြင့်၊ ယိမ်းမသွေ၊ ကိန်းသေရွေးလိုက် တဲ့၊ အရေးရှိလျှင် အရာပေါ်ကြရော့၊ ဆရာအကျော်အမော် ယောဂီကဝိရယ်က၊ ကမ္ဘာမှာသော်၊ အဟောညီ၏မညီ၏၊ တော ဆီက ကြည့်လိုက်တော့၊ မြန်မာ့မနှော် ကောလိမိချိန်မို့၊ ဇောဝိ ထိတကွက်မမိုန်၊ မောင်မညီ မှည့်၊ လောကီ၏ပြုကုဒိန်မှာ၊ ပြောင် သမို သာပ(အို-ဖေမောင်တင်ရဲ့) အောင်မျှ တလဲ့၊ အထက် ဟိုယခင်ကဲ့သို့၊ ကနက်ဗဟိုရ်ပလ္လင်ပြော့ရမုာက၊ နောင်သို့တကဲ့ အောင်ဘို့တပဲ တွေ့နဲ့ (သြော်) မောင်တို့ရဲ့ တက္ကသိုလ်သခင် ကျောင်း။”

သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း

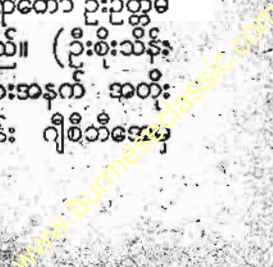
သခင်ဗသောင်း၊ သခင်သိန်းမောင်ကြီးစသော ပညာတတ်လူငယ် များက ၁၉၃၀ ခုနှစ်တွင် တို့ဗမာအစည်းအရုံးကို တည်ထောင်

အနောက် များမကြာမီပင် အစည်းအရုံး၏ဩဇာသည် ရေနံမြေ ထောက်သွားလေသည်။ ၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင် ရေနံမြေ လေဘာ နှစ်ဂရက်ဖွဲ့စည်းချိန်၌ အလုပ်သမားထုနှင့်သခင်များ ဆက်သွယ် ကြ၏။ ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင်ကား ရေနံမြေ၌ တို့ဗမာအစည်းအရုံး ပါလာလေသည်။

အထက်တနေရာတွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ရွှေဘိုမဲဆန္ဒနယ် ၌ ကျင်းပသော ဥပဒေပြုလွှတ်တော် ကြားရွေးကောက်ပွဲကို ဝင်ခေါင်းဆောင်များက ဝင်ထောက်အသုံးချပြီး တို့ဗမာဝါဒ ထွက် လှုံ့ဆော်စည်းရုံးကြလေရာ၊ တနိုင်ငံလုံးတွင် တို့ဗမာ အစည်းအရုံး၏အရှိန်အဝါသည် များစွာတက်လာလေသည်။

၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင်ကား တို့ဗမာအစည်းအရုံးသည် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများကြား၌ ခြေကုပ်မြဲစွာရထားပြီးဖြစ်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အရှိန်တက်နေချိန်တွင် တို့ဗမာအစည်းအရုံးဌာနချုပ် နေရန်ချောင်းမြို့၌ ပထမဆုံးအကြိမ် နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ညီလာခံ ပြုလုပ် ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်။ သတ်မှတ်သော ရက်များမှာ ၁၉၃၆ ခုနှစ် တပေါင်းလဆုတ် ၁၂-၁၃-၁၄ ရက် (၁၉၃၅ ခု ဇန်နဝါရီလ ၃၀၊ ၃၁ နှင့် ဧပြီလ ၁ ရက်) တို့ ဖြစ်လေသည်။

ညီလာခံကို အချို့သော ဂျီစီဘီအေ (ဝံသာနု) ခေါင်း ဆောင်ဟောင်းကြီးများက ကြိုဆိုထောက်ခံ လိုက်ကြပေသည်။ ထိုအနက် အထင်ရှားဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ဆရာတော် ဦးဥက္ကမ ဝါဒီဘီအေသမ္မတ ဦးစိုးသိန်းတို့ဖြစ်လေသည်။ (ဦးစိုးသိန်း ဝါဒီအေသည် ဂျီစီဘီအေ အကဲများကိမ်းများအနက် အတိုး ဆုံးဖြစ်သည်။ ဝဋ္ဌမြန်ဆရာစံသည် ဦးစိုးသိန်း ဂျီစီဘီအေမှ ဝါဒီဆောင်တဦးဖြစ်သည်။)

၁၉၃၅ ခုနှစ်သည် ကျွန်တော့ဘဝတွင် များစွာ အရေးကြီးသောနှစ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်သည် ဘီအေ နောက်ဆုံးနှစ်မှ ဖြစ်ပြီး ၁၉၃၅ ခု မတ်လ စာမေးပွဲကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရ၏။ တဖက်က စာမေးပွဲ၊ အခြားတဖက်က နိုင်ငံရေး လုပ်ငန်းနှင့် စာပေလုပ်ငန်းများ။

ကျောင်းသားများသမဂ္ဂလုပ်ငန်းများနှင့် တို့ဗမာအစည်းအရုံးလုပ်ငန်းများလုပ်နေသည့် ကြားထဲမှာ စာနယ်ဇင်းများတွင် စာပေစတုရန်းရေးနေသည့် ကြားထဲမှာ ဘီအေ စာမေးပွဲကို ရေးချောမောမောအောင်မြင်သဖြင့်၊ ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်းများက အံ့သြကြသည်။ ကျွန်တော်ကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မယုံကြည်ပါ။ အမြင်အလုပ်တွေ အလွန်များသော်လည်း တတ်နိုင်မှ အတန်းတွေ မှန်မှန်တက်သည်။ ဆရာတွေ သင်သည်ကို စိတ်ဝင်စားစွာ နားထောင်သည်။ ပြီးတော့ ကိုယ်ဉာဏ်အစွမ်းအယုံကြည်သည်။ ထူးချွန်စွာ မအောင်လျင်သာ ရှိမည်။ အောင်တော့အောင်ရမည်။

(ကျွန်တော်တို့ခေတ်က ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်သည် များသောအားဖြင့် စာမှာလည်း တော်ကြပါသည်။)

၁၉၃၄ ခုနှစ် နွေရာသီ ကျောင်းပိတ်ရက်တွင် ကျွန်တော် အိမ်ပြန်သွားသောအခါ၊ ကျွန်တော့နောက်မှ စာကြီးတစ်စောင် လိုက်လာလေသည်။ မြန်မာပြည်အစိုးရပြည်ထဲရေးဌာနမှတစ်ဆင့် မြို့အုပ်မင်းထံသို့ ရေးလိုက်သော စာဖြစ်လေသည်။ မြေတိုင်းစာမောင်ဘ၏သား တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား မောင်သိန်းလေး တို့ဗမာအစည်းအရုံးဝင် သခင်ခေါင်းဆောင်များနှင့် ပေးပို့နိုင်ရေးဆုံပူမှုများ လုပ်နေသည်။ မြို့အုပ်မင်းက ဖြေ

စာရေးမောင်ဘကိုခေါ်ပြီး၊ သတိပေးစကားပြောပါ။ သားကို ဆုံးမနိုင်လျှင် အဖေကိုထိခိုက်နိုင်သည်။

ကျွန်တော့အဖေကို မြို့အုပ်ကြီး ဦးကြာစိုးက ထိုအကြောင်း ခေါ်ပြောသောအခါ ကျွန်တော့အဖေမှာ မျက်ရည်ကျရှာသည်။ သင်ငယ်တုန်းကလိုသာဆိုလျှင် အဖေသည် ကျွန်တော့ကိုရိုက်နှက်ဆုံးမပေလိမ့်မည်။ ခုတော့မရိုက်မနှက်ပါ။ မျက်ရည်စခံ၍ဖြောင်းပျပါသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း အဖေအားမပူပါနှင့်ဟု နှစ်သိမ့်စကားပြောခဲ့သည်။ ဘီအေအောင်ပါစေမည်ဟုလည်း အာမခံပိုင်လေသည်။

ကျောင်းပွင့်လို့၊ ကျောင်းပြန်ရောက်တော့ခေတ္တကျောင်းအုပ်ကြီးအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသူ မစ္စတာလစ်ကကျွန်တော့ကိုနိုင်ငံရေးလုပ်နေသည့်အတွက် ကမာရွတ်အရပ်ထဲမှာမနေပဲ၊ အဆောင်ပြောင်းနေရန် အမိန့်ရှိပြီး စာကြိုးစားရန် ဆိုဆုံးမစဉ်တုန်းက ဖြစ်သည်။ ကြိုးစားပါမည်ဟု အာမခံခဲ့လေသည်။

ကျွန်တော်သည် စာကိုမိမိကြိုးစားနိုင်သော်လည်း စာမေးပွဲအောင်အောင်ပါပြီ၊ ထိုအထိတော့ မိဘ-ဆရာသမားတို့အား ပေးအပ်သောဂုဏ်တည်ပါပြီ။ သို့သော်နိုင်ငံရေးကိုကား မစွန့်နိုင်ပါ။

၁၉၃၅ ခုနှစ် နွေရာသီ ကျောင်းပိတ်ရက်မှာတော့၊ အိမ်သို့ ပြန်နိုင်ချေ။ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့မှာ ရေနံချောင်းမြို့၌ စတင်တို့ဗမာအစည်းအရုံး ညီလာခံသို့ဆရာလွန်းကို ဖိတ်ခေါ်သွားရန် သခင်ဗစိန်၊ သခင်သိန်းမောင်ကြီး စသောခေါင်းဆောင်များက ကျွန်တော့ကိုတာဝန်ပေးထားခဲ့လေသည်။

ထိုအချိန်တွင် တို့ဗမာအစည်းအရုံးခေါင်းဆောင် အများစုနှင့် စတင်တည်ထောင်သူ သခင်ဗသောင်းတို့ သဘောကွဲလွဲပြီး သခင်ဗသောင်းကား အပြင်ရောက်နေလေပြီ။

နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ်တွင်၊ အဓိကပြဿနာဖြစ်သည့် ဝါဒသဘောတရားအရ မဟုတ်ပါ။ သာမညပြဿနာဖြစ်သည့် စည်းရုံးရေးရန်ပုံငွေ ရှာဖွေရေးဟူသော ပြဿနာအရ သခင်ဗသောင်းသည် အများစုနှင့် သဘောကွဲလွဲခြင်းဖြစ်ရာမှ အစပြု၍ တို့ဗမာအစည်းအရုံး၏ လုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုတော့ဘဲ အေးအေးပင်ရပ်နား နေခြင်းဖြစ်လေသည်။

သခင်ဗသောင်းက စည်းရုံးရေးကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မလုပ်နိုင်ရန်ပုံငွေပြည့်စုံအောင် ပထမရှာဖွေစုဆောင်းရမည်၊ ပြီးမှ စည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းကို ဆက်လုပ်သင့်သည်ဟု ယူဆသည်။ သခင်ဗသောင်းမောင်ကြီးနှင့် အများစုကရန်ပုံငွေသည် စည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းပေးတိုင် တည်သည်။ မိမိတို့ကမုန်ကန်သော ဝါဒရည်ရွယ်ချက်အရ စည်းရုံးရေးလုပ်ကိုင်နိုင်လျှင် ငွေကြေးကူညီမှုအများအပြားရန် မည်ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်လေသည်။

ရေနံချောင်းမြို့တွင် ကျင်းပမည့်ပထမဆုံးသော ညီလာခံသဘောတို့ဗမာအစည်းအရုံးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ လူငယ်များအသင်းတို့၏ ပူးတွဲညီလာခံဖြစ်လေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ လူငယ်များအသင်းကိုတို့ဗမာ အစည်းအရုံးကပင် သခင်လေးမောင်ကိုတာဝန်ပေး၍ စည်းရုံးခြင်းဖြစ်၏။ လူငယ်ကျောင်းသားလောကတွင် အခြေခံနိုင်ငံရေးနှင့် မျိုးချစ်စိတ်တို့ ဆက်လက်ရှင်သန်နေစေရန်နှင့် တိုင်းရင်းကျန်ပစ္စည်းများကို အားပေးရေး၊ နိုင်ငံခြားကုန်ပစ္စည်းများ

သိတ်မှောက် ရှောင်ကြဉ်ရေးစသည်ဖြင့် နယ်ချဲ့တိုင်းတပါးနေထိုင်ဆန့်ကျင်သော အနိမ့်ဆုံးလုပ်ငန်းစဉ်များဖြင့် လူငယ်ကျောင်းသားများကို စည်းရုံးလှုပ်ရှားရန် ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ဥပမာ ၂ ခုနှစ်က ဖွဲ့စည်းလိုက်သော အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့တွင် နန်း(ဥက္ကဋ္ဌ) သခင်လေးမောင် (အကျိုးဆောင်) ကိုသီဟန်(ငွေထိန်း) စသူတို့ ပါဝင်ကြလေသည်။

တို့ဗမာအစည်းအရုံးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ လူငယ်များအသင်းတို့၏ ပူးတွဲညီလာခံကို ရေနံချောင်းမြို့၌ ဧပြီလဆိုင်ရာတွင် ထိုအဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို တဖွဲ့တည်းအဖြစ်သို့ပေါင်းစပ်ရန် စီစဉ်ပေးပိုင်ဖြစ်လေသည်။

တို့ဗမာအစည်းအရုံး၏ ပထမဆုံးသောညီလာခံကို ပြည်သူ့အသင်းကစိတ်ဝင်စားကြလေသည်။ သတင်းစာများကလည်း ညီလာခံ ကျင်းပရေးနှင့်ပတ်သက်သော သတင်းများကိုထည့်ပေးကြသော ဆရာလွန်းက သတင်းစာမှနေ၍ မစွတာ မောင်မှိုင်းအမည်ခံ အက်ဆာ ဆရာလွန်းဟု လက်မှတ်ရေးထိုးကာ ထောက်ခံကြိုဆိုသော ကျေညာချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့လေသည်။

တို့ဗမာညီလာခံသတင်းကို နယ်ချဲ့အစိုးရကလည်း မျက်ခြေမမြင် ထောက်လှမ်းသတင်းယူလျက်ရှိ၏။ ရေနံကုမ္ပဏီအရင်းနှီးချားနှင့် ၎င်းတို့၏ကိုယ်စားလှယ်များကလည်း ကုန်ဖရင့်(အာခံ) အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်မည်ကို စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့နေလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကြောင့်သူတို့သည် လက်ပိုက်၍ကြည့်မနေတော့ပါ။ မတ်လလယ်နေ့တွင် ရေနံမြို့၌ ပုဒ်မ ၁၄၄ ကို ထုတ်ပြန်၍ ရှေ့

ဆောင်သခင်များ၊ ညွှန်ခံအဖွဲ့ဝင်များနှင့် အများပြည်သူတို့အား ညီလာခံကိုမတက်ရန် စားလေတော့သည်။ နယ်များမှလာကြမည့် ကိုယ်စားလှယ်များအား ရေနံမြေကို မဝင်ရဟုပိတ်လိုက်၏။ ရေနံမြေတွင် စီတန်းလမ်းလျှောက်ခြင်းလည်းမပြုရဟု ချုပ်ချယ်လိုက်လေသည်။

ညီလာခံကို တားဆီးပိတ်ပင်သော အာဏာပိုင်တို့က ညီလာခံတွင် ဆုံးဖြတ်ရန် ရာထားသော အောက် ပါ အဆို ၂ ရပ်ကို အကြောင်းပြကြလေ၏။

“(၁) သာယာဝတီ သူပုန်တွင် သေကျေပျက်စီး နစ်နာခဲ့သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ မည်သို့ပင် ၎င်းတို့နည်းစနစ်သည် မှားသည်ဖြစ်စေ၊ မှန်သည်ဖြစ်စေ၊ ထိုအချက်အပတ်အား၍ တိုင်းပြည်နှင့်အမျိုးသားတို့အတွက် ချစ်ခင်သောစိတ်၊ ဓါတ်မြတ်ကို ဤကွန်ဖရင့်ကြီးက အသိအမှတ်ပြု၍၊ ထိုသူတို့အပုဒ်ဘာသာသုံးစံအတိုင်း ကောင်းရာသုဂတိသို့ ရောက် ကြ ပါသောစိတ်ဟု ဆုတောင်းကြောင်း။”

× × ×

“(၂) တို့ဗမာစံသာနုတို့သည် ကိုယ်မင်းကိုယ်ချင်းနှင့် ကိုယ်တိုင်းပြည် ကိုယ်အုပ်မစိုးရသည့်အပြင်၊ ယခုတိုင် တိုင်းရေးပြည်ရေးအရ ကျွန်သဘောကံဖြစ်နေသဖြင့်၊ ရှေးဗမာမင်းမြတ်များကဲ့သို့ အောက်မေ့လွမ်းဆွတ်ကြေကွဲသည့်ပြင်၊ လက်ရှိဗမာလူတို့၏ အောက်တန်းကျသော အခြေအနေကို ဝမ်းနည်းသဖြင့်၊ ဂျော့ဘုရင်နန်းတက် (၂၅)နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ်ပွဲတွင် ဝင်ပဲနေကြမည်ဟု ဤအစည်းအဝေးကြီးက သဘောရရှိကြောင်း

ညီလာခံ ညွှန်ခံကော်မီတီသည် ထိုသို့ပိတ်ပင်တားဆီးချက်ကို သိရုံမျှပေးရေးအတွက် သခင်ဗစိန်နှင့် သခင်သိန်းမောင် တို့အား ညွှန်ခံနှင့်အစိုးရအဖွဲ့တို့၏ နေ့စဉ်သိရုံးစိုက်ရာ မြို့တော်ဖြစ်သော ဝေဠုသို့ စေလွှတ်လိုက်လေသည်။

ထိုသို့သော နိုင်ငံရေးအခြေအနေများကြားတွင် ကျွန်တော်တို့ ဆရာလွန်းကို ရေနံချောင်းသို့ ဖိတ်ခေါ်သွားရန် တာဝန်ပေးခြင်းဖြစ်လေသည်။

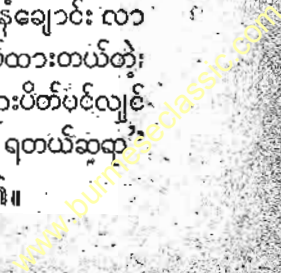
ဆရာလွန်း အတ္ထုပ္ပတ္တိ၌ ကျွန်တော်သည် အောက်ပါအတိုင်း တမ်းတင်ခဲ့လေ၏။

“ထိုနေ့ကား၊ ရေနံချောင်းမြို့တွင် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ လူမှုရေးအသင်းနှင့်၊ တို့ဗမာအစည်းအရုံးကြီးတို့၏ နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေး ကျင်းပသည့်နေ့မတိုင်ခင် တရက်ဖြစ်လေသည်။ ညီလာခံပြည် ကြေးနန်းတစောင်ကိုကိုင်၍ ဆရာလွန်း အိမ်သို့သွားလေသည်။ ဆရာလွန်းသည် စာပွဲတွင် စာရေးနေလေသည်။ အနီးကပ်ရောက်လျှင် ကျွန်တော်က၊ “ဆရာ”ဟု ခေါ်လိုက်ပြီး ကြေးနန်းစာရွက်ကို ပြလေ၏။

“ဆရာကြီးက မျက်မှန်ကိုဖြုတ်ပြီး “ဘာကြေးနန်းလဲကွ”ဟုမေးလေ၏။

“သခင်ဗစိန်ဆီက ကြေးနန်းရိုက်တယ်ဆရာ၊ ရေနံချောင်း လာပြီဟု၊ အစည်းအဝေးကိုတော့ အစိုးရက ပိတ်ထားတယ်တဲ့၊ အဲဒါလုပ်ဖြစ်အောင်လုပ်မယ်တဲ့၊ အစိုးရက မတရားပိတ်ပင်လျှင် ဘာပဲဆန်ရမယ်တဲ့ဆရာရဲ့၊ ကြေးနန်းခုနစ်ကပဲ ရတယ်ဆရာ”

“အေး-ဟုတ်လား” ဟုပြောပြီး ကမ်းစားနေ၏။

“သူတို့လုပ်ဖြစ်အောင်လုပ်ရင် တို့လဲသွားကြမှာပေါ့။ အဖို့က ဇုတ်မတရားလုပ်လို့ တို့ကတရားအတိုင်းဖြစ်လျှင် တို့ပါအာဏာဖီဆန်တာပေါ့။ မသကာထောင်ကျရင် ခြောက်လပေါ့ကွာကဲ-ဘုန်းကြီး ဦးကေတုကို သွားလျှောက်ချေတော့ ဟု အမိန့်လေသည်။

“ဆရာလွန်းနှင့် သံဃာ့အကျိုးဆောင် ဦးကေတုတို့ကား၊ ထောင့်အကျခံ၍ အာဏာဖီဆန်ရန် စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခါ၊ ရေနံချောင်းလိုက်ခဲ့ကြလေသည်။ ကျွန်တော်ကား ထောင်နန်းစံရန် မရည်ရွယ်ပေ။ ထောင်ကျရန် အချိန်မတန်သေးဟု အောက်မေ့ခဲ့ဖူးစဉ်အကြောင်းကို ဆရာကြီးတို့အား မပြောဘဲ၊ ဟိုကျမှတော်သစီမံမည်ဟူသော သဘောဖြင့် လိုက်ခဲ့ပေကြောင်း။”

သံဃာ့အကျိုးဆောင် ဦးကေတုသည် ဆရာလွန်းနှင့် များစွာရင်းနှီးသော ဝံသာနုဘုန်းကြီးကြီးဖြစ်သည်။ ဗားကရာကျေးတိုက်ဥယျာဉ်ကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးနေထိုင်ခဲ့၏။ ထောင်ထဲမှာ အစာငတ်ခံ ဆန္ဒပြရင်း၊ အရှင်ဦးဝိစာရ ကွယ်လွန်သွားစဉ်အတုန်းက အလောင်းကို ထောင်မှထုတ်၍ ဘုန်းကြီးဦးကေတုကျေးမှာထားခဲ့လေသည်။

ဆရာလွန်း၊ ဘုန်းကြီး ဦးကေတုနှင့် ကျွန်တော်တို့သည် ထားဖြင့် ပြည်မြို့သို့သွားကြလေသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ရေနံချောင်းသွားကြရ၏။ မီးရှုထားဖော်တွင် (ဒုတိယတန်း၌) မင်းတို့အမတ် ဂဠုန်ဦးစောလည်းပါလာခဲ့၏။ အစပထမ၌ သူ့ထံတို့ဗမာအစည်းအရုံး ညီလာခံကို ညော်ညော်(လေ့လာသူ)အဖြစ် တက်ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့လေသည်။ သို့သော် ရေနံချောင်းအထိ မရောက်ခဲ့တော့ပဲ မေမြို့သို့တက်သွားလေသည်။

ညီလာခံအစည်းအဝေး လုပ်ခွင့်ရသဖြင့် အာဏာဖီဆန်မှု တိုက်ပွဲမဆင်နွှဲကြရတော့ချေ။

သခင်ဗစိန်နှင့် သခင်သိန်းမောင်တို့သည် မေမြို့တွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးချုပ်နှင့် တွေ့ဆုံ၍ ပုဒ်မ ၁၄၄ ထုတ်ပြန်သော ရေနံချောင်း၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အကြောင်းပြချက်များကို ရှင်းလင်း ထုချေခဲ့ကြလေသည်။ ဂဠုန်ဦးစောကလည်း ဘုရင်ခံမင်းကြီးနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေလေသည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရက ပုဒ်မ ၁၄၄ ကို ရုပ်သိမ်းပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်လေ၏။

ညီလာခံကျင်းပသောအခါ သခင်ခေါင်းဆောင်များသည် လိုက်လျောချက် အနည်းငယ်လုပ်ရ၏။ အစိုးရက ကန့်ကွက်ထားသည့် ဂဠုန်သူပုန်များနှင့်ပတ်သက်သော အဆိုနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်မြောက်ကျော့ဘုရင်၏ နန်းတက် ၂၅ နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်သော အဆိုများကို ဖတ်ရုံသာ ဖတ်ပြရ၏။ ဆုံးဖြတ်ချက် မချရချေ။ သုံးလေးကြိမ်ဖတ်ပြပြီး အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် ခွင့်မရကြောင်း ကျေညာခဲ့လေသည်။

ပထမအကြိမ် ညီလာခံက သခင်ဗစိန်(ဥက္ကဋ္ဌ)၊ သခင်လေးမောင်(ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)၊ အတွင်းရေးမှူး သခင်သိန်းမောင်၊ တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး သခင်ထွန်းအုပ်၊ ပြန်ကြားရေးမှူး သခင်ညီစသို့ ဝါဝင်သော အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်လိုက်လေသည်။

ကျွန်တော့်ကို သခင်ညီအား ကူညီရန် တွဲဘက်ပြန်ကြားရေးမှူးအဖြစ်ဖြင့် ခန့်အပ်ခဲ့၏။

ပထမညီလာခံပြီးချိန်မှစ၍ ဆရာလွန်းသည် မစ္စတာမောင်မိုင်း ဟူသော ကလောင်အမည်ကို သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းဟု ပြောင်းလဲ လိုက်လေသည်။

ညီလာခံပြီးသောအခါ ဆရာလွန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့သည် ပုဂံ၊ ညောင်ဦးနှင့်ပုပ္ဖိုးတို့သို့ ဘုရားဖူး ခရီးဆက်ထွက်ကြလေ၏။

အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးဆရာ

ကျွန်တော်သည် ထိုသို့ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းနှင့် ခရီးသွားရင်း ဆရာကြီး၏အကြောင်းကို ပိုမိုသိခွင့်ရလေသည်။ သူ့စိတ်ဓါတ် သူ့ စရိုက်သဘာဝနှင့်သူ့အပြုအမူများကို အနီးကပ်လေ့လာရလေလေ သူ့ကို ပိုမိုကြည့်ညှိလေးစားလေ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သူ၏ နောက် ကြောင်းဘဝကိုလည်း သူထံမှ မေးမြန်းစုံစမ်းခွင့်ရခဲ့၏။

ဆရာကြီးနှင့် ပုဂံ ပုပ္ဖိုး ခရီးသွားရင်း ဆရာလွန်း အတ္ထုပ္ပတ္တိ ကို ရေးရန် စိတ်ကူးမိခြင်းဖြစ်လေ၏။

သည့်အရင်က ဝတ္ထုနှင့်ဆောင်းပါးများကိုသာ ရေးခဲ့ရသေး ၏။ မည်သည့် အတ္ထုပ္ပတ္တိမျှ မရေးခဲ့ဖူးသေးပါ။

ထိုအချိန်အထိ ကျွန်တော်သည် ဆရာလွန်း၏စာများကိုပျံ့ပွဲ နှံ့နှံ့ မလေ့လာခဲ့ရပါ။ မဂ္ဂဇင်းများ၊ ဂျာနယ်များ၌ ဆရာကြီး ရေးသော ဆောင်းပါးအချို့ကို ဖတ်ရ၏။ စာအုပ်အဖြစ်ဖြင့် မ ဗိုလ်ဋီကာ၊ မစ္စတာမောင်မိုင်းဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်နှင့် ဒေါ်ခင် ဋီကာတို့ကိုသာ ဖတ်ဘူးသေး၏။

မစ္စတာမောင်မိုင်း၏ ရေးနည်းရေးဟန်တွင် ကျွန်တော်သည် အချက်နှစ်ချက်ကို အထူးကြိုက်၏။

ပထမအချက်မှာ “စကားဖန်တလှည့်၊ တေးကဗျာတလှည့်ရေး နည်း” ဖြစ်လေသည်။ စကားစမြဲပြောယင်းက၊ ယင်းစကားနှင့် သက်ဆိုင်ရာ တေးတပုဒ်ပုဒ်ကို ကောက်ကာငင်ကာ ဆိုသောဟန် ချိုးဖြစ်သည်။ ပြဇာတ်စာအုပ်များမှ ထိုဟန်ကို ယူခြင်းဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိပါသည်။

(ဆရာလွန်းကိုယ်တိုင်က ပြဇာတ် + ဇာတ်စာများ ရေးခဲ့သည် ဟုတ်ပါလော။)

ဒုတိယအချက်မှာ ဇာတ်ကောင်များ ဖန်တီးထားပြီး ဇာတ် ဆောင်အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် ပြောဟောဟန်ရေးသားခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာရေးဆရာက သူ့ကိုယ်သူ ရသေ့ ကြီးမစ္စတာမောင်မိုင်းလုပ်ထား တဲ့တပည့်မ(ရသေ့ မ)များအဖြစ်ဗေဒါ၊ခေမာ၊မေရီစသည်တို့နှင့် အနီးကပ်စွာ တွဲဖက် ဖန်တီးထား၏။ ဇာတ်ကောင် အသီးသီးသည် သူ့ သမိုင်းနှင့် သူ့ စရိုက်သဘာဝနှင့်သူ ဖြစ်ကြ၏။ တချို့က ဆရာရေးဆရာ ပြီး တချို့က ဒေတ်ဆန်သည်။ တချို့က အေးအေး ဆေးဆေးနိုင်ပြီး တချို့က နှုတ်သီးကောင်းသည်။ ယင်းသို့ ဇာတ်ကောင်များ ဖန်တီးထားခြင်းကြောင့် သူ့စာမှာ သက်ဝင် နှစ်ခြင်းနေပေသည်။

သူရေးစပ်သော ကဗျာများမှာ များသောအားဖြင့် သံချို သံချေးကြီးများဖြစ်သည်။ ထိုလေးချိုးကြီးများကို ကျွန်တော် မကြိုက်ပါ။ ကာရံနဘေတေ ထူထပ်လွန်းအားကြီးပြီး၊ ယင်း ကြီးထွား၍ စကားလုံးလွယ်လွယ်နှင့် စပ်ဟတ်မရသောအခါ ခက်ခဲ သော ပေါ်ရာက၊ ဝေါဟာရ၊ ပါဠိပါဠိသားများ အများကြီး သုံးသားရခြင်းကြောင့်၊ ဆိပ်မကြိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ သို့သော် သံချို

လေးချိုးများဖြစ်သည့်အတိုင်း သူ့စာများမှာ အသံကတော့ သာယာသည်၊ နားဝင်ပီယဖြစ်လှသည်။ တခါတခါ တကွက်တလေ ထပိုင်တလေ၊ စကားလုံးလွယ်လွယ်နှင့် ထိမိစွာ စပ်ဆိုနိုင်သော အခါမှာမူ ကျွန်တော် အသံစုံအောင် ကြိုက်သွားပါလေသည်။ ထိုအပိုဒ်၊ ထိုစာတို့၊ စာစကို မကြာခင်ရွတ်မိရပါသည်။ “တော်ကျရေ နွားနှစ်ကောင် မဝသလိုပဲ၊ မောင်ဘဇေ ငါးထောင်မသော်ကြောင့်” x x x “ဖာတတန် အထုပ်တဖက် ထမ်းပါလို့ အညာပြန်ယတ္တရက်မလွမ်းနိုင်ဘူး (အဟင့်ရေ) နှုတ်ဆက်စမ်းခလို့လာခဲ့တယ်” x x x “မင်းတို့ အရွယ်အဆွယ်အရံတို့နှင့် ငယ်ပြန်ကာ တူတူကမှ မလုံးရခင်က” x x x စသည်ဖြင့်။

ထို့ထက် ဆရာကြီးရေးသားသော စာ၏ အတွင်းသား၊ ပါအကြောင်းအရာ၊ စာပေအနှစ်သာရတို့က တိုးထက်ကောင်းပြီး၊ ဂီတသံတွေကလည်းချိုး၊ စကားလုံးတွေကလည်း လွယ်ထိမိသောအခါ ဆရာကြီး၏ သံချိုးလေးချိုး အချို့သည် ကတော်တို့အနှစ်သက်ဆုံးသော စာများဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။

“ဒွေးခါမှာ၊ ချေးကာလှည့်ခဲ့ရတဲ့ ကြေးတရာဟာ ပေးစကလဲ မရှိတာကြောင့်၊ လေးခါတိတိရယ်တဲ့ သူကြီးကခေါ် (အို ကိုရင်မှိုင်းရှဲ့) ကိုယ့်မှာတော့ တော်ပါပေရဲ့ ပျို၊ ချစ်ဦးထအကလေးတွေရဲ့ မိခင်ကို ခွေးမိလျှင် ပူသာမူခတာ၊ တဆူဆူများရှာလိမ့်၊ ရှိခင်မှာ ဖိုဝင်စားထက၊ သနစ်စုံဖြစ်ပုံကြားရတော့ စာသစဏ်လွှာ ညွှန်လို့ပါးရပေမဲ့၊ သားအမိတခွေကြောင့် လိမ့်၊ အားမရှိဘူး။” x x x

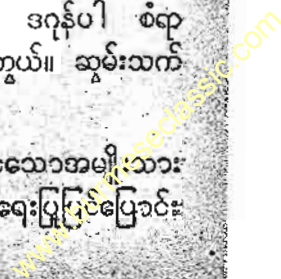
x x x

“မဲ့ဘို့ရာ ကံကြမ္မာနှင့် ဖန်လာပုံ ကုသိုလ်ကလဲ မကောင်းချင်တော့၊ အထက်အညာမှာ ကြက်ဆိုတာလဲ မလောင်းခဲ့ပါဘူး။ အညာမြေ ဌာနေဟောင်းဆီက၊ အကြေးတရာကို ဒွေးခါကလဲ တောင်းပြန်ပေးတဲ့၊ (အမယ်မင်း) မောင်းစရာရယ်လို့များ တပ်လိုက်မှဖြင့်၊ ခေါင်းတခါခါနှင့် ဆတ်လှစွာသော လှလှစွေစွေရယ်နှင့်ဝဝပြေပြေ နပြာတရည်းကိုလ၊ ကျောင်းတကာကိုသာ အပ်လိုက်ပေရော့၊ ရသရွေ့ ဘာဘာညာညာရယ်လို့ မငြင်းလေနှင့် (မလေးရယ်) ရောင်းကာသာ ဆပ်လိုက်ပေတော့၊ ရွာရွှေကယာတခင်း”

ဤကား အညာက ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော တောင်သူလယ်သမား ဘဝသရုပ်ဖော် လေးချိုးကြီးဖြစ်၏။

“ဪ-ပြေအမှုပေမို့၊ ငွေခရုငယ်နှင့်၊ ဇေယျတုပါကွဲ၊ သပြေချိန်တင်ရန် ပန်းတွေကလဲ များပါဘိသနဲ့၊ ဖေပု ရှိန်အင်္ဂလန် နန်းမြေသွားဘို့မှာဖြင့်၊ အားမြောက်ဖွယ်ကြံလွယ် ဖန်လွယ်နှင့် အန္တရာယ်ရန်စွယ်မောင်းတဲ့ပြင်၊ မြန်နယ်ကို ပြန်လွယ်ကြောင်း တွေနှင့်၊ ဆုတောင်းကာ ပတ္တနာတဲ့ပြင်၊ ဆရာအရှင်မင်းရို့ ကိုရင်မှိုင်းမှာဖြင့်၊ လယ်ကိုင်သူ အရွယ်သင်တို့နဲ့၊ မယ်မြင့်ခေါ် ကေသာဝတီရဲ့ပြင်၊ ခေမာ ထေရီ၊ မေရီကြော့ကြော့ရွှန်းတို့နှင့်၊ မဟာအလုံအညာ၊ မုံရွာတဝန်းငဲ့ပြင်၊ ဟံသာ ဒဂုန်ပါ စံရာ သထုံကုန်းဆီက၊ လွမ်းရက်မမေ့သူတို့မှာ နော်ကွယ်။ ဆွမ်းသက်စေလူ”

ဝိုင်အမ်ဘီအေနှင့်ဂျီစီဘီအေတို့ခေါင်းဆောင်သောအမျိုးသားရေးလှုပ်ရှားမှုကာလတွင် မြန်မာပြည် အုပ်ချုပ်ရေးပြုပြင်ပြောင်း

လဲမှုအတွက် အရေးဆိုရန် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့ကို မိလင်သို့ စေလွှတ်ခဲ့လေသည်။ ပြည်သူတို့က ထောက်ခံထည့် ဦးဘဖေဦးပု နှင့်ဦးထွန်းရှိန်တို့ပါဝင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ဖြစ်လေသည်။ ထိုကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အောင်မြင်စေကြောင်း၊ မစ္စတာမောင်မိုင်း ခေါ် ဆရာလွန်းက ဆန္ဒပြဖော်ကျူးလိုက်သည့် လေးချိုးကြီးဖြစ် လေသည်။ ဤဩဇာပစ္စည်းလေးချိုးသည် ဝံသာနုပြည်သူတို့ ၏အသံပင်ဖြစ်လေ၏။

၁၉၁၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၇ ရက်နေ့၌ ဂျူဘလီဟောတွင် အမြို့မြို့အနယ်နယ်မှ ဝံသာနု ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက် သော ပြည်လုံးကျွတ် အစည်းအဝေးကြီး ကျင်းပကာ ဒေပုရှိန် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ထောက်ခံ အားပေးကြလေသည်။ ထိုအ စည်းအဝေးကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ မစ္စတာမောင်မိုင်းက အောက်ပါ လေးချိုးကြီးကို ရေးပြန်လေ၏။

“ဪ- ဂျူဘလီဟောတွင်မှ တူညီတဲ သဘောတွေနှင့်လူ စည်လို့ပေါ်လိုက်ပုံက အဟောဝတ၊ အဟောဝတ၊ အဟော ဝတတွေနှင့်၊ ပြောကပြောကာ အံ့ဘွယ်သူရဲပေပေါ့၊ လောကဩ ဘာခန့်ထယ်တို့ အကဲပေထင်၊ သို့လောသို့လော သဘောနှစ်ပြာ မြို့ရောတောပ မကွဲတဲ အပြင်၊ အပေါင်းအသင်းတညီတညာ က သောင်းကနင်းဖီလာလဲ မခွဲကြပေဘူး၊ ဘဝင်ဇောဖြူ သဒ္ဓါတ မောက်မောက်ကဲချိန်မို့၊ ရှင်ရောလူပါ သောက်သောက်လဲပါ ရော့၊ အမိတမ္မမင်္ဂလာနော် ပြတိသျှအင်ပါယာထဲတွင်မှ၊ (ဪ) ပြည်ပေါ် မြေမတီမှ၊ အညီနော်ဝေမည်ဝေမည်နှင့် ဒီမေါ ကရေ စီရွှေညီပွဲတွင်မှ၊ မရမနေမြန်မာ့ပြေကလဲ ခဲမယ်လို့၊ နွဲ့မပါအခြေ ဆင်တယ်နော်ကွယ်၊ ကြဲကြဲလေအင်၊ ဟောင်းသမျှအရာရာ ပြန်

တာဆလိုက်တော့၊ နှောင်းမြန်မာ့မြန်မာ ကံသာသို့ဘဝပေလာ၊ ထကောင်းကသာ မန္တလာကျအောင်ပါ၊ တရံတခါမှ မြန်ဋ္ဌာန ပြည်ရာဇဝင်မှာ၊ သည်တခါတွင်လို့ဖြင့်၊ အစုအရောက် အညီမ ချား၊ ညီလာသဘင်မှာတောင်မှ၊ ခုလောက်မစည်ကား။”

သို့ကလို့ ကျွန်တော်သည် ဆရာကြီး၏ စာအချို့နှင့် ရင်းနှီး ပြီးဖြစ်သော်လည်း ဆရာလွန်းအတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးရန်သူစာများက တွန့်တော် ကိုနှိုးဆော်သည်မဟုတ်ပါ။ ဆရာကြီးနှင့်အကြိမ်ကြိမ် ဘွေပြီး ရေနံချောင်း၊ ပုဂံညောင်ဦး၊ ပုပ္ပားတို့သို့ ခရီးအတူသွား ထာ လူချင်းရင်းနှီးတော့မှ ဆရာ့စိတ်ဝင်၊ ဆရာ့သဘာဝစရိုက်၊ ဆရာ့အကျင့်သီလစသော ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရည်အသွေးတွေကို သိရ ခြင်းကသာ အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုရေးရန် နှိုးဆော်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ထိုအချိန်ထိုအရွယ်က ကျွန်တော်သည် ကြည်ညိုစရာ၊ စံပြစ ရာ၊ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်စရာ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးကို ရှာနေချိန်ဖြစ်လေ သည်။ (တနည်းဆိုရသော် ကိုယ်ပိုင် ဟီးရီးတယောက်ရှာနေချိန် ဖြစ်၏) ထိုအချိန်ထိုအရွယ်တွင် ဆရာလွန်းကို သွားတွေ့ခြင်းဖြစ် လေသည်။

ဆရာလွန်းအတ္ထုပ္ပတ္တိ ရေးထားသော အောက်ပါစာပိုဒ်ကို ကြည့်စမ်းပါ။

“ယနေ့မှစ၍ (အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုရေးနေချိန်မှစ၍) ကုန်ခဲ့ပြီးသော သုံးနှစ်ခွဲကို ပြန်လည်စောင်းခါ ကြည့်လိုက်ပါ။ မြင့်မားထင် ပေါ်သောမှတ်တိုင်တခုကို မြင်ရပေသည်။ ထိုမှတ်တိုင်ကား ဆရာ လွန်းကို ကျွန်ုပ် ပထမဆုံးအကြိမ်တွေ့ရသော မှတ်တိုင်ဖြစ်လေ သည်။ ထိုမှတ်တိုင်သည် ကျွန်ုပ်၏ နှလုံးအိမ်တည်းဟူသော ပလ္လင်

ထက်ဝယ်၊ ယုံကြည်ကိုးစား စံနမူနာထားလောက်သော ဘုရင်
တံပီးကို တင်ထားခဲ့လေသည်။ ရှေးအခါက ကျွန်ုပ်ယုံကြည်ကိုး
စားစံနမူနာထားလောက်သော လူတိုင်းတယောက်မျှ မတွေ့ဘူး
သေးသဖြင့် ကျွန်ုပ်၏နုလုံးအိမ်တည်းဟူသော ပလ္လင်သည် ဘုရင်မို့
အရှင်မဲ့ ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ ထိုမှတ်တိုင်မှ ယခုအချိန်အတွင်း၌ တွေ့
ခဲ့သောဆရာလွန်းအကြောင်းကို စဉ်းစားရသည်မှာ ကျွန်ုပ်၏အ
သဲနုလုံးကို ပျားရည်၌ စိမ်သကဲ့သို့မျိုးမြိန်အေးမြလှပေသည်။”

ထိုကဲ့သို့ကျွန်တော်သည် ဆရာလွန်းအား ကြည်ညိုစရာ၊ စံပြ
စရာ၊ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်စရာ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းအဖြစ် တင်မြှောက်
ထားပြီးမှ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးခြင်းဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော့စာအုပ်
တွင် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အရည်အသွေး ချီးကျူးခန်းတွေက များ
နေခဲ့ပေသည်။ ဆရာကြီး၏မျိုးချစ်စိတ်၊ သနား ကြင်နာ
စိတ်၊ ရက်ရောစိတ်၊ ဆရာကြီး၏ မေတ္တာဓါတ်၊ သူရသတ္တိ၊ လော
ဘနည်းမှု၊ ပကာသနနှင့် ပေါ်လွင်မှုတို့ကို ဂရုမစိုက်မှု၊ ရတနာ
သုံးပါးကို ကြည်ညိုမှုစသော အကျက်များကို အသေးစိတ် ချယ်မှုန်း
ကာ ရှေ့တန်းတင်ခဲ့လေသည်။

“ယခုကဲ့သို့ ထီးကျိုးစည်ပေါက်၊ လက်အောက်ကျွန်ခံ နိုင်ငံ
ဖြစ်သော မြန်မာပြည်၏ ခေတ်ဆိုးတွင် အမျိုးသားတိုင်း၊ အမျိုး
သားတိုင်း၌ အလိုရှိအပ်ဆိုးသော စိတ်ဓါတ်မှာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်
ပင်ဖြစ်လေသည်။ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်သည်ပင် အမျိုး၏အသက်ဖြစ်
တော့သည်။ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ် မြန်မာများ၌ ကွယ်သည်နှင့်တပြိုင်
နက်၊ ကမ္ဘာတွင် မြန်မာများပျောက်သွားတော့သည် x x

“ဆရာလွန်း နာမည်မှာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်ဟူသော စကားနှင့်

“မရချေ။ ဆရာလွန်းသည်ပင် မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်၊ မျိုးချစ်စိတ်
ဓါတ်သည်ပင် ဆရာလွန်းဟူ၍ပင် ဆိုနိုင်တော့၏။”

“ကရုဏာဓါတ်ခံ၊ အသနားသန်သဖြင့် ငိုသံကိုကြားလျှင်ပင်၊
အဝင်မသက်သာ၊ အနေခက်ရှာသော ဆရာလွန်း”

“မေတ္တာသည် ကြည်လင်သော စမ်းရေနှင့်တူ၏။ အေးလည်း
အေးမြ၏။ ဘေးဘယလည်း ကင်းစင်၏။ ထိုမေတ္တာရေကို သုံးဆောင်
သူများမှာ အေးမြသောအရသာကို ဘေးဘယကင်းစွာ ခံစား
ကြကုန်၏။ ထိုမေတ္တာရေစင် စီးဆင်းနေသော စမ်းချောင်းသည်
သာယာစိုလန်း၊ အေးချမ်းတင့်တယ်ဘိကဲ့သို့၊ မေတ္တာရေစင် ဖြတ်
ဆျာစီးဆင်းရာဖြစ်သော ဆရာလွန်းသည်၊ အမြဲရွှင်လန်းတင့်
တယ် ကျက်သရေကြယ်၍ နေလေသည်။”

“ဆရာလွန်းသည် ကိုယ်တိုင်ကလည်း သတ္တိရှိ၏။ (သူရသတ္တိကို
ဆိုလိုပေသည်) သတ္တိရှိသူကိုလည်း အလွန်ချစ်ပေသည်။ မဲတော
မှာ ဝဲဖဲကံစွဉ်၊ စံဖဲကို အစိုးရတို့ ဘမ်းမိ၍ အပြစ်ပေးသောအခါ၊
အယုတ်အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဖြင့်၊ ငွေကြေးကိုယ်တိုင် ကောက်ခံ၍
ထုတ်လမ်းကြောင်း ဆုံးသည့်တိုင်အောင်၊ ဆောင်ရွက်ခဲ့ဘူးလေ
သည်။”

“ဆရာလွန်းသည် သေသည်၊ ငတ်သည်ကိုသာ မကြောက်သည်
ဟုတ်၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်း၊ အချွေအရံမဲ့ခြင်း၊ အချွေအ
ရံများခြင်းစသော လောကဓံ တရားတို့တွင်ဆင်းရဲခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊
အချွေအရံမဲ့ခြင်းတို့ကို မကြောက်သည်သာမက၊ ချမ်းသာခြင်း၊
အချွေအရံများခြင်းတို့အတွက် စိတ်ကြွ၍မသွားပေ။”

“ဆရာလွန်းသည် အထူးသဖြင့်ကာမဂုဏ်ကို ရှုရှုလေသည်။
အကိုယ်တိုင်က ကာမဂုဏ်ညွှန်တွင်းသို့ မသင်းသည့်ပြင်၊ အခြား

သူများသည် ကာမဂုဏ်လွန်ကျူးလျှင် အထူးသဖြင့် ရွှံ့ရှာစေ ဆုတ်လေသည်။ x x x ၁၂၇၆ ခုနှစ်၌ ဇနီးဖြစ်သူ ကွယ်လွန်လေသောအခါ၊ သားငယ်သမီးငယ်များအတွက် ငွေကုန်သောအားဖြင့် နောက်ထပ် အိမ်ထောင်ပြုပါဟု တပည့်များ မိတ်ဆွေများက တိုက်တွန်းကြသော်လည်း (ဆရာ တသက်တစ် သာ မိုက်မည်၊ နှစ်ခါ မမိုက်လို့)ဟု ပြောဆိုငြင်းပယ်လေသည်။ ထိုသို့သော ကာမဂုဏ် ရွှံ့ရှာမှုအတွက် ဆရာလွန်းအား မမေ့မတတ်နိုင်အောင် ကြည်ညိုသူတွေ ပေါ်လေသည်။”

“ကာမ၏ အသေးစိတ်လက္ခဏာများဖြစ်သော ကောင်းမှု တောက်ပြောင်သော အဝတ်အစား ဝတ်ဆင်လိုမှု၊ နူးညံ့ပျော့ ပြောင်းသော အဝတ်ကို ဆင်မြန်းလိုမှု၊ ရုပ်ရည်ချောမွေ့အောင် ပြုပြင်လိုမှု၊ ပွဲလမ်းသဘင်၌ ပျော်လိုမှုများမှာလည်း ဆရာလွန်း တွင် လုံးလုံးကင်းမဲ့လေတော့သည်”

စသည်ဖြင့် တဆင့်ကြားသိရသမျှ စုံစမ်းသိရှိရသမျှနှင့် ကိုယ် တိုင် တွေ့ကြုံရသမျှတွေကို အခြေခံ၍ ဆရာလွန်း၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဆရာမွေးဖွားသော ၁၂၃၇ ခုနှစ်မှ ဆရာလွန်း တို့ဗမာအစဉ် အရုံး၏ နာယကဖြစ်လာသော ၁၂၉၉ ခုနှစ်အထိ ရေးသား လေသည်။

ထိုစဉ်က အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးသားရာတွင် ကျွန်တော်၏ ခံယူချက် မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်လေသည်။

“ကျွန်ုပ်သဘောအရမူ၊ ဆရာလွန်းဟူသော လူတယောက်သည် မစ္စတာမောင်မှိုင်းဟူသော စာရေးဆရာတယောက်ထက် မြတ်သည်ဟု ယူဆသည် (ဝါ) ဆရာလွန်းကို အကဲဖြတ်ရန် မြတ် ကျောက်နှစ်ခုရှိမည်ဟုအံ့။ ကိုယ်ကျင့်တရားတည်းဟူသော မှတ်

ကျောက်တခု၊ စာရေးဆရာပညာရှိတည်းဟူသော မှတ်ကျောက် တခုဖြစ်ရာ၊ ပထမမှတ်ကျောက်တွင် သွေး၍ အစမ်းခံလိုက် ရသောဆရာလွန်းသည် ပိုမိုမြင့်မြတ်သည်ကို တွေ့ရလေသည်။

“ကိုယ်ကျင့်တရားသည် စာရေးဆရာ၏ စာများကို အသက် သွင်းပေး၏။ သူ့စာများကိုပိုမို၍ အရသာရှိစေ၏ လိုသောအကျိုး ပိုမိုပြီးစေ၏။ လေးနက်စေ၏။ ကိုယ်ကျင့်တရားမရှိသူ၏ စာများ မှာတနေ့တွင် တိုင်းပြည် မိတ်ဆွေကောင်းဖြစ်ပြီး၊ နောက်တနေ့ တွင် တိုင်းပြည်၏ရန်သူဖြစ်သည်သာများသည်။ ဆရာလွန်း၏ စာ များကား အခါခပ်သိမ်း တိုင်းပြည်၏မိတ်ဆွေများဖြစ်ခဲ့၏။”

(ဆရာလွန်းအတ္ထုပ္ပတ္တိဒီဇိုင်း)

ဤခံယူချက်နှင့်ရေးသော အတ္ထုပ္ပတ္တိဖြစ်သဖြင့်၊ ဆရာလွန်း အတ္ထုပ္ပတ္တိသည် သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းအမည်ခံ ဆရာလွန်းနှင့်ပတ် သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်မှုဝါဒကို ဖြစ်ပေါ်စေ သည်။ သို့မဟုတ်၊ အားပေးအားမြှောက်ပြုခဲ့သည်ဟု ကျွန်တော် မြင်လည်သုံးသပ်မိပါသည်။

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ပုဂ္ဂိုလ်စွဲဆည်းကပ်ကိုးကွယ်မှုဝါဒ ပူး သည်ခြင်းခံရသဖြင့်၊ အချို့ကိစ္စများ၌ ဆရာလွန်း၏ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန် မြင်နှင့် အစွဲအလန်းများသည် ကျွန်တော့်ကို ကူးစက်ခဲ့လေ၏။ ကျွန်တော့်ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်ဖြင့် ယတ္ထာဘူတကျကျမဝေဖန်မသုံးသပ် ခဲ့ဘဲရှိသည်။

ဥပမာ ဆရာလွန်းအတ္ထုပ္ပတ္တိ၌ ဗဟန်းတွင် တည်ထောင်ခဲ့ သော နေရှင်နယ်ကောလိပ် ပျက်ခြင်းအကြောင်းများကို ကျွန် တော်မှိုင်းလင်းတင်ပြရာတွင် ၂၁ ဦးအဖွဲ့၊ အမ်အေ ဦးမောင်

ကြီး၊ သမတ ဦးချစ်လှိုင်၊ သပိတ်မှောက်ကျောင်းသားများကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဘဦးစသူတို့အပေါ် အပြစ်ပုံချသော ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်း စွပ်စွဲမှုများသာ ရှေ့တန်းရောက်ခဲ့ပေသည်။ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ယတ္ထာဘူတ ကျကျမဝေဘန်မသုံးသပ်နိုင်ခဲ့ပေ။

ထို့အတူ ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် ဆရာတော်ဦးဥက္ကမ အိန္ဒိယမြန်မာပြည်သို့ပြန်လာပြီး တို့ဗမာအစည်းရုံးကို မထောက်ခံပဲ ဂျီတီဘီအေ ဝံသာနုအချို့နှင့် ၂၁ ဦးပါတီတို့ ဖွဲ့စည်းထားသော ငါးပွင့်ဆိုင် (ညွန့်ပေါင်း) ကိုထောက်ခံသွားလေရာ ကျွန်တော်သည် အဖြစ်အပျက်များကို ယတ္ထာဘူတကျကျ သုံးသပ်ဝေဘန်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ အပြုသဘောပါသော၊ တည်ငြိမ်သော နိုင်ငံရေးဝေဖန်မှုမျိုးမဟုတ်ဘဲ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့ကလေးကလေး စွပ်စွဲချက်များက ရှေ့တန်းရောက်နေခဲ့သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်မှုဝါဒသည် ငါးပွင့်ဆိုင်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအားပေး၏။ ဓမ္မဓိဋ္ဌါန်ကျသော၊ ယတ္ထာဘူတဖြစ်သော ဝေဖန်ရေးကို မေးမြန်းစေ၏။

ဆရာလွန်းအတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် လူကိုအကဲခတ်ခြင်း (ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာအသွေးတို့ကို ချယ်မှုန်းခြင်း) ကများပြား သူ့အလုပ် သူ့စာကို အကဲခတ်ခြင်းက နည်းခဲ့လေသည်။ ယခုအခါ ကျွန်တော်သည် အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးလျှင်၊ လူကိုအကဲခတ်ခြင်းနှင့် သူ့အလုပ် သူ့စာကို အကဲခတ်ခြင်း မျှမျှတတပါရမည်ဟု ထင်မြင်ယုံကြည်နေပါသည်။

သို့သော် ယခုပြန်လည်သုံးသပ်ရသဖြင့် ကျွန်တော်မြင်ရသော ဝေဖန်ပြုပါ အားနည်းချက်ကို အပထား၍ ဆရာလွန်း အတ္ထုပ္ပတ္တိမှာ အောင်မြင်သော စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

အခန်း ၈

လယ်သီးယာသီးစား၍ အေးအေးနေစေရန်

ဦးဗမာအစည်းအရုံး ပထမအကြိမ် ညီလာခံကလည်း ပြီးပြီ။ ဆရာလွန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့ ထွက်ကြသော ခရီးကလည်း ဆုံးပြီ။ ဘီအေအောင်ပြီမို့ တက္ကသိုလ် ပညာသင်မှုမှာလည်း ပြီးနေပြီ။ ကျွန်တော်သည် မိဘရပ်ထံသို့ ပြန်ခဲ့လေ၏။ ကျွန်တော့အဖေ မြေတိုင်းစာရေးကြီးသည် ဘုတလင်မြို့နယ်မှ ဦးမာပင်မြို့နယ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခံရ၏။ ဘုတလင်သည် ချင်းတိုင်းနယ်၏ အရှေ့ဖက်မှာရှိပြီး၊ ယင်းမာပင်သည် ချင်းတိုင်းမြစ်၏ အနောက်ဖက်မှာ ရှိလေသည်။ မြို့နယ်နှစ်ခုစလုံးမှာ မုံရွာခရိုင်တွင် ပါဝင်ကြ၏။

ယင်းမာပင်သို့ သွားသောအခါ ဖိုးဝန်းတောင်အနီးမှဖြတ်သွားသော ယင်းမာပင်၏အနောက်ဘက်တွင် ပုံတောင်ပုံညာ တောင်ပေါ်တွင် များရှိလေသည်။ ယင်းမာပင်အနီးတွင် ၁၂ ရာသီ စိမ့်ရေအရမ်းသောချောင်းကြီးများရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ယင်းမာပင်မြို့

နယ်က ဘုတလင်မြို့နယ်ထက် သာယာစိုပြေသည်။ ယင်းမာပင်
မြို့နယ်တွင် ဩဇာထက်မြက်သော တနယ်မြေနက်များပေါင်း
ထို့ကြောင့်မြေတိုင်းစာရေးများ ပိုမိုလာဘ်သာယာ ချမ်းမြောက်
အဖေသည် ယင်းမာပင်တွင် အလုပ်လုပ်ရတာပျော်ပါသည်။ သို့
သော် ဘုတလင်သို့ကျွန်တော့အမေကတော့ ကိုယ် ရပ်ကိုယ် ရွာ
မှ ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ရသဖြင့် မပျော်ပါ။ အဖေကား မုံရွာမှာမွေး
မောင်းထောင်မှာကြီးပြီး ဘုတလင်မှာအလုပ်လုပ်ရင်း အိမ်ထောင်
ကျခဲ့ရသူဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်ကားဘုတလင်မှာမွေး၊ ဘုတလင်၊ မုံရွာ၊ မန္တလေး
နှင့် ရန်ကုန်တို့မှာစာသင်ရင်း ကြီးပြင်းခဲ့ရသူဖြစ်၏။ ဘုတလင်တွင်
ကျွန်တော်နယ်နဲ့ ခဲ့သည်။ ဖခင်မြေတိုင်းစာရေးကြီးကွင်းနင်းသွား
တော့ ရွာတွေကိုလိုက်လည်ဖူးသည်။ သားရိုးကုန်း၊ ကုက္ကို၊ စုစသော
ရွာများမှာအတန်ကြာနေဘူးသည်။ ထို့ကြောင့်ဘုတလင်ပတ်ဝန်းကျင်
ကျင်သည် ကျွန်တော်နှင့်ရင်းနှီးသော ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်ခဲ့လေ၏။
ယခု ယင်းမာပင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ရင်းနှီးရပြန်လေပြီ။
နောက်တော့ အဖေဆားလင်းကြီးမြို့နယ်သို့ ပြောင်းရပြန်လေသော်
ကျွန်တော်သည် ဆားလင်းကြီး ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ရင်းနှီးရပြန်လေ
သည်။ တောင်သူလယ်သမားများသည် အဖေထံသို့အကြောင်း
အမျိုးမျိုးနှင့် လာကြ၏။ အဖေကလည်းသူတို့ထံသို့ အကြောင်း
အမျိုးမျိုးနှင့်သွားရ၏။ သူတို့နှင့် ကျွန်တော့အဖေမကင်းရာမကင်း
ကြောင်းဖြစ်သည်နှင့်အတူ ကျွန်တော်နှင့် သူတို့မကင်းရာမကင်း
ကြောင်းဖြစ်ကြရလေသည်။ သူတို့၏ဘဝကို ကျွန်တော် အထောက်အကူ
အတန် သိခွင့်ရခဲ့သည်။ သူတို့ရွာ၏ရပ်ပုံကားချပ်ကို ကျွန်တော်
စိတ်အာရုံမှာ ဖမ်းယူထားခွင့်ရခဲ့သည်။

သို့ဖြင့် ဘုတလင်၊ ယင်းမာပင်နှင့် ဆားလင်းကြီးတို့၏ ပတ်
ဝန်းကျင် ထိုမြို့နယ်များမှ ကျေးရွာများနှင့် ထိုကျေးရွာများမှ
ဆောင်သူလယ်သမားများသည် ကျွန်တော့ဝတ္ထု အများအပြား
နှင့် ကြေးမုံပြင်ထင်ဟတ်ခဲ့ပါလေသည်။

ယင်းမာပင်သို့ရောက်ပြီး မိဘများနှင့်တွေ့ဆုံရသောအခါကျွန်
တော့ရှေ့ ရေးကို ဆွေးနွေးကြလေသည်။ တက္ကသိုလ်မှာ ဘွဲ့လွန်
သင်တန်းတခုခုတက်မည်လော။ ကျွန်တော့ မိဘများကား ကျွန်
တော့ကိုဆက်မထောက်ပံ့နိုင်တော့ချေ။ ဘီအေအောင်သည် အ
ထိုပညာသင်ကြားပေးသည်မှာ သူတို့ အတတ်နိုင်ဆုံးဖြစ်သည်။
ထိုခေတ်က ဘီအေအောင်သူမှာ ရှားလှသေး၏။ မြေတိုင်းစာရေး
က သားကို ဘီအေအောင်အောင်သင်ပေးသတဲ့ ဟူသောသတင်း
မှာ အံ့ဩစရာ သတင်းတရပ်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ မုံရွာခရိုင်တခုလုံး
မှာ ဘီအေအောင်သူ လေးငါးခြောက်ယောက်သာ ရှိသေးသည်။
မုံရွာမှ (အရေးပိုင်ဟောင်း) ဦးစိန်ထွန်း၊ မုံရွေးကြေးမုံမှ
ဦးအောင်၊ ကန္တီမှ ဦးဘတင်စသည်ဖြင့် ဘီအေတွေအကြောင်း
အစုံတပြောပြောဆိုကြရသလို ဘုတလင်မှ သိန်းဖေဆိုသော
ဘီအေအကြောင်းကို ပြောကြဆိုကြရလေသည်။

ကျောင်းမနေလျှင် ကျွန်တော် အလုပ်တခုခု ဝင်လုပ်ရမည်။
ကျွန်တော့အဖေကကျွန်တော့ကိုအင်္ဂလိပ်စာသင်ကျောင်းစရိတ်
ပေးကာ သယ်ဝန်ဖြစ်နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်သော
အခါ သူ့မျှော်လင့်ချက်တက်သွားလေသည်။ ကျွန်တော်သည်
အထောက်အကူအပံ့ဖြစ်လာရမည်ဟု အဖေက မျှော်မှန်းလေ
သောအတိုင်း ယခုတော့ ကျွန်တော်ကအစိုးရအလုပ်ဆိုလျှင် ဘာ

အလုပ်မှလုပ်ချင်ဟုဆိုလေသည်။ သခင်နိုင်ငံရေးသမားတိုင်းဖြစ်နေလေတော့ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ အစေခံမလုပ်နိုင်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့အဖေသည် များစွာစိတ်မကောင်းဖြစ်ရ၏။ သို့သော် ကျွန်တော့ကိုဆူပူကြိမ်းမောင်းခြင်းမပြုတော့ပါ။

ထိုအခက်အခဲမှထွက်မြောက်နိုင်ရန် မိဘများက အဆိုတရားလေသည်။ မိန်းမယူရန်ဖြစ်၏။ လူကြီးချင်းပြောသလောက်ပြောပြီးဖြစ်သည်ဆို၏။ ထိုမိန်းကလေးမှာ တဦးတည်းသောသမီးဖြစ်သည်။ သူ့မိဘများသည် မြေဧက ၅၀၀ မျှပိုင်ပြီး၊ သမီးကို နှစ်ဆင်စာဆင်ထားသည်။ သူ့မိဘများကဂုဏ်ပကာသနမလိုချင်သမက်လောင်းကို အစိုးရအလုပ်မလုပ်စေချင်။ အစိုးရအလုပ်လျှင် စေရာသွားဖြစ်ပြီး သမီးကိုပါထည့်လိုက်ရမည်မို့ တဦးတည်းသောသမီးနှင့်မခွဲနိုင်ဟုဆိုလေသည်။ ပညာတတ်ပြီး ရိုးသားသော သမက်ကိုရလျှင်တော်ပြီ။ သမက်သည် လယ်သီးယာသီးလို့ တောင်းရုံသာအလုပ်ရှိမည်။ ဘုရားတရားနှင့်သာနေလိုတော့သော ဥပုသ်သတင်း ဆောက်တည်လိုသာနေလိုတော့သော ယောကျ်ားမိဘများကိုယ်စား၊ အိမ်ထောင်ဦးစီးလုပ်၍ အေးအေးနေရန်သာဖြစ်လေသည်။

ဤအဆိုကို ကျွန်တော့အမေက ပို၍သဘောကျလေသည်။ အကြောင်းမူကား အမေ့သားသည် တရပ်တကျေးမသွားသော မိဘနှင့်နီးနီးနားနား နေရမည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ထိုအဆိုကို ကျွန်တော်ကလက်မခံနိုင်ပြန်ချေ။ ထိုအဆိုကိုသာ ခံလိုက်ပါက ကျွန်တော့ကမ္ဘာသည် လွန်စွာကျဉ်းမြောင်းသွားပေလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်သည် ဘုတလင်၊ ယင်းမာပင်နှင့်

လင်းကြီးမြို့နယ်များမှကျေးလက်တောရွာများကိုချစ်မြတ်နိုးသော်လည်း၊ ကျွန်တော့ဘဝကို ထိုရွာများနှင့်ချည်နှောင်မထားလိုပါ။ ကျွန်တော်သည် တောင်သူလယ်သမားများထံမှ လယ်သီးယာသီးလိုက်တောင်းနေရမည့်အလုပ်ကိုလည်း မနှစ်မြို့နိုင်ပါ။ ဘုတလင်မှ မုရွာသို့၊ မုရွာမှမန္တလေးသို့၊ မန္တလေးမှရန်ကင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ကာစာသင်ရင်း၊ ကျွန်တော်၏ကမ္ဘာသည် ကျယ်၍ကျယ်၍သာနေ၏။ ကျောင်းသင်ခန်းစာလောကမှနေပြီး၊ စာပေလောကတွင်၎င်း၊ နိုင်ငံရေးလောကတွင်၎င်း၊ ခြေဆန့်နေပြီဖြစ်သော ကျွန်တော်၏ မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းသည်လည်း ကျယ်ပြောလှပါ၏။

လူကြီးမိဘများက ကျွန်တော့အတွက် ရာထားသော ဘဝအလားအလာမှာ ကျဉ်းမြောင်းလှ၏။ တွေးကြည့်ရုံနှင့် ကျွန်တော်အသက်ရှူကျပ်လှသည်။

လူကြီးမိဘများက ကျွန်တော့အတွက် ရာထားသော ဘဝမှာ အေးအေးသက်သာ နိုင်လှပြီး တက်ခေတ်တွင် တက်လှဖြစ်နေသော ကျွန်တော်၏ ဆူပူကလုပ်ရှားနေသော သဘာဝနှင့် မအပ်စပ်ပါချေ။

သို့သော် ကျွန်တော်သည် မိဘများကို အပြတ်မပြောရဲချေ။ စဉ်းစားပါရစေဦး၊ အချိန်ပေးပါဦး စသည်ဖြင့် ပြောရ၏။

ထိုအခါ မိဘများက မင့်မှာ ချစ်သူရည်စား ရှိနေပြီလားဟု မေးကြလေ၏။

အမှန်မှာ ကျွန်တော့တွင် ရည်းစားဟူ၍ မယ်မယ်ရရမရှိသေးပါ။ အမြန်အလှန်ကြည့်၍၊ စကားလုံးမပါသော ချစ်သံ့ကလွာပို့ကြသည့် ကိစ္စမျိုး၊ ရိုးတိုးရိပ်တိပ်၊ ဘာကလို့တို့ကို ပြောကြ

သော ကိစ္စမျိုး၊ သူနှင့်ဆိုရင် တော်လေမည်လားဟု စဉ်းစားသော ကိစ္စမျိုးလောက်သာရှိပါသေး၏။ သို့သော် ထိုချိန်တွင် ကျွန်တော်သည် အချစ်အတွက် အသက်စွန့်သွားပုံကို သရုပ်ဖော်သော ခင်မျိုးချစ်ဝတ္ထု၊ ဇနီးသေသည်ကိုပင် ဂရုမစိုက်၊ ဘူနိုင်ငံရေးနှင့်သူ အလုပ်ရွပ်နေသော ဇာတ်ဆောင်ပါသော ရေပွက်ပမာဝတ္ထု စသည်တို့ကို ရေးနေလေပြီ။ (အချစ်အကြောင်းနားမလည်ခင် အချစ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အတွေ့အကြုံမရှိခင် အချစ်အတွက် အသက်စွန့်သော ဝတ္ထုမျိုး၊ သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေးအတွက် အချစ်ကို စွန့်လွှတ်သော ဝတ္ထုမျိုး စိတ်ကူးယဉ်၍ ရေးရသည်မှာ လွယ်ကူလှပါသည်။)

ထိုအချိန် အထိ ကျွန်တော့်မှာ အချစ်နှင့် ပတ်သက်ပြီးအတွေ့အကြုံမရှိသေးချေ။ မိဘများကို အမှန်အတိုင်းပြောရ၏။

ထိုသို့လျှင် ကျွန်တော့်ရှေ့ရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး သောင်မတင် ရေမကျဖြစ်နေစဉ် ကိုကြီးနု(ကိုနု)ထံမှ ကြေးနန်းတစောင်ရလေသည်။ ရန်ကုန်သို့ အမြန်ပြန်လာရန်ဖြစ်၏။ အချိန်ပိုင်းအလုပ်တခုလုပ်၍ တက္ကသိုလ်မှာ ကျောင်းဆက်နေနိုင်ရန် သူစီစဉ်ထားပြီဟု ဆိုလေသည်။

ဤကားအကောင်းဆုံးသော ထွက်ပေါက်ပေတည်း။

သူ့အကြံအစဉ်တခုကို ကျွန်တော် သိထားသည်။ လာမည့် တက္ကသိုလ်စာသင်နှစ်တွင် ကျွန်တော်တို့ လူစုသည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂကို လုံးဝစီးမိတော့မည် ဖြစ်သည်။ ကိုနုသည် မုချ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်တော့မည်၊ ကျွန်တော်သည် အလုပ်အမှုဆောင်၌ အတွင်းရေးမှူး အဖြစ်ထမ်းရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ မိဘများ

ဤအကြောင်းအရှည်ရှင်းမပြပါ။ ကိုနု၏ ကြေးနန်းကိုသာ ထိပြ၏။ တက္ကသိုလ်တွင် ဆက်နေပြီး ဘွဲ့လွန်သင်တန်းတခုခုကို ဆက်ရမည်ဆိုတော့ ကျွန်တော်လည်း သဘောကျ၊ ကျွန်တော့်အဖွဲ့များလည်း ကန့်ကွက်ရန် မရှိပြီ။

ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန်မြို့သို့ အလျင်အမြန် ပြန်ခဲ့လေတော့သည်။

အလုပ်အကိုင်၊ စာရေးဆရာ

ရန်ကုန်သို့ ပြန်ရောက်စတွင် ကျွန်တော်သည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂ အဆောက်အဦတွင် တည်းခိုရ၏။ တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂအလုပ် အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် မိမိတို့ထံမှ တဦးဦးကို (Vacation Officer) ပိတ်ထားချိန် တာဝန်ခံ ခန့်ထားရ၏။ ကျွန်တော်သည် ကျောင်းပိတ်ချိန်တွင် အိမ်မပြန်သဖြင့် ပိတ်ထားချိန်တာဝန်ခံအဖြစ် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့လေသည်။ သမဂ္ဂအဆောက်အဦတွင် ညဉ့်အိပ်ခြင်းနှင့် နေ့စရာအခန်းတခုရရှိသည်။ ထမင်းစားတော့ သမဂ္ဂအဆောက်အဦအောက်ထပ်မှာပင်ရှိသောစားသောက်ဆိုင်တွင် ဝယ်စားနိုင်သည်။ ကျွန်တော်တော့၊ သမဂ္ဂ ဒရဝမ်ကြီး ဦးကံသိန်းတို့တွင် လခပေးစားလေသည်။ ဦးကံသိန်းက သူ့အိမ်မှာ ချက်ပြုတ်ပြီး ချိုင့်ကလေးနှင့် ယူလာ၏။

သမဂ္ဂအဆောက်အဦအပေါ်ထပ်တွင်၊ အစည်းအဝေး ခန်းမကြီးနှင့် စာကြည့်တိုက် ခန်းမကြီးတို့ရှိသည်။ ထိုခန်းမကြီး နှစ်ခုကြားတွင် ဥက္ကဋ္ဌခန်းနှင့် ရုံးခန်းတို့ရှိလေသည်။ အောက်ထပ်၌ သားရဲခန်းစားခန်း (စားသောက်ဆိုင်ခန်း)၊ ဘီလီယက်ခန်း (သို့မဟုတ်-

အိမ်တွင်းကစားခန်း) ဆံပင်ညှပ်ဆိုင်ခန်းနှင့် ရေချိုးခန်းများရှိလေသည်။ ဆံပင်ညှပ်ဆိုင်နှင့်တွဲလျက် ကျောင်းသားများ လိုအပ်သော တိုလီမိုလီပစ္စည်းများကိုဆောင်သည့်ဆိုင် တဆိုင်ရှိသည်။ ထိုဆိုင် တိုလီမိုလီဆိုင်ဟုခေါ်သည်။ (တခါတုန်းက ကျောင်းသားခေါ်ဆောင်ဟောင်း ကိုထွန်းတင်သည် ထိုဆိုင်ကိုလုပ်ကိုင်လေရာ တိုလီမိုလီထွန်းတင်ဟုတွင်သွားလေသည်) ပိတ်ထားချိန် တာဝန်ခံသော ကျောင်းရက်ရှည်ပိတ်၍ သမဂ္ဂလုပ်ငန်းများ ခဏပိတ်ထားရမည် တွင်၊ အလုပ်အမှုဆောင် ကိုယ်စား တာဝန်ယူကာ၊ အဆောက်အအုံကို ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်တကွ၊ အစစအရာရာတွင် စီမံခန့်ခွဲလုပ်ကိုင်ရလေသည်။

ပိတ်ထားချိန်တာဝန်ခံအဖြစ်ဖြင့်၊ သမဂ္ဂတွင်နေရာညပါ ရှိသည်ကို ကျွန်တော်သဘောကျ၏။ သမဂ္ဂတာဝန်ကို ထမ်းရွက်ရခြင်းဖြစ်သဖြင့် ကျေနပ်ရသည့်အပြင်၊ လွတ်လပ်စွာ နေရသဖြင့် ပျော်စရာကောင်းသည်။ အိပ်ချင်သော အခန်းမှာအိပ်နိုင်သည်။ တခါတခါ အစည်းအဝေးခန်းမကြီးထဲ၌ ခုံတန်းလျား (ကြိမ်ခေါ်ပေါ်တွင် အိပ်ရသည်မှာ “ဇိမ်” တမျိုးဖြစ်နေ သည်။ (ဇေအခန်းကြီးနှင့် တယောက်ထဲရယ်) စာရေးစာဖတ် လုပ်ချင်သော အခါမှာလည်း၊ စာကြည့်တိုက် စာဖတ်ခန်းတခုလုံးကို ပိုင်စိုးရလေသည်။ ရေချိုးမည်လား၊ ကြိုက်သည့်အခန်းကို ဝင်နိုင်ပါသည်။ ရေချိုးခန်းအားလုံးအားနေကြ၏။

သမဂ္ဂတာဝန်ကို ထမ်းရွက်နေဆဲ၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စများနှင့် မြို့ထဲသွားချင်လျှင်လည်း အချိန်မရွေး လွတ်လပ်စွာသွားနိုင်သည်။ ကျွန်တော်နှစ်သက်လှသော အလုပ်တခုမှာ၊ အားလပ်ချိန်တွင် (ဥပမာ- ညစာထမင်းစားပြီး အားလပ်ချိန်) ဦးကံသိန်း

လင်မယားကို တရားဟောခြင်းဖြစ်၏။ နိုင်ငံရေးတရား၊ ပညာရေးတရားစသည်ဖြင့် ဟောခြင်းကားမဟုတ်။ ယပ်လွဲတရားဟောခြင်းဖြစ်၏။

ထိုစဉ်က ယပ်လွဲတရားဟောစာအုပ်များ အများအပြားပေါ်ခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်များကို ကျွန်တော် အတော်ကြိုက်၏။ တရားဟော ဓမ္မကထိကတို့ အသိနေအသိထားနှင့် ဟောသလို ထိုစာများကို ကျွန်တော်ရွတ်ဖတ်လေ့ရှိ၏။ နားထောင်ရသူ ဦးကံသိန်းတို့ လင်မယားကလည်း နားထောင်၍မငြီး ရှိကြလေသည်။ (ဤအကြောင်းကို ရှေ့တနေရာ၊ တက်ဘုန်းကြီး ဝတ္ထုအကြောင်း ဆောက်သောအခါ ထပ်ရေးပါဦးမည်။)

ပိတ်ထားချိန် တာဝန်ခံအဖြစ်ဖြင့် သီတင်းကျွတ်ကျောင်းပိတ်တုန်းက ထိုနည်းဖြင့် သမဂ္ဂအဆောက်အဦမှာ နေခဲ့သည်။ နေရာသီကျောင်းပိတ်အစမှာလည်း ထိုနည်း၎င်း နေခဲ့သည်။ ယခု ဘုတလင်၊ ထင်းမာပင်တို့မှ ပြန်လာတော့လည်း ထိုနည်း၎င်း နေလိုက်ပြန်၏။ သို့သော် ကြာကြာနေရမည်မဟုတ်ပေ။ ကျောင်းဖွင့်လျှင် တနေရာရာသို့ ပြောင်းရမည်။ ပိတ်ထားချိန် တာဝန်ခံမဟုတ်ပဲနှင့်လည်း အလွဲသုံးစားမပြုလုပ်ချင်ပါ။

ထိုအချိန်တွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ကိုနု (ကိုကြီးနု) သည်လည်း သမဂ္ဂမှာပင် တည်းခိုနေလေသည်။

ကိုကြီးနုက ကျွန်တော့်အတွက် အချိန်ပိုင်း အလုပ်တခုလုပ်၍ တက္ကသိုလ်မှာ ကျောင်းဆက်နေနိုင်ရန် စီစဉ်ထားသည်ဟု ဆိုခဲ့၏။ ထိုအစီအစဉ်အရ အချိန်ပိုင်း အလုပ်ဆိုသည်မှာ စာရေးလရာ အလုပ်ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်က စာတွေရေးပြီး၊ သူက သူ့နိုင်

သော စာနယ်ဇင်းများတွင် ထည့်ပေးမည်။ လစဉ် နေထိုင်စရိပ်နှင့် ပညာသင်စရိပ်ဖူလုံအောင် ရရမည်ဖြစ်သည်။

ကိုကြီးနု ထိုသို့ စီစဉ်ပေးသည့်အချိန်အထိ ကျွန်တော်သည် တပြားတချပ်မျှမရပဲ ဆောင်းပါးနှင့်ဝတ္ထုများကို ရေးနေခဲ့လေသည်။ ကိုယ်ရေးသော စာကလေးပါလာ၍ မဂ္ဂဇင်းတစောင် မေတ္တာလက်ဆောင်ရလျှင်ပင် ကျေနပ်အားရ ရှိလှတော့သည်။

ကိုကြီးနု အစီအစဉ်ကြောင့် ပထမဆုံး ဝင်ငွေရသော ကျွန်တော့် စာများမှာ မင်းတိုင်ပင်ဝတ္ထုနှင့် ဆရာလွန်း အတ္ထုပ္ပတ္တိတို့ ဖြစ်လေသည်။ မင်းတိုင်ပင်ဝတ္ထုကို သိန်းနေနွယ်အမည်ဖြင့် ရေး၍ ဆရာလွန်းအတ္ထုပ္ပတ္တိကို မောင်သိန်းဖေ ဘီ-အေဟူသော အမည်ရင်းဖြင့် ရေးခဲ့လေသည်။ နှစ်ခုစလုံးကို အခန်းဆက်အဖြစ်ဖြင့် ဒီဇင်ဘာလကျော်က ထည့်ခဲ့လေသည်။ (၁၉၃၅ ခုနှစ် မေလမှစ၍)

နောင်တွင် 'မင်းတိုင်ပင်'၊ 'ငါ့လင်နှင့်ငါ့ငွေ' နှင့် 'စစ်သည်တော်' တို့ကို စာတအုပ်အဖြစ်ဖြင့် စုပေါင်းထုတ်သောအခါ ၂၀၀၊ ၂၀၀၊ ၂၀၀ နှေ့စွဲနှင့် ကိုနုက သူ၏နိဒါန်းတွင် ထိုအကြောင်းများနှင့် ပတ်သက်ပြီး အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားဖော်ပြခဲ့လေသည်။

“ယခု နိဒါန်းကို ရေးစဉ်၊ ဝတ္ထုရေးဆရာ မောင်သိန်းဖေနှင့် တွေ့ရပုံကို ရေးသားရလျှင် ပိုမိုမထင်သောကြောင့် အကျဉ်းမျှ ရေးသားဖော်ပြပါအံ့။ အသွင်မတူ အိမ်သူမဖြစ်ဟူသော စကားအရ ဆူဆူပူပူလုပ်တတ်သော သဘောရှိသော သူတယောက်သည် မိမိကဲ့သို့ ဆူဆူပူပူလုပ်တတ်သော သဘောရှိသူနှင့်သာ ပေါင်းဖက် တတ်ကြသည်မှာ ဓမ္မတာပင်ဖြစ်လေသည်။ ၁၉၃၄-၃၅ ခုနှစ်က မောင်သိန်းဖေသည် ယူနီဘာစီတီကောလိပ်တွင် ဘီအေအထက်

တန်း၌သင်ကြားလျက် ယခု နိဒါန်းရေးသူက ဘီအယ်လ် ပထမနှစ်တွင် သင်ကြားလျက်ရှိရာ ထိုအခါက ကောလိပ်ကျောင်းသားများ အရေးကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကျောင်းတွင် မကြာခဏ ဆူဆူပူပူလုပ်ကြရာမှ တယောက်နှင့်တယောက် တွေ့ဆုံချစ်ခင်ပေါင်းဆင်းမိကြလေသည်။ ပေါင်းမိ၍ အတော်ကလေး ကြာလေလျှင် မောင်သိန်းဖေလည်း မိမိရေးထားသော ဝတ္ထုတိုကလေးများကို ကြောခဏယူလာ၍ ဘတ်စေလေသည်။ သို့ရာတွင် သိန်းနေနွယ်၊ ကြက်သရေ၊ တက်နေအစရှိသောကလောင်နာမည်များကိုတဘက်သတ် အကြောင်းမရှိဘဲ မုန်းတီးနေပါသဖြင့်၊ ၎င်းကလောင်နာမည်များနှင့် ရေးနေသော စာဟူသမျှတို့ကို အလျဉ်းမဘတ်ဘဲ နေရကား၊ သိန်းနေနွယ်၏ဝတ္ထုများကို ပေး၍သာ ယူထားလိုက်ရသည်။ တခါမျှ မဖတ်ဖြစ်ချေ။ တနေ့သ၌ အခြားဖတ်စရာစာအုပ်များလည်း အဆင်သင့်မရှိသည်နှင့်၊ ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းစာအုပ်ကို ဆောက်ယူပြီး ဖွင့်လိုက်ရာ အဆင်သင့်ပင် သိန်းနေနွယ်ရေးသော 'ငါ့လင်ငါ့ငွေ' ဝတ္ထုတိုကို တွေ့ရလေသည်။ အစက မြည်းရုံသာ မြည်းမည်ဟူသော စိတ်ထားနှင့်ဖတ်ရာ အရသာတွေ့သောကြောင့် မြည်းရုံနှင့်သာ မတင်းတိမ်နိုင်ဘဲ အဝစားလိုက်မိလေသည်။

“မင်းတိုင်ပင်” နှင့် တွေ့ရပုံမှာ 'ငါ့လင်နှင့်ငါ့ငွေ' ထက်ပင် ပိုမိုဆန်းလေသည်။ ထိုအချိန်ကား မောင်သိန်းဖေနှင့် ယခု နိဒါန်းရေးသူတို့သည် မိမိတို့၏ဆိုင်ရာ စာမေးပွဲများကို ဖြေဆိုပြီးစီးကြသော်လည်း မိမိတို့စခင်းရာ၊ ဆေးနှေးရာ၊ ဆူပူရာဖြစ်သော သမဂ္ဂအသင်းရုံကြီးကို ခင်မင်တွယ်တာ၍နေကြသဖြင့်၊ အိမ်သို့မပြန်နိုင်ကြသေးဘဲ၊ ၎င်းအသင်းရုံကြီး၌ပင် ခေတ္တတည်းခိုနေကြသေး၏။ တနေ့သ၌ စကားထိုင်ပြောနေကြရာမှ ဒီလူတွေကလဲ သိပ်ဂုဏ်

တာဘဲဗျာ၊ ဝတ္ထုတပုဒ်ရေးပေးပါဆိုလို့ ရေးပြီး ပို့ထားတာကြာလှပြီ။ ခုထက်ထိ ပုံမနှိပ်နိုင်သေးဘူးဟု မောင်သိန်းဖေက ညည်းလိုက်ရာ ခပ်ပျင်းပျင်းရှိသည်နှင့် မောင်ဝတ္ထုအကြောင်း ပြောစမ်းပါအုံး၊ သူများလဲ သွားအပြစ်တင်မနေနှင့်အုံးလော့ဘယ် သူမှ မလွမ်းဘဲနဲ့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် လွမ်းနေတဲ့ဝတ္ထုမျိုးလဲ ဖြစ်နေ အုံးမယ်ဟု ယခု နိဒါန်းရေးသူကပြန်ပြောလေ၏။ မောင်သိန်းဖေ သည်လည်း ၎င်း၏ဝတ္ထုတိုအကြောင်း ပြန်ပြောပြီးလည်၏အဆုံး၌ ပြီး၍ 'ဒီဝတ္ထုနှိပ်ပြီးရင်တော့ ငွေရမှာဘဲ၊ အဲဒီတော့မှ မျက်မှန် တလက်ဝယ်ရမယ်၊ မျက်စေ့တွေက အရင်ကလို ကြည့်လို့ မကောင်းတော့ဘူး'ဟု ပြောလေ၏။

“၎င်းနောက် ‘မင်းတိုင်ပင်’ဝတ္ထုကို ပြန်ယူစေ၍ ဖတ်ကြည့်ပြီး လျှင် ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်အယ်ဒီတာနှင့် စေ့စပ်ပြီး ၎င်းဂျာနယ်ထဲ ထည့်စေသည်။ မောင်သိန်းဖေလည်း အလိုရှိသည့်မျက်မှန်ကို ရလေ သည်။ မြန်မာပြည်ရှိ ဝတ္ထုရေးသူများသည် ဆင်းရဲလေစ့သို့ရာတွင် ကြွေးမပေးနိုင်၍ ဘီလစ်က အချုပ်ခန်းပို့ ခါနီးတွင်မှ မိမိရေးထား သော ‘ဗိုဇ်ကအော့ဖ်ဝိတ်ဖီး’ခေါ် ကမ္ဘာကျော်ဝတ္ထုကို ကြော်ငြာ ကရာရောင်းပြီး ကြွေးဆပ်ရသော အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာကြီး ငွေ စမစ်နှင့်စာလျှင် မောင်သိန်းဖေက တော်ပေသေး၏။”

ထိုအချိန်မှစ၍ စာရေးဆရာသည် ကျွန်တော်၏အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းမှုအလုပ်ဖြစ်လာလေသည်။ အလုပ်အကိုင် တာလဲလဲ မေးလျှင် စာရေးဆရာဟု ဖြေနိုင်ပေပြီ။

ထိုအချိန်က မြန်မာပြည်တွင် တက္ကသိုလ်မှဘွဲ့ရပြီး အခြား အလုပ်မလုပ်ပဲ စာရေးဆရာအလုပ်ကို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း

ဆရာအနေနှင့် ဝင်လုပ်သူမရှိသလောက် ရှားလေသည်။ (ထိုအချိန် စာပြီး ကျွန်တော်သည် အဝေးကြည့် မျက်မှန်တပ်ခဲ့ရာ ယနေ့ နေ့ထိဖြစ်သည်။ အနှုတ်ဒီဂရီအတိုးအဆုတ်မရှိ)

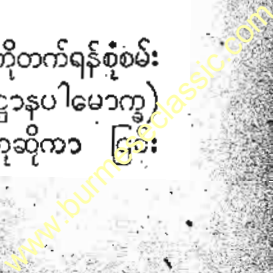
ဒီးဒုတ်မှာ ပင်တိုင်စာရေးဆရာ

ကျွန်တော် တက္ကသိုလ်မှာ ဆက်စာသင်နိုင်ဘို့ကလည်း အရေးကြီး သေးသည်။ ပညာတတ်ဘို့ ဘွဲ့ရဘို့ထက် ပို၍ ကြီးမားသော ရည်ရွယ် တတ်မှာ ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂလုပ်ငန်းကို ဆက်လုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်လေသည်။

မြန်မာစာယူပြီး မဟာဝိဇ္ဇာတန်း တက်ရန်ကြံစည်၏။ ဘီအေ အောင်စဉ်က မြန်မာစာတွင်အမှတ် ၄၀ ကျော်သာရသဖြင့်အခက် အခဲတွေ့နေရလေ၏။ ထိုအမှတ်နှင့်သာဆိုသော် မဟာဝိဇ္ဇာတန်း ၁၀၀ ၄ နှစ်နေရမည်ဆို၏။ ဦးဖေမောင်တင်က “မင်းစာရေးတာ ဆရာကောင်းပါတယ် စာမေးပွဲမှာ အမှတ် ကောင်းကောင်းရ အောင်တော့ မဖြေနိုင်ဘူး” ဟု ပြောပြလိုက်ပါသည်။

အင်္ဂလိပ်စာနှင့်ခေတ်သစ် ဥပဒေပရာဇဝင်တို့တွင်လည်း ကျွန် တော်ရသော အမှတ်က ၅၀ တဂိုက်မှာ ဖြစ်လေ၏။ ၄ နှစ်မဟာ ဘွဲ့တန်းတက်ရမည့်ခရီးမှာ ရှည်လျားလှသည်။ ကျွန်တော့စိတ် အချဉ်ပါ။

နောက်ဆုံးတော့ ဘီအယ်လ် (ဥပဒေ) တန်းကိုတက်ရန်စုံစမ်း နေသည်။ ဒေါက်တာဘဟန် (ထိုစဉ်က ဥပဒေဌာနပါမောက္ခ) က “နောက်ကျသွားပြီ၊ နေရာမရှိတော့ဘူး” ဟုဆိုကာ ငြင်း နှစ်လိုက်လေသည်။

ကျွန်တော်ပညာဆက်မဆက်နိုင်တော့ချေ။ ကျောင်းသားထမ္မာ
တာဝန်များကို ဆက်ထမ်းရွက်နိုင်တော့မည်မဟုတ်ချေ။

(ထိုနှစ်-၁၉၃၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် တက္ကသိုလ်
ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပလေရာ ကို
(ဘီအေ) က ဥက္ကဋ္ဌ မစ္စတာအမ်အေရာရှစ် (ဘီအက်စ်စီ) က
ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ ကိုအုန်း(ဘီအေ)က ငွေထိမ်းအဖြစ်ဖြင့် ပြိုင်ဖက်
မရှိရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံရလေသည်။ အမှုဆောင် အ
တခုလုံးမှာလည်း ကျွန်တော်တို့လူစုသာ အရွေးခံ ကြရလေ၏။
ခေါင်းဆောင်မှုတွင် အလိုတော်ရှိကျောင်းသားများမှာ လုံးဝ
တိုးနိုင်တော့ချေ)

သို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည် ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်မှာ ပင်တိုင်စာရေး
ဆရာတယောက် ဖြစ်လာလေ၏။ သိန်းနေနွယ်ဟူသော ကလောင်
အမည်ဖြင့် ဝတ္ထုများကို အဆက်မပြတ်လိုလို ရေးရလေသည်။
မောင်သိန်းဖေ ဘီအေအမည်ဖြင့် ဆရာလွန်းအတ္ထုပ္ပတ္တိအခန်းဆက်
ကို ရေးသည် စာအုပ်တရားသူကြီးဆိုသော (Book Review)
အခန်း၌လည်း ဝင်ရေးလိုက်သေးသည်။ ရံဖန်ရံခါ ဦးကျောက်လှ
တက္ကသိုလ်အကျော့ ဟူသော ကလောင် အမည်များဖြင့်လည်း
ဆောင်းပါးအတိုအထွာများရေးလိုက်သေးသည်။

ကျွန်တော့အလုပ်မှာ တက္ကသိုလ်ကျောင်းမှာ သိပ်မရှိတော့ဘဲ
မြို့ထဲမှာသာ များနေပြီ ဖြစ်သောကြောင့်၊ ကျွန်တော်မြို့ထဲ
ပြောင်းနေရပေတော့မည်။ ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်မှာ ပင်တိုင် စာရေး
ဆရာတယောက်ဖြစ်လာပြီမို့၊ ဒီးဒုတ်တိုက်နှင့် နီးနီးနားနား
နေရာရှာရ၏။ အားလုံး ကိုကြီးနုကပင် စီစဉ်ပေးသည်။ ဒီးဒုတ်
တိုက်မှာ ထမင်းစားရသည်။ ဒီးဒုတ်တိုက်အနီး ရေကျော်ထမ်း

ဒေါင်ရှိ အခန်းတခန်းမှာ နေရသည်။ ထိုအခန်းမှာ ဦးဘချိုနှင့်
ကိုနုတို့၏ မိတ်ဆွေဒိဗ္ဗစကျဆရာကျော်နေသော အခန်းဖြစ်၏။
မိန်းမမရှိ၊ လူလွတ်ချည်းနေကြသည်။ ကျွန်တော်ပါမှ စုစုပေါင်း
၄ ယောက်သာရှိသည်။ တခါတခါ ၃ ယောက်ဖြစ်သွားသေး၏။
ရေကျော်လမ်းနှင့် မောင်ဂိုမာရီလမ်းဒေါင် (အနောက်တောင်
ဒေါင်) ရှိတိုက်တန်းကြီးဖြစ်သည်။ တဖက်ခန်းတွင် ဆရာကြီး
ပီမိုးနင်းနေထိုင်လျက်ရှိလေသည်။ ထိုတိုက်တန်းရှေ့ ပလက်ဖောင်း
ပေါ်တွင် အစားအသောက်ဆိုင်များရှိလေသည်။ ကျင်းသုဗ်လဖက်၊
အစုံသုပ်၊ မုံ့ဟင်းခါး စသော မြန်မာအစားအသောက်ဆိုင်များ
ဖြစ်ပေ၏။

ထမင်းနပ်မှန်စားစရာနှင့် နေထိုင်စရာ ရပေပြီ။ အဝတ်အ
စားနှင့် အခြား အသေးသုံးများအတွက်လည်း ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်မှ
တလ ၂၀-၃၀ ဆိုသလိုရပါ၏။ တခြားမှာ စာရေးလျှင်လည်း
အနည်းအကျဉ်း အပိုဝင်ငွေရရှိနိုင်ပါသေး၏။

ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်တိုက်မှာ ရေကျော်လမ်းအနီး၊ ၄၉ လမ်းနှင့်
လမ်း ၅၀ ထိပ်၊ မောင်ဂိုမာရီလမ်းမကြီး (ယခု ဗိုလ်ချုပ်အောင်
ဆန်းလမ်း) ပေါ်တွင် ရှိ၏။ တိုက်အထက်ထပ်မှာ ဆရာဦးဘချို
နှင့်မိသားစုတို့ နေထိုင်ကြပြီး၊ အောက်ထပ်တွင် အလုပ်တိုက်ရှိ
လေသည်။ ကိုယ့်ပုံနှိပ်စက်နှင့်ကိုယ် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေနေခြင်းဖြစ်၏။

ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်တိုက်မှာ ဦးဘချိုကိုယ်ပိုင်ဖြစ်ပြီး စီးပွားရေး
မဆန်ချေ။ သူ့စာရင်းနှင့်သူ၊ သူ့အရှုံးအမြတ်နှင့်သူ ထားပြီး
ကျကျနန စီးပွားရေးဆန်ဆန်လုပ်နိုင်ခြင်းမရှိချေ။ ပိုင်ရှင်လည်း
ဖြစ်၊ ထုတ်ဝေသူလည်းဖြစ်၊ အယ်ဒီတာချုပ်လည်းဖြစ်၊ ပင်တိုင်

ဆောင်းပါးရှင်လည်း ဖြစ်သော ဦးဘချိုသည်။ သတ်မှတ်ထားသော လခနှင့်အခကြေးငွေများကို ထုတ်ယူသည်မဟုတ်။ လွတ်သလို၊ ချောင်သလို၊ လိုသလို ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းဖြစ်သည်။ တခါတခါ ဂျာနယ်လုပ်ငန်းအတွက် ငွေလိုပြန်လျှင်လည်း အိမ်မှာရှိတာ ထုတ်ထည့်ရပြန်သည်။ ငွေမရှိကရှိသော ပစ္စည်းပေါင်နှံ၊ နှစ်ရောင်း၊ သို့မဟုတ်ချေးငှား၍ လိုငွေကိုစိုက်ထုတ်ရသည်။

ဦးဘချို ကိုယ်တိုင်ကလည်း အပေးအကမ်း ရက်စရာသည်။ အပေါင်းအသင်းအပေါ် အကုန်အကျများသည်။ လက်ဖွားသည်။ ထို့ကြောင့် သူနိုင်သော လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ကြော်ငြာခထေ့တန်စိုက် ကြိုယူထားပြီး အလုပ်တိုက်က စာရင်းထွင် ငွေမဝင်ပဲ ကြော်ငြာတွေထည့်ပေးနေရခြင်းလည်းရှိသည်။

ထို့ကြောင့် ဂျာနယ်လုပ်ငန်း ငွေအဝင်အထွက် စာရင်း၊ ဦးဘချို၏ ငွေအဝင်အထွက် စာရင်းနှင့် မိသားစု ငွေအဝင်အထွက်စာရင်း၊ အားလုံးဆူထွေးနေပြီး အမြဲတန်းလိုလို ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်မှာ စီးပွားရေးအားဖြင့် လုံးလည်လိုက်နေသည်။

ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်ကို လူကြိုက်များသည်။ စောင်ရေညှိညှိအခါနည်းပြီး စောင်ရေကောင်းသည့်အခါက များပေသည်။ တခါတခါ ထိုစဉ်က စောင်ရေ အများဆုံး ထုတ်ဝေရသော ဂျာနယ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း လုပ်ပုံက စီးပွားရေးမဆန်သဖြင့် အလုပ်ကို ကောင်းသည်ထက် ကောင်းအောင် ဂျာနယ်ကို အဆင့်အတန်း မြင့်သည်ထက်မြင့်အောင် မတိုးချဲ့နိုင်ခဲ့ချေ။ ပြုတ်လည်းမသွားချေ။

ဂျာနယ်လုပ်ငန်း ပုံနှိပ်တိုက်လုပ်ငန်း မတိုးတက်သဖြင့် မိသားစု၏ အခြေအနေမှာလည်း မတိုးတက်ချေ။ အခြားပုံနှိပ်တိုက်ပိုင်

အတူ စာနယ်ဇင်းပိုင်ရှင်တွေ ကြွယ်ဝချမ်းသာသွားကြသော်လည်း ဦးဘချိုတသက်မှာ ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်း မရှိခဲ့ချေ။

ထိုအချိန်တွင် ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုသည် နိုင်ငံရေးပါတီအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကင်းကွာနေရသေးသည်။ ဂျီစီဘီအေ(ဝိသာနု)အဖွဲ့အစည်းများ အကဲ့ကဲ့အပြားပြား ဖြစ်နေလေရာ၊ သူသည်မည်သည့်ဂိုဏ်းမှ မကျေနပ်၊ အိန္ဒိယပြည်နှင့် ခွဲရေးတွဲရေး ပြဿနာတွင်လည်း ဦးဘချိုသည် ခွဲရေးကိုလည်း ချွင်းချက်မရှိမထောက်ခံနိုင်၊ တွဲရေးလည်း ချွင်းချက်မရှိမထောက်ခံနိုင်၊ ဦးဘဖေ ခေါင်းဆောင်

သည့် ၂၁ ဦးဟုခေါ်သော ပြည်သူ့ပါတီနှင့် ဒေါက်တာ ဗမော်ခေါင်းဆောင်သည့် ဆင်းရဲသားပါတီတို့ကိုလည်း ဆန့်ကျင်လျက်

သည်။ ဝတ်လုံတော်ရ ဦးကျော်မြင့်နှင့်ပေါင်းပြီး နိုင်ငံရေးပါတီအဖွဲ့လိုက်ကြသေးသော်လည်း ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် မရှိခဲ့ချေ။ ဦးစလုံးမှာ လူတော်လှူကောင်းများဖြစ်ကြသော်လည်း၊ တသီးတလက်ဝါဒီများဖြစ်သဖြင့် ပါတီတရပ်ဖြစ်မြောက်အောင် မတည်ဆောင်နိုင်ခြင်းဖြစ်၏။ ဦးဘချိုသည် တို့ဗမာ အစည်းအရုံးကို ထိလိလားလား သဘောထားသော်လည်း အဖွဲ့အစည်းတွင်းဝင်မည်အထိကား မထောက်ခံနိုင်ချေ။

သူသည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှာ စာရေးဆရာကြီး ဘားနပ်ရှော့ထံသို့ခံနေသော ဖေဘီယံ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို ကြိုက်နှစ်သက်သဖြင့် ဘာခိုင် (မြန်မာနိုင်ငံရေးသမိုင်း စာအုပ်ရေးသူ)နှင့်အတူ ဖေဘီယံဆန်းကို တည်ထောင်ရန် ကြိုးစားနေလေသည်။ ကိုနုကိုပည်းကော်ယံ ခေါင်းဆောင်တဦးအဖြစ်ဖြင့် ရာထား၏။

ဦးဘချိုသည် အခြားပါတီအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များကို မထောက်ခံပဲ လွတ်လပ်စွာဝေဖန်ရေးသား

နေသော်လည်း ကိုယ်ကိုယ်တိုင်က ရွေးကောက်ပွဲကိစ္စများ၊ ရာထူး
 လုသောကိစ္စများနှင့် အလုအယက် ပြိုင်ဆိုင်စည်းရုံးသောကိစ္စများ
 တွင်မပါဝင် မပတ်သက်သဖြင့် သူ့အပေါ်တွင် အခြားနိုင်ငံရေး
 အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များက အာသာထ
 မထားကြချေ။ ထို့ကြောင့် အချင်းချင်း မိတ်မပျက်ဆက်ဆံ
 သည်သာများ၏။ ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်တွင် အလုပ်လုပ် သော အခ
 ကျွန်တော်သည် ဒီးဒုတ် ဦးဘချိုထံသို့ လာကြသော နိုင်ငံရေး
 သမားများနှင့် တွေ့ဆုံရင်းနီးခွင့်ရခဲ့လေ၏။

ဦးဘချိုသည် ကဗျာဂီတဖက်တွင်လည်း ဆရာတဆူသဖွယ်ဖြစ်
 နေရာ၊ ဂီတသမား အများအပြား ဒီးဒုတ်တိုက်သို့လာကြသည့်
 စောင်းကောက်၊ ပတ္တလားတို့နှင့် သီချင်းကြီးတီးဝိုင်းများလုပ်
 သည်။ ဦးဘချိုသည် ဂီတဝိသောဓနိကျမ်းကို တည်းဖြတ်၏။
 ဂီတမိတ်ဆွေများနှင့် ပူးပေါင်းပြီး မြန်မာ့အစဉ်အလာ သီချင်းကြ
 မူရင်းဆိုဟန်နှင့် တီးကွက်များကို ဖော်ထုတ်ခဲ့၏။

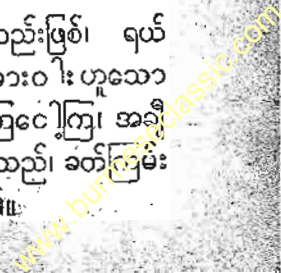
ကျွန်တော်သည် ဒီးဒုတ်တိုက်မှာ အလုပ်လုပ်ရင်း မြန်မာ
 ယဉ်ကျေးမှုတွင် ဂီတ၏အခန်းကဏ္ဍကို နားလည်ခွင့်ရ၏။ မြန်မာ
 ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဖြစ်သော ဂီတကိုတန်ဖိုးထားတတ်လာ၏။
 နိုင်ငံရေးနိုးကြားမှုဝင်ခါစက လူ့စိတ်ကို ပြောစေသောဂီတ
 တယူသန်စွဲလန်းနေသော ကျွန်တော်သည် သဘောထား တစထာ
 ပြောင်းလာလေသည်။ ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုထံသို့လာကြသော စောင်း
 ဆရာကြီး ဆရာငြိမ်း၊ ပတ္တလားဆရာ ဦးသန်းကြီး၊ အဆိုတော်
 ဒေါ်စောမြအေးကြည်၊ အဆိုတော် ဒေါ်ဒေလီညွန့် စသူထိုက်
 သိကျမ်းရင်းနီးရ၏။ အနောက်နိုင်ငံများမှ ပညာသင်ပြီးပြန်သော

ခါဖြစ်သော သင်္ချာဗေဒပညာရှင် ဦးအောင်လှ (ပါမောက္ခ
 ဦးအောင်လှ) ကိုလည်း ဒီးဒုတ်တိုက်မှာ စောင်းတီးနေသည်ကို
 တွေ့မြင်ရသည်။ အဝမ်းမှ ရှင်ရှင်မင်းသမီး မေသန်း၏ သီချင်း
 ကြီး သီဆိုသံကိုလည်း ဒီးဒုတ်တိုက်မှာပင် ပထမဆုံး ကြားရသူ
 ခြင်းဖြစ်၏။

ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်သည် သူ့ခေတ်သူ့အခါအရ လူကြိုက်များ
 သော ဂျာနယ်ဖြစ်သည်။ အမြဲတန်းအပတ်စဉ်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ပတ်
 ခေါ်ဖြစ်စေ မှန်မှန်ပါသော အခန်းများမှာ၊ ထုံးဟောင်းသာစ
 ခပြတိုက်ကြီး၊ လင်မယားစာဘတ်ခန်း၊ ဒီးဒုတ်စာတိုက်၊
 သာကိဋ္ဌိကာ၊ ထူးပေဆန်းပေသည် စိန်ရောင်ကြည်၊ ဒီးဒုတ်၏
 နှလုံးလက်ခတ်ကျမ်း၊ ဈေးဂေဇက်၊ ဆယ်လန်နှင့်အားဝါး၊ ဘိုးပြန်
 သာပျော် ဘေသူတော်ကလေး၏ ပေါ်ပင်ဆောင်းပါး၊ မစ္စတာ
 ဒီးဒုတ်၏ကျေ လည်ချောင်ပတ်ဋ္ဌိကာ၊ ကပ္ပိလင်္ကာရဝဏ္ဏနာ ခေါ်
 အဖွင့်ကျမ်းကြီး စသည်တို့ဖြစ်၏။

လင်မယားစာဘတ်ခန်းတွင် လင်ကမယားကို ပုံပြောပြသော
 ခန်းပါ၏။ ပုံပြောခင် အချီအချစကားပြောကြသည်။ ယင်းသို့
 ပြောခြင်းမှာ လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းတွင် လောလောဆယ် ဖြစ်
 နေသော သတင်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ထင်မြင်ချက်ပေးသည့်
 သောဖြစ်၏။

ဒီးဒုတ်စာတိုက် အမေးအဖြေမှာ ဗဟုသုတလည်းဖြစ်၊ ရယ်
 လည်း ရယ်ရ၏။ ဈေးဂေဇက်တွင် ဆယ်လန်နှင့်အားဝါး ဟူသော
 ခန်းနှစ်ယောက် 'ငါးစိမ်းသည်လေ'ဖြင့် ထေ့ကြငေါ့ကြ၊ အချီ
 များပြာကြရင်း သူ့တို့ခေတ်ကိုသရုပ်ဖော်ကြသည်။ ခတ်ကြမ်း
 ကြီး ရယ်စရာစကားတွေလည်း အထော်များ၏။

“ထူးပေဆန်းပေသည် စိန်ရောင်ကြည်” ကား သိပ္ပံနှင့် နှစ် နိသျှည်းပညာ၊ သတင်းအတိုအထွာများဖြစ်ပေသည်။

ဂျာနယ်အစတွင်ဖော်ပြသော ခေါင်းကြီးခန်းနှင့် ဂျာနယ် နောက်ဆုံးတွင်ဖော်ပြသော ဒီးဒုတ်ကြီး၊ သို့မဟုတ် မစ္စတာ ဒုတ်၏အခန်းတို့မှာ နိုင်ငံရေးဝေဖန်စာများ ဖြစ်လေသည်။

ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်တွင် ပီမိုးနင်း စပယ်နှင့်ရွှေဥဒေါင်း စသော စာရေးဆရာကြီးများ၏ ဝတ္ထုများကိုလည်း တွေ့နိုင်လေသည်။ ပီမိုးနင်း၏ “သိမြညာ” မှာ ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်တွင် အခန်းဆက်ဆက် ခဲ့သော ဝတ္ထုရှည်ဖြစ်သည်။ ဦးဘချိုသည် ဝတ္ထုရေးသောအခါ ‘စပယ်’ ဟူသော ကလောင်အမည်ကို ယူသည်။ ရွှေဥဒေါင်း ရေးသောဝတ္ထုများမှာ စုံထောက်မောင်စံရှား ဝတ္ထုများဖြစ်သည်။

ဒီးဒုတ်တွင် ရံဖန်ရံခါ မစ္စတာ မောင်မှိုင်းက ဆောင်းပါးရေး ရေး၏။ ရွှေတလေး(ဦးရွှေရိုး)ကလည်း မကြာခဏ ကာတွန်းဆွဲ ဆွဲပေးသည်။

တခါက အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဆရာတော် ဦးဥဇာ သည် တရုတ်ပြည်သို့လှည့်လည်လေရာ ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်သို့ နေ့စဉ် တမ်းရေးပို့ ခဲ့လေသည်။

ဒီးဒုတ်စာတိုက်နှင့် ဆယ်လန်နှင့်အာဝါးတို့၏ ဈေးကလေး ကို များသောအားဖြင့် ဦးဘချို ကိုယ်တိုင်ကိုင်လေသည်။

ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်၌ ကျွန်တော် စာစရေးသော ၁၉၃၅ ခု မေလ မတိုင်မီကစ၍ ကိုနုက ‘မောင်နု-ဘီအေ’ ဟူသောအမည်ဖြင့် ဆောင်းပါးများနှင့် ပြဇာတ်များရေးနေပြီဖြစ်လေသည်။ သည် ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်၌ စာပေရေးရာဆောင်းပါးအများဆုံးပြသ

ခဲ့သည်။ သတင်းစာလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ခန်းဆက် ဆောင်းပါးရှည်ကြီးရေးခဲ့သေးသည်။

ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်တွင် ကိုနုကြီးကြပ်၍ ဖွင့်ပေးလိုက်သော အခန်း မှာ “စာအုပ်တရားသူကြီး” ဆိုသော အခန်းဖြစ်၏။ အင်္ဂလိပ်လို Book Review ဟုလည်းရေးထား၏။ ကိုနုသည် စာအုပ်များ၏ အရည်အသွေးများကို တရားသူကြီး သဖွယ် စီရင်ချက်ချ၏။ ကောင်းလျှင်ကောင်းသည်။ မကောင်းလျှင်မကောင်းဘူး စသည် ဖြင့် မညှာမတာ၊ အားမနာတန်းတင်ပြလေ့ရှိ၏။

အခန်း ၉

ဝတ္ထုများကိုအကဲဖြတ်သူ

အထက်တွင် ကျွန်တော်သည် ဝတ္ထုများကို ရေးနေပြီ ဖြစ်သော်လည်း ဝတ္ထုရေးနည်းနိဿယျည်းစာအုပ်ကိုမဖတ်ဘူးခဲ့ကြောင်း ဝတ္ထုရေးနည်းနိဿယျည်းသင်တန်းကိုလည်းမတက်ဘူးကြောင်းပေါ်ပြခဲ့ပါသည်။

အဓိကအားဖြင့် အခြားဆရာများရေးသောအင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုနှင့် မြန်မာဝတ္ထုများကိုဖတ်ရင်း အတုယူရေးချရင်းက ဝတ္ထုရေးနည်းအတတ်ပညာကိုရသွားပါသည်။ အစပထမ၌ ထိုအတတ်ပညာသည်မပူလှပါ။ ထိုအခါ ဝတ္ထုစာပေနှင့်ပတ်သက်သောအကဲဖြတ်ချက်များ ဝေဖန်စာများနှင့်ဝေဖန်ဆွေးနွေးချက်များသည် များစွာအထောက်အကူဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့သည် ကျွန်တော်၏ဝတ္ထုရေးနည်းအတတ်ပညာကိုတိုးတက်စေပါသည်။

ဒီးခတ်ဂျာနယ်၌ စာရေးသားစဉ် ဦးဘချိုနှင့် ဆရာတပည့် သဖွယ်ဆက်သွယ်ရသော်လည်း စာပေရေးရာနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်

တော်အပေါ်တွင်ဦးဘချို၏သြဇာမသက်ရောက်ခဲ့ပါ။ စာပေရေးရာနှင့်ပတ်သက်၍ အထူးသဖြင့် ဝတ္ထုအရေးအသားနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်တော့်အပေါ်တွင် ကိုနု၏သြဇာသက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

ကိုနုနှင့်ကျွန်တော်တို့သည် အတူသွားရင်းလာရင်း၊ အတူစားသောက်ရင်း၊ အတူရုပ်ရှင်ကြည့်ရင်း၊ အတူ ဖိုးစိန်ပွဲသွားရင်း၊ အတူ အမျိုးမျိုးပြောကြား၏။ နိုင်ငံရေး၊ စာပေရေး၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးသည်ဖြင့်။

ကိုနုသည် သူဖတ်ထားသောအင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုများအကြောင်းကို ကျွန်တော့်အားဖော်ပြသောအခါ ရိုးရိုးပုံပြောသလိုပြောသည်မဟုတ်။ စာပေအကဲဖြတ်သောနည်းဖြင့် ပြောပြသည်။ သူသည်အများစုဖြစ်သောမြန်မာဝတ္ထုများနှင့်မြန်မာဝတ္ထုရေးဆရာများကိုမကျေနပ်။ ယင်းတို့ကိုဝေဖန်သုံးသပ်ပြ၏။ ကျွန်တော်ရေးသောထိုဆရာတို့၏ချွတ်ယွင်းချက်များပေါ်အောင်ရေးတတ်ဖို့ သတိပြု၏။ သူသည် ကျွန်တော်ရေးသော ဝတ္ထုအနည်းအကျဉ်းကို အတုအပြစ်ဖြင့်ဖတ်ရ၏။ အများအပြားကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြီးမှဖတ်ရ၏။ ဖတ်ပြီးလျှင် သူ၏အကဲဖြတ်ချက်ကိုပြောပြလေ့ရှိ၏။

ကိုနုရေးသော စာပေဝေဖန်ရေး ဆောင်းပါးများကိုလည်း ကျွန်တော်ဖတ်ရ၏။

သို့ဖြင့် စာပေရေးရာနှင့်ပတ်သက်၍ အထူးသဖြင့် ဝတ္ထုရေးရာနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်တော့်အပေါ်တွင် ကိုနု၏ သြဇာသက်ရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ထိုစဉ်က သူ့အဘော်ကို သိနိုင်ရန် သူရေးသောဝတ္ထု အကဲဖြတ်ချက်အချို့ကို လက်လှမ်းမီရာမှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြပါရစေ။

ထိုအချိန်က ဝတ္ထုများတွင် ကြမ်းတမ်းသောစကားများ ပါထိုက် မပါထိုက် အငြင်းပွားနေလေသည်။ ပကတိ စရိုက်သဘာဝ အတိုင်း ပြောကြ ဆိုကြသလို ဇာတ်ကောင်များ ပြောကြ ဆိုကြ ပုံကို ရေးထိုက် မရေးထိုက် ဖြစ်လေ၏။

ကိုနုက

“ဝတ္ထု (၀၁) ပြဇာတ်ကို ရေးရာ၌ လောကကြီးတွင် ဖြစ်တပျက်တတ်သည့် အတ္ထုပ္ပတ္တိတို့ကို ၎င်းတို့ ဖြစ်ပျက်တတ်သည့် တာ သဘောအလိုက်ပင် အကွရာတင်မည်လော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖတ်၍ စာင်တယ်အောင် မေ့တာသဘောမကျသော်လည်း တတဖုံပြုပြင်၍ အကွရာတင်မည်လောဟူသော ပြဿနာကို ဝတ္ထု သို့မဟုတ် ပြဇာတ်ရေးဆရာတိုင်း လေးနက်စွာ ဖြေရှင်းရန် အာခါရောက်ရှိနေလေပြီ။”

ဟုရေးလိုက်ပြီး အရက်သမားနှင့် သူ၏မယား ရန်ဖြစ်ကြည့် ဆဲကြပုံကို သာဓကဆောင် ဖော်ပြလိုက်လေသည်။ ထိုကိစ္စမျိုး သဘာဝအတိုင်း ပကတိစရိုက်နှင့် ရေးလေ့ရှိသော မြန်မာစာရေးဆရာကြီးပီမိုနင်းနှင့် အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာကြီး (James Joyce) တို့ကို များစွာချီးကျူးခဲ့လေသည်။

ကျွန်တော်၏ တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုကို ထုတ်ဝေသောအခါ ကိုနုက သူရေးသောနိဒါန်း၌ ဝတ္ထုစာပေနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားလေသည်။

“မြန်မာပြည်တွင် ပုံများကို ဝတ္ထုဟူ၍ မကြာခဏ နာမည်အလွဲတပ်ထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ဝတ္ထုဖတ်သမားတို့က ဤကဲ့သို့ နာမည်အလွဲတပ်ခြင်းကို မကန့်ကွက်ဘဲ ဆက်ခံခဲ့ရ၏။

စတ၌ နေကြသည်မှာ သဘောကောင်းလွန်း၍ သော်၎င်း၊ ပုံနှင့် ဝတ္ထုတို့ကို ချွဲချား၍ မသိကြသေးခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊ ဖြစ်တန်စရာ၏။ ယခု နိဒါန်းတွင် ပုံသည် ဘယ်လို၊ ဝတ္ထုသည် ဘယ်ညာဟူ၍ စစ်တမ်းအကျယ်ထုတ်ပြရန် မစွမ်းချေ။

“သက်ကယ်ရိပ်သွားကြသော ရွှေယုန်နှင့် ရွှေကျားတို့၏ ပုံ၊ လင်းမြေကြီးမြို့သော မယ်ဒွေးပုံ၊ အီးပေါက် မဆင်ခြင်မိသော ကြောင် ကြောင်ကြီးအစားခံရသော ကြက်ကလေးများ၏ ပုံတို့ကို စာဖတ်သူတို့ ကောင်းစွာ ကြားဘူးကြပေလိမ့်မည်။ ၎င်းတို့ကို ကြားရ ဖတ်ရပြီးနောက်၊ ရွှေယုန်နှင့် ရွှေကျားတို့ဟာ ဒီလိုတွေ၊ ဒီလိုလုပ်၊ ဒီလိုဖြစ်သွားကြသည်ဟူသော ဇာတ်လမ်းလောက်သာ ကြားရဖတ်ရသူတို့၏ စိတ်ထဲတွင် ကျန်ရစ်၏။ ရွှေယုန်နှင့် ရွှေကျားတို့ကား ပုံပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက် ကြက်ပျောက်-ငှက်ပျောက် ပျောက်ကုန်၏။

“သို့ရာတွင် ဝတ္ထုမှာကား ‘ဇာတ်လမ်း’ လောက်ပြောရုံနှင့် ကိစ္စမတုံး၊ ပုသိမ်မြို့က လူတယောက်သည် မန္တလေးသို့ အလည် သွားရာ မိမိတည်းခိုသော အိမ်တွင် အိမ်ရှင်၏ သမီးတဦးသည် ချစ်သူနှင့် မပေါင်းရသောကြောင့် စိန်စားသေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၏။

“ပုသိမ်သို့ပြန်ရောက်သောအခါ အထက်ပါ အဖြစ်အပျက်ဖြစ် ဋ္ဌားသည့် အိမ်နှင့်တကွ ပတ်ဝန်းကျင်တို့ကို မျက်စိထဲတွင် တံရေး ဆေးမြင်လျက်ရှိ၏။ ဖြစ်ပျက်သည့် အကြောင်းအရာတို့ကို အစမှ အဆုံးအထိ တစုံတယောက်သောသူသည် မိမိနားအနီးတွင် ကိုယ် ဆောင်ပျောက်လျက်လာ၍ ပြောနေဘိသကဲ့သို့ ကြားနေရ၏။ သမီး သေသော်လည်း ကမ္ဘာ့ရန်သူကို မျှော့၍ ချစ်ရမည်လောဟု အမျက် ချောင်းချောင်းထွက်လျက်ရှိသော ဘခင်၏ အလွန်ဝက်သန်ရက်

စက်လျက်ရှိသည့် မျက်နှာ၊ ၎င်း၏ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်၊ ၎င်း၏အတွင်းစိတ်နှင့် လိုက်အောင်ဝတ်စားထားသော အဝတ်အစား၊ မိမိလင်ယောက်ျားမမြင်အောင် ကြိတ်၍ငိုလျက်ရှိသောမိခင်၊ အချစ်နှင့်အသက်လွန်ဆွဲရာတွင်အချစ်ကိုပိုင်ပိုင်ကြီးအနိုင်ပေးလိုက်သော အဆိပ်သောက်၍သေဆုံးသူ မိမိခလေးတို့သည် မိမိရှေ့တွင် ရပ်ရှင်ပြသကဲ့သို့ အထင်းသားပေါ်လျက်နေ၏။ “ဪ-ကြိုက်ချစ်တဲ့သူနှင့် မပေါင်းရလို့ အဆိပ်သောက်သေတာကနော်” ဟူ၍လည်း မိမိပါးစပ်မှ မကြာခဏသတိလစ်၍ ထွက်သွားမိ၏။

၎င်းတရားရေးမြင်လျက်ရှိသော အိမ်နှင့်တကွ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အင်္ဂလိပ်လို (Scenery) သို့မဟုတ် (Background) ဟုခေါ်သည့် မြန်မာလို “ပတ်ဝန်းကျင်” ဟူ၍ပင် ခက်လွယ်လွယ်ခေါ်ကြပါစို့။ တစ်တယောက် အနီးကပ်၍ ပြောနေသကဲ့သို့ ကြားနေရသော ဖြစ်ပျက်သည့် အကြောင်း အရာတို့ကို အင်္ဂလိပ်လို (Narrative) ဟုခေါ်သည်။ ၎င်းတို့ကိုမြန်မာလိုခက်လွယ်လွယ် “ပုံ” ဟူ၍ခေါ်ကြပါစို့။ ရက်စက်သောဘခင်၊ လင်ကိုလည်း ကြောက်၊ သမီးအတွက်လည်း မလွမ်းဘဲ မနေနိုင်သောမိခင် အသက်ထက် အချစ်ကိုပို၍ အနိုင်ပေးသောသမီးတို့၏ ကိုယ်အရာ စိတ်နေစိတ်ထားတို့ကို မှန်ထဲတွင်ကြည့်သလို ထင်ရှားခြင်းကို အင်္ဂလိပ်လို (Characterisation) ဟုခေါ်သည်။ မြန်မာလို ‘သဏ္ဍာန်’ ဟူ၍ခက်လွယ်လွယ်ပင် ခေါ်ကြပါစို့။ ၎င်းအပြင် အပျက်အားလုံးကို သိမြင်သောသူ တဦးတယောက်က အထူးအားဖြင့် ‘ဘာဖြစ်တာလဲပြောစမ်းပါ’ ဟူ၍မေးလျှင် ‘ဟာချစ်နှင့်မရလို့ စိန်စားသေတာဘဲဗျာ’ ဟူ၍ပြောရပေမည်။ ၎င်းအသွနှင့်မရ၍ စိန်စားသေခြင်းကို အင်္ဂလိပ်လို (Plot) ဟုခေါ်သည်။

သည်။ မြန်မာလို “ဇာတ်လမ်း” ဟု ခက်လွယ်လွယ်ခေါ်ကြပါစို့။

“ဝတ္ထုတုဒ်ကို သမ္မာဒပရိစ္ဆေဒ ပြုလုပ်ပါလျှင် အထက်က ခေါ်ပြခဲ့သော (၁) ပတ်ဝန်းကျင် (၂) ပုံ (၃) သဏ္ဍာန် (၄) ဇာတ်လမ်းဟူ၍ ၄ ပိုင်းထွက်လာ၏။ ထို့ကြောင့် ဝတ္ထုဟု ခေါ်သောအရာတခုကိုတွေ့၍ ၎င်းသည် ဝတ္ထုစစ်စစ်ကိုသိချင်လျှင် အထက်ပါမှတ်ပုံတွင်တင်၍စစ်လိုက်ပါက ဟုတ်မဟုတ်၊ မှန်မှန်ကို လယ်ပြင်တွင် ဆင်သွားသကဲ့သို့ ထင်ရှားစွာတွေ့ရမည် ခြင်းကြောင်း။

“သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း အချို့ ဝတ္ထု အကဲဖြတ်ဆရာတို့ကမူ ဘေးတောတောင်ဥတု စသည့်ပတ်ဝန်းကျင်၏အပါအဝင်တို့ကို ဝတ္ထုရေးသည်ကိုပင် အချိန်ဖြုန်းခြင်းဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုတွင် လိုလားလောက်ပါကတော်ပြီစသည်ဖြင့်ချွေတာရေးလေသံများကိုပစ်ကြလေသည်။ အချိန်ကုန်မှာအဟုတ်တကယ်စိုးလျှင်၊ ဝတ္ထုတခုလုံးကိုပင် ပျောက်အောင်ဖျောက်ဖျက်ပစ်လျှင်ကား ကောင်းသေး၏။ အသေမသတ်ဘဲနှင့် အရုပ်ဆိုးအောင်လုပ်ထားခြင်းကား၊ အသေမသတ်ခြင်းထက်ပင် ရက်စက်ဘိသကဲ့သို့၊ ဝတ္ထုအင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကိုဖြုတ်ထားခြင်းသည်၊ ဝတ္ထုကိုအစကအဆုံးအထိဖျောက်ဖျက်ပစ်သည်ထက်ဆိုးသေး၏ဟု ယူဆရာ၏။

“ယခု စာရေးသူ၏သဘောမှာမူကား၊ ခေါင်းနှင့်ကိုယ်သာ သိရှိသောသူကိုလူဟုခေါ်နိုင်သေး၏။ အထက်ပါ (၁) ပတ်ဝန်းကျင် (၂) ပုံ (၃) သဏ္ဍာန် (၄) ဇာတ်လမ်းတို့မှတခုခုကို ထင်ထားသောအရာတခုကို ဝတ္ထုဟူ၍ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ

ခေါ်ဆိုခြင်းမပြုနိုင်ဟူ၍ အယူရှိလေသည်။ ၎င်းသည် သည်းသော အယူဖြစ်သည်ဟု အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဆိုကောင်းဆိုပေလိမ့်မည်။ ယခုစာရေးသူကား ၎င်းအယူထက်လျော့၍ မယူနိုင်ချေ။

X X X

“တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုတွင် အဂ္ဂိယတ်ဆရာ ကိုသိန်းဖေသည် ဝတ္ထုဖြစ်နည်းနိသျှည်းကို မိမိ မှာဖွေတွေ့ရှိပြီဟူသော လက္ခဏာ သက်သေသာဓကတို့ကို မြောက်မြောက်များများ အလွန်ထင်ရှားစွာပြထားပေ၏။ ၎င်းကိုဘတ်ရခြင်းအားဖြင့် ဤဆရာကိုချဉ်းကပ် ရလျှင် နောင်သောအခါ၊ များမကြာခင်၊ သူ့ဒီစင်သောမြန်မာ ဝတ္ထုကောင်း၊ ဝတ္ထုစစ်တို့ကို ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာပြည်တွင် သုံးဆောင် ရတော့အံ့ဟူ၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြစ်ပေတော့၏။

မောင်နု

ကျွန်တော်၏ ‘မင်းတိုင်ပင်’၊ ‘စစ်သည်တော်’၊ ‘ငါ့လင်နှင့် ငွေ’တို့ကို စုပေါင်းထုတ်ဝေစဉ် ကိုနုရေးသောနိဒါန်းတွင်လည်း ဝတ္ထုစာပေနှင့်ပတ်သက်ပြီး အကျယ်တဝင့် ဝေဖန်တင်ပြပြန်လေ သည်။

“မိန်းမပေါ၏။ သို့ရာတွင် မယားရှား၏” ဟူသောစကားကဲ့သို့ မြန်မာပြည်တွင် ဝတ္ထုစစ်ဝတ္ထုကောင်းရှားပါးပြီးလျှင်၊ ဝတ္ထုစစ် အမည်တပ်ထားသော ပေါက်ကရံစာစောင်တို့သည် အလွန်ခေတ် လျက်ရှိပေ၏။ မို့ကဲ့သို့ပေါလျက်ရှိသော ၎င်းဝတ္ထုများအား သိလိုလိုစစ်ကြည့်လိုက်လျှင် ‘ဇာတ်လိုက်ယောက်ျားနှင့် ဇာတ်လိုက် မိန်းမတို့တွေကြ၏။ ကဲ့ကြ၏။ ပြန်ပေါင်းကြ၏’ ဟူသောဇာတ်လမ်း မှတစ်ပါး အခြားဇာတ်လမ်းကိုတွေ့နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

အရပ်တရပ်တွင် ဆေး တလက် တည်း ကို ပုလင်းအမျိုးမျိုး၌ ညှိ၍ လူနာများကို ကုသလျက်ရှိသောဆေးဆရာကဲ့သို့ မြန်မာ မြန်မာများစွာသောဝတ္ထုရေးဆရာတို့သည် အထက်ပေါ်ပြပါတရား ညည်းသောဇာတ်လမ်းကို အမည်အမျိုးမျိုးပေး ပတ်ဝန်းကျင် အမျိုးမျိုးထည့်ကာ ရေးသားလျက်ရှိချေသည်။ ၎င်းပြင်လူနာတို့ ကို ကုသရာ၌ အရသာရှိသောဆေးကိုသာ သောက်ချင် စားချင်ကြသည်ကို သဘောဆေးဆရာသည် မိမိ၏ဆေးများကို အရသာရှိအောင်စီမံ ရေးသားဘိသကဲ့သို့ လူတို့တွင်ရာဂစိတ်သည် အကြီးဆုံး၊ ဆွ၍အလွယ် တကဲ့သို့ အဆွဲဆွဲချင်ဆွဲဆွဲဟူသောအကြောင်းတို့ကို သိပြီးဖြစ်သော စာ ရေးဆရာအချို့တို့မှာ နဂိုမပျက်ရုံသဘောမျိုးဖြင့်မဟုတ်ဘဲ၊ ဖတ် ချင်စိတ်ကို ထကြရန်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုတည်းဖြင့်သာ စာကို ဆွပေးသော စာကြောင်းများကို ရက်ရက်ရောရောထည့် ရေးသားခြင်းအားဖြင့် မိမိတို့၏ဝတ္ထုများကို အရသာထူး ထူးထူးထူး လုပ်တတ်ကြလေသည်။ နောင်လာနောက်သား ရာဇဝင် ရေးဆရာများက ယခုခေတ်ရှိမြန်မာတို့၏ယဉ်ကျေးခြင်းကိုကာလပေါ် ပေါ်လာ၍ များဖြင့်ဆုံးဖြတ်ချေသော် အသိနာစရာ ကောင်းပေမည်ဖြစ် ညွှန်းခြင်း။

“စင်စစ်မှာမူကား အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော ဇာတ်လမ်း များတည်းကို ရေလဲအမျိုးမျိုးနှင့်သုံးသောခေတ် ကုန်သင့်သည် ကြားမြင်လေပြီ။ “လူတို့တွင် ချစ်စိတ် တစိတ်တည်းရှိသလား” ဟူသော မေးခွန်းကို မြန်မာဝတ္ထုရေးဆရာတို့သည် မိမိကိုယ်ကို ရေးကြပါတော့။ လူတို့တွင် စိတ်အမျိုးမျိုးများသလောက် ကြီးကြီး ဇာတ်လမ်းလည်း အမျိုးမျိုးသင့်လေသည်။ အဘယ်ကြောင့် သော် ဝတ္ထုဆိုသည်မှာ လူတို့၏ ချစ်ခန်း ကြိုက်ခန်းများကိုသာ

ပေါ်လှင်အောင် ရေးထားသော စာများဖြစ်ရမည်ဟူ၍ ဥပမာ စည်းကမ်းချက်မရှိ၊ ကမ္ဘာဦးကတည်းက စ၍ ယနေ့တိုင်အောင် လောကကြီးတွင် နေ့စဉ်နှင့်အပျှစ်ပျက်လျက်ရှိသော အကြောင်းအရာတို့မှ ဝတ္ထုရေးဆရာတို့သည် မိမိတို့ကြိုက်ရာ နှစ်သက်ရာတို့ကို ယူ၍ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်တို့ထက် လိုလည်း မထိုက်လည်း မပို၊ တိတိကျကျရှိအောင် စာစီကုံးရေးသားရလေသည်ထို့ကြောင့် ဝတ္ထုဆိုသည်မှာ အခြားမဟုတ်၊ လောကကြီးအတွင်း၌ ဖြစ်ပျက်ပြီး၊ ဖြစ်ပျက်တတ်၊ ဖြစ်ပျက်လျက်ရှိသော အတ္တုပ္ပတ္တိတို့ကို စာရေးဆရာမြင်ခဲ့ရသလို၊ မြင်နေသလို၊ စာဖတ်သူများလည်း မြင်လေရအောင် ၎င်းအတ္တုပ္ပတ္တိတို့ကို စာလုံးဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားသော ‘စာကားချပ်’ တခု ဖြစ်သည်ဟုဆိုလျှင် မှားနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

“သို့ဖြစ်ရာ ဤလောကကြီး၌ အချစ်စိတ်လည်း ရှိ၏။ အမျိုးစိတ်လည်း ရှိ၏။ ၎င်းပြင် မနာလိုစိတ်၊ လောဘစိတ်၊ သဝန်ကြောဇာစိတ်၊ သားသမီးက မိဘကို ချစ်သောစိတ်၊ မိဘက သားသမီးချစ်သောစိတ်၊ သစ္စာရှိသောစိတ်၊ သစ္စာမဲ့သောစိတ်၊ ဒေါသစိတ်၊ မောဟစိတ်စသည်ဖြင့် စိတ်အမျိုးပေါင်း များစွာရှိပေသေးသော် ၎င်းစိတ်တစိတ်လျှင် အနည်းဆုံး ဇာတ်လမ်းတမျိုးဖြစ်နိုင်စေရန် ဥပမာဆိုသော် လင်ယောက်ျားအား မုန်းတီးသည့်အတွက် ချစ်ကဲ့သို့ ၎င်းမိန်းမက သေကြောင်းကြံစည်ပုံ၊ အိမ်နီးချင်း ချစ်ကဲ့သို့ မနာလိုသောကြောင့် မကောင်းကြံစည်ရာ အိမ်နီးချင်းတို့ကား မထို၊ ကြံစည်သူကိုသာ ထိ၍ မည်ကဲ့သို့ ပျက်စီးသွားလောဘစိတ်တိုက်တွန်းသောကြောင့် တမိဝမ်းတွင်း အာတုပ္ပတ္တိစသည့် ညီရင်းအကိုကို သတ်၍ ပစ္စည်းယူပုံ၊ သဝန်ကြောဇာစိတ်

ပေးကို အထင်မှား၍ သတ်ပစ်ပုံ၊ မိဘကို ချစ်သည့်အတွက် သားသမီးများက မည်သို့အနှစ်နာခံပုံ၊ သားသမီးချစ်သည့်အတွက် မိဘက မည်မျှ စွန့်စားပုံ၊ ကိုယ့်ဘေးကြုံသည်ကို ပခေနမထားဘဲ ဆရာအသက်ကို ကယ်ဆယ်သည့် အစေခံ၏သစ္စာရှိပုံ၊ လင်အပေါ်၌ မိန်းမလုပ်သူက သစ္စာမဲ့ပုံ၊ ဒေါသကြီးသောကြောင့် မည်ကဲ့သို့ ပျက်စီးရပုံစသည်တို့ကို ဝတ္ထုအသီးသီးတို့၏ ဇာတ်လမ်းများအဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုနိုင်လေသည်။

“သဝန်ကြောင်သော မိန်းမအကြောင်းကို ရေးထားသော ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းဝတ္ထု၊ သမီး ၂ ယောက်ကို ယုံမိ၍ စုံလုံးကန်းရရှာသော ဘခင်အကြောင်းပါသည့် အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာကြီး ရိုတ်စပီးယား၏ ‘ဘုရင်လိယာ’ ပြဇာတ်၊ ၎င်းဆရာကြီး၏ သဝန်ကြောင်သော ယောက်ျားအကြောင်းကို ရေးထားသည့် ‘အော် သယ်လို’ ပြဇာတ်၊ ဘုရားထက် တန်ခိုးကြီးချင်၍ မြေမြှိုင်ရသော ဒေဝဒတ်ဇာတ်၊ တဗီဇနာခြားကာမျှဖြင့် သီတာခနုစ်တန်တားသလို ထင်ပြီး အနှစ်ခနုန်ရာတိုင်တိုင် ငိုပွဲဆင်လျက်ရှိသည့် သစ္စာရှိသော ကိန္ဒရီမောင်နံဇာတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဖျက်၍ လူပျက်ရသည့် ပြင်သစ်ဆရာကြီး ဟူးဂိုးရေးသော “လိမစ္စလေဘီး” ဝတ္ထုစသည်တို့သည် အထက်ဖော်ပြခဲ့သော စကား၏ အကောင်းဆုံးသော သာဓကအချို့ပင်တည်း။

“သို့ရာတွင် ယခုအခါမှာမူကား လောကကြီးတွင် လူတို့သည် အချစ်တခုတည်းနှင့်သာ အချိန်ကုန်နေဘိသည့်အလား တခါလာလည်း မဲပြာပုဆိုးဟုဆိုသည့်စကားကဲ့သို့ အချစ်ကိုသာလျှင် ဝတ္ထုရေး၏ ဇာတ်လမ်းအဖြစ်ဖြင့် များစွာသော ယခုကာလ ဝတ္ထုရေးဆရာတို့သည် ရေးသားလျက်ရှိကြလေသည်။

“၎င်းပြင်၊ ၎င်းဆရာတို့၌ အခြားကြီးသော အပြစ်တခုကား ဝတ္ထုရေးသားရာ၌ စာစီစာကုံး အထားအသိုက် ဂရုမစိုက် ဖြစ်သလို ရေးတတ်ခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ လယ်တီပစ္စိုတဦးမောကြီး၊ မစ္စတာမောင်မိုင်းစသော မြန်မာစာရေးဆရာကြီးတို့သည် စာရေးသားရာ၌ အထားအသိုက် လွန်စွာ ဂရုမစိုက်ကြသဖြင့် ၎င်းစာရေးအသားကို မြင်ကာမျှနှင့် မည်သူ၏ အရေးအသားဖြစ်သည်ကို ပြောပြနိုင်၏။

“လူပုံသဏ္ဍာန်ကို ခပ်လှမ်းလှမ်းကမြင်ရုံနှင့် ၎င်းလူသည် ဘယ်သူဖြစ်သည်ကို သိနိုင်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်း၏ ဖန်တီးမှုမဟုတ် စတိုင်သည် အခြားလူများ၏ စတိုင်နှင့် မတူသောကြောင့်ပင်ဖြစ်ပေ၏။ လူ၌သာလျှင် စတိုင်ရှိသည်မဟုတ်၊ အရေးအသား၌လည်း စတိုင်ရှိသေး၏။ သို့ရာတွင် ယခုအခါ ဝတ္ထုရေးနေကြသော အချို့လူတစ်စုသည် ဘာကိုမျှ ဂရုမစိုက်၊ ၎င်းကိုယ်ပိုင်စတိုင်လုံးလုံးမရှိ၊ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း အရမ်းသော့ချလိုက်ကြသည်သာ များလေသည်။

“ကျိုးဆက်ကုန်းရက်၊ သောမတ်ဟာဒီစသော စာရေးဆရာကြီးတို့သည်၊ စာတကြောင်းအတွက် သဘောကျပသော စကားတိုများ မရနိုင်လျှင် တနင်္ဂနွေတပတ်မျှ အကုန်ခံ၍ ရှာကြ၏။ အလှူဘွယ်ပင်။

“တတိယအပြစ်ကား ၎င်းတို့ဝတ္ထုများတွင် ပါဝင်သော ဇာတ်လိုက်များကို၊ Characterisation ခေါ် သရုပ်ပေါ်အောင် မရေးသားနိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့မရေးသားနိုင်ခြင်းကြောင့် ဝတ္ထုဟုခေါ်ထားသော စာအုပ်များမှာ ဝတ္ထုတန်းတွင် မနေဘဲ အဲ “ပုံ” အတန်းသို့သာ ရောက်ကြလျက်ရှိ၏။

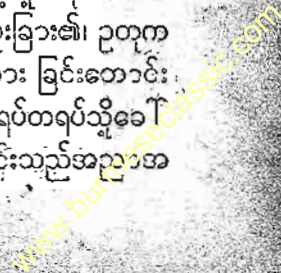
“ဤကဲ့သို့အပြစ်ပြုခြင်းသည် သူများမျက်ခွေးကို ဖော်ပြရ၍ ဝမ်းသာသောကြောင့်မဟုတ်ပေ။ လူတမျိုး၏ ယဉ်ကျေးမှုကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌ ဝတ္ထုသည် အရေးပါ အရာရောက်သော အကဲကြီးတချက်ဖြစ်ရကား၊ ကိုယ့်ထီးကိုယ်နန်း ကိုယ်ကြံ့နင်းနှင့် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ကာနေခဲ့ဘူး၍ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သောစာပေကို ခိုင်ရှင်များဖြစ်ကြသော မြန်မာလူမျိုးတို့အား၊ ကာလပေါ် ဝတ္ထုတို့နှင့် အကဲဖြတ်မည်ကို အလွန်စိုးသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။”

x x x

ထို့နောက် ကျွန်တော့်ဝတ္ထုတိုများနှင့်ပတ်သက်၍ ဆက်လက် ဆက်ဖြတ်ရာတွင် ကိုနုက အောက်ပါအချက်တရပ်ကို မီးမောင်းပြလိုက်လေသည်။

“x x x x မောင်သိန်းဖေ၏ ဝတ္ထုတိုများ၌လည်း ၎င်းမွေးဖွားရာ ဖြစ်သော ဘုတလင်မြို့၊ ၎င်းပြင် ပတ်ဝန်းကျင် ရှိသော မောင်သိန်းဖေ တွေ့ဖူးဖန်များသော လူတစ်စု၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို အများအားဖြင့် တွေ့ကြရလေသည်။

“ဤကဲ့သို့ရေးရာ၌ နယ်ကျဉ်းသလောက် မလွယ်ကူပေ။ မောင်သိန်းဖေရေးသော အရပ်တဝိုက်ကို “အညာ” ဟုခေါ်ကြပါသည်။ အညာအရပ်များသည် အောက်အရပ်များကဲ့သို့မဟုတ်၊ အိမ်ထောက်ပုံခြားနား၏။ သစ်ပင်ဝါးပင်ပေါက်ပုံထူးခြား၏၊ ဥတုကတော့ပြား၏၊ အောက်အရပ်သားတယောက်အား ခြင်းတောင်းရာတွင် ထည့်ပြီး ၎င်းမရောက်ဘူးသေးသော အရပ်တရပ်သို့ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၊ ထိုအရပ်သို့ရောက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ၎င်းသည်အညာအ

ရပ်သို့ရောက်သည်ကိုသိရှိ၏။ အညာသားတဦးအား အောက်သို့
 တဦးက ယိုးဒယား တွင် တွေ့၍ ၎င်းသည်အညာသားဖြစ်မှန်း
 အောက်သားသည် ကောင်းစွာအကဲခတ်မိ၏။ အညာသား၏ မေး
 သက်သောအရာများ၊ လိုလားတောင်းတသောအရာများ၊ ပြော
 ဆိုပုံများ၊ သွားပုံလာပုံဝတ်စားပုံများသည် ၎င်းသည်အညာသား
 ဖြစ်မှန်းကို လုံးလုံးထောက်ခံလျက်ရှိလေသည်။ x x x

x x x

“ထို့ကြောင့် အညာအရပ်အကြောင်းကို ဝတ္ထုရေးသားရာ
 အောက်အရပ်နှင့်ဘာမျှမခြား၊ အညာသူအညာသားတို့အားလည်း
 အောက်သူအောက်သားများကဲ့သို့၊ ပြောဆိုနေထိုင် သွားလာဝတ်
 စားစေလျှင်၊ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတဦးသည် မြန်မာလို အဝတ်အစား
 ဝတ်သကဲ့သို့၎င်း၊ မြန်မာလူမျိုးတဦးသည် အင်္ဂလိပ်အဝတ်အစား
 ကိုဝတ်စားသကဲ့သို့၎င်း ဖတ်ရသည်မှာ အဆင်မပြေလှချေ။ အညာ
 အကြောင်းကိုရေးလျှင် ဖတ်ရသူ၏စိတ်ထဲ၌ ၎င်းသည်အညာသား
 ရောက်ပြီ။ အညာသူအညာသားများနှင့် တွေ့ဆုံ နေ ၄ သည်
 စိတ်ထဲတွင်အလိုအလျောက် ဖြစ်ပေါ်လာစေနိုင်ရမည်။ သောဓာတ်
 ဟာဒီနှင့် ဂျိုးဇက်ကုန်းရက်တို့ နာမည်ကြီးလာခြင်းအကြောင်း
 တရပ်သည် ဤကဲ့သို့(Atmosphere) ခေါ် ‘လေ’ ပါအောင်
 နိုင်ခြင်းကြောင့်ပင်ဖြစ်လေသည်။ မောင်သိန်းဖေ၏ဝတ္ထုတိုများ
 အကဲဖြတ်ရာ၌၊ အခြားအချက်များတွင် အကဲဖြတ်ဆရာတို့ သဘော
 ကွဲလွဲလျှင်ကွဲလွဲပေမည်။ သို့ရာတွင် မောင်သိန်းဖေ၏ ဝတ္ထုများ
 (အညာအကဲတမို့ စိမ်းယား) ခေါ် ‘အညာလေ’ ပါခြင်းကိုကာ
 မည်သည် အကဲဖြတ်ဆရာမှ သဘော ကွဲလွဲ မည်မ ဟုတ်

အချက်သည်လည်း မောင်သိန်းဖေ၏ ဝတ္ထုတိုများ၏ ထူးခြား
 သော သတ္တိတခုပေတည်း။

မောင်နု

၂၀၊ ၂၁၊ ၂၂၊ ၂၃

ထိုအချိန်တွင် ကိုကြီးနုနှင့် မမရီ (မမြရီ) တို့တွင် သမီးဦး
 နှာ စန်းစန်းနု ဖွားမြင်ခဲ့လေပြီ။ ထို့ကြောင့် ကိုကြီးနုသည်
 သားသား မောင်ဆောင်အဖြစ်ဖြင့်သာမက မိသားစုခေါင်း
 ဆောင်အဖြစ်ဖြင့်လည်း တာဝန်များနေပြီဖြစ်၏။

ကိုနုသည် ကျွန်တော့ကို သူ့မေ့ရပ်ဖြစ်သော ဝါးခယ်မသို့
 မမရီ၏ မိဘများနေထိုင်ရာ မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့သို့၎င်း အ
 ညာလေသည်။ (မမရီတို့ မိသားစုသည် မော်လမြိုင်
 ကျွန်းတွင် ဆံစက်ဝယ်လိုက်သဖြင့် ပန်းတနော်မှ မော်လမြိုင်ကျွန်း
 သို့ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ကြခြင်းဖြစ်လေသည်) ထိုသို့အလည်ခေါ်သွား
 အောက်ပြည် အောက်ရွာနှင့် အညာသားကို အကျွမ်းတဝင်
 စေလေသည်။ သို့သော် ထိုမျှဖြင့် ကျွန်တော်သည် “အောက်
 အရပ်သားလေ” မရနိုင်သေးပါ။

ဒီးဒုတ် ဦးဘချိုနှင့် ဇနီးဒေါ်လှမေတို့မှာ သားယောက်ျား
 သမီးတွေချည်းရှိသည်။ အကြီးဆုံးသမီး မခင်နုကမှ ၁၅နှစ်
 နှစ်လောက်သာရှိသေးသည်။ အချို့က မက်သဒစ်ကျောင်း၊
 အချို့က ပုဇွန်တောင် မြို့နီစပါယ်ကျောင်း (ဦးရွှေဘုံးရင်၏
 မာလီ ၉ တန်းအထိ သင်သောကျောင်း) မှာ နေကြသည်။
 ကျွန်တော်သည် သူတို့ကို တခါတရံ (ဥစာစားအပြီး) စာပြပေး
 ဒီးဒုတ်ဒေါ်လှမေသည် ဂျီစီဘီအေ ဝံသာနုခေတ်က ကုမ္မာရီ

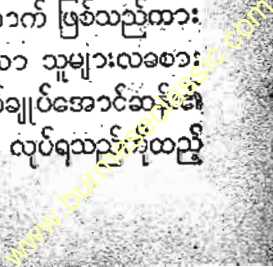
အမျိုးသမီးအသင်းခေါင်းဆောင်တိုင်း ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံရေးတွင် စိတ်ဝင်စားပြီး လင်ဖြစ်သူ၏ နိုင်ငံရေးကိုထောက်ပံ့ အားပေးသည်။ သူ့ စာပေလုပ်ငန်းနှင့် ဂီတ လုပ်ငန်းများကိုလည်း ထောက်ပံ့သည်။ သို့သော် ဆရာချိုက ဒီးဒုတ်တိုက်လုပ်ငန်းကို စီမံပွားရေးဆန်ဆန်စံနှစ်တကျ မလုပ်သည်ကို၎င်း၊ အသုံးအစွဲကြီးသည်ကို၎င်း၊ မကျေနပ်ချေ။ ထို့ကြောင့် ကိုနုနှင့် ကျွန်တော်တို့က ဆရာချိုအား စီးပွားရေးဆန်စွာလုပ်ရန်နှင့် သိပ်ပြီးလက်မဖွာရန် အကြံပေး ပြောဆိုကြသည်များကို သဘောကျ၏။ ကိုနုနှင့် ကျွန်တော်တို့သည် ဒီးဒုတ်တိုက်ကို ဂျာနယ်အရေးအသား အဆင့်အတန်းတိုးတက်အောင် ကူညီရုံသာမက စီးပွားရေးအလုပ်လို့ စံနှစ်တကျ ရှိအောင်လည်း ကူညီကြလေသည်။ သို့ဖြင့် ကိုနုနှင့် ကျွန်တော်တို့သည် ဦးဘချိုနှင့်သာမက မိသားစုနှင့်ပါ ခင်မင်ရင်းနှီး သွားလေသည်။

ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုသည် မြောင်းမြမြို့သားဖြစ်၏။ သူ့ အဘဦးဖိုးစာမှာ မြန်မာဆေးဆရာလုပ်ဘူးလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာချိုသည် ဗိန္ဓောဆေး ပညာကို တီးမိခေါက်မိရှိသည်။ ဆေးကုသမှု မကုပါ။ သို့သော် ဆေးစွမ်းကောင်းအချို့ကို သူ့ အဖေထံမှ လေ့လာနည်းကားရထားလေသည်။ သွေးဆေး၊ ဝမ်းနပ်ဆေး၊ နှင်းခူဆေး စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ဦးဘချိုသည် အစိုးရလခစား ပညာအရ အလုပ်မှထွက်ပြီး နေရှင်နယ်ကောလိပ်တွင် ကထိကဆရာ ဝင်လေသောအခါ ငွေရေး ကြေးရေးအကျပ်အတည်း အတော်တွေ့ရလေသည်။ ထိုအခါ အထက်ပါဆေးများကိုဖော်၍ ရောင်းကာ ဖက်တလမ်းမှ ဝင်ငွေရှာခဲ့ရ၏။ (ထို့ပြင် ဧကတုပဒနည်းများကို ကောက်စစ်မတစ် အလှူကုန်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ရောင်းချခဲ့သေး၏။

ဒီးဒုတ်ဂျာနယ် ထုတ်ဝေသောအခါမှာလည်း ဒေါ်လှမေသည် ဆေးဖော် ရောင်းချမှုလုပ်ငန်းကိုဆက်လုပ်ခဲ့၏။ သို့သော် ကျွန်တော် ဒီးဒုတ်တိုက်သို့ရောက်သွားသောအချိန်၌ ထို ဆေးဖော် ရောင်းချမှု လုပ်ငန်းသည် ဖရိုဖရဲဖြစ်ပြီးလျှင် ရပ်စဲသလောက်ရှိနေပြီ။ ကျွန်တော်ကထိုလုပ်ငန်းကို ပြန်လည်ထူထောင်ရန် ဒေါ်လှမေကိုကူညီ၏။ အထူးသဖြင့် ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်ကိုကောင်းစွာသုံးပြီးဆေးကြော်ငြာ ကျယ်ပြန့်စွာလုပ်ပေး၏။ ကျွန်တော် ဘဝသည် ကြော်ငြာစာရေးခြင်းနှင့် မကြာခဏပတ်သက်ခဲ့ရရာ ဤအကြိမ်သည် ပထမဆုံး အကြိမ်ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်၏ ဒီးဒုတ်ဆေးကြော်ငြာစာများသည် အကျိုးကျေးဇူးရှိခဲ့ပါသည်။

ဒီးဒုတ်တိုက်တွင် အလုပ်လုပ်နေစဉ်ပင် ကျွန်တော်သည် စာဆိုတော် မဂ္ဂဇင်း၏ ပထမဆုံးသော အယ်ဒီတာ ဖြစ်လာလေသည်။ ကိုခန့် (ဂန္ထလောက) က ထိုမဂ္ဂဇင်းကိုထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်လေသည်။ ဒီးဒုတ်တိုက်မှာ ပုံနှိပ်ခဲ့၏။ သို့သော် စာဆိုတော်လစဉ်ထုတ်မဂ္ဂဇင်းကို ၂ ကြိမ်ထုတ်ဝေပြီးသောအခါ ကိုခန့်က ကျွန်တော့အား အလုပ်မှထုတ်ပစ်လေသည်။ ထိုစဉ်က လခဘယ်လောက်ရသည်ဟုလည်း ကျွန်တော်မမှတ်မိ၊ ဘာကြောင့်ကျွန်တော် ကို အလုပ်ထုတ်ပစ်သည်ကိုလည်း ကျွန်တော် ကောင်းစွာနားမလည်ခဲ့ပါ။ ကိုခန့်နှင့် ကျွန်တော် ဆက်လက် အငြင်းပွားပြီး အချင်းများ၍လည်း မနေခဲ့ကြပါ။ သို့သော် မှတ်လောက် သားလောက် ဖြစ်သည့်ကား ကျွန်တော် ဘဝတထက်တာတွင် ထိုအကြိမ်သာ သူများလခစား အလုပ်သမားဖြစ်ခဲ့ရဘူးခြင်းဖြစ်ပေ၏။ (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ပထမဆုံးသောအစိုးရအဖွဲ့တွင် ဝန်ကြီးခဏ လုပ်ရသည်ကိုထည့်မတွက်ပါ)

“စစ်သည်တော်” ကို စာဆိုတော်မဂ္ဂဇင်း၌ ရေးခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဂျာနယ်ဝတ္ထုတိုများ

ယေဘုယျအားဖြင့်ဆိုသော်၊ ဂျာနယ်ဝတ္ထုတိုသည် မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုတိုထက်တိုရလေသည်။ ဂျာနယ်သည်(များသောအားဖြင့်) တနင်္ဂနွေတပတ်လျှင်တကြိမ်ထုတ်ပြီး မဂ္ဂဇင်းမှာ တလတကြိမ်ထုတ်သည်။ ဂျာနယ်က မဂ္ဂဇင်းထက် စာမျက်နှာနည်းသည်။ ထို့ကြောင့် တပတ်နှင့်အပြီးရေးရသော ဝတ္ထုတိုသည် စာမျက်နှာနည်းနည်းနှင့်ပြီးရသည်။ ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်တွင် ကျွန်တော်ရေးသော ဝတ္ထုတိုအများစုမှာ တပတ်နှင့်အပြီးရေးသော ဝတ္ထုတိုများဖြစ်သည်။ တပတ်နှင့်မပြီးသော ဝတ္ထုတိုများမှာ ‘မင်းတိုင်ပင်’ နှင့် ‘စောင်းတော်သံ’ တို့ဖြစ်ကြသည်။ (‘စောင်းတော်သံ’ အကြောင်းကိုနောက်တခန်းမှာရေးပါမည်) ထိုအချိန်က မြန်မာ့ အလင်းသတင်းစာသည် နှစ်ပတ်လည်စာစောင်များ ထုတ်လေ့ရှိသည်။ ထိုစာစောင်တို့တွင် ကျွန်တော်ရေးခဲ့သော ဝတ္ထုတိုများမှာလည်း ဂျာနယ်ဝတ္ထုတိုလောက်ပင်ရှိလေသည်။ ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းနှင့် တက္ကသိုလ်နှစ်လည် မဂ္ဂဇင်းများတွင်ရေးသော ဝတ္ထုတိုများသည်လည်း ဂျာနယ်ဝတ္ထုတိုလောက်ပင် ရှိကြပါ၏။

ကျွန်တော်ရေးသော ဝတ္ထုတိုများတွင် အတိုဆုံးမှာ ‘သိချင်ဆို၍ ဝိုရသည်’ ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော်ထင်ပါသည်။ (သို့သော် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းမပြုရပဲ စာတလုံးတကျပ်နှုန်းဖြင့် ဆုရခဲ့သော ဝတ္ထုတိုကလေးပုဒ်ရှိပါသေးသည်။ ဖီးလစ်ရေဒီယိုက ကြော်ငြာ

ဝတ္ထုတိုပြိုင်ပွဲကျင်းပလေသည်။ စာလုံးရေတရာထက် မများစေဘဲ ဝတ္ထုတိုရေးရမည်။ ဆုငွေ ၁၀၀ ပေးမည်ဟုဆိုခဲ့သည်။ ထိုပြိုင်ပွဲတွင် ဝင်ပြိုင်ရာ ကျွန်တော်ထိုဆုငွေကိုရခဲ့လေသည်။ သူတို့က ထိုကြော်ငြာဝတ္ထုတိုကို အသုံးပြုမပြုကိုကား ကျွန်တော်မသိခဲ့ပါ)

အထက်ပါအကြောင်းများကို ကျွန်တော်ရေးသားဖော်ပြနေခြင်းမှာ ဝတ္ထုတိုနှင့်ပတ်သက်၍ ‘တို’ ရန်လိုခြင်း၏ ပမာဏကိုရိပ်ခြင်းဖြစ်ပါ၏။ တဖက်က ဝတ္ထုတိုသည် တိုရမည်။ သို့သော် အခြားတဖက်က ဝတ္ထုအစစ်ဖြစ်ရန်လည်း လိုအပ်သည်။ အထက်ဆရာတွင် ကိုနုပြောထားသလို၊ ဝတ္ထုတိုဆိုပြီး ပုံပြောသလို ဇာတ်လမ်းအတိုခြုံးပြောခြင်းမျိုး မဖြစ်ရပါ။ ဝတ္ထုအင်္ဂါရပ်များ ဖြစ်သော ပတ်ဝန်းကျင်ပုံဖော်မှု၊ လူ့စရိုက်သရုပ်ဖော်မှု၊ ဇာတ်အိမ် စသည်တို့ အစုံအလင်ပါရမည်။

ကျွန်တော်သည် ဝတ္ထုတိုရေးရာ၌ ထိုအချက်ကို အမြဲနှလုံးဆွဲထားသည်။ ပြီးတော့အချက်နှစ်ချက်ကိုလည်း ဂရုစိုက်သည်။ ထိုအချက်မှာ ဝတ္ထုတိုဖြစ်ပွားသောကလသည် တတ်နိုင်သလောက်တိုရမည်။ တနင်္ဂနွေအတွင်း သို့မဟုတ် တနေ့အတွင်းဖြစ်ပွားသော ဘဝတကွက် အဖြစ်အပျက်များကို လျှပ်စစ်လက်ပြသလို ဆေးနိုင်လျှင်ပိုကောင်း၏။ အခြားအချက်မှာ ဇာတ်ကောင်နည်းမပါးဘဲဖြစ်၏။ သို့မှသာ ဇာတ်ကောင်စရိုက်သရုပ်ဖော်မှုကို စေ့စေ့ထည့်ပြည့်ပြည့်ဝဝ လုပ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်တွင် ကျွန်တော် ဝတ္ထုတိုရေးသော ကာလမှာ ၁၉၃၅ ခုနှစ် မေလမှစပြီး ၁၉၃၆ ခုနှစ် ဧပြီလဆန်းလောက် အထိဖြစ်ရာ၊ ထိုကာလတွင်ထုတ်ဝေသောဒီးဒုတ်ဂျာနယ်တို့ကို စုံစုံ

စေ့စေ့ရှာဖွေ၍မရသေးပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့ဝတ္ထုတိုကလေးများကိုစုံစုံစေ့စေ့ မတွေ့ရသေးပါ။

မတွေ့ရသေးသောဝတ္ထုတိုများအနက် ကျွန်တော်အမှတ်ရပြန်အတွေ့ချင်ဆုံးဝတ္ထုတိုမှာ ကျေးလက်တောရွာသားစာရင်းမှ နွားကျောင်းသားကလေးတဦး၏ဘဝကို သရုပ်ဖော်ထားသော ဝတ္ထုတိုကလေးဖြစ်သည်။ ဘုတလင်မြို့နယ်၊ မောင်းထောင်ရွာ မြောက်ဖက် ကျေးလက်ပတ်ဝန်းကျင်သည် ထိုဝတ္ထု၏ နောက်ကားချပ်ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်ရန်ကုန်မြို့သို့ရောက်နေသည်မှာ ၂၅ ကျော်သွားလေပြီ။ သို့သော် ကျွန်တော်ငယ်ငယ်ကဖြတ်သန်းခဲ့သော အညာသားဘဝအတွေ့အကြုံများမှာ ထုတ်ယူသုံးစွဲ၍မကုန်နိုင်လောက်အောင် ကြွယ်ဝတန်ဖြစ်ပေ၏။ ယင်းတို့ကို ထိုအချိန်အထိပီပီပြင်ပြင်မှတ်မိနေဆဲဖြစ်ခဲ့၏။

၁၉၃၇ ခုနှစ်က ကျွန်တော်၏ပထမဆုံး ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်အဖြစ်ဖြင့်ထုတ်ဝေခဲ့သော 'မင်းတိုင်ပင်' 'စစ်သည်တော်' နှင့် 'လင်နှင့်ငွေ' တို့၏ပတ်ဝန်းကျင်မှာလည်း ဘုတလင်ပတ်ဝန်းကျင်ပင်ဖြစ်၏။ ယင်းတို့မှဇာတ်ကောင်များသည်လည်း ဘုတလင်နယ်သူနယ်သားများပင်ဖြစ်ပေ၏။ (မင်းတိုင်ပင်အမတ်ဦးဖိုးကူးက ဘုတလင်သားတဦးကို ကျွန်တော်က မင်းတိုင်ပင်အမတ်လုပ်ထားခြင်းသာဖြစ်၏။ တကယ်သော် ထိုခေတ်ကဘုတလင်သားတဦးမင်းတိုင်ပင်အမတ်မဖြစ်ဖူးသေးပါ။)

ယခုကြီးမှ ကျွန်တော် ဘုတလင်နယ်တဝိုက် ပြန်ရောက်လာအခါ၊ ကျွန်တော့ဝတ္ထုများတွင် ချယ်မှုန်းခဲ့သော ကျောင်း

ဇရပ်နှင့်ဘုရားထောင်းများ၊ သင်္ချိုင်းများ၊ ယာတောများ၊ သစ်ပင်များ စသည်တို့ကို တမင်သွားကြည့်တတ်သည်။ ယင်းတို့ကို လွမ်းဆွတ်ကြည့်နူးရသည်မှာအရသာတမျိုးထူးသည်။

ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်မှ ပြန်တွေ့ရသော ဝတ္ထုတိုများအနက် 'မိန်းမကြောက်' ကိုဖော်ပြလိုသည်။ ဘုတလင်မြို့၊ မင်းဝင်းရပ်၊ ဆရာဦးဘိုးဥာဏ်ကျောင်းမှ လက်ထောက်ဆရာကလေး မောင်ဘိုးထွန်းထိုဇာတ်လိုက်မင်းသားလုပ်ထားသည်။ မင်းဝင်းရပ်မှာ စစ်သူကြီးဟောဗန္ဓုလ နေသွားဖူးသဖြင့်၊ နောက်လူတို့က မင်းဝင်းရပ်ဟု ခေါ်ကြခြင်းဖြစ်လေသည်။ (စစ်သည်တော်ဝတ္ထုသည် မင်းဝင်းရပ်မှာတည်ဆောက်ထားသောဝတ္ထုဖြစ်သည်) ဆရာဦးဘိုးဥာဏ်၏ မူလတန်းကျောင်းကား ကျွန်တော်နေခဲ့သောကျောင်းဖြစ်သည်။ ထိုဘိုးထွန်းကတော့ ထိုစဉ်က မူလတန်းကျောင်းဆရာကလေးတော့ ထိုကိုယ်စားပြုနိုင်ရန် ကျွန်တော် ဖန်ဆင်းထားသော ဇာတ်လိုက်ဖြစ်သည်။

ကိုဘိုးထွန်းသည် ခုနစ်တန်းနှင့် အယ်လီမင်တရီဆရာဖြစ်တန်းထိုးအောင်ထားသူဖြစ်ပြီး တလလျှင် လခ ၂၅ သာရသူဖြစ်၏။ တောင်မေနှင့်အိမ်ထောင်ကျသည်မှာ ၂ နှစ်ရှိပြီ။ သားသွီးကားမရသေး။ လခထုတ်သောနေ့တနေ့တွင် အိမ်ပြန်လာတော့ မတင်မေကို ၁၆ ကျော်ကျော်သာအပ်နိုင်သည်။ ကျောင်းမှာ အသင်းလစဉ်ကြေး၊ ဆရာကိုင်စာအုပ်ဖိုး၊ မြေပုံဖိုး စသည်ဖြင့် အမှန်တကယ် အန်ကျစရာတွေရှိခဲ့၍ ဤမျှသာအပ်နိုင်သည်ကို ဇနီးအားရှင်းပြသော်လည်းမရ၊ ဇနီးကလက်မခံ၊ ထို့ကြောင့် လင်မယားရန်ဖြစ်ကြလေ၏။ မတင်မေကအိမ်မှဆင်းသွားပြီးမိခင်ထံသွားနေလေသည်။ ထိုဘိုးထွန်းတယောက်တည်း မနေတတ်မထိုင်တတ် ဖြစ်ကျန်ရစ်၏။

နောက်တနေ့တွင် ကိုဘိုးထွန်းသည် မတင်မေ့ နောက်လိုက်သွားပြီး အောက်ကြိုချော့မော့ကာ ပြန်ခေါ်ခဲ့ရလေသည်။ အောက်ကျ လှသော ကျောင်းဆရာကလေးတဦး၏ဘဝကို သရုပ်ဖော်သော ဝတ္ထုဖြစ်၏။

“မြင့်နှင့်သွင် ငယ်စဉ်က” မှာ မုံရွာမြို့ နေရှင်နယ်ကျောင်းမှ ၁၁ နှစ်အရွယ် မလှမြင့်နှင့် ၁၂ နှစ်အရွယ် မောင်သွင်တို့ကို အဓိက ဇာတ်ဆောင်များထား၍ ကျောင်းသူကျောင်းသား ကလေးတို့၏ဘဝကို သရုပ်ဖော်ထားသော ဝတ္ထုတိုကလေးဖြစ် သည်။ အပြစ်မဲ့သော ကလေးတို့သဘာဝဘောင်တွင်းမှ ခတ်ထေ တေ ခတ်လည်လည် ကျောင်းသားကလေး မောင်သွင်ကို ခတ် ရိုးရိုး၊ ခတ်အေးအေး ကျောင်းသူကလေး မလှမြင့်က ကြည့်ညှိ လိုလား အသနားပိုသွားပုံကို ချယ်မှုန်းထားသည်။

“ယုံနိုင်ဘွယ်” ဟူသော ဝတ္ထုတိုကလေးကို မုံရွာမြို့ဆူးလေး ကုန်းရပ်ကွက် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် တည်ဆောက်ထား၏။ မြို့နေ ဆင်းရဲသား လက်မှုအတတ်ပညာသည်များ၏ဘဝကို သရုပ်ဖော် ထားသည်။ ဇာတ်လိုက်မင်းသား ကိုဘိုးဥာဏ်မှာ စက်ချုပ်ဆရာ ကလေးဖြစ်သည်။ ဇာတ်လိုက်မင်းသမီး မမြညွန့်မှာ ဇာတိုး၊ တက်တင်းထိုးအလုပ်လုပ်သည်။ ကိုဖိုးဥာဏ်ထံမှ စက်ချုပ်ပညာကို သင်ယူနေသူလည်းဖြစ်သည်။

သူတို့နှင့် နီးနယ်ပတ်သက်ပြီး မြညွန့်၏မိခင် ဒေါ်အိမ်စောင့် အကြောင်း၊ ဝက်စလိယံကျောင်းသူ လှရှင်နှင့် ကျောင်းသား သာဦးတို့အကြောင်း၊ ကျောင်းဆရာ ကိုချမ်းသာအကြောင်း၊ ရွှပ်ဆိုင်ပိုင်ရှင် ကုလားအဖိုးကြီး မာမုတ်အကြောင်း စသည်များ

ကို ထည့်သွင်းကာ လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၄၀ လောက်က မုံရွာသူ မုံရွာသားတို့၏ဘဝကို သရုပ်ဖော်ထားသည်။

မမြညွန့်နှင့် ကိုဖိုးဥာဏ်တို့၏ရိုးသားစင်ကြယ်သော အချစ်နှင့် ထူးရင်၊ သာဦး၊ ဆရာချမ်းသာတို့၏ မတည်ကြည် မရိုးသားသော အချစ်တို့ကို နှိုင်းယှဉ်ပြထားသည်။ ဗိုက်တလုံးနှင့် ကျန်ရစ်သော လှရှင်မှာ နောက်ဆုံးတွင် ကုလားအဖိုးကြီး၏ မယားဖြစ်သွားပြီး ဆိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း လူခြေရရဖြင့် ချစ်ကြသော မမြညွန့်နှင့် ကိုဘိုးဥာဏ်တို့သည် သာယာချမ်းမြေ့ ဘွယ်ရာ အိမ်ထောင်သည် ဆင်နွှဲရောက်ကြလေသည်။

“လေဒီခင်” ဝတ္ထုတိုကလေးကို မန္တလေးမြို့ ဈေးချိုထဲမှာ ထည်ဆောက်ထားသည်။ ကျွန်တော်သည် ဘုတလင်မှ မုံရွာသို့၊ မုံရွာမှ မန္တလေးသို့၊ မန္တလေးမှရန်ကုန်သို့ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ခဲ့ရ သည့်အတိုင်း ကျွန်တော့မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းက ကျယ်လိုက်လာပြီး၊ ကျွန်တော့ဝတ္ထုများ၏ ရှုမျှော်ခင်းတို့လည်း ပြောင်းလျက်ရှိလေ သည်။ မန္တလေး ဈေးချိုမှ ‘မောင်ကြီးရဲနှစ်မ’ ဈေးချိုသူများ သည် ကလောင်ကျက်စားစရာကောင်းသော စားကျက်များ ဖြစ်၏။ “လေဒီခင်” သည် သူတို့၏ချစ်စရာကောင်းသောရုပ်ရည်၊ ဗျူငှာသော အမူအရာနှင့် ချိုသာသော စကားတို့ကို ချယ်မှုန်း ထားပါ။ ဈေးချိုသူတို့ ဖောက်သည်လှကြပုံ၊ ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် ထပ်ကြပုံ၊ တခါ တခါ အချင်းချင်း ရန်ထုဖြစ်ကြပုံစသည်တို့ကို ချယ်မှုန်းထားပါသည်။

“မထွေးသည် သန်းမေကို အမြဲတန်း ရန်လို၏။ ဆိုင်ဂုဏ်ပြိုင် ဖြစ်သည်သာမက ပစ္စည်းဂုဏ်ပြိုင်လည်းဖြစ်လေသည်။ သန်းမေက

ရုပ်ရည်အတွက် ပြိုင်ဘက်မဟုတ်ဟု မထွေးကို ဝိုင်းပယ်ထားသော်လည်း မထွေးက သန်းမေသည် အလှတူ၍ သူနှင့်ပြိုင်ဘက်ဟု အယူရှိပြီး မနာလိုရှိပေ၏။ ထို့ကြောင့် မနေ့က ဘလေဇာကျား (ဘလေဇာကျား ဝတ်ထားသော ကျောင်းသားကို ဆိုလိုသည်) စာရေးသူ) သန်းမေတို့ဆိုင်၌ ထိုင်သောအခါ မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ပြီး ဘလေဇာကျားပြန်သွားသောအခါ သန်းမေကို စောင်းမြောင်း၍ ဆဲ၏။ ထိုမှ ရန်ဖြစ်ကြလေသည်။”

“ဟဲ့ ဖာသယ်မဆိုသော စကားလုံးသည် သူတို့အဖို့ အယူကျွေးဆုံး ထီးသုံး နန်းသုံးစကားများဖြစ်ခဲ့ပေ၏။”

(လေဒီခင်ဆိုသော ဝတ္ထုတို၏အမည်မှာ မထွေးအပျိုလုပ်ကားစီးထားသော ထိုစဉ်က ခေတ်အဆန်ဆုံးသော ဘိနပ်၏အမည်ဖြစ်လေသည်။ မထွေးသည် ၃ ကျပ်တမတ်ပေးပြီး ဝယ်ထားရ၏။)

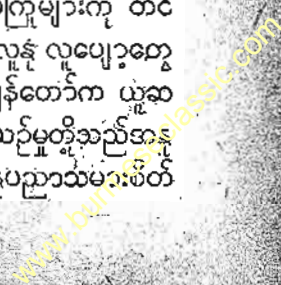
ကျွန်တော်ဖော်ပြလိုသော နောက် တ ပုဒ် မှာ “ရှင်တော်ယောကျ်ား” ဟူသော ဝတ္ထုတိုဖြစ်၏။ ထိုဝတ္ထု၏ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရန်ကုန်မြို့၏ မြင်ကွင်းအလှဆုံးသော ကန်တော်ကြီးပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်လာလေပြီ။ ဇာတ်ကောင်များမှာ လူလတ်တန်းစား အထက်တန်းလွှာမှဖြစ်ကြသည်။ မြန်မာစာဂုဏ်ထူးနှင့် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရထားသော ကိုတင်ဖေ၊ ဇနီး မထားတင်နှင့် ခယ်မ၊ မထားကြည်တို့ ကန်တော်ကြီးထဲမှာ လမ်းလျှောက်ရင်း လှေစီးရင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ဝတ္ထုကလေးဖြစ်သည်။ ကန်တော်ကြီး ရှုမျှော်ခင်းများ၏ အလှအပူနှင့် စိတ်ကူးယဉ်နေသော ကိုတင်ဖေ၊ မိန်းမကိုင် လက်ကိုင်ပုဝလှလှကလေး ကောက်ရသဖြင့် ပို၍ စိတ်ကူး ယဉ်နေပြန်သော

ကိုတင်ဖေ၊ ထိုကိုတင်ဖေ စိတ်ကူးယဉ်နေရာမှစိတ်ဖေါက်ပြားသွားသည်ကို ကျွန်တော် သည်းသည်းခါးခါး သရော်ထား၏။ ဇနီးမထားတင်၏ မနာလိုဝန်တိုတတ်ပုံကို ဖော်ထုတ်ထား၏။ ထိုစိတ်ထိုအချိန်ကပင် ကန်တော်ကြီးတစ်ဝိုက်၌ ရှုပ်ပွေလှေ့ ရှိသော ဇနီးမပျက်တဦးကိုလည်း တင်ပြထား၏။

ကျွန်တော်သည် မိမိရေးသော စာများကို သိမ်းဆည်းထားသည့်အခါ ရှိသောကြောင့် ဝတ္ထုတို ပေါင်းချုပ် ထုတ်ဝေသောအခါ ဤကာလအတွင်း ကျွန်တော်ရေးသော ဝတ္ထုတို အများအပြားကို ဆည်းနိုင်းခဲ့ပေ။ လွယ်လွယ်ရှာဖွေရသမျှသော ဝတ္ထုတိုများကိုသာ ဆည်းခဲ့ရပါ၏။ အထက်ဖော်ပြပါ ဝတ္ထုတိုကလေးများကို ယခုစာအုပ်ရေးတော့မှ ပြန်ရှာ၍ တွေ့ရတော့သည်။ ပြန်ဖတ်ရတော့ ဝမ်းသာကြည်နူးရပါ၏။ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်တွင် မပါခဲ့သော ဝတ္ထုတိုများကို စုဆောင်းပြီး သူတို့ချည်းသက်သက် ထုတ်ဝေရန် စီစဉ်နေပါသည်။

ကဗျာဂီတနှင့် စိတ်ကူးယဉ်မှု

“ကျွန်တော်၏ အချစ်ဦး” (စာပေဘဝဇာတ်လမ်းစုံ-၁) နှင့်၎င်း၊ ဤစာအုပ်အထက်တန်းရာတွင်၎င်း၊ ကဗျာဂီတ၊ စိတ်ကူးယဉ်မှုတို့နှင့် ပတ်သက်သော ကျွန်တော့်အတွေ့အကြုံများကို တင်ပြပါ၏။ ကဗျာဂီတနှင့် စိတ်ကူးယဉ်မှုတို့သည် လူနဲ့ လူပျော့တွေ့ဆုံဆွဲဆွဲသည်ဟု နိုင်ငံရေးစိတ်ပြင်းပြနေသော ကျွန်တော်က ယူဆသည်။ ဤကားတဖက်။ ကဗျာဂီတနှင့် စိတ်ကူးယဉ်မှုတို့သည် အနုပညာ၏ ဂုဏ်သတ္တိများဖြစ်သည်ဟု စာပေအနုပညာသမားစိတ်

အပြည့်အဝရှိသော ကျွန်တော်က သဘာဝအလျောက် သဘောပေါက်ပြီးဖြစ်နေ၏။ ဤသည်ကား အခြားတဖက်။

မိန်းမသူရဲကောင်းဝတ္ထု(ကျွန်တော်၏ အချစ်ဦး' စာမျက်နှာ ၂၄၄-၂၈၀)တွင် ဇာတ်လိုက်များဖြစ်သော သခင်ဗလိုင်နှင့် မခင်မြင့်တို့က ကဗျာဂီတနှင့် စိတ်ကူးယဉ်မှုတို့ကို လူ့၊ လူပျော့၊ လူညံ့တွေဖြစ်စေသော အကြောင်းဖြစ်သည်ဆိုကာ ရှု့ချကြ၏။

'ခင်မျိုးချစ်'ဝတ္ထု('ကျွန်တော်၏အချစ်ဦး' စာမျက်နှာ ၁၉၅-၂၂၀)တွင်၊ ရိုးစားပင်မထားဘူးသေးသော ကျွန်တော်က နိုင်ငံရေးအတွက် အချစ်ကိုစွန့်လွှတ်သော မောင်သိန်းလွင်နှင့် အချစ်အတွက် အသက်ကိုစွန့်လွှတ်သွားသော မခင်ထွေးတို့၏အကြောင်းမဏ္ဍိုင်ပြုကာ သမီးရိုးစားအချစ်နှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ကူးယဉ်ခွဲခွဲထိုနည်းနှင့်နှင့်၊ ရေပွက်ပမာ'ဝတ္ထု('ကျွန်တော်အချစ်ဦး' စာမျက်နှာ ၃၁၅-၃၂၂)တွင်ရိုးစားမျှမထားဘူးသေးသောကျွန်တော်က နိုင်ငံရေးကိုစွန့်၍ အလုပ်များလွန်းနေသောကြောင့် မယားသွားသည်ကို အသက်မမှီလိုက်သော မယားအလောင်းကို အသက်ရှုပြီး၊ အခန်းပြင်ထွက်လာသောအခါ၊ "ပူပင်သောကမီးတည်ဟူသောကုန်ထုပ်၊ သံယောဇဉ်တည်းဟူသောကုန်ထုပ်ကို စွန့်ခွဲပြီးဖြစ်၍"စိတ်ပေါ့ပါးကြည်လင်သွားသော စိုးထွန်း၏အကြောင်းမဏ္ဍိုင်ပြုကာ လင်မယားအချစ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး စိတ်ကူးယဉ်ခွဲခွဲသည်။

ကျွန်တော်သည် စာပေအနုပညာသမားတယောက် အနေအလျှောက်အရသာ ကဗျာဂီတတို့နှင့် နီးစပ်လာရ၏။ ကဗျာဆရာဂီတသမားတို့နှင့်နီးနှောတိုင်ပင်ရ၏။ ကဗျာဂီတတို့သည် လူ့ကိုပျော့စေသလို၊ လူ့ကိုသန်စေ မှာစေသောသဘော၊ သတ္တိ

ရှိစေသောသဘောတို့ကို ဆောင်ကြောင်းကိုလည်း နားလည်လာရ၏။ ထိုအချိန်တွင် ချစ်သူကိုတွေ့ရ၏။ ဘာကလိုတို့တို့၊ ရိသံ သံသဘော၊ လျှောက်ပြန်သံပေးသဘောသာ မဟုတ်တော့မဲ့၊ ချစ်သူနှင့် တကဲ့ရိုးစား ဖြစ်လာခဲ့၏။ ထိုအခါ စိတ်ကူးယဉ်မှုတို့သည် တိုးပွားလာ၏။ ကဗျာပိုဆန်လာ၏။ သိန်းနေနွယ်အနေနှင့် ကဗျာဆန်၍မဖြစ်သောအခါ အခြားကလောင်နာမည်များနှင့် ကဗျာဆန်လာ၏။ ကျွန်တော့ရိုးစားက ကဗျာစပ်သည်။ ကျွန်တော်က ကဗျာဆန်လှသော စာတွေကိုရေးသည်။ ရိုးစားလုပ်သူက သူ့ကိုယ်သူ ယောက်ျားကလေးလို သဘောထားပြီး ကဗျာစပ်သည်။ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့ကိုယ်ကို မိန်းကလေးလို သဘောထားပြီး ကဗျာဆန်သော စာများကိုရေးသည်။ တခါတခါတော့ အချစ်သည် သဇင်ပန်းဖြစ်သွားသည်၊ တခါတခါတော့လည်းအချစ်သည် မြွေညှိ ဖြစ်သွားပြန်သည်။

"ငွေသဇင်" ဟူသော ဆောင်းပါးကလေးကို တက္ကသိုလ်အကျော့ဟူသောအမည်ဖြင့် ရေးလိုက်သည်။ စာညွှန်ဟု ခေါ်ကြသည်ထင်၏။

"ခွာညှိမြပန်း၊ လှစန်းပွင့်၍၊ ပြာသိုလဆန်း၊ အချမ်းမြင့်သည့်အခါဖြစ်သော်လည်း၊ စကြာနေမင်း စေင်းမာန်ပြင်း၍၊ ပူခင်းစွင့်လေပြီ။ မြောက်ရပ်ခွင်ထွေထွေ၍ လေရှူးမခေတ်၊ မြူးမပျော်သိတ်လေပြီ၊ အာလုပ်သံထွေး၊ မြည်သံလေးတူတူနှင့် ကျီးအကအားလပြီ x x x

"ဪ" သဇင်ပန်းဟူ ကေတုမတီတောင်ငူမှာ တယ်ပေါ်ဆိုခါလား၊ တန်တော့-မောင်ဖာ အကျော့ဆို သဇင်ပန်းပယ်ခဲမှာ

ပေါ့နော်၊ မောင်မောင်အချစ်ကို ယုံပါတယ်။ မောင်မောင်ဟာ အကျော့ဘွဲ့ ငွေသင်္ဃာတင်ကို ရွှေရင်မှာပိုက်လို့ ပြန်ခဲ့မယ်မဟုတ်လား။ အကျော့ဟာသင်္ဃာတင်ပန်းကို ရွှင်လန်းစွာပန်တတ်တယ်။ သင်္ဃာတင်ကို ခင်မက်တတ်တယ်။ မောင်မောင်သိပြီးသားပါလေ။ မောင်မောင်ယူခဲ့မှာပေါ့၊ မောင်မောင်ယူခဲ့တဲ့ သင်္ဃာတင်ငွေခိုင်ကို၊ ကေဆိုး မှာထိုးလိုက်ရင်၊ တမျိုးလှအုန်းမှာပေါ့၊ ဒါဘဲနော်၊ မောင်မောင် မယူခဲ့ရင်တော့၊ သိကြရာပေါ့၊ x x x”

တက္ကသိုလ်အကျော့အမည်နှင့် ရေးသော “မြခွာညို” ဟူသော ဆောင်းပါးမှာကားဝတ္ထုဆန်သောဆောင်းပါးဖြစ်သည်။ စာညွှန် ဝတ္ထုဟုခေါ်ရမည်လား မဆိုနိုင်ပါ။

“အိုဖူးပွင့်ဝေပြာ၊ စည်ပင်သာသည့်၊ မြခွာညို—အသင်သည် ညိုသော်လည်း၊ ပန်းသားစိုလေသည်။ အပွင့်ငယ်သော်လည်း တပတ်တယ်လေသည်။ ဝတ်မျှသေးသော်လည်း၊ ရနံ့ထုံမွှေးလေသည်။ အိုအလှဘုန်းမို့ မြခွာညို၊ သည်ပျိုအကျော့ ပန်လိုတော့သည်။ မလျော့မနွေး၊ ပန်ခွင့်ပေး x x x”

“အကျော့မှာ အာသဝေါပြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်လဲမဟုတ်ဘဲ၊ တပ်မက်ခြင်း တဏှာမှကင်းကွာသူကလဲ မဖြစ်သေးဘဲမို့။ အကလေး မြခွာညိုကို၊ တယ်လို အစွဲဖြတ်ရပါမလဲလို့၊ သို့သော်လည်း လော၊ တဏှာမြေတွင် အမြစ်စွဲဘိုး အချစ်မြဲခြင်းဟာ၊ ဆင်းရဲရွံ့တာပါကလား။ သုံးလူထွတ်တင်၊ မြတ်သခင်ကို၊ မြခွာညိုလှူလျှင်၊ လမ်းဖြူအတိုးသန်ပြီး၊ အဘိုးတန်ကုသိုလ်ပန်းနီလို့၊ ဖြေရတော့သည်။ ဖြေပါသော်လဲ မဖြေ၊ ဖျောက်ပါသော်လဲ မပျောက်၊ ဖြေတုန်းလဲနောက်၊ ဖျောက်တုန်းလဲပူ၊ သင်းကြူ

မြခွာညိုကို ပန်လိုတဲ့အာသာက မကြာမကြာပေါ်နေတော့သည်။ သည်တော့ မြမျိုးနှယ်ဆင်း၊ ခွာညိုမင်းက ‘အို- ပျိုအကျော့ ချစ်ဒါရဲ့။ မျက်နှာမူ ညိုဖြောင့်ဖြောင့်၊ ငိုတော့မည်ပုံဟန်နှင့် မှိုဆန်တော်မူပါနှင့် မြညိုကို လှသလို ကြည့်ပြီးတော့၊ အကျော့ ဖန်ဆင်ပါ’လို့ မြွက်ပြန်တယ်။ x x x x

“မြခွာညိုထံမှာ အေးချိုတဲ့စကားကို ကြားရပြီးတဲ့နောက်၊ လက်မြောက်ခါ ချူတော့မည့်အလုပ်မှာ မဲပုတ်တဲ့မျက်နှာ၊ ခက်မာတဲ့အသံနှင့် ‘ဟဲ- ပြန်- သည်ပန်းနှင့်မယ်မင်း၊ အလျှဉ်းမရာ၊ ခေမာနှင့် သုတံမို့၊ ညို အထံကို မချဉ်းနှင့်၊ ဝါဝင်းတဲ့ပန်းမာလာ နမ်းနေတာ မကြည့်နိုင်ဘူး။ ပွင့်ခါစ မြခွာညိုမို့၊ လှလိုတိုင်း လှပါစေဘိုး၊ ဆုတ်ခူးဘို့ မကြံရွယ်ပါနှင့်၊ အန္တရာယ်ဖြစ်ပါမယ်ဟု ခွာညိုရုံအစောင့်တော်က၊ ဆောင့်အော်လေသည်။ အကျော့လဲဘဲ၊ မမျှော်လင့်တဲ့ အော်သံကြားရတော့၊ နားကိုဘဲ မယုံနိုင်အောင် ခိုတော့တယ်။ ခွာညိုရုံအစောင့်နှင့်မြခွာညို၊ အားမလို အားမရ၊ ကားစရာရှိမရဘဲ၊ စိုက်ကြည့်နေရတော့သည်။ မြခွာညို ပန်းမြတ်ဖဲ၊ အလန်းဓာတ်ယုတ်လျော့ပြီး၊ အကျော့ကို ကြည့်နေတယ်။ x x x x”

“အို- အဆင်းပျိုတဲ့၊ ညိုညို၊ ညိုညိုကို တာတယ်တဲ့ တဏှာမီးကြောင့်၊ အကျော့မှာ ညိုဖြောင့်ဖြောင့်နှင့်ငိုတော့မည့်ဟန်ရှိပါတယ်။ ဖင်ထက်မှာ တလှူလှူနှင့်၊ သင်းကြူတဲ့ညိုညိုကို၊ ပျိုပျိုအကျော့ ဖန်ဆင်ခွင့်မရတော့ပြီ၊ ပိုင်ရှင်တော် မာလာမူးက၊ မလာရဘူးလို့ အမိန့်ထုတ်တာမို့၊ နောက်ဆုတ်ရပုံတော့မည်။ ညိုညိုကို ပန်ဆင်ညှို့သူများ ရာထားလေသလား။ အို- အညိုရုံ၊ အကျော့တယောက်သာ ဖောက်ပြန်လှချေကလား၊ အကျော့မှာ ပန်စရာလွှဲ၊ သရဖီ

ကန်ကော်၊ ပုံးညက်၊ သဇင်တွေ ပေါပါလျက်နှင့်၊ ညိုညို ကိုမှ စွဲမိတယ်။ x x x x

“သတ္တာ-ကာမဂုဏ်ခါတ်ငွေဖြင့်၊ မပြတ်မွေ့ကြသော အလှေ ဆိုးဝါး သတ္တဝါအညံ့ စားတို့သည်။ သောတံ-အပြုအပြင် နှယ်စုံ တွယ်၊ အလွန်တင့်တယ်သော။ ပီယံ-ချစ်စရာ ခင်စရာ၊ အယဉ်မှာ တန်းပထမ စန်းလလိုပုံသွင်၊ ရဂုံ တွင်မဉ္ဇူသကကဲ့သို့၊ သွင်ရုပ်ဝင်း ဝါမှ၊ အမြင်တူသမျှ အဆင်းအာရုံတွေကို(ဝါ)အလှတင်၍၊ မြတ် ပွင့်စိန်အရောင်၊ တိမ်တောင်သွင်ဝင်းပပ၊ ထိန်ပြောင်လွင်အဆင်း အလှတွေကို၊ ပဿန္တိ-စက္ခု ရုပ်အကြည့်ခါတ်မှာ မှီကပ်ပေါင်းကာ ယှဉ်၍၊ ကောင်းစွာမြင်ကြကုန်သည်ရှိသော်။ ထာဝရံ-နေမလပ် ညမလပ်၊ မပြတ်မစို၊ ထိပ်တလဲလဲသာလျှင်။ ဥပါဒိယန္တိ-စားလျှင် လဲကျစိတ်၊ အိပ်လျှင်လဲမပြေနိုင်၊ ခေယျိုင်မိုင်ငေးငေးနှင့်၊ တဆွေး ဆွေးစွဲလမ်း၍၊ အမြဲတမ်းအောက်မေ့ကြကုန်လေသတည်း။ သတ္တာ- အတွေးနှင့်အဆွေးကြောင်း၊ မအေးနိုင်ဆူသဲ၍၊ အပူပွဲတွေကြကုန် သောသူတို့သည်။ ပိယကာရဏာ- အပြစ်ချက်မကင်းဘဲ၊ နှစ်သက် ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ရောဂိဏာ-အိပ်မပျော် စားမဝင် အလကားပင်အချိန်ဖြိုး၍ ပိန်ချိုးညှိုးကျ၊ ရောဂါသည် ကြီးဖြိုး ကြကုန်လျက်။ သောစိဏာ- သမုဒယ အခိုးအနာရှိန်ဖြင့်၊ စိုးရိမ်ဆူ လောင်၊ အပူကောင်အပူရုပ်လှ၍၊ လူရုပ်ကမူ မပေါ်ကြကုန်ဘဲ ဒုက္ခန္တိ-ပစ္စုပ္ပန်မှာလဲရှုပ်၊ သံသရာမှာလဲမြုပ်ကြ၍၊ ဒုက္ခကောင် ကြီးဖြစ်ကြကုန်တော့သတည်း”

အမှန်အားဖြင့် အထက်ပါစာမျိုးသည်၊ စာနယ်ဇင်းကို အသုံး ချ၍ စာရေးဆရာက ရိုးစားစကားပြောနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သူ့အ ကလာသောစာများ၊ နှစ်ယောက်ထဲဖတ်ဘို့ရေးလိုက်သော ကဗျာ

ကလေးများနှင့် နှစ်ယောက်ထဲသိသော စကားဝှက်ကလေးများကို အခြေပြု၍ ရိုးစားစာရေးနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စာရေးဆရာတို့တွင် (အထူးသဖြင့် ငယ်စဉ်က၊ နှစ်စဉ်က) ဤအ တွေအကြံမျိုးရှိဘူးသူသာများလိမ့်အံ့ထင်ပါသည်။ နတ်ရွှင်နောင် ခါ အချစ်သည် မြန်မာစာပေတွင် ထိပ်တန်းနေရာကိုယူထားသော ခုတ်များကို ဖန်ဆင်းခဲ့၏။ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်၏ အချစ်သည်လည်း မြန်မာကဗျာဂီတ လောကတွင် ထိပ်တန်းနေရာကို ယူထားသော ဘောလယ်နှင့် ပတ်ပျိုးတို့ကို ဖန်ဆင်းခဲ့၏။

စာရေးဆရာသည် ကိုယ့်အတွေ့အကြုံဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းစွာစာ ပေနယ်စတည်ပြီး သူများအတွေ့အကြုံဖြင့် စာပေနယ်ချဲ့ရ၏။ ပြည် သူတို့၏ အတွေ့အကြုံကို လွှမ်းခြုံ၍ယူနိုင်ပြီဆိုသော် ရင့်ကျင့်သော စာရေးဆရာဖြစ်လာရ၏။

အထက်ဖော်ပြပါ ‘မြခွာညို’ စာညွန့်ဝတ္ထု၌ ယုဝတီဝတ္ထုမှ မန္တလေးခင်တုတ်ကြီး၊ ရန်ကုန်ခင်ဆွေစသူတို့၏ အရိပ်အငွေ့ကို တွေ့နိုင်သည်။ ထေရီဘာသာပြန် နိတိမာလာနှင့် ယပ်လဲတရား သောစာတို့၏ အရိပ်အငွေ့ ကိုလည်းတွေ့နိုင်သည်။ ပါဠိဂါထာနှင့် မြန်မာပြန်ဆိုပုံမှာ ကျွန်တော်များစွာနှစ်သက်သော ယပ်လဲတရား ဟောစာများ၏ ဟန်ဖြစ်သည်။ ‘တက်ဘုန်းကြီး’ ဝတ္ထုတွင် ပါ သော ယပ်လဲတရားဟောပြောချက်များ၏ ရှေ့ပြေးဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည်အတိုင်း သမီးရီး ဇား အချစ်နှင့်လင်မယား အချစ်တို့ကိုစိတ်ကူးယဉ်နေသလို ကဗျာ ဂီတနှင့် ပတ်သက်၍လည်း စိတ်ကူး ယဉ်နေလေပြီ။ ရလစ်မှာ

‘စောင်းတော်သံ’ ဝတ္ထုဖြစ်လေ၏။ (ဒီးဒုတ်ဂျာနယ် ဖေဖွာဝါရီ ၁၉၃၆ မှ ဧပြီလ ၁၉၃၆ အထိ)

“စောင်းတော်သံ” ဝတ္ထုသည် ကျွန်တော်အကြောင်းကို အတော်ပြောပြနိုင်၏။ ကဗျာဂီတအပေါ် ကျွန်တော်တန်ဖိုးအတော် မြင့်မြင့်ထားလာပုံကို ထင်ဟတ်နေရုံမက၊ ကျွန်တော်၏စာပေလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အခြေအနေအချို့ကိုလည်း ဖော်ပြနေပေသည်။ ၂ ပဲတန် ဝတ္ထုထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်းကိုပင် တစေ့တစောင်းမြင်နိုင်၏။

စောင်းတော်သံဝတ္ထုကို အစပထမ၌ ဂျာမန်ဝတ္ထု ‘Harp’ ကို မှီး၍ရေး၏။ ပထမအရပ်ထွက်ပြီးတော့ ကျွန်တော့စိတ်ပြောင်းသွားသည်။ မှီးနေသော ဝတ္ထုကိုဘေးချိပ်ထားလိုက်သည်။ ကိုယ့်ပင်ကိုယ်ဉာဏ်နှင့် ဆက်ရေးသွားလေ၏။

ယင်းသို့စိတ်ပြောင်းခဲ့ခြင်းမှာ အကြောင်းနှစ်ကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော်ပြန်လည်စဉ်းစားမိပါသည်။ ဂျာမန် Harp တွင် ပါဝင်သော တစ္ဆေသူရဲ၊ အစိမ်း အစွဲအလန်းစသည်များကို မရေးလိုတော့ခြင်းနှင့် ဂီတအသွားပေးဝတ္ထုသက်သက်မဖြစ်စေလိုဘဲ၊ အခြားလူမှုကိစ္စများကိုလည်း အသွားပေးလိုခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ပြင် ‘ငါ့လင်နှင့် ငါ့ငွေ’ ‘မင်းတိုင်ပင်အမတ်’ တို့လောက် ရှိသော ဝတ္ထုတိုကို ရေးနေရာမှ ဝတ္ထုရှည် တခု အဖြစ်ရေးသွားလိုခဲ့ဟန် တူပါသည်။ “မိန်းမသူရဲကောင်း” မပြီးခဲ့ဘဲ အခြား ဝတ္ထုရှည်တပုဒ်ရေးရန်ကြိုးပမ်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ‘စောင်းတော်သံ’ ကိုလည်း အပြီးမသတ်နိုင်ခဲ့ပါ။ ဘာကြောင့် မပြီးသည်ကို ကျွန်တော် မရှင်းလင်းမီ ‘စောင်းတော်သံ’ ကို မပြီးခဲ့ရ၊ အဆုံးမသတ်နိုင်ခဲ့သည်အတိုင်း တင်ပြလိုက်ပါရစေဦး။

စောင်း တော် သံ ဝတ္ထု

သိန်းနေနွယ်ရေးသည်

နိဒါန်း

ကျွန်တော်ရေးခဲ့သည့်ဝတ္ထုတိုအမြောက်အများအနက် ငါ့လင်နှင့် ငါ့ငွေ (ဂန္ထလောက)။ မင်းတိုင်ပင် (ဒီးဒုတ်) စစ်သည်တော် (စာဆိုတော်)နှင့်၊ ခင်မမျိုးချစ် (ဒဂုံ) ဝတ္ထုတိုသည် အတော်ပင် ရှည်လေသည်။ ယခုရေးသော စောင်းတော်သံဝတ္ထုသည်လည်း အထက်ငါ ဝတ္ထုများလောက်ပင် ရှည်လျားလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်း ရပေသည်။

ဤဝတ္ထုလေးပုဒ်တွင် စောင်းတော်သံဝတ္ထုကို ရေးသားရ ခြင်းကား အခက်ဆုံးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရပေ၏။ ငါ့လင်နှင့်ငါ့ငွေ နှင့် မင်းတိုင်ပင်ဝတ္ထုတို့တွင် ကျွန်တော်သည် မြှော်လင့်ချက် မရှိလှ၊ ဝါယမဂရုစိုက်မရေး၊ နှစ်ပဲတန် အပေါ်စား အဖြစ်ဖြင့် ထုတ်ဝေရန် ရည်ရွယ်ကာရေး၏။ ကံအားလျော်စွာ ငါ့လင်နှင့် ငါ့ငွေကို ၂ ပဲတန်ထုတ် ဆရာကြီးများက ပယ်လိုက်လေ၏။ ပယ် လိုက်သောကြောင့် ဆရာဦးဖေမောင်တင်အား ဝတ္ထုကို အသုံးချ ပေးပါရန် အပ်လိုက်၏။ ဆရာဦးဖေမောင်တင်သည် ဝတ္ထုကို အကြိုက်ကြီးကြိုက်ပြီး ဂန္ထလောကသို့ပို့ လိုက်လေ၏။ မင်းတိုင်ပင် ထိုကား နှစ်ပဲတန်ဝတ္ထုတိုက်တတိုက်က လက်ခံရန် ကြံရွယ်နေဆဲ ကံအားလျော်စွာ ကိုနုကို ဇာတ်ကြောင်းပြောပြမိလေ၏။ ကိုနုက ဝတ္ထုကိုယူပြီး ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်၌ ထည့်သွင်းဘော်ပြလိုက်ပေ၏။ စစ်သည်တော် ဝတ္ထုကို ရေးရာ၌ကား အတော်ပင် လုံးပန်းနေရ

ပေသည်။ ပေါင်း လေးညကျော်ကျော်ပင် အချိန်ယူရ၏။ ယခု
 ဝတ္ထုကိုမူကား ငါ့လင်နှင့်ငါ့ငွေ ထက်၎င်း၊ နှစ်ညအချိန်ယူ၍
 ရေးသော မင်းတိုင်ပင်-ထက်၎င်း၊ စစ်သည်တော် ထက်၎င်း၊
 အဆများစွာ ဂရုစိုက်လုံ့လသွင်း၍ ရေးသားပေသည်။

သို့မျှ ဂရုစိုက်သော်လည်း ကြီးလေးသော အခက်အခဲများ
 တွေးရသေး၏။ ကျွန်တော့မှာ အိမ်ထောင်သည် မဟုတ်သော
 ကြောင့် သင့်မြတ်သော ဇနီးမောင်မယ်တို့ ဘယ်ဝယ်ဘယ်နှည်
 ချစ်ကြုံးစည်းကြသည်ကို ကောင်းစွာ မသိသဖြင့်၎င်း၊ သူတို့
 အကြောင်းကိုရေးသားထားသောစာများကို ဖတ်ဘူးသဖြင့်၎င်း-
 “စောင်းတော်သံ” ဟူသောအမည်နှင့်လိုက်လျောစွာ ဝတ္ထုတွင်
 သီချင်း၊ ဂီတတူရိယာတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော ဇာတ်ကွက်များကို
 ရေးသားရတော့မည် ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော့မှာ ဂီတတူရိယာ
 တို့တွင် ဝါသနာမထုံသူဖြစ်သဖြင့်၎င်း၊ တစ္ဆေသူရဲ အစိမ်းတို့နှင့်
 လည်း အဘယ်သို့မျှမဆက်ဆံဘူးသဖြင့်၎င်း အရေးများစွာခဲခဲ
 လှ၏။

ဤဝတ္ထု ဇာတ်လမ်း သည် ကား၊ ဂျာမန်ဝတ္ထုတို (Harp)
 “စောင်း”ကို အမှီပြုထားပေသည်။ ဂျာမန်ဝတ္ထုတို “စောင်း”
 သည် သုံးမျက်နှာသာသာမျှသာရှည်သည်ကို၊ ကျွန်တော်က ဆက်
 ဆမျှချဲ့၍ ရေးသားရသည်မှာလည်း မလွယ်ကူပေ။ ထို့ကြောင့်
 ရှောက်တည်းမရေးဘဲ၊ တပတ်တခါအချိန်ယူ၍ ရေးသားလိုက်ပေ
 သည်။

ဤဝတ္ထုဇာတ်လမ်းမျိုးမှာ၊ မြန်မာပြည်၌ အကယ်ဖြစ်ပျက်
 သည်ကိုတွေ့ရ၏။ ပခုက္ကူနယ်၊ အထက်ချင်းတွင်းနယ်တို့၌ ဤဝတ္ထု

နှင့်တူသော အဖြစ်အပျက်များစွာ ကြားဘူး၏။ မယားကိုချစ်သည့်
 ဘာဖြင့်သေသွား၍ လင် မှာ တစ္ဆေ ဖြစ် ပြီး၊ မယားအိမ်သို့
 သောက်ျားလာလျှင် တစ္ဆေကခဲနှင့်ပေါက်ပုံ၊ အမျိုးမျိုးအနှောင့်
 အယှက်ပေးပုံ၊ ယောက်ျားသည် မုဆိုးမနှင့် အခန်းတွင်းသို့ဝင်သွား
 ညှင်၊ တစ္ဆေကနံရံကိုလက်သီးနှင့်ထုပုံ၊ ရိုးရိုးပါဟုသက်သေပြသော
 ဘားဖြင့် နောက်ဖေးတံခါးဘွင့်ထားရပုံ၊ နောက်ယောက်ျားကို
 အရင်ယောက်ျားဖြစ်ခဲ့သော တစ္ဆေက သတ်ပုံများကိုထောက်လျှင်
 ဤဝတ္ထုမှာလည်း မယုံနိုင်စရာမရှိဟု ထင်မြင်မိပေကြောင်း။

အခန်း ၁

လဆန်း ဆယ့်နှစ်ရက်နေ့ညအတွက်။ မိုးကြောင်း ခရီးဖွင့်
သောငွေစန္ဒာသည်။ လောကဓာတ်ယက်ကန်းစင်ကြီးတွင်၊ ငွေခွေ
များဖြင့်ယက်ကန်းယက်နေလေ၏။ ယက်ကန်းစင်မှ၊ လက်ခပ်
ချူသံနှင့်တူသော “ဥဩ-ဥဩ-ဥဩ” တွန်ကြူသံသည်။ သာ
ငွေချည်၊ စန္ဒာရောင်ခြည်နှင့် ဂဟေစပ်၍နေတော့သည်။

ချစ်သမျှကို၊ မြင်းမိုရ်ရွှေတောင်လုံးသို့လေ၊ လေးဆူဒီ
သီတာရေမြေဆုံးစေတော့လေး၊ အို-ဘယ်-မုန်းပါတော့နိုင်၊
လုံးမဆုံးတိုင်တိုင်ရုံးညာပိုင်။ အုံးပြိုင်သဉ္ဇာကြေမှာလှလေ။ ကြီး
နောင်တာ ကမ္ဘာမြေဝယ်မြေ စေတော့လေး၊ ဟူသောပတ်ပျံ
လေးကို အေးနွဲ့သာယာ၊ တတာတာတညုညုနှင့် သီဆိုလိုက်
ထားတင်သည် ဥဩနှင့် အချို အကြည်ပြိုင်နေဟန်ရှိလေသည်။
ထားတင်၏ အသံချိုသလောက်၊ မျက်နှာကလေးလည်း ချို
သည်။ အသံကြည်သသောက် မနောဓာတ်လည်း ကြည်လေသည်။
ကမ္ဘာ့တန်ဆာ ငွေသော်တာ၏ သာဓွာရောင်ကလည်း ထားတင်
မျက်နှာကလေးပေါ်တွင် ပြူးကွန်ကျက်စား၍နေလေသည်။

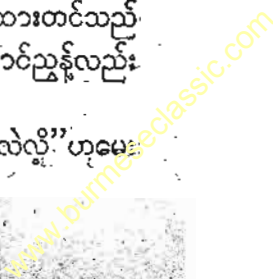
သက်ကာရွှင်ရသည့်ပန်းသဇင်ကဲ့သို့၊ ခင်ပွန်းလင်၏ ချစ်မေတ္တာ
ထူရသဖြင့်၊ ထားတင်မျက်နှာသည်အကြည်သာဆုံး၊ အချိုပြုံးဆုံး
ချိုပြုံးကြည်သာနေတော့သည်။

ထားတင်သည် မိမိသီဆိုသောတေးသံကို နုရီ ကိုက် အောင်
...ချင်...ချုပ် ခနဲ စည်းဝါးလိုက်သေး၏။ ထားတင်၏စိတ်
သည် မပြန်မလွင့်ဘဲ မိမိသီဆိုသောသီချင်း၌ ဝင်စားနေလေ
ထိုစိတ်တော့သည် ကောင်းကင်၌ ထွန်းအပ်သော လမင်းနှင့်
ရှေ့မှာထွန်းလင်းနေသော လမင်းစန္ဒာနှစ်ဆူ ငွေရောင်ဖြူကို
ညှိမြင်ရတိုင်း အသစ်အသစ်ဖြစ်၍လာလေ၏။

ထားတင်ရှေ့၌ထွန်းတောက်နေသောလမင်းကား အောင်ညွန့်
ညွန့်ပြုံးသောမျက်နှာပင်ဖြစ်လေသည်။ အောင်ညွန့်သည် ကား
ဘုပ်ခါသီချင်းဆိုသောဇနီးထားတင်၏ရှေ့၌ ပက်လက်ကုလား
ပေါ်တွင် စောင်းတော်သံကို ပေးနေသောသူ ဖြစ်ပေသည်။
အောင်ညွန့်နှင့်ထားတင် မင်္ဂလာဆောင်ပြီးသလို စောင်းသံနှင့်သီ
ချင်းသံမှာ မင်္ဂလာဆောင်ပြီးလေပြီ၊ ညွန့်နှင့်တင် ပဏာစားသလို
အောင်သံနှင့်သီချင်းသံ နားဝင်ပီယံဖြစ်နေလေသည်။ သီချင်းသံ
လေးကနွဲ့လိုက်၊ စောင်းသံကလေးက သွဲ့လိုက်၊ သီချင်းက သာ
သီက စောင်းကတာလိုက်၊ သီချင်းကဆွဲလိုက် စောင်းကခွဲလိုက်
ပြင်း အချိုအချနုရီကျည်လှပေ၏။

“မြေ့စေတော့လေး” ဟုဆုံးသွားသောအခါ ထားတင်သည်
သီချ် ငွေစန္ဒာလမင်းကိုစိုက်ကြည့်နေလေ၏။ အောင်ညွန့်လည်း
အောင်းတီးရပ်ကာ

“ရှေ့ဆက်ဆိုပါလေ၊ အတင်ဘာလို့ရပ်နေတာလဲလို့” ဟုမေး
သ၏။

“ဪ-တခုတွေ့မိလို့ပါကိုကိုရယ်” ဟုအောင်ညွန့်မျက်နှာ
စိုက်ကြည့်ရင်းဖြေ၏။

“ဘယ်လိုများတွေ့မိလို့လဲ အတင်”

“ဟောဟိုက အရောင်ဝေဖြာတဲ့ ငွေ သာ ခွါလ မင်း ကြီး
ကြည့်စမ်းပါ၊ တိမ်မင်းလွင်မြို့ခိုးကင်းမဲ့တာမို့၊ လမင်းကြီးထံ
အစွမ်းကုန်ကြက်သရေပန်းပွင့်နေတယ်”

“ဒါကြောင့်လဲ မသားလဲတာသားလဲတာလို့ဆိုတာပေါ့ အတင်”

“အဲဒီလမင်းကြီးလို ထွန်းလင်းနေတဲ့ အခြားလမင်းကြီးတ
တလူလူပွင့်နေတာကော ကိုကိုသိရဲ့လား” ဟု စည်းကိုအောက်
ထားပြီးမေးလေ၏။

“ဪ အတင်က မင်းကြီးညိုရဲ့ မိဖုရား ပဲနွယ်ကုန်းသူခင်
များ မွေးစားထားလေရော့သလား၊ အတင်အမေး၍ အတင်
မှတ်”

“ဖြေရမှာပေါ့ကိုကိုရယ်၊ လမင်းကြီးအရောင်ဝေဖြာလို့၊
ကမ္ဘာလင်းသလို ဟောဒီကအတင်ရဲ့ ကိုကိုအောင်အောင်ညွန့်ညွန့်
ဟာလဲ ကြက်သရေမင်္ဂလာ....”

“ဟား ဟား ဟား-မင်္ဂလာဝင်တာ၊ ဟား ဟား၊ ထင်စွာ
ဖြာ၊ ဘင်ခရာ၊ ဒိုင်းဒိုင်း၊ ဟား ဟား၊ တယ်လာဘွဲ့ ထားထား
လေးပါလားဟေ့၊ ကျုပ်သည်လောက်တောင် ချောသလား
ဟေ့ ကာကာကျာရီဒိုးပြားလားအောင်း * ”

“အို ကိုကိုကလဲ ဘာတွေ ရှောက်နောက်နေတာလဲ ကိုကို

* “ဟေ့-ကာ ကာ၊ ကျာရီဒိုးပြားအောင်း” ဟေ့ ကာထာ
လဘက်ရည်နှစ်ခွက်ယူခဲ့” ဟုလှား လဘက်ရည်ဆိုင်မှပြောစကား

အတင် ပြောစရာရှိသေးတယ်၊ ပုဏ္ဏမိစန်း ငွေယံနန်းဟာ မြူမ
န်း၊ တိမ်ယုက်လို့မို့၊ အရောင်ထွက်ပြီး ကြက်သရေရှိတယ်၊
အမွှာသူကမ္ဘာသားတွေက မြတ်နိုးဖူးမြော်ကြတယ်၊ ငွေသော်တာ
အရောင် ညှိုးပြိုလားဆိုဖြင့်ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတွေဝမ်းနည်းကြ၊
ငယ်နန်းကြ တမ်းတကြတယ်၊ ဒီလိုဘဲပေါ့လေ၊ ကိုကိုဆိုတဲ့လမင်း
ကြီးမှာ၊ ဒေါသတိမ်တွေ့၊ မောဟမြူတွေ့၊ အတင်ကိုစိတ်မလိုတဲ့မင်း
လင်တွေ၊ မသိလိမ္မာလို့များတာကိုတကယ်အမှိုက်လို အရှဲ့တိုက်
စိတ်တိုင်းမကျ မပြုမပြင်ကောက်ချင်တဲ့ အသူရိန်တွေ လွှမ်းပြီ
ဆိုဖြင့် အတင်တို့ မိန်းမသားမှာလေ” ဟု တွတ်တီးတွတ်တာနှင့်
ပြောရင်း မောလာသဖြင့် တံတွေးမျိုရင်းနားနေလေ၏။

“မှန်ပါ၊ ဟောတော်မူတဲ့တရားအတိုင်းပါဘဲ”

“အတင်တို့မိန်းမဆိုတာက လင်သားခုတယ်၊ ပုတယ်၊ မျက်နှာ
သားတယ်ဆိုရင် မနေတတ်အောင်စိတ်ဆင်းရဲရပါတယ်။ စကြာဝ
သားမင်း၏ သမီးပင်ဖြစ်လင့်ကစား၊ အရှင်သခင်လင်က မျက်နှာ
သားလိုက်ရင်၊ အားငယ်လှပါတယ်” ဟုပြောရင်းအောင်ညွန့်ပေါင်
ခေါ်သို့ လက်တင်ကာ မော့ကြည့်နေလေ၏။

“နေစမ်းအတင်ဟာ။ ပဲနွယ်ကုန်းသူခင်ဦး ဝင်စားတာဘဲဖြစ်
မှတ် ခင်ဦးက မင်းကြီးညိုကို ပြောတာနှင့်တူပါကလား၊”

“အိုဘာကတော့ကိုကိုရယ်၊ မင်းကြီးညိုတို့ ခင်ဦးတို့က၊ ဒီကမ္ဘာ
ဦးရောက်တာ အတင်တို့ထက်စောသွားလို့ပေါ့၊ အတင်တို့ကသာ
အရှင်ရောက်ခဲ့ရရင်၊ အတင်တို့ပြောပြီးစကားကို မင်းကြီးညိုတို့
ပြောနေရမှာပေါ့။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဟောဟိုက လမင်းကြီးဟာ
အမွှာဦးကထဲကစပြီး၊ ချစ်သူတွေကိုပြုံးပြုံးကြီး ရှုစားလာခဲ့
တယ်၊ ချစ်သူများကလဲ လမင်းကြီးကို တိုင်တည်မြို့၊ လဲချစ်ယိုး

မယ်ဘွဲ့ကြတယ်။ လမင်းကြီးရှိသမျှ သည်စကားမျိုးတော့ပေါ်အံ့
 မှာချည်းဘဲ။ ကဲဒါတွေက စကားမဆိုင်သေးပါဘူး။ အတင်ခွဲ
 တောင်းချင်တာက။ ကိုကိုဟာလေ အတင်ကိုစိတ်တိုင်းမကျတာ
 ရင်။ အတင်းကောက်ကောက်ပြီး၊ စုအောက်သုံမျှပြီး မနေပါနဲ့
 နော်၊ ဖွင့်ပြောဖွင့်ဆိုပြီး ရွှင်ရွှင်ပြပြနေပါ။ ကိုကိုမျက်နှာမသာ
 ရင် အတင်ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ စိတ်မချမ်းသာနိုင်ပါဘူး။”

အောင်ညွန့်သည် စောင်းကို စောင်းခုံပေါ်သို့ တင်လိုက်ပြီး
 “အတင်ခဏ တိုးတိုးပြောမယ်၊ နားထောင်စမ်း” ဟု ပြောလေ
 ၏။ ထားတင်သည် ဒူးထောက်ပြီး ဘယ်ဘက်လက်ကိုအောင်ညွန့်
 ၏ ညာဘက်ပေါင် ညာဘက်လက်ကို ဘယ်ဘက် ပေါင်မှာထား
 လျက် နားစွင့်ကာနေလေ၏။ အောင်ညွန့်သည် ထားတင်
 မျက်နှာကိုလက်နှစ်ဘက်တွင်ယူလျက်

“ကဲ နားထောင်၊ ကိုကိုဘယ်တော့မှအတင်အပေါ်မှာမစွင့်
 ဘူး၊ မအောင်ပါဘူး အမြဲ ရွှင်ရွှင်ပြီးပြီးနှင့်ဘဲ-အင်း” ဟုဆိုကာ
 လက်နှစ်ဘက်ကြားကမျက်နှာကိုဘေးငဲ့ကာထား၍ဖေလင်းမို့ တာ
 ကြဲသောပါးကလေးဆီသို့ မိမိ၏နှာခေါင်းဖြင့်ဂဟေစပ်ကာ နှုတ်
 ထပ်လိုက်လေ၏။

“ကဲ-တဘက်နှင့်မတော်သေးဘူး။ ပေးအုံးဟိုဘက်” ဟုတော်
 ဆိုပြန်လျှင်

“အင့်-ဟင်-မရဘူး၊ ကိုကိုဖြင့် အလွန်အကြူးချည်းဘဲ၊ လူမ
 တွေမြင်မှဖြင့်”

“အို-မြင်တော့ဘာကိစ္စရှိသလဲ၊ ကိုယ့်ပန်းကိုယ်ပန်၊ ကိုယ်
 ကိုယ်ဝင်၊ အလဲလဲ နှားဖြစ်ပါပကော၊ ဟားဟား” ဟုရယ်
 လျှင် ထားတင်လည်းတစ်ခဏရယ်လေ၏။

“ကိုကို၊ အတင် စောင်းတီးချင်လိုက်တာ”

“သင်ပေးတာပေါ့၊ ရက်ကောင်းရက်ရာဇာရွေး ဟုတ်လား”

“အို မင်းတို့ထွက် ရက်ရာဇာပေါ့”

“စောင်းမတတ်ခင်၊ ပလွေတတ်ရသေးတယ်ဘုရားအမရဲ့”

“အို-မဆိုင်တာတွေပြောနေပြန်ပါပြီ”

“ဟားဟား-ဆိုင်ပါသော် ကော ပလွေ တတ်မှ အ ပေါက်
 သိတယ်”

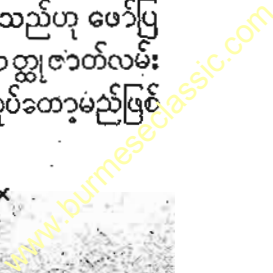
ထားတင်က “ကဲ-ရွတ်အုံး” ဆိုကာ ပေါင်ကိုဒက်ကနဲဆိပ်လိုက်
 လေ၏။

“အလေးလေး ရွတ်တာမမှတ်ပါဘူး အတင်ရယ်။ လေး
 ပေါက်တို့၊ ငါးပေါက်တို့၊ မြောက်သွယ်ညွန့်၊ ပြည်ထောင်ပြန်၊ ဒုရ
 ဆတို့၊ ပုလဲတို့၊ အောက်ပြန်တို့ဆိုတဲ့ အပေါက်ပြောတာပါကွာ၊
 ပြီးတော့ရှိသေးတယ်။ အမြီးကောက်မျောက်လဲမဟုတ်၊ မုတ်ဆိတ်
 ဒွား ကလားမဟုတ်၊ အသံသာ ကြိုးကြာမဟုတ် ဆိုတဲ့စကားထာ
 ဆိုလဲဖြေရအုံးမယ်၊ ဖြေရမယ်နော်၊ မဖြေနိုင်ရင် ပန်းပေးရမယ်
 ကြားလား”

x x x

(အမှာစကား- နိဒါန်း၌ ဤ ဝတ္ထု ဇာတ်လမ်းသည် ကား
 ချာမန်ဝတ္ထုတို Harp ‘စောင်း’ ကိုအချို့ပြုထားပေသည်ဟု ဖော်ပြ
 ခဲ့၏။ ယခုမူ၊ ရေးရင်းပင် စိတ်ပြောင်းသွားကာ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း
 ဆိုလည်း ကျွန်တော့ပင်ကိုယ်ဉာဏ်ဖြင့် ဆောက်လုပ်တော့မည်ဖြစ်
 ကြောင်း။)

x x x

“ဟုတ်ကဲ့၊ အတင် စဉ်းစားအုံးမယ်နော်” ဟုပြောကာအံ့ဖဲ
 ကြားကိုလက်ညှိုးကလေးဖြင့် ထိုးရင်းခပ်တိုးတိုးပြောနေ၏ ‘အခြေ
 လဲကောက်ကဲ့တဲ့ မျောက်တော့မဟုတ်ဘူးတဲ့၊ အိမ်ကမြီးကောထံ
 ဆိုတဲ့ခွေးများလား၊ ဟုတ်ပေါင်နော်၊ မှတ်ဆိတ်ဖွား-ကုလား
 မဟုတ်တဲ့ ဇော်ဂျီလား၊ (အောင်ညွန့်က တခစ်-ခစ်-ခစ်) ဟုတ်ပဲ
 ဘူးလေ၊ အသံသာကြီးကြာမဟုတ်တဲ့၊ အသံလဲသာရမယ် ကြီး
 ကြာလဲမဟုတ်ရဘူးတဲ့၊ ကိုကို-အတင်တော့အကြပ်တွေနေတာထက်
 မဖြေနိုင်တော့ဘူး” ဟုပြောကာ တထောင်ဆစ်နှင့် အောင်ညွန့်
 ပေါင်ကို ခပ်နာနာတိထားလိုက်လေ၏။

“မဖြေတတ်ရင်ပန်းပေးလေ။ ပန်းပေးရမယ်လို့ စကားထာဖွတ်
 ကတဲက ပြောခဲ့တယ်မဟုတ်လား?”

“ဟုတ်တော့ဟုတ်သားပေါ့” ဟု ပြောကာ နှုတ်ခမ်းကထေ
 ကို ထားတင်သည် စူထားလိုက်လေ၏။

“ဟုတ်ရင်ပန်းပေးလေ၊ အဖြေပြောမှာပေါ့၊ လာခဲ့၊ ခုနစ်က
 ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ပါးတဘက်၊ လာလာမရှောင်နဲ့၊ မတိမ်းနဲ့-သယ်-
 သယ် နိုင် ပို့ ထား ဟ နော်” ဟု ကြုံးဝါးကာ အောင်ညွန့်သည်
 ထားတင်၏မျက်နှာကို လက်နှစ်ဘက်တွင်ယူကာ၊ အခြားတဘက်
 သော ဖောင်းမို့တက်ကြွသည့် ပါးကလေးကို မိမိနှာခေါင်းဖြင့်
 ဝဟေစပ်ကာ နဘေထပ်လိုက်ပြန်လေ၏။

ထားတင်သည်၊ ထိုပါးကလေးတို့ လက်ဝါးဖြင့်ပွတ်ပြီး “ထို
 ဖြင့်ဒါမျိုးချည်းဘဲ၊ ကပါ-ပန်းပေးပြီးပြီး၊ စကားထာအဖြေ
 ပါ” ဟု ဒေါသမပါသော မျက်စောင်းထိုးနည်းဖြင့်ထိုးကာပြော
 လေ၏။

“အမယ်လေး မောလိုက်တာ၊ အသက်ရှူ၊ တေ့လဲ့သွားတာနှင့်၊
 ထိုကိုအောင်မေ့တေ့ တေ့ ဖြစ်သွားပြီ” ဟု မယားဘဲလျက်ခေါင်း
 ဆိုကုပ်ပြီးပြောလေ၏။

“ကဲ-မေ့ အုံး-မေ့ အုံး-အတင်ကိုညာအုံး” ဟု ပြောပြောဆိုဆို
 အောင်ညွန့်ပေါင်ကိုဆိတ်လိမ်၍ဆွဲလေ၏။

“ကျွတ်...ကျွတ် အမေလေးလေးဗျာ။ တော်တော့ကွာ ကိုကို
 ပြောမယ်-ပြောမယ်။ ဟောဒီစောင်းကြီးကိုကြည့်စမ်း၊ ပြီးတော့
 နီလက်ရုံးကြီးက ကောက်မနေဘူးလား-ကောက် နေ လို့ တောင်-
 ဆောင်းကောက်လို့ခေါ်တာပေါ့၊ အဲဒီတော့ အမြီးဖြင့်ကောက်ရဲ့
 ချောက်တော့ဖြင့်မဟုတ်ဘူး နော်-ပြေပလား?”

“ပြေပြီ ကိုကို”

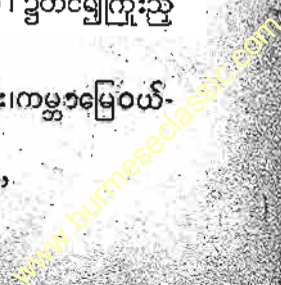
“ကြည့်စမ်း၊ သည်ပန်းပွားတွေ၊ စောင်းကြီးအဆုံးကနေပြီး
 အောက်ကို တိုးလိုတန်းလန်းနှင့် မှတ်ဆိတ်တွေဖွားကျနေသလိုတဲ-
 တဲဆိတ်ဖွားပေမဲ့၊ ကုလားဟုတ်ရဲ့ လားဗျာ”

“ဟင့်အင် ကုလားမဟုတ်ဘူး” ဟုဖြေကာ ထားတင်သည်
 အနီးရှိ စောင်းကောက်ကြီးမှ ပန်းပွားများကို လက်ဖြင့်ဆွဲကိုင်နေ
 လေ၏။

အောင်ညွန့်သည် စောင်းကိုယူကာပေါင်ပေါ်၌တင်၍ကြိုးညှိ
 လေ၏။

“ကဲ ခုနစ်ကပတ်ပျိုးကလေးဆက်လိုက်ပါအုံး၊ ကမ္ဘာမြေဝယ်-
 မြေ ခေတော့မှာဆုံးတယ်”

“အတင်တောင် မေ့တေ့ တေ့ ဖြစ်နေတယ်”

“မေ့နေရင်- ဖနောင်ကြော နာနာနင်းပေးရုံပေါ့၊ ကဲကွယ် ဆိုပါ-မမေ့ပါနှင့်-မအတု ပါနှင့်အိုး-သတိရလိုက်ပါ”

“မှန်သရွေ့ ကိုလှ-ဖန်စေ့ငယ် ရေရေ-ကိုးဂုဏ်ရှင်ဂူတော်ပေ တူမသွေပါစေမယ်နှင့်သား၊ လှစ်ကြူမြွက်ကြား၊ ဝှက်မထား မြတ်ရှင်ပင်တန်ခိုးအား၊ မခြားသိစေကြောင်း၊ ပန်ထွာတည့်ခေတ် ညောင်း။ ။ တူပြိုင်-ဂူလိုက်စကားသစ္စာခိုင်၊ သံသာလေကန် တိုင်၊ တူပြိုင်လေကူးမယ်၊ ဆုထူးငယ်ပန်ရွယ်သွန်း။ ။ ချစ်လို့ရယ် မကုန်း၊ ဝသုန်ကြံမြေ၊ သိကြားစေသက်သေညွှန်း၊ ပျံ့မွှန်းလှိုင်ကြူ လေတည့်မှ-သုံးလှထွဋ် မှန်ကူ၊ မတူလေ ပြိုင်နှုန်းကင် ခြောက်ပြာစုံရောင်ဖြိုးလင်း”

သီချင်းသံကလည်း မြေကြည်လင်၊ စောင်းသံကလည်း သာယာပေါ့လွင်လှသဖြင့် တိုက်ခတ်နေသောလေပြေသည်ပင် မြေကြည်လင် သာယာနေတော့၏။ သီချင်းအနက်အဓိပ္ပါယ်မှာလည်း တွေးလိုက်တိုင်းကောင်း ကြံလိုက်တိုင်းချိုသာ၊ ဖော်လိုက်တိုင်း နူးညံ့နက်နဲသဖြင့် အခွင့်အခိုက်၊ စရိုက်နှင့်ဝါသနာ၊ ပဏာမာလှပတော့၏။ ထိုသီချင်းသံ၊ ထိုစောင်းတော်သံ၊ ထိုသီချင်းအနက်အဓိပ္ပါယ်၊ ထိုမျှသာယာသော လရောင်ထွန်းသည့်ညအထိသည် ထားတင်နှင့်အောင်ညွှန်တိုက်ဝှမ်းတွင်း၌ ထကြွနှိုးကြားသောအချစ်ခါတ်ကို ခုန်ပေါက်လှုပ်ရှား၊ တားမရ ပိုတ်မနိုင်ကြ အောင် လှုံ့ဆော်၍ပေးနေတော့၏။

အောင်ညွှန်သည် စောင်းတီးရပ်ပြီး

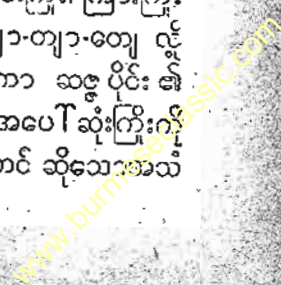
“ကဲ-စောင်းသံကလေးကမသာလား” ဟုဒုမးလိုက်လေ၏။ သီချင်းဆိုပြီးစည်းလိုက်ရင်းစောင်းသံကိုနားထောင်နေသူထားတံ

“သာတာပေါ့၊ သိပ်ပြီးအသံကလေးက သာတာဘဲ” ဟုဖြေဆိုက်၏။

“ဒါကြောင့် အသံသာပေမဲ့၊ ကြီးကြာမဟုတ်ဘူးတဲ့၊ ဣတိဏဿမှာ ထို့ကြောင့် အမြီးကော့ကန်မျောက်လဲမဟုတ်၊ မှတ်ဆိတ်ခွား ကုလားလဲမဟုတ်။ အသံသာ ကြီးကြာလဲမဟုတ်ဟူသော ကောင်း၏အနက်သမ္မတ်ကား စောင်းမည်၏ဟူ၍၊ တံ့-ဟောဒီက အောင်အောင်ချစ်လိုက်ပါတဲ့ တင်နှစ်ကညာသည်၊ ဝါ-လှလဲလှ၊ ချောလဲချော၊ အပြောလဲကောင်း၊ သဘောလဲကောင်းသမို့ ချစ်လို့အားမရနိုင်ထသော အတင်ကလေးသည် ဂဏှာဟိ-နာသိသေချာ မှတ်ယူပါလော့ ဝါ၊ ဂရုစိုက်စိုက် နှလုံးပိုက်၍၊ သွင်းရိုက်သမို့နှက်သလို အင်း ရှေ့လဲမဆက်တတ်တော့ဘူး”

ထားတင်သည် တခစ်ခစ်ရယ်ပြီးမှ “ကဲပါ-တော်ပါတော့ အတင်အူနာလှပြီ ကိုကို သင်မှာသာ သင်ပါ” ဟုရယ်ဘွယ်ကို သိမ်းဆိုက်၏။

“သင်ရန်ဗျား၊ လင်ရမယ်၊ ကဲ သင်ကြစို့။ ။ ဟောဒီအပိုင်းက သူ့၊ ဟောဒီအလယ်ပိုင်းက မဇ္ဇ၊ ဟောဒီဟာက ဂန္ဓာရတဲ့၊ စောင်းမှာကြီးဆယ်သုံးကြီးရှိတယ်။ ဆယ်သုံးကြီးကိုသုံးပိုင်းခွဲတာဘဲ။ ဆဇ္ဇာလေးကြီး၊ မဇ္ဇမှာ လေးကြီး၊ ဂန္ဓာရမှာ လေးကြီး၊ ကြားကြီး ငါကြီးပေါ့လေ၊ အသံနှင့်ခေါ်ရင်တော့၊ တျော-တျော-တျော လွှဲခေါ်ရတယ်။ ကဲ နားထောင်စမ်း” ဟု ပြောကာ ဆဇ္ဇာပိုင်း၏ အပေါ်ဆုံးကြီးကို လက်မဖြင့်ဘိလျက် မဇ္ဇ၏အပေါ်ဆုံးကြီးကို သက်သန်းဖြင့်ညှိလျက် တီးပြလေ၏။ တင်-တင် ဆိုသောအသံကလေးထွက်လာလေ၏။

“ကဲ သူတို့အသံချင်းမတူဘူးလား၊ ကြည့်စမ်းပါဗျာ။ အတတ်တို့များတယ်ပြီးသတင်းကြီးနေပါလား။ စောင်းကဘဲနာမည်တယ် ပြီး တင်-တင် နှင့်ခေါ်သေးတယ်”

“ဒါကတော့မဆန်းပါဘူး ဟောဒီကိုကို လက်ကလေးတွေက စောင်းကိုသင်ပေးထားတာကိုး”

အောင်ညွန့်ကနှစ်ကြီးတီးပြပြီး

“တောင်-တောင်တဲ့-အသံတူဘဲနော်”

“တောင်-တောင်တော့မဟုတ်ဘူး အောင်-အောင်တဲ့၊ စောင်းကကိုကို နာမည်တပ်ခေါ်နေတာပါ ဟဲ-ဟဲ”

“ကဲ-ရိုစေတော့၊ ခုနင်ကပတ်ပျိုးကိုလိုက်ဆိုတော့ အောက်ပြသံလို့ခေါ်တယ် မှတ်ထား”

ထိုသို့ဖြင့် အတော်ညွန့်နက်အောင် စောင်းတီးပညာကို နေ့မှောင်ခိုက်တိုက်သည် လေ့လာနေကြလေ၏။ ထားတင်သည် ဟားဆဲသန်းတဲ့ပြီး

“ကဲ- ကိုကို အိပ်ကြစို့ရဲ့”

“အေး- အိပ်ကြစို့၊” ဟုပြောကာ စောင်းကိုခုံပေါ်မှာ ချထား၏။ ထိုနောက် အောင်ညွန့်သည်

“ကြက်ညီနောင်၊ ရေဝယ်မြောပါလို့၊ မြကြော မင်းဝံ့တောင်၊ လဲတော့မရှောင်၊ အာကာဘောင် ကြယ်ပြောင်၊ မြေလူး၊ ပြည်ဇေယျာ၊ လေလာရင် မြေပါရွှေ့ စေတော့၊ မှအောင်နောင်မမုန်းတယ်- သုံးဘဝကူး-ဟူးဟူး၊ ကဲ-လာဝင်ကြစို့”

ဆိုပြီး ကုလားထိုင်မှထလေ၏။ ထားတင်သည်လည်း ထလေ၏။ အောင်ညွန့်သည် ထားတင်၏လည်ပင်းကို ဖက်ထားသလို ထားတင်သည် အောင်ညွန့်၏ခါးကို ဖက်ထား၏။

“အို-စောင်းကြီး သိမ်းရအုံးမယ်” ဟု ထားတင်သည် ဖက်ထားသော လက်ကို ဖယ်ကာ ပြော၏။

“ဟုတ်သားကဲ၊ ပြင်ဘက်ထားခဲ့လို့ ခိုးသွားရင် အခက်ဘဲ။ ဆိုကို စောင်းကြီးဟာ ဉာဏ်-တောင် ပေးထားရတာ။”

“ကဲ-ကဲ-ကိုသွားနှင့်၊ အတင်သိမ်းလိုက်မယ်။”

အောင်ညွန့်သည် အိမ်တွင်းသို့ဝင်သွားလေ၏။ ထားတင်သည် စောင်းကြီးကို ပွေ့ကာ အိမ်တွင်းသို့သွင်း၏။ တံခါးပိတ်တော့ ဆယ်လုပ်ဆဲတွင် စည်းနှင့်ဝါးကို သတိရလေ၏။ စည်းနှင့်ဝါးတို့ကို သိမ်းပြီးလျှင် တံခါးကို ပိတ်လိုက်၏။

“ကိုကို ခြေဆေးပြီးပြီလား”

“ဆေးပြီးပြီ၊ အတင်သာ သွားဆေး” ဟူသော အသံများသည် ထားတင်ထားသောအိမ်ထဲမှ ပေါ်ထွက်လာလေသတည်း။

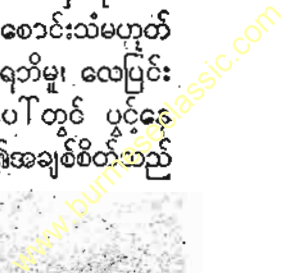
အခန်း ၂

ထားတင်မှာ သီချင်းကြီး သီချင်းခံများကို လေ့လာဘူးသဖြင့် နုရီ စည်းချက်ကို နားလည်သည်လည်း တကြောင်း၊ ဂီတဘက် ပါရမီဓာတ်ခံရင့်သန်သဖြင့် တကြောင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်းခင် ဝါးကိုလည်းမင်၊ သင်သူမှာ ကမ္ဘာလောကကြီးတွင် မိမိ၏အချစ်ဆုံး မောင်အောင်ညွန့်ဖြစ်သဖြင့် သူ့သင်သမျှနည်းမှာ အကောင်းဆုံး ဟု အယူရှိသည်လည်း တကြောင်း၊ မောင်အောင်ညွန့်ကလည်း အထက်ဆုံးသော စေတနာဖြင့် ဇနီးတပည့်အား သင်ကြားသဖြင့် တကြောင်း၊ လေ့ကျင့်ရန် အချိန်လည်း ထားတင်မှာ များစွာ သောကြောင့် တကြောင်း၊ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် တထူး ကြာလျှင်ပင် ထားတင်သည် အတော်ပင် စောင်းတီးကျွမ်းကျင် လာလေ၏။

ယခင်က အောင်ညွန့် ရုံးသို့သွားလျှင် အိမ်တွင်းမှလုပ်ငန်း များကို ဆောင်ရွက်ပြီးသည့်နှင့်တပြိုင်နက် ဝတ္ထုများကို ဖတ်ဆည်း ရှိ၏။ ယခုမူ ဝတ္ထုဖတ်ချိန်မရတော့ဘဲ စောင်းတီးခြင်းဖြင့်သာ အချိန်ကို အသုံးပြုနေလေ၏။ တယောက်တည်းနေရ၍ ပျင်းပင်

ဆက်လာသည်နှင့်တပြိုင်နက် စောင်းကိုပိုက်ကာ ပျော်လိုက်လေ တော့၏။ စောင်းသံသည် ၎င်း၏ သာယာခြင်းဖြင့် ထားထင်ကို ပြေပျော်ရုံမျှမက ထားတင်သည် အောင်ညွန့် မိမိအနီး၌မရှိသည့် အတွက် အားမလိုအားမရဖြစ်ခြင်းကိုပင် ကုသလေသည်။ ထားတင် ထက်ဖျားမှဖြစ်သော စောင်းသံသည် အောင်ညွန့်လက်ဖျားမှ စောင်းသံနှင့် တသဝေမတိမ်း တူပေ၏။ လက်မှာ မိမိကိုယ်တိုင် ထီးနေသော်လည်း ထားတင်၏စိတ်နှင့်နားသည် ထိုစောင်းသံကား အောင်ညွန့်၏စောင်းသံကလေးတည်းဟု အမှတ်ရှိနိုင်ကြ၏။ စောင်း သံသည် အောင်ညွန့်ဟု ယူဆနိုင်ကုန်၏။ ဓာတ်ပုံကို ကြည့်၍နေရ သော ချစ်သူကလေးနှင့်ပင် တူလေသည်။

ထို့ပြင် စောင်းသံကလေးသည် ထားတင်၏စိတ်ကို အနည်း နည်းဖြင့် ညှို့ သေး၏။ ထားတင်၏စိတ်သည် အရွက်အညွန့်၊ အဖူး အကိုက်ကလေးများကြားမှ စိမ်းလဲလဲ နှင့် ယိမ်းနွဲ့နွဲ့နေသော ညွှာတံရှေ့ပေါ်တွင် ပွင့်ချပ်ဝေဖြာသော ပန်းမာလာကလေးနှင့် တူစွာ အချစ်တည်းဟူသော ညွှာတံပေါ်၌တည်၍နေလေသည်။ ဆေးပြေလေညှင်းကလေးသည် တိုးဝှေ့လာပါက ပန်းပွင့်ကလေး သည် ယိမ်းကာ နွဲ့ကာဖြင့် အလှရောင်ဝါ တိုးသကဲ့သို့ သာယာ ညှင်းပျောင်းသော စောင်းသံတည်းဟူသော လေပြေလေညှင်း ထက်ခတ်လိုက်သဖြင့် ထားတင်၏စိတ်ပန်းပွင့်မှာ အလှရောင်ဝါ ထည်းဟူသော အချစ်ဓာတ်တွေ တိုးလာလေ၏။ စောင်းသံမဟုတ် သဲ အခြားပတ္တနားသံ၊ ဗုံသံကို ထားတင်ကြားရတ်မူ၊ လေပြင်း နှုတ်တိုင်းကြီးသည် စိမ်းလဲလဲ ယိမ်းနွဲ့နွဲ့ညွှာတံပေါ်တွင် ပွင့်နေ သော ပန်းမာလာကို ဖျက်ဆီးမည်ကဲ့သို့ သူ၏အချစ်စိတ်သည် ညှိုးနွမ်းသောစိတ်ဖြစ်ရလေမည်။

ထိုနေ့အဖို့၌ တားတင်သည် လေးနာရီထိုးလျှင်ပင် ထမင်းဖက်
ချက်ပြုတ်၍ ပြီးလေ၏။ အောင်ညွန့်လာလျှင် စားသောက်
အဆင်သင့်ပြင်ထား၏။

ထားတင်သည် ပြုတင်းပေါက်မှထွက်၍ကြည့်၏။ အောင်ညွ
ကား မပြန်လာသေး။ နာရီကိုကြည့်၏။ လေးနာရီ မိနစ်နှစ်ဆ
မျှသာရှိသေး၏။ ထားတင်သည် လာလိုလာညားဟူသော မှု
ချက်ဖြင့်သာမျှော်ရ၏။ အခါတိုင်းမှအောင်ညွန့်သည် ငါးနာရီထိုး
မှလာလေ့ရှိပေ၏။ ကုလားထိုင်တွင်ထိုင်၏။ ခေါင်းကိုကိုင်ပြီး
နေ၏။ “ဘာသိချင်းတီးရမလဲ” ဟု အောက်မေ့မိ၏။ နောက်ပြ
တင်းပေါက်ဆီသို့ မျှော်ကြည့်မိ၏။ “သည်ခရီးလမ်းသည် ပန်း
တော်မယ်၊ သည်အချိန်သည် ထမိန်နှင့်တော်မယ်၊ သည်အခါသည်
ပုဝါနှင့်တော်မယ်” စသော ရုပ်သေးမင်းသားကြီး စကားကို
လေးနာရီခွဲအချိန်မှာ သည်သိချင်းနှင့်တော်ပါသည်ဟု အကြံ
သည်အလား။

စိန်ခြူးကြာညောင်၊ လရောင်လင်းပါလို့၊ မှန်ရွှေပြုတင်းရ
က၊ မယ်ခဲမျှော်-သုံးချက်စည်တော်၊ ရိုက်ဆော် ညှင်းတယ်လေး
လင်းရွှေကြက်ဆော်၊ သဇင်သင်းပါတဲ့ခင်းပြန့်ပေါ်၊ လာနိုးထ
မယ်မျှော်လို့၊ တကိုယ်တော်ထူး၊ ထွေရာစိတ်ကူးပါလို့၊ ဖူးရွှေထ
တင်၊ ဖြစ်ရှေးကုန်စင်၊ ဘဝင်တုန်ဆွေးတယ်လေး၊ တွေးကြံထို
ရင်။—သစ္စာတော်စူးပါစေ၊ ချိဦးကပင်၊ ခင်လေးကိုမောင်ကြင်
ရာသက်တွင်ဘဲ၊ နောင်သွေမလွဲပါဘု၊ ယုံတော့မေ၊ ပြဒုဆော
ဘော၊ သိဟာတင်တယ်လေး၊ စိုးညာမြင့်နေ၊ နတ်ဒေဝီဖြားသော်
ထပါးကိုမသွေ၊ ရှစ်ပြဟွာချွေပါလို့၊ အောင်ဇေယျာညွန့်၊ မ
ချွေရွှေဝန်းငယ်နှင့်၊ ရေသွန်းတော်ခံ၊ မဟေသိမိန်၊ ဒေဝီထပ်တ

လေး ဦးဆယ်ထပ်ရံ—သည်မယ်ထင်စားပါလို့၊ ကြင်အားငယ်သန်၊
ခုများမှာတဥာဏ်နှင့်—မူဟန်တော်ခြား၊ ပြုတော်မူအားသည်မို့၊
မျက်ထားတော်မျှ၊ မသိပြင်ပြင်၊ အရင်သူစိမ်းတယ်လေး ပိန်းပိတ်
လို့ခြုံ။

ဟူသော ဘောလယ်ကိုပါးစပ်မှဆိုရင်း စောင်းသံကလေးကို
လည်း ရွှေသွား နောက်လိုက် ညီစေလေသည်။ သီဆို ပြီးနောက်
ထားတင်သည် ပြုတင်းပေါက်မှ မျှော်ကြည့်ပြန်၏။ အောင်ညွန့်
ကားမလာသေး။ ထားတင်သည် အိမ်ရှေ့၌လူတယောက် စက်ဘီး
ဦးသွားသည်ကို မြင်လိုက်လေ၏။ မြင်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်
အကြောင်းတခုကိုအမှတ်ရမိ၏။

သမီးရည်းစားဘဝက အောင်ညွန့်သည်မိမိအိမ်ရှေ့၌ စက်ဘီး
ဦးပြီးပြတ်သွားလေ့ရှိ၏။ မိမိကဆင်ဝင်တွင် ပတ်လက်ကုလားထိုင်
၌ ဇာထိုးရင်းလမ်းဘက်ကို မျှော်လေ့ရှိ၏။ အောင်ညွန့်သည်
ထားတင်တို့အိမ်ရှေ့ရောက်သောအခါ တင်-တင်-တင် နှင့် ဘဲ-တီး
လေ့ရှိပေ၏။

ထားတင်သည် လမ်းဘက်ကို မျှော်ပြန်၏။ ဟော လာပြီ
ထိုအောင်ညွန့်မှ ကိုအောင်ညွန့်အစစ်ဘဲ သူမနက်ကဝတ်သွားတာ
ရခိုင်လုံချည်။ ဟုတ်ပါတယ် ကိုကိုပါတဲ ရေမဆော့ဘူး၊ ထားတင်၌
အကြံတခုပေါ်လာလေ၏။ ထိုအကြံပေါ်လာသောအခါ ရွှင်မြူး
လှသဖြင့် ခစ်ခစ်နှင့်အသံထွက်အောင်ပင် ရယ်မိ၏။ အခန်းတွင်းသို့
ပြေးဝင်လေ၏။ အိပ်ရာတွင် ခြင်ထောင်ချထား၏။ နောက်
တုတင်အောက်သို့ဝင်၍ပုန်းနေလေ၏။ တဖန်ကထိုက်ကရိုက်ကုလား
အောက်မှထွက်လာပြီး စောင်ကြီးများကို လူအတွင်း ရှိလေဟန်
ပြုကာ ခြုံထားလေ၏။ နောက်ပြန်၍ ကုတင်အောက်ဝင်သွား၏။

အောင်ညွန့်သည် ခါတိုင်းကဲ့သို့ ပြုတင်းပေါက်မှပြီးကာကြီး
 နေသော မျက်နှာကလေးကို မမြင်ရသဖြင့်ထိတ်သွား၏။ အိမ်ပေါ်
 သို့ ခပ်သုပ်သုပ်တက်လာ၏။ အိမ်ပေါ်ရောက်လျှင် ထီးကိုအမြန်
 ပိတ်ပြီး ထားတင်ကိုရှာ၏။ အိမ်ရှေ့ခန်းတွင်ကားမရှိနောက်ဖေးမီးခို
 ချောင်တွင်းသို့သွားကြည့်၏။ ထမင်းပွဲကားပြင်ထား၏။ ဘယ်သွား
 နေပါလေသနည်း။ အဝေးတော့မသွားတန်ရှေ့၊ အိမ်သာတက်နေ
 ဟန်တူ၏။ ‘အတင်ရေ-ဟေ့ အတင်’ ဟုလှမ်းခေါ်၏။ ထူးသံကို
 မကြားရ၊ အိမ်သာကို သွား ကြည့် ၏။ အိမ်သာတံခါးပွင့်လျက်
 “အိုဘယ်သွားနေပါလိမ့်” အိမ်ခန်းတွင်းသို့ပြေးသွားရင်း “အတင်
 ရေ ကိုကိုပြန်လာပြီ အတင်ရေဟေ့ အတင်” ဟုခေါ်၏။ “ကော်တ
 ခြင်ထောင်ချထားတယ် သူအိပ်နေပြီ။ ဘာ များ ဖြစ် သ လဲ နေ မ
 ကောင်းဘူးလား” ဟုမေး၏ စောင်ကြီးကိုလှန်၏။ “ဟာအတင်မ
 ဟုတ်ဘူး”

ထားတင်သည် ကုတင်အောက် လေးဘက်သွား၍ တွဲလဲကျနေ
 သော အောင်ညွန့်၏ ခြေထောက်ဆီသို့သွား၏။ ချေသလုံးနှစ်ဘက်
 ကိုသိမ်းကြုံးကာ ပေ့ ရှိဆွဲပြီး ဝူး ဝူး ဝူးနှင့် အော်လေ၏။

အောင်ညွန့်သည် ထားတင်ပျောက်နေသဖြင့် ရင်ဖို ကာ စိတ်
 ငယ်ဆဲ အလန့်တကြား ခြေဆွဲခြင်းခံရသဖြင့် မျက်လုံးများပြာ
 သွားလေ၏။ ဝူး ဝူး ဝူး အသံသည်လည်း တစ္ဆေသူရဲတို့အသံလော
 ဟု တွေးမိ၏။ ခြေကိုအတင်းပြန်၍ရုပ်ပြီး ကြောက်လန့်အားနှင့်
 “အမယ်လေး အမယ်လေး အတင်ရေ” ဟုအော်၏။ ထားတင်က
 ရှင် ဘာလဲကိုကိုဟု ထူးတော့မှ အလန့်ပြေသွားကာ၊ မျက်နှာကို
 ခြင်ထောင်တွင်းမှဖော်လေ၏။ ထားတင်သည်လည်း ဟား ဟား
 ဟားနှင့်ရယ်ကာ အောင်ညွန့်ပေါင်ကိုဖက်ထားလေ၏။

“တောက် မင်းနော် တယ်ပြီးနောက်ပါကလား၊ ကိုကိုလန့်သွား
 သာ မပြောပါနှင့်တော့” ဟု လက်ညှိုးနှင့် ထားတင်နဖူးကိုထိုးရင်း
 ပြောလေ၏။

“ဟား ဟား ဟား ကိုကိုယောက်ျားမဟုတ်ဘူးလား ဒီမိလောက်
 သဲကြောက်ရသလား”

“ကြောက်တာပေါ့ကိုကို လိပ်ပြာဟာလေ၊ စင်ပြေးလိုက်တာ
 ကြောင့် ဟာရဲတံတိုင်းကြီးတောင် ရောက်သွားတယ်။ နောက်
 နှုတ် ဘာလဲကိုကိုဆိုတဲ့ အသံကြားရလို့ လိပ်ပြာပြန်ဝင်လာတာ
 နားသလား။”

“ဟင့်အင်း မနားဘူး၊ နားလယ်တယ်။”

“ကဲ နောက်မနေနှင့်ထ အောက်ကဖုံတွေပေကုန်မယ်၊ ကြည့်ပါ
 ကြံကြံဖန်ဖန် စောင်ကြီးကိုလူလုပ်ထားသေး” ဟုပြောကာ ခေါင်း
 ကို ခြင်ထောင်ထဲသွင်းရင်း အံ့ဩစကားပြောလေ၏။

ထားတင်၏ ခေါင်းသည်လည်း ခြင်ထောင်ထဲဝင်လာကာ၊
 အခစ်ခစ်ရယ်ရင်း စောင်တွေကိုဆွဲလေ၏။ နောက်တကိုယ်လုံး ခြင်
 ထောင်ထဲဝင်ပြီး စောင်ခေါက်လေ၏။ အောင်ညွန့်သည်လည်း
 တကိုယ်လုံးဝင်ကာ ပက်လက်လှန်၍အိပ်ရင်း၊ ထားတင်၏မျက်နှာ
 ကိုကြည့်ပြီး၏။ ထားတင်က စောင်ခေါက်ကြီးကို ရင်ခွင်၌ပိုက်ကာ
 “ဘာ တုန်း” ဟုမေး၏။

“ဟောဒီဝက်ခြံကို ညှစ်ပေးစမ်းပါ အတင်ရယ်။ ဒီနေ့တနေ့လုံး
 သူကြောင်အနေရကြပ်လိုက်တာ မပြောနှင့်တော့” ဟု ဆိုရင်းမျက်
 နှာကိုလက်ကိုင်ပုဝါဖြင့်သုပ်၏။

“ဝက်ခြံညှစ်ရင် မငိုရတူးနော်”

“ဟင့်အင် ဝိုဘူး”

“မျက်ရည်လဲမကျရဘူး၊ ကိုကိုအင်မတန်မျက်ရည်လွယ်တယ်” ဟု ပြောကာ ဝက်ခြံကိုညှစ်လေ၏။ “ယောက်ျားဘသားပေး ဆို၍ညှစ်မှပြီးလေ၏။ အောင်ညွန့်သည် ရှုံ့ မဲ့ကာမျက်စိမှိတ်ထား၏။ “အီး မငိုနဲ့ဆိုလိုတာ အတော်နာတယ်။”

“ကြည့်ပါအသဲကြောင်လိုက်တာ၊ ဟောဒီလိုရှိတယ်” ဟုဆိုကာ အောင်ညွန့်ရှုံ့ သလို ထားတင်က ရှုံ့ ပြလေ၏။ အောင်ညွန့်က ဟား ဟား ဟား နှင့်ရယ်ပြီး “ကဲ ပြောင် အုံး ကွာ” ဟု ဆိုကာ ထားတင်ကိုဘက်၍ သူ့ထံသို့ဆွဲယူလိုက်လေ၏။

ထားတင်သည် အောင်ညွန့်၏ရင်ဘတ်ကိုခေါင်းအုံးပြုကာအိပ်ရင်း “ဒီနေ့လေ စိန်ခြူးကြာညောင်ဆိုပြီး ကိုကို ကိုမျှော်နေသေးတယ်၊ ထမင်းကလဲ အစောကြီး ချက် ပြီး တာ ကိုး” ဟု ပြော၏။

“စိန်ခြူးကြာညောင် တီးနေတုံး ကိုကိုရောက်လာရင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲ ဒါထက်ဘာဟင်းချက်သလဲ”

“ကြက်သားသုတ်၊ စားတော်ပဲကြော်၊ ချဉ်ပေါင်ချဉ်ရေ၊ လိချက်နှင့်တို့စရာတွေဘဲ” ဟုပြော၏။

အောင်ညွန့်သည် ထားတင်၏ လက်ကလေးကို ကိုင်ပြီး “ကြည့်စမ်းအတင်၊ အတင်လက်ကလေးတွေ သိပ်လှနေတာဘဲ။ ခြင်ထောင်အကွက်က အရိပ်ကလေးတွေက အတင်လက်ပေါ်မှာ ကျနေတယ် ကြည့်လို့သိပ်လှတာဘဲ” ဟု ချီးမွမ်း၏။ ထားတင်က ဘာမှပြန်မပြောဘဲ “ထမင်းစားကြစို့လေ” ဟုသာခေါ်၏။ စားတာပေါ့ ဟုပြောကာ အခမ်းအပြင်သို့ ထွက်ကြလေ၏။

အခန်း ၃

အောင်ညွန့်သည် နံနက် ၉ နာရီခွဲမှစ၍ ၁ ချက်ခွဲသည်တိုင် အောင် အနားမရှိဘဲ အလုပ်လုပ်ရသဖြင့် အလွန်ပင်မောပန်းလေ၏။ အလုပ်ကိုသဲသဲမဲမဲ လုပ်နေရသဖြင့် နာရီကိုမျှမော့မကြည့်အား၊ ဝမ်းတွင်းမှ ဆာလောင်ခြင်းကသာ အချိန်ကျ၍ လှုံ့ဆော်နေသဖြင့် နားချိန်ရောက်ပြီဟူ၍ သိရှာလေတော့သည်။ သူ့ရေးထားသောစာများကို မှင်နှိပ်ဖြင့်နှိပ်ပြီး စာရင်းစာအုပ်များကိုပိတ်လေ၏။ စာတိုစာစများကိုစု၍ စားပွဲအထဲသို့ထည့်၏။ စားပွဲပေါ်ရှိ ဆွေမျှား မလွင့်မပျောက်ရန်ခဲဘိဖြင့်ဘိနေခိုက်

မောင်အောင်ညွန့်-မောင်အောင်ညွန့်-ဟူသော ခေါ်သံကို ကြားရသဖြင့် ဘိလစ်စာရေးကြီးထံသို့ ပြေးရ၏။ ဘိလစ်စာရေးကြီးစာပွဲရှေ့ တွင်ရပ်နေလေ၏။ စာရေးကြီးသည် အောင်ညွန့်လာသည်ကိုမသိလေဟန်ဖြင့် စာငံ့ ရေးမြဲရေးနေ၏။

“ဆရာဘာကိစ္စလဲခင်ဗျာ” ဟု လည်ပင်းကြည့်သီးကိုဖြုတ်ရှင်းအောက်ကြို သောအသံဖြင့်မေးလေ၏။

“မင်းလခစာရင်းတွေ လုပ်ပြီးပြီလား” ဟု ဘိလစ်ကြီး မျက်မှန်တွင်းမှ မျက်စောင်းထိုး၍ မေးလေရာ

“မပြီးတတ်သေးပါဆရာ-ပြီးလှပါပြီ” ဖြေ၏။

“တောက်-မင်းတယ်နှေးတာကိုးကု၊ ညနေဆိုရင် မြေတိုင်းရေးတွေ လခလာထုတ်ကြတော့မယ် မောင်မင်းကြီးသားခဲသည်လောက်ဘဲ နှေးရသလား... ငါ...”

“အောင်ညွန့်-အောင်ညွန့်-လာစမ်း” ဟု တောက်တုံမြည်သံ သို့သော ငေါက်ဆပ်ဆပ် အာလုပ်သံဖြင့် မြို့အုပ်မင်း ခေါ်သံကြားရလေ၏။

“ဟေ့-မင့်ခေါ်နေတယ်။ သွားအုံး-ပြီးတော့ ငါ့ဆီလာအုံး” ဟု ဘိလစ်သည် မြို့အုပ်ရှိရာဘက်သို့ မျှော်ကြည့်ကာ အမိထုတ်လေ၏။

အောင်ညွန့်သည် မြို့အုပ်မင်းတရားခွင်ခန်းဆီသို့ ခပ်သုတ်သုတ် လာပြီး အခန်းဝဉ္စ ဘိနပ်ချွတ်ထားခဲ့လေ၏။ မြို့အုပ်မင်းက ခေါင်းပေါင်းကို ချွတ်ပြီးလျှင် ကုလားထိုင်နောက်ကိုအားရပါး မှီကာ သန်းနေလေ၏။ အောင်ညွန့်လာလျှင် “စာပဲ့ရှင်းစမ်းကွာ” ဟု အမိန့်ချမှတ်လေ၏။ အောင်ညွန့်သည် မြို့အုပ်မင်းစာပဲ့ပေါ် ရှိသောဖိုင်တို့များ၊ ဥပဒေစာအုပ်များ၊ မှင်အိုးများ၊ မှင်နှိပ်များကို ရှင်းလင်းလေ၏။ ရှင်းပြီးလျှင်-မြို့အုပ်မင်းက မနီးမဝေးသော လက်ဆွဲခြင်းကလေးကို လက်ညှိုးညွှန်ပြလေ၏။ ထို့နောက် မြို့အုပ်မင်းသည် သန်းနေပြန်၏။

အောင်ညွန့်သည် ဆွဲခြင်းကလေးကိုယူပြီး လဘက်ရည်ပေးရလေ၏။ မုန့်များကိုပန်းကန်ပြားဖြင့်ထည့်ကာ အဆင်သင့်

စာပဲ့ခင်းပေးရ၏။ မြို့အုပ်မင်းသည် မုန့်ကိုစားလဘက်ရည်သောက် ဖြင့် အလုပ်များနေလေ၏။ အောင်ညွန့်သည် အနားမှလက်နှစ် သက်ကိုစုံချ၍ ကြည့်နေလေ၏။ သူ၏ဝမ်းတွင်းမှလည်း ကလွံထလွံနှင့် မြည်နေလေ၏။ သူသည်ဆာလောင်လှလေပြီ၊ မြို့အုပ်မင်း အားရပါးရပဲ့တော်တည်နေသည်ကို မြင်၍အားကျ၏။ သူ၏ ခြောက်နေသောအာခေါင်သည် စိုလာ၏။ သူသည် ရုတ်တုတ်ရက် ချက်ခြင်း ရှစ်နှစ်အရွယ်ကလေးဘဝသို့ ပြောင်းသွားလေသလော ဟုပင် အံ့ဩတွေ့ဝေမိ၏။ သူ့ကိုယ်ကိုမသိဘဲ တံတွေးမျှမိရှာ၏။ သူသည် အားအင် ချွေ့နဲ့ နေသည်ဟု အောက်မေ့ မိရှာလေ၏။ မြို့အုပ်မင်းသည်ကား စားမြဲသာစားနေ၏။ အောင်ညွန့်ကိုသွား ခုန်လည်းအမိန့်မပေး၊ ထိုင်ရန်လည်း ခွင့်မပြု၊ ထိုကဲ့သို့အမြင် တော် အနေကြပ်နေခိုက် အောင်ညွန့်သည် ထားတင်ကို အမှတ် ရမိလေ၏။

အောင်ညွန့်သည် မြို့အုပ်မင်းထံမှ တစုံတရာအမိန့်မစောင့် တော့ဘဲ အခန်းအပြင်ဘက်သို့ထွက်ခဲ့ကာ အစုံသုပ်ဆိုင်ဆီသို့ လျှောက်လာခဲ့ပြီး နောက်အတန်ကြာမှ “ပြီးတော့ ငါ့ဆီ လာခဲ့အုံး” ဟူသော စာရေးကြီး၏ အမှာစကားကို သတိရ၏။ ထို့ကြောင့် စာရေးကြီးထံသို့ လာခဲ့လေ၏။ စာရေးကြီးသည် ဆေးလိပ်ရှူပြီး မှိန်းနေ၏။ “ဆရာ ဘာလုပ်စရာရှိသလဲဆရာ” ဟု မေးသောအခါ စာရေးကြီးက “မင်း လခစာရင်းကို ပြီးအောင် ထပ်ပြီးရင် ဟောဒါကို တိုက်ရိုက်လိုက်စမ်း” ဟုပြောပြီး အရေးပိုင် ခိုးသို့ အစီရင်ခံစာတခုကိုပေးလိုက်၏။ အောင်ညွန့်သည် မိမိနေရာ သို့ အမြန်ပြန်လာပြီး အစီရင်ခံစာကို စာပဲ့အံ့တွင် ထည့်ထားခဲ့ လေ၏။

အစုံသုပ်ဆိုင်သို့ရောက်သောအခါ ထမင်းလှက်သုပ် ကြား
 သုပ်များကို မှာယူစားလေ၏။ စကားအပိုတခွန်းမျှမပြောနိုင်
 သူ၏စိတ်သည် ဦးနှောက်နှင့် အသည်းနှလုံးတို့မှ ဆင်းသက်ပြီ
 ဘိနပ်အောက်သို့ရောက်လာသည်ထင်ရလေ၏။ သူသည် ကျီးကန်
 က အ-အ-အ နှင့်အာကာ သူ့အားပြောင်လှောင်နေသည် ထင်
 ၏။ အစုံသုတ်သည် မတုတ်သည် ဆောင့်ကြားကြားနိုင်သည်
 ထင်မိ၏။ ၎င်းသည် သူ့အား မာန်မဲမည့်မျက်နှာထားဖြင့် ကြည့်
 သည်ဟုအောက်မေ့၏။ စားနေရင်း ထားတင်၏မျက်နှာကလေး
 နှင့် စောင်းသံကလေးကိုသာ မြင်ယောင် ကြားယောင်ရှိနေ၏။
 တပိုင်းတစ စားနေခိုက် “အောင်ညွန့်-အောင်ညွန့်” ဟူသော
 တောက်တံသံကို ကြားရ၏။ ထမင်းသုပ်တဝက်နှင့် ထားခဲပြီ
 “ကျွန်တော်ပြန်လာခဲ့ပါမယ်” ဟု အစုံသုပ်သည်အားပြော၏။

အမြန်လာခဲ့ခဲ့မှာ “အောင်ညွန့်-အောင်ညွန့် ဒီကောင် ဘယ်
 သွားနေသလဲ” ဟု တောက်တံသံက အော်ငေါက်ပြန်၏။

“ဘုရား-ဘုရား-လာပါပြီဘုရား” ဟု အောင်ညွန့် သည်
 အကြောက်နှင့်ဒေါသ ရောယှက်သဖြင့် ထူး၍ပြေးသွား၏။

“မင်း ဘယ်သွားနေသလဲကွ” ဟု နှုတ်ခမ်းကို လက်သုတ်ပုံ
 နှင့်သုတ်ရင်း မြို့အုပ်မင်းကမေးလေ၏။

“မုန်ပါ ကျွန်တော် ဟိုအစုံသုပ် စားနေပါတယ် ဘုရား”

“ဒီမှာသိမ်းဆဲပြီးမှ သွားပြီး မျှီဆို့ရောပေါ့ကွ။ ငါ့အလေး
 ကလေးပြန်သွားလို့ မင်းခိုင်းနေတာ၊ လူမရှိဘူး၊ မင်းစောင့်နေ
 ကောင်းတယ်၊ မင်းကမှ အမှန်းမသိ၊ အလိုက်ကန်းဆိုးမသိ၊ သူ
 သိမ်းလိုက်” ဟု လက်သုပ်ပုဂံကို ဆောင်ရွှံ့ပစ်လိုက်ရင်း အ
 ပေးလေ၏။

အောင်ညွန့်သည် ပုကန်ခွက်ယောက်များကို သိမ်းဆည်းပြီး
 နောက်

“ကျွန်တော်သွားရတော့မလား” ဟုမေး၏။

“သွား” ဟု အောင်ညွန့်အား မကြည့်ဘဲဖြေ၏။

အောင်ညွန့်သည် အခန်းအပြင်ဘက်သို့ ရောက်သောအခါ၊
 ဘိနပ်စီးရာ ဘယ်ညာလွဲနေသေး၏။ သူသည် ရှက်ခြင်းတည်းဟူ
 သော မီးဖြင့် တကိုယ်လုံး အမြိုက်ခံရဘိသကဲ့သို့ ရှိလေ၏။ ရင်မှာ
 ထည်းတထိတ်ထိတ်ခုန်နေလေ၏။ ချွေးများကို လက်ကိုင်ပုဝါနှင့်
 သုပ်ရင်း အစုံသုပ်သည်ထံသို့ ပြေးပြန်လေ၏။

ထမင်းသုပ်စားသောအခါ အရသာမှာ အတော်ချို ယွင်းနေ
 သည်ဟု ထင်မြင်သဖြင့် ငရုပ်သီးများများထည့်၏။ သံပုရာရည်
 ညှစ်ထည့်၏။ စားနေစဉ်အခါ လခစာရင်း ပြီးအောင်လုပ်ဘို့ကို
 သာ တွေးနေမိ၏။ မပြီးလျှင် အဆူခံရမှာဘဲ ဟူသော ယူဆချက်
 သည် မြန်မြန်စားအောင် တိုက်တွန်းနေဘိ၏။ စားပြီးသောအခါ
 အလုပ်ခွင်ပြေးပြန်လာရာ

“စာရေးကြီးပိုက်ဆံပေးခဲ့ပါအုံး” ဟုဒေါ်တုတ်ကငေါက်ဆပ်
 ဆပ်ပြောမှ ထမင်းသုပ်ဘိုးကို အမှတ်ရပြီး ပိုက်ဆံတမူး ထုတ်ပေး
 ခဲ့၏။

အလုပ်ခွင်ရောက်သောအခါ လစာစာရင်းကို မြန်မြန်လုပ်၏။
 မွှားသွားမည်ကိုလည်း ကြောက်ရသေး၏။

ဆက်ဦးဆံ့”

x x x

ကျွန်တော်ဝေဖန်ရေးသမား

အထက်တနေရာတွင် ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်၌ “စာအုပ်တရားသူကြီး” (Book Review) ဟူသော အခန်းကို ကိုနု မြေဆောင်မူဖြင့် ဖတ်လိုက်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ကိုနုသည် မြန်မာစာအုပ်ကောင်းများ ပေါ်ထွက်ရေးနှင့် စာဖတ်ပရိတ်သတ်ကျယ်ပြန့်ပြီး အဆင့်မြင့်ရေးတို့အတွက် စာပေဝေဖန်ရေးသည် များစွာ အရေးကြီးကြောင်းကို ကောင်းစွာသတောပေါက်ပြီး မကြာခဏပင် ရေးသားဆော်ပြခဲ့လေသည်။

ထိုအချက်ကို ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းကလည်း မြန်မာပိုင်းမှ အင်္ဂလိပ်ပိုင်းမှပင် မကြာခဏ ရေးသားဆော်ပြခဲ့၏။ ခေါင်းကြီးမှလည်း ရေးသည်။ ပန်းတနော် ဦးသန်း၊ သူရိယကန္တီ၊ ဦးတသိန် စသော ဆောင်းပါးရှင်များကလည်း ရေးကြသည်။ တခါတရံ မစ္စတာ ဖါနီဗဲလ်၊ မစ္စတာလူစ်စသော မြန်မာမူနှင့် မြန်မာစာပေ၌ စိတ်ဝင်စားကြသော အင်္ဂလိပ်ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများကလည်း ရေးကြသည်။

ကိုနုသည် ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်မှာ “စာအုပ်တရားသူကြီး” အခန်းကို ဖွင့်ပြီးနောက် ထွက်ပေါ်လာသော မြန်မာစာအုပ်သစ်များကို ဝေဖန်ရေးလုပ်ခဲ့သည်။ အများပါလျှင် ညံ့လျှင် မညာမထင်ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပေါ်ထုတ်ရေးသားလေ့ရှိသလို မှန်လျှင် ကော်လံလျှင် လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ပေါ်ထုတ်ချီးကျူးလေ့ရှိသည်။

၁၉၃၅ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းနှင့် ၁၉၃၆ ခုနှစ် နှစ်ဦးပိုင်းတို့ကား ကိုနုသည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဖြင့် အလုပ်များလာသဖြင့် စာအုပ်ဝေဖန်ရေးလုပ်ငန်းနှင့် အ

စာပေလုပ်ငန်းများကို လုပ်ချိန်မရ ဖြစ်လေသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်သည် “စာအုပ်တရားသူကြီး” အခန်းကို ဝင်ကိုင်ရပြန်လေသည်။ သို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည် ရည်ရွယ်ချက်မရှိပဲ အရည်အချင်းလည်း မပြည့်စုံပဲလျက် စာပေဝေဖန်ရေးသမား ဖြစ်သွားလေသည်။

ရည်ရွယ်ချက်မရှိဆိုသည်မှာ စာပေ ဝေဖန်ရေးသမားလုပ်ရန် ရည်ရွယ်ခြင်းမရှိခဲ့သည်ကို ဆိုလိုပါ၏။ ကျွန်တော်သည် ကိုယ့်စာပေသာ တွင်တွင်ရေးလိုသူဖြစ်၏။ အထူးသဖြင့် ရသစာပေကို ဖန်တီးရေးသည် ကျွန်တော့် ဝါသနာရင်းဖြစ်သည်။ စာပေပညာရှိ မဟုတ် စာပေပညာရှင် (Scholar) လုပ်ရန် ဝါသနာမရှိ။ ရည်ရွယ်ချက်မထား။

စာပေဝေဖန်ရေးသမားအနေနှင့် အရေးကြီးလှသည့် လိုအပ်ချက်တရပ်မှာ စာများများဖတ်ရန်ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်က ကြိုက်စွဲမှာ အားနည်းသည်။ စာဖတ်နေ့သည် စာဖတ်နည်းသည်။ စာအုပ်ဝေဖန်ရေးသမားသည် ကိုယ်ဝေဖန်မည့် စာအုပ်များကိုသာမက ကိုယ်ဝေဖန်သောစာရေးဆရာ၏ အခြားစာအုပ်များနှင့် အခြားစာရေးဆရာများ၏ အလားတူစာအုပ်များကိုလည်း နှံ့စပ်စာဖတ်သွားအပ်၏။ သို့မှသာ ကိုယ်ဝေဖန်နေသောစာအုပ်ကို ခြုံငုံ၍ ကြည့်နိုင်စွမ်း၊ နှိုင်းယှဉ်၍ ကြည့်နိုင်စွမ်း၊ ယေဘုယျ ကြည့်နိုင်စွမ်း၊ သီးသန့်ကြည့်နိုင်စွမ်းရှိမည်ဖြစ်ပေသည်။

စာပေဝေဖန်ရေး သမား သည် ကိုယ့်စိတ်ထင်(ကောင်းမကောင်း)၊ ကိုယ့်ခံစားမှု(ကြိုက်မကြိုက်)၊ ကိုယ့်စိတ်စောမှု(ကြီးမာခြင်းမလိုချင်) စသော ကတ္တားပိုင်း(စိတ္တဇပိုင်း) ဆိုင်ရာ အခြေအနေများကို ဦးစားမပေးသင့်ပဲ၊ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေက တာ

တွေ့ကိုတောင်းဆိုနေသနည်း၊ အခြားသူတို့က ဘယ်လိုထင်ကြသနည်း၊ လူအများကဘယ်လိုခံစားကြသနည်း စသော ကမ္ဘာပိုင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များကိုဦးစားပေးစဉ်းစားကာ ဝေဖန်ရေးကို ဝိဇ္ဇာန်ကျကျပြုလုပ်ဆင်သင်သည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် အသက် ၂၁ နှစ်သာရှိသေး၏။ စိတ်ဆန္ဒပြင်းပြင်းနှင့် မာန တံခွန် ထူထောင်ဆဲအရွယ်ဖြစ်၏။ စာဖတ်နည်းဦးတော့ ဘဝလက်တွေ့အတွေ့အကြုံများလျှင်တော်သေး၏။ ဘဝလက်တွေ့အတွေ့အကြုံများက နည်းလှသေးသည်။ မနူးမနပ် စိမ်းစပ်စပ်အရွယ်တူစာပေဝေဖန်ရေးသမားစပြီးလုပ်ခဲ့ရသည်ဟုဆိုလိုပါသည်။

စာပေဝေဖန်ရေးသမားတယောက်အနေနှင့် ကျွန်တော့်နေရာကတော့ မွန်မြတ်ကြောင်း အာမခံရပါသည်။ မြန်မာစာအကောင်းတွေပေါ်စေချင်သည်။ စာဖတ်ပရိသတ် အကျိုးရှိစေချင်သည်။ စာဖတ်ပရိသတ်ကျယ်ပြန့်စေချင်သည်။

ဤစာအုပ်ရေးရန်ပြင်ဆင်ချိန်တွင် ကျွန်တော့်စာအုပ်ဝေဖန်ရေး ၂ ပုဒ်ကိုပြန်တွေ့သဖြင့် ဖတ်ကြည့်မိသည်။ ၂ ပုဒ်စလုံးရေးနည်းသားနည်းဆိုင်ရာ စာပေဟန်ကို အဓိကထားပြီး ဝေဖန်ထားကြောင်းတွေ့ရ၏။

၁၉၃၅ ခုနှစ် သြဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့ထုတ် ဒီးဒုတ်ကျားစာအုပ်တရားသူကြီးခန်းတွင် “သိန်းဖေ” က ကိုထွန်းလှရေးသော “ဘာလဲဟဲ့လောကခံ” စာအုပ်ကိုဝေဖန်ထားသည်။

• “ဘာလဲဟဲ့ လောကခံ” စာအုပ်၌ ပါရှိသော အချက် အထောက်အထားများမှာ အလွန်အတိုးတန်ကောင်းမွန်သော်လည်း၊ ရေးဖွဲ့ထားမှုမကောင်းသဖြင့် အရသာအတော်ပျက်သွားလေသည်။ သိန်း

သောစကား၊ စီကုံးသောဝါကျများကိုအချိုးကျကျနှင့်ရေးလိုက်စါမူ၊ ယခုနှစ်ထွက်စာအုပ်များတွင် အကောင်းစားထဲ၌ပါနိုင်ဘို့ ဖို့လေသည်။ ဥပမာ-

‘မြန်မာတို့သည် နောက်ကျ၏။ အောက်ကျ၏။ ပညာရေး၊ ထွန်းမာရေး စီးပွားရေး အို-အစစအရာရာ မပြောချင်အောင် နောက်ကျအောက်ကျ၏’ (စာမျက်နှာ ၁၉၄) ထိုစကားစုအဆစ် ပြောသဖြင့် စာအရသာပျက်ရ၏။”

ဤလိုဝေဖန်ရေးသားလိုက်သဖြင့် ကိုထွန်းလှ၏ ‘ဘာလဲဟဲ့လောကခံ’ မှာ စာအုပ် “အကောင်းစား” ထဲ စာရင်းမပေါက်သလို ဖြစ်သွားလေ၏။ ကိုထွန်းလှသည်ဒေါ်ဖေါင်းသွားပြီး ကျွန်တော့်ကို ‘ချဲလင်း’ လုပ်ခဲ့လေသည်။ (‘ချဲ’လေသည်) ကျွန်တော်က ထုံးစံအတိုင်း ပြီးနေလိုက်သဖြင့် အချင်းချင်းကိစ္စမများခဲ့ပါလေ။

၁၉၃၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၉ ရက်နေ့ထုတ် ဒီးဒုတ်ကျားနယ် စာအုပ်တရားသူကြီးခန်းတွင် ‘သိန်းဖေ’ က ‘အောက်စ် ဖွဲ့စိတ်ကူသိုလ်’ စာအုပ်ကိုဝေဖန်ထားလေသည်။

‘နီင်င်ခြားပညာ သင်လိုသောဆန္ဒ ပြန့်ပွားစေသည့်အတွက် ထိုစာအုပ်ကိုကျေးဇူးတင်ရပေသည်။ ထို့ပြင် ထိုစာအုပ်သည်မှတ်တမ်းရေးနည်းတွင် စံနမူနာထားထိုက်ပေသည်။ ကျွန်တော်သည် အခါများစွာက သိပ္ပံမောင်ဝအမည်ခံ ဦးစိန်တင်၏ မြန်မာစာရေးသားပုံသည် ခိုင်ရာရီနေ့စဉ်မှတ်တမ်းများရေးသားအဆီအလျော်ဆုံး ဖြစ်သည်။ မှတ်တမ်းရေးရလျှင်ကောင်းလေစွဟု မိတ်ဆွေများကို ပြောခဲ့ဘူးလေသည်။ နောက်သူရိယမဂ္ဂဇင်းတွင်ပုံပုံသွား မှတ်တမ်း ပေါ်လာလေသည်။ x x x

x x x တခါတရံဦးစိန်တင်သည် စကားလွယ်သုံးလွန်းအားကြီးသဖြင့် စာ၏အရသာပျက်နေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ဥပမာ နေရာတကာ 'ကောင်း၏' ဟုသုံးမည့်အစား တနေရာ၌သာ ကောင်း၏သုံးပြီး၊ မြန်မာဘာသာ၌ အခြားလွယ်ကူသော (လှ၏) (သာယာ၏) (ကြည်လင်၏) (မြေ၏) (သဘောထားဖြူစင်၏) ဟူသော စကားလုံးများကိုသုံးသွားလျှင် စာသွားပို၍ အချိုးထူးမည်ဖြစ်လေသည်။”

ကျွန်တော်သည် ဝါကျတိုတိုရေးခြင်း၊ သို့မဟုတ် ရှည်ရှည်ရေးခြင်းဟူသော ပြဿနာ၌ နေရာဋ္ဌာနအလိုက်သာ စာ၏အတွင်းသဘောသက်သက်အလိုက်သာ စာပေ ဘာဝ နှင့် အညီ တိုသို့လိလျှင်ထိုရှည် သို့ လို လျှင် ရှည် ထိုက်သည် ဟု ယူဆထားသူ ဖြစ်သည်။ စကားအလွယ်သုံးခြင်း သို့မဟုတ် စကားအခက်သုံးခြင်းဟူသော ပြဿနာတွင်လည်း ထိုနည်းငှင်းပင်ဖြစ်၏။ နေရာတကာ စကားအလွယ်သုံး၍ အလှပျက်သွားခြင်းကို မလိုလားချေ။ ရေးဟန်ကြားပြောဟန်ညှပ်ရာတွင်လည်း တည်ငြိမ်သော စာရေးဟန်ကို ပြောဟန်လွမ်းသဖြင့် ကလက်မသွားစေချင်၊ ပေါ့ပျက်မသွားစေချင် ကြမ်းမသွားစေချင်။

သို့သော်ထိုစဉ်က ကျွန်တော်ဝေဖန်လိုက်သော ကိုထွန်းလှ၏ “ဘာလဲဟဲ့ လောကဓံ” အရေးအသားကိုပင် ပြန်ဖတ်ကြည့်ပါ။ ယနေ့စာရေးဆရာအများအပြားသည် ‘စု့ထက်စုလူစွမ်းကောင်း’ ဖြစ်နေကြပါပြီ။ သို့ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့် သူတို့စာတွေ အသုံးမဝင်ဟု ဆိုလို့မဖြစ်၊ သူတို့စာအုပ်တွေ စာအုပ်ကောင်းစာရင်းမဝင်ဟု မှတ်ချက်ချလို့မဖြစ်။ သူတို့စာတွေကို လူအများမကြိုက်ဖူးဟု မထင်

မှတ်ထိုက်၊ စာရေးဆရာတို့၌ ရေးဟန်အမျိုးမျိုးရှိပြီး၊ စာဖတ်ပရိသတ်တွင် အကြိုက်အမျိုးမျိုးရှိကြောင်း စာပေဝေဖန်ရေးသမား ထိုကလက်ခံကြရပေမည်။ ကိုယ်မကြိုက်သောရေးဟန်နှင့်ရေးထားသောစာဖြစ်၍ အညံ့စား မကောင်းစား စာအုပ်စာရင်းထဲ မထည့်သွင်းထိုက်ချေ။ ဤကားထိုစဉ်က ကျွန်တော် စာပေဝေဖန်ရေးသမားလုပ်မိရာမှ အတွေ့အကြုံက ပေးလိုက်သော သင်ခန်းစာတခုပေ ဖြစ်သည်။

www.burmeseclassic.com

အခန်း ၁၀

ဖက်ဆစ်တွေ့တစခန်းထနေပြီ

ထိုနှစ်များ၌ ဖက်ဆစ်တွေ အားကောင်းနေပြီး၊ သူတို့၏အသင့်ဖြစ်နေသော စစ်မက်ယန္တရားများသည် ဟိုမှာသည်မှာ ချီတက်နေကြပြီ။

ဒေသန္တရစစ်ပွဲများဖြစ်ပွားနေ၏။

ဂျပန်စစ်ဝါဒီ ဖက်ဆစ်တို့က တရပ်ပြည်တွင် နယ်သိမ်းစစ်ပွဲများဆင်နွှဲနေ၏။ နယ်သိမ်းရေးစစ်ပွဲတိုက်လိုက်၊ ရပ်နားပြီးအောင် မြင်မှုကို စုစည်းလိုက်၊ အားဖြည့်လိုက်လုပ်သည်။ နောက်ပြီးအကြောင်းအမျိုးမျိုးရှာပြီး ထပ်ပြီးတိုက်လိုက်၊ ထပ် ပြီး နယ်သိမ်းလိုက်လုပ်နေလေသည်။

ဖက်ဆစ်အီတလီက အာဖရိကတိုက်၌ စစ်ပွဲစလိုက်၏။ အဆီးနီးယား(ယခုအခေါ် အီသီယိုးပီးယား)ကို သိမ်းပိုက်လိုက်၏။ အင်ပိုင်ယာဘုရင် ဟေးလ်စလက်ဆီသည် အဘိဆီးနီးယား

ထုတ်ခွာခဲ့ပြီး အီတလီက ကျူးကျော်စော်ကားနေပုံများကို အတ္တန်နိုင်ငံပေါင်းစုံအဖွဲ့ချုပ် (The League of Nations) သို့ တင်ပြနေလေ၏။

နာဇီ ဂျာမနီကား ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်း လက်လွှတ်ခဲ့ရသော အိမ်ခြေအချို့ကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်နေ၏။ “အသက်ရှူပေါက်အေးပါ” ဟူသော ကြွေးကြော်သံဖြင့် ဥရောပအလည်ပိုင်းတွင် အိမ်ခြေများ တောင်းဆိုနေ၏။ ဟစ်တလာသည် ကမ္ဘာ့ဖက်ဆစ်များတွင် တန်ခိုးအကြီးဆုံးသော အာဏာရှင်အဖြစ်ဖြင့် ထွက်ပေါ်လာလေ၏။

ဆိုဗီယက်ယူနီယံက ဖက်ဆစ်နယ်ချဲ့တို့၏ ကျူးကျော်ရေးစစ်ပွဲများကို ဆန့်ကျင်ရန် နိုင်ငံကြီးငယ် အများအပြားပေါင်းစည်းသော ပေါင်းလုံးခြံရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုရန် တောင်းဆိုနေ၏။ အရှေ့ဘက်တွင် မွန်ဂိုလီးယားပြည်သူ့သမတနိုင်ငံကို အကြောင်းပြု၍ ရုရှား ဂျပန်ဒေသန္တရစစ်ပွဲများဖြစ်နေ၏။

ဥရောပတွင် ခေါင်းဆောင် နိုင်ငံကြီးများဖြစ်သော ပြင်သစ်နှင့် ဗြိတိန်တို့သည် တဖက်က ဖက်ဆစ်များနှင့် စေ့စပ်ကျေအေးအလျှော့ပေးရေးလုပ်ကြသည်။ အခြားတဖက်တွင် ဥရောပအရှေ့ဘက်တွင် လုံးခြံရေးစာချုပ်ချုပ်ဆိုရန် ဟု ပိုလန်နှင့်ဆွေးနွေး၏။ ၎င်းပြင် အတ္တန်နိုင်ငံပေါင်းစုံအဖွဲ့ချုပ်တွင် လက်နက်လျှော့ပေးရေး ဆွေးနွေးမှုများလုပ်၏။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကမူ ဖက်ဆစ်ကျူးကျော်မှုကို ဆန့်ကျင်ရန် စုပေါင်းလုံးခြံရေးစာချုပ်တရပ်ချုပ်ဆို၍ မဟာမိတ်နိုင်ငံများအား အဆိုပြုလျှက်ရှိလေသည်။

ဖက်ဆစ်နိုင်ငံသတင်းစာများက “လက်နက်လျှော့ပေးရေးကော်မတီကို မကြားချင်” ဟု ရေးသားကြ၏။

ဂျာမနီ ဂျပန်နှင့်အီတလီတို့သည် စစ်မက်လိုလားသောစစ် ဖြန့်ချိရေးကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် လှုပ်ကြွရုံမက လက်နက်တပ်ဆင် စစ်မက်ပြင်ဆင်ရေးကို သဲသဲမဲမဲလှုပ်ကြသည်။ စစ်အင်အား ဆင်ခြင်ပြုကြသည်။

အင်္ဂလိပ် ပြင်သစ် အမေရိကန်စသော နိုင်ငံကြီးများက မိမိတို့ကိုယ်ကိုလည်း လက်နက်တပ်ဆင် အင်အားဖြည့်ကြသည်။ အခြားနိုင်ငံများကိုလည်း လက်နက်ရောင်းစားကြသည်။ ဖက်ဆစ် နိုင်ငံများ အင်အားကောင်းအောင် သူတို့ကပင် တဖက်တလမ်း ကူညီခဲ့ကြသည်။

ကမ္ဘာကြီးသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဆီသို့ ဦးတည်နေရာ ဗြိတိန်နှင့်ပြင်သစ်တို့ လုံးဝကြီးစိုးနေသော ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း အဖွဲ့ချုပ်သည် ထိုအန္တရာယ်ကို တားဆီးကာကွယ်ရန် တားဆီး ထိရောက်စွာ မလုပ်နိုင်ခဲ့ချေ။

တရုပ်ပြည်ကို ဂျပန်စစ်ဝါဒီတို့က ကျူးကျော်တိုက်ခိုက် နယ် သိမ်းပိုက်နေသည်ကို၎င်း၊ အဘီဆီးနီးယားကို အီတလီဖက်ဆစ် တို့က ကျူးကျော်တိုက်ခိုက် နယ်သိမ်းပိုက်နေသည်ကို၎င်း၊ ဗြိတိန် ပြင်သစ် အမေရိကန်စသော နိုင်ငံကြီးများက ထိရောက်စွာ မထိန်း ဆီးနိုင်ခဲ့ကြချေ။

မြန်မာပြည်သူတို့သည် စိတ်နှစ်ခြွင်းကြရ၏။ တဖက်တွင်မိမိတို့ ကို အုပ်စိုးသူ ဗြိတိသျှတို့နှင့် အန္တရာယ်ပြိုင် ဖြစ်နေသော ဂျပန် အီတလီနှင့်ဂျာမနီတို့ကိုကျေနပ်အားရသဘောကျကြ၏။ အခြား တဖက်တွင် ယင်းတို့က တရုပ် အဘီဆီးနီးယားစသော အားနည်း သော နိုင်ငံများအပေါ်တွင် နိုင်လိုမင်းထက်ပြုသည်ကို မလိုလား

နိုင်ပဲ တရုပ်နှင့် အဘီဆီးနီးယားပြည်သူများဖက်မှ စာနာထောက် သား ဂရုဏာယူားနေကြလေသည်။

ဗြိတိသျှအစိုးရသည် အိန္ဒိယပြည်တွင် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှု အမျိုး မျိုးလုပ်နေလေသည်။ အကြမ်းမဖက် အနုသက်သက်နည်းများဖြင့် အာဏာဖီဆန်ရေးတိုက်ပွဲများ၊ ဗြိတိသျှဆန့်ကျင်ရေး တိုက်ပွဲများ၊ ဆုတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲများကို ခေါင်းဆောင်နေသော အိန္ဒိယအမျိုး သား ကွန်ဂရက်နှင့် ဗြိတိသျှအစိုးရတို့၏ ပဋိပက္ခမှာ ပြင်းထန်လာ သိုက်၊ အေးသလိုလိုဖြစ်သွားလိုက်၊ ပိုပြင်းထန်လာလိုက်နှင့် ကြီး သွား၍သာနေလေသည်။ ထိုအချိန်တွင်ပျားရည်နှင့် ဝမ်းချသော ဆီယာယ်အရ အုပ်ချုပ်ရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ပေးလိုသော ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ထောင်သွင်းအကျဉ်းချထားသော မဟတ္တမ ဂန္ဒီ၊ ဂျဝါဟလာနေဂူ၊ ရာဂျင်ဒြာပရာဆတ်စသောခေါင်းဆောင် ကြီးများကို လွှတ်ပေးလိုက်လေသည်။ ထောင်မှ လွတ်လာသော အခါ ခေါင်းဆောင်ကြီးများသည် အမျိုးသားကွန်ဂရက်အဖွဲ့ကြီး တို့ ပြန်လည်စည်းရုံးနေကြလေသည်။ “ထိုချင်သောဆင် နောက် သလမ်းဆုတ်” ဆိုသကဲ့သို့ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲသစ်များ ဆင်နွဲ့ရန် ဖြစ်ဆင်နေကြလေသည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်ဆန်းတွင် လပ်ကနောင် နှင့် ကွန်ဂရက်အဖွဲ့ကြီး၏ ညီလာခံကိုကျင်းပရန် ဆတ်မှတ်လိုက် ဖြစ်လေသည်။

ထိုအချိန်က ဗြိတိသျှနန်းရင်းဝန်ကြီးမှာ ကွန်ဆာပေးဆစ် ဟု ခေါ်ဆိုကာ မစ္စတာဘော်လ်ဒွင်ဖြစ်၏။

လှုံ့ဆော်ရေးစာစောင်ရေးသားဖြန့်ဝေမှု

မြန်မာပြည်တွင် ဘုရင်ခံ ဆာဟူးစတီဗင်ဆင်၏နေရာ၌ ရေထု
ဗိုလ်ချုပ်ဟောင်း ပါလီမန်အမတ် ဆာအာခီဘောလ် ဒေါက်
လပ်ကေ၊ ကရိန်းအား ခန့်ထားလိုက်လေသည်။

ဘုရင်ခံအသစ်အား မြန်မာပြည် အုပ်ချုပ်ရေး (၁၉၃၅)
ဥပဒေ (Government of Burma 1935-Act) အုပ်ချုပ်ရေးသ
ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးစီမံကိန်းကို ရုပ်လုံးဖော် နှင့် ဦးစီးစေလို
ရှိမေသည်။

မြန်မာပြည်ဆူတိုက် ထိုအုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေကို မကျေနပ်
ကြ။ နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် သတင်းစာများသည် ယင်း၏ အပြစ်
အနာအဆာများကို ထောက်ပြဝေဖန်ကြသည်။ တို့ဗမာအစည်း
အရုံးက ကျွန်ုပ်တို့ ရှည်စေမည့် အုပ်ချုပ်ရေးသစ်ဟု ရှုံ့ချလို
သည်။

ရေနံချောင်းတွင် ပထမညီလာခံအပြီး၌ ဩဇာကြီးထွားလာ
သော တို့ဗမာအစည်းအရုံးသည် အရှိန်အဟုန်ကောင်းကောင်းဖြင့်
စည်းရုံးချီတက်နေသည်။

ဥက္ကဋ္ဌကိုနု အလုပ် အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင် ကိုအောင်ဆန်း
စသော မီးဒုတ်ကျောင်းသားများ လုံးဝခေါင်းဆောင်မှု ရထား
သော တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂသည်လည်း အရှိန်အဟုန်
ကောင်းစွာဖြင့်စည်းရုံး ချီတက်နေလေသည်။

ကျောင်းသားထုကြားတွင် နိုင်ငံရေးနိုးကြားမှု ဒီရေတက်
၏။ နိုင်ငံရေးနိုးကြားမှုအရင်းခံသဖြင့် ကျောင်းသားတို့၏ သာ

ဩရေးတောင်းဆိုချက် တခုသည် ဝင်လျှင် နိုင်ငံရေးအသွင်
သဏ္ဍာန်ဆောင် နေ၏။ တက္ကသိုလ်ဆရာများမှာ မျက်နှာဖြူ
ဆရာများသာ များသဖြင့် (အထူးသဖြင့် ပါမောက္ခစသော
ဆီပိုင်းရှိ ပညာရေးအာဏာပိုင်တို့မှာ မျက်နှာဖြူများချည်းလိုလို
ဖြစ်သဖြင့်) ဆရာ ကျောင်းသားဆက်ဆံရေးသည် အုပ်စိုးသူနှင့်
အုပ်စိုးခံရသူတို့၏ ဆက်ဆံရေးဖြစ်နေပြီး တင်းမာနေလေသည်။
သာမန်အသေးအဖွဲ့ပြဿနာကလေးပင် ကြီးကျယ်လာသည်။ ဆရာ
ကို တပည့်က ရိုသေသမှုပြုရသောကိစ္စတခု၊ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာရှိရ
သော ကိစ္စတခု၊ Yes, Sir ဟု Sir ထည့်၍ ပြောရသောကိစ္စတခု
သည်ပင် မကျေနပ်စရာ ဆူစရာ ပူစရာဖြစ်လာပေသည်။

တကမ္ဘာလုံးတွင် ဖောက်ပြန်သော လူမှုရေးနှင့် နိုင်ငံရေးစနစ်
များ တည်တန်ခိုင်မြဲအောင် ကြိုးပန်းနေကြသော ဖက်ဆစ်နယ်ချဲ့
နှင့် ဖက်ဆစ်မဟုတ်သော နယ်ချဲ့တို့ကတဖက်၊ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး
နှင့် လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေကြသော ပြည်သူတို့
ကတဖက်၊ တဖက်နှင့်တဖက် ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးဖြင့် တိုက်ပွဲဆင်
နေကြသည်။ မြန်မာပြည်တွင်လည်း ကိုလိုနီစနစ်ကို တနည်း
မဟုတ် တနည်း၊ တည်တန်ခိုင်မြဲအောင် ကြိုးပန်းနေသော ဗြိတိသျှ
အစိုးရကတဖက်၊ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေသော
မြန်မာပြည်သူတို့တဖက်၊ ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးဖြင့် တိုက်ပွဲဝင်နေ
ကြရာ ကျောင်းသားတို့၏တိုက်ပွဲသည်လည်း အပါအဝင်ဖြစ်လေ
သည်။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတို့သည် အချက်ရလျှင် တိုက်ပွဲဝင်ရန်
အဆင်သင့်ဖြစ်နေကြသည်။

တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်တို့က ကိုနု၊ ကိုအောင်ဆန်းနှင့် အခြား
ကျောင်းသားကြီးများကို အချက်ရှာ၍ ထုတ်ပစ်လိုက်သောအခါ
ကျောင်းသားတို့အဖို့ သပိတ်မှောက်ရန် အချက်ရခဲ့လေသည်။

၁၉၂၆ ခုနှစ် ဖေဖွာရီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် တက္ကသိုလ်
ကျောင်းသားများ သပိတ်မှောက်ကြလေသည်။ မေလ ၁၀ ရက်
နေ့အထိဖြစ်လေ၏။

ကျွန်တော်သည် ထိုအချိန်၌ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားမဟုတ်
တော့သော်လည်း တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂနှင့် အဆက်
မပြတ်ပါ။ စာပေလုပ်ငန်းကြောင့်၎င်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးခင်မင်တွယ်တာ
မှုကြောင့်၎င်း၊ ကိုနုနှင့်ကျွန်တော် အဆက်အသွယ်ကောင်းသလို
နိုင်ငံရေးနှင့် စည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းများကြောင့် အခြားကျောင်း
သား ခေါင်းဆောင်များနှင့်ကျွန်တော် အဆက်အသွယ်ကောင်း
ပါသည်။ ကျွန်တော်က သူတို့ဆီသွားသည့်အခါ သွား၍ သူတို့က
ကျွန်တော့်ဆီလာသည့်အခါ လာကြသည်။

အပြင်ရောက်နေသောသမဂ္ဂခေါင်းဆောင်ဟောင်းတယောက်
သည် စာရေးဆရာဖြစ်နေလေရာ၊ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂက
တာဝန်ပေး ခိုင်းစေရာ မကြာခဏရှိတတ်သည်။ သူတို့ကိုယ်စား
ကျွန်တော်က စာနယ်ဇင်းများနှင့် ဆက်သွယ်ရတတ်သည်။

ကျွန်တော်တို့သည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သပိတ်ကြီး
တခုတော့ဖြစ်တော့မည်ဟု ကြိုမြင်ထားခဲ့ကြသည်။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်
မှုနှင့် စည်းရုံးမှုအချို့ လည်း ရှိခဲ့သည်။ ၁၉၂၄-၂၅ ပညာသင်
နှစ်တွင်ပင် သပိတ်မှောက်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟုယူဆကာ၊ 'နတ်အိုးကွဲ'
ဟူသော လှုံ့ဆော်ရေးစာစောင်ကို ကျွန်တော်တို့ ပုံနှိပ်ထားခဲ့ကြ
လေသည်။

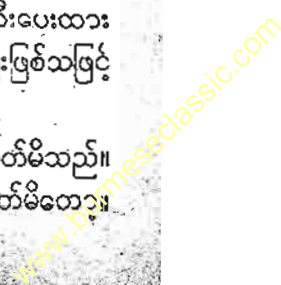
“နတ်အိုးကွဲ” သည် ကျွန်တော်၏ပထမဆုံးသော လှုံ့ဆော်ရေး
စာစောင်ငယ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည်ထင်သည်။

နိုင်ငံရေး စည်းရုံးရေးကိစ္စများတွင် လှုံ့ဆော်ရေးစာစောင်
ငယ်များ ရေးသားထုတ်ဝေရေးသည် များစွာထိရောက်သည်။
အခြားနိုင်ငံများတွင် နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် အလုပ်သမားသမဂ္ဂ
သော လူထုအဖွဲ့အစည်းများသည် (pamphleteering) လှုံ့ဆော်
ရေးစာစောင်ငယ်များ ရေးသားထုတ်ဝေရေးကို အပျံ့အနှံ့လုပ်
ကြသည်။ သခင်ဗသောင်းသည် တို့ဗမာအစည်းအရုံးလှုပ်ရှားမှုကို
၁၉၂၅ နည်းဖြင့် စခဲ့လေသည်။ သူ၏ လှုံ့ဆော်ရေးစာစောင်ငယ်များ
သည် များစွာပြောင်မြောက်ပြီး ထိရောက်လှ၏။ အထက်တနေရာ
တွင် သခင်ဗသောင်း၏ လှုံ့ဆော်ရေး စာစောင် ငယ် များ
အကြောင်းကို ကျွန်တော်ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် သခင်ဗသောင်း၏ လှုံ့ဆော်ရေးစာများကို
များစွာကြိုက်၏။ အချက်အလက်များကို ကွင်းခနဲ ကွက်ခနဲ မြင်
စေပြီး၊ စာဖတ်သူအား ဝိုင်းခနဲ ဇက်ခနဲ ထောင်းခနဲ ထိုင်းခနဲ
သကြနိုးကြားစေ၏။

ကျွန်တော်သည် တက္ကသိုလ်ပညာရေးကို နတ်အိုးကွဲနှင့်ခိုင်းနိုင်
ထား၏။ နတ်အိုးကွဲသည် နတ်စင်မှာလည်း နေရာမရတော့၊ အိမ်
နောက်ဖေး ပို့လို့လည်းမဖြစ်၊ နယ်ချဲ့သမားတို့ ဖန်တီးပေးထား
သော တက္ကသိုလ်ပညာရေးသည် ကိုသိုနီကျွန်ပညာရေးဖြစ်သဖြင့်
နတ်အိုးကွဲလိုပင် အသုံးမတည့်ဖြစ်နေသည်။

ဤမည်သောယေဘုယျသဘောကိုသာကျွန်တော်မှတ်မိသည်။
'နတ်အိုးကွဲ' တွင် အခြားအချက်အလက်များကို မမှတ်မိတော့။

ယခုထိ 'နတ်အိုးကဲ့' စာစောင်ငယ်ကို ပြန်မတွေ့ရသေးပါ။ 'နတ်အိုးကဲ့'သည် လှုံ့ဆော်ရေးသတ္တိအပြည့်အဝပါရှိသော စာစောင်ငယ်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

၁၉၃၄-၃၅ ပညာသင်နှစ်တွင် သပိတ်အခြေအနေမဖြူပေပါခဲ့သဖြင့် 'နတ်အိုးကဲ့'ကို မဖြန့်ဝေဖြစ်ဘဲ ဝှက်ထားခဲ့ရလေသည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ် ဖေဖွာရီလတွင် သပိတ်မှောက်ကြတော့မည်ဆိုမှ ဝှက်ထားရာမှပြန်ဖော်ပြီး ဖြန့်ဝေခဲ့ကြရလေသည်။

“နတ်အိုးကဲ့” စာစောင်ငယ်မှာ လျှို့ဝှက်ဖြန့်ချိရသော စာစောင်ငယ်ဖြစ်သဖြင့် ရေးသူ၊ ထုတ်ဝေသူစသည်တို့၏ အမည်များ မပါချေ။ လူတော်တော်များများက ရေးသူမှာ သခင်ဗသောင့်ဟူ၍ ထင်ခဲ့ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် ဂုဏ်ယူစရာမရှိဖြစ်ခဲ့၏။

ရေနံချောင်းတွင် ကျင်းပခဲ့သော တို့ဗမာအစည်းအရုံးညီလာခံတန်းက ၀၂၅ပြန်ပွားရေးမှူး သခင်ညီ၏ လက်ထောက်အဖြစ် တို့ဗမာခန့်ထားခြင်းခံရသော ကျွန်တော်သည် ထိုတာဝန်ကို ထိထရောက်ရောက် ထမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ အကယ်စင်စစ် ကျွန်တော်သည် တို့ဗမာအစည်းအရုံးဌာနချုပ်၌ အချိန်ပြည့် တာဝန်ထမ်းရွက်ရမည်ဖြစ်သော်လည်း မထမ်းရွက်နိုင်ခဲ့ချေ။

ကျွန်တော့်အချိန်ပြည့်လုပ်ငန်းသည် စာရေးဆရာအလုပ်ဖြစ်၍ ကျွန်တော့်အချိန်ပိုင်းအလုပ်သည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂလုပ်ငန်းဖြစ်နေလေ၏။

ထိုအချိန်၌ ကိုနု၊ ကိုအောင်ဆန်း၊ ကိုလှဖေ (ဗိုလ်လကျား) စသော ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များသည် (တို့ဗမာအစည်းအရုံးနှင့်

ရုံးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေကြသော သခင်ကျောင်းသားများ ဖြစ်သော်လည်း) တရားဝင် တို့ဗမာအစည်းအရုံးဝင်များ မဖြစ်ကြသေးချေ။ (သခင်သိန်းမောင်နှင့် သခင်ဗစိန်တို့ ကွဲကြပြီးနောက်မှ သခင်သိန်းမောင်တို့ဗမာကို အားဖြည့်သည်သဘောနှင့် သူတို့သည် ဆိုင်းပြည်သို့ကြွလာပြီး တို့ဗမာအစည်းအရုံးကို ဝင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်လေသည်) ကိုနုဆိုလျှင်၊ တရားဝင် တို့ဗမာအစည်းအရုံးဝင်မဟုတ်သေးရုံမက၊ မီးဒုတ်ဦးဘချို၊ ဦးဘခိုင်တို့နှင့်အတူ ဖေဘီယံအဖွဲ့သည်ထောက်သူတဦး ဖြစ်နေလေသေးသည်။ တနည်းဆိုရသော် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ကိုနုသည် တို့ဗမာ အစည်းအရုံးနှင့် ထည်း နီးစပ်သည်၊ ဖေဘီယံနှင့်လည်းနီးစပ်သည်။

၁၉၃၆ ခုနှစ် ဖေဖွာရီလတွင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သပိတ်ကြီးဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ အခိုင်မာဆုံး ထောက်ခံသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းမှာ တို့ဗမာအစည်းအရုံးဖြစ်လေသည်။ တို့ဗမာအစည်းအရုံးသည် တပြည်လုံးအတိုင်းအတာနှင့် လူထုနောက်လိုက် ခိုသောကြောင့်၊ ၎င်း၏ထောက်ခံမှုသည် ထိရောက်လှ၏။ ကျောင်းသားများသပိတ်ကြီးကို ဖေဘီယံ အဖွဲ့ကလည်း ထောက်ခံသည်။ ဖေဘီယံမှာ ကျယ်ပြန့်သော လူထုအဖွဲ့အစည်းမဟုတ်၊ သို့သော် မီးဒုတ်ဦးဘချို၏ တသီးပုဂ္ဂလထောက်ခံမှုကို ရရှိခြင်းသည်ပင်လျှင် ကျေးဇူးကြီးလှပေသည်။ ဝတ်လုံတော်ရ ဦးကျော်မြင့်ကဲ့သို့သော ဖက်ရှားသော အခြားတသီးပုဂ္ဂလ ခေါင်းဆောင်များ၏ ထောက်ခံမှုကိုလည်း ရရှိနိုင်ပေသည်။ တို့ဗမာအစည်းအရုံးခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆိုကဲ့သို့သော တသီးပုဂ္ဂလခေါင်းဆောင်များ ပူးပေါင်း

ကာ သပိတ်ကူညီထောက်ပံ့ရေး မြို့မိမြို့တ ကော် မီ တီ များထံ ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြလေသည်။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သပိတ်မှောက်ပြီးနောက် ချက်ချင်းဆိုသလိုပင် သပိတ်ခေါင်းဆောင်များက ကျွန်တော်ထံ မန္တလေးသို့ လွှတ်လိုက်လေသည်။ မန္တလေး ဥပစာကောလိပ်နှင့် အခြားကျောင်းများ သပိတ်မှောက်အောင် လှုံ့ဆော်စည်းရုံးပေး ဖြစ်၏။

မန္တလေးတွင် လှုံ့ဆော်စည်းရုံးရင်း ရဲဘော်ဘဟိန်းနှင့် ပထမ ဆုံးအကြိမ် တွေ့ဆုံရလေသည်။ ရဲဘော်ဘဟိန်းသည် မန္တလေး ကျောင်းသားများ၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာ၏။ ထိုမှတဆင့် သူသည် သခင်ဘဟိန်းခေါ် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တဦး ဖြစ်လာ ပေသည်။ ကျွန်တော်ထက် နှစ်နှစ် သုံးနှစ်မျှငယ်ပြီး၊ သူကွယ်လွန် သည်အထိ ကျွန်တော်နှင့် များစွာချစ်ခင်ရင်းနှီးသော ရဲဘော်တဦး ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

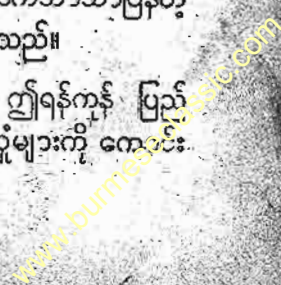
မန္တလေးမှရန်ကုန်သို့ ပြန် ရောက် သော အခါ ကျွန်တော့် အ တွဲ ငြင်ကောက်ထားကောင်စီ (သပိတ်မှောက် ကျောင်းသားများ ကောင်စီ)က ပြည် သရက်စသောမြို့များသို့ သပိတ်လှုံ့ ဆော်စည်း ရုံးရေးအတွက် လွှတ်ပြန်လေသည်။

ပြည်မြို့တွင် လှုံ့ဆော်စည်းရုံးရင်း ဟိုက်စကူးကျောင်းသား ခေါင်းဆောင် များ ဖြစ် သော မောင်ထွန်းရှိန် (ဗိုလ်ရန်နိုင်)၊ မောင်လွင် (ဗိုလ်မှူးကြီး ဒေါက်တာ မောင်လွင်)၊ မောင်စန်း (ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစန်းယု) စသူတို့နှင့် ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ဆုံ ရလေ သည်။ သူတို့သည် ကျွန်တော့်ထက် ၃၊ ၄၊ ၅ နှစ်စီခန့် ငယ်ကြလေ

သည်။ အကြောင်းအားလျော်စွာ ကျွန်တော်နှင့် ညီရင်းအကိုတ မျှ ရင်းနှီးသွားရသူမှာ မောင်ထွန်းရှိန်(ဗိုလ်ရန်နိုင်)ဖြစ်လေ၏။

လှုံ့ဆော်စည်းရုံးရေးအတွက် တက်ကြွသော ကျောင်းသားက လေးတစုနှင့် ကြိတ်ဝိုင်းလုပ်သည့်အခါ လုပ်ရ၏။ လူထုအစည်း အဝေးကျင်းပပြီး ဟောသည့်အခါ ဟောရ၏။ ထူးထူးဆန်းဆန်း ဘာသာပြန်သမားလုပ်သည့်အခါ လုပ်ခဲ့ရ၏။ သရက်မြို့မှာ ကိစ္စ ပြီး၍ ရန်ကုန်သို့လှည့်ပြန်လာရာ လက်ပံတန်းမှာလား မင်းလှ မှာလား မမှတ်မိတော့၊ ကိုနုတို့အဖွဲ့နှင့် ဆုံရသည်။ သူတို့သည် ရန်ကုန်-ပြည်လမ်းတလျှောက်သပိတ်တရားဟောရန် ဆန်တက်ခဲ့ ခြင်းဖြစ်လေသည်။ ကိုနုတို့အဖွဲ့တွင် မစ္စတာရာရှစ်ဝါလာ၏။ ကိုနု ဟောပြောပြီးလျှင် မစ္စတာရာရှစ်ဟော၏။ မစ္စတာရာရှစ်မှာ မြန် မာစကားအတော်အသင့် ပြောတတ်သော်လည်း မြန်မာလိုတရား မဟောတတ်။ ထို့ကြောင့် အင်္ဂလိပ်လိုဟောရ၏။ ကိုနု၏ထံရောက် လှသော လှုံ့ဆော်ဟောပြောချက်များကြောင့် စိတ်ဓါတ်တက် နေသောလူထုပရိသတ်သည် မစ္စတာရာရှစ်အလှည့်တွင် စိတ်ဓါတ် ကျသွားတော့၏။ ပရိသတ်ကိုထိန်းနိုင်မည့်ဘာသာပြန်တယောက် လိုနေလေသည်။ ထို့ကြောင့် စုန်လာသောကျွန်တော်သည် ဆန် လာသော ကိုနုတို့အဖွဲ့နှင့် ပြန်လိုက်ကာ မစ္စတာရာရှစ်၏ ဘာသာ ပြန်လုပ်ရလေသည်။ ပရိသတ်က “ဟောတဲ့လူထက်ဘာသာပြန်တဲ့ လူက ပိုကောင်းတယ်” ဟုမှတ်ချက်ချကြလေသည်။

(တက်ဆုန်းကြီးဝတ္ထုကို ရေးသောအခါ ဤရန်ကုန် ပြည် လမ်းကြောင်းတရားပွဲ မြင်ကွင်းနှင့် အတွေ့အကြုံများကို ကောင်း ကောင်းကြီး အသုံးချခဲ့ပါသည်)

အကျွန်ုပ်တို့ကျောင်းသားများ သပိတ်ကြီးသည် ရွှေတိဂုံကျွန်း
 တော်ပေါ်၌ စတည်းချနေလေ၏။ ဘျိုင်ကောက်တား ကောင်စီ
 သည် ပြန်ကြားရေးနှင့် ဝါဒဖြန့်ချိရေးဌာနတခု ဖွင့်ထားသည်။
 ကျွန်တော့ ငယ်သူငယ်ချင်း သိန်းတင် (ညိုမြ)က တာဝန်ယူရလေ
 သည်။ ကျွန်တော်သည် ထိုဌာနအတွက် ဝါဒဖြန့်လှုံ့ဆော်ရေးစာ
 တန်းများနှင့် ကြေငြာချက်များ မကြာခဏရေးရ၏။ ၁၉၃၈ ခု
 နှစ်တွင် သတင်းစာပညာသင်ကြားရန် နိုင်ငံခြား ပညာတော်သင်
 အဖြစ်ညိုမြလျှောက်လွှာတင်သောအခါ သိပ္ပံမောင်ဝ(ဦးစိန်တင်)
 က ဝေဟက်ခံစာတစောင်ရေးပေးခဲ့လေသည်။ ယင်းထောက်ခံစာ
 တွင် ညိုမြအင်္ဂလိပ်စာရေးအသားကောင်းပုံကို စာတပိုဒ်ကောက်
 နှုတ်ဖော်ပြု၍၎င်း၊ မြန်မာစာရေးအသားကောင်းပုံကို စာတပိုဒ်
 ကောက်နှုတ်ဖော်ပြု၍၎င်း ရေးသားလေသည်။ သိပ္ပံမောင်ဝ
 ကောက်နှုတ်ဖော်ပြုလိုက်သော ညိုမြ၏ မြန်မာစာရေးအသား
 ကောင်းပုံ နမူနာမှာ ဘျိုင်ကောက်တားကောင်စီ၊ ပြန်ကြားရေး
 နှင့်ဝါဒဖြန့်ချိရေးဌာနအတွက် ကျွန်တော်ရေးပေးခဲ့သော စာဖြစ်
 နေလေသည်။ ဖြစ်ရပုံမှာ ထိုပညာတော်သင် အတွက် ယှဉ်ပြိုင်
 လျှောက်ထားသူများထဲတွင် ကျွန်တော်လည်း ပါခဲ့လေသည်။
 (အခြားယှဉ်ပြိုင်သူများမှာနယူးဘားမား ဦးတင်မောင်နှင့်နေရှင်း
 ဦးလောရုံတို့ဖြစ်ခဲ့လေသည်)

မြန်မာ့အလင်းနှင့်ကျွန်တော်

ထိုစဉ်က နေ့စဉ်ထုတ်ဝေသော မြန်မာသတင်းစာများအနက်
 အခိုင်ခန့်ဆုံးနှင့် အထင်ရှားဆုံးသတင်းစာများမှာ သူရိယသတင်း
 စာနှင့် မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတို့ဖြစ်လေသည်။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ကပ်ကြီးနောက်ပိုင်း၊ အထူးသဖြင့် ဆရာစံ
 ခေါင်းဆောင်သော ဂဠုန်အရေးတော်ပုံနောက်ပိုင်းတွင် မြန်မာ့
 အလင်းသတင်းစာသည် သူရိယသတင်းစာထက် လူကြိုက်များလာ
 လေသည်။ ၁၉၃၅ ခုနှစ် ရောက်သောအခါ၊ မြန်မာပြည်တွင်
 ထုတ်ဝေသမျှသော (အင်္ဂလိပ်သတင်းစာများအပါအဝင်) နေ့စဉ်
 သတင်းစာများတွင် စောင်ရေအများဆုံးထုတ်ဝေရသောသတင်း
 စာဟု မြန်မာ့အလင်းက ကြေငြာနိုင်လေသည်။ ထို့နောက်လည်း
 စောင်ရေတရိပ်ရိပ်တက်၍သာ နေခဲ့လေ၏။

ထိုသို့လူကြိုက်များရခြင်းမှာ အဓိကအားဖြင့် အကြောင်း ၃
 ရပ်ကြောင့်ဖြစ်သည်ဟုထင်ပါသည်။ (၁) သတင်းစာ၏ ပါတီ
 ဖက်မလိုက်သောသီးခြားကင်းလွတ်သည့်မူဝါဒ (၂) မြင့်မားလာ
 သောသတင်းစာအဆင့်အတန်း (၃) တည်ငြိမ်ကျွမ်းကျင်သောအုပ်
 ချုပ်မူ။

အစပထမက သူရိယရောမြန်မာ့အလင်းပါ ၂၁ ဦးပါတီဟု
 အများကခေါ်သော ပြည်သူ့ပါတီကို ထောက်ခံရေးသားခဲ့ကြ
 သည်။ နောက်တော့ မြန်မာ့အလင်းက ပါတီဖက်မလိုက်သော
 သီးခြားကင်းလွတ်သည့် မူဝါဒကို ကျင့်သုံးလာ၏။ သူရိယမှာမူ
 ဦးဘဖေ၊ ဦးစော စသူတို့ခေါင်းဆောင်သောပါတီများကိုသာ
 ထောက်ခံသောသတင်းစာအဖြစ်ဖြင့်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

ထို့ဗမာအစည်းအရုံးပေါ်လာသောအခါ ရွှေတောင်ကြားပါတီ
 စီ၊ ၂၁ ဦးပါတီ စသည်တို့နှင့် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ရ၏။ ထို့ဗမာ
 အစည်းအရုံးသည် ပါတီဖက်မလိုက်၊ သီးခြားကင်းလွတ်သည့်
 မူဝါဒကိုလက်ကိုင်ပြုသော မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတွင် လျော့
 သဖြင့်နေရာရလာလေသည်။ အမျိုးသားလွတ်လပ်ရေးတော်လှန်

ရေးကို မြန်မာ့အလင်းက သတင်းဖြင့်၎င်း၊ ထင်မြင်ချက်ဖြင့်၎င်း ထင်ဟတ်ဖော်ပြလာပေ၏။ နိုင်ငံရေးနိုးကြားလာသောကျောင်းသားများ၏လှုပ်ရှားမှုကို မြန်မာ့အလင်းကမြေတောင်မြောက်ပေးခဲ့လေသည်။

ဤပေါ်လစီကို မြန်မာ့အလင်းက ကျင့်သုံးနိုင်ရန် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာအခြေအနေသစ်များကလည်းဖြစ်ပေါ်လာခဲ့လေသည်။ မြန်မာ့အလင်းတိုက်ပိုင်ရှင်တို့သည် သတင်းစာ၏မူဝါဒတွင် စက်ဖက်ခြင်းမရှိတော့ပဲ အထွေထွေမန်နေဂျာဦးတင်နှင့် လွဲထားလိုက်လေသည်။ ဦးတင်သည် တိုင်းပြည်အကျိုးဖက်ကကြည့်ကြည့်၊ သတင်းစာအကျိုးဖက်ကကြည့်ကြည့်၊ ပါတီဖက်မလိုက်သီးခြားကင်းလွတ်သည့်မူဝါဒကို ခိုင်မြဲစွာကျင့်သုံးမှုဖြစ်မည်ဟု ယုံကြည်သူ ဖြစ်လေသည်။

၂၁ ဦးပါတီကိုအားတိုက်သရောထောက်ခံလေ့ရှိသောအယ်ဒီတာချုပ်ဦးစိန်သည် အသက်အရွယ် ကြီးလာ သဖြင့်တကြောင်း၊ အတွေးအခေါ် လုပ် နည်း လုပ် ဟန် ခေတ်မမှီတော့သောကြောင့် တကြောင်း၊ အယ်ဒီတာဌာနကိုခေါင်းမဆောင်နိုင်တော့ချေ။ ထို့ကြောင့် 'စကားတောင်စား' အခန်းကို ရေးသော ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင်တဦးနှင့် အမည်ခံအယ်ဒီတာချုပ် သာလျှင် ဖြစ်လာလေသည်။ ယခုအခေါ်အားဖြင့် ဒုတိယအယ်ဒီတာချုပ်ဦးတင်(ယောဂီဦးတင်)က အယ်ဒီတာဌာနကိုလုံးဝဦးစီးရလေသည်။ သူ့အားလက်ထောက်အယ်ဒီတာ ဦးချစ် မောင်(ဂျာ နယ် ကျော်ဦးချစ် မောင်)ကကူညီရလေသည်။ ဦးချစ်မောင်သည် စာဖတ်ပရိသတ်ကိုဆွဲဆောင်နိုင်သည့် ခေတ်မှီ အနောက်တိုင်း သတင်းစာအတတ်ပညာများကို မြန်မာ့အလင်းတွင်သွတ်သွင်းလာ၏။

အထွေထွေမန်နေဂျာဦးတင်(မြန်မာ့အလင်းဦးတင်)နှင့် အယ်ဒီတာဦးတင်(ယောဂီဦးတင်)တို့သည် ကျွမ်းကျင်သောအုပ်ချုပ်ရေးသမားများဖြစ်သည်။ ငွေရေးကြေးရေးနှင့် လူ့ကိစ္စမိမိခန့်ခွဲရာ၌ အထွေထွေမန်နေဂျာဦးတင်သည် များစွာအောင်မြင်ခဲ့လေသည်။

၁၉၃၆ ခုနှစ် ပြေလထုတ် မြန်မာ့အလင်း နှစ်သစ်ကူးအထူးစာစောင်တွင် "ရဟန်းရှင်လူ ပြည်သူ့အများတို့၏ မေတ္တာအဟုန်ကြောင့် မြန်မာပြည်တွင် လူကြိုက်အများဆုံးနှင့်စောင်ရေအများဆုံးထုတ်ဝေနေရသော မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ၊ မန်နေဂျာ၊ အယ်ဒီတာ၊ စာရေးစာချီနှင့်အလုပ်သမားတိုက်သားများ"၏ဓါတ်ပုံကြီးကို ဖော်ပြခဲ့လေသည်။ ထိုဓါတ်ပုံအောက်၌ "ကမ္ဘာနှင့်အဝှမ်း အရောင်းအဝယ်ပျက်ပြား ငွေရေးကြေးရေးကြပ်တီးခြင်းကြောင့်၊ အလုပ်သမားလခများကို ဖြတ်တောက် လျှော့ပေါ့နေသော်လည်း မြန်မာ့အလင်းကအလုပ်သမားများမှာ အလျှော့မခံရသည့်အပြင်၊ အချို့မှာ ၁၀%၊ အချို့မှာ ၁၅% ထိ" တိုးခံစားကြရကြောင်းဖော်ပြထားလေသည်။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား သမဂ္ဂခေါင်းဆောင် တဦးဖြစ်သော ထိုအုန်း(သံ အ မတ် ဟောင်း)သည် "မောင် အုန်းမြ" ဟူသော ကလောင်အမည်ဖြင့်စာရေးနေသူဖြစ်ပြီး၊ မြန်မာ့အလင်း၏ တက္ကသိုလ်သတင်းထောက်လည်းဖြစ်လေသည်။

ကိုအုန်းကမိတ်ဆက်ပေးသဖြင့် မြန်မာ့အလင်းအယ်ဒီတာများနှင့်ကျွန်တော်မိတ်ဆွေဖြစ်ရသည်။ ကိုနု ကမိတ်ဆက် ပေးသဖြင့် အထွေထွေမန်နေဂျာဦးတင်နှင့်ကျွန်တော်သိကျွမ်းရသည်။

ဘွဲ့ပြင်ကောက်တားကောင်စီ (သပိတ်မှောက်ကျောင်းသားများ၏ ကောင်စီ)နှင့် သတင်းစာများ ဆက်သွယ်ရေးမှာ ပြေပြေ

ကောင်းမွန်သည်။ အထူးသဖြင့် မြန်မာ့အလင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး
မှာ ရင်းရင်းနှီးနှီးရှိပြီး ဧပြီပြစ်ကောင်းမွန်လှသည်။

ဘွဲ့ပြစ်ကောက်တားကောင်စီသည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား
များကိုသာမက တနိုင်ငံလုံး ကျောင်းသားများကို ကိုယ်စားပြု
ပညာရေးအာဏာပိုင်များသို့ တောင်းဆိုချက်များတင်ပြထား၏။
တက္ကသိုလ်ဥပဒေကို ပြင်ဆင်ရန် တောင်းဆိုချက်များ၊ ကိုလို
ပညာရေးစနစ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးရန် တောင်းဆိုချက်များ
ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုမပြုရန် တောင်းဆိုချက်များ စသည်ဖြင့်။

ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်အချို့ ၏သဘောတွင် ထိုတောင်း
ဆိုချက်များ ရသည်ဖြစ်စေ၊ မရသည်ဖြစ်စေ၊ သပိတ်လှန်သည့်
ဖြစ်စေ၊ ဆက်မှောက်သည်ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူတို့ပါသာ အစွမ်းအ
ထုတ်၍ ပြုလုပ်ရမည့်ကိစ္စတရပ်ရှိသည်။ ထိုကိစ္စမှာ အစိုးရ
ကြီးကြပ်ချုပ်နှောင်မှုများမှကင်းသော သီးခြားလွတ်လပ်သည့်
အမျိုးသားတက္ကသိုလ်ကြီးတရပ် တည်ထောင်ရန် ဖြစ်လေသည်။
အိန္ဒိယပြည်တွင် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးများသည် ပြည်
တို့၏ ဝိုင်းဝန်းစုညီမှုဖြင့် ထိုဆိုသော အမျိုးသားတက္ကသိုလ်
များ တည်ထောင်ထားကြ၏။ ဥပမာ ဗာရာဏသီမြို့ရှိ ဟိန္ဒူ
ယူနီဘာစီတီ၊ မြန်မာပြည်တွင် ၁၉၂၀ ခုနှစ် ကျောင်းသားများ
သပိတ်အပြီး၌ နေရှင်နယ်ကျောင်းများနှင့်အတူ နေရှင်နယ်
ကောလိပ် (အမျိုးသားတက္ကသိုလ်)ကို တည်ထောင်ခဲ့ကြ
သည်။ နေရှင်နယ်ကျောင်းများ မပျက်သော်လည်း နေရှင်နယ်
ကောလိပ်ကား ပျက်သွားခဲ့လေသည်။

မြန်မာ့အလင်း နှစ်သစ်ကူး အထူးစာစောင်(၁၉၃၆-ဧပြီ)
တွင် ကိုနုက အမျိုးသားတက္ကသိုလ်တည်ထောင်ရန် လိုကြောင်း

ဆောင်းပါးရေး၍ ဆော်ဩထားလေသည်။ မြေကေ ၁၃၀၀
ကျော်ပေါ်တွင် တည်ရှိသော ဗာရာဏသီ ဟိန္ဒူယူနီဘာစီတီ
အကြောင်းကို မြေကေ ၄၀၀ ပေါ်တွင် တည်ရှိသော ရှန်ကုန်
ယူနီဘာစီတီနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ဖော်ပြထား၏။

ကျွန်တော်သည် အိန္ဒိယသို့သွားပြီး အမျိုးသားတက္ကသိုလ်
များအကြောင်းကို လေ့လာလိုသည်။ ကိုနုကလည်း ပိုမိုသိလိုသဖြင့်
သူ့ကိုယ်စား လေ့လာစေလိုသည်။ ဗာရာဏသီ ဟိန္ဒူယူနီဘာစီတီ၊
အလံဂါ မှတ်စလင်ယူနီဘာစီတီ၊ ဒေလီမြို့ ဂျမိယာမိလီယာ၊
ရာဘင်ဒြာနတ်တဂိုး၏ ဆင်တိုနီကတန်စသည်ဖြင့်။

၁၉၃၆ ခုနှစ် ဧပြီလအလည်တွင် လိပ်ကနောင်မြို့၌ အိန္ဒိယ
အမျိုးသားကွန်ဂရက်ပါတီ၏ ညီလာခံကြီးကျင်းပတော့မည်။

ကိုနုနှင့်ကျွန်တော်တို့သည် မြန်မာ့အလင်းဦးတင်ထံသို့သွားကြ
လေသည်။ ကျွန်တော့်ကို မြန်မာ့အလင်းသတင်းထောက်အဖြစ်
ဖြင့် လိပ်ကနောင်ကွန်ဂရက်ပါတီညီလာခံသို့စေလွှတ်ရန် ပြောကြ
လေ၏။ ‘ခရီးသွား ဟန်လွဲ’ အမျိုးသားတက္ကသိုလ်များအကြောင်း
ကို လေ့လာခဲ့ရန် ရည်ရွယ်ချက်လည်းရှိကြောင်း ပြောပြကြ၏။
ဦးတင်က လွယ်ကူစွာပင် သဘောတူလိုက်ပါသည်။

၁၉၃၆ ခုနှစ် ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့တွင် အိန္ဒိယပြည် ကာလ
ကတ္တားမြို့သို့ ကျွန်တော် ခရီးထွက်ခဲ့ရလေသည်။

ကျွန်တော် နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်

အိန္ဒိယပြည်နှင့်မြန်မာပြည် မခွဲရသေးသော်လည်း ကျွန်တော်တို့
အဖို့ အိန္ဒိယသည် နိုင်ငံခြား နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံပင်ဖြစ်၏။ နိုင်ငံကူး

လက်မှတ်စသော ခဲရာခက်ဆစ်ကိစ္စများတော့ မလုပ်ရပါ။ ကိုယ့် ပြည်တွင်းခရီးသွားသလို ဖာဉ်လက်မှတ်ဝယ်ပြီး စီးသွားရုံသာ ဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် အိန္ဒိယပြည်ရှိ လူမျိုးများမှာ လူမျိုးကွဲများ ဖြစ်ကြ၏။ ကျွန်တော်တို့နှင့် ဘာသာအယူဝါဒလည်း မတူကြ။ ဘာသာစကား၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ထုံးစံဓလေ့စသည်များလည်း မြန်မာ နှင့် ကွဲပြားခြားနားသည်။ ထို့ထက် အိန္ဒိယသို့သွားရခြင်းသည် ပင်လယ်ရပ်ခြားခရီးဖြစ်သည်။ ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောပေါ်တွင် မြန်လျှင် ၂ ည၊ သာမန် ၃ ည အိပ်ကြရသည်။

ကျွန်တော့်အဖို့ ပင်လယ်ပြာကြီးကို ပထမဆုံး မြင်ဘူးရခြင်း နှင့် ဖြတ်ကူးရခြင်းဖြစ်၏။

ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံခြားသွားပြီးသတင်းယူရသော နိုင်ငံခြား သတင်းထောက်ဖြစ်လာရ၏။ ဒူးမတုန်သော်လည်းရင်ခတ်ခုန်ပါ သေးသည်။

ဦးတင်က စရိပ်စကအပြည့်အစုံအပြင် ကာလကတ္တားရောက် လျှင် ကင်မရာကလေးတလုံး (ဘောက်စ်ကင်မရာ) ဝယ်ရန်လည်း ပိုက်ဆံပေးလိုက်၏။ ထို့အပြင် လူမျိုးခြားတွေကြား သတင်း ထောက်လုပ်သောအခါ၊ အထူးသဖြင့် အစည်းအဝေးကြီးများ တက်သောအခါ ခေါင်းပေါင်းပေါင်းပါဟု မှာကြားပြီး ခေါင်း ပေါင်းတလုံးကိုလည်း ဝယ်ပေးလိုက်၏။ (ထိုစဉ်က အောက်ကခြင်း ခံ၍ ပုံသေလုပ်ထားသော ခေါင်းပေါင်းများပေါ်နေပါပြီ)

ကိုချစ်မောင် (ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်) က မြန်မာအလင်း ၏ သတင်းထောက်ဖြစ်ကြောင်း မြန်မာ့အလင်းကို ကိုယ်စားပြု နိုင်ကြောင်း အင်္ဂလိပ်လိုလက်နှိပ်စက်ရိုက်၍ စာ ပေး လိုက် လေ

သည်။ Visiting Card ခေါ် မိတ်ဆက်ကပ်ပြားများကိုလည်း ပုံနှိပ် ၍ပေးလိုက်လေ၏။

ကိုနုကတော့ အိန္ဒိယရောက်လျှင် ရတနာ ၃ ပါးနှင့် ဆရာမိဘ ဂုဏ်တို့ကို နှလုံးသွင်းပြီး ပုတီးစိပ်ရမည်။ အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓဂါယာ သို့ရောက်သောအခါ အဓိဋ္ဌါန်ပြု၍ ပု တီး စိပ် ရ မည် စ သည် ဖြင့် ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သော မှာကြားချက်များပြုကာ ပုတီးတ ကုံးလက်ဆောင်ပေးလိုက်လေသည်။

ဒီးဒုတ်ဦးဘချို၏ဇနီး ဒေါ်လှမေက ငပိကျော်၊ ငခြောက် ကျော် စသည်များ တော်တော်များများ ကျော် ပေး လိုက် လေ သည်။ မသိုးထမင်း မသိုးဟင်းသဘော ဖြစ်ခဲ့လေ၏။

မှောက်နေဆဲဖြစ်သော သပိတ်ကြီးကို လွမ်းလျက်နှင့် မျက်နှာ လှဲ့ခဲ့ရလေသည်။ ကျန်ရစ်ခဲ့သောရဲဘော်များ သပိတ်အရေးတော် ပိုကို အောင်မြင်စွာ ဆင်နွှဲကြလိမ့်မည်ဟု မြော်လင့်ရပေသည်။

သင်္ဘောပေါ်တွင် မြန်မာခရီးသွားဖေ ဟု ဟောသော သာပါခဲ လေ၏။ ကျန်ခရီးသွားများမှာ ကုလားများဖြစ်သည်။ အထက်တန်း အခန်းနှင့် ခရီးသွားသူများကား များသောအားဖြင့် ဥရောပ တိုက်သားများဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယအမျိုးသား အနည်းအကျဉ်းပါ ခို့ပါ၏။

ကျွန်တော်တို့ စီးရသောအတန်းကို ယူရိုပီယံဒက် (European Deck ဥရောပကုန်းပတ်)ဟုခေါ်သည်။ သင်္ဘောဝမ်းပိုက်အပြင်မှာ ခိုပြီး ကုန်းပတ်၏အခြားနေရာများထက်မြင့်သည်။ အထက်ထပ် အဖုံးဟုခေါ်နိုင်သည်။ ရိုးရိုးကုန်းပတ်ခရီးသည်များမှာ သင်္ဘော ဝမ်းပိုက်ထဲမှာသော်၎င်း ကုန်းပတ်၏အခြားနိမ့်သော နေရာများ

မှာသော်ရင်း စီးကြရသည်။ ကုန်းပတ်ကြီးတခုလုံးကိုကား ရွက်ထည်မိုးပေးထား၏။ ဥရောပကုန်းပတ် သို့မဟုတ် မြင့်သောနေရာမှာ စီးနင်းလိုက်ပါရခြင်းကြောင့် သင်္ဘောခ အနည်းငယ်ပိုပေးရသည်။ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းရှိပြီး ချောင်ချောင်ချိချိစီးရ၏။

ကျွန်တော်နှင့်အတူ လိုက်ပါလာသော တဦး တည်း သော မြန်မာခရီးသွားဖေဖါမှာ ဦးဝိမလဗုဒ္ဓိဟုခေါ်သော မြန်မာတုန်းတော်ကြီးတပါးဖြစ်လေသည်။ ကျောင်းသားများ သပိတ်ကိစ္စနှင့် သရက်မြို့သို့ရောက်တုန်းက ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ရသည်။ အမှန်မှာထိုတုန်းကြီး၏ကျောင်းတွင်တည်းခိုပြီး လှူဆော်စည်းရုံးရေးလုပ်ခဲ့ရ၏။

ဦးဝိမလဗုဒ္ဓိသည် ဂျီစီဘီအေခေတ်က ဝံသာနုတုန်းကြီးတော်တပါးဖြစ်ခဲ့သည်။ ဂန္ဓီဝါဒကိုနှစ်သက်စွဲလမ်းပြီး အိန္ဒိယအမျိုးသားကုန်ဂရက်နှင့် တို့ဗမာအစည်းအရုံးတို့ကို လိုလားလေသည်။ ယခုလပ်ကနောင်မြို့တွင် ကျင်းပဆဲဖြစ်သော ကုန်ဂရက်ညီလာခံသို့ လေ့လာသူအဖြစ်ဖြင့် တက်ရောက်ရန် အိန္ဒိယသို့သွားခြင်းဖြစ်လေသည်။ ဦးဝိမလဗုဒ္ဓိသည် အင်္ဂလိပ်စာတတ်၏။

ကျွန်တော်သွားနေသောခရီးသည် ကျွန်တော့ကို စာရေးရန် လှူဆော်နေ၏။ ပင်လယ်ရပ်ခြားတိုင်းတပါးသို့ သွားရသောခရီးပင်လယ်ပြာကြီး၊ သင်္ဘောကြီး၊ မြို့ကြီးပြုကြီး၊ အတွေ့အကြုံသစ်များ၊ အမျိုးသားကုန်ဂရက် ညီလာခံကြီး၊ ပန်ဒစ်ဂျင် ဟလာနေရူး၊ မဟတ္တမဂန္ဓီ၊

သင်္ဘောပေါ်မှာပင် ခရီးသွားဆောင်းပါး စရေးနေမိလေပြီ။ ထိုစဉ်က ပန်ဒစ် ဂျင် ဟလာနေရူးသည် “ချစ်သမီးသို့” ဟုခေါ်ပြီး ဆောင်းပါးများနှင့် စာအုပ်များ ရေးနေလေရာ၊ ကျွန်

တော်တို့လူငယ်များသည် ထိုအာလာပနပုဒ်ကိုများစွာနှစ်သက်ကြသည်။ ထိုသို့ခေါ်ပြီး ထိုသို့ရေးရန်အားကျနေကြသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ကား ကိုယ်တိုင်က အသက် နှစ်ဆယ်ကျော်အရွယ်၊ သမီးမရှိသေးသောအရွယ်၊ လူပျိုလူရွယ် သို့သော် ချစ်သော စာယောက်၊ ယောက်ကိုခေါ်ရမည်။

ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော့မှာ ရိုးစားရှိနေပြီ။ ရိုးစားဦးဟု တကယ်ခေါ်ထိုက်သူဖြစ်၏။ သို့သော် အိန္ဒိယပြည်သို့ သွားခါနီးတွင် မွန်မြတ်လှပါသည်ဆိုသော စွန့်လွှတ်ခြင်းကြီး ပြုထားခဲ့၏။ ထိုင်းရေးပြည်ရေးကိုစွန့်အဝေးကြီး၊ ဟိုးအဝေးကြီး ပင်လယ်ရပ်ခြားသို့ခရီးသွားရမည်။ “တိုင်းရေးပြည်ရေး ပေါက်နှင့်ကျေး” ရှေ့ဘာဖြစ်မည်မသိ။ ထို့ကြောင့် မောင်နှင့်မယ်တို့ရဲ့ ချစ်ခြင်းကို အခန်းရပ်နားထားကြဦးစို့ရဲ့။ သို့ကလိပင် ဟိတ်ကြီးဟန်ကြီးနှင့် သူကလေးထံစာရေးလိုက်သည်။ သူကလေးကလည်း တိုင်းရေးပြည်ရေးဆိုတော့ ချစ်ခြင်းကိုတခန်းရပ်နားရန်သဘောတူသည်ဟု ဆိုပါ၏။ ကျွန်တော်ကဟီးရိုး (Hero) လုပ်ပြသလို၊ သူကလေးကလည်းဟီးရိုးယင်း (Heroine) လုပ်ပြရွာပါ၏။ သို့သော် သူကလေးကလမ်းတွင်ဖတ်ရန်ဟုပေးလိုက်သော မဂ္ဂဇင်းတစောင်ကြားတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကလေးနှင့် စာကလေးတကြောင်း ပါလာ၏။ “အော်အရွယ်နှင့်သောကမမျှပါကသား” ဟဲ့။

ယခု ကျွန်တော်သည် ထိုစဉ်က သိန်းဖေဆိုသော သတ္တဝါကလေးကို သမ္မာရပရိစ္ဆေဒလုပ်ကြည့်၏။ တကယ်ပင် “တိုင်းရေးပြည်ရေး ပေါက်နှင့်ကျေး” မို့ မောင်နှင့်မယ်ချစ်ခြင်းကို တစခန်းရပ်နားခြင်းဖြစ်သလား။ သတ္တဝါမိန်းကလေးများအပေါ် ဖောရုံသို့ပြား အချစ်ကစားချင်ချစ်ဖြစ်သလား။

သူကလေးနှင့်ကျွန်တော်တို့၏ချစ်ခြင်းကို အစကတည်းက ထိသိခဲ့သည်။ အားပေးအားမြှောက်အထိုက်အလျောက်(လူတွေရဲ့လည်းလုပ်ခဲ့သည်။ အခြားမိန်းကလေးများအပေါ် အာရုံထွေပြားအချစ်ကစားလိုသော အမူအရာဟန်ပန်တွေကို ကျွန်တော့်ထံ၌ ကြုံတွေ့မြင်ရလျှင် ကျွန်တော့်ကိုရှုံ့ချသည်။ “အဲဒါတွေဟာ အချစ်စစ်မဟုတ်ဘူး။ (Infatuations) အလွဲတပ် မက်ခြင်းများကြတယ်” ဟုဆိုခဲ့လေသည်။ အချစ်စစ်အချစ်မှန်(True Love) ခေါ်ခေါ်၊ အလွဲတပ်မက်ခြင်း(Infatuations) ခေါ်ခေါ်၊ ထိုအခါ၌ ကျွန်တော့်တွင် အခြားရင်းနှီးသောမိန်းကလေးမိတ်ဆွေများရှိလေပြီ။ ကိုယ့်ထက်အနည်းငယ်ကြီးသူ၊ ကိုယ်နှင့်ရွယ်တူသူ၊ ကိုယ်ထက်ငယ်သူ။ ပညာတတ်သူတွေ၊ မျိုးချစ်စိတ်ရှိသူတွေ၊ ဘဝခံပေးပြုချင်ဆောင်ရွက်ပေးသူတွေ၊ ကျွန်တော်၏စာပေနှင့်ကျွန်တော်၏ အများအကျိုးဆောင် လုပ်ရပ်များကို ကြည်ညိုလေးစားနေသူတွေ၊ ပိုးပန်းစရာတွေကအများသား။

အခြေအနေကပေးလေတော့၊ သိန်းဝေဆိုသော သတ္တဝါအလေးသည် အချစ်နှင့်ပတ်သက်သော သဘောတရားသစ်တရပ်ကို ထူထောင်လိုက်လေသည်။ အချစ်ဆိုတာ ရွေးချယ်ရေးတရား၊ ငယ်ယောက်တည်းအပေါ် စွဲမြဲမှုမလို၊ ရင်းနှီးသော မိန်းကလေးသူငယ်ချင်းတွေများများထားပြီး သဘောချင်းအတိုက်ဆိုင်ဆုံးကို ရွေးချယ်မည် စသည်ဖြင့်။

ယခုမှ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဆန်းစစ်ကြည့်ခြင်းပါ။ ထိုစဉ်က သိန်းဝေဆိုသော သတ္တဝါကလေးသည် “တိုင်းရေးပြည်ရေး ပေါက်နှင့်ကောက် ဆိုသောစကား၊ “တိုင်းပြည်အတွက် အချစ်ကိုစွန့်လွှတ်သည်” ဆိုသောကြွေးကြော်သံတို့ကို အကာအကွယ်ယူပြီး အခြားမိန်းကလေးများ

အပေါ် အာရုံထွေပြားအချစ်ကစားနိုင်ရန် လွတ်လပ်ခွင့်ယူလိုက်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဂျုံဝါဟလာနေရူးက “ချစ်သမီးသို့” ဟူသော အာလာပနပုဒ်ဖြင့် စာရေးသည်ကို အားကျကာ ကျွန်တော်သည် “မမသို့” သို့မဟုတ် “အမကြီးသို့” ဟုခေါ်ကာ ခရီးသွားဆောင်းပါးများကို ရေးမည်လော။ ကိုယ့်ထက်ကြီးသူကို ချိန်ရန်မှာ နယ်ကျဉ်းသည်။

ကိုယ်နှင့်ရွယ်တူကိုချိန်၍ “ချစ်သူသို့” ဟုခေါ်ကာရေးရမည်မှာလည်း ထိုအချိန်တွင် ဘယ်သူနှင့်မျှ သမီးရိုးစားဘဝမှာ မရှိတော့။ ထို့ပြင်ထိုသို့ခေါ်လျှင် ကလက်တက်တက်လည်းနိုင်မည်။ စာရေးဆရာသိက္ခာလည်းကျမည်။ “ချစ်ညီမကလေးသို့” ဟုခေါ်လိုက်လျှင် နယ်ကျယ်သည်။ ချိန်သူကိုလည်းမိနိုင်သည်။ မချိန်သူနှင့်လည်းညီနိုင်သည်။ စာဖတ်ပရိသတ် အများအပြား လက်ခံနိုင်သော အာလာပနပုဒ်လည်းဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာ၏ သိက္ခာကိုလည်းမထိခိုက်။

ထို့ကြောင့် “ချစ်ညီမကလေးသို့” ဟုခေါ်ကာ ခရီးသွားဆောင်းပါးများရေးခဲ့ပါသည်။ ဤကား ကျွန်တော် ပထမဆုံးသော ခရီးသွားစာပေဖြစ်သတည်း။

ခရီးသွားစာပေသည် ကျွန်တော်အများအပြားရေးသားသော စာပေအမျိုးအစားဖြစ်သဖြင့် နောင်အခွင့်သင့်လျှင် ခရီးသွားစာပေ ပြဿနာများကို ဆွေးနွေးပါမည်။

ကျွန်တော်သည် သတင်းထောက်အဖြစ်ဖြင့် ခရီးထွက်ခဲ့ရာ၊ သတင်းထောက်ကိစ္စကိုဆက်ပါဦးမည်။

ကာလကတ္တားမြို့သို့ရောက်သောအခါ မြင်းရထား(ရထားလုံး) ဖမ်းငှားပြီး အိမ်လမ်း၊ ၁၀, အေ သို့သွားရလေသည်။ ဦးချီစာ

ရီခေတ်ရခိုင်သူဌေးကြီးက မှတည်လူဒါန်းထားသော ဗုဒ္ဓဘာသာ
 ခရစ်ဆာလာ (ဗုဒ္ဓဓမ္မသာလာ) တည်ရှိ၏။ အပေါ်ဆုံးထပ်တွင် ဗုဒ္ဓ
 ဘာသာ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးများ သတင်းသုံး နေထိုင်ကြပြီး
 အလည်ထပ်မှာ မြန်မာပြည်မှတုန်းပူးများတည်းခိုကြ၏။ အောက်
 ဆုံးထပ်ကို ကုလားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များအား ငှားထား၏။
 ထိုငှားခဖြင့် ဓမ္မသာလာထိန်းသိမ်းမှုကုန်ကျစရိတ်ကိုခံရလေသည်။
 အမြဲသတင်းသုံးနေထိုင်ကြသော ဘုန်းတော်ကြီးများသည် ဘုရား
 ပူးများကို လိုက်ပို့ သည့်အခါ ပို့ ရပြီး ကျန်အချိန်များ၌ အင်္ဂလိပ်
 စာလေ့လာ သင်ကြားကြရသည်။ ကျောင်းထိုင် ဆရာတော်ကြီး
 ကား အင်္ဂလိပ်စာမသင်ပါ။ အချို့ ဘုန်းတော်ကြီးများသည် ဓမ္မ
 သာလာမှာ အမြဲနေရင်း လူဝတ်လဲလျှင်အသုံးဝင်မည့် အစာထု
 ပညာရှာမှီးကြ၏။ အမြဲနေသည်ဆိုသော်လည်း သိပ်အကြာကြီး
 ကားနေခွင့်မရ။ နှစ်ရှည်လများအခြေတကျ နေထိုင်မည်ဆိုသော်
 အပြင်ထွက်အိမ်ဇေးပြီး နေထိုင်သိတင်းသုံးကြရလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ဓမ္မသာလာမှာ ၂ ရက်မျှတည်းခိုပြီး လယ်
 ကနောင်မြို့သို့သွားကြလေသည်။ ဦးဝိမလဗုဒ္ဓိနှင့်ကျွန်တော်၊
 အိန္ဒိယပြည်မီးရထားများတွင် အောက်တန်းနှင့် အထက်တန်း
 များကြား၌ (တတိယတန်းနှင့် ပထမ ဒုတိယတန်းများကြား၌)
 ကြားတန်း (Intermediate Class) ရှိ၏။ အထက်တန်းများလို
 ခုံပြော့မဟုတ်၊ တတိယတန်းလို ခုံမှာဖြစ်၏။ သို့သော် တတိ
 တန်းလို အသက်ရှူမကျပ်၊ ခြေလက်ဆန့်စရာ နေရာမရှိ မဟုတ်။
 ကျွန်တော်တို့သည် ကြားတန်းမှ ခရီးသွားကြလေသည်။

လယ်ကနောင်မြို့သည် ကျွန်ုပ်တို့သည် နှစ်ပတ်လည်ညီလာခံများ
 ကားနေလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် နှစ်ပတ်လည်ညီလာခံများ

ကျင်းပသောအခါ “မြို့သစ်” တည်၍ကျင်းပသော အစဉ်အလာ
 ခိုလေသည်။ အစည်းအဝေးခန်းမဆောင်ကိုယ်စားလှယ်များ တည်း
 ခိုဆောင်၊ ဧည့်သည်များတည်းခိုဆောင်၊ ပြခန်းဆောင်စသည်ဖြင့်
 ဧည့်အဆောင်ဆောင်ထိုးထားသော “မြို့သစ်” ဖြစ်သည်။ လူထု
 အစည်းအဝေးအတွက် ကွင်းကြီးလည်းရှိရသေး၏။ “မြို့သစ်” ကို
 တွယ်လွန်သွားသော ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏အမည်ဖြင့် ခေါ်
 လေ့ရှိ၏။ ထိုနှစ်ကအမည်မှာ “မေဂါတီလာလ်နာဂါးရီ” ဖြစ်သည်
 ဟု ကျွန်တော်ထင်ပါသည်။ ဂျ.ဝါဟလာနေရှူး၏ ဘခင်၏အမည်
 မှာ မေဂါတီလာနေရှူးဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ဧည့်သည်များတည်းခိုရန်မဏ္ဍပ်၌ နေရာရ
 ကြလေ၏။

ကျွန်တော်သည် ကွန်ဂရက်ညီလာခံကျင်းပရေးရုံး ပြန်ကြား
 ရေးဌာန၌ သတင်းထောက်အဖြစ် မှတ်ပုံတင်ရလေသည်။ ရှားရှား
 ဝါးဝါး မြန်မာသတင်းထောက်တယောက်လာတက်သဖြင့် အိန္ဒိယ
 ခိတ်ဆွေများသည် များစွာဝမ်းသာအားရဖြစ်ကာ အစစအရာရာ
 အဆင်ပြေအောင် ကူညီကြပါ၏။

ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်အနေနှင့် ပထမဆုံး
 သော ကြေးနန်းသတင်းများကိုပို့ နေလေပြီ။ ကျွန်တော်က ပိုက်ဆံ
 နည်းရတဲ့ မြန်မာ့အလင်းကဏ္ဍေးယူသော ကြေးနန်းများကို ရိုက်ရ
 ခြင်းဖြစ်၏။

ထိုညီလာခံတွင် ပန်ဒစ်ဂျ.ဝါဟလာနေရှူးသည် ကွန်ဂရက်
 ဝါတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဒုတိယအကြိမ် ရွေးကောက်တင်မြောက်ခံရ
 လေသည်။ ပထမအကြိမ် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ခဲ့သည်မှာ လာဟိုမြို့၌ ၁၉၂၉

ခုနစ်ကဖြစ်ပြီး အိန္ဒိယပြည်သည် လုံးဝလွတ်လပ်ရေး (Complete Independence) ရရမည်ဟုကြေငြာခဲ့လေသည်။ ယခုလပ်ကနောင် ညီလာခံ၌ ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယအကြိမ်ဖြစ်သောအခါ လွတ်လပ်သော အိန္ဒိယပြည်တွင် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်တည်ထောင်ရမည်ဟု ကြေညာခဲ့လေသည်။

အသက်က ၂၂ နှစ်၊ လူကသေးသေးသွယ်သွယ်နှင့် နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်ကြီးဖြစ်သော ကျွန်တော်သည် အစည်းအဝေးများတွင် (ဦးတင်မှာကြားလိုက်သည့်အတိုင်း ခေါင်းပေါင်းပေါင်းပြီး) ခေါင်းပေါင်းစတုလူနှင့် တက်ခဲ့လေ၏။

ဦးဝိမလဗုဒ္ဓိကား လေ့လာသူအဖြစ်ဖြင့်တက်ရ၏။

ရုပ်ပုံလွှာအကြမ်းရေးသူ

ကျွန်တော်သည် အခြားသတင်းထောက်များနည်းတူ ကွန်ဂရက် ညီလာခံ သတင်းများကို ရေးသားပေးပို့ရုံမက မြန်မာသတင်းထောက်အနေဖြင့် အထူးအခွင့်အရေးရကာ ခေါင်းဆောင်ကြီးအချို့နှင့်တွေ့ပြီး အထူးသတင်းဆောင်းပါးများ ရေးပို့နိုင်ခဲ့၏။

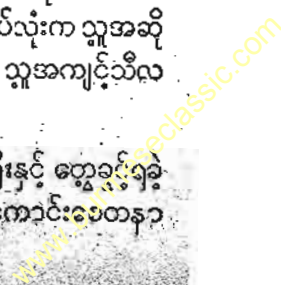
လပ်ကနောင်ညီလာခံအချိန်တွင် ကွန်ဂရက် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင်အချို့နှင့်တွေ့ရ၏။ ကွန်ဂရက်ဆိုရှယ်လစ်ပါတီသည် အမျိုးသား ကွန်ဂရက်အဝန်းအဝိုင်းတွင်းတွင် ဆိုရှယ်လစ်အစည်းအရုံးများကိုစုစည်းထားသောပါတီဖြစ်၏။ မြေအောက်ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ပါတီဝင်အချို့သည် ဆိုရှယ်လစ် ဒီမိုကရက်များနှင့်အတူ ဥပဒေတွင်းဖြစ်သော ယင်းကွန်ဂရက် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီတွင် ဝင်ရောက်လှုပ်ရှားနေသည်ဟု သိရလေသည်။ သို့သော်သူတို့သည်

တယောက်ယောက်နှင့် ကျွန်တော်တွေ့ခဲ့ရသည်ဟု မမှတ်မိပါ။ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက် ခေါင်းဆောင်များဖြစ်သော အထောက်အပံ့၊ ဂျိမ်းပရာကပ်ရှ် နဂိန်စသူတို့နှင့် တွေ့ခဲ့ရသည်ကိုသာ မှတ်မိပါ၏။

ပြည်နယ်များမှလာပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံ လုံး ဆိုင်ရာ ထိပ်ပိုင်း ခေါင်းဆောင်များစာရင်းဝင်နေသော ရှုရီရာဂျာဂိုပလာချာရီယားနှင့် ပန်ဒစ်ပန်တီစသူတို့ကိုလည်းတွေ့ရ၏။ (နောင်သော်ရှုရီရာဂျာဂိုပလာချာရီယားသည် အင်္ဂလိပ်ဘုရင်ခံချုပ် မေါင့် ဘက် တင် ထံမှ အာဏာလွှဲပြောင်းယူရသော အိန္ဒိယအမျိုးသား ဘုရင်ခံချုပ်ဖြစ်သွားပြီး၊ ပန်ဒစ်ပန်တီမှာ ယူပီပြည်နယ်၏ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်သွားခဲ့လေသည်။)

မဟတ္တမဂန္ဒီကြီးသည် ညီလာခံမြို့မှာ မတည်းခို၊ ညီလာခံကို ယည်း မတက်၊ သူသည် ကွန်ဂရက်ဥက္ကဋ္ဌလည်းမဟုတ်၊ အလုပ်အမှုဆောင်လည်းမဟုတ်၊ ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်လည်းမဟုတ်၊ နှစ်စဉ်ကြေး တမတ်ပေးရသော သာမန်အဖွဲ့ဝင်တဦး အဖြစ်ဖြင့်သာ နေနေလေသည်။ ညီလာခံမတက်သော်လည်း ညီလာခံအနီးနီးကျင်သို့လာနေ၏။ လပ်ကနောင်မြို့ထဲတွင် သီးခြားနိုင်လှသော တိုက်ပုကလေးတလုံးမှာ တည်းခိုနေ၏။ သာမန်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ဖြင့်သာ နေနေသော်လည်း ကွန်ဂရက်ထိပ်ပိုင်း ခေါင်းဆောင်များက သူ့ဩဝါဒကိုခံယူကြ၏။ လူထုထုရပ်လုံးက သူ့အဆိုအမိန့်များကို လေးစားကြ၏။ တပြည်လုံးသည် သူ့အကျင့်သီလကို ကြည်ညိုကြ၏။

ကျွန်တော်သည် ထိုမျှထူးခြားသောပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှင့် တွေ့ဆုံရခဲ့သေးသည်။ သူ့ကိုတွေ့ရပြီး ကျွန်တော့မှာ စိတ်ကောင်းစေတနာ

တွေ ပေါ်လာခဲ့သည်။ ထိုစေတနာကြောင့် ဆောင်းပါးတပုဒ် ရေးခဲ့လေသည်။ ပန်းချီဆရာတယောက်က လူတယောက်ရှေ့မှာ ခဏထိုင်ပြီး ပုံတူအကြမ်းအသော့ရေးဆွဲသည့်နည်းဖြင့် ရေးထားသော စာပေရုပ်ပုံလွှာအကြမ်းဖြစ်၏။

ပန်ဒစ်ဂျဝါဟလာနေရှူးကိုတွေ့ခွင့်တောင်းရာ၊ ညီလာခံအပြီး တွင် အာလာဟာဘတ်မှာ တွေ့နိုင်မည်ဟု ဆိုလေသည်။ အာလာဟာဘတ်မှာ ပန်ဒစ်ဂျဝါဟလာနေရှူး အမြဲနေထိုင်ရာမြို့ဖြစ်ရုံမက အမျိုးသားကွန်ဂရက်ဌာနချုပ်ရုံး တည်ရာဒေသလည်း ဖြစ်လေသည်။

ညီလာခံပြီးသောအခါ ဦးဝိမလဗုဒ္ဓ နှင့်ကျွန်တော် လမ်းခွဲကြလေသည်။ သူကဗာရာဏသီ၊ ဗုဒ္ဓဂါယာ စသောအရပ်များသို့ သွားပြီး၊ ကျွန်တော်က အာလာဟာဘတ်၊ ဒေလီ စသောအရပ်များသို့သွားလေ၏။

အသက် ၂၂ နှစ်အရွယ်တွင် နိုင်ငံခြား၌ တယောက်ထဲ ခရီးသွားရခြင်း ဖြစ်လေရာ၊ အနည်းငယ်တော့ အားငယ်သွားသည်ကိုယ်က ကုလားစကားမတတ်၊ သို့သော် လူအများက အင်္ဂလိပ်စကားပြောတတ်ကြလို့ တော်ပါသေး၏။ ထို့ပြင် မရောက်မပေါက်ဖူးသောဒေသများသို့သွားခြင်းဖြစ်သော်လည်း၊ အဆက်အသွယ်တွေကရှိနေလို့ တော်ပါသေး၏။

တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂခေါင်းဆောင် မစ္စတာရာရှစ်၏အကို မစ္စတာအလီ ဆိုသူတယောက် အာလာဟာဘတ်မှာရှိနေသည်။ သူသည် အင်္ဂလိပ်နိယာတယောက် ဖြစ်သည်။ (အကိုအကြီးဆုံး သံအမတ်ဟောင်း ဒေါက်တာရော့စ် ထက်အငယ်ဖြစ်သည်)၊ မစ္စတာရာရှစ်က ကျွန်တော့်ကို မစ္စတာအလီနှင့် ဆက်ပေးလိုက်လေသည်။

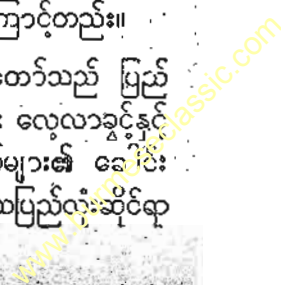
ကျွန်တော်သည် မစ္စတာအလီတို့၏အိမ်တွင်တည်းခိုပြီး ပန်ဒစ်ဂျဝါဟလာနေရှူးထံသို့ သွားတွေ့ရလေသည်။

ဂျဝါဟလာနေရှူး၏ဘဝင် မော်တီလာနေရှူးသည် ခန်းနားကြီးကျယ်လှသော အနန်ဘဝန် (Anand Bhawan) ဆိုသည့် အဆောင်ဆောင်အခန်းခန်းနှင့် အိမ်ကြီးကို ဆောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ထိုအဆောက်အဦကြီးကို အမျိုးသားကွန်ဂရက်သို့ လှူခဲ့လေသည်။ ကွန်ဂရက်ဌာနချုပ်ရုံးကို ထိုအဆောက်အဦမှာ ထား၏။ အဆောင်တဆောင်တွင်ကာ၊ ဂျဝါဟလာ နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ ကျွန်တော်သည် ဂျဝါဟလာနေရှူးအား အနန်ဘဝန် အခန်းတခန်းမှာ တွေ့ခဲ့ရခြင်းဖြစ်လေ၏။

အာလာဟာဘတ်မှာ ကိစ္စပြီးသောအခါ ကျွန်တော်သည် ဒေလီသို့ ခရီးဆက်ခဲ့လေသည်။ ဒေလီမြို့မှာ ပြည်ထောင်စု လွတ်တော် အစည်းအဝေးတက်နေသော မြန်မာပြည်နယ်မှ ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာသိန်းမောင် ရှိလေသည်။

ကျွန်တော်သည် ဒေါက်တာသိန်းမောင်ထံမှာ တည်းခိုရ၏။ ဒေါက်တာသိန်းမောင်က ကျွန်တော့်ကို မြန်မာအချင်းချင်း ယှဉ်ပင်း ကူညီသင့် ကူညီထိုက်သည်ထက် ပို၍ ကူညီခဲ့ လေသည်။ ဒေါက်တာသိန်းမောင်ကိုယ်တိုင်က နယူးဘားမားသတင်းစာကို ဦးစီးခဲ့သော သတင်းစာဆရာလည်း ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဒေါက်တာသိန်းမောင် အကူအညီဖြင့် ကျွန်တော်သည် ပြည်ထောင်စု လွတ်တော်အစည်းအဝေးကို တက်ပြီး လေ့လာခွင့်နှင့် သတင်းပို့ခွင့်ရသည်။ ကွန်ဂရက်ပါတီမှ အမတ်များ၏ ခေါင်းဆောင် မစ္စတာဘူလ်ဘိုင်ဒေဆိုင်နှင့်ဌင်း၊ အိန္ဒိယပြည်လုံးဆိုင်ရာ

အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးနှင့် အစဉ်အလာကြီးသော အလုပ်သမားခေါင်းဆောင် တဦးဖြစ်သူ မစ္စတာဂျီနီနှင့်၎င်း တွေ့ဆုံခဲ့ရလေသည်။ ထိုသို့တွေ့ဆုံပြီးနောက် သတင်းဆောင်းပါးများ ရေးသားပေးပို့ခဲ့ပေ၏။

ထိုစဉ်က သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာအဖြစ်ဖြင့် ကျွန်တော်ရေးခဲ့သော ရုပ်ပုံလွှာ ပုံကြမ်းများအနက် နမူနာ အဖြစ်ဖြင့် မဟတ္တမဂန္ဓီ၏ ရုပ်ပုံလွှာပုံကြမ်းကို ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ဂန္ဓီနှင့် တွေ့စဉ်က

ရေးသူ-မောင်သိန်းစေ

မဟတ္တမဂန္ဓီ၊ မဏ္ဍိရကျပ်၊ ဟလာနေရှူး၊ မစ္စတာဂျီနီ စသော ခေါင်းဆောင်ကြီးများနှင့် တွေ့ဆုံပြီးနောက် ဆောင်းပါးများ ရေးသားထားရာ၊ ဆောင်းပါးများထူးဆန်းစွာပျောက်ဆုံးလျက် ရှိလေသည်။ ကျွန်တော့်တွင်လည်း လက်ခံမရှိ၊ မေးခဲ့မြန်းခဲ့သော စကားများကို မှတ်ထားသော စာရွက်စာတန်းများ ကိုလည်း ဖျောက်ဖျက်ပစ်မိလေပြီ။ ထို့ကြောင့် ယခုတစ်ခု ပြန်ရေးသားရာ၌ တွေ့ဆုံပြီးစကရေးသားသည်မျှ သေချာစေ့စပ်မည်ဟု အာမခံနိုင်ပါ။ ကျွန်တော့်မှတ်သားဉာဏ်သည်သာ ဝတ္တရားကြောင့် ပါစေတော့ဟု ဆုတောင်းပါ၏။

(သိန်းစေ)

ဩဂုတ်လ၊ ၁၉၃၆-ခုနှစ်

(၁)

အချို့သောသူတို့သည် မဟတ္တမဂန္ဓီကို အိန္ဒိယပြည်၏ တုဘက်ကင်းသော ခေါင်းဆောင်ကြီးဟု ယူဆကြလေပြီ။ အချို့သောသူတို့သည် မဟတ္တမဂန္ဓီကို ကမ္ဘာတွင်အကြီးဆုံးသော သီလရှိသည့်ပုဂ္ဂိုလ် ဟုခေါ်ဆိုကြလေပြီ။ အချို့ကား မဟတ္တမဂန္ဓီသည် အရဟတ္တပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဟုအသိအမှတ်ပြုကြလေပြီ။ အချို့ကလည်း ဒုတိယခရစ်တော် ဟုပြောကြလေပြီ။

(၂)

“လူတွေက အလွန်ပြောကြတာထင်ပါရဲ့၊ အထူပုတ္တိဆရာဆိုတာတွေကလဲ အမှန်ရေးခဲ့သားတဲ့၊ ဟုတ်တာထက် ပိုရေးတာများတာတဲ့၊ ကဲလေ ဟုတ်မဟုတ်ကြည့်သေးတာပေါ့” ဟူသော စိတ်ထားဖြင့် ကျွန်တော်သည် လုပ်ကနောင်မြို့ ဂန္ဓီကြီး တည်းခိုနေသောအိမ်သို့ မြင်းရထားဖြင့် သွားခဲ့ပါသည်။ မြင်းခွါသံ၊ မြင်းရထားသမား၏ တောက်တောက်တောက် အော်သံတို့သည် တဖြည်းဖြည်းတိတ်သွားမှ လမ်းဘေးသို့ ကြည့်လိုက်မိပါသည်။

လမ်း၏ဟိုဘက်ဘေး၊ သည်ဘက်ဘေး၌ များစွာသော မော်တော်ကား မြင်းရထားများစီတန်းကာ ကျွန်တော့်အားနှုတ်ဆက်လျက်ရှိကြ၏။ “ဂါဒင်ပါတီလုပ်နေတဲ့အိမ်လေလား” ဟုတေးနေခိုက် အတူပါလာသူ ဦးဝိမလပုဗ္ဗိက “ရောက်ပြီဟေ့၊ ဂန္ဓီကြီးအိမ်” ဟု ပြောတော့မှ အံ့အားသင့်သွားတော့၏။

ဘာကြောင့်လောကကားတွေ ရထားတွေများရသလဲ၊ ဘာကြောင့် ညောင်ညောင်တွေများရသလဲ၊ ငြော-သည့်လိုဆိုကို ဤအချိန်ကား ဂန္ဓိကြီးဘုရားရှိခိုးချိန်၊ မြို့ပေါ်ရှိလူများသည် ဂန္ဓိနှင့် အတူတူ ဘုရားရှိခိုးရန်လာကြခြင်းဖြစ်လေသည်။ ထိုအခါ မိုးညှင်းဆရာတော် စိပ်သည်ဆိုသောပုထိုးကို အားရှိပါးရှိ စိပ်သူကိုသွားအမှတ်ရမိလေသည်။ ဂန္ဓိကြီးနှင့်ဘုရားအတူတူ ရှိခိုးသည်ဆိုသောအခါ အခွင့်ကား တသက်မှတစ်ကြိမ် ဖြစ်လာရုံ၏။

အိမ်ဝင်းအတွင်းသို့ ဝင်မည်ဟု လုပ်သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့က ကုလားရဲ-အဘွဲ့ဝင်တို့က မဝင်ရသေးဟု တားထားလေသည်။ ကျွန်တော်က “မင်းတို့ရဲ့ဆိုတဲ့ သတ္တဝါတွေဟာ နေရာတကာလှပပေါ့ပါးကလား” ဟု ဝေါက်လိုက်ပါသည်။ မြန်မာစကား နားမလည်သော ကုလားရဲတို့သည် ကျွန်တော့်အား တားမြဲထားလေသည်။ ဘုရားရှိခိုးပြီးမှ ဝင်ခွင့်ပေးလေသည်။ ကြီးမားသော ဘုရားဖူးဝင်လူထုသည် တော်တော်ဖြင့်လူစုမကွဲ၊ အိမ်ဝင်းတွင် ရှုတ်ရှုတ်ခတ်ခတ် နေလေသည်။

(၃)

ကျွန်တော်တို့ကား မဟတ္ထမဂန္ဓိကြီးနှင့် နီးသည်ထက် နီးလာလေပြီ။

အိမ်ရှေ့ဆင်ဝင်ကလေး၌ မတ်တပ်ရပ်၍ မြော်ကြည့်နေကြ၏။ ဝါးတရိုက်လောက်တွင် ဂန္ဓိကြီး၏အခန်းရှိသည်။ ဂန္ဓိကြီးအခန်း

အဝင်ဝတံခါးကို ဒုတ်ခနောင်းကန့်လန့်ကာဖြင့်ကာထား၏။ ဒုတ်ခနောင်းကြားများမှ အခန်းတွင်းသို့မထင်မရှားမြင်နိုင်၏။

အခန်းတွင်း၌ ကတုံးပြောင်ပြောင် အင်္ကျီမပါသော လူတယောက်သည် ထိုင်ရင်းလက်မြောက်လက်ချ လုပ်နေသည်ကိုမြင်ရလေ၏။ ဒီလူကြီးဟာ ဂန္ဓိဘဲထင်ပါရဲ့၊ သူ့ဘာလုပ်နေတာပါလိမ့်မလဲဟု စိတ်ထဲကမေးရင်း စူးစိုက်၍ ကြည့်လိုက်ရာ ကျွန်တော် ရှေ့ထဲ ကုလားတစ်စုသည် တိုး၍ ကြည့်ကြ၏။ နောက်ထပ်တစ်အုပ်သည် သူတို့ရှေ့ကလာပြီး ကြည့်ပြန်၏။ ထိုအခါ ကျွန်တော်သည် “အို-ကိုရှေ့ကုလားတို့ကလဲကဲရန်ကော၊ ခင်ဗျားတို့မှာ နေ့စဉ်မြင်ရသားနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ကိုရှေ့ဗမာမှာ ခမုမြင်ဘူးရပါတယ် အားမှမနာဘူးလား” ဟု ရေရွတ်မိပေသည်။ နောက်ထိုကုလားများကို ရဲကုလားတို့က ဆွဲသွားသဖြင့် လူရှင်းသွားလေ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် ဂန္ဓိကြီးနှင့် ကပ်လျက် ရှိသော အခန်း၌ ထိုင်နေရန်အမိန့်ရ၏။ ထိုင်၍စောင့်နေ၏။ နောက်မှ ကုလားတယောက်ကလာပြီး စာရေးသွင်းရန်ပြော၏။ ကျွန်တော်ထား ဗမာသတင်းစာဆရာဟူသော ဂုဏ်ထူးကြီးဖြင့် ရိုက်ထားသော မိတ်ဆက်ကပ်ပြားလက်မှတ်ကို ပေးလိုက်၏။ ထိုကုလားပင်ပြန်လာပြီး “ကဲဝင်ကြ၊ သို့သော် ခပ်မြန်မြန်စကားပြောဆိုပြီး ပြန်ကြပါ။ ဂန္ဓိကြီးမှာ အလုပ်ကများလှတဲ့ပြင် ကောင်းကောင်းလဲ မကျန်းမာဘူး” ဟု ပြောလိုက်လေသည်။

သို့ကြောင့် တွေ့ပြီးသောအခါ ကုလားသတင်းစာဆရာများက “မိတ်ဆွေကံကောင်းလို့တွေ့ခွင့်ရတာ၊ သူ့တွေ့ရသလို အင်မတန် ခဲယဉ်းတယ်” ဟုပြောကြသည်မှာ အံ့ဩဖွယ်မရှိပေ။

www.burmeseclassic.com

(၄)

ကျွန်တော့်ရင်သည်ဖိုလျက်ရှိလေ၏။ ကျွန်တော့်စိတ်မှာ ကျွန်တော်ကြပ်သွားသလိုရှိလေ၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော့်ခံစားမှုကို ဘာမှတူသည်ဟု ယခုတိုင်စဉ်းစားမရချေ။

ကျွန်တော်ကား ကမ္ဘာ၏အမြင့်မြတ်ဆုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှင့် တွေ့ရတော့မည်။ စကားပြောရတော့မည်။ ကံကောင်းရင်မိတ်ဖော်ဖြစ်ရတော့မည်။ ဒုတ်ခနောင်း ကန့်လန့်ကာကလေးကို မှုလို့သော ကျွန်တော့်လက်သည်ပင် ဂန္ဓိကြီး၏အရိန်မှ မလွတ်သဖြင့် ခပ်တုန်တုန်ဖြစ်နေ၏။

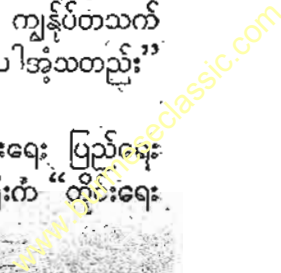
ကျွန်တော်တို့ကိုမြင်လျှင် ပြုံးပြပြီး ကုလားထုံးစံအတိုင်း လက်အုပ်ချီ၍ နှုတ်ဆက်၏။ နုပျိုသောနေမင်းသည် ပထမဆုံးအောင်ရောင်ခြည်ဖြင့် ကမ္ဘာကိုနှုတ်ဆက်ခဲ့စဉ် စိမ်းလန်းသော ပန်းထက်၌ ကားကားကလေး ပွင့်စပြုနေသည့် စပယ်ပန်းကိုကြည့်သောအရသာကဲ့သို့ ဂန္ဓိကြီး၏ပုံကလေးကိုမြင်ရသည်မှာ အသော ထူးရှိပေ၏။ စပယ်ပန်းကလေး သဘာဝကျကျ လှပအန္တရာယ်ကင်းသလို ဂန္ဓိ၏ပြုံးခြင်းသည် အရောင်ဆောင်မှုမရှိအန္တရာယ်ကင်းစင်လှပေသည်။ စပယ်ပန်းသည် သင်းကြိုင်သည့် နံ့ ထွက်သကဲ့သို့ ဂန္ဓိပြုံးကလေးသည် မှန်ကန်သော သစ္စာစကားထွက်လေအံ့။

ကျွန်တော်သည် ဆောင်ကြောင့်ထိုင်၍နေ၏။ ဦးဝိမလကား တိုင်းရေးပြည်ရေး အကြောင်းတွေကို မေး၏။ ဂန္ဓိကြီးက “တပည့်တော်တိုင်းရေးပြည်ရေးမစွက်တော့၍မဖြေနိုင်ပါ” စသည်ဖြင့် ပြောဆိုနေ၏။ ထိုအတွင်း ကျွန်တော့်ပစပ်ငြိမ်နေသောစိတ်သည်

မျက်စိနှင့်စိတ်ကား အပြိမ်မနေ၊ ဂန္ဓိကြီးကို၎င်း ဘေးပတ်ဝန်းကျင် အခန်းကို၎င်း ကြည့်ရှု၏။

ဂန္ဓိကြီးကား ကျန်းမာပုံရ၏။ သိပ်မပိန်လှ။ နံရိုးများကိုပင် အသားဖုံးနေ၏။ သူ၏ကတုံးကား မီးရောင်တွင် ပြောင်နေ၏။ မျက်မှန်သည်လည်း လက်နေ၏။ နှုတ်ခမ်းမွှေး ရေးရေးကလေးကို မြင်နိုင်ပေ၏။ အကျီမပါ။ ခါတိုင်းကဲ့သို့ ဒူးတုပ်၍မထိုင်ပါ။ ဖင်ချပြီး နောက်က ခေါင်းအုံးခံကာ နံရံကိုမို၍ထိုင်လျက် ရှိလေ၏။ သူ့ရှေ့တွင် ထိုင်စပွဲကလေးရှိ၏။ ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် အလုပ်အကျွေး မိန်းမအိုကြီးတယောက်ရှိလေ၏။ ၎င်းကား ဝှမ်းများ ချည်မျှင်များကို သိမ်းနေ၏။ ရစ်တခုလည်းရှိ၏။ ဩဒြ်-သိပြီ၊ ယခင်က လက်မြှောက်လက်ချ လုပ်နေသည်မှာ ဂန္ဓိကြီး ချည်ငင်နေခြင်းဖြစ်၏။ ဂန္ဓိကြီးကား ချည်ငင်ခြင်းကို နိစ္စပါတ် လုပ်ထားသည်ဟု ကြားဘူး၏။ ယခုမှ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်တော့၏။ “အို-ဂန္ဓိကြီး၊ အသင်ကားခေါင်းဆောင်ပြီပါပေ၏။ ဤအမှုကို အသင်ထပင် ခေါင်းဆောင်၍ စလုပ်ခဲ့၏။ ကိုယ်တိုင်က မလုပ်သည်ကို နောက်လိုက်အား အလုပ်ခိုင်းသည်မဟုတ်။ ကိုယ်တိုင်လည်း အမြဲခိုင်းငင်၏။ ဗိုင်းငင်ရာမှကဲ့သို့ အခြားနေရာများ၌လည်း ကိုယ်တိုင်လည်းလုပ်၊ နောက်လိုက်များကိုလည်း လုပ်စေသည်ဟူသည်ကို ကျွန်တော်ယုံကြည်ပါပြီ။ အို-ဂန္ဓိကြီး၊ အသင်သည် ကျွန်ုပ်အား သင်ခန်းစာတခုပေး၏။ အသင်၏ဗိုင်းငင်နေပုံကို ကျွန်ုပ်တသက်တွင် ပဲ့ကိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် အမြဲအမှတ်ရ နမူနာယူပါအံ့သတည်း” ထူးတူးတော့မိ၏။ စိတ်ကိုပြုပြင်မိ၏။

ဦးဝိမလကား ဂန္ဓိကြီးကို မြန်မာပြည် တိုင်းရေး ပြည်ရေးအတွက် စကားမှာကြားပါဟုပြောနေ၏။ ဂန္ဓိကြီးက “တိုင်းရေး

ပြည်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဘာမှမမှာရပါရစေနှင့်” ဟု တောင်းပန်နေ၏။

(၅)

“ဂန္ဓိကြီးခင်ဗျာ” ဟုသောစကားသည် ခပ်ကြောင်ကြောင် ခပ်ပြာပြာဖြင့် ကျွန်တော့ပစပ်ကထွက်လာပြီးနောက် အတန်ကြာ ရပ်နေလေ၏။ မထစ်စတူးစကားထစ်နေသောကြောင့် အထောက်အပံ့ စိတ်တင်းလိုက်ရ၏။ “ဂန္ဓိကြီးသည် သွေးထွက်သံယိုမိသော အနုသက်သက်ဖြင့် အာဏာပီဆန်မှု သပိတ်မှောက်မှုကို စတင် ကြံစည်လုပ်ကိုင်သူဖြစ်ပါ၍၊ မြန်မာပြည်က အာဏာပီဆန်မှုကို ကြားရလျှင် ဝမ်းသာပါလိမ့်မည်” ဟု စကားချီး၏။

“ကောင်းပြီ ပြောပါ” ဟု ပြုံး၍ပြော၏။

“မြန်မာပြည်မှာ ယူနီတာစိတ်ဥပဒေကိုသဘောမကျသဖြင့်၎င်း၊ ကျောင်းအရာရှိများသည် ကျောင်းသားများကို ကျွန်စိတ်ဆိုင် နေသဖြင့်၎င်း၊ ယူနီတာစိတ်ကို ဖေဖေ ၀၂၀၂၅ ရက်နေ့က သပိတ်မှောက်ကြပါသည်။ သပိတ်မှောက်ရာ၌ ကျောင်းသားများ များစွာညီညွတ်ကြပါသည်။ ယခုယူနီတာစိတ်တွင်မျှမက မြန်မာပြည် တပြည်လုံးရှိ အင်္ဂလိပ် မြန်မာ စာသင်ကျောင်းများတွင် သပိတ်မှောက်ကုန်ကြပါသည်”

ဂန္ဓိကြီး

“ကျောင်းသားများ အောင်ကြပါစေလိုဆုတောင်းပါတယ် ကျွန်တော်

“ကျောင်းသားများသည် အကြမ်းမဘက်ပါ။ အနုသက်သက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ကြပါတယ်။ ပြီးတော့သီးခံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကြပါ

အယ်၊ လူစုရာ၌ နေပူထဲ မြေကြီးပေါ် လှဲအိပ်ကြပါတယ်။ အချို့ ဘားတိုက်ခံကြရတယ်။ အနင်းအရိုက်ခံကြရတယ်။ သူတို့သည်ခံ၍ အနုသက်သက်ဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်ကြပါတယ်”

ဂန္ဓိကြီး

“ချီးမွမ်းစရာ အလွန်ကောင်းတာပေါ့”

(ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် သပိတ်မှောက် ကျောင်းသားများ ဇာတ်ကုံးများစွာ မြန်ရေရှက်ရေဖြင့်ပြောဆို၏။ အရသာရှိလှလေ၏။ ဆရာမှ ထိုသို့ပြောမိခြင်းအတွက် နှမြောသလိုလိုဖြစ်လာ၏။ စကားတွေ ပြန်ရုပ်သိမ်းလိုတော့၏။ အကြောင်းမူကား၊ ထိုမျှညီညာ၍ ကောင်းမွန်သော နောက်လိုက်တို့ကို ရှေ့ဆောင်သူ အချို့သည် ဆောင်းဆိုချက်၏ ငါးပုံပုံ၊ တပုံမျှရရှိဖြင့် ကြေနှပ်လေပြီ။ ပညာရေး ဝန်ကြီးချုပ်က “ကျွန်ုပ်လက်ထက်တွင် ယူနီတာစိတ် ဥပဒေ ပြင်ဖြစ်ရင်မနေ” ဟုသော စကားဖြင့် တင်းတိမ်နေကြလေပြီ။ သူ့အခါ အသက်ရှိဟန်မတူတော့သော မြဘူးကော်မီတီဘွဲ့ခြင်းဖြင့် ရောင်ရဲနေကြလေပြီ။ နောက်လိုက်ဖြစ်သော မန္တလေး ကျောင်းသားများကပင် သူတို့အညာခံရသည်ကို စောစောသိ၍ အစားစားနိုးကြားခါ ယခုဆူနေကြပါလျက်၊ ရန်ကုန်ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်များကား၊ ဗမာတယောက် ကျောင်းအုပ်ခန့်သည် စို့ အောင်ပွဲခံလျက် ဆရာများအား သပိတ်မှောက်စဉ်က စွပ်စွဲမိသည်များကို ရုပ်သိမ်းတောင်းပန်လျက်နေကြလေပြီ။)

“ကျွန်တော်တို့များစွာမှလဲ စွန့်စားကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ သတိနိုင်သမျှစွန့်စားခဲ့တာပါ။ အခုတော့ လူငယ်တွေတုန်းတိုင်း ခို ထိုင်းပြည်ကသိစပြုလာပြီ။ လူကြီးတွေကတော့ အင်တောန်ည်

ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ခေါင်းဆောင်ကြီးများဟာ စွန့်စားသူမတို့ တိုင်းရေးပြည်ရေးဖြင့် အကျိုးစီးပွားရှာသူများသာ ဖြစ်ပါတယ်။

“ဒီလိုတိုင်းရေးပြည်ရေး ကစားသမားတွေကို ဖယ်ရှားရမယ်” တိုင်းပြည်ကို မျိုးချစ်စိတ်ရှိ အောင် အမျိုးသားစိတ်ကြွအောင် မျက်စိပွင့်အောင် မောင်တို့လူငယ်တွေက မနားမနေကြီးစားကြ မင်းတို့က ကြီးစားသွားရင် အလိုအလျောက် သူတို့ပျောက်သွားမှာ ဘဲ” ဟု ဂန္ဓိကြီးက ပြောလေသည်။ “မြန်မာပြည်၌ ခေါင်းဆောင် ညွှန်ကြား မကြာခဏကြားရသည်” ဟု ဂန္ဓိကြီးက ဆိုသေးသည်။

“ကဲ-ကျုပ်လဲ အင်မတန်မောပါတယ် နားခွင့်ပေးကြပါ” ဟု ဆိုသောအခါ ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့အယ်လ်ဘမ် ခေါ် ဘော စာအုပ်ကလေးကို ထုတ်ပေး၍ “ကျွန်တော့အား ဩဝါဒတစ်စောင် ရေးပေးပါ” ဟု တောင်းပန်၏။ လက်ဦး၌ ငြင်း၏။ နောက်ထပ် “မြန်မာပြည်က မိတ်ဆွေကလေး တယောက်အဖြစ်ဖြင့် ရေးပေးပါ” ဟု ပြောပြန်ရာ စာအုပ်ပထမမျက်နှာတွင် ဝါးရိုးကလောင်ဖြင့်

“ကိုယ်ကျိုးခွါမှုမရှိလျှင် တဝသစ်မထူထောင်နိုင်” “No regeneration without selflessness” ဟု အင်္ဂလိပ်လို ရေးပေးလိုက် လေသည်။ ထိုစာတမ်းတိုကလေးကို ရသည့်အတွက် ကျွန်တော်သည် ဘုရင်ခံက ဘွဲ့နှင်းသဘင်နေ့တွင် ဘွဲ့တခု အပေးခံရသည် ထက် အကြိမ်များစွာ ဝမ်းမြောက်ပေသည်။

ဂန္ဓိကြီးကို ဦးသုံးကြိမ်ချ၍ ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဆိုရှယ်လစ်လူငယ် ခေါင်းဆောင်အချို့ သည် ဂန္ဓိကြီးထံမှ အကြံတောင်းရန် ထိုင်စောင့်နေကြသည်ဟု သိရလေ သည်။ လူကြီးပိုင်းက ဘာဘူပရာဆတ်၊ ရာဂျာဂိုပါလ်ချာရီးယား ဒေးဆိုင် စသူတို့သည် ဂန္ဓိထံမှ ဩဝါဒခံရသည်။ လူလတ်ပိုင်း

နှင့်စစ်ဂျင်နီရယ်ဟာလာနေရူး၊ စကြာမူသီတို့သည် အရေးကြီးကိစ္စရှိက ဂန္ဓိကြီးကို တိုင်ပင်ကြရလေသည်။

(၆)

အချို့သောသူတို့သည် မဟတ္တမဂန္ဓိကြီးကို အိန္ဒိယပြည်၏ ဘုဘက်မှ ရှိသော ခေါင်းဆောင်ကြီးဟု ယူဆကြလေပြီ။ အချို့ သောသူတို့သည် မဟတ္တမဂန္ဓိကြီးကို ကမ္ဘာတွင် အကြီးဆုံးသော သီလ နိဗ္ဗာန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုကြလေပြီ။ အချို့ကား မဟတ္တမဂန္ဓိသည် အရဟတ္တပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဟု အသိအမှတ်ပြုကြလေပြီ။ အချို့ကလည်း ဒုတိယ ခရစ်တော်ဟု ပြောကြလေပြီ။

ဂန္ဓိကြီးနှင့် ၁၅ မိနစ်မျှ တွေ့ပြီးသည့်နောက်၌ ကျွန်တော် သည် အဆိုပါအချို့အချို့တိုင်းတွင် အဘွဲ့ဝင်လူတယောက် ဖြစ် ခဲ့ နေပါတော့သတည်း။

နောက်အပတ်များတွင် တွေ့ခဲ့ရသော ကုလားခေါင်းဆောင် ကြီးများအကြောင်းကို ရေးသားတော်ပြုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ အထူး အစီရင်ခံလိုသည်မှာ သခင်များထုတ်ဝေသည့် ဒေါင်းသတင်းစဉ် စာတမ်း၌ ကုလားပြည်ရှိ ယူနီဘာစီတီ အချို့တို့အကြောင်းကို ကျွန်တော်ရေးသားနေပါသည်။ ထိုအကြောင်းတို့ကို မြန်မာများ သိစေလိုပါသဖြင့် ရှာဘေ့ဘတ်ကြရန် တိုက်တွန်းပါသည်။

ဒီးဒုတ်သတင်းစာ သိန်းပေ။
အတွဲ-၁၃၊ အမှတ်-၃ (၁၉၃၆)
စက်တင်ဘာလ
စာမျက်နှာ ၉-၁၂

အခန်း ၁၁

ဗုဒ္ဓဂါယာသို့

လုပ်ကနောင်၊ အာလာဟာဘတ်နှင့် ဒေလီမြို့တို့တွင် ပြည်ထောင်စု အစိုးရတို့က တည်ထောင်ထားသော တက္ကသိုလ်များရှိသည်။ တက္ကသိုလ်များမှ ဒုတိယအဓိပတိများနှင့်တွေ့ပြီး ထိုတက္ကသိုလ်များအကြောင်းကို ကျွန်တော်လေ့လာခဲ့၏။ အစိုးရတက္ကသိုလ်များဖြစ်သည့်အတိုင်း ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှင့် အခြေခံအားဖြင့် မြန်မာနားပါ။

ဒေလီမြို့တွင် ဂျမိယာမီလီယာ ဟုခေါ်သော မှတ်စာတက္ကသိုလ်တစ်ခုရှိသည်။ ဂန္ဓိကြီး၏ ပညာရေးအတွေးအခေါ်များကို အခြေခံပြီး၊ အမျိုးသားရေးဝါဒီ မှတ်စလင်ခေါင်းဆောင်အချို့ (Nationalist Muslims) -က တည်ထောင်ထားကြောင်းဖြစ်သည်။ ကိုးကွယ်မှုဘာသာရေးအရ သွေးခွဲမခံပဲ မိမိကိုယ်ကို အိန္ဒိယအမျိုးသားသာ ပထမဖြစ်သည်ဟု ခံယူသော မှတ်စလင်များကို အမျိုးသားရေးဝါဒီ မှတ်စလင်များ ဟုခေါ်သည်။

ဂျမိယာမီလီယာ တက္ကသိုလ်၏ အဓိပတိမှာ ဒေါက်တာဇော်ဝင်းဟန် ဖြစ်လေသည်။ သူနှင့်သွားတွေ့ပြီး ထိုတက္ကသိုလ်အကြောင်း ထိုကျွန်တော်လေ့လာခဲ့၏။ (သည်ဖက်ခေတ်တွင် ဒေါက်တာဇော်ဝင်းဟန်သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ သမတတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သေးသည်)

ဒေလီမြို့မှနေပြီး ဗာရာဏသီမြို့သို့သွားလေသည်။ ကမ္ဘာ့အနှံ့ဆင်ရှားကျော်ကြားနေသော ဟိန္ဒူတက္ကသိုလ်ကြီးတည်ရှိ၏။ အဓိပတိမှာ ပန်ဒစ်မာလာဗီးယားဖြစ်၏။ တခါက အိန္ဒိယအမျိုးသားတို့ဂရုရင်၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော် ရောက်သွားချိန်တွင် သူသည် အသက်အရွယ်အလွန်ကြီးပြီဖြစ်၍ တက္ကသိုလ်၏ နေ့စဉ်လုပ်ငန်းများတွင် မပါဝင်တော့ချေ။ ကျွန်တော်သည် သူ့လက်အောက်မှ အခြားပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်တွေ့ပြီး ဟိန္ဒူတက္ကသိုလ်ကြီးအကြောင်းကို လေ့လာခဲ့ပါသည်။ ပြည်သူတို့၏ အားထုတ်မှုနှင့် ပြည်သူ့ခေါင်းဆောင်တို့၏ ခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် များစွာကြီးပွားဆိုးတက်နေသော တက္ကသိုလ်ကြီးဖြစ်သည်။ သာမန်ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံဘာသာရပ်များကိုသာမက စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စက်မှုအတတ်ပညာများကို သင်ကြားပို့ချပေးနေ၏။

ဗာရာဏသီမြို့ထဲမှာ၎င်း၊ ဆာရ်နတ်သ် (Sarnath-မိဂဒါဝုန်) မှာ၎င်း၊ ဗုဒ္ဓသာသနာမြန်မာဘုန်းတော်ကြီးများရှိသည်။ မြန်မာပြည်ထဲမှ လူဒါနိန်းထားသောကျောင်း ဇရပ်စသည်များလည်းရှိ၏။ မြန်မာပြည်မှ ဘုရားဖူးများ လွယ်လင့်တကူတည်းခိုနိုင်ကြသည်။

ကျွန်တော်သည် မိဂဒါဝုန်တွင်ဘုရားဖူး၏။ ဓမ္မစကြာတရားတွင် နေ့လျော်၏။ ပြီးတော့ဗုဒ္ဓသာသနာ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်းပြသထားသောပြတိုက်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာ

သမိုင်းကို လေ့လာရ၏။ ကျွန်တော်သည် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးနှင့် ရင်းနှီးသိကျွမ်းရလေသည်။ ထိုအခါ ယခုဘဝမှ စုတေမနေကွယ်လွန်သည်ရှိသော် နောင်ဘဝတွင် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးလို သာသနာပြု မင်းကောင်းမင်းမြတ် ဖြစ်ရပါလိမ့်ဟု ဆုတောင်းမိလေ၏။

ကျွန်တော်သည် ဗျာဓိဏသီမုခနုပြီး ဂါယာမြို့သို့ သွားလေ၏။ ဂါယာမှ မြင်းလှည်းကလေးဖြင့် ဗုဒ္ဓဂါယာသို့ဆက်ရ၏။

ဗုဒ္ဓဂါယာရောက်လျှင်ရောက်ချင်း ရင်နာ စရာ တွေကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်သည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဖွားမြင်ခဲ့ရာဖြစ်သော ဗုဒ္ဓဂါယာကို များစွာအလေးအမြတ်ထားခဲ့၏။ ကျွန်တော့စိတ်ထဲတွင် ဗုဒ္ဓဂါယာသည် များစွာသာယာသပ္ပာယ်ပြီး အလွန်မွန်မြတ်ခဲ့လေသည်။ လက်တွေ့မျက်တွေ့တွင်ကား ထိုကဲ့သို့မဟုတ်ပါ။ ဗုဒ္ဓဂါယာကို မဟန်ဆိုသော ဟိန္ဒူဘုန်းကြီးတပါးက ပိုင်ထားသည်။ ပိုင်ထားသည်မှ မြေပိုင်ရှင်တဦးက ကိုယ့်မြေကိုယ်ယာထိထားခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ မြေပိုင်ရှင်မှာ အမြင်တိုသော မြေပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်။ လယ်သီးယာသီးစားရသောစားပြီး မြေကိုပြုပြင်ရကောင်းမွန်းမသိသော မြေပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်။

ထိုစဉ်က အိန္ဒိယပြည်ထောင်စုလွတ်တော်တွင် ဗုဒ္ဓဂါယာသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဘဏ္ဍာတော်ထိမ်းအဖွဲ့တခုသို့ လှူပြောင်းပေးပေးခေါက်တာသိန်းမောင်က အဆိုသွင်းနေဆဲဖြစ်သည်။

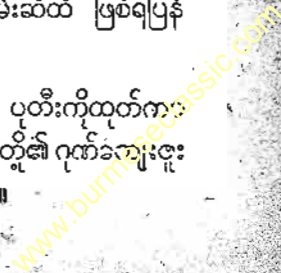
ဟိန္ဒူဘုန်းတော်ကြီး မဟန်သည် ဗေဒပညာနှင့် မနီးမဝေးထိုက်ကြီးတထိုက်တွင် မြေကျွန်ယာကျွန်၊ ဆင်၊ ကျွဲ၊ နွား စသော များနှင့် နေထိုင်လေသည်။

ဗုဒ္ဓဂါယာစေတီတော်က မတောက်မပြောင်၊ ပေါမိပင်က ခပ်ခါခြောက်ခြောက်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ကောင်းမှုများဖြစ်သော စာန်ဆောင်း၊ ကျောင်းကန်၊ ဇရပ် စသည်တို့က ခပ်မွဲမွဲ၊ တကယ်ပင် ကြေကွဲစရာကောင်းလှသည်။

ပစ္စုပ္ပန်အခြေအနေကြောင့် ရင်နာရလေလေ၊ ကျွန်တော်၏ ဘာသာရေးနိုးကြားမှုက ပြင်းထန်လေလေဖြစ်လေ၏။ ကျွန်တော်သည် အတိတ်ကိုပြန်အောက်မေ့၏။ ကြီးကျယ်ခန်းနားသော ဗုဒ္ဓသာသနာ၏အတိတ်၊ ကျွန်တော်သည် စိတ်ကူးဖြင့် ပေါမိပင်ပျိုစို ပြန်စိုက်သည်။ သတ္တဋ္ဌာနကို ပြန်လည်တည်ဆောက်သည်။ ထိုစဉ်က သဲသောင်အတိ လွှမ်းနေလေသော နေရခူရာဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့စိတ်ကူးတွင် စမ်းရေအသွင်ကြည့်လင်သည့်ရေ တသံသ့အသွင်သွင် စီးနေသော သာယာလှပသည့် နေရခူရာ ဖြစ်လာလေ၏။

ကျွန်တော်သည် မွန်မြတ်လှသည့်ပေါမိပင်ခြေရင်းတွင် ဒူးတုပ်ပြတ်ဝပ်ထိုင်လိုက်သောအခါ သမိုင်းဝင် မဟာပေါမိစေတီတော်၏အရှိန်အဝါ ဩဇာလွှမ်းမိုးခြင်းခံနေရ၏။ ကျွန်တော်၏ ဘာသာရေး နိုးကြားမှုသည် အထွင်အထိပ်သို့ရောက်သွားလေပြီ။ တလှည့်တွင် တကိုယ်လုံး စေတနာသဒ္ဓါတရားတွေ တရှိန်းရှိန်း တဖိန်းဖိန်း ထက်ပြီး နောက်တလှည့်တွင် ဖရဏာပီတိ ဂွမ်းဆီထိ ဖြစ်ရပြန်လေပြီ။

ကျွန်တော်သည် ကိုကြီးနုပေးလိုက်သော ပုတီးကိုထုတ်ကာ စောနာသုံးပါး ဂုဏ်ကျေးဇူး၊ မိဘဆရာသမားတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ထည့်ဖြင့် အောက်မေ့ဆင်ခြင်ပြီး ပုတီးစိပ်၏။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်၏ဆုတောင်းကား နောင်ဘဝတွင် သိမ်မွေ့သောကမင်းကြီးကဲ့သို့ သာသနာပြုမင်းကောင်းမင်းမြတ် ဖြစ်ရပါလို၏ ဟူသတည်း။

ထိုစဉ်ခဏတွင် ကျွန်တော်၌ ဆန္ဒတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ဒုလ္လဘရဟန်းခံ ဘုန်းကြီးဝတ်ရန် ဖြစ်လေသတည်း။

ကာလကတ္တား တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား

ကျွန်တော်သည် ဗုဒ္ဓဂါယာမှာ ရက်အတန်ကြာ နေရလေသည်။

ရှေ့ခရီးဆက်ရန် လက်ထဲမှာ ပိုက်ဆံမကျန်တော့သဖြင့် မြန်မာ့အလင်း ဦးတင်ထံသို့ စာရေးပြီးတောင်းထားရာ မရောက်လာသေးသဖြင့် ဗုဒ္ဓဂါယာမှစောင့်နေရမည်ဖြစ်သည်။

ပိုက်ဆံအလားကိုစောင့်ရင်း၊ ဥပုသ်သီတင်းစောင့်ခြင်း၊ ပုထိုးစိပ်ခြင်း၊ အနီးအနားလျှောက်လည်ခြင်း စသည်တို့ကို ပြုနေရ၏။

ဗုဒ္ဓဂါယာမှာ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးတပါးရှိသည်။ ဘယ်ဘုဟုတော့ မမှတ်မိတော့ပါ။

ကိုလှရွှေဟု ခေါ်သော မြန်မာ သင်္ဘောသားဟောင်း တစ်လည်း ဗုဒ္ဓဂါယာမှာရှိနေ၏။ သူသည် ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောများမှာ သင်္ဘောသားအဖြစ်ဖြင့်လိုက်ကာ ဟိုနိုင်ငံ သည်နိုင်ငံလျှောက်လည်ရင်း၊ သည်စခန်းမှာသောင်တင်နေသူဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်နှင့် ကိုလှရွှေတို့သည် ထမင်းအတူ ချက်စားကြ၏။ တနေ့သော် နှစ်ယောက်စလုံး ဘိုင်ပြတ်သွားသဖြင့် ဟင်းမပါဘဲ

အမင်းစားရကြတော့အံ့ဟုထင်ရသည်။ သို့သော်ဒီးဒုတ်ဒေါ်လှမေကြော်ပေးလိုက်သောငါးပိကြော်တို့က ကျန်နေသေးသဖြင့်ဟင်းထမယ်ဖြစ်အောင်စီစဉ်ရ၏။ နေရသူရာမြစ်ကမ်းခြေ သောင်ပြင်ထဲမှာ သရက်တောတခုရှိသည်။ ယင်းသရက်တောမှ သရက်သီးစိမ်းများကို ခူးယူကာ ငယ်ကြော်နှင့်သုပ်ပြီး စားကြရလေသည်။

ကြာကြာဒုက္ခမခံရပါ။ မြန်မာ့အလင်းမှ ငွေရောက်လာ၏။ ကျွန်တော်ကလေယာဉ်ယုံစာနှင့် မှာခဲ့သည်ကို ဦးတင်က ကြေးနန်းဖြင့် ငွေပို့ခဲ့၏။ ဘယ်လောက်လဲတော့မမှတ်မိပါ။ သို့သော် ကျေပွန်လောက်အောင်ရပါသည်။ ဦးတင်သည်ကျွန်တော့်ကိုကျွန်တော်၌ သော အထူးသတင်းများနှင့် သတင်း ဆောင်းပါးများအတွက် သဘာဖြစ်ဖြင့် ပေးပို့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကော်လံကြေးတွက်ပြီး ပေးခြင်းမျိုးမဟုတ်ချေ။

နောက်များမကြာမီ ဗုဒ္ဓဂါယာမှကာလကတ္တားသို့ ပြန်လာခဲ့လေသည်။

အိဒင်လမ်းအမှတ် ၁၀-အေရို ဗုဒ္ဓဓမ္မသာလာမှာပင် တည်းခိုသည်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မသာလာတည်ရှိရာနေရာသည် အကွက်အကွင်းကျသော နေရာတခုဖြစ်သည်။ ဟောင်ရာနှင့် ရှယ်လ်ဒါမီးရထားဘူတာရုံကြီးများသို့သွားရန်လွယ်ကူသည်။ ဓါတ်ရထားလမ်း ဘတ်စ်ကားလမ်းများနှင့်လည်း ဆက်နေသည်။ ချူသံတကျောက်ကျောက်ခေါက်နေသော လန်ခြားတွေကလည်းပေါ့လှ၏။ ဘာရေးတဖါး၊ ဘိုးဘေး၊ နယူးမားကက်စသော ဈေးကြီးများနှင့်လည်းနီးသည်။ ဘင်္ဂါသားပြည်နယ် အစိုးရရုံးများ၊ ပြိတီသျှနှင့် အိန္ဒိယဘဏ်တိုက်ကြီးများ၊ စာတိုက်ကြီး၊ အိဒင်ဆေးရုံကြီး၊ ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်

စသည်တို့နှင့်လည်းမဝေး။ အမှန်အားဖြင့်ဗုဒ္ဓဓမ္မသာသာနှင့်ကာလကတ္တား တက္ကသိုလ်တို့မှာ ကပ်နေ၏။ ကြားထဲမှာအိဒင်ဆေးရုံကြီးသာခြားနေ၏။

ကျွန်တော်တို့အဖို့ အဆင်အပြေဆုံးမှာ တရုပ်တန်းနှင့်ကပ်နေခြင်းဖြစ်၏။ မြန်မာတွေ ခံတွင်းတွေပြီးဖြစ်သော တရုပ်အစာထု အချိန်မရွေး စားနိုင်သည်။

ကာလကတ္တားသို့ ပြန်အရောက်တွင် ကျွန်တော် ပထမဆုံးလုပ်သော အလုပ်မှာ ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်ကို သွားကြည့်ခြင်းဖြစ်၏။ ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်ဆိုသည်မှာ ကောလိပ်ပေါင်းများစွာကို စီမံကွပ်ကဲရသော အဖွဲ့အစည်းသာဖြစ်၏။ ဘွဲ့ရရေးအတွက် တက္ကသိုလ် (ယူနီဗါစီတီ)က စာသင်မပေး။ ကောလိပ်များကသာ စာသင်ပေးရသည်။ သို့သော်ဘွဲ့လွန်သင်တန်းများ (မဟာဝိဇ္ဇာနှင့် မဟာသိပ္ပံသင်တန်းများ) ကိုကား ကာလကတ္တား တက္ကသိုလ်က တိုက်ရိုက်တာဝန်ယူ သင်ကြားပေးနေသည်။ ဗဟိုစာကြည့်တိုက်ကြီးကိုလည်း တက္ကသိုလ်က တိုက်ရိုက်စီမံခန့်ခွဲသည်။

တက္ကသိုလ်အနီးတွင် ကောလိပ်စကွဲယားရှိသည်။ စာအုပ်ဆိုင်အများဆုံးစုဝေးရာဖြစ်၏။ (လမ်းဘေးဆိုင်ပါမကျန်။)

ကောလိပ်စကွဲယား နီးနား ပတ်ဝန်းကျင် တွင် နာမည်ကြီး ကောလိပ်ကျောင်းများရှိလေသည်။

ကောလိပ်စကွဲယား လမ်းမကြီးပေါ်တွင်ပင် သီဟိုဠ်သားတို့ကမကထပြုသော မဟာပေါမိ အသင်းကြီးတည်ရှိ၏။

ကျွန်တော်သည် ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်စကွဲယား စာအုပ်ဆိုင်များနှင့် မဟာပေါမိအသင်းတို့ကို လျှောက်ကြည့်ပြီး

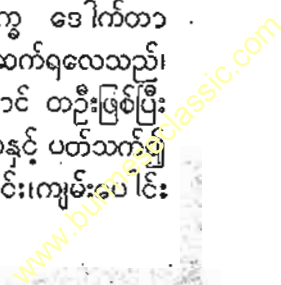
သောအခါ ကာလကတ္တားတွင် စာသင်ချင်စိတ် ပေါက်လာလေသည်။

အထူးသဖြင့် ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်၏ အမျိုးသားရေး အစဉ်အလာကို များစွာလေးစားသည်။ အိန္ဒိယပြည် အမျိုးသားရေး လှုပ်ရှားမှုနှင့် အထက်တန်း ပညာရေးလောကတွင် ထင်ရှားလှသော ဘက်လားကျားကြီးဟုခေါ်သည့် ဆာ၊ အရှူးတော့ရှီမူတာဂျီ (Sir Ashutosh Mukerjee) သည် ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်၏ အဓိပတိဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ကျွန်တော်ရောက်သွားချိန်က သူ့သား ရှာမာပရာဆတ် မူကာဂျီသည် အဓိပတိ ဖြစ်နေလေသည်။

ကာလကတ္တား တက္ကသိုလ်တဝိုက်နှင့် ကောလိပ်စကွဲယားတို့တွင် များစွာသော အိန္ဒိယအမျိုးသား ခေါင်းဆောင်ကြီးများကို ရပ်ထုများဖြင့် အထိမ်းအမှတ်ပြုထားလေသည်။ ထိုခေါင်းဆောင်ကြီးများက ကျွန်တော့်ကို တက္ကသိုလ်ပညာဆက်သင်ရန် ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ဩဝါဒပေးနေကြလေဟန် ခံစားမိလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများသပိတ်ကိုလည်း လှန်ပြီးနေကြလေပြီ။

ကံအားလျော်စွာ ကျွန်တော်သည် ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်မှ ပါဠိနှင့်ရှေးဟောင်း အိန္ဒိယသမိုင်း ပါမောက္ခ ဒေါက်တာ ဘီအမ်ဘာရူးဝါး (Dr B. M. Barua) နှင့် အဆက်ရလေသည်။ သူသည် ဘင်္ဂါလီ ဗုဒ္ဓသာသာတို့၏ ခေါင်းဆောင် တဦးဖြစ်ပြီး မြန်မာတို့ကို အလွန်ချစ်သည်။ သူသည် ပါဠိစာပေနှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်း၊ ရှေးဟောင်းအိန္ဒိယသမိုင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်း၊ ကျမ်းပေါင်း

များစွာပြုထားရာ၊ ပညာရှိ သုခမိန်တဆူအဖြစ်ဖြင့် အထက်တန်း ပညာရေးလောက၏ လေးစားခြင်းခံနေရသည်။

တနေ့သ၌ သူ့ထံကျွန်တော်သွားတွေ့သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာသေး သေးသွယ်သွယ်နှင့် ခိုတိဝတ် ဘင်္ဂါလီ ကုလားအဖိုးကြီးကို သူ့ အိပ်ခန်းမှာ ခေါင်းအုံးကြီးမို၍ ဟူကာဆေးအိုးကြီးကို တရားရှု၍ ကြံနေစဉ် တွေ့မြင်ခြင်းဖြစ်၏။ သူ့မှာ ဘာမှတ်တံတန်းမရှိ မာန်မာနကင်းပြီး အေးဆေးငြိမ်သက်လှသည်။ မြင်မြင်ခြင်းသူ့ကို ကျွန်တော်ကြည်ညိုသွားလေပြီ။

သူကလည်း ကျွန်တော့်ကို မြင်မြင်ခြင်း ချစ်ခင်သွားဟန်ရှိ၍ ကျွန်တော် အိန္ဒိယပြည်သို့လာခဲ့သည့်အကြောင်းရင်းကိုမေးသည်။ ကျွန်တော်ကအကြောင်းစုံကိုပြောပြပြီး ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ် မှာ စာဆက်သင်ချင်စိတ်ပေါက်နေကြောင်း ပြောပြသည်။ သူက ကျွန်တော့်ကိုယ်ရေးကိုယ်တာများ (အဖေအမေ မောင်နှမ ဘာ ချင်းများအကြောင်းပါမကျန်) မေးသည်။ သူ့တပည့်ဖြစ်ဖူးပြီး ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်တွင် အိမ်အေ ဌီ ပထမရရှိသွားသော ဦးလှဖေဝင်း အကြောင်းကိုမေးသည်။ ထိုမှနေပြီး စပ်မိစပ်ဆန် စပ်နာရီမျှကြာအောင်စကားပြောကြသည်။ ကျွန်တော်ပြောသော စကားများ ချက်ကျလက်ကျရှိသောအခါ သူသည် အူလိုက် အသည်းလိုက်သဘောကျပုံကို တဟားဟားရယ်ခြင်းဖြင့်ပြလေ၏။ တချက်၌ သူက “ခွေးမသားကလေး၊ မင်းတယ် ဥာဏ်ကောင်းပုံ ကောင်” ဟုချီးကျူးသည်။ တချက်၌မူ “မင်းရှေ့နေ လုပ်ပုံ ကောင်းတယ်ကွ” မှတ်ချက်ချသည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် ရှေ့နေလုပ်သည် မလုပ်သည်အထိ ထား၍ အိမ်အေ၊ ဘီအယ်လ် (M.A;B.L) ဘွဲ့များကို များစွာ

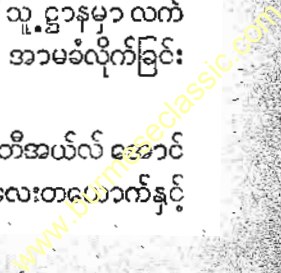
တပ်မက်နေသည်။ ထိုအကြောင်းကို သူ့အား ပြောပြသောအခါ ဒေါက်တာ ဘားရှူးဝါးက သူ့ဌာနမှာ အိမ်အေတက်ရမည်။ ဘီ အယ်လ်တန်းကို ညနေသင်တန်းတခုခုမှာ တက်ရမည်ဟုညွှန်ကြား လေသည်။

ပရက်ဆီဒင်ဆီကောလိပ်နှင့်ရစ်ပွန်လောကောလိပ်တို့မှာညနေ ပိုင်းတွင် ဘီအယ်လ်သင်တန်းများဖွင့်ထား၏။

ကျွန်တော်က ဘီအေမှာ ပါဠိမယူခဲ့သဖြင့် အိမ်အေမှာပါဠိမယူ ခဲ့ဖြစ်ပါမည်လားဟု ဆိုသောအခါ “ကိစ္စမရှိဘူး၊ မင်းအိမ်အေ အောင်ဘိကင်၊ တာဝန်ထား။ ဘီအယ်လ် အောင်ဘို့ကတော့ မင်း တာဝန်” ဟုဆိုလိုက်လေသည်။

ကျွန်တော်သည် ၁၀ တန်းတန်းကလည်း ပါဠိမယူခဲ့ချေ။ အိမ်အေမှာ အခြားယူစရာမရှိသဖြင့် တနှစ်ပါဠိမယူပြီး၊ အိုင်အေ အောင်ခဲ့သည်။ ဆရာကြီး၏အယူအဆအရ ဘီအေတွင် ပါဠိမယူခဲ့ သော်လည်း၊ ကျွန်တော်သည်အခက်အခဲတွေ့လိမ့်မည်မဟုတ်။ ပါဠိ စာပေကိုနားလည်သဘောပေါက်စွာ အကဲဖြတ်တတ်မည့်သူဖြစ် သည်။ အိန္ဒိယ ရှေးဟောင်းသမိုင်းနှင့် ရှေးဟောင်း ယဉ်ကျေးမှု များကို မြန်မာ့ရှေးဟောင်းသမိုင်း၊ ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုများ နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျက်၎င်း၊ ဆက်စပ်လျက်၎င်း၊ စံနစ်တကျ လေ့လာ နိုင်မည့်သူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်ကို သူ့ဌာနမှာ လက် ခံပြီး၊ အိမ်အေအောင်ဘို့ကသူ့တာဝန်ထားဟု အာမခံလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဆရာကြီးက “ကာလကတ္တားမှာမင်း အိမ်အေ၊ ဘီအယ်လ် အောင် အောင်ပညာသင်၊ ပြီးတော့ ဘင်္ဂါလီမိန်းကလေးတယောက်နှင့်

လက်ထပ်ပြီး၊ မြန်မာပြည်ပြန်တာပေါ့” ဟုရယ်ကာမောကာပြောလိုက်ပါလေသည်။

သို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည် ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ် သို့လွန်သင်တန်းဌာနတွင် ကျောင်းသားတယောက်ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

ညနေပိုင်းတွင်ရစ်ပွန်လော ကောလိပ်၌ဘီအယ်သင်တန်းတက်ရလေ၏။

ကာလကတ္တားတွင် နေရေးထိုင်ရေး

ကာလကတ္တားတွင် ပညာဆက်သင်ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး အစီအစဉ်များလုပ်ပြီးလေပြီ။

သို့သော် ကာလကတ္တားတွင် နေရေး ထိုင်ရေးနှင့် ပညာသင်ရေးအတွက် စရိတ်စကကို မည်သို့ ကျခံမည်နည်း။

ကျွန်တော့မိဘများက စရိတ်စကပို့ပေးနိုင်စွမ်း ရှိမည်မထင်ပါ။ အစွမ်းရှိသမျှဖြစ်ညစ်ပြီး ပို့ပေးဦးတော့ ကျွန်တော်က မိမိအထောက်အပံ့ကို မယူလိုတော့ပြီ။

ကိုယ်အားကိုယ်ကိုးဖြစ်အောင် ရှာကြံပြီးပညာသင်တော့တော့ ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

ညည်းသည်အဖြစ်တည်းခိုခြင်းမဟုတ်ပဲ၊ ပညာသင်ရန်ဆက်တော့မည်ဆိုလျှင်ဗုဒ္ဓဓမ္မသာလာတွင်နေ၍မဖြစ်တော့။ ထို့ကြောင့် နေစရာအိမ်ရှာရ၏။

ကာလကတ္တားတွင်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းတခုခု အမြဲနေထိုင်သော မြန်မာအနည်းငယ်ရှိ၏။ ဖျံ သို့အားတိုးကို ရောင်းသဖြင့် ဖျံ သို့ ဦးဘသောင်းဟု အမည်တွင်

ဦးဘသောင်းသည် ကာလကတ္တားမှာ မိသားစုနှင့် အတူနေထိုင်လျက်ရှိ၏။ သူက သူ့ အိမ်လာနေရန်ဖိတ်ခေါ်သဖြင့် ဓမ္မသာလာမှ သူ့ အိမ်သို့ရွှေ့ ပြောင်းရသည်။ သို့သော် သူများအိမ်တွင်ကြာရှည်နေ၍မဖြစ်ပါ။ အားနာရပါသည်။

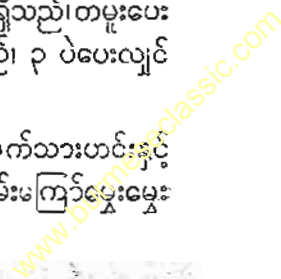
ဓမ္မသာလာအနီးတွင်ပင် အိမ်ခန်းရှာရသည်။ ဘိုးဘဇားလမ်းနှင့် ချစ်တာရန်ဂျန် အဲဗင်းနျူးဒေါ့တွင် အခန်းရပါ၏ (ချစ်တာရန်ဂျန်အဲဗင်းနျူးမှာ ချစ်တာရန်ဂျန်ဒတ်စ်-စီအာဂ်ဒတ်စ်-ခေါ် ကွယ်လွန်သူ အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်ကြီးတဦးကို ဂုဏ်ပြုသော အားဖြင့် မှည့်ခေါ်ထားသောလမ်းမတော်ကြီးဖြစ်၏)

ဘော် ခါ ဆောင် သ ဘော ဖြစ်သည်။ တယောက် သို့မဟုတ် နှစ်ယောက်နေလောက်သော အခန်းများနှင့် ဘုံရေချိုးခန်း၊ ဘုံအိမ်သာများရှိသည်။ အကျယ်အဝန်းလိုက်၍ တခန်းလျှင်တလ ဂိမ္မာခွဲ အထိပေးရ၏။

ထိုစဉ်က စားသောက်စရိပ်မှာ နေထိုင်စရိပ်ထက်ပင် ပေါသေးသည်။ အနီး၌ ပန်ချာပီဆိုင်တဆိုင်ရှိရာ တပဲပေးလျှင် ထမင်းတနပ် အဝစားနိုင်သည်။ ဂျုံကြမ်းနှင့်လုပ်သော ရွတ်တီးမုံကြီးတခုပဲ၊ ပဲဟင်းရေကြ အာလူးဟင်း သို့မဟုတ် ဟင်း သီး ဟင်း ရွက်ထင်းနှင့် ချတ္တနီးတပုံ။

အနီးတွင်ပင် ဘင်္ဂါလီ မှတ်စလင်ဆိုင်တဆိုင်ရှိသည်။ တမူးပေးလျှင် ထမင်းတနပ် ငါးဟင်းနှင့် အဝစားနိုင်သည်။ ၃ ပဲပေးလျှင် ငြုက်သားဟင်းနှင့် အဝစားနိုင်သည်။

တရပ်တန်းသို့သွားလျှင်လည်း တမူးပေးပြီး ဝက်သားဟင်းနှင့် ထမင်းစားနိုင်၏။ တမတ်အကုန်ခံနိုင်လျှင် အစိမ်းမကြာပွေးမွေး

၁၂ မျိုးဟင်းချိုပူပူ ထမင်းအငွေ့တထောင်းထောင်းနှင့် အဝစားရ၏။

ထိုစဉ်က ပိုက်ဆံပြားစေ့ကိုသာမက ပိုင်စေ့ကိုပင် သုံးရသေးသည်။

အမ်အေ (မဟာဝိဇ္ဇာ)တန်းအတွက် ကျောင်းလခက ၁ဝိနှင့် ဘီအယ်လီတန်းအတွက် ကျောင်းလခက ၁၅ ဖြစ်သည်ဟု ထင်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် တလလျှင် အဖျင်းဆုံးဝင်ငွေ ၆ဝိရှိရမည်။

ကံအားလျော်စွာ မြန်မာ့အလင်းမှ ကြော်ငြာ မန်နေဂျာ ဦးဖြူကြီး(နှုတ်ခမ်းမွေးကားကား ပိုးခေါင်းပေါင်းအရောင်ရင့်ရင့်နှင့် ရခိုင်ကြီး)သည် အိန္ဒိယသို့ ဘုရားဖူးရောက်လာသည်၊ သူ့အကြံပေးသဖြင့် ကျွန်တော်သည် မြန်မာ့အလင်းအတွက် ကြော်ငြာကိုယ်စားလှယ်လုပ်လေ၏။ ကာလကတ္တားတွင် ဌာနချုပ်ထားသော ကုမ္ပဏီအများအပြားသည် မြန်မာပြည်တွင် သူတို့ကုန်ပစ္စည်းများကို ဖြန့်ချိနေကြပြီး မြန်မာပြည် သတင်းစာများတွင် ကြော်ငြာနေကြသော်လည်း၊ အားလုံးလိုလို ကြော်ငြာကိုယ်စားလှယ်များ ရှိပြီးဖြစ်ကြသဖြင့် အခက်အခဲတွေ့ရ၏။ ထို့ကြောင့် ကြော်ငြာအတိုအတွာဘာသာပြန်ခြင်း၊ တပတ်နှစ်ပတ်ကြော်ငြာခြင်း၊ လက်မနည်းနည်း ကြော်ငြာခြင်းစသော အလုပ်အသေးအဖွဲ့ကလေးများသာ ကျွန်တော်ရနေလေသည်။

တနေ့သော် 'ဂျာဘာကူဆန်' ဟူသော ခေါင်းလိမ်းဆီ ထုတ်လုပ်သော ဘင်္ဂါလီလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများပိုင် စီကေဆင်း ကုမ္ပဏီသည် ကျွန်တော်ဧရာကံသွားသည်။ "ထိပ်ပြောင်ခြင်းပျောက်ရန်" ဂျာဘာ

ကူဆန်ကိုလိမ်းပါ" ဟူသော ပို့စ်တာကြီးတခု ထိုက်ရှေ့မှာချိပ်ထားသည်။ ကျွန်တော်သည် ကြော်ငြာတောင်းရန် မန်နေဂျင်းဒါရိုက်တာ မစ္စတာဆင်းနှင့်ဝင်တွေ့သည်။ မစ္စတာဆင်း ကိုယ်တိုင်က ထိပ်ပြောင်နေသည်ကို သတိပြုမိ၏။ မြန်မာ့အလင်းမှာ ဂျာဘာကူဆန် ကြော်ငြာထည့်ရန်ဆွယ်ရင်း ကျွန်တော်က "ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် ဂျာဘာကူဆန် ခေါင်းလိမ်းဆီကို မလိမ်းဘူးနှင့်တူတယ်" ဟု ပြောလိုက်လေသည်။

မစ္စတာဆင်း

"ဘာဖြစ်လို့လဲ"

"ခင်ဗျားကထိပ်ပြောင်ကြီးဖြစ်နေလို့ပေါ့၊ ဟဲ-ဟဲ"

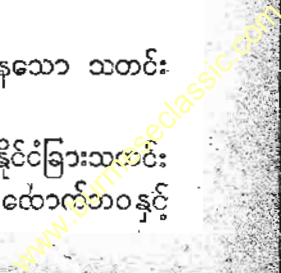
"ဟဲ-ဟဲ-ဟုတ်တယ်၊ ငါကထုတ်လုပ်ရောင်းချသူသာဖြစ်တယ်၊ သုံးစွဲသူမဟုတ်ဘူး"

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် တယောက်မျက်နှာတယောက်ကြည့်၍ လိုက်လိုက်လှဲလှဲရယ်ပစ်လိုက်ကြလေသည်။

မစ္စတာဆင်းသည် ကြော်ငြာအကြီးကြီးတနှစ်တွက်ကန်ထရိုက်ဆက်မှတ်ထိုးပေးလိုက်လေသည်။ ကျွန်တော်သည် တလ၊ တလ၊ ဂျာဘာကူဆန်မချည်း ၂၅ သို့မဟုတ် ၃ဝိ ကော်မရှင်ရနေလေသည်။ (ထိုနှစ်ကုန်သောအခါလည်း နောက်တနှစ်ဆက်ကြော်ငြာသည့်ပေးသေး၏)

မြန်မာ့အလင်းသည် ကျွန်တော် ပို့ ပေးနေသော သတင်းများအတွက် 'ဆု' မကြာခဏပို့ ပေးသည်။

ကျွန်တော်သည်ကာလကတ္တားတွင်နေသရွေ့ နိုင်ငံခြားသတင်းအောက်အဖြစ်ဖြင့်သတင်းများပို့ ပေးခဲ့ရာ သတင်းထောက်ဘဝနှင့်

ပတ် သက် သော အ ကြောင်း အရာ များ ကို နောက်တနေရာတွင် အလျင်းသင့်သလိုရေးပါဦးမည်။

သတင်းထောက်နှင့် ကြော်ငြာကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့်အလုပ် လုပ်ရာ ဝင်ငွေအတော်အသင့်ကောင်းပြီး အတော်အသင့်မှန်သည် ဖြစ်၍ နေ့မှထိုင်မှု၊ စားမှုသောက်မှုအဆင်ပြေစွာနှင့် ပညာဆက် သင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

အလုပ်ကနစ်လုပ်။ သင်တန်းကနစ်တန်း။ ယခုပြန်ပြောင်းစဉ် စားမိပြီး “အတော်အလုပ်လုပ်နိုင်တဲ့ ငါပါကလား” ဟုကိုယ့်ကိုယ် ကိုချီးကျူးမိပါသည်။

ကျောင်းပိတ်ချိန် ဒုလ္လဘရဟန်းခံရန်

ကာလကတ္တားတွင်နေထိုင်ကြသော မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးအများ နှင့် ဆရာတကာသဘော မဟုတ်ပဲ မိတ်ဆွေချင်းချင်းသဘော ရင်း နှီးစွာပေါင်းသင်းဆက်ဆံရ၏။ ရှိသည့်မြန်မာစုစုပေါင်းက နည်း နည်း ထိုအထဲတွင် ဘုန်းကြီးကအတော်များသည်။ များသော အားဖြင့် ငယ်ရွယ်သောပဉ္စင်ပျိုများလည်း ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန် တော်နှင့်ရွယ်တူလောက်ဆိုပါတော့။

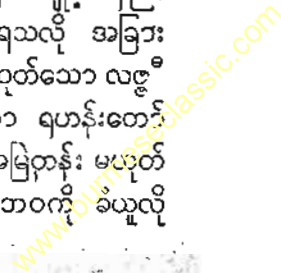
အင်္ဂလိပ်စာသင်နေကြသောဦးပဉ္စင်းများသည် သူတို့သင်ထက် တွင်သော်၎င်း၊ သူတို့ပုဂ္ဂလိကကုလားဆရာထံတွင်သော်၎င်း ထို ပတ်ခလည်။ မရှင်းမလင်းရှိသည်များကို ကျွန်တော့ထံသာပြီး အ မြန်းတတ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် သူတို့နှင့် ပိုခင်မင် ရင်းနှီးသူ ရသည်။

ဦးပဉ္စင်းတွေနှင့် ‘မိတ်ဆွေအချင်းချင်းလို’ ရင်း နှီး ရပြီ ဆိုတော့ သူတို့အကြောင်းကိုသာမက၊ သူ တို့ ဆရာ ဘုန်းတော်ကြီးများ အ ကြောင်း၊ သူတို့သူငယ်ချင်းဘုန်းကြီးများအကြောင်း၊ မြန်မာပြည် ကဘုန်းကြီးလောကအကြောင်း အတွင်းကျကျသိရလေ၏။ ဘုန်း တော်ကြီးတော်တော်များများသည် ဝိနည်းသိက္ခာများကို ချိုး ဖောက်နေပြီဟူသောအသိဝင်လာပြီး ဝမ်းနည်းကြေကွဲ ဖြစ်ရလေ ၏။

ထိုအချိန်တွင် မြန်မာသတင်းစာများကလည်း ရဟန်းသံဃာ တို့နှင့်အလျဉ်းမလျော်သောအမှုတို့ကိုပြုကျင့်နေကြသောအလေ့ ရဟန်း၊ ဒုဿိလရဟန်းနှင့်ရဟန်းတရဟန်းယောင်တို့၏အကြောင်း ကို တစ်တစ်ခွေ ဖေ၂ သုတ်ဒရသားနေကြလေသည်။ “စစ်ကိုင်း တောင်ရိုးကနာမည်ကျော်ဓမ္မကထိကနှင့်သီလရှင်တို့အဖြစ်” “သီ လရှင်ကိုကားတင်သည်ဆိုသောဘုန်းကြီး” “တကာမနှင့်အတူအိပ် ခြင်း၊ နှစ်ယောက်အတူငိုခြင်း” စသည်ဖြင့် စာလုံးမဲကြီးများနှင့် ခေါင်းတပ်ကာ၊ သတင်းမျိုးစုံကိုဖော်ပြနေကြ၏။

ထိုစဉ်က ဘာသာရေးကို လေးနက်စွာ သက်ဝင်ယုံကြည်နေ သောကျွန်တော့အဖို့ ထိုသတင်းများသည် တုန်လှုပ် ခြောက်ခြား ဇွယ်ဖြစ်ခဲ့ရ၏။

ကျွန်တော်သည် တဖက်တွင် ဘုန်းတော်ကြီးအချို့ ဝိနည်း သိက္ခာကို ချိုးဖောက်သဖြင့် ဝမ်းနည်းကြေကွဲရသလို အခြား တဖက်တွင် ဝိနည်းသိက္ခာနှင့်အညီ ကျင့်ကြံအားထုတ်သော လူ နေသလ၊ သိက္ခာကာမ သီလဝန္တဖြစ်ကြကုန်သော ရဟန်းတော် များအဖြစ်ကို လိုလားအားကျနေလေသည်။ အမြဲတန်း မယုတ် တောင် အားလပ်ချိန်ရတုန်းရခိုက် ဒုလ္လဘရဟန်းဘဝကို ခံယူလို

စိတ်ပြင်းပြနေလေသည်။ အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓဂါယာ မဟာဗောဓိ ပင်ခြေရင်း၌ ပုတီးစိပ်ရစဉ်က ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ထိုဆန္ဒသည် အလဇ္ဇာဒုဿီလတို့အကြောင်း ပိုသိရလေလေ ပြင်းထန်လာလေ လေဖြစ်ချေ၏။

ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်တွင် အောက်တိုဘာ ကျောင်းပိတ် ရက်ရှိသည်။ ထိုကျောင်းပိတ်ရက်အတွင်း ဗုဒ္ဓဂါယာသို့သွားကာ ပဉ္စင်းခုံရန် ကျွန်တော် ပြင်ဆင်မှုများပြုခဲ့လေသည်။

ထိုပြင်ဆင်မှုများအနက် ပထမပြုရသည့်ကိစ္စမှာ မိဘနှစ်ပါး ၏ ခွင့်ပြုချက်ကို တောင်းယူခြင်းဖြစ်ပေ၏။

ကျွန်တော်သည် မိဘများထံ ခွင့်တောင်းစာရေးလိုက်လေ သည်။

မိဘများက ခွင့်မပြုကြပေ။ ဤသည်ပင်လျှင် တက်ဘုန်းကြီး ဝတ္ထုကို ရေးရသည့် နောက်ဆုံးအကြောင်းပေတည်း။

ကျောင်းပိတ်ရက်အတွင်း ကျွန်တော် ဘုန်းကြီးမဝတ်ဖြစ်ခဲ့ ဘုန်းကြီးအကြောင်းကိုကား ဝတ္ထုတပုဒ် စတင် ရေးဖြစ်သွား လေပြီ။

အခန်း ၁၂

တက်ခေတ်၊ တက်ထူ၊ တက်ဘုန်းကြီး ✓

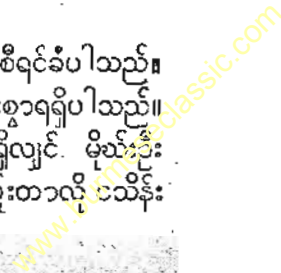
တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုကို ပြန်လည်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန် အခြေအနေ မပေးသေးပါ။ သို့ရာတွင် တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုကို ရေးရာ၌ ကျွန်တော်ထားခဲ့သော စေတနာပေါ်လွင်စေရန် ထိုစဉ်က ကျွန်တော်ရေးခဲ့သော နိဒါန်းကို ကောက်နုတ် ဖော်ပြလိုက်ပါ သည်။

“တက်ဘုန်းကြီး”

မောင်သိန်းဖေ ရေးသည်။

နိဒါန်း

မေမေနှင့်ဖေဖေတို့ထံ သားမောင် ရှိသောစွာအစီရင်ခံပါသည်။ ဟိုတနေ့က မေမေတို့ထံက စာကို ကောင်းစွာရရှိပါသည်။ ရွေးက ဖေဖေတို့ မေမေတို့စာများကို သားရရှိလျှင် မိမိဘိုး ဇလေးကျတော့ ကမ္ဘာလောကကြီးတလုံး ရှင်မြူးတာလို သိန်း

မြူးရ ရွှင်ရတယ်။ မေမေတို့စာတွေကို ခေါင်းအုံးအောက်မှာ ထားပြီးအိပ်တော့ ဟောဒီအပြောကျယ်တဲ့ပင်လယ်ကြီးကို နေထဲ သင်္ဘောကြီးနှင့်ကူးပြီး၊ မေမေတို့ဆီ ပြန်လာရတယ်လို့ အိပ်မက် မက်ရတာ သိပ်စည်းစိမ်ရှိတယ်။ အချို့ စာတွေမှာတော့ ငွေသိန်း အစိုးရအလိုနှင့် ဆန့်ကျင်ပီး ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေးလေး ဘာ လေးနဲ့ ဆူမိပူမိတဲ့အပြစ်အတွက် ဖေဖေတို့က ကြိမ်းကြ မောင်းကြ တယ်။ သို့ပေမဲ့ အဲဒီစာမျိုးတွေကို ဖတ်ရလို့ သားမအံ့ဩဘူး။ ဪ ခါက ခုကာလ ကျွန်ခေတ်မှာရှိကြတဲ့ မိဘများရဲ့ ထုံးစံ တဲလို တွက်မိတာကိုး။

ဟိုတနေ့က စာကတော့ ဖတ်လိုက်ရတယ်ဆိုရင်ဘဲ ငွေသိန်းမှာ ရင်ဆို့ သွားတယ်။ ကြယ်တွေ လတွေနဲ့ တင့်တယ်နေတဲ့ ကောင် ကင်က မိုင်းကြီးထစ်သံကြားရသလို သိပ်အံ့ဩသွားတယ်။ လ လောကကြီးကို မုန်းလာတယ်။ ငွေသိန်းက ကျောင်းပိတ်ရက်အတွက် တလလောက် ပဉ္စင်းတက်ဘို့ ခွင့်ပေးပါလို့ ဖေဖေတို့ထံ တောင်း ပန်တယ်။ ဖေဖေတို့က ခွင့်မပေးနိုင်ဘူးတဲ့။ ပဉ္စင်းတက်ရင် လူများ တွေက ကဲ့ရဲ့ လိမ့်မယ်တဲ့။ ဖေဖေတို့ မေမေတို့မှာ လူများတွေရဲ့ တံထွေးခွက်မှာ ပက်လက်မျောမယ်တဲ့။ ပဉ္စင်းတက်တာကို ဘာလို့ ကဲ့ရဲ့ ရသလဲ။ ကဲ့ရဲ့ မယ့်လူတွေကို လက်ညှိုးထိုးပြီး မေးချင်တယ် မေမေရဲ့။ ငွေသိန်းဟာ အကြိတ်ပြီး လူမိုက်စိတ်တွေ ဝင်လာတယ်။ အိပ်ရာပေါ်မှာ လှဲပြီး စဉ်းစားတယ်။

ဟိုခရီးတုန်းက သားပဉ္စင်းရိုတယ်ဆိုရင် ပဉ္စင်းမယ်တော်ကြီး ခမည်းတော်ကြီးဟာ အင်မတန်ဂုဏ်ရှိတယ်။ ခုတော့ ပဉ္စင်းမယ် တော် ခမည်းတော်တွေမှာ သူများတံထွေးခွက် ပက်လက်မျော တော့မယ်တဲ့လား ဖေဖေ။

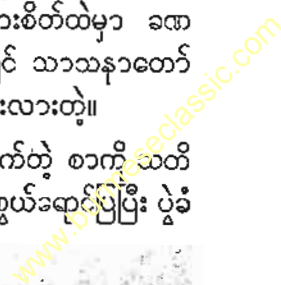
ကဲ့ရဲ့ ချီးမွမ်းတာတွေတော့ ထားပါအုံး၊ အချီးမွမ်းခံရမှာကို ဂရုစိုက်နေတဲ့လူမှာသာ အကဲ့ရဲ့ ခံရတာကို ကြောက်တာ၊ သိန်း ကတော့ ဘာလုပ်လုပ်အချီးမွမ်းခံရအောင်ရယ်လို့ လုပ်တာမဟုတ် တော့ သူများကဲ့ရဲ့ မှာကို ဘယ်တော့မှမကြောက်ပါဘူး။ သား အတွက် အရေးကြီးနေတာက လူတွေ ကဲ့ရဲ့ ကြလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ စကားမှာ အရိပ်ပေါ်နေတဲ့ သာသနာတော်ကြီးအတွက် စိုးရိမ် ရောအချက်တွေပါဘဲ ဖေဖေရဲ့။ သာသနာတော်တက်၍ ပဉ္စင်း အဖြစ်ကို ခဏဖြစ်စေ၊ အမြဲဖြစ်စေ၊ ယူခြင်းသည် ကဲ့ရဲ့ ရှု၊ ချဘွယ် ရာဖြစ်က-

(၁) ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာများသည် သာသနာကို ချီးမြှင့်ခြင်း၊ အကျင့်သီလကို စောင့်သုံးခြင်းတို့၌ များစွာယုတ်လျော့သော ကြောင့်၎င်း။

(၂) သာသနာတော် ဝန်ထမ်း ရဟန်းဘုန်းကြီးများကပင် စုတ်ပဲ ညစ်ညမ်း မကောင်းမှုလွမ်းနေသဖြင့် လူတို့က မုန်းထား ကဲ့ရဲ့ ကြခြင်းပင်သော်၎င်း ဖြစ်ရမည်။ သို့မဟုတ် နှစ်ကြောင်းလုံး ပင် ဖြစ်ရမည်ဟု သား အလင်းဥာဏ်ပေါက်မိသည်။

သားမှာလေ စာကို ဖတ်ပြီး ဒါတွေ တွေးလေး စိတ်တုန်လှုပ် ချောက်ခြားလေတဲ့။ ငွေသိန်းစိတ်ဟာ ဘယ်လိုနေမှန်း မသိဘူး။ ငိုချင်လိုက်တာလွန်လို့ မေးခွန်းတခုကလဲ သားစိတ်ထဲမှာ ခဏ ခဏပေါ်နေတာတဲ့။ ဒီလိုသာဖြင့် ဒို့ ဘုရားရှင် သာသနာတော် မကြာခင် ဒို့ ပြည်ကကွယ်ပျောက်မသွားပေဘူးလားတဲ့။

မန္တလေးက ချစ်မိတ်ဆွေတယောက်ပေးလိုက်တဲ့ စာကို သတိ ရတယ်။ “စားစရာမရှိတာက တခြား၊ ဘုရားစွယ်ဆောင်ပြီပြီး ပဲ့ခံ

တာက တခြား၊ အဲဒီပွဲတွေမှာ သင်္ကန်းဝတ်တွေဟာ ဝါထိန်နေတဲ့ ပြင် အပျိုကလေးတွေ လိုက်တိုး၊ ဒီပြင် ကာလသားအတန်းအစား ဆပ်ညံ့ညံ့ မျိုးလုပ်တဲ့ အကျင့်တွေလဲ လုပ်ကြတယ်လို့ ကြားရ တယ်”

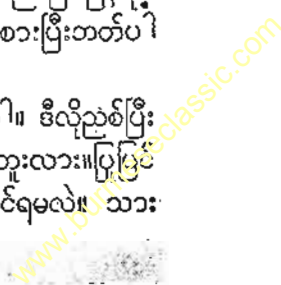
တမြန်နှစ်တုန်းက မှုရွာမြို့ ကာနီဗယ်မှာ သား ငသိန်းရယ်၊ ယခုနှစ် အိုးဝေ မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာ ညိုမြဆိုတဲ့ကောင်ရယ်၊ တယောက်လည်ပင်း တယောက်ဖက်ပြီး ကြည့်နေကြတော့၊ ဘုန်းကြီးတွေက ကစားဝိုင်းမှာ လောင်းနေကြတာကို တွေ့ရတာကို မေမေရဲ့။ ညိုမြက ‘ဟေ့ - သိန်းဖေတဲ့၊ ဘာလဲက’လို့ သားက ထူးတော့ “ငါ့လူခိုး.....ဘုန်းကြီးတွေလုပ်ပုံ ကြည့်စမ်းပါအုံးကွာ ကိုယ့်လူရယ်၊ အချိန်ကျပြီဟာ၊ ဘုန်းကြီးမကောင်းတာ လုပ်တာ တွေကို မင်ကလောင် စမ်းသလောက်ကလေးနှင့် နှံစမ်းကွာ” လို့ ပြောတာလဲ အခုဒီတောင် ကြားယောင်ယောင်ဘဲ ဖေဖေ။

“ကျောင်းသားတွေ သပိတ်မှောက်နေတုန်းက တပည့်တော် မန္တလေးဘုရားကြီးကနေပြီး စကြာသီဟကို ခါတ်ရထားစီးလာ တော့၊ ရထားပေါ်မှာ ဦးပွင့်တပီး ပေါင်ဒါတွေ ဖွေးနေ အောင် လိမ်းထားတာကိုတွေ့ရတယ် ကိုယ်တော်” လို့ ဘုန်းကြီး တပီးကိုလျှောက်တော့ “ငါ့လူရ-ပေါင်ဒါလောက်၊ အလှဆီ လောက်တော့ ရိုးနေပြီ။ လက်သဲကလေးတွေတောင် မထင်မရှား ဆေးနီဆိုးတဲ့ဘုန်းကြီးတွေ ရန်ကုန်မှာရှိတယ်” ဟုဖြေသံကိုလဲမှတ် မိသေးတယ် မေမေရဲ့။ ပြီးတော့ သတင်းစာထဲမှာပါသလို ဘုန်းကြီးတွေ မိန်းမတွေနှင့်ပျော်မြူးကြတာကိုတော့ သားထပ်ပြော ဘို့ မလိုပါဘူး။ မေမေတို့မှာနားတောင်လျှံ ချွဲနေရော့မယ်။

ဒါတွေ တွေးမိတော့ သာသနာကြီးပျက်စီးမှာကို မစိုးရိမ်ဘဲ မနေနိုင်ဘူးပေါ့။ သာသနာတော်ကြီးကို စောင့်ကြပ်ရမယ်ဆိုတဲ့ သာသနာတော်စောင့်ကြီးတွေက ဒီလိုဖေ့ကံပြားယုတ်မာနေကြ ရင် ခေါင်းမိုက်မလုံတဲ့အိမ်လိုသာသနာတော်ကြီးတခုလုံးအကျင့် ဆိုးအကျင့်ယုတ်မိုက်တွေနှင့် ရှိနေတော့မှာပေါ့မေမေရယ်။

ကဲ မေမေ၊ မေမေကတော့ ဒီလောက်ပြောရုံနဲ့ ရှင်းအုံးမှာ မဟုတ်ဘူး။ သာသနာတော်ကြီးမှာအပြစ်တွေ အလွဇ္ဇာတွေပေါ် နေပုံကို ဥပမာတခု ထင်ထင်ရှားရှားပြမယ်။ သားပေးတဲ့ ဥပမာ နာမည်ကတော့ “တက်ဘုန်းကြီး” တဲ့၊ တချို့က ခုခေတ်ကြီးကို တက်ခေတ်တဲ့။ ခုခေတ်မှာပေါ်နေတဲ့ လူငယ်တွေကို တက်လူတဲ့ ခေါ်ကြတယ်။ ဒါကြောင့် သားကလည်းခုခေတ်မှာပေါ်တဲ့ ဘုန်းကြီးမို့ “တက်ဘုန်းကြီး” လို့အမည်ပေးလိုက်တယ်။ “တက်ဘုန်းကြီး” အကြောင်းကိုရေးပြတာဟာ မေမေ အပျော်ဘတ်ဘို့ရေး ပြတာမဟုတ်ပါဘူး။ သာသနာတော်ကြီးရဲ့ ချို့ယွင်းချက်တွေကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်းမြင်အောင်ပြတာ။ တကယ်လို့ပေါ့လေ။ သား ရေးတဲ့ဟာကိုတတ်ရလို့ ပျော်လဲ ပျော်တယ်ဆိုရင်တော့ သားလဲ သိပ်ဝမ်းသာတာဘဲ။ တခုရှိသေးတယ်။ သားကပါဠိတွေ သိပ်ထည့် ထားတယ်။ မေမေက ပါဠိဘတ်သိပ်ပျင်းတယ်။ သို့မေပေ ဒီတက် ဘုန်းကြီးက ဘုန်းကြီးလည်းဖြစ်ပြန်၊ ဓမ္မကထိကလည်းဖြစ်ပြန်မို့၊ လှေ့သာဘူးမေမေရယ်။ ပါဠိထည့်ရတာဘဲ ကြီးစားပြီးဘတ်ပါ နော်။ ဟုတ်လား-မေမေ။

ဘတ်ပြီးတော့-မေမေနှင့် ဖေဖေဆွေးနွေးကြပါ။ ဒီလိုညစ်ပြီး တော့နေတဲ့ သာသနာကို မပြုပြင်မသုတ်သင်ထိုက်ဘူးလား။ ပြုပြင် သုတ်သင်ထိုက်တယ်ဆိုရင် ဘယ်လို ပြုပြင်သုတ်သင်ရမလဲ။ သား

သဘောပေါက်တာကတော့ သာသနာတော်ကြီးညှိုးရ ဆုတ်ရတာဟာ သာသနာပြုမင်းမရှိလို့၊ တနည်းတော့ ဗမာတွေ ထီးမဲ့မင်းမဲ့ ဖြစ်နေလို့ ကျွန်ဖြစ်နေလို့ပေါ့၊ သာသနာတော်ကို အားလုံးစင်ကြယ်အောင် သုတ်သင်ရန် စည်ပင် တိုးတက်အောင် ပြုပြင်ရန် ဆိုတော့ ဗမာဗုဒ္ဓဘာသာတွေလက်ထဲမှာ အာဏာစက်ရှိရမယ် (၀၁) တိုင်းရေးပြည်ရေးတန်ခိုးရှိရမယ် (၀၂) ဗမာတွေ သခင်လူမျိုးပြန်ဖြစ်ရမယ်။ ဒီလို သားအလင်းဉာဏ်ပေါက်တာမို့ သားအကြောင်းကို စဉ်းစားပါနော်။

နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး (၀၁) သာသနာတော်စည်ပင်မှုရဲ့ အဖွဲ့ မြစ်ချရေးကို လူငယ်အချို့ စတင်ဆောင်ရွက်နေကြပြီ။ သားဟာ နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးစစ်ပွဲကို ဝင်နဲ့တဲ့အခါ ကျတော့ မေမေတို့ ဖေဖေတို့က ခွင့်ပြုပါနော်။ သားရသမျှ ကုသိုလ်ကို မေမေတို့ကို အမျှဝေပါမယ်။ မေမေကလဲ အခါတိုင်း လို မျက်ရည်တွေ ဖြိုင်ဖြိုင်စီးပြီး ရှိုက်ကြီးဝင်ကြီးနှင့် သားကို ဆွဲမထားပါနှင့် မေမေရယ်။

သားချစ်သိန်းဖေ”

နေရစ်တော့ “သိန်းနေနွယ်”

ကာလကတ္တားမြို့၊ ဘိုးဘဇားလမ်းနှင့် ချစ်တရန်ဂျန် အဲဗင်ချူးဒေါင် တွင် ဝင်းကြီးတခုရှိသည်။ ထိုဝင်းထဲတွင် တထပ်တိုက်တန်းများနှင့် သုံးထပ်တိုက်ကြီးတလုံးရှိ၏။ တထပ်တိုက်တန်းများကလေးမကြီးများပေါ်တွင် တည်ရှိပြီး ဈေးဆိုင်များ (ပန်ချာပီထမင်းဆိုင်ပါအပါအဝင်) ဖြင့် ပြည့်နေ၏။ သုံးထပ်တိုက်ကြီးက အလည်

ခေါင်တွင် တည်ရှိပြီး၊ လူနေခန်းများဖြင့် ပြည့်နေ၏။ အလည်ထပ်အခန်းတခန်းတွင် ကျွန်တော်နေလေသည်။ ထိုအခန်းထဲမှာ အောင်းပြီး ‘တက်ဘုန်းကြီး’ ဝတ္ထုကို ရေးလိုက်၏။ အောက်တိုဘာကျောင်းပိတ်ရက်မှစရေးပြီး၊ ကျောင်းဖွင့်တော့လည်း ဆက်ရေးလေရာ ဒီဇင်ဘာလဆန်းတော့ပြီး သည်ဟု ထင်ပါ၏။ ပြီးလေသော် ရန်ကုန်မြို့ရှိ ကိုနုထံသို့ စာတိုက်မှ မှတ်ပုံတင်စာအုပ်ပို့နည်းဖြင့် ပို့လိုက်လေသည်။

တက်ဘုန်းကြီး

ရေးသူ = သိန်းနေနွယ်။

ကိုနုကတည်းဖြတ်ထုတ်ဝေရန်ဖြစ်လေသည်။

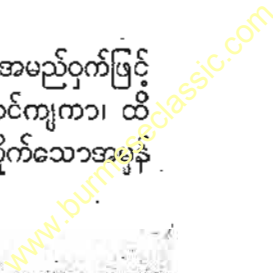
အထက်တနေရာတွင် ဖော်ပြခဲ့ဘူးသည့်အတိုင်း၊ ကိုနုသည် “သိန်းနေနွယ်၊ ကြက်သရေ၊ တက်နေအစရှိသော ကလောင်နာမည်များကို တဖက်သတ် အကြောင်းမရှိဘဲ မုန်းတီးနေသူ” ဖြစ်သောကြောင့် သိန်းနေနွယ်ဟူသော ကလောင်အမည်ကို ဖျက်ပစ်လိုက်လေသည်။

“တက်ဘုန်းကြီး”

ရေးသူ = မောင်သိန်းဖေ

တည်းဖြတ်သူ = မောင်နု

ဟု လုပ်လိုက်လေ၏။ သူ့ သဘောအရ ကလောင်အမည်ဝှက်ဖြင့် ရေးသည်ထက် နာမည်ရင်းနှင့် ရေးသည်က ပိုပြီး ပြောင်ကျကာ၊ ထိရောက်မှုပိုရှိမည်။ ဖြူစင်သောစေတနာနှင့် တင်ပြလိုက်သော အမွန်တရားသည် ပိုပေါ်လွင်မည်။

ကိုနုသည်ယင်းသို့ကလောင်နာမည် “သိန်းနေနွယ်” ကိုဖယ်ရှားလိုက်ပြီး၊ နာမည်ရင်းနှင့်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမည်ကို ကျွန်တော့အားကြံတင်အကြောင်းမကြားခဲ့ပါ။ သူ့ကြိုက်သလိုလုပ်ပြီးမှ “ငါ့လုပ်လိုက်ပြီဟေ့” ဟု ကျွန်တော့ထံစာရေးအကြောင်းကြားလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါ၏။ ထိုစဉ်ကကျွန်တော်တို့အချင်းချင်းဆက်ဆံရေးမှာ အကြီးအကြီးဆုံးနှင့်ညီအငယ်ဆုံးသဘွယ်ဖြစ်သဖြင့်၊ ကျွန်တော်ကလည်းဘာမျှပြန်မပြောတော့ပါ။ သူ့ ကြိုက်သလို လုပ်ခွင့်ပေးလိုက်လေသည်။

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူမှာ မြန်မာ့အလင်းဖြစ်လေ၏။

တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုထွက်ပေါ်လာသောအခါ ဂယက်အမျိုးမျိုးရိုက်ခတ်လေသည်။ ရဟန်းရှင်လူမရွေး ထောက်ခံကြိုဆိုသူတွေရှိသလို၊ ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်သူတွေရှိသည်။

များသောအားဖြင့် သတင်းစာတွေက ထောက်ခံရေးသားကြသည်။ ရဟန်းပရိသတ်ထဲမှအဖွဲ့အစည်းအနေနှင့်ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်သူတို့မှာ သာသနာ့မာမကရဟန်းပျိုအဖွဲ့ဖြစ်လေသည်။

တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုကြောင့် ရိုက်ခတ်နေသောဂယက်များနှင့် တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထု အကျဉ်းချုပ်ကို သိနိုင်ရန် ဂန္ထလောကရေးသောဝေဖန်စာကိုကောက်နှုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ဝေ ဘန် စာ

တက်ဘုန်းကြီး

ကိုသိန်းဖေရေးသား၍ ကိုနုထည်းသော တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုထွက်ပေါ်လာသည်မှာ မကြာသေးပေ။ ဤစာအုပ်ထွက်ပေါ်လာသည်နှင့်တပြိုင်နက် ရန်ကုန်မြို့ရှိ သာသနာ့မာမကခေါ် ရဟန်းပျိုအဖွဲ့က အစဉ်းအဝေးခေါ်ကာ ကန့်ကွက်ကြလေသည်။ မိမိတို့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို သတင်းစာတိုက်များသို့ပို့ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးချုပ်ထံသို့ ပို့ကြလေသည်။ မာမကအဖွဲ့က ကန့်ကွက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် တက်ဘုန်းကြီးစာအုပ်မှာ နာမည်ထွက်၍လာလေသည်။ သတင်းစာများတွင် လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်၍လာလေသည်။ စာအုပ်ဝယ်ဘတ်သူများလည်း ပေါများ၍လာလေသည်။

ငင်းသာသနာ့မာမက အဘွဲ့မှတစ်ပါး အခြားအဘွဲ့များ၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်များက ကန့် ကွက် သည် ဟူ၍ မကြားရ။ မြန်မာ့အလင်းဦးလေပေ။ စကားထောင်စားတို့ကမူကား ဤစာအုပ်ကိုထောက်ခံကြလေသည်။ တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုမှာ မည် သို့သော ဝတ္ထု ဖြစ်ကြောင်းကို ဂန္ထလောက မဂ္ဂဇင်းဘတ်သူတို့အကျိုးငှါ၊ ဤအပိုင်းမှနေ၍ ဝေဘန်ချက်ရေးသားရန် ကျွန်ုပ်တို့ဝတ္ထုများရှိသည့်အတိုင်းရေးသားတော်ပြရပေမည်။ စာအုပ်၏အကျိုးအပြစ်များကိုမတော်ပြီမီ စာအုပ်တင်ပါဝင်သော အကြောင်းအရာ အတိုကောက်ကိုရေးသားတော်ပြပါမည်။

ရန်ကုန်မြို့ရှိကျောင်းတကျောင်းတွင် နာမည်ကျော်ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတပါး သီတင်းသုံးတော်မူလေသည်။ ထိုဆရာတော်သည် ဓမ္မကထိက ပေါက်စကလေးများနှင့် ဓမ္မကထိကလောင်းကလေးများကို မွေးထားလေသည်။ ထိုမျှမကသေး ရုပ်ခပ်ချောချော သီလရင်ကလေးများကိုလည်း ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်ရှိ စရပ်များတွင် လက်သပ်မွေးထားသေး၏။

ထိုဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကြီး၏တပည့်၊ ဓမ္မကထိကပေါက်စ ဓညဝတီ ဦးဇောတိကနှင့် ဓမ္မကထိကလောင်း ဦးသုဇေတို့မှာ အတော်ရင်းနှီးသော သီတင်းသုံးတော်များ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဦးဇောတိက က ဦးသုဇေအား မိန်းမပိုးနည်း အမျိုးမျိုးတို့ကို သင်ကြားပြသပေ၏။ ဦးဇောတိကကိုယ်တိုင်ပင် သိမ်ကြီးဈေးမှ မိန်းကလေးတယောက်နှင့် ရိုးစားဖြစ်နေလေသည်။ ဦးဇောတိကက ရေးသောစာ ထိုမိန်းကလေးက ပေးသောစာတို့ကို ဘော်ပြထားသေး၏။ အတော်အတန်ယုတ္တိရှိပေသည်။

ဓမ္မကထိက ဆရာကျော်ကြီးနှင့် ဦးဇောတိကတို့၏ နည်းနာ နိဗ္ဗာန်တို့ကို ကောင်းစွာရလိုက်သော ဦးသုဇေသည် တစတစ အပွဲသင်လေတော့၏။ ကျောင်းဝင်းအတွင်း ဆရာတော်ကြီး လက်သပ်မွေးထားသော မယ်သီလစာရီခေါ် သီလရှင် ရုပ်ချောကလေးနှင့် အဆက်ဖြစ်၍သွား၏။ ကပ္ပိယ ဦးကျောက်လုံးက အောင်သွယ်ပေးလေသည်။

များမကြာမီ ဦးဇောတိကနှင့် ဦးသုဇေတို့သည် ပြည်မြို့သို့ သွားကာ တရားရေးအေး တိုက်ကျွေးကြကုန်၏။ အငြိမ်များတွင် ခေါင်းဆောင်မင်းသမီး၊ လက်ထောက်မင်းသမီးစသဖြင့် ရှိသကဲ့သို့

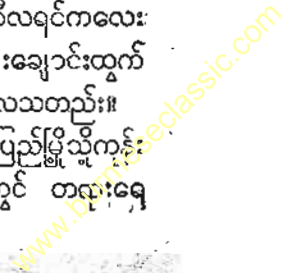
တရားဟောပွဲတွင်လည်း ခေါင်းဆောင်ဓမ္မကထိက လက်ထောက်ဓမ္မကထိကများရှိလေသည်။ ပြည်တရားပွဲတွင် ဦးဇောတိကက ခေါင်းဆောင် ဦးသုဇေက လက်ထောက်ဖြစ်လေသည်။ ဤတရားပွဲတွင် ဦးသုဇေသည် “လာမယ်လာမယ်-မကြည်ရဲ့” ခေါ် တရားကို ဟောလိုက်ရာ ပရိသတ်က အတော်ပင် သဘောကျ၍သွားလေသည်။

ထိုသဘောကျသော ပရိသတ်ထဲတွင် မစောညွန့် ဆိုသော အသက် ၄၀ ကျော်သော်လည်း ဖူးစာရှင်မပေါ်သေးသည့် အပျိုကြီးဗားယာက် အပါအဝင်ဖြစ်၏။ မစောညွန့်မှာမိတမရှိ အလွန်ကြွယ်ဝ၏။ အလွန်လည်း ကပ်စေးနဲလေသည်။ မိမိတူတော်သူ မောင်ထွန်းရှိန်ကိုပင် ကောလိပ်ကျောင်းသို့ မပို့ရက်ပေ။

အပျိုကြီး မစောညွန့်နှင့် ဦးသုဇေတို့မှာ မကြာမီအကျွမ်းတဝင်ဖြစ်၍သွားကြကုန်၏။ ဦးသုဇေတို့ရန်ကုန်သို့ ပြန်ကြသွားကြသောအခါ ချောအပျိုကြီးမှာ သဲမြညာဖြစ်၍ ကျန်ရစ်ခဲ့ရှာလေသည်။

ရန်ကုန်ကျောင်းတိုက်သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ဦးဇောတိကက သီလရင်မယ်ဝဏ္ဏနှင့် စခန်းသွား၊ ဦးသုဇေက မယ်သီလစာရီနှင့် ခေန်းသွားကြလေကုန်၏။ တညသောအခါ ဦးသုဇေနှင့် မယ်သီလစာရီတို့စခန်းသွားနေသည်ကို ဆရာတော်ကြီးမိ၍သွား၏။ ဆရာတော်ကြီးသည် မိမိ၏လက်သပ်မွေးထားသော သီလရင်ကလေးနှင့်စခန်းသွားရပါမို့ လားဟု ဒေါသအမျှန် ချောင်းချောင်းထွက်ပြီးလျှင် ဦးသုဇေအား ကျောင်းတိုက်မှနှင်လိုက်လေသတည်း။

ဦးသုဇေသည် ကပ္ပိယ ဦးကျောက်လုံးနှင့်အတူ ပြည်မြို့သို့ကုန်းကြောင်းခရီးဖြင့်ဆန်တက်သွားပြီး၊ လမ်းရှိမြို့များတွင် တရားရေး

အေးတိုက်ကျေးသေး၏။ ဦးကျောက်လုံးက တရားနာခံအဖြစ် ဆောင်ရွက်လေသည်။ ပြည်မြို့သို့ရောက်သောအခါ မစောညွန့်နှင့် တွေ့ကြ၏။ ထိုနောက် ကမ္ဘာ့သန်း ကျောင်းက လေး အတွင်း မစောညွန့်အား ဦးသုဇေက အတင်းကြံသောကြောင့် အကြံ လှင့်မယားဘဝသို့ ရောက်သွားကြလေတော့သတည်း။ သို့သော်လည်း သိမခံကြ။ ဦးသုဇေသည်သင်္ကန်းကိုမချွတ်။

ထိုနောက် ဦးသုဇေရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်ကြွသွားကြ၏။ မစောညွန့်က ဦးသုဇေရန်ကုန်တွင် အင်္ဂလိပ်စာသင်ကြားရန် တလလျှင် ငွေ တရာမှန်မှန်ခထောက်ပံ့ ပါမည်ဟု အာမခံလိုက်လေသည်။ ရန်ကုန်သို့ ရောက်သောအခါ ယခင်ကကျောင်းအနီးအနားတွင် သီတင်းသုံးပြီး သီလစာရိနှင့် စခန်းသွားလျက်နေပြန်၏။ ဦးဇောတိဇကား မယ်ဝဏ္ဏကိုခိုးပြေးသွားလေပြီ။ ဦးသုဇေနှင့် မယ်သီလစာရိတို့မှာ နေ့ခင်းတွင် ရဟန်းအဝတ် သီလချင်အဝတ်တို့ကိုဝတ်စားထားကြသော်လည်း ညညတွင် လူဝတ်ကြောင်တို့၏အဝတ်အစားတို့ကို ဝတ်စားပြီး စခန်းသွားလေ့ရှိကြလေသည်။

တညတွင် ဦးသုဇေနှင့် မယ်သီလစာရိတို့ လူဝတ်လဲကာစခန်းသွားနေကြခိုက် စရပ်အတွင်းသို့ ဆရာတော်ဘုန်းကြီး ရောက်လာသဖြင့် မိသွား၏။ ဤနေရာတွင်အချင်းများရာ ဆရာတော်ဘုန်းကြီးက စခန်းသွားနေကြသူနှစ်ဦးအား ထားမြောင်နှင့် ထိုးသတ်လိုက်လေသည်။ ဤအကြောင်း သတင်းစာထဲတွင် ပါလာသောအခါ ပြည်မြို့အပျိုကြီး မစောညွန့်မှာ ယူကြုံးမရ ဖြစ်ရလေတော့သတည်း။ ဤကား တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထု၏ အကျဉ်းချုပ်ဖြစ်လေသည်။

တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုသွားမှာ မထူးဆန်းလှပေ။ စင်စစ်ကား စိတ်ကူးဖြင့် ရေးသားသောဝတ္ထုမဟုတ်။ ယခုခေတ်တွင် တကယ် ဖြစ်ပျက်နေသော အဖြစ်အပျက်တို့ကိုစုပေါင်းပြီး သကာလဝတ္ထု ဘုဒ္ဓိ ရေးသားခြင်းမျှ ဖြစ်လေသည်။ နိဒါန်းတွင် ကိုနုရေးသားထားသကဲ့သို့၊ အမှန်အားဖြင့် တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုဟူ၍မခေါ်ဆိုထိုက်ပေ။ ယခုခေတ် ကာလအဖြစ်အပျက်ဟူ၍သာ ခေါ်ဆိုထိုက်ပေသည်။

ဤစာအုပ်ကိုဘတ်သွားရင်း ယခုကာလအဖြစ်အပျက်များမှာ ဘာဘတ်သူတို့၏မျက်စိထဲတွင် ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် ပေါ်၍ လာပေသည်။ စာဘတ်ရင်းနှုတ်က “ဟုတ်ပေသည်-ဟုတ်ပေသည်” ဟူ၍ ဝင် ရွတ်ဆိုမိပေ၏။ စာအုပ်ထဲတွင်ပါဝင်သော အကြောင်းများသည်အဆန်းများမဟုတ်။ မျက်မြင်တွေ့ကြုံနေရသော အကြောင်းများသာဖြစ်လေသည်။

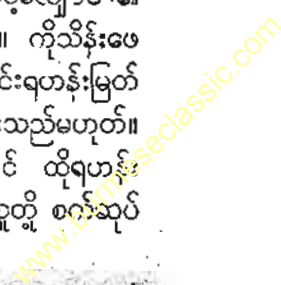
ကိုသိန်းဖေသည် စာရေးကောင်း တယောက်ဖြစ်၏။ အများဆုံးပြီးသား အကြောင်းအရာများကို ရေးသားထားသော်လည်း ဆတ်၍အလွန်ကောင်း၏။ စာဘတ်သူတို့၏မျက်စိရှေ့တွင် အဖြစ်အပျက်အကြောင်းအရာများ ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်းပေါ်၍လာ၏။ စာဘတ်သူတို့၏စိတ်ကိုဆွဲငင်နိုင်၏။ ဤကား စာရေးကောင်းတို့၏ အင်္ဂါတည်း။ ကိုသိန်းဖေသည် မိမိသွားလာ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံသောအခါ များတွင် အမူမဲ့ မနေ။ မျက်စိဖွင့်၍ထား၏။ အမြင်ကပ်သောသူတို့ကိုငင်း၊ အမြင်ကပ်သောအချက်ကိုငင်း၊ အမြင်ကပ်သောအဖြစ်အပျက်များကိုငင်း၊ မြင်ရလျှင် အမူမဲ့ အမှတ်မဲ့ မနေ။ မိမိ၏နုလုံးအိမ်ထဲတွင် စွဲစွဲမြဲမြဲသော့တော်၍ထားပြီး ဤဟက်ဘုန်

ကြီးစာအုပ်တွင် ဘော်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်လေသည်။ အမြင်ကပ်လေ
 လူ အမြင်ကပ်စရာအပြောအဆို အမြင်ကပ်စရာ အကြောင်းအရာ
 များကို စာဘတ်သူတို့ အမြင်ကပ် လာအောင် ရေးသား
 တတ်ပေသည်။ ဦးဇောတိကနှင့် ဦးသုဇေတို့ ညနေခင်း
 ရွှေတိဂုံစေတီတော်ယင်ပြင်သို့ အပိုးတော် ထွက်ကြသောအခါ
 ဦးဇောတိက လမ်းတလျှောက်လုံး ပြောဆိုသွားသောစကားတို့မှာ
 အဟုတ်အမှန်ချည်းဖြစ်လေသည်။ အမြင်ကပ် အကြားကပ်လေ
 တွေလည်းဖြစ်ပေ၏။ ပြည်မြို့ သူဌေးအပျိုကြီး မစောညွန့်ဇေ-
 ပုံ၊ ဓမ္မကထိကနှင့် တွေ့သောအခါကျပ်တွေ့မှာလည်း အမြင်ကပ်
 စရာဖြစ်ပေသည်။ မစောညွန့်ကဲ့သို့ အမြင်ကပ်စရာ စေးနဲသော
 အပျိုကြီးတွေလည်း အများပင်ရှိပေသည်။ ကိုသိန်းဖေကိုယ်တို့
 ပင် ဤသို့သောအပျိုကြီးမျိုးကို တွေ့ကြုံဘူးပေမည်။ ဦးဇောတိက
 ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး၊ ဦးသုဇေကဲ့သို့သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုး၊ မယ်သီ
 စာရီ မယ်ဝဏ္ဏကဲ့သို့သော သီလရင်မျိုးမရှိဟူ၍မဆိုနိုင်။ ရှိသည်
 ဖြစ်၏။ သတင်းစာများတွင် ဤပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဤသီလရင်မျိုးတို့
 အကြောင်းကိုမကြာမကြာ ဘတ်ကြရပေသည်။ ဤစာအုပ်
 အကြောင်းများမှာ ကိုသိန်းဖေလုပ်ကြံဖန်တီးသော အကြောင်း
 များမဟုတ်။ တကယ် အဖြစ်အပျက်များဖြစ်လေသည်။

ကိုသိန်းဖေသည် အမြင်မတော်သည်ကိုမြင်လျှင်သရော်ချင်
 သရော်ချင်သည့်အတိုင်း သရော်လည်း သရော်တတ်၏။ သရော်
 တတ်သည့်အတိုင်း သရော်လည်းသရော်စံ၏။ သရော်စံသည့်
 အတိုင်း သရော်လည်းသရော်လေသည်။ တက်ဘုန်းကြီး စာအုပ်
 တအုပ်လုံးတွင် သရော်ထားသော အချက်များဖြင့် ပြည့်နှက်
 လေတော့သည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ မိန်းမဆန်ကြ

ဖြင့် ပေါင်ဒါရိုက် တို့ပတ် တို့သည်များကိုလည်း သရော်ထား
 တော့၏။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားစာရေးဆရာ လင်္ကာဆရာအချို့
 လင်္ကာကလေးများကိုရေးပြီး မိမိတို့မှန်းထားဘောသူတို့အား ပေး
 လေ့ရှိကြသည်ကိုလည်းသရော်ထားတော့၏။ ဓမ္မကထိကအချို့
 တရားကို သီချင်းသီဆိုသကဲ့သို့ ဟောလေ့ ရှိကြသည်ကိုလည်း
 သရော်ထားတော့၏။ မိမိတို့၏တရားအမည်များကို ခေတ်ဆန်လေ
 အောင် ဝတ္ထုအမည်မျိုး၊ သီချင်းအမည်မျိုး ပေးလေ့ ရှိကြသည်
 ကိုလည်း သရော်ထားတော့၏။ အချို့သော ဓမ္မကထိကတို့သည်
 မိမိတို့၏တရားနာပရိတ်သတ်တို့အား အရမ်းမဲ့ချီးမွမ်း မြှောက်ပင်
 ပေးလေ့ ရှိကြသည်ကိုလည်း သရော်ထားလေတော့၏။ ထိုဓမ္မက
 ထိကတို့ပကာသနကြိုက်ကြ၊ အကြိုအဆိုကြိုက်ကြ အလွန်မြင့်မြတ်
 သောလေမ္မေ့ ရာကြီးတွေ၊ ကြေးကုတင်ကြီးတွေ၊ လဲခေါင်းအုံး၊ လဲ
 ခံတွေကိုအမြတ်တနိုးလုပ်ကြသည်ကိုလည်း သရော်ထားလေတော့
 ၏။ ယခုကာလအမြင်မတော်သည့်အရာဟူသမျှ အမြင်မတော်လုပ်
 သူ မှန်သမျှတို့ကို ဤတက်ဘုန်းကြီးစာအုပ်တွင် သရော် ထား
 လေတော့သည်။

ဘုန်းကြီးရဟန်းများအကြောင်းကို လူဝတ်ကြောင်တယောက်
 က ဤသို့ သရော်တော်တော်ရေးသားခြင်းသည် သင့်လျော်ပါ၏
 ယေ၊ ဟူသောပြဿနာကို ဖြေဆိုရန် လိုပေသေး၏။ ကိုသိန်းဖေ
 ရေးသားသည်မှာ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းကောင်းရဟန်းမြတ်
 တို့ကို ကဲ့ရဲ့ကာ သရော် တော်တော် ရေးသားသည်မဟုတ်။
 ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့ ကွယ်ပစေရန်သာလျှင် ထိုရဟန်း
 တု ရဟန်းယောင်တို့ အကြောင်းကို စာဘတ်သူတို့ စက်ဆုပ်

လာအောင် ရေးသားခြင်းမျှသာ ဖြစ်လေသည်။ ဤစာအုပ်မျိုး ပေါ်လာခြင်းအားဖြင့် ရဟန်းတုရဟန်းယောင်များ နောင်တရပြီး ပပျောက်ဖွယ်ရာအကြောင်း ရှိလေသည်။ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်တို့လည်း ယခုထက်ပိုမို၍ အကြည်ညိုခံကြရပေလိမ့်မည်။ ယခုမှာကား ရဟန်းတုရဟန်းယောင်များ ပေါ်များနေသောကြောင့် ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်များ အထင်မှားခံကြရသည်မှာ မကြာမကြာဖြစ်လေသည်။ ရဟန်းတုရဟန်းယောင်တို့ကြောင့် ရဟန်းကောင်းရဟန်းမြတ်များကိုပင် တကာ တကာများ အရိုအသေ တနေ့တခြား တန်၍လာလေတော့သည်။

ရှေးအခါကမူ မြန်မာမင်းများ ရှိသောကြောင့် ရဟန်းတုရဟန်းယောင်များ မသောင်းကြမ်းစံ့ချေ။ မဟာဒါန်ဝန်များထံ ခန့်ထားပြီးလျှင် ထိုရဟန်းတုရဟန်းယောင်များကို နှိမ်နင်းခဲ့သော်လည်း မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးလက်ထက်တော်အခါက ရဟန်းမှန်လျှင် ဒွေမာတိကာကိုတတ်ကျွမ်းရမည်ဟူ၍ အမိန့်ထုတ်သောကြောင့် ရဟန်းတုရဟန်းယောင်များ အောက်ပြည်အောက်ရွာသို့ ထွက်ပြေးကြကြောင်း မေတ္တာစာတစောင်ကို ကျွန်ုပ်တို့ဖတ်ဖူးလေသည်။ ရှေးအခါ မြန်မာမင်းများက နှိပ်ကွပ်သောကြောင့် ရဟန်းတုရဟန်းယောင်များမပေါ်ဝံ့။ ယခုကားမည်သို့မျှ မနှိပ်ကွပ်။ ရဟန်းအချင်းချင်း၏ဩဇာကိုလည်းမခံကြ။ မိမိတို့ထင်တိုင်းကျင့်နေကြသော ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်များ ရှိသေးသည်။ မရှိဟူ၍ မည်သူမျှဆိုနိုင်မည်မဟုတ်။ ဤရဟန်းယောင်များ ပပျောက်လေအောင် ဆောင်ရွက်မည့်သူ ရေးသားမည့်သူ ကိုသိနိုင်ဖေ ပေါ်လာခြင်းဖြစ်၏။ ကိုသိန်းဖေမပေါ်လျှင် နောင်တယောင်ယောက် ပေါ်လာရမည်ကားမလွဲတည်း။

ဤစာအုပ်သည် နိုင်ငံခြားသားများ ဝမ်းမြောက်အားရလေအောင် မိမိပေါင်ကိုလှန်ထောင်းသည်နှင့်တူသည်ဟု အချို့က ဆိုကြကုန်၏။ ဤစာအုပ်မပေါ်မီကပင် ရဟန်းတုရဟန်းယောင်တို့အကြောင်း နိုင်ငံခြားသားများသိပြီးဖြစ်၏။ ကျောင်းလူကြီးသောကြောင့် ရုံးရောက်သောအကြောင်းများ၊ ဘုန်းကြီးတန်မဲ့ကလေးစရိတ်အတွက် ရုံးရောက်သောအကြောင်းများ၊ ဘောလုံးကန်ရာမှရန်ဖြစ်၍ လူသတ်မှုဖြစ်ပွားသော အကြောင်းများမှာ အင်္ဂလိပ်သတင်းစာများထဲတွင် မကြာမကြာ ပါလေသည်။ ဤအကြောင်းများနှင့်ပတ်သက်သော စီရင်ထုံးများပင် ရှိလေသည်။ ထိုစီရင်ထုံးများကို ပြုလုပ်ဆုံးဖြတ်သူတို့ကား နိုင်ငံခြားသားများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဤတက်ဘုန်းကြီးစာအုပ်သည် ကိုယ့်ပေါင်ကိုယ်လှန်ထောင်းသောစာအုပ်မဟုတ်။ သာသနာတိုးတက်ရန် သာသနာ့အညစ်အကြေးတို့ကို သုတ်သင်သော စာအုပ်မျှဖြစ်၏။ တက်ဘုန်းကြီးစာအုပ်ပါသောအမှုမျိုးကိုပြုကျင့်မိသောသူတို့သည် နောင်တရကြရန်ဖြစ်၏။ ထိုအမှုမျိုးကို ပြုကျင့်သူတို့သည် တမျိုးဂုဏ်ယူရန်ဖြစ်လေသည်။

ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်း

အတွဲ- ၂၃၊ အမှတ်- ၁၄၉ (၁၉၃၃)

စာမျက်နှာ ၂၂၉-၂၃၃

www.burmeseclassic.com

ကြီးပွားရေးမဂ္ဂဇင်းတွင် တက်ဘုန်းကြီးနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာတော်ဂျီ ရေးသားသည်ကိုလည်း ဖော်ပြလိုက်ပါရစေ။

ယခုခေတ် မြန်မာစာပေအရေးတော်ပုံ

သာသနာပြုဝတ္ထုအကြောင်း

ဇော်ဂျီ-ရေးသည်

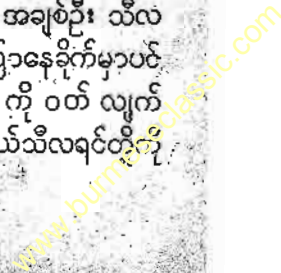
သာမည သူတကာတို့နှင့်မတူ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့များနှင့် မကြားဝါလို့ ကြသော ဦးသိန်းဖေနှင့် ဦးနုတို့ စီရင်လိုက်ကြသော “တက်ဘုန်းကြီး” ဝတ္ထုကို ချစ်ဆွေအချို့တို့ ဖတ်ပြီးကြပြီဟု ကျွန်ုပ်ထင်သည်။ ကျွန်ုပ်မူကား ဖတ်ပြီးပြီ။

ဝတ္ထုကို ထုတ်ဝေပြီးသည့်နောက် လေးငါးရက်အတွင်းတွင် မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ၌ သာသနာ့မာမကရဟန်းပျိုအသင်းက ကန့်ကွက်သည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထိုနောက် ဦးလေပေ၏ တောက်ခံချက် တွေ့ရပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်ကြားသည်မှာ ထိုဝတ္ထုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆဲစာ ဩဘာပေးစာ အမြောက်အများကို သတင်းစာတိုက်သို့ ပို့ကြ၏။ သတင်းစာတိုက်များကမူ သတင်းစာ၌ မထည့်သွင်းလိုသဖြင့် မထည့်သွားကြကုန်။

ဤဝတ္ထုကို သာသနာပြုဝတ္ထုဟု ကျွန်ုပ်ခေါ်ဆိုလေသည်။ ဤဝတ္ထုကိုဖတ်ပြီးသောအခါ ကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းကောင်းရဟန်းမြတ်တို့ကို ပိုမို၍ကြည်ညိုလာသည်။ ရဟန်းပြုသောရဟန်းတို့ကိုပို၍သဒ္ဓါလာသည်။

ရဟန်းညစ်တို့ကွယ်ပကြပါစေ၊ ရဟန်းကောင်းများသာ ကျန်ရှိကြပါစေဟုလည်း သာသနာ့အတွက်စိုးရိမ်သဖြင့် ဆုတောင်းပါသည်။

ဝတ္ထုဖတ်လမ်းအတိုချုပ်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။ ဦးသုဇေခေါ် ရဟန်းပျိုတပါးသည် ကျောင်းထိုင်ဆရာနှင့် ဓမ္မကထိကတပါးထံမှ တရားဟောနည်းနိဿည်း တို့ကို သင်ကြားသည်။ သင်ကြားနေရင်း ဦးသုဇေသည် ကျောင်းပရဂုဏ်ရှိ မယ်သီလရင်တပါးကို မယားပြုသည်။ ထိုမယ်သီလရင်ကလည်း ကျောင်းထိုင် ဆရာတော် မျက်စိကျနေသော သီလရင်ဖြစ်သည်။ အခါတပါး၌ ဦးသုဇေသည် ပြည်မြို့သို့ တရားဟောကြွတော်မူရာ ပြည်မြို့က အပျိုကြီးတယောက်ကို အထူးတလည် တွေ့ခဲ့သည်။ ပြည်မြို့ကပြန်လာပြီးနောက် တညတွင် မယ်သီလရင်ကို မယားပြုနေခိုက် ဆရာဘုန်းကြီးသည် ဦးသုဇေကိုမိသည်။ နံနက်တွင် ကျောင်းကမောင်းထုတ်လိုက်ရာ ဦးသုဇေသည် ပြည်မြို့သို့ကြွတော်မူသည်။ ထိုနောက် နိဗ္ဗိန္ဒုခေတ်တွင် သီတင်းသုံးတော်မူသည်။ သီတောင်းဖြစ်သော ဒါယကာမ အပျိုကြီးသည် ဦးသုဇေနှင့် အလွန်အကျွမ်းဝင်သွားသည်။ ထိုနောက်အပျိုကြီးသည် ဦးသုဇေ၏ တိတ်တိတ်ပုန်း မယားဖြစ်သွားသည်။ ဦးသုဇေသည် လူထွက်ရန်ကြံစည်ပြီးလျှင် ရန်ကုန်သို့ဆင်းလာ၍ အချစ်ဦး သီလရင်၏ကျောင်းသို့ သွားပြန်သည်။ ချစ်စကားပြောနေခိုက်မှာပင် ဆရာတော်ဘုန်းကြီးထောက်လာ၍ ဝတ် ကြောင် ကို ဝတ် လျက် ပျော်မြူးနေကြသော ဘုန်းကြီး ဦးသုဇေနှင့် မယ်သီလရင်တို့ကို ပွဲချင်းပြီး ဒါးနှင့်ထိုးသတ်လိုက်သည်။

ဦးသိန်းဖေသည် ဤဝတ္ထုကို အပင်ပန်းခံ ဉာဏ်ထုတ်၍ရေး ထားသည်။ လူစုံစုံကိုတွေ့ဘူးမြင်ဘူး၍ ထိုမြင်ဘူးတွေ့ဘူးသော သူတို့၏ ဇာတ်သဘောကိုလည်း သုံးသပ်ဆင်ခြင်ထားသည်။ ဤ ဝတ္ထုတွင် ဦးသိန်းဖေ၏ရည်ရွယ်ချက်သည် ယခုခေတ် မြန်မာပြည် ဗုဒ္ဓသာသနာ စင်ကြယ်ရေးပင်ဖြစ်သည်။

ဝတ္ထုထဲတွင် ဦးသိန်းဖေသည် ဆိုးညစ်သော ရဟန်းမျိုးနှင့် အသိဉာဏ် ကျဉ်းမြောင်းကြသေးသော လူအချို့တို့၏ သဘောကို ထင်ရှားစွာပြသွားသည်။

ဦးသုဇေသည် ဆရာတော် ဦးကြက်တူရွေးထံမှောက်၌ တရား ဟောနည်း နိဿည်းတို့ကိုသင်ကြားသည်။ သင်ကြားရာတွင် တရား ၏ရည်ရွယ်ချက်ကိုဂရုမပြု၊ ပရိသတ်အပေါင်းတို့ စွဲမက်နှစ်ခြိုက် ငိုက်ခနဲငိုက်ခနဲနေကြရအောင် တဝေ၊ ဝေ၊ တဝါး၊ ဝါး၊ တဟား ဟား ရယ်ကြရအောင်ကိုသာ အားထုတ်သည်။ သင်သောဆရာ ဘုန်းကြီးကလည်း သူ့အကြိုက်၊ တပည့်အကြိုက်တို့ကိုသာ သင်ကြား သည်။ ။

ဦးကြက်တူရွေးက ဦးသုဇေအား အသံနေအသံ ထားနှင့် ရွတ်ဘတ်သရဇ္ဈယ်တတ်အောင် သင်ပေးပုံမှာ

“ဦးပဉ္စင်းက ပါဠိရွတ်တာကိုဘဲ အချိုးမကျသေးဘူး ထပ်ပြီး ရွတ်စမ်းပါအုံး၊ ဣစ္ဆေနှင့်ယျှ- တကဲ့စီမရွတ် နှင့် ကိုယ် တော့ ဆက်ပြီးဆိုရုံပဲဆိုတော့လဲ (ပ) မှာအသံဒီသထားမှပေါ့ (ဝေ) ဆို တဲအသံကိုလဲ ကြပ်ကြပ်ဂရုပြုပြီးဆွဲပါ၊ သိပ်ဆွဲတော့လဲ နားညည်း စရာကြီး”

ထို့နောက် ဦးကြက်တူရွေးသည်၊ အဆင်းလှနည်းနိဿည်းဂါ ထာကို ဦးသုဇေအား သင်ပေးပြီးနောက် ဆက်လက်၍ သင်ကြား တော်မူပြန်သည်မှာ

“ဓမ္မကထိကလုပ်မဲ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာဒီလောက်ဘဲ အ-နေရသလား ကိုယ်တော်၊ မိန်းမတွေဟာ လှရမယ်ဆိုရင် သူတို့ကိုယ်ကိုရွေးတော် နှင့် ထိုးပါဆိုရင်ထိုးမှာဘဲ၊ ဒီတော့-ဒီတရားကိုမိန်းမများတဲ့ပရိတ် သတ်မှာ ဟောရမယ်။ စကားထဲက ကြားဖြတ်ပြီး ညှုလုံးတွေ လည်းများများထည့်ရမယ်၊ လှတဟာ ဘယ်လောက် ကောင်း ပုံတွေပေါ့လေ”

ဦးသုဇေသည် ထိုကဲ့သို့သော နိဿည်းတို့ကို ကောင်းစွာခံယူ ပြီးနောက်၊ ဆရာတော်၏အိပ်ခန်းကို ကြည့်၍ စဉ်းစားလိုက်သည် မှာ

“အင်း-တယ်ကောင်းတဲ့ကုတင်ပါလား၊ ကြည့်ပါဝင်းနေတာ ဘဲ၊ မွေ့ရာကြီးကမောက်လို့၊ အိပ်လိုက်ရ ဗိမံဘယ် လောက် တွေ့ မလဲလို့၊ ဟိုဘက်နားက ကုလားထိုင်ကြီးကလဲ ဖတ်စကလတ်ပါ လား၊ ဒါမျိုးပေါ်ထိုင်ပြီး တရားကောင်းကောင်း ဟောလိုက်ရ ရင် ထိုင်ရလို့ ဖင်ဗိမံရှိတာကတမျိုး၊ တရားဟောကောင်းလို့ လူ များတွေ အကြည်ညိုခံရတာကတမျိုး၊ အို ဘယ်တော့ ဒီအခြေ ရောက်ပါ့မလဲနော်”

ယင်းကဲ့သို့သောတရားဟောနည်း နိဿည်းမျိုးကို လိုလား၍ ယင်းကဲ့သို့သော စိတ်တူးမျိုးကိုကူးသော ဦးသုဇေ၏ သဘောကို ဦးသိန်းဖေသည် ယခုခေတ်သာသနာ့ဘောင်တွင် ကွက်ကျိကွက် ကျားမြင်သည်။

တဖန် ဦးသိန်းဝေသည် တရားနာပရိတ်တို့၌ ဖြစ်တတ်သော သဘောကို ပြုပြန်၏။ ရန်ကုန်တွင် မယ်သီလရင်ကို မယားပြု မှားသဖြင့် ကျောင်းမှအနှင်ထုတ်ခံရသော ဦးသုဓဇသည် ပြည် သို့ရောက်လာပြန်၍ တရားဟောပြန်၏။ တရားထဲတွင် ကဋ္ဌဝါတ မိန်းမပျို၏အကြောင်းကို ဟော၏။ ဟောရာတွင် ဦးသုဓဇသည် နိပါတ်တော်လာထက်ပိုကဲ၍ မိန်းမပျို၏အလှုလက်ကို အမွမ်းတင် ပြုလိုက်ရာ တရားနာသူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့မှာ အောက်ပါ အတိုင်းတရားကျကြသည်။ ကျပုံမှာ

“ထိုသို့ကောင်းခြင်းငါးဖြာကို ဟောတော်မူစဉ်၊ ဣတ္ထိယဂိုဏ်း ဝင်တရားရှင်တို့သည်- မိမိတို့အိမ်မှ မှန်များကို ပြေး၍သတ်ရကြ ၏။ ဆံပင်ကို စမ်းသွကစမ်းမိ၏။ အင်္ကျီလက်ကို အပေါ်မြင့် တင်ကာ မိမိအသားကို ပြန်ကြည့်သူက ကြည့်ကြ၏။... ဘောဇ္ဇော ပူရိသအပေါင်းသူတော်ကောင်းတို့ကား မိန်းမများဘက်သို့ ကြည့် သူ ကြည့်ကြ၏။ ကိုယ် အဆက်များကို ကောင်းခြင်း ငါးဖြာ မှတ်ကျောက်တွင် ပွတ်ကြည့်သူက ကြည့်ကြ၏။ အချို့ လူကြီး များကား၊ ‘ငါလခွီး... တို့အိမ်က ကောင်မများ ကလေးတ ယောက်ရှိသေး၊ ဖြစ်နေလိုက်တာ’ ဟုသည်းကြ၏။

အတိုချုပ်ဆိုသော်၊ ဦးသုဓဇသည် သင်္ကန်း၏ဂုဏ်ဖြင့်၎င်း၊ အသံ ဩဇာဖြင့်၎င်း၊ လူအပေါင်းတို့ကို လိမ်လည်နေသော ဘုန်း ကြီးဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အခန်းအနားနှင့်မှသာ အကြံအဆိုခံလို၍ ပန်းမလှိုင်နှင့်မှ တရားဟောချင်သော ဘုန်းကြီးလည်း ဖြစ်သည်။ ဥစ္စာသိုက်ကို လိုက်ရှာ၍ တွေ့လျှင် လူထွက်မည့် ဘုန်းကြီးလည်း ဖြစ် သည်။

ထို့ပြင်၊ ဦးသိန်းဝေသည်၊ မိန်းမတို့အကြောင်းကို ကောင်း ကောင်းနားလည်သောဓမ္မကထိကဦးဇောတိက၏အကြောင်း၊ ကပ် စေးနဲသော မစောညွန့်၏အကြောင်းတို့ကို ထင်ရှားစွာ ရေးသား ထားသည်။

စာတအုပ်လုံးသည်၊ ရယ်စရာလည်းကောင်းသည်။ မြန်မာပြည် ၌ ယခုအခါ ဖြစ်တတ်ပျက်တတ်သည်တို့ကိုလည်း ဆင်ခြင်နိုင်သည်။ ဤ“တက်ဘုန်းကြီး”သည်၊ အခါအခွင့်နှင့် လျော်စွာ ပေါ်လာ သောဝတ္ထုပင်တည်း။

ဘာသာခြားတို့ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်အောင် ပြုခြင်း၊ ရှိပြီးပုဂ္ဂို လ်ဘာသာဝင်တို့ကို အသစ်ထပ်လောင်း၍ သဒ္ဓါကိစ္စအောင်ပြုခြင်း များကိုသာ၊ သာသနာပြုမှုဟု မယူဆထိုက်။ သာသနာ၌ အပြစ် အနာအဆာကို တွေ့၍ ထိုအပြစ်အနာအဆာကို ထုတ်ဘော်၍ ပြောပြ ခြင်းကိုလည်း သာသနာပြုမှုဟု ဆိုထိုက်သည်။

အချို့က ကိုယ့်ပေါင်ကိုယ်လှန်ထောင်းသည် ဟု ဆိုသည်။ မဆိုနိုင်။ အပြစ်ရှိသူကို အပြစ်ပြု၍ ဆုံးမခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ မဟုတ်မတရား၊ အမနာပပြောသည်မဟုတ်။ ယခုအခါ မြန်မာ ပြည်၌ ခဏခဏဖြစ်ပျက်နေသော သာသနာ့ကိစ္စဆိုးတရပ်ကို ဟုတ် မှန်တိုင်း အားနာမနေဘဲ ပြောပြခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။ ဦးသိန်း ဝေ၏ ကောင်းမြတ်သောစေတနာကို ကျွန်ုပ် သာဓုခေါ်ပါ၏။ ကျွန်ုပ် တို့သည် အခါခပ်သိမ်း၊ ကိုယ့်အမျိုး၊ ကိုယ့်သာသနာ၊ ကိုယ့်ဘာသာတို့ကို အမွမ်းမတင်အပ်။ အပြစ်မြင်လျှင် ထက် ပေါ်ပြောအပ်သည်။ ထိုသို့ပြောပြလျက်နှင့်၊ ကြားနာသူတို့က စိတ်ဆိုးတတ်ကြလျှင်၊ အဘယ်မှာ ကြီးပွားရေးလမ်းပွင့် နိုင်ပါ

တော့မည်နည်း။ အနာကိုတွေ့လျှင် ဆေးကိုကြံစည်ကြ၊ ရွာကြ၊ ဖော်စပ်ကြ၍ ကုသကြသောအခါဖြစ်သည်။

ယခင်အခါကလည်း၊ ဦးလတ်သည်၊ စပယ်ပင် ဝတ္ထုတို့ဘုန်းကြီးနှင့်မယ်သီလမာ၊ ယင်းတတ်ပုံကို သရုပ်ပေါ်အောင် ရေးသားခဲ့လေပြီ။

ဤဝတ္ထုကို၊ သာသနာပြုဝတ္ထုဟု ဆိုထိုက်ကြောင်း ရေးပေးပြီ။ ထို့ကြောင့်၊ ဤဝတ္ထုမျိုးအား၊ သတိပေးစရာတစ်ခုအခြေခံပြုရေးသားသော ဝတ္ထုဟုခေါ်ဆိုရပေမည်။ သို့ရာတွင် သတိပေးခြင်းဂုဏ်မှအပ၊ ထိုဝတ္ထုကို ဝတ္ထုသက်သက် အဖြစ်ဖြင့်လည်း ဘတ်ကောင်းပေသည်။ ဝတ္ထုမှာ၊ အရသာပေါ်အောင် ရေးထားသောဝတ္ထုဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့်၊ ရယ်ဘွယ်ဟာသ ရသသည် ဤဝတ္ထု၌ကဲနေသည်။ ရယ်ဘွယ်ဟု ဆိုသော်လည်း လူပြန်ပြန်လုံးမျိုးကိုနားထောင်၍ ရယ်မောရသောရယ်ဘွယ်မျိုး မဟုတ်။ ရယ်ရင်း ဥာဏ်အလင်းရလာသော ရယ်ဘွယ်မျိုး ဖြစ်သည်။ ဤရယ် ဘွယ် မျိုးတို့၏ သဘောတရား၊ လောက၌ (ဖြစ်ပျက်တတ်သည်)နှင့်(ဖြစ်ပျက်သင့်သည်)တို့ အမြီးအမောက် မတူသည်ကိုတွေ့ရသောအခါ ရယ်ရသော သဘောမျိုး ဖြစ်သည်။ ဥပမာ-ဝတ္ထုတွင်၊ ဦးသိန်းဖေသည် တချိန်တည်း၌ပြိုင်တူဖြစ်ပျက် နေသောအဖြစ်အပျက်နှစ်ခု အမြီးအမောက်မတူပုံကို၊ ပါးနပ်သော ဥာဏ်ဖြင့် ရေးပြသည်။ ရေးပုံမှာ-ရန်ကုန်၌၊ နံက်လေးနာရီ အချိန်တွင်၊ ဦးသုဇနနှင့်မယ်သီလရင်တို့သည်၊ တိတ်တိတ်ပုန်းပေးပလဲပြုနေကြပုံ။ ထိုအချိန်မှာပင် ပြည်မြို့၌ ဦးသုဇနကိုယ်တော် တရားရေအေးအမြိုက်ဆေးကို ထိုက်ကျွေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေ

စည်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဆော်တို့က ဟစ်နေပုံတို့ကိုယူ၍ ရေးပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤဝတ္ထုတွင် ဦးသုဇန၏ချို၍ဝမ်းတွင်းကောက်ပုံကိုပြထား သည်မှာ၊ ဝန်စာရေးဦးကြီးရေးသားသောစကားတောင်စားဝတ္ထု ကလက်တို၊ ငညိုတို့ကောက်ပုံနှင့်တူသဘောတည်းဖြစ်သည်။

ဦးသိန်းဖေ၏ စကားပြေအရေးအာဝဇ္ဇန်းသည်၊ ဦးသိန်းဖေ၌ ကိန်းအောင်းနေသော ဦးသိန်းဖေ၏ ထူးခြားသော အတွင်းစိတ် ဓါတ်ကို ပြည့် ပြည့် တင်း တင်း ကြီး ဖော် စွမ်း နိုင် သော အရေး အာဝဇ္ဇန်းမျိုးမဟုတ်သေးဟုကျွန်ုပ်ဆိုချင်သည်။ အချုပ်မှာ၊ ဦး သိန်းဖေ၌၊ သူ့ ကိုယ်ပိုင်အာဝဇ္ဇန်းမရှိသေး။ ရှင်းလင်းရုံ၊ အဓိပ္ပာယ် ပီပီပြားပြားနှင့် ပေါ်လွင်ရုံအခြေ၌သာ ရှိနေသေးသည်။ နှစ် သက်ဘွယ်အခြေသို့ မရောက်လေသေး။ တခါတရံ ဦးသိန်းဖေ ဆိုလိုသောအဓိပ္ပာယ်နှင့် ဦးသိန်းဖေရေးသုံးလိုက်သော ဝေါဟာရ တို့၏အဓိပ္ပာယ်သည် တလွဲစီဖြစ်နေသည်။ တခါတရံဦးသိန်းဖေ ဆိုလိုသောအဓိပ္ပာယ်၏အဟုတ်နှင့် ဦးသိန်းဖေသုံးလိုက်သော ဝေါဟာရ၏ အဟုတ်တို့သည် မညီမျှကြ။ အထူးသဖြင့် ဦးသိန်းဖေ သုံးလိုက်သော ဝေါဟာရ၏အဟုတ်သည် ပို၍လျင်မြန်နေသည်။ ထို့ကြောင့် စာဝါး၍ အနက်ဟာနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဦးသိန်းဖေမှာ စာရေးသားရာတွင်၊ စေ့စပ်စွာကျင့်အပ်သော လက်ကျင့်လိုနေသေးသည်။ ဤကား ကျွန်ုပ်၏ ထင်ချက်သာ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်၊ ယခုခေတ်၌ စာရေးနေကြသူ အများ တွင်၊ ဦးသိန်းဖေသည် ရှေ့ စာနားကရေးသားနေသောစာရေးဆရာ တဦးဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်ရဲဝံ့စွာအာမခံသည်။

ဦးနု ရေးသားသော နိဒါန်း အကြောင်းကို ဆိုပါဦးအံ့။ မည်သည့် စာအုပ်မှာမဆို နိဒါန်းသည် အရေးပါသည်သာ များသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးနု၏ နိဒါန်းတွင် ကျွန်ုပ်နှင့်သဘောမကွက်ညီသော ဦးနု၏ဘာသာပြန်စကားများနှင့် ဦးနု၏အယူအဆတို့ကို စစ်ဆေးလိုပါသေးသည်။ သို့ စစ်ဆေးခြင်းသည်လည်း မြန်မာစာပေ၏အကျိုးကို ငဲ့လို၍ စစ်ဆေးခြင်းသာဖြစ်သည်။

ယခုခေတ်ကစ၍ မြန်မာပြည်တွင် ပေမေးမေးဖြစ်နေသေးသော မြန်မာတို့၏ဥာဏ်မျက်စိကို ဝတ္ထုတို့ဖြင့် ဖွင့်ပေးစရာအများကြီး ရှိသည်။ ပြဇာတ်တို့ဖြင့်လည်း ဖွင့်ပေးစရာ အများကြီး ရှိသည်။ ကဗျာတို့ဖြင့်လည်း ဖွင့်ပေးစရာ အများကြီးရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဝတ္ထု၊ ပြဇာတ်၊ ကဗျာတို့နှင့် ဆက်သွယ်နေသော စကားသစ်များနှင့် အယူအဆတို့သည် အရေးကြီးသည်ထက် ကြီးလာပြီ။

ဦးနုက အင်္ဂလိပ်လို (Scenery) သို့မဟုတ် (Background) ကို မြန်မာလို (ပတ်ဝန်းကျင်) ဟု အနက်ပေးသည်။ သဘောတူပါ၏။ ထို့နောက် အင်္ဂလိပ်လို (Plot) ကို မြန်မာလို (ဇာတ်လမ်း) ဟု အနက်ပေးသည်။ သဘောတူပြန်သည်။

သို့ရာတွင် (Narrative) ကို (ပုံ) ဟု အနက်ပေးသော အချက် (Characterisation) ကို (သဏ္ဍာန်) ဟု အနက်ပေးသော အချက် ဤနှစ်ချက်ကို ကျွန်ုပ်သဘောမတူနိုင်ပါ။

ဦးနုဆိုထားသည့်အတိုင်း (Narrative) သည် (အကြောင်းအရာ) ဟူသော အနက်ထက်သည်ဟု ထင်ပါသည်။ ဦးနုက

အလွယ်ကြိုက်သဖြင့် (ပုံ) ဟု လွယ်လွယ်ဆိုကြပါစို့ ဟု ဆိုထားသည်။ သို့ရာတွင် နောင်အခါ၊ အဓိပ္ပာယ်တို့သည် တွေးရာရှက်တင်ဖြစ်ကုန်ကြမည်ကို စိုးရိမ်ရသည်။ (အကြောင်းအရာ) သည် (ပုံ) ထက် အဓိပ္ပာယ်အရာ၌ နယ်ကျယ်သည်။ ဘယ်အကြောင်းကိုပင်ပြောပြော၊ ဘယ်အကြောင်းကိုပင် ရေးရေး၊ ဇာတ်လမ်းပင် မဲ့မဲ့၊ ထိုရေးသား ပြောဆိုသမျှအကြောင်းကို (အကြောင်းအရာ) ဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။ (ပုံ) ဆိုသည်မှာကား (ဇာတ်လမ်း) ပါမှသာ ပုံဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဇာတ်လမ်းမပါလျှင် (ပုံ) ဟု အရှင်းမခေါ်နိုင်ဟု ထင်ပါသည်။

(Characterisation) ကို (သဏ္ဍာန်) ဟု အနက်ပေးထားသည်မှာ မလုံလောက်သေးဟု ထင်ပါသည်။ ဤစကားကိုလည်း လွယ်လွယ်နှင့် မသုံးလိုက်သင့်ပါ။ ဦးနုဆိုထားသည့် အတိုင်း (Characterisation) သည် “ကိုယ်အမူအရာ စိတ်နေစိတ်ထားတို့ကို မှန်ထဲတွင် ကြည့်သလို ထင်ရှားစေခြင်း” ဟု အနက်ထွက်ရိုးမှန်ပါသည်။ သို့ရာတွင် (သဏ္ဍာန်) ဟု အမည်ပေးထားသဖြင့် မလေးမနက် မပြည့်မစုံ ဖြစ်နေပါသည်။ တနည်းအားဖြင့် (Characterisation) သည် မြန်မာလို (တကယ်လူနှင့်တူအောင် ဖွဲ့နွဲ့တတ်ခြင်း) ဆိုသော အနက်ထက်ပါသည်။ (တကယ်လူနှင့်တူခြင်း) ဆိုသည်မှာ ဝတ္ထုထဲရှိ ဇာတ်လိုက်တဦးသည် အသွင်အပြင်၌၎င်း၊ စိတ်နေစိတ်ထား၌၎င်း၊ ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာတို့၌၎င်း၊ တကယ် လူတဦးတယောက်နှင့် တူသည်ကို ဆိုလိုပါသည်။ သို့ရာတွင် တကယ်လူနှင့်တူသော ဇာတ်လိုက်တဦးကို စစ်ဆေးကြရာတွင် ရှေးဦးစွာ သူ၏ စိတ်နေစိတ်ထားလိုသော စစ်ဆေးတတ်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် (Characterisation)

ကို(သတ္တဝါ)ကိုမေးအောင် ဖွဲ့ခြင်းဟု ဆိုမည့်အစား (လူ့
ဇာတိကိုပေါ်အောင် ဖွဲ့ခြင်း)ဟု ဆိုပါက သာ၍ လျော်ကန်
မည်ဟုထင်ပါ၏။ မြန်မာတို့၏ အသုံးအနှုန်း၌ (စကား စကား
ပြောပါများ စကားထဲက ဇာတိပြုဟု) ဝှံ့ပါသည်။ ထို့ပြင်
ပြန်ပေးမေတ္တာစာတင်ဦးပုညသည်ဦးဆန်းအား (လောကီထူပတ်၊
လူတို့ဇာတ်ကို၊ သိတတ်သသူ၊ မောင်ဆန်းဟူ၍) ဟုသုံးထားပါ၏။

တဖန် ဦးသိန်းဖေမှာ ဝတ္ထုရေးဆရာတို့၏ လိုအပ်သော အရာ
ချို့ငဲ့ကြောင်း၊ ပင်ကိုယ်ဉာဏ်ကိုသာလျှင် တွေ့ရှိကြောင်း ဦးနု
က မှတ်ချက်ပေးထားသည်။ ဤမှတ်ချက်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်
သဘောမတူနိုင်သေးပါ။ ဦးသိန်းဖေမှာ ဝတ္ထုရေးဆရာတို့၌
လိုအပ်သော ဂုဏ်အင်္ဂါအပြည့်အစုံရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်ပါသည်။
အကြောင်းကား ဦးသိန်းဖေ၏ဝတ္ထု၌ (ဇာတ်လမ်း) ရှိပြီး ဖြစ်နေ
သဖြင့် လူတို့ဖြစ်ပျက်ပုံ အကြောင်းအရာလည်း ပါရှိနေပြီ။ ရန်ကုန်
မြို့၊ ပြည်မြို့၊ ကျောင်း၊ တရားဟောမဏ္ဍပ်စသော ပတ်ဝန်းကျင်
လည်း ပါရှိနေပြီ။ ဦးသုခဇ၊ မစောညွန့် စသော လူ့ဇာတိတို့
ကိုဖော်သော အဖွဲ့တို့လည်း ပါရှိနေပြီ။ လိုလေသေးမရှိ။ ရှိနေ
သော လူ့ဇာတ်အဖွဲ့များသာလျှင် တန်ခိုးညံ့သေးသည်ဟု ဆို
စရာရှိပါသည်။

သို့ရာတွင် ဦးနု ဆိုထားသည့်အတိုင်း ဦးသိန်းဖေ၏ဝတ္ထုကို
ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦးက ကြိုတင်၍ သုခိသင်ပေးရလျှင် သာလွန်၍
ကောင်းမည်ကား မလွဲပါ။

(လွန်ခဲ့သည့် ၃-လခန့်က စာရေးဆရာမဟာဆွေ ရေး၍
မန္တလေးသူရိယတိုက်မှ ထုတ်ဝေသော 'ဈေးချိုသူ' ဝတ္ထုမှာလည်း

အကျင့်ဖောက်ပြားသော ရဟန်းများ၊ လူ့ခေတ်ကို လိုက်၍ လူ
များနှင့်ထပ်တူ ခေတ်ပြောင်းနေသော ရဟန်းများနှင့်ပတ်သက်၍
'ရဟန်းပျိုတို့၏ မတော်လောက' ကိုသရော်ထားသော ဝတ္ထုတပုဒ်
ထွက်ခဲ့လေသည်။ ထိုဝတ္ထုနှင့်ပတ်သက်၍ မန္တလေး သူရိယတိုက်
အုပ်နှင့် စာရေးဆရာ မဟာဆွေတို့သည် မကြာမကြာ ဓါးကြိမ်း
ခံကြရလေသည်။

(အယ်ဒီတာ)

ကြီးပွားရေးမဂ္ဂဇင်း

ပဉ္စမတွဲ၊ နံပါတ်-၇၊ စာမျက်နှာ ၃၃-၃၆။

လဇ္ဇီပေသလ သိက္ခာကာမ သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့အား
ကုန် ကတော့ပါ၏

ဘုန်းတော်ကြီးအချို့က အစည်းအဝေးကျင်းပပြီး တက်ဘုန်းကြီး
ဝတ္ထုကို ရေးသားသူ ကျွန်တော်နှင့် တည်းဖြတ်သူ ကိုနုတို့က
ဘယ်နေ့ဘယ်ရက်တွင် တောင်းပန်ရမည်၊ မတောင်းပန်လျှင်
သပိတ်မှောက်မည်စသည်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ကြ၏။

သူတို့က တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုသည် သံဃာကိုစော်ကားသည်၊
သာသနာတော် ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းဖြစ်သည် စသည်ဖြင့်
ဆိုကြ၏။

ကျွန်တော်တို့က တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုသည် "လဇ္ဇီပေသလ
သိက္ခာကာမ သီလဝန္တ ဖြစ်ကြကုန်သော ရဟန်းတော်များ" ကို
ထိခိုက် မစော်ကား၊ သာသနာတော်ကို သန့်ရှင်းစေခြင်းအားဖြင့်

သာသနာကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ရာရောက်သည်ဟု ချေပ ပြောဆိုကြ၏။

ဤကဲ့သို့ အငြင်းအခုံဖြစ်နေစဉ်တွင် ကျွန်တော်သည် ကားလကတ္တားတွင် အလုပ်မှန်မှန်လုပ်ပြီး ကျောင်းမှန်မှန်တက်နေသည်။ ကာလကတ္တားမှာ နေထိုင်ကြသော မြန်မာဘုန်းတော်ကြီး အချို့နှင့် ကျွန်တော့ကြားတွင် တင်းမာမှုအနည်းငယ် ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။ သို့သော်အားလုံးမှာ အသိအကျွမ်းများ၊ မိတ်ဆွေများ ဖြစ်နေကြသဖြင့် မကြာမီပပြုပျောက်သွားပေ၏။

မြန်မာပြည်တွင်ကား ထုတ်ဝေသူ မြန်မာ့အလင်းနှင့် တည်းဖြတ်သူ ဂ်နုတို့သည် တက်ဘုန်းကြီးပြဿနာကို ခိုင်ခံ့ဖြေရှင်းနေ၏။

မြန်မာ့အလင်းကဒုတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်ခလသည် ဒုတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော “တက်ဘုန်းကြီး” တွင်ဝတ္ထုစာကိုယ်နှင့်မပတ်သက်ပဲ စာမျက်နှာအပိုအဖြစ်ဖြင့် ထည့်ပေးလိုက်သည့် အဆိုအမိန့်တို့သည် များစွာမှတ်သားဘွယ်ကောင်း၏။

“ဓမ္မပဒပါဠိတော်”

ဝဇ္ဇဒဿိနံ၊ အပြစ်ကိုတော်ပြုတတ်သော၊ နိဂ္ဂယဝါဒိ၊ နိပိတိ ပြောဆိုဆုံးမတတ်သော၊ မေဝါဝိ၊ ပညာရှိသောသူကို၊ နိမိနံ၊ ငြိမ်မြုပ်ထားသော ရွှေအိုးကို၊ ပဝတ္ထာရိဇ္ဇဝါ၊ ပြောကြား ညွှန်ပြသောသူကဲ့သို့၊ ယံပဿေ၊ အကြင်ရှုထိုက်၏။ တေနံ၊ ထိုသို့ရှုထိုက်သောကြောင့်၊ တာဒိဿံ၊ ထိုသို့ပြောဆိုဆုံးမတတ်သော သင်္ဃာတံ၊ ရှိသော၊ ပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိကို၊ ဘဇေ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်ပါလော့။ ဝိသိသံ၊ ထိုသို့ နိပိတိ ပြောဆိုဆုံးမလေ သို့သော် ပညာရှိကို၊ ဘဇေ

နဿ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်သောသူအား၊ သေယျာ၊ တနေ့တခြား တိုးတက်မြင့်မြတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နိပါပိယျော၊ ယုတ်မာဟော့ရမ်း၊ အောက်တန်းကျသောအဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်”

“အလောင်းဘုရားအား

သာသနာပြု မင်းအမတ်တို့မည်သည် ပညာရှိသည့် လယ်လုပ် ယောက်ျားကဲ့သို့ကျင့်ရာ၏။ ပညာမဲ့ လယ်လုပ် ယောက်ျားကဲ့သို့ မကျင့်ရာ။ ကျင့်ဟန်ကား၊ စပါးပင်နှင့်အလားတူရော့၍ ပေါက်ရောက်သောမြက်ကို စပါးအားရှိစေခြင်းငှါ၊ ပညာရှိ လယ်လုပ် ယောက်ျားတို့သည် နှုတ်၍ပယ်ကုန်သတည်း။ ပယ်ခြင်းကြောင့် စပါးအားရှိ၍ အသီးကောင်းသတည်း။ အသီးကောင်းခြင်းကြောင့် စီးပွားအများဖြစ်သတည်း။

ပညာမဲ့ လယ်လုပ်ယောက်ျားတို့ကား စပါးပင်နှင့် အသွင်အလားတူသည့် မြက်ကို ခြားနားမသိ။ မသိခြင်းကြောင့် စပါးပင်ကို နှုတ်မည်ခန့်ညား၍ ပေါင်းမြက်ကိုမပယ်ထား၏။ မပယ်ခြင်းကြောင့် စပါးပင်ညံ့၏။ အပင်ညံ့၍အသီးနည်း၏။ အသီးနည်း၍ အရနည်း၏။ အရနည်း၍ မသုံးလောက်၊ မသုံးလောက်၍ သူ့မြို့စင်၏။ သူ့မြို့ မဆပ်နိုင်၍ သူ့ကျွန်ဖြစ်ရသကဲ့သို့၊ သာသနာပြု မင်းအမတ်ဆိုလျက် သိက္ခာမရှိသည် ရှိသည်။ သာသနာတော်၌ ဆျော်သည် မလျော်သည်ကိုသိအောင် ဗဟုသုတမရှိ၍ သာသနာဆာ်အညစ်အကြေးကို မရှင်းလင်းနိုင်ချေသော်၊ ပညာမဲ့ လယ်လုပ်ယောက်ျား သူ့ ကျွန် ဖြစ်ရသကဲ့သို့တည်း-စသည်ဖြင့်

ဟောအတုလဆရာတော်က လောကဓမ္မထုံးပေါင်းတွင် ဆုံးမတော်မူသည်”

ဒုတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော “တက်ဘုန်းကြီး” တွင် ကိုနု၏ ရှင်းတမ်းကိုလည်းထည့်လိုက်လေသည်။ အချို့ကိုကောက် နှုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါ၏။

“တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုနှင့် ငနု၏ရှင်းတမ်း”

တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုနှင့် ပတ်သက်၍ လဇ္ဇာပေသလ၊ သိက္ခာ ကာမ၊ သီလဝန္တဖြစ်ကြကုန်သော ဆရာတော်အပေါင်းတို့ထံ ငနု လျှောက်ထားစာ၊

တပည့်တော် ‘ငနု’ ခြေတော် ဦးခိုက်လျှောက် ထားပါသည် ဘုရား။

တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုသည် လဇ္ဇာပေသလ သိက္ခာကာမ သီလ ဝန္တ ဖြစ်ကြကုန်သော ရဟန်းတော်တို့ကို ရည်ရွယ်ချက်အလျဉ်းအ ပါမရှိပါသဖြင့် စကားအသုံးနှုံး၌ သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ထိပါ ချက် အရိပ်အမြှက်ပါရှိပါလျှင် သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့အား တပည့် တော် ကတော့ပါသည်ဘုရား၊ အချို့ဆရာတော်တို့က တပည့် တော်တို့ကို အပြစ်တင်ခြင်းမှာ တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုကို ထုတ်ဝေ ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို မသိသောကြောင့်သာ ဖြစ်တန်ရာ ဟူ၍ ယူဆပါသောကြောင့် လဇ္ဇာပေသလ၊ သိက္ခာကာမ၊ သီလဝန္တ ဖြစ်ကြကုန်သော ရဟန်းတော်တို့နှင့်တကွ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး ၌ သက်ဝင်ယုံကြည်လျက် ရှိကြကုန်သော ဗုဒ္ဓ ဘာ သာ ဝင် အပေါင်းတို့သည်၎င်း၊ အကြောင်းရင်းကို ကောင်းစွာသိနားလည် နိုင်ကြစေရန် ဖြေရှင်းခွင့်ပေးသနားပါမည့်အကြောင်း လျှောက် ထားစံ ပါသည်ဘုရား” ဟူ၍နိဒါန်းပျိုးပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓ သာသနာတွင် အလဇ္ဇာ ရဟန်း၊ ဒုဿီလရဟန်းနှင့် ရဟန်းတု ရဟန်း

ယောင်တို့၏ အရေအတွက် တနေ့တခြားတိုးပွားလာပုံကို အသေး စိပ်ဖော်ပြထားသည်။

ထို့နောက် အောက်ပါအတိုင်း ဆက်၍ရှင်းလင်းလိုက်၏။

“ထို့ကြောင့်အကြောင်းရင်းကို ဘုရားတပည့်တော် ဉာဏ်မှီ သရွေ့ရှာရာ ‘ငနု’မတကောင်ကြောင့် တလေ့လုံးပုပ်’ ရသည်ဟူ သော စကားကဲ့သို့ အလဇ္ဇာ ဒုဿီလရဟန်းတို့နှင့် ရဟန်းတု ရဟန်း ယောင် အချို့ကြောင့် လဇ္ဇာပေသလ၊ သိက္ခာကာမ၊ သီလဝန္တ ဖြစ်ကြကုန်သော ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ် အပေါင်းတို့၏ ဂုဏ်သတင်းမှာ ညှိုးနွမ်းခြင်းဖြစ်ရသည်ဟူသော အကြောင်းရင်း ကို တွေ့ရပါသည်ဘုရား။

သို့ဖြစ်ရာ ဒုဿီလရဟန်းညစ်တို့ကို စက်ဆုတ်သည့်စိတ်ကြောင့် ၎င်းဒုဿီလ ရဟန်းညစ်များနှင့်တကွ ၎င်းတို့ကို ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာတရားကိုပါ ဖြုတ်ပစ်လိုက်ကြသော ရုရှားပြည်ကဲ့သို့ မြန်မာပြည်တွင်လည်း ဒုဿီလရဟန်းတို့၏ ပယောဂကြောင့် ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်အပေါင်းတို့၏ မကြည်ညို သဒ္ဓါတရားနည်းပါးသော စိတ်တို့သည်၊ လဇ္ဇာပေသလ၊ သိက္ခာကာမ၊ သီလဝန္တဖြစ်ကြကုန် သော သံသာတော်တို့ထံ ကူးစက်ပြန့်ပွားမည့် ဘေးကြီးကို စိုးရိမ် ပူပန်မိပါသောကြောင့် ဤကဲ့သို့ရဟန်းဆိုးများနှင့် အတူအယောင် များ နည်းပါးကွယ်ပျောက်ကုန်နိုင်ရန် ရည်သန်သော စိတ်ကောင်း စေတနာကောင်းနှင့် ဤ ‘တက်ဘုန်းကြီး’ ဝတ္ထုကို ထုတ်ဝေရပါ သည်ဘုရား။ x x x

x x x

ဤစာအုပ်ကိုထုတ်ဝေလျှင် ငါတို့၏ဆရာတော်များဖြစ်တော်မူကြသော လဇ္ဇ ပေသလ သိက္ခာကာမ သီလဝန္တ သံသာတော်များနှင့်တကွ အခြားရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်တို့၏ အကူအညီကို လုံးဝကေန့်ရရှိလိမ့်မည်။ အားပေးကူညီခြင်းကို ကေန့်ရရှိလိမ့်မည်ဟု တထစ်ချယုံကြည်ခဲ့ပါသည်ဘုရား။ သို့ရာတွင် စောလူးမင်းသားအား တလိုင်းတို့၏လက်မှ ကယ်ဆယ်ရန်လာသော ကျန်စစ်သားကို စောလူးမင်းအထင်မှားသကဲ့သို့ နိုင်ငံရေး၌သော် ၎င်း၊ ပညာရေး၌သော် ၎င်း၊ ဘာသာ၊ သာသနာရေး၌သော် ၎င်း၊ ဩဝါဒများပေးခါ ကျောခြင်းကပ် ရင်ခြင်းအပ်၍ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြသော အချို့ ဆရာတော်မြတ်များကပါ တပည့်တော် ငနနှင့် ငသိန်းဖေတို့အပေါ်တွင် အထင်အမြင်လွဲလျက် ရှိကြပါသည်ဘုရား။ ဤကဲ့သို့ဖြစ်ရသည့်အတွက် မည်သူ့ကိုမျှ အပြစ်မချရပါ။ ဤကဲ့သို့ဖြစ်ရခြင်းသည် ဘုရားတပည့်တော်တို့၏ကုသိုလ်ကံ အမိမြန်မာပြည်ကြီး၏ကုသိုလ်ကံနှင့် သာသနာကြီး၏ကံတို့ ဖန်တီးသမျှသာဖြစ်ရသည်ဟု စိတ်ကိုဖြေရပါကြောင်း။

x x x

ဝတ္ထုထက်စက ဆရာတော်များအမိန့်နှင့် တပည့်တော်ငနနှင့် ငသိန်းဖေတို့အား မိန့်ခေါ်ပြီးလျှင် တပည့်တို့လုပ်သောအလုပ်သည် စေတနာကောင်းသော်လည်း သာသနာတော်ကြီးကိုထိခိုက်သည့်အချက် မည်သည်မည်သည် တို့ပါရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအချက်တို့ကို ရုပ်သိမ်းပါဟု မေတ္တာရပ်ခံပါလျှင် တပည့်တော်တို့သည် ဆရာတော်တို့၏ဩဝါဒကို လွန်ဆန်ဝံ့မည့်လူစားမဟုတ်ပါ။ ဤကဲ့သို့ ရှေးရိုးစဉ်လာ ဆရာတော်များက တပည့်များ

အား ဆုံးမသောနည်းဖြင့်ဆုံးမပါလျှင်၊ ဆရာတော်တို့မှာလည်း ဂုဏ်ရှိ၊ ယခုမီးသည်လည်း မလောင်မိကငြိမ်းသွားစရာအကြောင်း ရှိပါသည်ဘုရား။

ယခုမူကား ယခုလို ဂုဏ်ရှိသည့်အလုပ်မျိုးကိုမလုပ်၊ မိမိတို့ဩဇာအာဏာရှိသော သတင်းစာ မဂ္ဂဇင်းများမှ မောင်နှင့်နှမ၊ သားနှင့်အမိ၊ မကြားစံ့မနာသာ အလွန်ရုံ့ ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားတို့ဖြင့် ဆဲရေးခြင်း၊ အစည်းအဝေးများခေါ်၍ ဆဲရေးခြင်း၊ စာတိုက်မှ စာများနှင့်ရေးပြီး ဆဲရေးခြင်း၊ သူထံချမပြုရသော အရုပ်ကားများကိုဆွဲ၍ပို့ခြင်း စသော ရဟန်းကောင်းတို့ စိတ်မျှမကူးဝံ့သော အလုပ်မျိုးတို့ဖြင့် တပည့်တော်တို့၏ဝတ္ထုကို ကန့်ကွက်ကြပါသည်ဘုရား။ ဤကဲ့သို့ကန့်ကွက်ချက်မျိုးကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ တပည့်တော်တို့က အရေးယူရန်အကြောင်း မမြင်ပါဘုရား။

အထက်၌ ဖော်ပြသည့်အတိုင်း ဆဲရေး တိုင်းထွာခြင်းနှင့်ပင် မတင်းတိမ်သေး၊ ဘယ်နေ့ဘယ်ရက်မတိုင်မီ မတောင်းပန်လျှင် သပိတ်မှောက်မည်ဟူ၍ပင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ကြပါသေးသည်ဘုရား။ တပည့်တော်သည် ရတနာသုံးပါး ဦးထိပ်ထားလျက်ရှိသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အစစ် ဖြစ်ပါသောကြောင့် အရဟတ္တဇကို ဆင်မြန်းလျက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဖော်ကားရိုင်းပြု လိုသော စိတ် အလျဉ်းမရှိသော်လည်း ဤဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ သို့ဆုံးဖြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တပည့်တော်အား လူကဲ့ခတ်မှားပြု ညှဉ်သာ လျှောက်ထားလိုပါကြောင်း။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အချို့ ရဟန်းတုများနှင့် အလဇ္ဇာဒ္ဓယိလ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပြုလုပ်နေကြခြင်းသည် သာသနာတော်ကြီး

အား အရောင်မှိုန်အောင် ပြုလုပ်ရာရောက်သောကြောင့်၊ ၎င်းရဟန်းတရဟန်းယောင်များနှင့် အလဇ္ဇာ ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ငါတို့ နှိမ်နင်းရမည်ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးမပါဘဲ တဖက်သတ်ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးထားသရွေ့ ကာလပတ်လုံး၊ သို့တဖက်သတ်ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် သာသနာတွင်း၌ အလဇ္ဇာ ဒုဿီလ ရဟန်းတရဟန်းယောင်များ ပေါများအောင် အားပေးရာ ကျနေပါသဖြင့် တပည့်တော်တို့အား အလဇ္ဇာ ဆဲရေးထားသော စကားများကို မရှုတ်သိမ်းသမျှကလပတ်လုံး တပည့်တော်တို့လည်း တပည့်တော်တို့၏ စာအုပ်ကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ရုတ်သိမ်း လိမ့်မည်မဟုတ်။ ဝန်ချ တောင်းပန်လိမ့်မည်လည်း မဟုတ်ကြောင်းကို ရိုသေစွာ လျှောက်ထားဝံ့ပါသည် အရှင်ဘုရား။”

အထက်ပါ “တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုနှင့် ငနုရှင်းတမ်း” နှင့် ဒုတိယ အကြိမ်ပုံနှိပ်သော “တက်ဘုန်းကြီး” ထွက်လာသောအခါ အခြေအနေသည် ပိုမို တင်းမာလာခဲ့ပေ၏။

တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုကို ကန့်ကွက်သော သာသနာ့မာမက ရဟန်းပျိုများအဖွဲ့ နောက်တွင် ထိုစဉ်က နာမည်ကျော်ကြားလာသော ဓမ္မကထိက (ယပ်လဲ) ဆရာတော်ကြီးအချို့က ရပ်တည်ခဲ့ကြသည်။

ယပ်လဲတရားဟော ဆရာတော်ဟူသောဝေါဟာရမှာ ဤသို့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ရှေးက ဘုန်းတော်ကြီးများသည် ပေရွက်ယပ်တောင်ကြီးများကို ရှေ့မှာထောင်၍တရားဟောတော်မူကြသည့် တရားဟောစဉ် ပရိတ်သတ်ကြည့်မိကာ အာရုံ ယုံ့လွင့်မည်ကို စိုးရိမ်သဖြင့် မျက်နှာကိုကွယ်၍ တရားဟောသည့်သဘောဖြစ်လာ

၏။ နောင်သော် (မင်းတုန်း သီပေါဘုရင်များ ခေတ်လောက်က ဟုအချို့ကဆိုပါသည်) တရားဟောဓမ္မကထိကကိုယ်တော်အချို့ ပေါ်လာလေသည်။ ရှေ့က ယပ်ကိုမထောင်တော့ပဲ ယပ်ကိုလှဲချပြီးဟောပြောကြသည်။ မျက်လွှာကိုလည်း မချကြတော့။ ထုန္ဒြေတည်တည် (အသံဝါဝါ) ကြီးဖြင့်လည်း တချိုးတည်း မဟောကြတော့။ တဖြည်းဖြည်း၊ တဆင့်တဆင့် ဟောပုံပြောပုံပြောင်းလာကြလေရာ ကျွန်တော်တို့ခေတ်ရောက်လာသောအခါ အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်ဖက်ကိုက်ညီအောင်မျက်နှာထား မျက်နှာပေးအမျိုးမျိုး၊ အသံယူလေသိမ်းဟန် အမျိုးမျိုးဖြင့် ဟောပြောကြလေသည်။ ထိုတရားဟောဓမ္မကထိကမျိုးကို ယပ်လှဲတရားဟောဆရာတော်ဟု လူအများကခေါ်ကြလေသည်။ လူကြိုက်လည်းများလှ၏။ နောက်ဆုံးတွင်နာမည်ကျော် ယပ်လဲတရားဟော ဘုန်းကြီးတပါးသည် ပဒေသာကပဲ့၊ ရုပ်ရှင်ပြပွဲစသည်တို့နှင့်ပင် တွဲဘက်၍ ဟောလေတော့သည်။

ဖော်ပြပါ သာသနာ့မာမက ရဟန်းပျိုများ အဖွဲ့နှင့် ယပ်လဲတရားဟော ဓမ္မကထိကတို့သည် တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုကို နည်းအမျိုးမျိုးနှင့်ကန့်ကွက်ကြ၏။ ကိုနုနှင့်ကျွန်တော့တို့ကို နည်းအမျိုးမျိုးနှင့် ရှုံ့ချကြ၏။ မဟာဆွေရေးသောဈေးချိုသူ ဝတ္ထုကိုလည်း ရော၍ ကန့်ကွက်ကြလေသည်။ အမှန်အားဖြင့် “ဈေးချိုသူ” ဝတ္ထုမှာ အလဇ္ဇာ ဒုဿီလဘုန်းကြီးများကို သရော်ထိုးနှက်ထားချက် (တက်ဘုန်းကြီးနှင့်စာသော်) သိပ်လည်းမများ။ သိပ်လည်း ခပြင်းထန်လှပါ။

ဘုန်းတော်ကြီးတပါးက ကလောင်နာမည်တခုနှင့် ကျွန်တော်တို့ကို ပြန်လည်ထိုးနှက်သော ဝတ္ထုတပုဒ်ရေး၍ ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေ

လိုက်လေသည်။ ထိုဝတ္ထု၏အမည်မှာ “ဘုန်းကြီးယောက်ဖ” ဖြစ်လေ၏။ ကျွန်တော်တို့က “ဘုန်းကြီးယောက်ဖ” ကိုရယ်စရာ သဘောထားလိုက်ပါ၏။ “ဘုန်းကြီးယောက်ဖဆိုတော့ တို့ကအမြတ်ထွက်တာပေါ့။ ဘုန်းကြီးဆိုတာမိန်းမယူရတာမဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ တို့နဲ့မကိုသူတို့က မယူနိုင်ဘူး။ ယူခြင်း ယူရယင် သူတို့နဲ့မကို တို့ကသာ ယူရလိမ့်မယ်” ဟူသတည်း။

သို့သော် အခြေအနေမှာ ပိုမိုတင်းမာလာလေသည်။ တက်ဘုန်းကြီး ဝတ္ထုရေးရာ၌ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရာတွင် ကိုနုနှင့်ကျွန်တော်တို့၏ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်အပေါ်မှာ ထားအပ်သော စေတနာသည် ပေါ်လွင်လှလေသောကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကို သံသတော်များက သပိတ်မှောက်အောင် လှုံ့ဆော်စည်းရုံးခြင်းကတော့ မအောင်မြင်ပါ။ ကန့်ကွက်သူများသည် စာအုပ်ကို ရုပ်သိမ်းပေးရမည်ဟူသော တောင်းဆိုချက်ကိုသာ အဓိကထားကြတော့၏။ ပြီးတော့ ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြုသူ ရဟန်းပျို ၂၀၀ လောက်သည် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတိုက်ကို ဝိုင်းပြီး ထိုတောင်းဆိုချက်ကို အော်ဟစ်တင်ပြကြလေသည်။ သတင်းစာတိုက်၏ လောခါးဝမှာ ပိတ်ဆို့ ရပ်နေကြ၏။ အထွေထွေမန်နေဂျာ ဦးတင်သည် ထိုစဉ်က အမှုဆောင်အယ်ဒီတာဖြစ်သူ ဦးချစ်မောင် (နောင် ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်) နှင့် တိုင်ပင်ပြီး ကန့်ကွက်နေသူ ရဟန်းပျိုများထံမှ ကိုယ်စားလှယ် ၅ ပါး ဖိတ်ခေါ်လိုက်လေသည်။ ဦးတင်၏အခန်းတွင်းမှာ ထိုကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဆွေးနွေးကြ၏။ စာအုပ်ကို ရုပ်သိမ်းပေးရန် တောင်းဆိုချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ရုပ်သိမ်းရန် မဖြစ်နိုင်တော့ကြောင်း၊ ပြန်ဝေပြီးဖြစ်ကြောင်း ဦးတင်က ရှင်းလင်းပြပြီး တိုက်တွင် ကျန်နေသေး

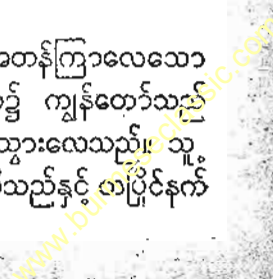
သော ၄-၅ အုပ်ကို ထုတ်ယူပေးအပ်လိုက်၏။ စာအုပ်ကို နောက်ထပ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း မပြုရန်ဟူသော တောင်းဆိုချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဦးတင်က နောက်ထပ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းပြု၍ မလိုတော့၍ ထုတ်ဝေတော့မည် မဟုတ်ကြောင်း အာမခံလိုက်လေသည်။

ထိုအချိန်တွင် အုပ်ရေ တသောင်းကျော် ထုတ်ဝေပြီးဖြစ်၍ အမှန်ပင် နောက်ထပ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန် မလိုတော့ချေ။ ထိုခေတ်က အုပ်ရေ တသောင်းကျော် ထုတ်ဝေရသော ဝတ္ထုစာအုပ်ဟူ၍ တက်ဘုန်းကြီးမှတပါး မရှိခဲ့ချေ။

ကိုနုက ‘သိန်းနေနွယ်’ ဟူသော ကျွန်တော်ချစ်မြတ်နိုးသော ကလောင်အမည်ကို ဖြုတ်ပစ်ပြီး မောင်သိန်းဖေဟူသော အမည်ရင်းကို ထည့်လိုက်ခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်သည် တက်ဘုန်းကြီးသိန်း ဖေ ဟူ သော အမည်ဖြင့် ထင်ရှားသွားလေတော့သည်။ ကောင်းဖို့ဖြစ်သလော၊ ဆိုးဖို့ဖြစ်သလော မသိ။ တက်ခေတ်မှာ တက်သူဖြစ်သော ကျွန်တော်သည် တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေဖြစ်သွားလေ၏။

ဝတ္ထုအင်္ဂါရပ်တွေ ပြည့်စုံသော ဝတ္ထုစစ်စစ်တပုဒ်

တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုရေးပြီးနောက်၊ ကာလအတန်ကြာလေသော (ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်သေးမီ) တနေ့သ၌ ကျွန်တော်သည် ဆရာကြီး မစ္စတာလူ့စ်ထံသို့ အလည်ရောက်သွားလေသည်။ သူ့စားပွဲရွှေက ကုလားထိုင်မှာ ကျွန်တော်ထိုင်မိသည်နှင့် လာပြိုင်နက်

ဆရာကြီးက စားပွဲအံ့ထဲမှ တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုစာအုပ်ကို ထုတ်ယူပြီး ကျွန်တော့ကို ပြလေ၏။

“ငါ မကြာခဏ ဖတ်ကြည့်တယ်ကွ၊ သဘောကျလွန်းလို့ပါ။ အကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်တဲ့ ဘာသာရေးကိစ္စကိုတော့ ငါ ဘာမှမပြောချင်ဘူး။ တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုဟာ ဝတ္ထုအနေနှင့်ကို ဖတ်လို့ကောင်းတာ၊ ဝတ္ထုကောင်းအင်္ဂါရပ်တွေ ပြည့်ပြည့်စုံစုံပါတဲ့ ဝတ္ထုစစ်စစ်ဖြစ်တယ်လို့ ငါဆိုချင်တယ်ကွ” ဟု မှတ်ချက်ချပါလေသည်။

လူတော်တော်များများကလည်း ဆရာကြီးမစ္စတာလူ့စံလိုပင် ပြောတတ်ကြပါသည်။ ထိုအကဲဖြတ်ချက်ကို ကျွန်တော်သဘောကျလှပါ၏။

ဝတ္ထု၏ဦးတည်ချက်သည် ဝိနည်းတော်နှင့်အညီ မနေမထိုင်ကြသော အလဇ္ဇာ၊ ဒုဿီလဘုန်းကြီးများကို ဖော်ထုတ်ရှုချခြင်းအားဖြင့် သာသနာတော်ကို သန့်ရှင်းစေရေးဖြစ်ပါသည်။ ထိုဦးတည်ချက်မှာ ကောင်းသော်လည်း ထိုဦးတည်ချက်အတိုင်း အောင်မြင်ထမြောက်ခြင်း ရှိမရှိမှာ အငြင်းပွားဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ အငြင်းမပွားနိုင်သောအရာမှာ ဆရာကြီး မစ္စတာလူ့စံပြောသကဲ့သို့ပင် တက်ဘုန်းကြီးသည် ဝတ္ထုကောင်းအင်္ဂါရပ်များနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤစာကို မရေးမီ၊ ကျွန်တော့ဝတ္ထုကို ကျွန်တော်ပြန်ဖတ်ကြည့်သည်။ လေ့လာကြည့်သည်။ ဝေဖန်ဆန်းစစ်ကြည့်သည်။ ကျွန်တော်ရေးခဲ့သည်မှာ ၃၀ နှစ်ရှိသွားလေပြီ။ ဘဝအတွေ့အကြုံတွေလည်း အတော်များ ခဲ့ပါပြီ။ စာပေပဟုသုတတွေလည်း အတော်စုံခဲ့ပါပြီ။ ချိန်ထိုးကြည့်နိုင်သော အရည်အချင်း အတော်

ပင် ပြည့်ဝခဲ့ပါပြီ။ တက်ဘုန်းကြီးသည် ဝတ္ထုစစ်စစ်တပုဒ်နှင့် ဝတ္ထုကောင်းတပုဒ်ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော်သည် ဟိုတုန်းက ဆိုနိုင်သလို ယနေ့လည်း ဆိုချင်ပါသည်။ သို့ကလို ကျွန်တော်က ကျွန်တော့ဝတ္ထုအကြောင်းကို ဆိုလိုက်သဖြင့် ကြားဝါသည်ဟု ကဲ့ရဲ့သူရှိလျှင်လည်း ကျွန်တော်မတတ်နိုင်ပါ။ ကျွန်တော့ထင်မြင်ချက်ကို ရိုးသားစွာ ဖော်ထုတ်တင်ပြခြင်းသာ ဖြစ်ပါ၏။

ကျွန်တော်ရေးသားထားသော မြန်မာစာမှာ ထက်မြက်၏။ တောက်ပြောင်၏။ ရှင်းလင်း၏။ သွက်လည်း သွက်လှ၏။ ဝေဟာရကလည်း ကြယ်သေးသည်။ ယနေ့ ထိုမြန်မာစာမျိုး ထပ်ရေးပါဦးဆိုသော်လည်း ကျွန်တော်ရေးနိုင်တော့မည် မထင်ပါ။

တက်ဘုန်းကြီးတွင် (Atmosphere) ဆိုသော ပတ်ဝန်းကျင် အဖွဲ့အနွဲ့မှာ သဘာဝယုတ္တိရှိလှပြီး ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ထင်းခနဲနေသည်။

ဝတ္ထုကို ဖွင့်ပေးလိုက်သော အခန်း(၁)ကို မြီးကြည့်စမ်းပါ။ နာမည်ကျော် ယပ်လဲတရားဟော ဓမ္မကထိက ဆရာတော်ကြီး တပါးက ဦးပွင်းတပါးအား ယပ်လဲတရားဟောနည်း သင်ကြားပို့ချလျက်ရှိ၏။

“အခန်း-၁”

အဆင်းလှနည်း နိသျည်း။
‘ဣစ္ဆေယျူစေပိယံ ရူပံ၊
ပိယံမုခံ ဘဝေ ဘဝေ၊
ဒုမ္မနံ ပရိဝဇ္ဇေယျူ၊
ဘာဝေယျူ သုမနံသဒါ။’

ဦးပဉ္စင်းက ပါဠိရွတ်တာကိုဘဲ အချိုးမကျသေးဘူး၊ ထပ်ပြီး ရွတ်စမ်းပါအုံး။ ဣစ္ဆေယျ-တကဲ့စီမရွတ်နှင့် ကိုယ်တော်၊ ဆက်ပြီး ဆို၊ ရှုပ်ဆိုတော့လဲ ပံ့မှာ အသံဒီသံထားမှပေါ့။ ဝေ-ဆိုတဲ့ အသံကိုလဲ ကြပ်ကြပ်ဂရုပြုပြီး ဆွဲပါ။ သိပ်ဆွဲတော့လဲ နားငြီးစရာကြီး၊ တိုသွားပြန်ရင်လဲ ဘောက်ဆတ်ဆတ်နှင့်၊ ကဲ-ပြန်ပြီး ကြော့လိုက်စမ်းပါအုံး ဟုမိုအုံးကြီးကိုမိ၍ ခြေဆင်းကာ နေသော ဆရာတော် ကြက်တူရွေး ဦးလောကက မိန့်ပြန်သောကြောင့် ဦးပဉ္စင်း ဓမ္မကထိကလောင်း ဦးသုဇလသည် အဟမ်း-အဟမ်းနှင့် ချောင်းဟန်ဟန်ပြင်ရပြန်လေသည်။ ဦးသုဇလသည် အမောမပြေ သေးသည်နှင့် ထိပ်ကို လက်ဝါးဖြင့် ပွတ်ရင်း အချိန်ဆွဲနေလေ၏။ ထို့နောက်- မေးတင်ထားသော လက်ကို သင်ဖြူးပေါ်သို့ လှဲလိုက်ပြီး

‘အဟမ်း- အဟမ်း-

ဣစ္ဆေယျ-ဟု-ဟု’ဟု ဆိုလိုက်လေ၏။

‘အို-ကြပ်လှပါလား ကိုယ်တော်ရယ်-ယျကို သည်လောက် ဆွဲဘို့ မလိုဘူး ကိုယ်တော်ရဲ့၊ ရသသံဆိုရင် တော်ရောပေ’ဟု ဆရာတော် ဦးကြက်တူရွေးက ကြားဖြတ်ပြန်လေ၏။

‘ဣစ္ဆေယျ ဧဝံပိယံ ရှုပ်။

ပီယံမုခံ ဘဝေ ဘဝေ၊

.... သဒ္ဒါ’ဟု

ဦးသုဇလသည် ရွတ်ဖတ်ပြီးလျှင် မောနေပြန်လေ၏။

‘အောင်မယ်မင်းဟဲ့- လူ၊ ဟား ဟား၊ ဖတ်ရတာ သုံးလေး ခေါက်ရှိသေး လျှာထွက်အောင် မောနေပါပကော။ ကဲ-တော်

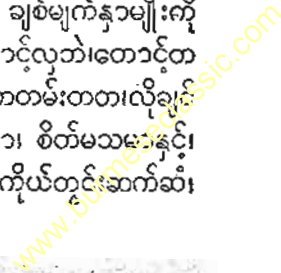
တော်တော့ တိုးလာပြီ၊ ရှေ့ဆက်စမ်းပါအုံး’ဟု မိန့်မြွက်တော်မူ ပြီးလျှင် ဆရာတော် ဦးကြက်တူရွေးသည် ဘေးသို့ခွာထားသော ကေသီဖြင့် ယပ်ခပ်နေလေ၏။

x x x x x

ဦးသုဇလသည် အနုဂ္ဂသာဂမုဒ္ဒရီ ယပ်လှဲတရားစာအုပ်ကို ယူခဲ့ပြီး ဆရာတော်သို့ လှမ်းပေးလေ၏။ ဆရာတော်သည် အနက်ကို ရှာနေစဉ် ဦးသုဇလသည် သူ့လက်၌သင်ဖြူးရာကလေးများ ထင်နေသည်ကို ကြည့်၍ လက်ကလေးများကို သနားစိတ် ပေါက်နေလေ၏။

‘ကဲ-ဟောဒီမှာ ဖတ်စမ်းပါအုံး၊ ရိုးရိုးဘဲ ဖတ်သွားတာပေါ့၊ ပြီးတော့မှ တပည့်တော်က အသံထားကို ရှင်းပြမယ်’ဟု မိန့်ကြားရင်း ဆရာတော် ဦးကြက်တူရွေးက စာအုပ်ကို ဦးသုဇလရှေ့ဝယ်ချလိုက်လေ၏။

‘ဘဝန္တော၊ သံသရာဘုံကြောမှာ၊ စုံမြောကာဒလက်လယ်၍၊ ခက်စဘွယ်ငြိုးတဲ့လျက်၊ ဟီးချကာမြိုင်ငေး၊ ဒုက္ခရေးစုပေါင်းကြတဲ့၊ အိုသူတော်ကောင်းတို့၊ ဘဝေဘဝေ၊ ကြိမ်ကြိမ်ဖန်ခါ၊ ကံကြမ္မာနှင့်၊ သံသရာဒီလှိုင်း၊ ဖြစ်လေရာဘဝတိုင်း-ဘဝတိုင်း၌၊ ပီယံ ရှုပ်၊ ကောင်းခြင်းငါးဖြာ၊ ကြန်အင်္ဂါနှင့်၊ ညီညာဖြောင့်စင်း၊ နှစ်သက်စရာရုပ်အဆင်းကိုငှင်း၊ ပီယံမုခံ၊ စန်းပြည့်စန်းယုန်၊ ပန်းပဒုံသို့၊ လှဂုဏ်တိုးတက်၊ နှစ်သက်စရာ၊ ချစ်မျက်နှာမျိုးကိုငှင်း၊ စေ၊ ဣစ္ဆေယျ၊ ပူပင်ကြောင့်ကြ၊ မဖြောင့်လှဘဲ၊ တောင့်တစွဲငြိ၊ အလိုရှိသည်ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့၊ (ဝေ၊ ဤသို့တတမ်းတတ၊ လိုချင်ကြကုန်သည်ရှိသော်) ဒုမ္မနံ၊ ဒေါ၊ သ၊ ဣဿာ၊ စိတ်မသမားနှင့်၊ အဘိဇ္ဈာဆိုး၊ တရားမျိုးကို၊ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ ကိုယ်တုန်းဆက်ဆံ၊

လက်မခံဘဲ၊ ပယ်လှန်ဆုတ်ခွာ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြ ကုန်ရာသတည်း၊ သုမန်၊ သူ့အပြစ်ခွာ၊ အချစ်ရွာသည့်၊ မေတ္တာပူးပေါင်း၊ အထူးကောင်းသောစိတ်ကို၊ သဒ္ဓါ၊ တတ်နိုင်သမျှ၊ ကာလမဆိုင်း၊ အချိန်တိုင်း၌ပင်လျှင်၊ ဘာဝေယျ၊ သတိတမန်၊ ဥာဏ်မြေကတုပ်၊ ချွန်းကိုအုပ်၍၊ အားထုတ်လေ့လာ ပွားများ ကြကုန်ရာသတည်း -တဲ့။

ဟုတ်ကဲ့မဟုတ်လား၊ အနက်ပေးတော်တော်ချောတာဘဲ၊ ဒီပြင်လဲ သုံးထားတဲ့စကားတွေကလဲ တယ်ပီရိတယ် ဦးပဉ္စင်းရဲ့၊ ခုကာလကြီးဟာ ယဉ်ကျေးတဲ့ကာလ၊ သိမ်မွေ့တဲ့ကာလကြီးမို့၊ ယဉ်တားမှသုံးရမယ်၊ နုတာမှယူရမယ်၊ အနက်ကလေးက နုယဉ်ပြေပြစ်သလို၊ ရွတ်ဘတ်တဲ့အသံကလဲ နုယဉ်ပြော့ပျောင်းရမယ် ဦးပဉ္စင်းရဲ့၊ ပလုတသံ၊ ဂီတသံဆိုတာ သုံးမကြာထက် ရှည်တဲ့အသံတဲ့၊ ဒါကြောင့် ဒီသံသံလဲမက၊ ဂီတသံလဲမကျ၊ မျှပြီး အသံထားနိုင်ဘို့ကို အမြဲမှတ်ထားကြည့်ပါလား၊ စိန်ခြူးကြာညောင်၊ သင်းငံအေးကြည့် စတဲ့ဘောလယ်တွေဟာ စကားမှာတော့ယဉ်ရန်ကော နုရန်ကော။ တပည့်တော်တို့ကျောင်းတောင်ဘက်က ရေထမ်းသမားထွန်းဖေဆိုတော့ ပစ်လိုက်ရတာဘဲ၊ အဆိုတော် မမေတို့၊ မကြည့်အောင်တို့ဆိုတော့ နားထောင်လို့မငြီး၊ ညင်သာပြော့ပျောင်းလိုက်တာ၊ ဒီလိုဘဲ ဂါထာကိုလည်း အနက်ရွတ်ရာမှာ စကားလှပသလောက် အသံနေ အသံထားချို့ပါစေနော်...ဟိုနားက ထွေးခံ လှမ်းပေးလိုက်စမ်းပါ' ... ဟု ဆရာတော်က ထွေးခံကို လက်ညှိုးထိုးပြလေ၏။

ဦးသူဇေသည် ထွေးခံကိုယူပြီး ရိုသေစွာ ဆက်ပြီးနောက် ဒူးတုပ်လျက်နေလေ၏။

‘ဒီတော့ လေယူလေသိမ်း၊ အသံထားကိုကြပ်ကြပ်ဂရုပြုနော်၊ တဝန္တောဆိုတဲ့အခါမှာ (တော)ကို ဆွဲဆိုရမယ်၊ အသံက မြင့်တက်သွားပေစေ၊ ပြီးတော့ (အို) ဆိုတဲ့စကားကျတော့ အရေးကြီးတယ်(အို)ဆိုတဲ့ အာလပနပုဒ်ကို အဆိုမှားမှပြင် တရောကလေး ညှုနေရာ ပတ်မကြီးဝင်တီးတာလိုရှိလိမ့်မယ်၊ က-တပည့်တော်လို ဆိုစမ်း၊ အို’

‘အို’
 ‘နံနဲလွဲဆိုရတယ်’
 ‘အို-ဟုတ်ပြီလား ဘုရား’
 ‘နီးလာပြီ...အို’
 ‘အို’

‘နိပ်ပါပြီ၊ ပီယံမုခံ၊ ဆန်းစုပြည့်စန်းယုန်၊ ပန်းပဒ်သို၊ လှဂုဏ်တိုးတက်၊ ဆိုတဲ့နေရာမှာ (ယုန်)ကိုဆွဲရင် မဲဇာတောင်ခြေရတုထဲမှာ ဘိုးစိန်ကြီး ‘ရွှေနန်းရွှေဘုံ၊ အလုံးစုံကို၊ အာရုံမျက်မြင်’ ဆိုတဲ့ အသံကိုတူပြီးသာဆိုပေတော့၊ ဒီလိုမှတ်မှ လွယ်တယ် ဦးပဉ္စင်းရဲ့’

‘တင်ပါဘုရား၊ တပည့်တော် ဒီရတုတော့ ခဏခဏကြားဘူးသားဘဲ’

‘ကောင်းတယ်၊ ဒီလိုဓမ္မကထိက လုပ်ချင်ရင် ကဗျာကိုလဲ ခေါက်မိရတယ်၊ ဂီတမှာလဲ ဗဟုသုတပြည့်ရမယ်၊ ကဲ နားထောင်တပည့်တော် အနက်ကိုရွတ်ပြမယ်၊ သေသေချာချာမှတ်၊ ပြီးတော့ ပြန်ဆိုရမယ်ကိုယ်တော်ဟုအမိန့်ပြန်ပြီးနောက်၊ ဆရာတော် ကြက်တူရွေး ဦးလောဘသည် အသံနေအသံထားဖြင့် ဂါထာကျူးရင်’

၍ ပြုလေ၏။ နောက်တကြိမ် ထပ်မံ၍ဆိုပြသောအခါ ဦးသုဇေသည်လည်း ခပ်တိုးတိုးလိုက်၍ ဖတ်လေ၏။

x x x

‘ကဲ ပါဠိရွတ်တတ်ပြီး၊ အနက်ပေးတတ်ပြီ၊ အသံယူလေသိမ်းလဲရပြီထား၊ ဒီလောက်နှင့် ဓမ္မကထိကမဖြစ်သေးဘူး၊ ပထမဆုံး ဒီတရား အဆင်းလှနည်းနိဿည်းတရားကို ဘယ်သူ့အကြိုက်ဆုံးဖြစ်မလဲ စဉ်းစားရတယ်၊ ကြိုက်မဲ့ပရိသတ်ရှေ့မှာမှ ဒီတရားကို ဟောရတယ်၊ ကဲ ဘယ်သူ့အကြိုက်ဆုံးထင်သလဲကိုယ်တော်။

ဦးသုဇေသည် စာရွက်ကလေးကို ဟိုဘက်လှန် ဒီဘက်လှန် လုပ်၍တွေ့နေလေ၏။ အတန်ကြာမှ

‘ကောလိပ်ကျောင်းသားတွေ နာကြိုက်ဆုံး ဖြစ်နေမှာပေါ့ဘုရား’

‘ဘာကြောင့်လဲဗျာ ဟား ဟား’

‘သူတို့ တော်တော် လှချင်တဲ့လူ တွေဘဲဘုရား၊ ပေါင်ဒါလဲလူးတယ်၊ အလှဆီလဲသုံးတယ်၊ အဝတ်အစားလဲ အမျိုးမျိုးဝယ်ဝယ်တယ်ဘုရား’

‘ဪ ဟုတ်သလောက်တော့ဟုတ်မှာပေါ့၊ သို့သော်လဲ အားလုံးမဟုတ်ဖူး၊ လှချင်တာ ချောချင်တာဟာ မိန်းမတွေမှာအများဆုံးပေါ့ ဦးပဉ္စင်းရဲ့၊ ဓမ္မကထိကလုပ်မဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒီလောက်ဘဲ အနေရသလားကိုယ်တော်၊ မိန်းမတွေဟာလှရမယ်ဆိုရင် သူတို့ကိုယ်ကို ရွှေဘော်နှင့်ထိုးပါဆိုရင်ထိုးမှာဘဲ၊ ဒီတော့ ဒီတရားကို မိန်းမများတဲ့ပရိသတ်မှာ ဟောရမယ်၊ စကားထဲကကြားဖြတ်ပြီး ညာလုံးတွေလဲများများထည့်ရမယ်ကိုယ်တော့၊ လှတာဟာ ဘယ်လောက်ကောင်းပုံတွေပေါ့လေ၊ ဒါတွင်မပြီးသေးဘူးကိုယ်တော်’

အာဝဇ္ဇာန်းရွှင်ရမယ်၊ ရယ်စရာတွေပြောတိုင်း အာဝဇ္ဇာန်းကောင်းပြီ မမှတ်နဲ့၊ စကားဟာ ရွှင်လဲရွှင်ရမယ်၊ အထစ်အငေါ့လဲ မရှိစေနဲ့၊ စကားလုံးများနိုင်ရမယ်၊ ချွဲတတ်ရမယ်’

x x x

‘ဘင်ပါ့ဘုရား...ဒါကတော့ စာတတ်သလို ချွဲပေါ့ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ ပြီးတော့ အဲဒီစကားဖြတ်ထားခဲ့ပြီး၊ ပီယံရွှံ့ပုံ၊ ကောင်းခြင်းငါးဖြာ၊ ကြန့်အင်္ဂါဖြင့်၊ ညီညာဖြောင့်စင်း၊ နှစ်သက်စရာရုပ်အဆင်းကို၎င်း၊ ဝါ-မြင် သူတကာ ငေး ငေးကြည့်လောက်အောင်လှတဲ့ အဆင်းကို၎င်း၊ ဝါ-မြို့အုပ်လောင်း၊ ဝန်ထောက်လောင်းတွေ၊ အိုင်စီအက်တွေ၊ အစိုးရပညာတော်သင်တွေကတောင်၊ ငမ်းငမ်းတက်ကြိုက်လောက်ချစ်လောက်အောင်ရုပ်မျိုးကို၎င်း၊ ပီယံခုံခုံ၊ ဆန်းပြည့်စန်းယုံ၊ ပန်းပဒုံသို့၊ လှဂုဏ်တိုးတက်၊ နှစ်သက်စရာ၊ ချစ်မျက်နှာမျိုးကို၎င်း၊ ဝါ-လဆန်းပက္ခမှာ၊ လမင်းဟာတနေ့ထက်တနေ့တိုးလို့သာ ကြက်သရေရှိသလို၊ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ အလှတိုးတဲ့အဖြစ်မျိုးကို၎င်း၊ လပြည့်နေ့မှာ တိမ်တိုက်ကင်းစင်တဲ့လမင်းကြီးလှတာလို၊ လေး၊ မြသမြကြည်လဲကြည်၊ ပလဲပတဲမျက်နှာမျိုးကို၎င်း၊ ဝါ၊ ပွင့်သစ်စပန်းများလှသလို၊ ရှန်းရှန်းလှပ၊ ရွှင်လန်းတဲ့ရုပ်မျိုးကို၎င်း၊ ဝါ-လမင်းကြီးကိုကြည့်ရတာအားမရတာလို၊ မသာလဲတ၊ သာလဲတ၊ ဩော်-လမင်းနွယ်ပေါ်လာပါတော့၊ သင့်အရောင်ငွေစန္ဒာဖြင့် ကမ္ဘာကိုတန်ဆာဆင်ပါတော့လို့၊ လမပေါ်လာတော့ဘဲ ရသလို၊ ဩော်-မပေါ်လာ မြင်ရခိုင်းနှင့်မြှော်လိုက်ရတာ၊ မြှော်တော်ဇောနှင့်မောပါပေါ့၊ မျက်နှာ လမင်း ယဝင်းကို၊ ဘယ်တော့မှ မြင်ရတော့မှာလဲကဲ့ လို့ တုံ့စေရမယ်ရုပ်

မျိုးကိုဝင်း x x x x x ဒီနေရာမှာ ဦးပဉ္စင်းကထည့်လိုက်
 စမ်းပါရစေ၊ ယောက်ျားရဲ့ ဥစ္စာဟာပညာတဲ့၊ မိန်းမဥစ္စာကရုပ်
 ရည်တဲ့၊ ဒီတော့-မိန်းမတို့ဥစ္စာမြတ်၊ ရုပ်ရည်ရှိမှဖြစ်မယ်၊ (အို-
 အိုကလိုက်တာ ကိုယ်တော်)

ဆက်ပြီးတော့သာသန့်သင်ပါကုရား၊ တပည့်တော်ယပ်ခပ်လို့
 ပေးပါမယ်ဆိုရဲ့၊ ဦးသုဇေသည်ပေရွက်ယပ်ကြီးဖြင့်ဦးလောကကို
 အေးမြစေလေ၏။

ရုပ်ချောအောင်တောင်တရမယ်၊ ရုပ်ရည် ရှုပကာ မရှိလျှင်၊
 မစွန့်လို့ အပျိုကြီးဖြစ်နေမှဖြင့် ဖွတ်-လှစေ-ဖယ်စေ-တူတိပိတော၊
 မခက်ပေဘူးလား၊ ဖေါမစုံ ကိုယ်တကိုယ်ဟာမို့၊ အလိုလိုပူဆား
 အပျိုတို့မူယာကို၊ လူတကာမသိ၊ ပြင်အေးလို့အထဲပူတယ်၊ ငရဲသူ
 နှိုင်းစို့တန္တိ၊ ဆိုတဲ့တေးထပ်ကိုဆိုပြီး ညည်းနေကြရလိမ့်မယ်
 တကာမကလေးတို့ရဲ့၊ ဟောဒီကဓမ္မကထိကဆရာတော်က မြန်မာ
 ပြည်ကြီးဟာ တိ သနိပါတ်၊ တိဏ္ဍုကဇာတ်တော်မှာပါတဲ့ ဥတ္တရ
 ပဉ္စာလပြည်လို မဖြစ်စေချင်ဘူးပေါ့၊ အဲဒီပြည်ကြီးမှာ အပျိုကြီး
 တွေ တယ်ပေါဆိုဘဲ၊ ဒါအတွက် ကမ္ဘာကဝိုင်းကဲ့ရဲ့ တယ်တဲ့
 ရုပ်မရှိလို့ အပျိုကြီးဖြစ်လို့ သနားမယ့်လူတွေမရှိဘူး၊ ကဲ့ရဲ့ မယ်
 လူတွေချည်းဘဲများနေမယ်။ ပြောကြလိမ့်မယ်၊ စိတ်ကြီးကဝင်း
 အထင်ကြီးမား၊ မှန်းထားသူပျက်၊ တောထွက်ချင်ယောင်၊ ချောင်
 မှာခိုမှီး၊ ပုတီးလက်စွဲ၊ စိတ်ထဲတမျိုး၊ တွင်းဆိုးပြင်မချော၊ မက်
 မောမပြီး၊ အပျိုကြီး စသည်ဖြင့်ပေါ့လေ-ကဲ့ရဲ့ ကြမယ် ဖြစ်ခြင်း၊
 ဦးပဉ္စင်းဖြင့်စဉ်းဘဲမစဉ်းစားဝဲတော့ဘူး။ x x x x x
 အပျိုကြီးမဖြစ်အောင်၊ ပထမဆုံးရုပ်ချောဘို့ကြိုးစား၊ ရုပ်ချောဘို့
 ကလဲ-ဣဿာအဘိဇ္ဇာတရားတွေပယ်ပြီး၊ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန့်

ကြာတို့ဘဲ။ ဒီလိုလုပ်မှအမှန်ရုပ်ချောမှာဘဲ စသည်ဖြင့် ဟောဒါ
 စေ၊ ဟဲ-ဟဲ တရားနာတဲ့အထဲမှာ အပျိုကြီး တယောက်ယောက်
 ပါရင်၊ ဩဝါ-ငါ တို့ အပျို ကြီးများအကျိုးကို ဆောင်ပေတယ်။
 တော်ပါပေတယ်။ ငါတို့အားကိုးရာကြီးပေါ့လို့စိတ်စွဲပြီး၊ အထူး
 ဘဲကြည်ညိုပြီး မှီခိုလာတော့၊ ဒီလိုလုပ်တာပေါ့ဟဟောပြီးသည်၏
 အဆုံး၌၊ ဆရာတော်ကြက်တူရွေးသည် ပြင်းထန်စွာ အသက်ရှူ
 လိုက်လေ၏။”

သာယာဝတီ ဦးညေယျကို မရည်ညွှန်း

ယပ်လွဲတရားဟော ဓမ္မကထိကဆရာတော် ကြက်တူရွေး ဦးလော
 က၊ ကဓမ္မကထိကလောင်း ဦးသုဇေ (ကျွန်တော့ဝတ္ထု၏ ဇာတ်
 လိုက်မင်းသား)ကို ယပ်လွဲတရားဟော နည်းနိသျည်း သင်ကြား
 ပို့ချသောအခန်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်အဖွဲ့အနွဲ့ကို သဘာဝယုတ္တိရှိ
 အောင် ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ထင်းခနဲမြင်သာအောင် အဘယ်
 ကြောင့် ကျွန်တော်ရေးနိုင်သနည်း။

ပထမဦးဆုံး အကြောင်းမှာ ယပ်လွဲတရားဟော စာများနှင့်
 ယပ်လွဲတရားဟောခြင်းတို့ကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် နှစ်သက်စွဲလမ်း
 ခြင်းဖြစ်၏။

ကျွန်တော်သည် လယ်တီပဏ္ဍိတရေးသော သာဓုသျှန္ဒီယပ်လွဲ
 တရား၊ သာယာဝတီ ဦးညေယျယပ်လွဲတရား၊ အနတ္တသာရဗုဒ္ဓရီ
 ယပ်လွဲတရား၊ ဒေသနာပဉ္စရီယပ်လွဲတရား၊ ပဉ္စသီခေလပ်လွဲတရား
 စသော ယပ်လွဲတရားစာအုပ်များကို အပျော်ဖတ် ဖတ်လေ့ရှိ၏။
 အချို့သော ယပ်လွဲတရားဟော ဓမ္မကထိကဆရာတော်များ ဟော

ပြောသည်ကို တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ ဓါတ်ပြားမှဖြစ်စေ ကြားနာတတ်၏။ အထက်တနေရာတွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း တက္ကသိုလ်ကျောင်းပိတ်ရက်များ၌ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ၏ ကျောင်းပိတ်ချိန် တာဝန်ခံလုပ်ရင်း သမဂ္ဂဒဂုဝမ်ကြီး ဦးကံသိန်းနှင့်ဇနီးတို့ကို အပျင်းပြေ ယပ်လွဲတရားဟောလေ့ရှိ၏။

တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုတွင် သူများ ယပ်လွဲတရားဟောစာအုပ်များမှ ထုတ်နှုတ်ယူလျှင် ယူကြောင်း ဖော်ပြထား၏။ ဖော်ပြမထားလျှင် သို့မဟုတ် ကောက်နှုတ်ချက်များကို ထပ်ချွဲထားလျှင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ရေးသော တရားစာများသာဖြစ်လေသည်။ ပျော်ပျော်ကြီးရေးခဲ့သော စာများဖြစ်၏။

အထက်တနေရာတွင် ကာလကတ္တား၌ ဦးပဉ္စင်းအချို့နှင့် ကျွန်တော် “သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေ” ဖြစ်ခဲ့ပုံကို ဖော်ပြခဲ့သည်။ ယင်းတို့အနက်မှ ဦးပဉ္စင်းတပါးသည် “လာပါ လာပါ မကြည်ရဲ့” တရားစာကို ရေးရာတွင် ကျွန်တော့အား ကူညီခဲ့လေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ၂ ဦးပေါင်း ရေးသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ သူရေးသော အပိုင်းတွင် အောက်ခြေ၌ “စစ်တွေမြို့ ဦးကောသလ္လရေးသည်” ဟု အတိအလင်းဖော်ပြထား၏။

ထိုခေတ် ထိုအခါက သီချင်းတပုဒ်မှာ ကျော်ကြားထင်ရှားလူသိများလှပေ၏။

“လာပါ လာပါ မကြည်ရဲ့၊ တကယ်စောင်တဲ့အချိန်၊ မလွယ်ပေါက်နှင့်အိမ်၊ ဝင်တော်မူပါ ကလိန် ကလိန်၊ ကြိမ်ကြိမ် ကြည်ပျိုပြောလို့၊ ဘကြီးအားသဘောက (စောစော ရွှေဥဏ်မချိန်မချိန်) မကြည်က ချစ်ရက်နှင့်၊ တယ်အံ့တဲ့ နှုတ်ကလိန်၊ မအိပ်နိုင် စာလိန်လိန်၊ မစားနိုင် ပျိုပိန်၊ ကိုကလိန် ဦးတော်ချလို့နိမ်။”

ထိုသီချင်းကို မဏ္ဍိုင်ပြု၍ ကျွန်တော်တို့သည့် ယပ်လွဲတရားစာလုပ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။ တရားနာခံ ‘တကာခန့်’ ကို ‘လာပါ လာပါ မကြည်ရဲ့’ သီချင်း သီဆိုစေသည်။ အဖိုးကြီးက မဆိုတတ်သော အခါ၊ ပရိသတ်ထဲက မိန်းမကြီး ယောက်ျားကြီးများကို ဆိုစေသည်။ မဆိုတတ်ကြချေ။ သို့ဖြင့် ရယ်စရာဟာသကွက်ဖြစ်စေ၏။ နောက်ဆုံးတွင် မိန်းမပျိုကလေးများက သံပြိုင်ဆိုကြရ၏။

ထို့နောက် ဓမ္မကထိကဖြစ်ခါစ ဦးသုဇေအား အောက်ပါအတိုင်း တရားဦးဟောစေလေ၏။

“ကဲ-ကဲ- တော်လောက်ပါပြီ၊ သာဓုဗျာ သာဓု၊ ဘုန်းကြီးလို့ သက်ရှည်ကြပါစေ၊ အဲဒီသီချင်းကို စဉ်းစားကြည့်လိုက်တော့ ဤကမ္ဘာလောကကြီးဟာ တကယ်စောင်ကာချိန်ကြတဲ့ မလွယ်ပေါက်နှင့်အိမ်နှင့်တူပေတယ်၊ လောကကြီးဟာ အာဂမ မနောရ မေဆိုတဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်ကြီးနှင့်ပြည့်သောကြောင့် လာပါလာပါ မကြည်ရဲ့ (ဝါ) ဘယ်သူ့ရဲ့လို့ခေါ်သလိုလိုဘဲတဲ့ ဝင်မိပြန်ရင်လဲ ဝင်တော်မူပါ ကလိန်ကလိန် ကြိမ်ကြိမ်ကြည်ပျိုပြောလို့၊ အကြင်သူသည် ဝင်မိသည်ဖြစ်ငြားအံ့ လွတ်ပေါက်ထွက်ပေါက် မမြင်ရလောက်အောင်ဘဲတဲ့၊ က လိန် ဆိုတာ က တော့ က လိန် ဒေါ သံ က ရောထိတိ ကလိကမာဆိုတဲ့ဝိဂြိုဟ်အရ မဟုတ်မဟတ် လုပ်ဇာတ်ဆင်ပြီး တွင်တွင်ကြီး အလွတ်ဆူပွေ့ကြသည့် သပွတ်အူတွေ သတ္တဝါတွေကို ကလိန်ကြီးလို့ ခေါ်ခြင်းဘဲဖြစ်တယ်၊ မစားနိုင်တလိန်လိန် မသောက်နိုင်ပျိုပိန် ဆိုတာကတော့ လောကကြီးဝင်မိတဲ့ နောက် သတ္တဝါတွေမှာ ကလိန်မှု ပေလီမှုတို့ကြောင့် နောင်အခါ ထူးပြောလှတဲ့ဒုက္ခတွင် မြုပ်ကြနစ်ကြလေတယ်တဲ့ ကြားလားတာကြီး”

“မှန်လှပါဘုရား”

“ဒီလိုတရားနှင့် ယှဉ်တာကြောင့် ဟောဒီသီချင်းရွဲတန်ဘိုးဟာ အဘိုးမဖြတ်နိုင်အောင် တက်သွားပြီး၊ မခကြာကမရွှေ ကုသိုလ် ရေးမိုးကြိုးစားပြီး သီဆိုကြရှာရတဲ့ တကမမများမှကဲ-ခုချက်ချင်း ကုသိုလ်တွေ ဘယ်လောက်ပွားသွားသလဲဟေ့၊ ကုသိုလ်ဆိုတာယူ ဇာတ်မှ ကုသိုလ်ပြုကြရတဲ့ ဟောဒီက တကမလေးတို့မှာဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာတိုးတက်၊ ကြက်သရေတိုးတက်၊ သည့်ထက်သည် ပိုမိုလှ ကြလို့ ရုပ်ရည်လဲ တိုးတက်မှာပဲနော်၊ ရုပ်ပိုလိုချောတော့သာ ဦးပွင်းကို မမေ့ကြပါနှင့်လို့ ဆုတောင်းရတာတဲ့၊ အဲဒါကြောင့်”

ထိုနောက် စစ်တွေ ဦးကောသလ္လက ရေးပေးသော ပါဠိ ဂါထာနှင့် အနက်ကို ထည့်လိုက်လေသည်။

“ဣလောကေ ကောင်းမြတ်တဲ့တရားတွေ ဖယ်ကာထား၍ မကောင်းတဲ့ တရားတွေ တွယ်တာ လိုက်စား မိုက်မှားမိကြ ပါသဖြင့်၊ ထယ်ထယ်ဝါဝါသမားတွေ စောင့်ကာချိန်ကြတဲ့ မလွယ်ပေါက်အိမ်ကြီးနှင့် အလားတူပေသော ဤလောကကြီးထဲ ၌၊ အာဂမ မနောရမာ၊ အာဂမ မနောရမာ၊ လာမယ်-လာမယ် ဆိုရင် ဘယ်ကမ္မမလွတ်ရပါဘဲ ရွတ်ရွတ်ကျွတ်ကျွတ် တအားခဲ၍ အများဘဲ နှစ်သက်ကုန်ထသော၊ လောမာ ဆုတ်ဆုတ်ဖြူကေသာ ကျသော်လဲ သပွတ်အူမသေပမာဏပါဘဲ အရှေ့ထာဝရ အထူးအ အထွေချိန်ကြတာကြောင့်(သတ္တဝါတွေမှာလေ)ဦးရွှေကလိန်ကြီး နှင့် အလားတူပေထသော၊ မန္တဏာမ၊ သူကိုလည်းငါညာ ငါ့ကိုလဲ သူညာ အခါခါအထူးပြောင်းကာ လိုက်ခဲ့ကြတဲ့ သတ္တဝါဘူး တောင်းဆိုက်ဆိုတဲ့ လူအများတို့သည် (ဝါ) ရတနအရှိန်ဝေးကြ

တဲ့ သတ္တဝါကလိန်ကလေးတို့သည်၊ အနာဂတေ၊ သည်ဘဝမှတ ဖန် ဟိုဘဝသို့ပြောင်းပြန်သည်ရှိသော်၊ ဒုက္ခသန္ဓေ၊ မစားနိုင်လို့ ကိုယ်မှာပိန် မအိပ်နိုင်လို့ကိုယ်မှာပိန် ကိုကလိန် အပြင်းစွဲမိတာ ကြောင့်ဆင်းရဲကြီးရောက်ကြလေ၍၊ နိရယေဝ၊ သူ့ကိုလဲငါမကယ် နိုင် ငါ့ကိုလဲသူမကယ်နိုင် နှစ်သွယ်ပြိုင်အမြဲငြီးကြရတဲ့ ရဲကြီး ဆိုတဲ့ သံဌါနကြီး၌လည်း၊ နိမ္မဉ္စတိ၊ ကယ်ပါ ယူပါ တစာစာနှင့် အခါခါ ဘယ်လိုပင်တောင်းပန်ကြသော်လဲ တပြောင်းပြန်ပြန် ဘယ်ခါမလွတ်ကြပါဘဲ ငြော်-တကယ် မချွတ်နှစ်မြုပ်ကြလေ တော့သတည်း။”

စစ်တွေမြို့ ဦးကောသလ္လ၏ ဂါထာနှင့်အနက်ကို ထည့်ပြီး နောက် ကျွန်တော်ဆက်ရေးပြန်လေသည်။

“ဦးသုဇကား လမိုင်းကပ်ပြီဖြစ်ရကား အာဝဇ္ဇန်းရွှင်ရွှင်နှင့် ဇာတ်ဝတ္ထုကလေးများထည့်ကာ ဟောသောကြောင့် အလွန်နှစ် မြိုက်ကြလေ၏၊ တချို့အပျိုကလေးတွေက ‘ခုတရားပွဲမှာဘဲစ ဟောတယ်ဆိုတာယုံပေါင်’ဟု ပြောကြ၏၊ တရားသုံးပွဲ နောက် ထပ်ဟောရန်ဘိတ်၏၊ ဤတရားချည်းဟောရန် လျှောက်ကြ၏၊ နောက်ဆုံး၌ ဦးသုဇဟောသော ‘လာပါလာပါမကြည်ရဲ့’ တရား တို့မှာ များစွာခေတ်စားရကား ဦးသုဇကိုပင် ‘လာပါလာပါ မကြည်ရဲ့ ဦးသုဇ’ဟုခေါ်ကြ၏၊ နောက်အတိုချုံး၍ ‘မကြည်ရဲ့ ဦးသုဇ’ဟုတွင်ပြန်လေ၏။”

ဓမ္မကထိက အကျော် ဆရာတော် ကြက်တူရွေး ဦးလောက အထံ၌ ဓမ္မကထိကလောင်းမကြည်ရဲ့ ဦးသုဇ ယပ်လဲဟောနည်း နိဿည်းခံယူလေ ကျွန်ုပ်အခန်းကိုရေးသားဖော်ပြရာ၌ကျွန်တော်

သည် ကိုယ်တိုင်တွေ့ကြုံဘူးသော အခန်းတခုကို အခြေခံထားခြင်းဖြစ်လေသည်။

တခါသော် ဓမ္မကထိကအကျော်၊ သာယာဝတီဦးညွှေးယျဆရာတော်ထံသို့ကျွန်တော် သွားလေသည်။ သွားရပုံကား ဤသို့တည်း။

ဂျီစီဘီအေ (ဝံသာနု) အဖွဲ့ကြီးပျိုကုပြီးကတည်းက အိန္ဒိယပြည်သို့သွားရောက်သီတင်းသုံးနေသော ဆရာတော်ဦးဥက္ကမသည် ထိုအချိန်က အိန္ဒိယပြည်လုံးဆိုင်ရာ ဟိန္ဒူမဟာဆဗ္ဗ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်နေလေသည်။ ထိုဗမာအစည်းအရုံးကလည်း ထင်ရှားခါစဖြစ်လေသည်။ ဆရာတော်ဦးဥက္ကမက သူ့ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်နေစဉ်တွင် ထိုဗမာအစည်းအရုံးမှ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တဖွဲ့စေလွှတ်ရန် ဖိတ်ကြားလိုက်လေသည်။ ထို့ကြောင့် သခင်ဗစိန်ခေါင်းဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တဖွဲ့ အိန္ဒိယသို့သွားရန် စီစဉ်ကြလေသည်။ စရိပ်လိုနေသဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် ငွေ အလှူခံ ထွက်ကြရ၏။ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းက စာကလေးတစောင်ရေးပေးပြီး ကျွန်တော့ကို သာယာဝတီဦးညွှေးယျထံသို့ သွားစေလေ၏။

ဆရာတော် ဦးညွှေးယျနှင့် ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းတို့သည် သားချင်းလည်းတော်စပ်သည်။ များစွာလည်း ခင်မင်ရင်းနှီးကြသည်။

ဆရာတော်ထံမှောက်သို့ ကျွန်တော်ရောက်သွားချိန်တွင်ဆရာတော်သည် ဦးပဉ္စင်းတပါးအား ယပ်လွဲတရားဟောနည်း နည်းနိသျည်းပို့ချလျက်ရှိလေသည်။ အတန်ကြာအောင် ကျွန်တော်စောင့်နေရ၏။ ယင်းသို့စောင့်ရင်း ယပ်လွဲ တရားဟောနည်းနိသျည်းပို့ချပုံကို လေ့လာခွင့်ရလေ၏။

ပို့ချမှုအလုပ်ပြီးသောအခါ ကျွန်တော်က ဆရာကြီး၏ စာကို ဆရာတော်အားဆက်ကပ်လိုက်၏။ ချက်ချင်းပင်ဆရာတော်က ငွေ ၃၀၀ ဝယ်လှူဒါန်းလိုက်လေသည်။

ကျွန်တော်သည်တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထု အဖွဲ့ခန်းကို ရေးသောအခါ ဆရာတော် ဦးညွှေးယျက ဦးပဉ္စင်းတပါးအား ယပ်လွဲတရားဟောနည်း နိသျည်း ပို့ချနေသော မြင်ကွင်းနှင့် အခန်းကို ခေါင်းထဲမှာထား၍ ရေးချလိုက်လေသည်။ သို့သော် တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုနှင့် ဆရာတော် ဦးညွှေးယျတို့ ဤမျှသာ ပတ်သက်ပါသည်။ တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုမှ ဆရာတော် ဦးကြက်တူရွေးသည် ၎င်း၊ မကြည်ရဲ့ ဦးသုဇေသည်၎င်း၊ မဇ္ဈိမနန္ဒဝန် ဆရာတော်သည်၎င်း၊ ဝတ္ထုဇာတ်ကောင်များသာဖြစ်ပြီး၊ ဗုဒ္ဓိမုသိမ္မတကယ်အရှိ တကယ်အဖြစ်အပျက်များနှင့် ကျွန်တော့စိတ်ကူးဥာဏ် ဖန်တီးမှု ပေါင်းစပ်ထားခြင်းသာဖြစ်သည်။ ဆရာတော် ဦးညွှေးယျအားရှည်ရွယ်ခြင်း စောင်းမြောင်းခြင်းမရှိ။ ဆရာတော်ဦးညွှေးယျအား ထိုးနှက်လိုခြင်းလည်းမရှိချေ။

မကြည်ရဲ့ ဦးသုဇေ ပြည်မြို့မှာတရားဦးဟောပုံ၊ တရားဦးဟောပြီး နောက်ထင်ရှား ကျော်ကြားသွားကာ ရန်ကုန် ပြည်လမ်းတလျှောက် အမြို့မြို့ အရွာရွာ စည်ကားသော ပရိတ်ဆတ်များရွေ့ မှာ အထပ်ထပ်အခါခါဟောရပုံ စသည်တို့ကို ရေးသားဖော်ပြရာ၌ ၁၉၃၆ ခုနှစ် ကျောင်းသားများ သပိတ်ကြီးအတွင်း ရန်ကုန်ပြည်လမ်းတလျှောက် တရားပွဲကြီးများမှ ကျွန်တော့ အတွေ့အကြုံများကို အသုံးပြု ထားလေသည်။ ယပ်လွဲ တရားဟောပရိတ်ဆတ်ဖြစ်ဘူးသော ကျွန်တော့ အတွေ့အကြုံများလည်း ပါလေသည်။

အပျိုကြီးနှင့် သီလရင်တို့ကို သရုပ်ဖော်ခြင်း။

တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုတွင် အပျိုကြီး မစောညွန့်နှင့် သီလရင် မသီလစာရီတို့ကို ပီပြင်စွာစံရိုက်သရုပ်ဖော်ထားသည်။

မစောညွန့်အကြောင်းကို အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားထားလေသည်။

“ဥပုဇ္ဈိနေ့တိုင်းလည်း အိမ်မှာဖြစ်စေ၊ ဖိုးဦးတောင်သွား၍ဖြစ်စေ၊ နိဗ္ဗန္ဒုချောင်ကိုသွား၍ဖြစ်စေ၊ သီတင်းသီလစောင့်၏။ အလှူအတန်းကိုကား အကြီးအကျယ်မပေး၊ အဖိတ်နေ့များတွင် သီလရင်များကို ကြေးဇွန်းကြီးနှင့် ဆန်တဇွန်းစီလောင်း၏။ နှစ်စဉ်ပထမပြန် စာမေးပွဲတွင် တကြိမ်၊ ဘခင်ကြီး ကွယ်လွန်သော နေ့တွင် တကြိမ်၊ မိမိမွေးနေ့တွင် တကြိမ်၊ ပေါင်း ၃ ကြိမ်သင်္ဃာတော်များကို ဆွမ်းကျွေးလေ ရှိ၏။ ပစ္စည်းဤမျှ ချမ်းသာသော်လည်း အိမ်ကောင်း တိုက်ကောင်းဆောက်၍မနေချေ။ လွန်ခဲ့သော အနှစ်နှစ်ဆယ်လောက်က အပေါင်ဆုံးသော တိုက်တလုံးတွင် ယခုတိုင် နေလေသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်မြို့ ရွှေယက်လှလမ်းတွင်ရှိသော၊ အိုမင်းမစွမ်းရှိ၍ ဘေးနံရံတို့၌ ရေညှိစိမ်းများ တက်နေသော၊ အင်္ဂတေအဖါအထေး အမာရွတ်ပေါများသော အံတိုင်တထပ်၊ သစ်သားတံခါးတထပ်၊ သွပ်ပြားကပ်သော တံခါးတထပ်၊ သုံးထပ်သုံးထပ်ခါးစိတ်လျက် ရှိနေတတ်သည့် အပေါက်များဖြင့် ပြည့်သော မန်ကျည်းပင်ကြီးများ အုပ်လျက်ရှိနေသော တိုက်ဘူတာကြီးကား မစောညွန့်နေထိုင်ရာ ဂေဟာကြီးဖြစ်လေသည်။

မစောညွန့်သည် ပြည်မြို့တွင်သာမက ပေါက်ခေါင်း၊ ပေါင်းတည်၊ ဗုတီးကုန်း၊ အာလံ၊ သနုတ်၊ မင်းတုန်းတို့၌ပင်

နာမည်ကျော်ကြား၏။ ပစ္စည်းပေါသောကြောင့်၎င်း၊ စာတတ်သောကြောင့်၎င်း၊* အကျင့်သီလပြည့်စုံသောကြောင့်၎င်း၊ ချွေတာစိစစ်သောကြောင့်၎င်း၊ ပြိုင်ဘက်မရှိ ဆိုရလောက်အောင် သတင်းလွင့်နေလေ၏။ ထို့ပြင် ယခုအသက် ၄၄ တိုင်အောင် အိမ်ရှင် ခင်ပွန်းမရှိသေးသောကြောင့်လည်း ထင်ရှား၏။ ‘လင်ဆို၍ တခါဘူးမျှမတခါဘူး’ သည့်ပြင် ရိုးစားထူးသည်ဟူ၍လည်း မည်သူမျှ မကြားဘူးကြပေ။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျော်ကျော်ပလေစေ။

မစောညွန့်၏ သတင်းမှာ သည်မျှဖြင့် မရပ်သေး၊ အဆိုပါ ဂုဏ်အရည်အချင်းတွေထက် ထူးကဲသော အရည်အချင်းကား မစောညွန့်၏ ရုပ်ပင်ဖြစ်လေသည်။ မစောညွန့်ကား ပုပုပျပ်ပျပ်၊ ဝဝထိုင်းထိုင်း၊ အသားမဲမဲဖြစ်၏။ မျက်လုံးများကား မျက်ရစ်အကာအရံမရှိသောတွင်းဝမှာ လူကြောက်တတ်သည်။ ယုံသူယ်ကဲ့သို့ အလင်းရောင် လောကခါတ်ကို ကြောက်ဘိသည့် အလား မထွက်စံ ထွက်စံ နှင့် ပြုပြုကလေးထွက်နေလေ၏။ နဖူးကဲ မောက်၊ နှာယောင်က ကောက်၊ မည်းနက်သော ပါးမှာမူ ဖေါင်းဖေါင်းမို့ မို့ ပင်ဖြစ်ပါ၏။ နံနက်စဉ် မီးသွေးနှင့်တိုက်သောကြောင့် ဖြူဆွတ်သောသွားများကား ရှိပါ၏။ တိုတောင်း၍ မှည့်များဖြင့်ပြည့်အပ်သော လည်တန်သည်ကား အဆိုပါ လက္ခဏာတို့၏ ခိုအောင်းရာ ခေါင်းနှင့် ကိုယ်ခန္ဓာကို ဆက်သွယ်ထားလေ၏။

* ဗုဒ္ဓဘာသာ စာပေများနှင့် မြန်မာစာပေ ယဉ်ကျေးမှု နိတိ စာပေများကို တတ်ကြမ်းခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုကြောင့် အစွဲမဲ့အကျည်းတန်ရာ၌ကား၊ မစောညွန့်သည် မည်သူ့ကိုမျှ နှလုံးမထားပေ။

အပျိုဖြစ်သည်ကစ၍ အသက်နှစ်ဆယ်သုံးနှစ်အရွယ်၌ ဘခင်ကြီးသေလွန်သည့်တိုင်အောင် ဦးဘိုးလူ (မစောညွန့်၏ဘခင်မြို့သူကြီးမင်းအဖော်) ကို ရိုသေကြောက်ရွံ့သဖြင့် မစောညွန့်ကို ပိုးချင်သူတို့က မပိုးရဲ။ မစောညွန့်ကလည်း ခပ်တည်တည် ရှေးလေသောကြောင့် ဘယ်သူဘယ်ဝါနှင့်မျှ ရိုးစားမဖြစ်ခဲ့ဘဲရှိ၏။ လူကြီးမိဘ စပ်လာဟပ်လာကြသူတွေ အတော်များပေ၏။ ဦးဘိုးလူကား လူလင်၏ အမျိုးအရိုးကိုစစ်ဆေး၍ပယ်၏။ မစောညွန့်က လင်လောင်း၏ရုပ်ရည်အရည်အချင်းကိုကြည့်ပယ်၏။ တခါက မန္တလေးမြို့နေ ဦးဘိုးလူ၏ကျောင်းနေဘက်၊ သံတော်ဆင့်မင်း ဦးမြတ်ထွန်း၏ သားနှင့် အကြောင်းစေ့ စပ်လေ၏။ ဦးမြတ်ထွန်းက မိမိသားကို ဘီလပ်ရွှေမြို့တော်သို့ ပညာသင် လွှတ်ရမည်ဟု အရေးဆို၏။ ဦးဘိုးလူက “ဘောက်မဲ့ ပညာသင်လွှတ်မလဲ သံတော်ဆင့်မင်းရယ်။ ပညာတတ်လဲ ဘာထူးတာမှတ်လို့၊ ဘယ်အလုပ်မှ မလုပ်စေချင်ဘူး၊ ပြီးတော့သူငယ်ချင်း ရိုးရိုးပြောရမှာဖြင့် တော်တော်ကြာ ကိုရင်သားက ဘီလပ်မြို့ကပြန်လာရင်၊ တခြားမိန်းမယူသွားရင် ကျုပ်တို့မှာ ရင်မကျိုးပေးဘူးလား၊ ကျုပ်သမီးမှာလဲ ကောလို့ ကျုပ်မှာလဲ ဟန်မကျပါဘူး သံတော်ဆင့်မင်းရယ်” ဟုငြင်းပယ်သောကြောင့် အကြောင်းစေ့ ဆွဲသော်လည်း ပေါင်း၍ မတွဲရဘဲ ဝှင်းနေက ကွဲကြလေ၏။

ဦးဘိုးလူမရှိသည့်နောက်လည်း မစောညွန့်မှာ စဉ်းစားတတ်သော အရွယ်ရောက်ပြီဖြစ်သဖြင့် စာပေးစာယူချိန်းဆိုစကားပြော၊

လူလွတ်၍ လက်ဆောင်ပေး စသော အမှုများကို မလုပ်ခဲ့။ အချိန်က ကြီးလှသဖြင့် တော်တော့လူကလည်း မကပ်ဝံ့။ အချို့ ပညာတတ်လူကြီးလူကောင်းသားများကို မစောညွန့်ကလည်း သဘောကျ၊ သတို့သားမိဘများကလည်း ထောက်ခံသော်လည်း၊ ကာယကံရှင် သတို့သားက ‘မေမေတို့ချွေးမကို ဂမ္ဘီ ရုပ်စုပ်ပေးရင်ဖြင့် ယူနိုင်မလား’ မပြောတတ်ဘူး ဟုစည်းကမ်းချက်ထိုးပြန်သဖြင့် မစောညွန့်မှာ လင်လိုချင်စိတ်ကို စိပ်ပုတီးစိပ်ရင်း မျှိုသိပ်ထားရပြန်လေ၏။

မစောညွန့်ကား လောကဘွင် ယောကျ်ားပေါ်၍ လင်ရှားကြောင်းကိုကောင်းစွာ သိသူဖြစ်သေး၏။ သူလိုချင်သောလင်ကား ပထမဦးစွာ ရုပ်ချောဘို့အရေးကြီး၏။ ကိုယ်ထိုင်က အရုပ်ဆိုးသလောက် ရုပ်ချောသူကို မကံ၏။ မသောက်မစား မကစားတတ်သူလည်း ဖြစ်ရဦးမည်။ အကျင့်စာရိတ္တ လွန်စွာကောင်း၍ ရိုးသားရမည်။ အရွယ်ကလည်း သူ့ထက်ကြီးရင်နိန်သာကြီးစေရမည်။ ပစ္စည်းလည်း အသင့်အတင့်ရှိရဦးမည်ဟု မစောညွန့်သည် လိုလားတောင့်တအပ်သောလင်အတွက် အရည်အချင်းများ ပြဋ္ဌာန်းထားလေ၏။ ထိုလင်မျိုး မရကမယူဘူးဟုစိတ်ထားဖြင့် လင်ရွေးခဲ့သည်မှာ အနှစ်နှစ်ဆယ်ကျော်ပြီဖြစ်သော်လည်း၊ ကံမပေါ်နိုင်သေးသဖြင့် စိတ်လျော့စပင်ပြုလာလေသည်။

သို့သော် ထူးဆန်းသောဖူးစာပန်းကပွင့်လာသည်။ မစောညွန့်သည် ဦးသူဇင်၏စွဲမြဲသောတရားနာပရိသတ်ဖြစ်လာ၏။ ဓမ္မကထိက ဆရာတော်ကြည်ညိုလှသဖြင့် အိမ်ပင့် ဆွမ်းကျွေးပြီး လူ့သွယ်ဝတ္ထု အစုစုကိုလှူ၏။ ဦးသူဇင်တည်းခိုရာဖြစ်သော နိဗ္ဗိဒ္ဓိချောင်သို့

လိုက်သွားကာ ဥပုသ်စောင့်ရင်း၊ နှစ် ကိုယ် ကြား တရား နာသည့် အထိရင်းနှီးသွားလေ၏။

မကြည်ရဲ့ ဦးသုဇေ၏ နှစ်ကိုယ်ကြားတရားကြောင့် အချို့ကြီး မစောညွန့် စိတ်လှုပ်ရှားသွားပုံကို အောက်ပါအတိုင်း ချယ်မှုန်း ခဲ့၏။

“မစောညွန့်ကား မြင်းရထားကလေးဖြင့် နိဗ္ဗိန္ဒုချောင်မှပြန် လာခဲ့၏။ လမ်းစောင်းကိုသာမျှမကြည့်နိုင်။ ရထားနောက်မြီး၌သာ မှိုင်နေလေ၏။ လမ်းကြမ်း၍ရထားလှုပ်သောအခါ ဟိုယိုင် သည် ယိုင်ဖြစ်သွား၏။ သူ့ တွင်မြင်းခွဲသံနှင့်ရထားခနဲသံမှတစ်ပါး ဦးသု ဇေဟောလိုက်သောတရားများကိုသာကြားယောင်နေလေ၏။ မြင်း ခွဲသံနှင့်ရထားခနဲသံကား အဓိပ္ပါယ်မရှိဘဲ နားတွင်းသို့အတင်း ဝင်နေ၏။ ဦးသုဇေ၏တရားများကား ဤပြည်မြို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လေများ တွင် အ မြဲ ခို ဝင် နေ ဘိ သည့် အ လား အသား ပါ ပါ အဓိပ္ပါယ်နက်နက်ဖြင့်နားတွင်းသို့ဝင်နေလေ၏။ သူ့သည်ဦးသုဇေ ၏အကြောင်းပြချက်ကိုလှည့်စွာသဘောကျပ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ယနေ့အထူးသဖြင့်လင်လိုချင်၏။ (ဝါ)အထူးလင်ဆာ၏။ ဥပုသ် စောင့်၍ထမင်းမဆာခဲ့သော်လည်း၊ ဥပုသ်စောင့်၍ လင်ဆာမိ၏။ ကြက်မကြီးသည် ကော်ကီ-ကော်ကီနှင့်အော်ပြီးမြေကြီးကိုခြေနှင့် ယက်ခါ စပါးပုံတွင်အစာရှာသလို ရနိုင်သောလင်များကို မိမိ အာရုံ၌ထင်စေပြီး၍ ဦးသုဇေ၏တရားတည်းဟူသောခြေဖြင့်ယက် ခါရွေးလေ၏။ အသျှိုအသျှိုသောလှလင်တို့သည် ပေါ်လာ ကုန်၏။ သူ့ အာရုံတွင်းသို့ပေါ်လာသမျှလှလင်များမှာ ဦးသုဇေ နှင့်တူရက်သားပေါ်လာ၏။ တဖန် ဦးသုဇေ၏ဩဝါဒနှင့်ယှဉ်၍

စစ်တမ်းထုတ်လိုက်သောအခါ လှလင်ပျောက်သွား၍ ဦးသုဇေ သာကျန်ရစ်၏။

“ဩဝါဒဦးသုဇေ၊ ဦးဇင်းလေးတော်ပေတယ်။ ငါ့အပေါ်မှာ စေတနာကြီးရှာပါပေတယ်။ သူ့ တရားကြောင့်ငါ့မှာကုသိုလ်ပွား ရပေတယ်။ သူ့ ရုပ်ကလဲသိမ်ချောတာဘဲ။ ရုပ်ချောသလောက် အပြောကောင်းတယ်။ နှင်းဆီပွင့်များလိုဘဲ၊ အဆင်းရှိသလောက် အနံ့ ရှိတယ်။ အကျင့်သီလကောင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပါဘဲ။ ငါ့ကိုခင်တာ တော့မပြောနှင့်တော့၊ ဟင်... (ရထားသည် ဂျိုးကန်သစ်မြစ်တခု မှခုန်ချလိုက်သဖြင့် မခစာညွန့်သည် အတော်အောင်သွားလေ၏) ဟင်...သူဟာ သူ့ပြောတဲ့ ကာယဗလ ဉာဏဗလနှင့်ပြည့်စုံသူပါ ကလား။ သူ့ပြောတဲ့အင်္ဂါကောင်းတွေနှင့်ပြည့်စုံနေပါကလား၊ သူ ဟာသောက်စာစားတတ်မှာလဲ မဟုတ်၊ ဘုန်းကြီးဆိုတော့ ဒါ ကင်းတာပေါ့။ သူဟာ အလောင်းအစားနဲ့တော့ တောက်တဲ့ နှင့် ဆေးချိုးနေမှာဘဲ။ ပြီးတော့ သူ့ပြောတဲ့ ရောဂါဆိုတော့ဝေးနေ တာပေါ့၊ ဘုန်းကြီးကိုး၊ သူ့ဟာချစ်စရာအကောင်းဆုံးပါကလား။ ဟုတ်တယ်...လင်အင်္ဂါနှင့်အပြည့်စုံဆုံးဘဲ။ ဟုတ်တယ် လင်အင်္ဂါ နှင့်အပြည့်စုံဆုံးဘဲ။ သူ့ ဘဲငါ့ကြိုက်ရရင်ကောင်းမလား။ (မြင်းရ ထားသည် ကျောက် လမ်း ပေါ် သို့ ရောက် ပြီဖြစ်၍ မြင်းခွဲသံ သည်ကျယ်လာ၏။ ရထားလည်းမြန်လာ၏။) ဟာမဖြစ်နိုင်တာကြီး ဘဲ။ သူကဘုန်းကြီး။ ဘုန်းကြီးလူထွက်ကြီးရရင် ဘယ်မှာကောင်း မလဲ၊ သူများတံတွေးကွက်ပက်လက်မျောမှာဘဲ။ မြစ်ပါဘူး။ ဟင် ကြိုက်ရပဲ လူရှားလိုက်တာနော်။ သူ့ ကိုဘဲကြိုက်ရကောင်းမလား” သေည်ဖြင့်တော့၏။ ဦးသုဇေကိုမယူနိုင်ဟုဆုံးဖြတ်ကာ ဤပုစ္ဆာကို

စိတ်တွင်မပေါ်အောင်ကြိုးစားသော်လည်း ပုစ္ဆာမှာ ပုဂံမြို့က
ဘူးပင်တွေလို ခုတ်ပြီးရင်းတိုးရင်းဖြစ်နေလေတော့သတည်း။”

x x x

သူတို့၏အချစ်ခရီးသည်တွင်လှပေ၏။ နောက်တခန်းတွင်ကား
ဦးသုဇကား မစောညွန့်အားတိတိလင်းလင်းပင်ချစ်စကားကြိုက်
စကားပြောပုံရေးသားဖော်ပြထားသည်။

“မတော်ပါဘုရား”ဟုမစောညွန့်ကပြေ၏။

ဦးသုဇကား ပီမိုးနှင့်၏ ‘မိန်းမစိတ်’၊ ဒဂုန်နတ်ရှင်၏ ‘အချစ်
ဇွဲကာ’ စသည်များကို ဖတ်ထားရကား၊ ဒါဟာ မာယာဟု သိလေ
၏။ ထို့ကြောင့် ကျောက်ဖျာထက်မှ ထတော်မူ၍ မစောညွန့်
အနားသို့ကပ်၏။ မစောညွန့်မှာ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်လာ၏။ သူ
လည်း ဇတ်ခန့် ရပ်၍ တံခါးပေါက်ဆီသို့ လှည့်ကြည့်မိ၏။ တံခါး
ပိတ်ထား၏။ ထိုအခိုက် လက်မြန်သော ဓမ္မကထိကသည် တပည့်မ
ကို အမိအရ ဖမ်းလေ၏။ မစောညွန့်ကား ရုန်း၏။

‘လွတ်တော်မူပါဘုရား၊ မတော်ပါ ဘုရား’

‘ချစ်လွန်းလို့ပါ ညွန့်ရာ’ဟု ဆိုကာ မစောညွန့်ကို တအား
ကုန် ဖက်၍ မိမိကိုယ်ငွေပေးလိုက်လေ၏။ ‘ချစ်လွန်းလို့ပါ ညွန့်ရာ’
ဟူသော စကားကို ပြောရာ၌ ဦးသုဇသည် ဟောခဲ့သမျှသော
တရားတွေထက် ဂီတသံများရှည်၍ပြော၏။ မစောညွန့်တွင်
အရွက်ကြောင့် ခဏမျှငုတ်နေကြသော သနားစိတ်၊ ကြည့်ညှိစိတ်၊
ကျေးဇူးတင်စိတ်တို့သည် အားဆင်ကြီးစွာဖြင့် ပေါ်လာလေ၏။
ဦးသုဇ၏ ရင်ငွေသည် ရှက်ခြင်းကို ခြေရာဖျောက်နှင်ထုတ်လိုက်

၏။ မစောညွန့်သည် မော့ကြည့်၏။ ဦးသုဇကား ပြီးချိန်စွာ
ငုံ့ကြည့်၏။

x x x

“လေးဆယ်ကျော်မှ ကံပေါ်ရသော အပျိုကြီးတကာတို့၏
ရှင်စောပု(ဝါ) ဘုရင်မ မစောညွန့်သည် ရိုးစားထားရသည့် အရ
သာကို အသိနောက်ကျလေခြင်းဟု သက်ပြင်းချမိလေ၏။ ခေတ်
ကာလ စက်အပျိုကလေးများမှာ များသောအားဖြင့် အသက်
ဆယ်လေးငါးနှစ်ရောက်လျှင် ရိုးစားထားရခြင်း၏ သိင်္ဂါရသာ၊ ရတီ
ဘာဝ၊ ဗျာဘိစ၊ ခိုဘာဝ၊ ဝိဘာဝ၊ အနုဘာဝအားလုံးကို သိရှိကြ
ပြီးဖြစ်သော်လည်း မစောညွန့်မှာ ယခု အသက် ၄၄ နှစ်ရောက်
ခါမှ ချစ်ခြင်း၏ ဘာဝအမျိုးမျိုးကို သိစပျိုးခါ ရှိဆေး၏။”

x x x

ဓမ္မကထိက ဦးသုဇနှင့် သီလရင် မသီလစာရိတို့သည် အနေ
အထိုင် အဟောအပြော နှီးစပ်ရာမှ တဏှာပေမ ချစ်ကိစ္စတွင်
ညိညွှားကြပုံကိုလည်း ဖော်ပြထားသေး၏။

‘နို့- ပညလက္ခဏာဓေဝီ ဝတ္ထုကိုကော ဖတ်ဘူးရဲ့လား’ဟု
ဦးသုဇက မေးလေ၏။

‘ဖတ်ဘူးဘယ်ဘုရား’ဟု ဖြေရင်း မျက်တောင်ကလေးကော့၍
ကြည့်နေလေ၏။

‘ဪ- ဦးပဉ္စင် နှမတော်ကလေးက တယ်ပြီး စာဖတ်နဲ့ စပ်
ပါကလား၊ စာဖတ်နဲ့ စပ်လို့ဘဲ ထင်ပါရဲ့၊ ဒီက မစာရိကလေး
များ စကားပြောသံ တရားဟောသံ ကြားရရင်လေ ဟိုနတ်ပြည့်
က ပဉ္စသီခနတ်သားဟာ ဗေလုဝစောင်းကောက်ကြီး ယိုးပြီး

ဂါထာရွတ်တဲ့ အသံကလေးလို့ သာယာနာပျော်ဘွယ်ကလဲ
 ကောင်းပါပေတယ်။ နားဝင်လဲ ချိပါပေတယ်။ (ဦးပဉ္စင်းနော်-
 လူကို မြောက်မြောက်ချည်း နေတာဘဲ) အမှန်တော့ ပြောတာဘဲ၊
 ဦးပဉ္စင်းက မြောက်ရအောင် မစာရီက ကလေးမို့လား။ ဂါထာ
 ကတော့ သည်လိုတဲ့ x x x x သူရိမဝစ္စသေ၊ နေအရက်
 ညွန့်၊ ရောင်အဝှန်းသို့ ပြောင်လွန်းစို့ပြေ၊ ကိုယ်နေဝင်းပ၊ အဆင်းလှ
 ပေသော၊ ဘဒ္ဒေ၊ ကောင်းခြင်းပြည့်ကြွယ်၊ မောင်သက်လယ်(ဦးသ
 ဇေသည် မခို့ တရို့ မျက်နှာထားဖြင့် မသိလစာရီကို ကြည့်လိုက်
 ၏။ မသိလစာရီကလည်း ပြုံးသယောင်ယောင်နှင့် ကတုံးမောင်
 ဘုရားကို ကြည့်နေခိုက် ကြုံရကား၊ ကတုံးနှစ်ကတုံးမှာ ပြုံးတပြုံး
 ပြုံး နေကြလေ၏) ယေ၊ အကြင်ပေါင်းဆို အကြောင်းဟုန်
 ကြောင့်၊ ကလျာဏီ၊ အပြင်အဆင် အချိုးကျသမို၊ အမျိုးအလ
 သယ်ဖြစ်ပေထသော၊ မမ၊ ပဉ္စသီခခေါ် မယ်မောင်တော်၏
 အာနန္ဒဇနနီ၊ မြင်လျှင် နှစ်သက်၊ မခွာရက်အောင်၊ စုံမက်ဖြိုးဝေ
 ချစ်မိုးစေ့စေ့နိုင်သော၊ အဟမ်း- ဟုတ်ပေမှာဘဲနော်၊ ကိုယ်ချင်း
 စာလိုက်ပါဘိ။ တွဲ- ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ခင်ခင် လေးသည်
 (ဦးပဉ္စင်းစာကလဲ တယ်ပြုံး ခေတ်ဆန်ပါကလား ဘုရားဟု မှတ်
 ချက်ချလေရာ) ဩ- ခေတ်ဆိုတာ ဘယ်နေရာမှာမှ နောက်ကျ
 မနေရဘူး။ နတ်တို့ဘာဝမှာလဲ နတ်သားက နတ်သမီးကို ခင်ခင်
 ဝါ-ခင်ရေလို ခေါ်ပေမှာဘဲ။ နတ်သမီးကလဲ ဘုန်းဘုန်းလို့၊ ဘွာ
 ဘာ ယောင်လို့၊ (နောက်ယောင်ရင် တပည့်တော်မက ပျားရည်
 လိမ်းပေးလိုက်မယ်။ ခါမှ ပရွက်ဆိတ်ကိုက်ကုန်အောင်) ဟား
 ဟား- နတ်သားကို ကိုကိုတို့၊ မောင်မောင်တို့ ခေါ်ပေမပေါ့။

x x x

ထို့ကြောင့် တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုသည် ဝတ္ထု၏ အရေးကြီး
 သော အင်္ဂါရပ်တချစ်သည့် ဇာတ်ကောင်စရိုက် သရုပ်ဖော်မှု
 ပီပြင်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။
 စာဖတ်ပရိသတ်သည် ယပ်လဲတရားစာများ၏ အရသာကို
 လည်း ကောင်းစွာခံစားကြရသည်။ ထို့ကြောင့်ထိုစဉ်က စာအုပ်
 ပါဘုရားစာများကို ကျက်ကြမှတ်ကြ ရွတ်ဘတ်ကြလေသည်။

တက်ဘုန်းကြီး၏ ချွတ်ယွင်းချက်

နောက်တော့ အသက်အရွယ်ကြီးကြီးလာပြီး စာပေအတွေ့အကြုံ
 များလာမှ ကျွန်တော်ပြန်၍ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ဆု တက်ဘုန်းကြီး
 ဝတ္ထုတွင် ချွတ်ယွင်းချက်တခုကို တွေ့ရှိရပါသည်။
 လောကတွင် အကောင်းအဆိုး ဒွန်တွဲနေလေ့ရှိပါသည်။ လူ
 ကောင်းရှိသလိုလူဆိုးရှိသည်။ အလဇ္ဇာ ဒုဿိလ ဘုန်းကြီးတော်များ
 ရှိသလို လဇ္ဇာ ပေသလ သိက္ခာကာမ ဝိနည်းတော်နှင့်အညီ သီတင်း
 သုံး နေထိုင်ကြသော ဘုန်းတော်ကြီးများလည်းရှိသည်။ ကျွန်တော်
 ဝတ္ထုတွင် ဇာတ်ကောင်များထည့်ရာ၌ ကျွန်တော်သည် အလဇ္ဇာ
 ဒုဿိလ ဘုန်းကြီးများကိုချည်း ထည့်ထားသည်။ ပြီးတော့ငယ်
 ရွယ်သို့ပြီပြီ တက်ခေတ်တက်လူပြီပြီ ထက်မြက်လှသည့်အရွယ်
 ပြီပြီ တဖက်သပ် တအားထိုးနှက် ထားခဲ့သည်။ အမှန်တော့
 အကောင်းနှင့်အဆိုး ယှဉ်ပြသင့်သည်။ အလဇ္ဇာ ဒုဿိလများကို
 ဖော်ထုတ်၍ ချသလို လဇ္ဇာ ပေသလ သိက္ခာကာမ ရဟန်းတော်
 များကို မီးမောင်းထိုးတင်ပြသင့်သည်။ သို့မှသာသနာတော်တွင်
 မကောင်းမှုကို နှိမ်နင်းပြီး ကောင်းမှုကိုမြှင့်တင်ပေးရေး ဦးတည်

www.burmeseclassic.com

ချစ်မြတ်နိုးစွာဖြင့် ဝတ္ထုအနုပညာအနေနှင့်လည်း အလင်းအမှောင်မှန်ကာ မိမိပြောင်မြောက်မည်၊ ဇာတ်ကောင်များရုပ်လုံးကြွကာ သဘာဝပိုကျလာပေမည်။

ကျွန်တော်သည် စာပေလုပ်ငန်း၌ ဤ ချစ် ယွင်း ချက် မျိုး နောက်ထပ်မဖြစ်အောင် တတ်နိုင်သမျှကြိုးစားခဲ့ပါသည်။

တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုထွက်ပြီး များစွာမကြာမီ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးမှ တောင်ဖိလာဆရာတော်ကြီး ကာလကတ္တားမြို့သို့ ဆိုက်ရောက်လာလေ၏။ သက်တော် ဝါတော်ကြီးလှပါပြီ။ ဗုဒ္ဓဂါယာ ဗာရာဏသီစသည်တို့သို့ ဘုရားဖူးသွားရန် ရောက်လာခြင်းဖြစ်၏။ ဆရာတော်ကြီးသည် ဝိနည်းတော်ကို တိကျစွာလိုက်နာရကား၊ သင်္ဘောပေါ်၌ မိန်းမများပါသောကြောင့် ကြောခင်း၍ ကြိမ်းစက်တော်မမူ၊ ကုန်းကုန်းကြီးမှောက်လျက် ကြိမ်းစက်လိုက်ပါခဲ့သည်။ ကာလကတ္တားမှာ ကုလားများကြား ဆွမ်းခံထွက်ပြီး ရသမျှကို သပိတ်တွင် ဗလဘိုင်နယ်ကာ ဆွမ်းဘုန်းပေးတော်မူသည်။

တောင်ဖိလာ ဆရာတော်ကြီးကို ကျွန်တော် သွားဖူးမြော်လေသည်။ ဆရာတော်ကြီးက တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထု ရေးခြင်းအတွက် သာဓုခေါ်ကာ ကျွန်တော့်အား ချီးမြှောက် တော် မူ ခဲ့ လေ သတည်း။

ထိုနေ့ကစ၍ တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေ ခေါ် တွင်စေ

ထိုနေ့ထိုအချိန်ကစ၍ တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေခေါ် တွင်စေဟု တန်ခိုးရှင်တဦးဦးက ဗျာဒိတ်ပေးလိုက်လေဟန် ရှိနေပါသည်။ ကျွန်တော်က ဆောင်းပါး သို့မဟုတ် ဝတ္ထုရေးပို့ လိုက်ပြီး၊ ရေးဘု

“သိန်းနေနွယ်” သို့မဟုတ် “မောင်သိန်းဖေ” ဟု အမည်တပ်လိုက်လျှင် အယ်ဒီတာတို့က “တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေ” ဟု ပြင်၍ အမည်တပ်လိုက်ကြ၏။ သတင်းစာတို့က ကျွန်တော့်အကြောင်းသတင်းရေးလျှင် “တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေ” ဟု ဖော်ပြကြ၏။ လူအများကလည်း ကျွန်တော့်အကြောင်းကိုပြောကြလျှင် “တက် ဘုန်း ကြီး သိန်းဖေ” ဟု သွန်းဆိုကြ၏။ ကျွန်တော့် ထံ စာပို့ သူတို့ကလည်း “တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေ” ဟု လိပ်စာတပ်ကြ၏။ စာအုပ်ပေါ်တွင် ‘တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေ၊ ရန်ကုန်’ ဟု လိပ်စာတပ်ရုံနှင့် ကျွန်တော့်ထံ စာရောက်ခဲ့ဘူး၏။ အချို့ သူငယ်ချင်းများက ကျွန်တော့်ထံ စာရေးလျှင် ချစ်စွာသောတက် (Dear Tet) ဟု ခေါ်ကြ၏။ တောင်တွင်းကြီးဆရာတော်အရှင်ဥက္ကဋ္ဌကတော့ Dear T. T. Pe ဟု အတိုကောက်ခေါ်သည်။ စာရေးဆရာအဖြစ်နှင့်လည်း တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေ၊ နိုင်ငံရေးသမားအဖြစ်နှင့်လည်း တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေ။ ထိုသို့လျှင်ခေါ်တွင်နေခဲ့ရာ ၁၉၄၉ ခုနှစ် အထိ ဖြစ်လေသည်။ ၁၉၃၇ ခုနှစ်ကစသည်ဆိုတော့ ၁၂ နှစ်ကာလပတ်လုံး ကြာခဲ့ပါသည်။

နွားမော့ကလေးသည် လှည်းဆွဲရပြီဖြစ်သော်လည်း အမော့မပျက်သေး။ နွားပျိုမော့မော့ ချို ကော့ ကော့ နှင့် ဖြစ် သည်။ လှည်းဆွဲရာမှာလည်း သန်သည်။ ရေ့ ရာမှာလည်း သန်သည်။

“တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေ” ဟု တွင်ခါစက ကျွန်တော့်ကိုယ်ကို နွားမော့ပျိုလွင်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လိုက်ရာ များ စွာ ခံ သာ သည်။ တကယ်တော့ တက် ဘုန်း ကြီး သိန်း ဖေ ဆိုသောလူကို ထိုစဉ်က တကယ်အမြဲအတိုင်း၊ မကတိအခြေအနေအတိုင်း ခပ်လှမ်းလှမ်းက ကြည့်လိုက်သော်ခံသာစရာမရှိချေ။ လူကလေးကခပ်လေးသေးဖြစ်

သော်လည်း ဆောင်ကြားကြားနိုင်သည်။ အပြုံးပန်းဆင်ထားလေ့ ရှိသောပါးစပ်က စွာကျယ်ကျယ်နိုင်သည်။ တောက်ပြောင်လှပသောသူ့ ကလောင်က ထိုးဟဲ့နှက်ဟဲ့အားကြီးလှသည်။ လူချင်း မရင်းနှီးခင်မှာဖြင့် သည်းခံနိုင်စရာမရှိသောလူဖြစ်သည်။ လူချင်း ရင်းနှီးသွားပြီဆိုတော့လဲ တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေသည် သဘောကောင်းသူ၊ တဖက်သားကိုးသည်းညည်းခံတတ်သူ၊ သူများကိုထိုးနှက်တတ်သောအစွမ်းနှင့်အလေ့ ထက်၊ သူများကထိုးနှက်သည်ကို ခံနိုင်ရည်နှင့်အလေ့ ပိုရှိသူဖြစ်ကြောင်းသိသွားကြသည်။

ထို့ကြောင့်ထင်ပါသည်။ တက်ဘုန်းကြီးဝတ္ထုရေးပြီးစအချိန် မှာပင် တကယ့်ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ရသည်။

တောင်ဖီလာဆရာတော်ကြီးသည် ဘုရားပူးပြီးနောက်၊ အိန္ဒိယပြည်မှမြန်မာပြည်သို့ ပြန်လည်ကြွသွားလေသည်။

ထို့နောက် ကာလကတ္တားမြို့သို့ ထင်ရှားသောဆရာတော် တပါး ကြွလာပြန်သည်။ ပဋ္ဌမကျော် ဓမ္မာစရိယ စသောဘွဲ့များဖြင့် အထွဋ်အထိပ်သို့ရောက်နေစေကာမူ၊ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကြီးဖြစ်နေစေကာမူ အရွယ်အားဖြင့် ငယ်ပါသေးသည်။ ၃၀ တစ်ဝက်ရှိပါဦးမည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကား မန္တလေးမြို့မှဝိဇ္ဇာလင်္ကာရဦးဝိသုဒ္ဓိဖြစ်သည်။ ဦးဝိသုဒ္ဓိသည် အင်္ဂလိပ်စာအနည်းငယ်တတ်၏။

ထို့နောက် နာမည်ကျော် ဆရာတော်တပါး ကြွလာပြန်ပါသည်။ ဦးဝိသုဒ္ဓိက အသားအရေ ပြည့်ပြည့်ဖြိုးဖြိုးနှင့် အရောင်အဆင်းဝါဝင်းပြီး လွန်စွာသပ္ပာယ်သည်။ ဤဆရာတော်က ခပ်မိန့်မိန့်၊ ခပ်ခြောက်ခြောက်၊ ခပ်မဲမဲ ဖြစ်သည်။ သို့သော် အကျည်းတန်သောရုပ်ဆင်းကားမဟုတ်ပါ။ ဤဆရာတော်လည်း

ပဋ္ဌမကျော် ဓမ္မာစရိယ စသောဘွဲ့များကိုရထားသည်။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့်ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်လည်းဖြစ်နေသည်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား မိုးကုတ်ဆရာတော်ဦးပညိန္ဒဖြစ်၏။ သူလည်း အင်္ဂလိပ်စာအနည်းငယ်တတ်သည်။

ထိုဆရာတော်နှစ်ပါးသည် အိန္ဒိယသို့ဘုရားပူးရန်သာမက၊ ပုဗ္ဗသားသနာနှင့် ပုဗ္ဗဘာသာစာပေဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများကို ရွာမိုးရန်လာကြခြင်းဖြစ်သဖြင့်၊ ကျွန်တော်က အားပေး အားမြှောက်ပြုခဲ့သည်။ လိုအပ်သောအကူအညီများပေးခဲ့သည်။ ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့လွန်ပညာဋ္ဌာနပုဗ္ဗသားသနာနှင့် ပုဗ္ဗဘာသာစာပေဆိုင်ရာ ဟောပြောပို့ချချက်များကို တက်ရောက်နားထောင်ခွင့်ရအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ ပါမောက္ခ ဒေါက်တာဘရူးဝါးကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်လည်းတွေ့ပေးခဲ့၏။ သို့ဖြင့် ထိုဆရာတော်များနှင့်ကျွန်တော် ခင်မင်ရင်းနှီးရလေသည်။

နောင်သော်၊ ဝိဇ္ဇာလင်္ကာရဦးဝိသုဒ္ဓိသည်ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်ပွဲကြီးတွင် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးဖြစ်လာ၏။ မိုးကုတ်ဆရာတော်ဦးပညိန္ဒကား ပုဗ္ဗဘာသာစာပေစာမေးပွဲဟုသိမျှ (တခုမကျန်ဆိုရလောက်အောင်) ဖြေဆိုအောင်မြင်ပြီးနောက် ဘီအေ စာမေးပွဲကိုလည်း ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့သည်။ ယခုအခါ ကျမ်းပြုဆရာတော်အဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားနေ၏။

ထိုအချိန်က ကာလကတ္တားဦးရိန်နှင့် အလေးမသမားကိုဇော်ဝိတ်တို့ ကာလကတ္တားသို့ ရောက်လာကြသည်။ အိန္ဒိယပြည်လုံးဆိုင်ရာ အလေးမပြိုင်ပွဲတွင် ကိုဇော်ဝိတ် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သည်။ အနိုင်ရရှိသဖြင့် အိန္ဒိယပြည်ကို ကိုယ်စားပြုကာ ဘာလင်မြို့တော်ကျမ်းပသော ကမ္ဘာ့အိုလံပစ် အားကစားပြိုင်ပွဲတွင် ပါဝင်ခွင့်ရသွား

လေသည်။ ယင်းသို့ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးနှင့် ရင်ဘောင်တန်းပြီး
 ဗမာတယောက်ကယဉ်ပြိုင်ခွင့်ရခြင်းသည်ပင်လျှင် အကြီးအကျယ်
 ဂုဏ်ယူစရာ၊ အားတက်စရာ ဖြစ်လာလေသည်။ “ဇော်ဝိတ်က”
 “တို့ဗမာက” စသည်ဖြင့် ကြွေးကြော်ရင်း ဇာတိသွေးဇာတိမာန်
 မျိုးချစ်စိတ် တက်ကြွရလေသည်။

ကာလကတ္တားသို့ ရောက်လာသော ကာယဗလ ဦးရှိန်နှင့်
 ကိုဇော်ဝိတ်တို့အား ကျွန်တော်တတ်နိုင်သမျှ အားပေးကူညီသည်။
 မှတ်မိပါသေးသည်။ ကိုဇော်ဝိတ်က ကာလကတ္တားတမြို့လုံးရှောက်
 ကြည့်ချင်သည်။ သူတို့ကလည်း ပိုက်ဆံ များများစားစား ပါခဲ့
 သည်မဟုတ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ဖေါဖေါသီသီ သုံးနိုင်သည်
 မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ကိုဇော်ဝိတ်နှင့် ကျွန်တော်တို့သည် ဓါတ်ရ
 ထားစီးပြီး ရှောက်လည်ကြသည်။ ကာလကတ္တား ဓါတ်ရထား
 သယ်သူပိုဆောင်ရေးသည် လွန်စွာကောင်းပြီး ဈေးနှုန်း သက်
 သာ၏။ တမြို့လုံးနေရာအနှံ့ ဓါတ်ရထားပေါက်ရောက်၏။ တနေလုံး
 သုံးနိုင်သော ဓါတ်ရထားလက်မှတ်ကိုဝယ်ပြီး ကြိုက်သော ဓါတ်
 ရထားကို ဘယ်နှစ်ကြိမ်စီးစီးနိုင်၏။ လက်မှတ်တစောင် ၆ ပုံ
 သာပေးရ၏။ (၁/၄ ကျပ်)။ စပျစ်သီးတွေကလည်း ပေါလှသဖြင့်
 စပျစ်သီး ၂ ကီလိုဝယ်ပြီး ဓါတ်ရထားပေါ်မှာ နှစ်ယောက်စား
 သွားကြ၏။ ဆာပြန်သော် ဓါတ်ရထားမှခဏဆင်းပြီး ပန်းသီး
 တွေ ဝယ်စားကြ၏။ နောက်တခါ ဆာပြန်သော် စပျစ်သီးဝယ်
 စားကြပြန်၏။ မူးနောက်သွားသည့်တိုင်အောင် ဓါတ်ရထားစီးကြ
 ရလေသည်။ ဓါတ်ရထားလှိုင်းအကုန်ပင်မစီးနိုင်ခဲ့။

သည်လိုနှင့် အစက ဆီရုံသာသီထားသော ကာလဗလဦးရှိန်၊
 ကိုဇော်ဝိတ်တို့နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးသွားလေသည်။

ထိုစဉ်က ဗမာအချို့သည် နိုင်ငံခြားထွက်ပြီး စီးပွားရှာရန်
 စိတ်အားထက်သန် နေကြလေသည်။ သတင်းစာများကလည်း
 ထိုကိစ္စကို ရေးသားနေကြ၏။ နိုင်ငံခြားဆိုလို့ ဆယ်သွယ်ရန်
 အလွယ်ကူဆုံးနိုင်ငံမှာ အိန္ဒိယဖြစ်နေလေသည်။ ထို့ကြောင့် အချို့
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့ စီးပွားရှာရန်လာကြသည်။

ဆန်းလိုက်ဦးမောင်ကြီး ခေါ် ဆန်းအသက်အာမခံကုမ္ပဏီမှ
 ကိုယ်စားလှယ်ဦးမောင်ကြီးသည် မြန်မာယဉ်ကျေးမှု ပဒေသာကပွဲ
 အဖွဲ့တဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပြီး ရံသွင်းကပြရန် ကာလကတ္တားမြို့သို့ ရောက်
 လာသည်။ ခေါင်းဆောင်မင်းသမီးမှာ အငြိမ်မင်းသမီး ယုန်ဗာစိတီ
 မြသန်းကြည်ဖြစ်၏။ အဖွဲ့ထဲတွင် ဖျာပုံဆုမုဒိုးအောင်သိန်းလည်း
 ပါလာသည်။

ပုဇွန်ထောင်မှ လူငယ်ကုန်သည် ကိုထွန်းစိန်လည်း မြန်မာ
 ကုန်စည်များကို နိုင်ငံခြားမှာ မြန်မာတို့ကိုယ်တိုင် ရောင်းချရန်
 ကာလကတ္တားမြို့သို့ရောက်လာ၏။ မြန်မာသတင်းစာတို့က ကိုထွန်း
 စိန် အကြောင်းချီးကျူးရေးသားကြ၏။ သူသည်အခြားသူမဟုတ်
 ပါ။ နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် စိန်ဘရားသားကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်
 ဟု ထင်ရှားသည့် ဦးထွန်းစိန်မင်ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဆန်းလိုက်ဦးမောင်ကြီးကိုထွန်းစိန် စသူတို့၏
 စွန့်စွန့်စားစားလုပ်ရသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ထောက်ခံ
 အားပေးခဲ့ပါ၏။ သို့ဖြင့် သူတို့နှင့်ခင်မင်ရင်းနှီးရပြန်သည်။

အိန္ဒိယဗဟိုအစိုးရကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်၍၎င်း၊ ဗုဒ္ဓဂါယာ၊
 ဗာရာဏသီတို့သို့ ဘုရားဖူးသွားရင်းဖြင့်၎င်း၊ ကာလကတ္တားတွင်
 ဝင်ရောက်ရပ်နားရသောပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများနှင့်လည်း ဆီကြမ်းခင်မင်

ရသည်။ အတွင်းဝန်ဦးကြိုင် (အိုင်စီအက်)၊ ဝတ်လုံတော်ရ ဦးသိန်းမောင်၊ ပဲခူးသမဝါယမဇာတ် ဦးဘမောင် စသူတို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာပြည်သည် အိန္ဒိယပြည်၏ အစိပ်အပိုင်း ဖြစ်ခဲ့လေရာ၊ ဗဟိုအစိုးရနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရအဆက်အသွယ်များ၊ ဗဟိုဘဏ်နှင့် ပြည်နယ်ဘဏ် အဆက်အသွယ်များ၊ ဗဟိုပစ္စည်းလွှတ်တော်နှင့် ပြည်နယ်အဆက်အသွယ်များရှိခဲ့လေသည်။ ဦးကြိုင်သည် ဗဟိုဘဏ် သို့ လာရသည်ဟုထင်ပါသည်။ (လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ဦးကြိုင်သည် သံအမတ်အဖြစ်ခန့်အပ်ခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် ပင်စင်ယူသွားလေသည်) ဦးဘမောင်ကား ဗဟိုအထက်လွှတ်တော်တွင် အမတ်ဖြစ်ဘူးသေး၏။ ရွှေတိဂုံဘုရားလှူကြီး ဝတ်လုံတော်ရဦးသိန်းမောင်နှင့်မူ ယခင်ကပင် ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ပြီး၊ ကာလကတ္တားမှာတွေ့ရပြန်တော့ ပိုပြီးခင်မင်ရင်းနှီးသွားကြလေသည်။

မြန်မာပြည်တွင် ကျောင်းသားသပိတ်ကြီးသည် ပြီးသွားခဲ့လေပြီ။ အများစုဖြစ်သော ကျောင်းသားများနှင့် အများစုဖြစ်သော ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တို့ သပိတ်လှန်သွားကြသော်လည်း သပိတ်မလှန် ကျန်ရစ်သော ကျောင်းသားအချို့နှင့် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် အချို့ ရှိသည်။ သပိတ်မလှန်သော ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များဖြစ်သည့် ကိုလှဖေနှင့် ကိုသီဟန်တို့သည် ကာလကတ္တားသို့ ရောက်လာကြလေသည်။ တို့ဗမာအစည်းအရုံးဝင်များဖြစ်သဖြင့် သခင်လှဖေနှင့် သခင်သီဟန်ဟုလည်း ထင်ရှားခဲ့၏။ သူတို့သည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် ဆက်ပညာမသင်လိုတော့သော်လည်း ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်မှာ ပညာသင်လိုကြသည်။ ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်မှာ နေခွင့်မရလျှင် ကာလကတ္တားမှာပင် အခြားအသုံးဝင်မည့် ပညာရပ်တခုခုကို

သင်လိုကြသည်။ သူတို့အကြံအစည်ကို ကျွန်တော့ထံ စာရေးအကြောင်းကြားကာ၊ ကျွန်တော့ထံမြင်ချက်ကို တောင်းခံလေသည်။ ကျွန်တော်က ကာလကတ္တားသို့သာ လိုက်ခဲ့ပါ။ ဘယ်ပညာသင်မည်ကိုတော့ ဒီရောက်မှ ရွေးတာပေါ့ဟုဆိုကာ ခေါ်လိုက်လေသည်။ ကိုလှဖေက အရင်လိုက်လာပြီး၊ ကိုသီဟန်က နောက်မှလိုက်လာခြင်းဖြစ်လေသည်။

သူတို့ ၂ ယောက်လေး ရောက်သောအခါ ကျွန်တော်တို့သည် အိမ်တအိမ်၏ အထိပ်တထိပ်ကို ငှားပြီး အတူနေကြလေသည်။

နောင်သော် ကိုလှဖေကား ဗိုလ်လကျော်ဖြစ်လာ၏။ ကိုသီဟန်ကား ဝန်ကြီးဦးသီဟန်ဖြစ်လာ၏။ (တော်လှန်ရေးအစိုးရလက်ထက်က နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဦးသီဟန်)

နိုင်ငံခြားရောက်နေသော မြန်မာကျောင်းသားတယောက်၊ သို့လွန်ပညာများကို ဆည်းပူးနေသော မြန်မာကျောင်းသား တယောက်၊ နိုင်ငံခြားရောက်နေသော သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာ တယောက်အနေနှင့် ကျွန်တော်သည် မြန်မာများ၏ အထင်ကြီးခြင်းခံရရုံမက၊ နိုင်ငံခြားသားတို့၏ အထင်ကြီးခြင်းကိုလည်း ခံရသည်။ သူတို့ကကျွန်တော့ကို လေးစားစွာနှင့် ယုံကြည်စွာ ဆက်ဆံကြသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း သူတို့၏လေးစားမှုနှင့် ယုံကြည်မှုကို မထိုက်မတန်မဖြစ်အောင် ကြိုးစားနေရသည်။

သို့ဖြင့် ကျွန်တော်၏ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးနယ်သည် ကျယ်လာသည်။

အထက်တစ်နေရာတွင် မဟတ္တမဂန္ဓိနှင့် တွေ့ခွင့် ရခဲ့ဖူးကို ကျွန်တော်ဖော်ပြခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားရောက် မြန်မာသတင်းစာဆရာတယောက်မို့ လွယ်ကူစွာ တွေ့ခွင့်ရခြင်းဖြစ်သည်။

အာရုံစိုက်စွာ အကူအညီပေးပြီး မြန်မာကျောင်းသားအဖြစ် စာ
သင်ရန်နှင့် ဒေါက်တာရာဒါ ခရစ်ရှ်နန်နှင့် တွေ့ဆုံရင်းနှီးခွင့်ရ
အည်။ ကျွန်တော့ပါမောက္ခ ဒေါက်တာဘားရှူးဝါးက မိတ်ဆက်
ပေးသည်။ ဒေါက်တာရာဒါ ခရစ်ရှ်နန်သည် ပြုတိန် ကိမ်းဘရစ်ချ်
တက္ကသိုလ်နှင့် ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်တို့တွင် 'ခွဲပြား' စာပေပို့ချ
လျက်ရှိသည်။ ကျွန်တော်နှင့်အဆက်အသွယ်ရှိသော မဟာဗောဓိ
အသင်းနှင့် တင်္ဂါလီဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းတို့သို့ ဒေါက်တာရာဒါ
ခရစ်ရှ်နန် လာရောက်ဟောပြောတတ်သည်။ သို့ဖြင့် ကျွန်တော်၏
ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးနယ်သည် နောင်တွင် အိန္ဒိယသမတနိုင်ငံ
၏ သမေကြီးဖြစ်လာသူ ဒေါက်တာရာဒါ ခရစ်ရှ်နန်ပါဝင်သည့်
အထိ ကျယ်ပြန့်လာသည်။

ကျွန်တော်သည် ဘုတလင်၊ မုံရွာ၊ မန္တလေးနှင့်ရန်ကုန်တို့မှ
တလွမ်းပြီးတလွမ်း ခြေဆန်လာခဲ့ရာ နယူးဒေလီ၊ ကာလကတ္တား
တို့သို့ ရောက်ခဲ့ပြီ။ တကယ်ပင် ကျွန်တော့မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းသည်
ကျယ်ပြန့်လာပါသည်။ ပထဝီမိုးကုပ်စက်ဝိုင်း ကျယ်လာသလို
ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းကျယ်လာသည်။ အသိ
အမြင်၊ အတွေးအထင်၊ အကြံအဆေးမိုးကုပ်စက်ဝိုင်း ကျယ်လာပါ
သည်။

၁၉၃၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၉ ခုနှစ်အထိ ၁၂ နှစ်တိုင်တိုင် 'တက်
ဘုန်းကြီး သိန်းဝေ'ဟု အမည်တွင်နေခဲ့သော ကျွန်တော်သည်
၁၉၃၈-၃၉ ခုနှစ်တွင် ၁၃၀၀ ပြည့်နှစ်အရေးတော်ပုံ၊ ၁၉၃၉-
၄၅ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး၊ ၁၉၄၅ တွင် ဖက်ဆစ်
တော်လှန်ရေး၊ ၁၉၄၅-၄၈ ခုနှစ်တွင် ဖဆပလခေါင်းဆောင်သော

အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံစသည့်ဖြစ်ရပ်
ကြီးများကို ဖြတ်သန်းရပါသည်။ ကျွန်တော့မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းသည်
ပိုကျယ်သွားပြန်ပါသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်ကြီးများက စာရေးဆရာ
ဖြစ်သူ ကျွန်တော့ကို ဘယ်သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးခဲ့သလဲ။ ထိုဖြစ်
ရပ်ကြီးများသည် ကျွန်တော်၏စာပေများတွင် ဘယ်သို့ ထင်ဟတ်
ကြဆနည်း။ ကျွန်တော်၏ ကျယ်ကျယ်လာသည်ဆိုသော အသိ
အမြင်၊ အတွေးအထင်၊ အကြံအဆေးမိုးကုပ်စက်ဝိုင်းသည် ထိုသမိုင်း
ဝင်ဖြစ်ရပ်ကြီးများကို အမှီလိုက်နိုင်ခဲ့ပါသလား။

ထိုအချက်များကို ဤ 'တက်ခေတ်၊ တက်လူ၊ တက်ဘုန်းကြီး
သိန်းဝေ' စာပေဘဝဇာတ်လမ်းစုံ ၂ တွင် မကိုင်တွယ်နိုင်သေးပါ။
နောက်တဖန်တွင် ဆက်လက်ကိုင်တွယ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

သိန်းဝေမြင့်
၁၇:၁၂:၇၄

နောက်ဆက်တွဲ

စာရေးသူ၏ပေတ္တာရပ်ခံချက်

‘တက်ခေတ်၊ တက်လူ၊ တက်ဘုန်း၊ ကြီးသိန်းဇေ’ စာပေဘဝဇာတ်လမ်းစုံ ၂ ကိုဖတ်သူသည် ဤနောက်ဆက်တွဲကို မဖတ်ဘဲထားလို့ရပါသည်။ မဖတ်လို့ စာအရသာခံစားရမှု ပျက်လိမ့်မည်မဟုတ်။ မဖတ်လို့ မှတ်စရာတွေ မပြည့်မစုံဖြစ်သွားလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ သို့သော် ဖတ်လျှင်တော့ပိုလိမ့်မည်မဟုတ်ဟုထင်ပါသည်။

အကြောင်းမူကား

ဤစာအုပ် အခန်း ၉ တွင် ကျွန်တော်သည် ၁၉၂၅-၃၆ ခုနှစ်က မီးဒုတ်ကျာနယ်တွင်ရေးခဲ့သော ဝတ္ထုတိုအချို့ အကြောင်းကို ဝေဖန်သုံးသပ်ပြထားပါသည်။ စာဖတ်သူသည် ထိုဝေဖန်သုံးသပ်ချက်ကို သဘောတူနိုင်မတူနိုင် မိမိကိုယ်ကိုမေးကြည့်နိုင်ရန် ကျွန်တော် ဝေဖန်သုံးသပ်ထားသော ဝတ္ထုတိုကလေး များကို အပြည့်အစုံ ဤနောက်ဆက်တွဲမှာ ထည့်ပေး လိုက်ပါသည်။
(၁) မိန်းမကြောက် (၂) မြင့်နှင့်သွင်ငယ်စဉ်က (၃) ယုံနိုင်ဘွယ် (၄) လေဒီခင် (၅) ရှင်တို့ယောက်ျား။

‘ကျွန်တော်၏အချစ်ဦး’ စာပေဘဝဇာတ်လမ်းစုံ ၁ တွင်၊ ကျွန်တော်သည် ၁၉၃၃ ခုနှစ်ကရေးခဲ့သော ပထမဆုံးဝတ္ထုတိုဖြစ်သည့် ‘ခင်မျိုးချစ်’ ကို၎င်း၊ ဒုတိယဆုံးတွင် ၁၉၃၄-၃၅ ခုနှစ်တွင်ရေးခဲ့၍ မမြီးဆုံးသည့် ‘မိန်းမသူရဲ’ ကောင်းဝတ္ထုရှည်ကို၎င်း၊ ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင်ရေးသော ‘ရဲစောကွန်း’ ကို၎င်း၊ ၁၉၃၅ ခုနှစ်

တွင် ရေးသော ‘ရေပွန်ပမာ’ ဝတ္ထုတိုကလေးကို၎င်း၊ ထည့်သွင်းဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

ယင်းသို့ ကျွန်တော့်စာဟောင်းများကို ထည့်လိုက်ခြင်းကြောင့် မလိုမလားဝေဖန်ပြောဆိုသူများ ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။ စာအုပ်သစ်တွင် အသစ် ဖန်ဆင်းထားသော စာများသာ ပါသည်။ စာဟောင်းများ မထည့်သင့်ဟုဆိုကြသည်။ စာအုပ်ဝေဖန်ရေး ဆရာတယောက်က “စပ်ရာဖါရာ” များလွန်းသော စာအုပ်ဟုပင်ဆိုသည်။ တချို့ကမူ ထိုသို့စာဟောင်းတွေ ပါနေခြင်းကြောင့် အနှောင့်အယှက်သဘောဖြစ်ပြီး စာအုပ်ကိုအားမရဟုပြောကြသည်။

အလျဉ်းသင့်သဖြင့် ဤအချက်ကို ကျွန်တော်ရှင်းလင်းတင်ပြလိုပါသည်။

“ကျွန်တော်၏အချစ်ဦး” “တက်ခေတ်၊ တက်လူ၊ တက်ဘုန်း၊ ကြီးသိန်းဇေ” နှင့် အလားတူ (စာပေဘဝဇာတ်လမ်းစုံ) စာအုပ်များကို ရေးရာတွင်၊ ကျွန်တော်သည် မျိုးဆက်သစ်လူငယ်များကို အဓိကပစ်မှတ်ထားပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်စာရေးဆရာများနှင့် ကျွန်တော်တို့ငယ်ရွယ်စဉ်ကရေးသော စာများကို မှီလိုက်သော စာဖတ်ပရိသတ်တို့သည် အဓိကပစ်မှတ်များမဟုတ်ပါ။ နှစ်ပေါင်း ၄၀ ကျော်ကြာပြီဖြစ်သော စာပေလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံကို ကျွန်တော်တို့ထက်ငယ်ရွယ်သော မျိုးဆက်သစ်များ၊ လူငယ်များအား ပေးသင့်သည်။ ထိုအတွေ့အကြုံများသည် သူကလေးတို့ကို အကျိုးမုချဖြစ်စေလိမ့်မည်။ သူကလေးတွေထံမှ ကျွန်တော်တို့ကိုကျော်တက်နိုင်သော၊ သို့မဟုတ် ကျွန်တော်တို့သယ်ဆောင်လာခဲ့သော စာပေအလံကို လက်ဆင့်ကမ်း ရှေ့တဆင့် ဆယ်ဆောင်သွားမည်

ဖြစ်သောမျိုးဆက်သစ်စာရေးဆရာများ ပေါ်ထွက်စေလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်သဘောပေါက်သဖြင့် ရေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

“ကျွန်တော့်၏အချစ်ဦး” နှင့်ပတ်သက်သော အထက်ဖော်ပြပါ ဝေဖန်ရေးနှင့်မကြေမနပ်သံများသည် ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင် လူကြီးပိုင်းမှလာခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ လူ့လတ်ပိုင်း၊ လူငယ်ပိုင်း စာဖတ်ပရိသတ်တို့၏ တုံ့ပြန်ချက်များကို နားထောင်ကြည့်သောအခါ လိုလိုလားလားတုံ့ပြန်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သူတို့မမီလိုက်သောခေတ်ကစာများကို ပြန်ဖတ်ရခြင်း၊ နံနယ်စဉ်က ကျွန်တော့်အရေးအသားများကို လေ့လာခွင့်ရခြင်း၊ ကျွန်တော့်စာများ နှစ်ပေါင်း ၄၀ အတွင်း ဘယ်သို့ ရွှေ့ရွှားပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာသည်ကို သူတေသနပြုနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ကြေနပ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောပြကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အရင် စာရေးဆရာကြီးများဖြစ်သော လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး၊ ဦးလတ်၊ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ ပီမိုးနှင့်၊ ဒဂု ရွှေ့များ စသူတို့၏ဩဇာ ကျွန်တော်တို့အပေါ် ဘယ်ပုံဘယ်နည်းရိုက်ခတ်ပုံကို သူကလေးတွေ ဖတ်ရမှတ်ရသဖြင့် ကျွန်တော့်ကို ကျေးဇူးတင်သည်ဟုဆိုပါ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် အဓိကပစ်မှတ်ကိုထိအောင် ပစ်နိုင်ခဲ့သည်ဟု ယုံကြည်လာပါတော့သည်။

စာဟောင်းတွေထည့်ခြင်းအတွက် ဝေဖန်ကြသော ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်စာဖတ်ပရိသတ်ကို လေးစားသော်လည်း သူတို့ဝေဖန်ရေးကိုလက်မခံနိုင်ပါ။

ဟကယ်တော့လည်း “ကျွန်တော်၏အချစ်ဦး” တွင် ကျွန်တော် ပြန်ထည့်သော စာဟောင်းများသည် စာအုပ်၏ ၄ပုံ ၁ပုံ မျှသာ

ရှိပါသည်။ ပြီးတော့ မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်များတွင် ပါပြီးနောက် စာအုပ်အဖြစ်ဖြင့် တခါမျှမထုတ်ဝေရသေးသော စာများဖြစ်ပါသည်။

ယခု ဤနောက်ဆက်တွဲတွင်ထည့်လိုက်သော ဝတ္ထုတိုကလေးများသည် မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်များတွင်ပါပြီးနောက်၊ တခါမျှ ထပ်မံပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း မပြုရသေးပါ။

ကျွန်တော့် ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်များမှာ စစ်ကြိုခေတ်က၎င်း၊ စစ်ပြီးခေတ်မှာ၎င်း၊ ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် အကြိမ်ကြိမ်ထွက်ခဲ့ပါပြီ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် ထုတ်ဝေရာ၌ ရွေးချယ်ရာတွင် ကျွန်တော့်မှာ ဦးတည်ချက်ထွေပြားခဲ့သည်။ တခါတခါ နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက်က လွှမ်းမိုး၊ တခါတခါ စာပေအနုပညာဦးတည်ချက်က လွှမ်းမိုး၊ တခါတခါ အကြောင်းအရာကို အခြေခံပြီး အစီအစဉ်လုပ်၏။ တခါတခါ ရေးသားခဲ့သောနှစ်အလိုက် အစီအစဉ်လုပ်၏။

ကျွန်တော့်ဝတ္ထုတိုများကို ဝေဖန်ကြသူတို့ကလည်း ကိုယ့်ရှုဒေါင့် ကိုယ့်ဦးတည်ချက်နှင့် ဝေဖန်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဥပမာ “ဪ အနိဋ္ဌာရုံတွေပါတကား” ကို စာပေဝေဖန်ရေးသမားတယောက်က များစွာကြိုက်၏။ လူ့ဇာတိပေါ်ပေသည် တကားဟုဆို၏။ အခြားစာရေးဆရာ ဝေဖန်ရေးသမားတယောက်ကမူ ကျွန်တော်က ထိုဝတ္ထုမျိုးကို ရေးရပါမည်လောဟု ရှုံ့ချ၏။ ထိုဝတ္ထုတိုသည် လူတန်းစား နိုင်ငံရေးကို ကြောခိုင်းနေသော ဖောက်ပြန်ရေးဝတ္ထုတို ဖြစ်သည်ဟုဆို၏။

နောက်ဆုံးထုတ်ဝေသောဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်တွင် ကျွန်တော်သည် ယခင်က ရွေးချယ်ထည့်သွင်းခြင်းမပြုခဲ့သော နိုင်ငံရေးမပါသော သာမန်ဝတ္ထုတိုကလေးတပုဒ်ကို ထည့်လိုက်၏။ အမည်မှာ

“လွတ်လပ်ရေး” ဖြစ်၏။ နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုသည် မဟုတ်။ ပေါက်စနုပျိုကလေးနှင့် ပေါက်စနုအပျိုကလေးတို့၏ အချစ်လွတ်လပ်ခွင့်ဆန္ဒကို သရုပ်ဖော်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ငွေတစ်ချို့ ၄ နှစ်မြောက် မဂ္ဂဇင်းတွင် စာပေဝေဖန်ရေးဆရာ တိုက်စိုးက “ဝတ္ထုတိုဆရာသိန်းဝေမြင့်” ဟူသော ဆောင်းပါးကို ရေးခဲ့လေသည်။ ထိုဆောင်းပါးတွင် “လွတ်လပ်ရေး” နှင့် ပတ်သက်သော တိုက်စိုး၏အကဲဖြတ်ချက်ကို အောက်တွင် ကောက် နှုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

“သစ္စာထားအခန်းသည်၎င်း၊ သစ္စာထားဝတ္ထု (သက်သက်) သည်၎င်း၊ နေရာမှန်သည့်အခါတွင် ဇာတ်ခုံပေါ်၌ နှစ်ပါးသွား ကြည့်ရသကဲ့သို့ နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်လေသည်။ သူ့အထာနှင့်သူ၊ သူ့အတိုင်းအရှည်နှင့်သူ လှပလေသည်။ စစ်မဖြစ်မီက သိန်းဝေမြင့် ရေးခဲ့သော ‘လွတ်လပ်ရေး’ နှင့် ‘တညတိုးက’ သည် သစ္စာထား ဝတ္ထုတိုများ ဖြစ်ကြလေသည်။ ပထမဝတ္ထုတို၏ အမည်သည် နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးနှင့် ထင်မိယောင်မှားဖြစ်နိုင်သော်လည်း အမှန် မှာ အပျိုပေါက်စနုကလေးနှင့် လူပျိုပေါက်စနုကလေးတို့၏ လွတ် လပ်စွာ ချစ်ကြိုက်လိုသော သဘောကို ပြထားသည်သာ ဖြစ်လေ သည်။ ထိုဝတ္ထုတို၌ လူကြီးများ၏ အကွပ်အညွှပ်ကြားတွင် မရဲ ဝံ့ဝံ့ ရဲဝံ့ဝံ့ ရည်းစားထားရသော အပျိုပေါက်၏ သဘောကို ဖွဲ့ရာတွင် အဖွဲ့သည် လွန်စွာထိရောက်သည်ထင်၏။

‘x x x x လှလှသည်ပြုံး၍ တင်မြင့်ကို ကြည့်နေသည်၊ လှလှသည် အိမ်သာတက်ချင်ယောင်ဆောင်ပြီး နောက်ဖေး လှေကားမှ တိတ်တိတ်ကလေးဆင်းလာသည်။ ဖိနှပ်သံဆူမည်စိုး၍

ဖိနှပ်ကိုမျှမစီးခဲ့၊ လှလှကား ရင် တထိတ်ထိတ် နှင့် ခုန်နေသည်။ ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့ နှင့် တင်မြင့်ဆီလာခဲ့ရသဖြင့်၊ တောသိုး ထောင်သာယာအောင် မနားစားမီးကူချဲ့ရသော ချိုးကလေးလို မောနေရှာလေသည်။ x x x ဟူသောအပိုဒ်သည်၎င်း။

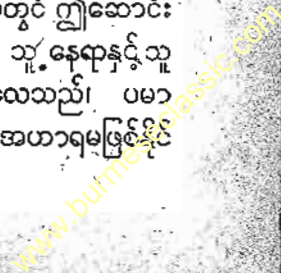
‘x x x အလှ-အလှ၊ ခုနက ဘောက်ပြောသွားတာတွေ ဟာ၊ အလှစိတ်မပါဘဲပြောသွားတာမဟုတ်လား’ ဟုမေး၏။ x x x

‘x x x အို- ကိုကိုကလဲ စိတ်ဘယ်ပါပါမလဲဟုပြောပြီး အလှသည် မခို့တရီ နှင့် မျက်စောင်းထိုးလိုက်၏။ x x x

‘x x x ကြည့်စမ်း မျက်စောင်းကြီးထိုးပြန်ပြီ၊ ခုနကကလဲ ဒီမျက်စောင်းကြီးပေါ့၊ ကိုကို့ကိုမီးရီ၊ ခဲတာ၊ ဘာလို့ကိုကို့ကို မုန်းတာလဲဟင် x x x

‘x x x လှလှကချစ်ရင်လဲမျက်စောင်းထိုးတာဘဲ၊ ကိုကိုနား မလည်ဘဲနဲ့ဟု ပြောပြီးနှုတ်ခမ်းစုထားလိုက်၏။ x x x ဟူသော ပိုဒ်သည်၎င်း၊ ခွန်းထောက်သံ၊ ရတုသံဖြင့်ချိုမြနေလေသည်။ x x x’

သိန်းဝေမြင့်ကိုယ်တိုင်က ထိုဝတ္ထုများ အကြောင်း နှင့် စပ်၍ ‘၎င်းတို့သည် သူ့အမြောက်သည်ဟုဆိုနိုင်ပါ၏။ သို့ရာတွင် လူ့ဘောင်အတွက် အထူး လေးနက်သော အဓိပ္ပါယ်မပါဟု ယူဆမိသည်’ ဟုမှတ်ချက်ချခဲ့ဖူးလေသည်။ မှန်၏။ သို့ရာတွင် ဤဆောင်းပါး၌ဖော်ပြလိုသည်မှာ ထိုဝတ္ထုတိုများသည် သူ့နေရာနှင့်သူ ချစ်စရာကောင်းပါသည်ဟူသော အချက်ပင်ဖြစ်လေသည်။ ပမာဆိုလျှင် အစပ်တည့်သော ချိုဇာကိတ်မုန့်သည် အဟာရမဖြစ်နိုင်သော်လည်း စား၍ကောင်းလေသကဲ့သို့တည်း။

ယခု ဤနောက်ဆက်တွဲတွင် ထည့်သွင်း ဖော်ပြလိုက်သော ၁၉၃၅-၃၆ ခုနှစ်ကရေးခဲ့သော ဝတ္ထုတိုများသည်လည်း၊ ထိုက်စိုးပြောသလို သူ့နေရာနှင့်သူချစ်စရာကောင်းပါ' လိမ့်မည်ဟု မြော်လင့်သည်။ 'လူ့ဘောင်အတွက် အထူးလေးနက်သော အဓိပ္ပာယ်မပါ' မဟုတ်ဟုလည်း ကျွန်တော်ပြန်လည်သုံးသပ်မိပါသည်။

'ဝတ္ထုတိုဆရာသိန်းပေမြင့်' ဟူသောဆောင်းပါး၌ ဆရာတိုက်စိုးက 'ရေနံ' ဝတ္ထုတိုကိုအကဲဖြတ်ရာတွင် အောက်ပါအချက်တရပ်ပါလေသည်။

“သစ္စာထားအခန်းသည် အံ့ချော်နေသကဲ့သို့၎င်း၊ လိုရင်းနှင့်မဟပ်သကဲ့သို့၎င်း၊ ထင်ရသောအခန်းသည် 'ရေနံ' ဝတ္ထုတိုတွင်ဖြစ်လေသည်။ ရေနံဝတ္ထုတိုသည် ရေနံတွေ ချောင်းစီးနေသည့်အကြား၌ သားဖြစ်သူ ညစာကျက်ဖို့ မီးထွန်းရန်ရေနံဝယ်မပေးနိုင်သောရေနံတွင်းအလုပ်သမား၏အကြောင်းဖြစ်လေသည်။ ဤတွင် အလုပ်သမားကိုလူတုတ်သည် ရေနံကိုခိုး၍အိမ်တွင်းမီးထွန်းစေ၏။ မီးလင်း၍သူ သားစာကျက်ရ၏။ သို့ရာတွင် တဖက်ခန်းက ညားခါစလင်မယားအဖို့အနှောင်အရှက်ဖြစ်လာလေသည်။ ထိုအကွက်ထိုအဖွဲ့သည် မဖြစ်နိုင်ဟုမဆိုနိုင်သော်လည်း လေးနက်သောရည်ရွယ်ချက်အတွက် ကလေးသကဲ့သို့ထင်ရလေသည်။”

ဤတွင် တိုက်စိုးအဓိပ္ပာယ်ကောက်ပုံနှင့် ကျွန်တော်အဓိပ္ပာယ်ကောက်ပုံကွဲနေသည်။ 'ရေနံ' ကိုရေးစဉ်က ကျွန်တော်သည် ညားခါစလင်မယား၏သစ္စာထားခန်းကို 'သစ္စာထားခန်းအတွက် သက်သက်' ထည့်ခဲ့သည်မဟုတ်ပါ။ ရေနံမြေအလုပ်သမားတန်းလျား၌ အလုပ်သမားမိသားစုတို့၏နေမှုထိုင်ပူဆင်းရဲကြပ်တည်းပုံကို သရုပ်

ဖော်ပြရာတွင် ညားခါစလင်မယား၏ သစ္စာထားခန်းကို ထည့်လိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်၏။ ညားခါစလင်မယားသည် ကိုယ့်အိမ် ကိုယ်ယာ ကိုယ်အခန်း သီးသီးသန့်သန့်နှင့် နေလိုပေလိမ့်မည်။ ဘာအနှောင်အယှက်မှမရှိဘဲ နှစ်ယောက်ထဲနေချင်ပေလိမ့်မည်။ ယခုသော် ထိုညားခါစလင်မယားအတွက် ထိုသို့မဟုတ်ချေစကား။ အလုပ် သ မား တန်း လျား ကား ညားခါစလင်မယားနေစရာမကောင်းပါတကား။ သို့ကလို့ 'ဇာတ်နာ' စေရန် ထည့်လိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ စာရေးဆရာ၏ ဤအဓိပ္ပာယ်ကောက်ချက်ကို 'မိ' သူလည်ရှိမည်၊ မ'မိ' သူလည်းရှိမည်။ တိုက်စိုးကား မမိ။ ထို့ကြောင့် ထိုသစ္စာထားခန်းသည် 'ကလေးသား' သည်ဟု ဝေဖန်ခံခြင်းဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် ကျွန်တော်ရေးပုံကဟာသွားသဖြင့် တိုက်စိုးမမိခြင်းလည်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။

စာရေးဆရာက ကိုယ့်ရှုဒေါင့်၊ ကိုယ့်ဦးတည်ချက်နှင့်ရေး၏။ ဝေဖန်ရေးဆရာက သူ့ရှုဒေါင့်၊ သူ့ဦးတည်ချက်နှင့်သူဝေဖန်၏။ တခါတခါ တူညီကြ၏။ တခါတခါ ကွဲပြားကြ၏။

ဝေဖန်ရေးဆရာလိုပင် စာဖတ်ပရိသတ်ကလည်း သူတို့ရှုဒေါင့်၊ သူတို့ဦးတည်ချက်နှင့်ဖတ်ကြ၏။ တခါတခါ စာရေးဆရာနှင့်စာဖတ်သူသဘောတူကြ၏။ တခါတခါ သဘောကွဲကြ၏။ အကောင်းဆုံးမှာ စာရေးသူနှင့်စာပေဝေဖန်ရေးဆရာ၊ စာရေးဆရာနှင့် စာဖတ်ပရိသတ် တူညီမှုနယ်ကိုချဲ့ရန်နှင့် ကွဲပြားသည့်အခါ သူ့ရှုဒေါင့်၊ ကိုယ့်ရှုဒေါင့်၊ သူ့ဦးတည်ချက်၊ ကိုယ့်ဦးတည်ချက် အချင်းချင်းဆွေးနွေးညှိနှိုင်းပြီး၊ ကွဲပြားရေးနယ်ကိုချဲ့ ရန် ဖြစ်ပေသည်။

သို့သော် ဟင်းတွေ့ဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း၊ သူ့အကြိုက် ကိုယ့်အကြိုက် အသီးသီးရှိကြဦးမည်ဖြစ်သလို၊ စာပေအရသာခံ စားမှု၌လည်း သူ့အကြိုက်ကိုယ့်အကြိုက် အသီးသီးရှိကြဦးမည်ဖြစ် သတည်း။

အထက်ဖော်ပြပါအချက်များကို နှလုံးသွင်းကာ ဤနောက် ဆက်တွဲပါဝတ္ထုတိုများကို (သည်းညည်းခံ၍) ဖတ်ကြပါရန်မေတ္တာ ရပ်ခံလိုက်ပါကြောင်း။

သိန်းဝေမြင့်

မိန်းမကြောက်

ဝတ္ထုတို

ရေးသူ-သိန်းနေနွယ်

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

မောင်ဘိုးထွန်းသည် မြန်မာလိုချစ်တန်းနှင့် အယ်လီမန်တရီဆရာ ဖြစ် စာမေးပွဲကို အောင်ပြီးနောက်၊ မင်းဝင်းရပ် ဦးဘိုးဉာဏ် ကျောင်း၌ လက်ထောက်ဆရာလုပ်နေလေသည်။ သူသည် တင်မေ နှင့် ညားသည်မှာ ၂ နှစ်ကျော်ပြီ ဖြစ်သော်လည်း ကလေး တယောက်မျှ မရသေးချေ။ တင်မေသည် ကလေးလိုချင်လှသည်။ ဘိုးထွန်းကား တင်မေ၏တင်သား ရင်သားတို့သည် ကလေးမွေး လာက ဖေ ဝင်းအိစိုပြေခြင်းဂုဏ်ကင်းသွားမည်ကိုစိုးသဖြင့် ကလေး မလိုချင်ပေ။

သူသည် ထိုနေ့၌ အိမ်ပြန်နောက်ကျလေသည်။ ရုံးမှလခဇေ ၂၅ ထုတ်လာပြီးနောက် လစဉ်ဆရာများ၏ အစည်းအဝေးသို့ သွားတက်နေသည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ပညာအုပ်အသစ်က တရားဟောနေရာ၊ အတော်ပင်အချိန်ညောင်းသွားသည်။ ဆရာမ မမိုးစိန်ကလည်း သင်ခန်းစာတခုပြုရာ လေအတော်ရှည်နေသည်။ နောက် ဆရာများစကားအခြေအတင်ပြောပွဲကလည်း စကားလက် စ မသိမ်းနိုင်အောင်ရှိနေသည်။

အိမ်အဝင်ဝသို့ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း အိမ်တွင်းသို့ရှာဖွေသော မျက်လုံးဖြင့်ကြည့်လေသည်။ “အို မတင်မေ ဘယ်သွားနေပါလိမ့်မယ်” အပေါ်ထပ်ထက်ကြည့် မတွေ့။ အခန်းတွင်း ဝင်ကြည့်၊ မတွေ့။ အိမ်နောက်ဖေးကြည့်၊ မတွေ့။

“မတင်မေရေ၊ ဘာလုပ်နေသလဲ” ဟု ဘိုးထွန်းက နှုတ်ဆက်၏။

“တကတ ကိုဘိုးထွန်းရယ် လာမှလာပေသေး၊ ကျမ တညနေလုံး စောင့်နေရတာ” ဟု ဆီးရွှါရန်တွေ့၏။

“အို လခထုတ်နေလို့ပါ ကွယ်၊ ရော့-ရော့ယူလို့” ဟု ပြောခါ လက်ကိုင်ပုဝါဖြင့်ထုတ်ထားသောငွေကို လှမ်းပေး၏။

တင်မေသည် ငွေကိုမယူသေး။ ရေကိုဖုန်ခွက်ဖြင့်ထည့်ယူခဲ့၏။ မျက်နှာသုတ်ပုဝါလည်း ပြေးယူလိုက်သေး၏။ “ကိုင်း မျက်နှာများသုတ်ပါအုံး၊ ပြီးတော့ ရေသောက်ပါ” ဟု လေခကွတ်ကောင်းနေသည်။

“ရော့ကွာ ဒါယူပါအုံး” ဟု ငွေပေးပြီး၊ ချွေးအရွှဲစိုနေသော မျက်နှာကိုသုတ်ပြီးနောက် ရေသောက်လေ၏။ တင်မေသည် လက်ကိုင်ပုဝါ ငွေထုတ်ကလေးဖြင့် မိမိကျော့ကို ထုနေလေ၏။ မျက်နှာသုတ်ပုဝါနှင့် ဖလံခွက်ကို ၎င်းတို့၏ အသီးသီးသောနေရာတို့၌နေကြစေပြီးနောက် ငွေထုတ်ကိုဖြေလေ၏။

“ကိုဘိုးထွန်း ဘယ်နှယ်လဲ၊ ငွေ ၁ ငှိ သုံးမူး ထဲပါကလား၊ သည့်ပြင်ငွေတွေကော” ဟု မေး၏။

“ကွာ စိတ်ညစ်ပါရော၊ တလတလဆို တယ်ကုန်တာကိုး၊ အသင်းကြေး ပေးရ၊ မြေဖုံးတိုး ပေးရ၊ စာအုပ်တိုး ပေးရ” ဟု ညည်း၏။

“အို ဘာဘဲပေးရပေးရ၊ သည်လောက်ကုန်ရသလား၊ မှန်မှန်ပြောပါ၊ ရှင်ဘယ်သူများပေးရသေးသလဲ၊ ရှင့်အမေကို ဘယ်လောက် ပူဇော်တော်မူခဲ့သေးသလဲရှင့်”

“တပြားမှ မပေးရရိုးအမှန်ပါဗျာ၊ ဟို ဦးလေးညွန့်ကိုတောင် ၂ လောက်ကြည့်ချင်တာ ပေးမပေးခဲ့ဘူးကွာ”

“မဟုတ်ဘူး ရှင်ပေးတယ်၊ တယ်မယားငယ်ပေးခဲ့သလဲပြော”

“အို ဘယ်ကမယားငယ်လဲ၊ ငါ့မယားငယ်မရှိပါဘူး အဟုတ်ကိုဘဲ ကျောင်းမှာဘဲကုန်တာပါကွ”

“မယ့်ဘူး-မယ့်ဘူး ဘယ်မှာ သည်ငွေ ၁ ငှိ သုံးမူးနှင့် လောက်မလဲ၊ အမေတို့ဆီကဆန်တွေယူထားပြီး တပြားမှ ပြန်မပေးရသေးဘူး၊ သည်လ ဆန်ဘိုးနဲနဲဖဲ ဆပ်မယ်လို့ဟာ၊ ဘယ်မလဲ ဘယ်လိုလုပ်ပေးရမလဲ”

“ဟား-ဟား၊ သူများကြေးမှတ်လို့ကွာ၊ မပေးဘဲထားလိုက်တာပေါ့ကွ”

“မနေနိုင်ဘူးရှင့် မနေနိုင်ဘူး၊ ကျမတို့က မကျေးရတဲ့ပြင် အမေဆီက ယူယူစားနေရတာ ကောင်းသေးရဲ့လား”

“ကောင်းတာပေါ့ကွ၊ တို့အမေကလဲ လစဉ်ဆီပေးတယ်၊ ပဲပေးတယ်၊ မင်လိုသာ အကြေးဆပ်နေရရင် မခက်သေးဘူးလား” ဟု ပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ် သို့လွဲထိုင်လိုက်ရင်း ပြောလေ၏။

“ခက်ပေစေ ကျမအမေရဲ့ ကြေးကိုတော့ပေးရမယ်၊ ရှင့်လခ မပြေတာက ရှင်ပေးချင်ရာပေးထားခဲ့လို့ဟာဘဲ”

“တောက် မဟုတ်ပါဘူးဆိုတာ မယ့်ဘူးလားဟေ”

“ယုံဘူး-ယုံဘူး ဘာလို့ယုံရမှာလဲ၊ သူတို့ ယောက်ျားတွေ သည်လိုချည်းဘဲ၊ ပြီးတော့ရှေ့လက် ကြက်သွန်၊ ငရုနဲ့ခြောက်၊

ငယ် ပုဇွန်ခြောက်ဝယ်တဲ့ ကျွေး ဂျီ ကလဲ မလှရွှေတို့ဆိုင်ပေးရအုံး
မယ်၊ ကိုဘထူးတို့ဆိုင်က လှိုင်ဘိုးရယ်၊ အင်္ကျီဘိုးရယ်၊ ပေါင်း ကြွေး
ဖီ၊ ရှင် ကာဖီဆိုင်မှာယူထားတဲ့ကြွေးက ၂ ကျပ်ခွဲ၊ ကဲ ဘာတွေ
ဘယ်လိုလုပ်ဆပ်ရမလဲ၊ အမေ ဆီလဲ ဆန်ဘိုးငွေ ဂျီ လောက်
ဆပ်ရမယ်” ဟု အကြောင်းပြပြန်၏။

“အို ဘယ်ဖြစ်နိုင်မလဲကွာ၊ မင့်အမေဆီမပေးပါနှင့်ဆိုနေတာ၊
မလှရွှေတို့ကို ၂ ကျပ်ပဲပေးလိုက်၊ ကိုဘထူးကို ၃ ကျပ် ပေးလိုက်၊
ကာကာကို တကျပ်ခွဲပေးလိုက်၊ တော်ရောပေါ့၊ သည်လ အကုန်
အကျများလို့ မပေးနိုင်သေးဘူး ပြောတာပေါ့”

“အို မဖြစ်နိုင်ဘူးရှင်၊ အမေ ငွေလဲပေးရမှာဘဲ၊ အကုန်အကျ
ရှင်ဘာသာရှင်များနေတာ ဘယ်သူကယုံမတဲ့လဲ”

“အို မင်းမယုံချင်မယုံနဲ့ ပေါ့၊ ဟော....

၂ ရက် နေမကောင်းလို့ ကျောင်းပျက်တွက်	၆-၁၀၀
နှုတ်တာက	
အာစရိယသမဂ္ဂအသင်းအတွက်	၈၀
တို့အသင်းက ဆရာတယောက် ကျန်းမာရေး	
ပညာသင်သွားတာက	၂
စာအုပ်သစ်၊ မဂ္ဂဇင်းပါရော	၂-၈၀
အတန်းသင်ဘို့မြေပုံဝယ်ရတာက	၂-၄၀
ဝတ္ထု ပစ္စည်း သင်ခန်းစာအတွက်	၆-၈၀
နေ့လယ်က လဘက်ရည်သောက်တာက	၄၀

အားလုံးပေါင်း ငွေတဆယ်နှင့်ခြောက်မူးဗျား၊ မင်းယုံချင်ယုံ
မယုံချင်နေတော့”

“မယုံဘူး၊ ရှင်ရိုးမယ်ဖွဲ့ပြောတာ၊ ရမယ်ရှာပြောတာ၊ ဘယ်
မှာ စာအုပ်ဘိုးတွေ ဝတ္ထုပစ္စည်းဘိုးတွေ၊ မြေပုံဘိုးတွေကုန်မလဲ၊
အလကား သူပေးချင်ရာလူပေးခဲ့ပြီး၊ ညာ ညာ ပလီပြောတယ်”
ဟု မဲ့ရွဲ့ ကာပြောလေ၏။

“အို ငါမပြောတော့ဘူး၊ မင်း ငါ့ဘဲ မယုံဆင်္ကာရုံနေသေး
တယ်”

နဂိုကပင် ညစ်နေသော ဘိုးထွန်း၏စိတ်သည် မဲသွားလေ၏။
ငွေအပိုကုန်တာတွေများသဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင်စိတ်မချမ်းမြေ့ ဖြစ်
ခဲ့၏။ မိန်းမကိုအကျိုးအကြောင်းပြောပြရလျှင် ဘာမျှစိတ်မရှိတန်
ကောင်းဟု အောက်မေ့ ခဲ့၏။ ယခုမူ မိမိပြောပြရသမျှအကြောင်း
ကို လက်မခံသောမိန်းမသည် မိမိအား သက်သက်မဲ့ ဒုက္ခပေးနေ
ပြန်၏။ မိမိကိုပင်မယုံဘဲ မယားငယ်ထားနေသည်ဟု ထင်နေပြန်
ချေ၏။ သူသည် မိမိမယားကို အလွန်ချစ်သူဖြစ်၏။ မိမိမယားမှ
တပါး မိန်းမမရှိဟုအယူရှိသူဖြစ်၏။ မိမိမယားမှတပါး အခြား
မိန်းမကို ထပ်မက်သူမဟုတ်ချေ။ ထိုမျှသမာဇီခိုင်ခိုင်ဖြင့်ချစ်ခဲ့သူကို
သက်သက်မဲ့ စွပ်စွဲလေသည်ဟုဒေ ဩဖြစ်၏။ ဘာကြောင့် စွပ်စွဲရ
သလဲဟု မေး၏။ မိမိမယားသည် အကြောင်းလုံလောက်အောင်
ပြပါလျက်နှင့်ပင် မယုံကြည်၊ အသုံးစရိတ်ကို တွက်ပြပါလျက်
နားမထောင်၊ အဘယ်ကြောင့် ထိုမျှအဆင်ပြေ အနှိုင်းဆ နည်းရ
လေသနည်း၊ သက်သက်ပင်ရန်ရှာလို၍ မိမိအားမယုံခြင်း မဟုတ်
ပါလော၊ မိမိကချစ်ပါလျက် သူကမချစ်၍ မိမိအား တပါးသော
မိန်းမနှင့် ယုတ်ပတ်သည်မဟုတ်ပါလော၊ ဘိုးထွန်းသည် စိတ်နာ
သွား၏။

“မသင်္ကာတယ်ဘာဖြစ်သလဲ၊ ရှင်ကမ္မမုမုန့်ဘဲ၊ ကျမတော့ ကျေးအကုန်ပေးပြစ်မယ်၊ အမေ ကိုလဲဆန်ဘိုး ငွေခုနစ်ကျပ်ပေးရမယ်”

“ပေးချင်ပေး၊ မပေးချင်နေ ငါ့မပြောနှင့်၊ မင်းဘာသာမင်း ငွေရှာပေး၊ မင်းဘယ်ကရှာရှာ” ဟုအော်ငေါက်လေ၏။

“ကျမမရှာနိုင်ဘူး၊ သည့်ငွေကိုဘဲပေးရမယ်၊ ရှင်ယောက်ျား တယောက်လုပ်နေပြီး၊ ငွေရှာမရဘူးလား၊ ရှင်ယောက်ျားဆိုပြီး မိန်းမစောင်လုပ်ကျွေးနိုင်တာမဟုတ်ဘူး”

“အကန်းမ-အယုတ်မ၊ နှင့်ငါ့ကျွေးနေတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ”

“အောင်မာ-သူက ငါ့အကန်းဆိုရသေး၊ ရှင်သာ အကန်း ရှင်သာအယုတ်” ဟု ပြောချင်းငိုလေ၏။

“ကျမသွားမယ်၊ ရှင့်လိမယားငယ်ထားတဲ့လူ၊ ရတဲ့ငွေ မိန်းမ ငယ်ပေးပြစ်တဲ့လူ၊ ကျမကို မိန်းမယုတ်ဆိုတဲ့လူနဲ့ မနေချင်ဘူး၊ ကျမသွားမယ်၊ အမေ အိမ်သွားမယ်” ဟုပြောခါ ငွေဆယ်လေး ကျပ်လုံးကိုယူ၍ ထွက်သွားလေ၏။

တင်မေသည် ငဲ့ညွှာရန် ကလေးမရှိသောကြောင့် လင်နှင့်ပြတ် စဲဘို့အရေးတာဝန်လေးသည်မဟုတ်၊ တင်မေသည်အဆင်ခြင်နည်း ၏။ သူ၏ရုပ်အတွက် အတော်ပင် မာန်တက်လျက်ရှိသေး၏၊ အပျို ဘဝတွင် ပိုးပန်းသူ၊ ချစ်ကြိုက်သူ၊ ရိုးစား အလွန် များခဲ့၏၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် သည်လင်ကမချစ်လျှင် နောက်ထပ် လင်ရ ရန်မခဲဟုတ်ဟု ထင်မြင်ယူဆလျက်ရှိ၏။ ယခုအပျိုမဟုတ်တော့ပြီ၊ အပျိုတုန်းကလိုချစ်စရာတွေ မက်စရာတွေမရှိတော့သည်ကိုတင်မေ

မသိဖြစ်ခဲ့၏။ တခုလပ် ခြံကျော်ကလေးဖြစ်က လင်ကောင်းမရနိုင် တော့သည်ကို မတွက်မိသောသူဖြစ်၏။ ထိုပြင်မိဘအတွက် တော် တော်မာနတက်၏။ လင်နှင့်ပြတ်စဲနေက မည်သူကမ္မမကျွေးမမေး အိုးတော့ မိဘက ကျွေးမွေးမည်အယူရှိ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း အမေ အိမ်သို့ထွက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဘိုးထွန်းသည် အလွန် မောလှသဖြင့် ပက်လက်ကုလားထိုင် ပေါ်တွင်ထိုင်၍ မျက်စိမိန်းနေလေ၏။ သူ၏စိတ်သည် မိုးလင်း၍ ဇာတ်သိမ်းသွားသောဇာတ်ခံနှင့် တူနေလေသည်။ ညအချိန်က ဓါတ်မီးရောင်ဖြင့် တောက်ပြောင် ခန်းနားခဲ့သော်လည်း နံနက် နေရောင်တွင် အလွန်စိတ်ပျက်ဘွယ်ကောင်းသော ဇာတ်ခုံဖြစ်နေ လေသည်။ ညအခါက ပျော်ဘွယ်ကောင်းသလောက် နံနက်အခါ တွင် ပျင်းဘွယ် ညည်းငွေဘွယ်ကောင်းလေသည်။ ရှေးကတင်မေ စည်းဟူသော ဓါတ်မီးရောင်က သူ့စိတ်ကို တောက်ပြောင်ခန်း နားစေခဲ့သည်။ တင်မေ၏စကားပြောသံ ရယ်သံတည်းဟူသော ဆိုင်းသံဗုံသံက သူ၏စိတ်ဇာတ်ခုံကို သာယာ ပျော်မြူးဘွယ် ကောင်းစေခဲ့သည်။ သူ၏စိတ်သည်လည်းဟာ၏။ ဝမ်းသည်လည်း ဟာ၏။

ဘိုးထွန်းသည် မီးဖိုချောင်သို့ဝင်သွား၏။ ထမင်းအိုးတလုံးမှ တပါး ဘာမျှမချက်ရသေးသည်ကို တွေ့လေ၏။ ဟင်းမရှိသည်နှင့် ဘဲဥတလုံးကိုထမင်းအိုးတွင်အိုးထားလေ၏။ ဘဲဥ ဆီ ဆားထမင်း အားလုံးနယ်ပြီး ပွဲတော်တည်ရလေ၏။ “ဪ ဟင်မေသာရီရိုး ဟင်းကလေးဘွယ်ဘွယ်ရာနှင့် စားရမှာဘဲ၊ သူကလေးဟာလေ စနေသမီးမို့ စိတ်ဆိုးတတ်တာတခုဘဲ၊ အင်မတန် အချစ်အပြုတ်

ကောင်းတယ်၊ အပြုအစုလဲ ပဌမတန်း၊ နောက်တကယ်လို့ သူပြန်
မလာရင် ပုဆိုး လှူစေဖယ်စေ... ငါထမင်းအစားရ မကြပ်ပေဘူး
လား၊ ငါဘယ်လိုလုပ်ပြီးစားနေရပါမလဲနော်” ဟုပူပန်လေ၏။
မိမိစားပြီးသောပန်းကန်ကိုဆေး၏။ “ဪ သူကလေးရှိရင်
ငါ့ပန်းကန်ကိုဆေးမှာဘဲ၊ ခုတော့” ဟုတွေးပြီးယူကြိုးမရ ခြုံပြန်
လေ၏။ ထမင်းစားပြီးမြီးကောက်ဆိုသောခွေးကြီးကို အစာကျွေး
ရပြန်၏။ ထမင်းရည်ကြဲနေသဖြင့် အပေါ်ရည်ကို သွန်ပစ်ရင်း
“တောက် ဒါ တင်မေ အလုပ်တွေပေါ့နော်” ဟု စဉ်းစားမိပြန်၏။
ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ လေါကခါတ်ကျောင်းသို့ပြောင်း၍ စာသင်
နေရသော ကျောင်းသားကလေးသည် ခေါင်းလောင်းထိုးတိုင်း
ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၏ ဂုဏ်ဂဏေးတွေကို အမှတ်ရတမ်းတသ
လို ဘိုးထွန်းသည် ထမင်းစားချိန်၌ တင်မေ၏ဂုဏ်ဗြပ် အဝဝ
ကို အကုန် အမှတ်ရလေ၏။

ထမင်းစားပြီးနောက် ပက်လက်ကုလားထိုင်တွင်ထိုင်၍ ငေးနေ
ပြန်လေ၏။ တင်မေအကြောင်း မစဉ်းစားတော့ပဲ ဘူးဟု အခြား
အကြောင်းတွေကြံစီမိ၏။ ညနေက ပညာအုပ် ပြောသွားသော
စကားများကိုပြန်ဖော်၏။ ပညာအုပ်စကားကြားမှ တင်မေ ပေါ်
လာပြန်၏။ စကားအခြေအတင်ပြောပုံကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပြန်၏။
အခြေအတင်မှ စကားများကြားတွင် တင်မေ ပေါက်လာပြန်၏။
နံနက်ခင်းက သူ့အတန်းသားများကို ဂဏန်းသင်ခါာ သင်ခဲ့သည်ကို
သုံးသတ်ပြန်၏။ တပည့်မကလေး လျှမြင့်ကိုမြင်မိလေ၏။ လျှမြင့်သည်
ဇနီးတင်မေနှင့် အတော်တူသည်ဟု အောက်မေ့မိလေ၏။ ငါး
ထောင်စားရာထူးကို လိုချင်သော တိုင်းပြည် ခေါင်းဆောင်သည်
မဲဆန္ဒစကားကိုနေရာတကာတွင် ကြားညှပ်၍ပြောသကဲ့သို့ တင်မေ

ကိုအလိုရှိသောဘိုးထွန်းသည် နေရာတကာတွင် တင်မေကို ကြား
ညှပ်၍ စိတ်ကူးလေသည်။

နေမင်းကြီးသည် သူ၏အလင်းရောင်များကို သိမ်းဆီးလျက်
ဤကမ္ဘာလောကကြီးကိုပစ်ခွါ၍ သွားလေ၏။ လောကခါတ်ကြီး
သည် မှောင်အတိဖုံးလွှမ်းနေလေ၏။

ဘိုးထွန်းသည် ခွေခွေကလေးအိပ်ရာမှထ၍ မီးထွန်း၏။ မီးထွန်း
ခြင်းသည် တင်မေ၏အလုပ်ဖြစ်၏။ တင်မေကို တုံ့မိပြန်၏။ နောက်
စိတ်ပြေလက်ပျောက် စာဖတ်လေ၏။ စာဖတ်၍လည်း စိတ်မဝင်၊
သူ၏စိတ်သည် ပြေးလွှားလျက် တင်မေဆီကိုသာ သွားနေ၏။
“ဪ-တင်မေ-တင်မေ၊ မင်းဂုဏ်တွေ၊ မင်အရည်အချင်းတွေဟာ
တယ်များပါကလား။ မင်းမရှိရင် ဘယ်လိုလုပ် နေနိုင်မလဲကွ၊
မင်းထွက်သွားတာ ငါ အစကတော့ မင်အပြစ်လို့ဆိုတယ်၊ မင်
အပြစ်မဟုတ်ဘူးကွ၊ ငါ့အပြစ်နော်၊ ငါ သည်လောက် ဂုဏ်နှင့်
ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံသူကို လိုဘပြည့်အောင် ပျော်နိုင်အောင် ထား
ဘို့ရှိတယ်၊ ခုတော့ ငါက မင်း လိုဘပြည့်အောင် မထားနိုင်ဘူး
ကွနော်၊ ငါလိုတယ်-ငါ့အပြစ်ကွာ”

ဘုရားဝတ်တက်ဆင်းသော ခေါင်းလောင်းသံကို ကြားရလေ
၏။ “ဟီး-အိပ်ဦးမှဘဲ” ဟု ညည်း၍အိပ်ရာသို့ဝင်၏။ ခါတိုင်း-အိပ်
ရာ ဝင်မည်ရှိလျှင် “ကိုဘိုးထွန်း-ခြေဆေးပြီးပြီလား” ဟု တင်မေက
မေးလေ့ရှိ၏။ ယနေ့ အသူက မေးလေမည်နည်း။ “ပေး- ရော့-
အင့်” ဟုပြောပြီး စောင်လှမ်းယူလေ့ရှိ၏။ ယခုမူ စောင်ကို ကိုယ်
ဖာသာ ကိုယ်ယူရပြီ။ ယခင်ညများ ညများက မအိပ်ခင် စကား
တတုတ်တုတ်ပြောကြ၏။ ပြောသမျှစကားတွေထဲတွင် ဤအချိန်
အခါ၌ နေရာ၌ပြောသောစကားသည် နားဝင်အချို့ဆုံးဖြစ်ခဲ့၏။

အဲဒါပြန်ဆုံးဖြစ်ခါ။ မိယားက ပြောသည်။ လင်က ဆင်ခြေ
မတက်၊ တယောက်စကားတယောက်က နားထောင်၍ အင်းလိုက်
ခဲ့ကြ၏။ သည်နေ့ညမှ ဘိုးထွန်းတယောက်ထည်း၊ ဘိုးထွန်းသည်
ယခင် ယခင်ညများက တတုတ်တုတ်ပြောသလို ယခုညလည်း
ပြောဆိုလို၏။ သူသည် အပြင်းပြဆုံးသော ဆန္ဒအာလျှဖြင့် တင်
မေနှင့် စကားပြောရရန် တောင်တ၏။

ထိုနောက် ဘိုးထွန်းသည် တင်မေ၏ခေါင်းအုံးကို ကြည့်ပြန်
၏။ ခေါင်းအုံးဈေးကလေး၍ တင်မေ၏မျက်နှာကလေး ထောက်
လာ၏။ မျက်ဆံကလေး ကလယ်ကလယ် မျက်တောင်ကလေး
ကော့တော့တော့ဖြင့် မိမိအား ကြည့်နေ၏။ နောက် နှုတ်ခမ်း
ကလေးများ ဟပြီး ပြီးလေ၏။ ဘိုးထွန်းသည် တင်မေ၏ ခေါင်း
အုံးကို လက်ဖြင့် ပုတ်သတ်လေ၏။ သက်ပြင်းရှူလေ၏။ တင်မေ
အိပ်သော နေရာတွင် ပက်လက်ကလေးအိပ်နေသော တင်မေကို
မြင်ယောင်ယောင်ရှိလေ၏။ တင်မေ၏ရင်မှာ ခုံနေ၏။ တက်လိုက်
ကျလိုက် လှုပ်နေသော ရင်ကလေးကို မြင်မိယောင်ယောင်ထင်လေ
၏။ ထိုနေရာသို့ ဘိုး ထွန်း သည် လက်တင်ထားလိုက်ပြန်၏။
ဘိုးထွန်း၏ရင်သည် ပူနေလေ၏။ ရင်က အပူသည် အထက်သို့
တက်၍လာသဖြင့် အခခေါင်ခြောက်လှလေ၏။

ဘိုးထွန်းသည် အိပ်မပျော်၊ မျက်လုံးကြောင်နေ၏။ တင်မေ
သာ ရှိရင်လေဟူသော ကြိမ်းဝါးချက်ကိုသာ ခဏ ခဏထုတ်နေ
လေ၏။ စိတ်ညစ်သဖြင့် ပြုံးကန် မှောက်အိပ်သော်လည်း အိပ်
မပျော်ချေ။

“မဖြစ်ဘူး- တင်မေမရှိရင် ငါ့သေမယ်၊ တင်မေဟာ ငါ့
အသက်ဘဲ၊ ငါ့အပြစ်တွေကို ဖျောက်ပြီး တင်မေကို ခေါ်မှဘဲ။”

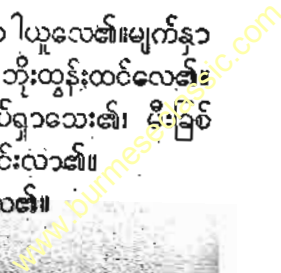
တင်မေသဘောကျသလို ငါ့နေမှဖြစ်မယ်။ ဒု ဝေ့နဲ့နေရင် ငါ
တခြားက ဝေ့ရှာရမယ်။ ဝေ့မလောက်ရင် လောက်အောင် ရှာပေး
ဘို့ဟာ ငါ့တာဝန်ဘဲ။ ဘာမျှမပြောနှင့်တော့။ ငါ့အမေဆီက
လယ်တကေတော့ သွားပြီး ပေါင်အုံးမှဖြစ်မယ်။ ဝေ့ရရင် တင်မေ
နှင့်အတူတူနေဘို့ဘဲ။ ဝေ့သာ ပြည့်စုံရင် တင်မေ ငါ့နှင့်ပျော်မယ်။
ဘယ်မှသွားမှာမဟုတ်ဘူး။ နက်ဖြန်သွားခေါ်မှဘဲ၊ မဖြစ်ဘူး၊
သည်လိုသာ နေရင် ငါ့သေမယ်”။

တင်မေသွားစက ထမင်းစားရာတွင် အောက်မေ့ခြင်း၊ ခေး
ကျေးရာတွင်တမ်းတခြင်း၊ တင်မေကိုအလိုရှိခြင်းတို့သည် ယခုအိပ်
ရာဝင်ရာ၌ တင်မေကိုတမ်းတခြင်းနှင့်စာသော် ဝေ့တကျပ်လိုချင်
ခြင်းနှင့် အိုင်ယာလန် ထိပေါက်ချင်ခြင်းမျှလောက် ကွာခြား၏။
ဤအိပ်ယာ၌ တင်မေကိုအောက်မေ့ခြင်းမှာ ဖိုဖြင့်ထိုးသောမီးနှင့်
တူ၏။ ထိုဆန္ဒသည်တက်ပိုက်လုံးကိုလောင်စေလေသည်။

ထိုနေ့ည နာရီပြန် ၂ ချက်တီးမှ အိပ်ပျော်လေသည်။ နံနက်
၅ နာရီတွင် ဘိုးထွန်းသည် အိပ်ရာမှနိုး၏။ ငါးနာရီခွဲတွင် တင်မေ
၏အခမေအိမ်သို့သွား၏။ တင်မေ၏မိခင်ကြီး မျက်နှာသစ် နေသည်
ကိုတွေ့၏။ ဘိုးထွန်းသည်ရှက်တက်တက်မျက်နှာနှင့် ယောက္ခမကြီး
ကိုကြည့်၏။ ယောက္ခမကြီးကား စကားမပြောသေး၊ မျက်နှာ
တော်သန့်စင်မြဲ သန့်စင်နေလေ၏။

နောက် အိမ်ပေါ်တက်၍မျက်နှာသုပ်ပုံ ဝါယူလေ၏။ မျက်နှာ
သုပ်ပြီးသော် သူ့ကို စကားပြောလိမ့်မည်ဟု ဘိုးထွန်းထင်လေ၏။
ယောက္ခမကြီးကားဆင်းမလာသေး၊ ဆေးလိပ်ရှာသေး၏။ မီးခြစ်
ရှာသေး၏။ ဆေးလိပ်မီးညှိပြီးမှ အောက်သို့ဆင်းလာ၏။

“မင်းတို့ဘာဖြစ်ကြတာတုန်း” ဟုမေးလေ၏။

“ဗျာ...ကျွန်တော်ကလဲ ကျောင်းမှာ အပိုတွေကုန်လွန်းလို့ စိတ်ကောက်နေဆဲ မတင်မေ့တော့ဘူး ဘောက်ပြောမိလို့” ဟု ပြောပြီး ကုတင်ပေါ်တွင် ကြုံကြုံကလေးထိုင်လေ၏။

“ဒါတင်ဘာကမလဲကွယ် မင်းကလဲ သိပ်ယောက်ျားမပြုတာဘဲ၊ မိန်းမတယောက်မှဝအောင် မကျွေးနိုင်ဘူး” ဟုပြောပြီး ဆေးလိပ်ကိုရိုက်နေပြန်လေ၏။

“ဟုတ်ကဲ့ လခနဲ့တော့ကိုးဗျာ၊ သို့ပေမဲ့ ခုတော့ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ အမေ့လယ်တကေကို ဆွားပြီးရောင်းရတော့မှာဘဲ”

“အေးလေ ဒါတော့မင်းအစွမ်းနှင့်မင်း ဘယ်လိုရှာရှာ မိန်းမကိုဝအောင်ကျွေးဘို့ကအရေးကြီးတာဘဲ”

“အခု မတင်မေ့ဘယ်မှာလဲခင်ဗျာ”

“အိမ်ပေါ်မှာ အိပ်တုန်းဘဲ သွားနှိုးပြီး ချော့မော့ခေါ်သွားပေရော့ ငါတော့ပြောမနေချင်ဘူး” ဟုဆိုကာ ရေအိုးကိုရွက်၍ ထွက်သွားလေ၏။

ဘိုးထွန်းသည် ခြေဖျားထောက်ပြီး အိမ်ထဲသို့ ဝင်သွားလေ၏။ တင်မေသည် တစောင်းအိပ်နေလေ၏။ “လန့်ပြီးအော်ထုတ်လေမည်လား” ဟုဘိုးထွန်းသည်ကြောက်မိ၏။ စိတ်ကိုတင်းခါ

“မတင်မေ-မတင်မေ” ဟုခေါ်၏။

“ဘာလဲ-ဘယ်သူလဲ” ဟုမျက်စိမဖွင့်ဘဲထူး၏။

“ငါပါကွ-ထပ်အိုး” ဟုခွဲ၏။

“အိုး-ကိဘိုးထွန်းလား၊ မလာခွဲနဲ့” ဟုငေါက်၏။

“အိုး-ပြောတာနားထောင်ပါအိုးကွာ”

“နားထောင်ဘူး” ဟုပြောပြီး မျက်စောင်းထိုးကြည့်၏။

ဘိုးထွန်းသည် တင်မေအနား၌ထိုင်၏။

“ငါမှားပါတယ်မတင်မေရယ်၊ ငါ့အပြစ်ပါဘဲ အခုငါတွေ့ရတာထူးပြီးပါပြီ၊ မင်းဖေဖါဖေသိသုံးနိုင်အောင် ငါ့လုပ်ပါမယ်၊ ငါ့အခမလယ်တော့ကိုပေါင်ပြီး မင်းလိုသလောက် ငွေကိုပေးပါမယ်၊ ပြီးတော့နောင်လဲဘဲ ဖောဖောသိသုံးရအောင်ငါ့ကိုးတန်းစာမေးပွဲဝင်ပါမယ် စကင်ဒရီစာမေးပွဲလဲဝင်မယ်၊ သည်တော့လခလဲ ငါ့ဆယ်ရမှာကွဲ့ အိုမတင်မေ လိုက်ခဲ့ပါနော်”

“လိုက်ဘူး”

“အဟုတ်လား” ဆိုသံကြားပြီးနောက် တင်မေ၏တကိုယ်လုံးသည် ဘိုးထွန်း၏လက်မောင်းတွင်းသို့ရောက်သွားလေ၏။

“လိုက်မှာမဟုတ်လား”

တင်မေကပြုံးလေသည်။

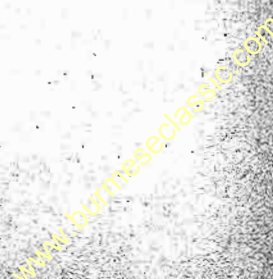
အနာဂတ်အဘို့၌ ဘိုးထွန်းသည် တင်မေ ထွက်သွားမည်ကို စိုးလှ၍ တင်မေ့ အကြိုက်ကိုသာလုပ်၊ တင်မေ့ စကားကိုသာနားထောင် သဖြင့် မိန်းမကြောက်ဟု အခေါ်ခံရလေသတည်း။

ပြီး၏။

ဒီးဒုတ်သတင်းစာ

အတွဲ ၁၂၊ အမှတ် ၁၆ (၁၉၃၅)

စာမျက်နှာ ၂၁-၂၆

မြင့်နှင့်သွင်ငယ်စဉ်က

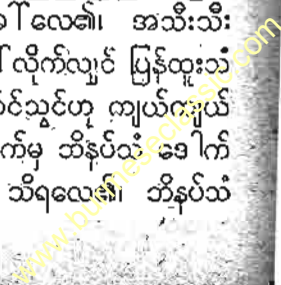
ရေးသူ-သိန်းနေနွယ်

အသက်ရှစ်နှစ်မှ အသက်နှစ်ဆယ်နှစ်နှစ် ဆယ်သုံးနှစ်တိုင် အောင်ရှိသော ကျောင်းသားကလေးများတက်နေကျအခန်းကလေးကား မုရွှာမြို့ အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်း တတိယတန်းခန်းကလေးဖြစ်လေသည်။ စာပွဲခေါင်းဆယ်ခု ခုံရှည်ဆယ်ခု ဆရာ၏စားပွဲ ဆရာ၏ကုလားထိုင်ဟိုဘက်ကကျောက်သင်ပုန်းကြီးသည်ဘက်ကဘီရို ဟော့ဟိုနားမှာ ရေအိုးစင်နှင့် နီးခွက်၊စားပွဲစားပွဲခေါင်းများသည် ရုပ်ဆင်းပျက်နေကြလေပြီ။ ထားခတ်ရာများသည် ထူထပ်နေပြီ။ ခဲမင်တို့ဖြင့်ရေးထားသောစာများလည်း ရွှေတိုက်ဘုရားညောင်ရေအိုးခုံရှိစာများထက် အရေအတွက်ပိုမိုလေသည်။ ခုံရှည်များမှာ ထောင့်ထောင့်နှင့်ခြေကျိုးနေရှာပြီ။ နောက်ဆုံးခုံရှည်မှာ ခါးပင်ကျိုးနေလေပြီ။ မိန်းကလေးငါးယောက်ရှိလေရာ လေးယောက်သည် လက်ျာဘက်ခုံ၌ထိုင်နေကြ၏။ တယောက်မှာ လက်ဝဲဘက်ရှေ့ဆုံးခုံ၌ ထိုင်နေလေ၏။ ထဲယောက်တည်းထိုင်နေသူမှာ လှမြင့်ဖြစ်လေသည်။

ဆရာကိုတင်ညွှန်သည့် အခန်းတွင်းသို့ ဝင်လာသည်နှင့်တပြိုင်နက် စာရင်းစာအုပ်ကို ဖွင့်ကြည့်နေလေ၏။ နောက်ပိုင်းနားက ဖေသန်းတို့လူစုသည် ထိုနေ့ညနေကစားမည့် ဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်းနှင့်ဝက်စလီရန်ကျောင်းဘော့ကန်ပုံကို ဗေဒင်ဟောနေကြလေ၏။ သွားရောက်ကြည့်ရန်တိုင်ပင်ကြလေ၏။ မြမောင်တို့ခုံမှ လူစုကား

မြေပဲလှော်နှင့်ကွာစိလှော်စားနေကြလေ၏။ မြမောင်သည် ကွာစိကြီးကိုထောင်ကိုက်လိုက်ရာ ဒေါက်ဆိုးသောအသံသည် တတန်းလုံးကြား လောက်အောင် ပေါ်ထွက်လာလေ၏။ မြမောင်သည် ရှုတ်တရက်ပါးစပ်ပိတ်ပြီး မျက်နှာရှုတင်းထားလိုက်၏။ ဆရာသည် မျက်နှာမော့ကြည့်လေ၏။ မောင်လှ မောင်သိန်း အောင်ဖေတို့ကား ယမန်နေ့ညကကြည့်ခဲ့သော ရုပ်ရှင်အကြောင်း စားမြုံ့ပြန်နေကြလေ၏။ ကြည့်ကြည့် သန်းတင် စိန်မြ ထွေးတင်တို့သည် စာအုပ်များကိုပေါင်ပေါ်တင်လျက် ခေါင်းငုံ့ကာ ဆီးဖြူသီးကို လျက်ဆားနှင့်တို့စားနေကြလေ၏။ လှမြင့်မှာတယောက်တည်းမို့ စကားလည်းမပြောသာ၊ စားစရာလည်းမပါသောကြောင့် စာဖတ်၍သာနေရလေ၏။ စာခါတရံ ကြည့်ကြည့်တို့ခုံသို့လှမ်းကြည့်လိုက်သောအခါ ကြည့်ကြည့်ကမျက်နှာကိုရှုံ့ပြပြီး ပါးစပ်ဖွင့်ချီဟချီပြတ်ပြတ်နှင့်လုပ်ပြသည်ကိုသာတွေ့ရလေ၏။ သန်းတင်က အိမ်မြှောင်အမြီးပြတ်သလို လက်ညှိုးကို လှုပ်ပြသည်ကိုသာ မြင်ရလေ၏။ ထိုအခါ လှမြင့်တွင် ထူးဆန်းသောခံစားမှုတခု ပေါ်လာလေ၏။ ထိုခံစားမှုကြောင့် ကြောစိမ့်သွားလေ၏။ ပွင့်လယ်ထဲ၌ ရေငတ်သလို ကျောင်းသားတွေပေါ်များသော အခန်းထဲ၌ မချမ်းမြေ့ဘူးဖြစ်နေလေ၏။

အတန်ကြာလျှင် ဆရာသည် သန်းတင်၊ ကြည့်ကြည့်၊ လှမြင့်၊ စိန်မြ၊ မောင်သိန်း စသည်ဖြင့် စာရင်းခေါ်လေ၏။ အသီးသီး ရှိပါသည်ဟုထူးကြ၏။ မောင်သွင် ဟုခေါ်လိုက်လျှင် ပြန်ထူးသံ မပေါ်လာသောကြောင့် နောက်ထပ် မောင်သွင်ဟု ကျယ်ကျယ်ခေါ်လိုက်လေ၏။ ထိုအခါ အတန်းပြင်ဘက်မှ ဘိနပ်သံ ဒေါက်နှင့် တစုံတယောက် လာနေသည်ကို သိရလေ၏။ ဘိနပ်သံ

သည် ရှိပါသည်ခင်များဟု အော်ထူးလိုက်သည်ကို ကြားရပြန်လေ၏။ ဆရာသည် ခေါင်းထောင်၍ ကြည့်ပြီး လာခဲ့ မင်းတော့ သေရအောင် ပြင်ထားဟု မောင်သွင်အား နှုတ်ဆက်လိုက်လေ၏။ မောင်သွင်သည် တံခါးပေါက်၌ရပ်နေလေ၏။ အခန်းတခန်းလုံးက ၎င်းအား ဂရုပြု၍ ကြည့်နေကြလေ၏။ မောင်သွင်သည် အသားဖြူဖြူ ရုပ်လှလှ အသက်ဆယ်နှစ်နှစ်သား အရွယ်မျှသာ ဖြစ်၏။ သက္ကလပ်ဦးထုပ်ကို ဆောင်းထား၏။ စင်းကြားအင်္ကျီလက်တို ပန်းရောင်ပိုးနှင့် တိုက်ဖြူတကွက်စီ ယက်ထားသောလံကွင်း ရှေ့ထိုးဘိနပ်တို့ကို ဝတ်ဆင်ထားလေသည်။ ဆရာကို ကြည့်ပြီး ပြီးနေလေ၏။

မင်းဘာလို့နောက်ကျသလဲ မှန်မှန်ပြောဟု ဆရာကမေးလေ၏။ ကျွန်တော်တို့အိမ်ကနာရီကိုက နောက်ကျလို့ပါ ဆရာ ဟု ဆင်ခြေပေး၏။

မင်းတို့နာရီက ဘာလို့နောက်ကျသလဲဟု ဒေါ်အသံနှင့် မေးပြန်၏။

နာရီကနှေးနေလို့ ပါဆရာ ဟုအပြုံးမပျက်ဘဲပြောပြန်လေ၏။ နိမ့်နိမ့်သောနှုတ်ခမ်းများသည် ဖြူဖွေးသောသွားကလေးများကို ပေါ်ပြထားလေ၏။ ဆရာသည် ခဲတန်ဖြင့် စားပွဲကိုခေါက်ပြီး တောက် မင်နာရီဘာလို့ နှေးတာတုန်း၊ လာခဲ့လာခဲ့။

နှေးတာက သံပတ်ကုန်နေလို့ ပါဆရာ။

ဆရာတင်ညွှန်သည် ကုလားထိုင်ကို နောက်သို့ဖင်နှင့်တုန်းပြီး ကြိမ်ကိုင်ခါ မောင်သွင်ထံသို့လာလေ၏။ တတန်းလုံး တထိတ်ထိတ်နှင့် နေကြလေ၏။ လှမြင့်သည် မကြည့်ဝံ့လောက်အောင် ထိတ်လန့်နေလေ၏။

လာခဲ့လာခဲ့ ရှေ့မနေနဲ့ မင်းဆင်ခြေများတဲ့ကောင် ဟု ကြိမ်းမောင်းပြီး နားရွက်ကိုဆွဲရမ်းလေ၏။

ကျွန်တော့အပြစ်မဟုတ်ပါဘူးဆရာ နာရီအပြစ်ပါဆရာ ဟု ပြောသော်လည်း နားဆွဲခေါ်ခဲ့၏။ လှမြင့်၏နောက်ကပ်နေသော ခုံတွင် နေရာချထားလိုက်လေ၏။ မောင်သွင်သည် လှမြင့်ကို နောက်ကကြည့်ရင်း ဝမ်းသာနေလေ၏။

လှမြင့်အသက်မှာ ဆယ်နှစ်ကျော်ကျော် ဆဲတနှစ်ခန့်သာ ရှိသေး၏။ နက်ပြောင်သော ရောင်ပေစူးကလေးကို ပန်းဝတ်ရည်ပန်းဝတ်မှုကို လှပဖြာစီသော ရွက်ချပ်ကလေးများ ပိုင်းအုံနေသလို အဖျားကောနေသောဆံရစ်ကလေးက ပိုင်းရစ်နေလေသည်။ ဆံရစ်တသီသီဝဲနေ၍ အင်္ကျီကြားမှ ပေါ်ထွက်နေသော သယ်တန်းသည် ဂုတ်ဆက်ကလေးသည်သစ်ရွက်ကြားမှ ငွါးငွါးဖြူဖြူ ထွက်နေသော စကားဝါပွင့်၏ ကြက်သရေမျိုးကို ဆောင်နေလေ၏။ ဖြူဆွတ်ညွှန်သောဝမ်းဖြင့် ရွှေစင်ကို အုပ်ထားသကဲ့သို့ ပြုဆွတ်သော အင်္ကျီက လေးလွမ်း ထားသော ကိုယ်ကလေးမှာ အလွန်တင်တယ်လှပေ၏။ သေးသွယ်သောခါးကလေးဆီ၌ အင်္ကျီဖြူကလေးသည် ချိုင့်၍နေပေ၏။ ပိုးနီနီနှင့် ရှစ်တကွက်စီ ယက်ထားသောလုံချိကလေးနှင့် ဖြူဝင်းသော အသားသည် လွန်စွာ ပဏာစားနေလေ၏။ လုံချိကြားမှထွက်၍ ဝါဝင်းသောခြေဖမ်းပေါ်တွင်မေးတင်၍နေသော ရွှေခြေကျင်းကလေးသည် ခွန်ခွန်လွှားလွှားကြွားနေသည်နှင့်တူလေ၏။

နောက်ဆရာက ဂဏန်းတပုဒ် ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင်တင်၍ အတွက်ခိုင်းလေ၏။ မောင်သွင်သည် ဂဏန်းမတွက်ဘဲ ကျောင်း

အလာလမ်း၌ပေသီးကျင်းလိုက်တမ်းကစားနေခဲ့ကြောင်းကိုမောင်
 သိန်းအားအကျယ်တဝင့်ပြောနေလေ၏။ မွေ့ကလှမြင့်သည် မိမိ
 ပြောသမျှကို ဂရုစိုက်ပြီးနားထောင်၍ တခါတခါပြန်လှည့်ကြည့်
 သဖြင့် လှမြင့်ပိုကြားအောင်ခပ်ကျယ်ကျယ်ပြောနေလေ၏။ လှမြင့်
 ၏မျက်နှာကလေးမှာ အလှတကာတို့ထက်လှ၍ အကြည့်တကာတို့
 ထက် ကြည်လင်နေလေ၏။ မောင်သွင်သည်လှမြင့်မျက်နှာကလေး
 ကိုကြည့်ရသည်မှာဝမ်းသာသလိုလိုရှိနေလေ၏။ ဆရာက စကား
 မပြောကြနှင့်ဟုအမိန့်ပေးပြီး စားပွဲကို ကြိမ်ဖြင့်ရိုက်လေ၏။ သို့
 သော် မောင်သွင်သည် ပေသီးကျင်းလိုက်ရာ၌ မိမိနိုင်ခဲ့သည်ကို
 မပြောရသေးသဖြင့် လှမြင့်အပေါ်၌ ကြားလိုသောကြောင့် ခပ်
 ကျယ်ကျယ် မိမိဂုဏ်ကိုထုတ်၍ အသားယူနေလေ၏။ ဆရာသည်
 နေရာမှထပြီး မောင်သွင်အား ကြိမ်စာတလုတ်ကျွေးလိုက်လေ၏။
 ၎င်းနောက်နားရွက်ဆွဲပြီးယူခဲ့စာအုပ်တွေဟုပြောခါ မောင်သွင်ကို
 လှမြင့်ခုံ၌နေရာချထားပြန်လေ၏။ လှမြင့်သည် ခုံ၌တယောက်တည်း
 ထိုင်နေသည်ကိုမခံမရပ်နိုင်သည့်အတောအတွင်း မောင်သွင်ရောက်
 လာသဖြင့် ဝမ်းမြောက်နေလေ၏။ စကားမပြောရသေးသည့်တိုင်
 အောင် အဖော်အလှော်အနားကရှိသည့်အတွက် အားတက်လာ
 လေ၏။ သို့သော် မောင်သွင်ကိုဂရုမပြုလေဟန်ဖြင့် ဂဏန်းတွက်
 နေလေ၏။ မောင်သွင်သည် ခေါင်းကိုင်ခါ အောက်နှုတ်ခမ်းကို
 ကိုက်လျက် ကျောက်သင်ပုန်းကိုတဒေ ကံဒေါက်တဂျစ်ဂျစ်နှင့်ဆွဲ
 နေလေ၏။ လှမြင့်သည် မောင်သွင်စာရေးနေသည်ဟုသာအောက်
 မေ့မိလေ၏။

လှမြင့်၏အတွက်သည်အဖြေထွက်လာလေ၏။ မောင်သွင်လည်း
 အရေးရပ်၍ ကျောက်သင်ပုန်းကိုပြောပြီး ကြော်နပ်သည့်ပုံအသွင်

ပေါ်နေလေ၏။ လှမြင့်သည် မိမိအဖြေနှင့်မောင်သွင်အဖြေတိုက်
 လိုလေ၏။

အဖြေဘဲ လောက်ရသလဲ။
 ငါးဆဲ ရွစ်ကျပ်ခွဲဟု မော့မကြည့်ဘဲ မောင်သွင်ကဖြေလေ၏။
 ဟင်-ကျမတော့ ခြောက်ဆယ်ရတယ်။
 မင်းမှားတာပေါ့ကုဟု မျက်နှာစေ့စေ့ ကြည့်ပြီးပြောလေ၏။
 ဒါဖြင့်ပြစ်ပေးပါဟု ပြောပြောဆိုဆို လှမြင့်သည်မောင်သွင်
 အနီးသို့ကပ်၏။

အောင်မာ ဘာလိုပြရမှာလဲ ဟုဆိုကာ လှမြင့်အနီးသို့ တိုး
 သွား၏။

အို- ကြည့်ချင်လို့ပေါ့၊ တွက်နည်းပြစ်ပေးပါဆိုခါ ကျောက်
 သင်ပုံး ဆွဲယူလိုက်ရာ တွက်နည်းကို မတွေ့ရဘဲ ခွေးရုပ်၊ လူရုပ်၊
 ကျားရုပ်များကိုသာ တွေ့ရသဖြင့် အံ့ဩသောမျက်စိဖြင့် ကြည့်ပြီး။

ဟင်- အရုပ်တွေပါကလား၊ ကိုသွင် အရုပ်ဆွဲတတ်တယ်နော်၊
 ကောင်းသားဘဲဟု ပြောလေ၏။ နောက်- ဂဏန်းတွက်ဦးလေ၊
 ဆရာဆိုနေလိမ့်မယ်ဟုပြောကာ ကျောက်သင်ပုံး ပြန်အပ်လိုက်လေ
 ၏။ မောင်သွင်သည် ကျောက်သင်ပုံးပေါ် တံထွေးထွေး၍ ဖျက်
 လေ၏။ မောင်သွင်သည် အလုပ်ရှုပ်နေပြန်လေ၏။ ကိုယ်ကို ဟိုငဲ့
 သည်ငဲ့ လှုပ်ပြီး ကျောက်တံကို တွင်တွင်မောင်းနေလေ၏။ ရေးပြီး
 သမျှကို လက်ဖြင့်ဖုံးကွယ်ထားလေ၏။ လှမြင့်သည် ဘာမို့ သူဖုံး
 ထားရတာပါလိမ့်နော်ဟု စိတ်ထဲ၌မေးခွန်းထုတ်နေလေ၏။ ကြည့်
 ချင်သော စိတ်သည် များပြားလာလေ၏။

ကိုသွင် ကျမ မသိရဘူးလား၊ ရှင် ဘာတွေ ရေးနေတာလဲ။

ငါ ဘာရေးရေး၊ မင်းသိရမှာလားကွ။

အို- သိချင်တာပေါ့၊ ကဲ- ဘာလဲ ပြစမ်းပါဟု စကားများ ထွက်သွားပြီးနောက်၊ သိလိုသောစိတ်တွေ တိုးဝင်လာလေ၏။ ကေန္တ သူ အရပ်ရေးထားတာဘဲ၊ ငါ့သက်သက် အကြောင်တိုက် ပြီး မပြတာဟု သဘောရ၍ ကိုင်းပါ ပြစမ်းပါနော်ဟုဆိုပြီး တိုးခစားလေ၏။

မပြနိုင်ဘူး အသာနေ၊ မညာနဲ့ မပြဘူး၊ ငသွင်ဆိုတာ ဗူးဆို ဖရုံမသီးဘူးဟု ကြိမ်းဝါးပြီး၊ လက်နှစ်ဖက်နှင့် နာနာပါအောင် ဆုပ်ထားလေ၏။

လှမြင့်တွင် ကြည့်ချင်စိတ် အားကြီးလွန်းသဖြင့် မောင်သွင်၏ လက်များကို အတင်းဆွဲဖယ်လေ၏။ မောင်သွင်သည် စပ်ပြီးပြီး လုပ်ပြီး အောင်မာကွာ မကြည့်နဲ့ ဟုပြောပြီး ဟင့်အင်- ဟင့်အင် နှင့် ဆွဲရာသို့ မရုန်းမကန် လိုက်တတ်သော အပျိုကညာလို လှမြင့် လိုရာသို့ လက်ဖယ်ပေးလေ၏။

လက်ရွှေ့ သွားသောအခါ “ကြက်ထူးရွေး” ဟူသောစာလုံး ပေါ်လာလေ၏။ နောက် “ခွေးကိုက်တယ်၊ လှမြင့်ကလေး ငါ့ကိုက် တယ်” ဟု ပေါ်လာသည်နှင့်တပြိုင်နက် လှမြင့်သည် ရှက်သွေးမွန် လာလေ၏။ တချိန်တည်းတွင်မောင်သွင် ပါးနပ်ဥာဏ်များသဖြင့် အူမြူးရှင်ပျံရလေ၏။ သို့သော် မိမိကိုပြောရမည်လောဟု ဒေါသ ထွက်လာပြန်၏။ မောင်သွင်၏ ကျော့ကို အိုးအိုးနှင့်ဗျောတီးလိုက် လေ၏။

ဆရာသည် ခေါင်းစွဲ ကြည့်ပြီး ဘာလုပ်ကြတာလဲ၊ မင်းတို့ တော့ အသေဘဲကွာဟု မြည်တုန်ပြီး ကုလားထိုင်ကို ဖင်နှင့်ပေါက် ၍ နောက်ဖယ်ပြီး မောင်သွင်ထံသို့ သမင်အုပ်မည့် ကျားကြီးလို

လာလေ၏။ တတန်းလုံး အိုးအိုးကြက်ကြက် ရယ်နေကြလေ၏။ လူတိုင်း မောင်သွင်နှင့်လှမြင့်အား ကြည့်နေကြလေ၏။ မောင်သွင် သည် ရေးထားသော စာလုံးကြီးများကို ဆရာမလာခင် ဖျက်လိုက် လေ၏။

မင်းတို့ ဘာဖြစ်ကြတာတုန်း ဟင်ဟု မေးသော်လည်း လှမြင့် ကလည်း အဖြေမပေး၊ မောင်သွင်ကလည်း အဖြေမပေးဘဲ ထား လိုက်လေ၏။

ဟေ့- မောင်သွင် ဘာဖြစ်တာလဲ ပြောစမ်း။

မောင်သွင်သည် လှမြင့်ကို ညှိုးငယ်စွာ ကြည့်ပြီး ဘာမျှမဖြစ် ဘူး ဆရာဟု ဘူးတလုံးဆောင်နေလေ၏။

တောက်-ဘာမှမဖြစ်ဘူးလို့ ခွေးသားကလေး၊ လှမြင့် ဘာဖြစ် တာလဲ ပြောစမ်းဟု လှမြင့်ကို မေးလျှင် လှမြင့်သည် ခေါင်းကို ငိုက်စိုက်ထားပြီး ကျောက်တံဖြင့် ကျောက်သင်ပုန်းကို ခြစ်နေ လေ၏။ မိမိက မောင်သွင်အား ထုလိုက်သည်ကို မောင်သွင်က မပြောဘဲ မျှီသိပ်ထားသည့်အတွက် မောင်သွင် သဘောကြီးပေ သည်ဟု ချီးမွမ်းနေလေ၏။

ကျမတို့ ဘာမှမဖြစ်ဘူး ဆရာဟု ပြောလိုက်ရလေ၏။

ဆရာသည် အလွန်ဒေါသထွက်ပြီး လှမြင့်ကို ကြိမ်ဒဏ်တချက်၊ မောင်သွင်ကို ကြိမ်ဒဏ်တချက်ပေးပြီး မောင်သွင်အား နောက်ဆုံး ခုံသို့ သွားထိုင်ရန် အမိန့်ပေးလိုက်လေ၏။

မောင်သွင်သည် ညှိုးငယ်သောမျက်နှာ၊ အယူခံသော မျက်နှာ ဖြင့် လှမြင့်ကိုကြည့်ပြီး နောက်ခုံသို့ သွားလေ၏။ နောက်ခုံသို့ ရောက်လျှင် မစူးစမ်း မဆင်ခြင်သောကြောင့် ခါးကျိုးနေသော

ခုံကို ထိုင်မိသဖြင့် လက်ထောက်လျက် အုတ်တမန်တလင်းပေါ်တွင် လဲကျသွားလေ၏။ တခန်းလုံး အုံးခနဲပွဲကျသွားလေ၏။ လှမြင့်မှာမူ မရယ်ဘဲ အလွန်ရင်ဖိုဝမ်းနည်းသွားပြီး မငိုမိရန် ကြိုးစားနေရှာလေ၏။ သနားစိတ်တဖွားဖွားပေါ်နေလေ၏။ မောင်သွင်သည် မငိုမယ့် မငြီးငြူဘဲ ပွန်းပဲ သည်ကို လက်ကိုင်ပုဝါနှင့်စီးထားလေ၏။ ဆရာသည် လာ၍ ချော့မော့ရပြန်လေ၏။ မောင်သွင်သည် နောက်ထပ် ဂဏန်းသစ်တပုဒ်ကို ဆရာက မေးသောအခါ ဖျတ်လတ်စွာတုတ်ပြီး ဆရာကို သွားပြလေ၏။ အဖြေအမှန်ရလေ၏။ လှမြင့်သည် လက်ကိုင်ပုဝါစီးထားသော မောင်သွင်၏ လက်ကလေးကို ကြည့်ပြီး ငါ့ကြောင့် သူ့ခမြာ ဖြစ်ရှာတာဘဲဟု သနားနေလေ၏။

နေ့လည်ကျောင်းဆင်းသောအခါ၊ မောင်သွင်သည် အတန်းခန်းပြင်ဘက်သို့မထွက်ဘဲ ငြိမ်ငြိမ်ထိုင်နေလေ၏။ လှမြင့်သည် မောင်သွင်ကို စောင့်ကြည့်ရင်း ကျန်ရစ်ခဲ့လေ၏။ လှမြင့်သည် မောင်သွင်ကို ခဏ ခဏကြည့်လေ၏။ တောင်းပန်ပါသည်ဆိုသော စကားများသည် ၎င်း၏မျက်နှာပေါ်တွင် ရေးထားသကဲ့သို့ရှိလေ၏။ မောင်သွင်လည်း ပြန်လှန်ကြည့်ရှုလေ၏။ ကြည့်ပြီး တဖန် လှမြင့်က စူးစူးရှရှကြည့်နေသည်ကို တွေ့သဖြင့်-

ဟေ့-ငါ့မကြည့်နဲ့၊ မင်းကြောင့် ငါ့ဟောစီမှာ ကြည့်စမ်းဟေ့-မကြည့်နဲ့ ကွယ်ဟု မလိုချင်ဘူးဆိုပြီး လက်ဝါးဖြန့်ခံသလို လုပ်ပြ၏။

မတော်လို့ဖြစ်တာဘဲ ကိုသွင်ရယ်၊ ကျမဝမ်းနဲ့ပါတယ်ဟု တောင်းပန်ရင်း မိမိခုံမှ မောင်သွင်ထံသို့လာလေ၏။

မောင်သွင်လည်း မတော်လို့မှမဟုတ်ဘဲ၊ မင်း ငါ့ကို မုန်းလို့ အုံးခနဲ ကျောထုတာ။ သက်သက် ငါ့မုန်းလို့ဟု ချဲ့ပြီး ရှေ့သို့ တိုးခဲ့လေ၏။ တယောက်ကိုတယောက် စိုက်ကြည့်နေကြ၏။ အတော်ကြာ ကောင်းမပြောဘဲ နေကြ၏။ နောက် မောင်သွင်က ပြုံးလေ၏။ လှမြင့်က ပြုံးပြန်လေ၏။

မင်း-ငါ့ကို ထုတာ သိပ်နာတာဘဲကွာ။
 နောက်ကျ မထုတော့ဘူးနော်။ စိတ်မဆိုးနဲ့ ပြစမ်းပါ။ လက်ဘယ်လောက်များနာသွားသလဲ ဟင်-ဟင် ဟုပြောကာ လက်ကိုဆွဲယူပြီး လက်ကိုင်ပုဝါဖြို၍ အနာကိုကြည့်နေလေ၏။ မျက်စကလေးချိုပြီး သနားစဖွယ် စစ်ဆေးနေလေ၏။

ကျွတ်ကျွတ်-တော်ထော်ပဲ သွားတာဘဲနော်၊ ကျမ ကြပ်ပုတိုက်ပေးမယ်ဟုပြောပြီး လက်ကိုင်ပုဝါကို အလုံးကြီးလုပ်၍ အာငွေပေးပြီး ညှဉ့်ပျောက်စေဟု အပဲ များကို လက်ကိုင်ပုဝါနှင့် တို့ပေးလေ၏။ မောင်သွင်လည်း ပြုံးပြုံးကြီး အယုယခံနေလေသတည်း။

Handwritten signature

ပြီးပါပြီ။

ဒီးဒုတ်သတင်းစာ
 အတွဲ-၁၁၊ အမှတ်-၄၀ (၁၉၃၅)
 စာမျက်နှာ ၅-၈
 ဇူလိုင်လ

အိုင်အိုင်

ရေးသူ-ဆိန်းနေနွယ်

သနပ်ခါးရည်စက်များလူးနေသော ကိုယ်လုံးပေါ် မှန်တွင်ပါးဖြင့် ကို လက်ညှိုးကလေးနှင့် သနပ်ခါးညှိနေသော မြည့်နှံကို မိခင် မအိမ်စောင့်သည် ဆေးလိပ်လိပ်ရာမှ မြင်ရလေ၏။ မအိမ်စောင့်သည် ရှက်တရက်ပေါ်လာသော ပြုံးချိုသည့်မျက်နှာထားကို ဆန့်ကျင်ဘက်သို့ပြောင်းပြီး ပျောင်းဖူးဖက်ကြီး နှစ်ရွက်ကို ထပ်လေ၏။ အစီခံနှင့်ဆေးစပ်ကိုထည့်၍ လိပ်ပြီးနောက် မှန်ဆီသို့လှမ်းကြည့်ပြန်လေ၏။ မီးခြစ်ဆံကလေးကို ကိုင်ထားသော လက်သည် မြည့်နှံ၏မျက်ခုံးပေါ်တွင် ဝဲနေသည်ကိုတွေ့ရလေ၏။ မအိမ်စောင့်သည် ရှိုးရှိုးရဲရဲနှင့် ဆေးလိပ်ကို လက်နှစ်ဖက်ကြားတွင် လှိမ်လေ၏။ သူ့ မျက်စိကားမှန်ဆီသို့သာတန်းနေလေ၏။ မီးခြစ်ဆံကလေးကိုကိုင်ထားသော လက်ကွယ်ပျောက်သွားပြီးလျှင် မြည့်နှံ၏မျက်ခုံးနှစ်ဘက်အထက် တက်ချည် အောက်ကျချည် အလယ်သို့စုလာချည်ဖြင့် နေရာကောင်းရွေးနေကြလေ၏။ မအိမ်စောင့်သည် ပါးစပ်ကိုချုပ်တည်း၍ မရတော့သဖြင့် ဆေးလိပ်ထိပ်မှ ဆေးစာသွင်း၍ ဒေါက်ဒေါက်နှင့်ဆောင်ရင်း

“ဟင်း လုပ်လိုက်တော့ လုပ်လိုက်၊ မောင်တော်ဘုရားလာခါ နီးမို့ သလိုက်ရတာမပြောနှင့်တော့”

မြည့်နှံသည် ထိုအသံကိုကြားလိုက်ရလျှင် ရင်ခုန်သွားပြီးမိခင်ကို လှည့်ကြည့်၍

“အမေကလဲပြောချော့မယ် ကျမနေ့စဉ်ဖီးလိမ်းနေကျဖီးလိမ်းတာကိုလဲအလွဲထင်လာတယ်”

“အလွဲမထင်ဘဲရိပ်ပါမလားတော်ညီးတို့ကရိုးမှမရိုးတော့ဘဲကိုး၊ ပြောတာတမျိုး လုပ်ကြတော့ကိုင်ကြတော့ နေကြတော့ ထိုင်ကြတော့တခြားစီဘဲ၊ ငါတို့လည်းငယ်ရာက ကြီးလာကြတာအဲဒါနဲ့ နှင့်ဘိုးညွှတ်ဘယ်လိုဖြစ်နေကြတယ်ဆိုတာငါတို့သိပါတယ်အေ”

မြည့်နှံသည်မျက်နှာတွင်သွေးတက်လာပြီး ပြုံးနေရမည်လော၊ မဲနေရမည်လော၊ မျက်နှာဘယ်ပုံဘယ်နည်း ထားရမည်ကိုမသိသဖြင့် ပါးစပ်ကို ပြုံးဖြဲဖြဲထား၍ မျက်လုံးများမှာ ညှိုးနေလေ၏။

“အမေကလဲ အလွဲသိပ်ထင်တတ်တာဘဲ၊ ကိုဘိုးညွှတ်ဟာ လူရိုးကြီးသက်သက်ပါ၊ ပိုးပန်းချင်တဲ့စိတ်မရှိရှာပါဘူး၊ ကျမစက်ချုပ် မြန်မြန်တတ်စါစေဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ သက်သက်မဲ့ အပင်ပန်းခံပြီး သင်ပေး နေတာပါဘဲ၊ သူ့ စေတနာဟာ... နမကလေး အပေါ် မောင်ကြီးကထားတဲ့စေတနာမျိုးပါ အမေရဲ့”

မအိမ်စောင့်သည် ကပ်ကျေးကိုချင်ကနဲလွှတ်ချပြီး

“အောင်မယ်မဖြစ်နိုင်တာတွေ ပြောနေပြန်ပြီ၊ ငါကညီးတို့ ကာလအကြောင်း နားမလယ်ဘူးမှတ်လို့လား၊ ညီးတို့ ကာလမှာ မောင်လို နှမလိုဆိုတာ သက်သက်ညာတာ၊ မြောင်လိမ်တာတော့ ခုကြည့်ဖါအုံးလား ဟိုကလာခါနီးရင် ဖီးလိုက်ရလိမ်းလိုက်ရတာ ဟိုလူ့ မျက်စိထဲမှာ နတ်ဆမီးကလေးထင်အောင်လို့လား”

“အို အမေကလဲမဟုတ်တာတွေကြီးပြောနေတယ်၊ ကိုဘိုးညွှတ် ဒီကနေ နေ့လည်မှာလာမယ်၊ သူ့ မှာမသာပို့သွားရဦးမလား၊ ကျမက ခု ဆွမ်းခံဝင်ချိန်ရောက်ရောက်ခြင်း ဖီးတစ်လိမ်းလာဘဲ၊ ဘယ်

ကလေးပြုံးသွားတစ်ဦးလို့ ချယ်တယ် ဘာတယ်နှင့် ပြောနိုင်မလဲ အမေရ။

“သိနိုင်ဘူးတော်၊ ညီးတို့ကပေမဲ့ - ဥာဏ်အ များ ချည်း ဘဲ ကျုပ်တို့တော့ စိတ်မချနိုင်ဘူး”

“အလွဲမထင်ပါနှင့်အမေရယ်၊ ဘာမှစိုးရိမ်စရာမရှိပါဘူး”

“မစိုးရိမ်ဘဲဘယ်နေနိုင်ပါ့မလဲ ခုကာလယောက်ျားကလေးတွေဟာ ဘယ်သူ့ မှယုံရတာမဟုတ်ဘူး၊ အိုင်တွေရင် ခြေကိုဆေး ဆိုလားဘာဆိုလား အဲဒီစကားလိုဘဲ၊ အတည်အတန့် ကြံရင်ဟုတ်ပါရဲ့ တနပ်စားဥာဏ်များနှင့် ကြံသွားမှဖြင့်၊ ကိုယ်ကျိုးကြီး မနဲပါလားတော်၊ တို့ကအိမ်တွင်းမှာသာနေပေမဲ့ ဒီမြို့ပေါ်မှာ ဖြစ်သမျှအကြောင်းတွေကို ကြားနေရတာချည်းဘဲ၊ ယောက်ျားကလေးတွေက တနပ်စားဥာဏ်နှင့်ကြံသွားရော မိန်းမလေးတွေကောနေရစ်ရော၊ ဟို-ဆူးလေးကုန်းထဲက မာမုတ်ဆိုတဲ့ ကုလားအဘိုးကြီးနှင့်ရနေတဲ့ လှရင်ကိုသိရဲ့လား”

“သိပါတယ်-အမေ”

“အဲ-သူ့ အကြောင်း အမေပြောပြမယ် သူ့ အကြောင်း အမေပြောပြပြီးတဲ့နောက် အမေတို့စိုးရိမ်တာနဲ့သလား များသလားဆိုတာစဉ်းစားပေတော့”

“တခဏနေပါအုံးအမေ ကျမထမိရင်ရှားကြီးနှင့်မို့ သွားပြီး အင်္ကျီဝတ်ပါရစေအုံး”

“အေး-ကောင်းပြီ အခန်းထဲက မီးချစ်လဲဆွဲခဲစမ်း” ဟု ပြောကာ ဆေးလိပ်ဖင်ဖြတ်နေရစ်လေ၏။

X X X

“လှရင်ငယ်ငယ်တုန်းက သိတ်ချောတာပေါ့ အခုနှင့်များဆိုတော့ ကွာချင်တိုင်းကွာတာပေါ့၊ သူ့ မျက်တောင်ကလေးတွေများကော့နေတာဘဲ မျက်လုံးကလေးတွေကလဲ ကြည့်ကြည့်လင်လင်အေရဲ့၊ နှာတန်ကလေးကလဲ ပေါ်ပေါ်ဘဲ အသားကလေးကတော့ ရွှေ အဆင်း လို ဝင်း နေတာ မို့ နားထင်မှာပေါ်နေတဲ့ အကြောစိမ်းကလေးတွေနှင့် တယ်ပြုံးပဏာရတာဘဲ မြည့်နဲ့ရဲ့”

“ရွှေတလင်းပြင်ပေါ်မှာ မြရေယဉ် စမ်းချောင်းစီးသလိုဘဲ တဲ့လား-အမေ”

“ဟုတ်မှာပေါ့ ညီးတို့လိုစာတတ် ပေတတ်မဟုတ်လို့ ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့ မပြောနိုင်ဘူး၊ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်လေးကကော အချိုးကျလိုက်တာ မပြောပါနှင့်တော့၊ ယောက်ျားတွေတော့ ဘယ်လိုနေမယ် မပြောတတ်ဘူး အမေဖြင့် လှရင်ကလေးကို သိပ်ချစ်တာဘဲ၊ ဒီလိုချောတဲ့လှတဲ့ သမီးလေးကိုရထားတော့ သူ့ အမေ မမေကြီးနှင့် သူ့ အဖေ ဦးအောင်ဖေတို့လဲ သိပ်ကိုမာနတက် ဝမ်းသာတာပေါ့အေ”

“သမီးရတနာ ထွန်းကားတယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့အမေ”

“ဆိုနိုင်တာပေါ့ သို့ပေမဲ့ - လှရင်ကရပ်ရုံပေမဲ့ အချဉ်းသိပ်မရှိဘူး၊ သူ့ အဖေအမေများကသူ့ ကို ဝက်စလီယန် မိန်းကလေးကျောင်းမှာ စာသင်ဘို့ထားတယ်၊ ဥာဏ်ကလဲ သိပ်မရှိတော့ အတန်းခဏခဏကျတယ်၊ ပြီးတော့ အပေါင်းအဘော်ကဘဲ ဖျက်လို့လား နေတဲ့ကျောင်းကဘဲဖျက်လို့လား သူ့ နဂိုရိမ်စိတ်ထားကိုကဘဲ ပျက်ပြိုမို့လားတော့ အမေမသိဘူး ဒီမိန်းကလေးလှရင်ဟာ ဘုရားသိပ်မရှိဘူး မျက်စိသိတ်ကစားတယ်၊ တိုတိုပြောကြပါစို့ ကွယ်၊ ကလက်တက်တက်နိုင်တယ်၊ ဒါနဲ့အပျိုဖြစ်လို့ ဘဲ နှစ်လွန်ပြီးတဲ့

နောက် ၁၆ နှစ်ထဲကိုဆောက်ရင်ဘဲ ဝက်စလီယန် ယောက်ျားလေး ကျောင်းက ဆယ်တန်းမှာသင်နေတဲ့ မောင်သားဦးဆိုတဲ့ ကောင်က လေးတယောက်နှင့် ရိုးစားဖြစ်ကြရာ ကျောင်းသွားကြရတာက လဲ ခြေကျင်ကိုးကွဲ့ ၊ အဲဒီတော့ ကျောင်းသွားတဲ့ လမ်းပေါ်မှာဘဲ တယောက်နှင့်တယောက် သမီးရိုးစားစကားပြောရင်း အချိန်အတော်ကြာလေရော၊ ခုနစ်က မီးချစ်ဆွဲခဲ့ရဲ့လား”

“ဟောဒီမှာ အမေမီးချစ်”ဟု မြညွန့်ကပြောပြီး လက်ထဲမှ မီးချစ်ကိုပေးလိုက်လေ၏။ မအိမ်စောင့်သည် ပျောင်းဖူးဘက်ဆေး လိပ်ကြီးကို ရှူရှိုက်ရင်း

“သူတို့ချင်းချစ်ကြိုက်ကြတာကတော့ ကလေးတို့ဘာဝကိုကွဲ့ ၊ တွေ့ဆုံစကားပြောရုံပြင်က ပိုတယ်လို့မရှိပါဘူး၊ နောက်ကျတော့ ကောင်ကလေးက ဆယ် တန်း အောင် သွား ရော၊ ဆယ်တန်းလဲ အောင်သွားရော လှရင်ကိုအဖက်မလုပ်တော့ဘဲ အိမ်ကပေးစားတဲ့ မိန်းမကိုယူလိုက်ရော၊ အိမ်ကပေးစားတဲ့ မိန်းမကလေးက ပစ္စည်းရှိ တယ်ထင်ပါရဲ့”

“ဒီတော့လှရင်မှာ ကျန်ရစ်မကလေး ဖြစ်နေရှာတာပေါ့သနား စရာအမေရယ်”

“လှရင်မှာတော့ ချစ်တဲ့သူဒီလိုဖြစ်သွားတဲ့အတွက် ဝမ်းနည်း ပက်လက်ဖြစ်ရှာတာပေါ့၊ ကျောင်းသွားချိန်ကျရင် သားဦးကိုသာ အမှတ်ရပြီးလွမ်းတော့မှာပေါ့၊ လမ်းမှာအရင်ကလို မတွေ့ရတော့ သွား အရင်ကလို သစ္စဦးထံက ‘ချစ်တယ်ကြိုက်တယ် စာမေးပွဲ အောင်ရင် မင်းနှင့်ငါနှင့်အတည်ပေါင်းကြရအောင်ကြိုးစားမယ်၊ ဟိုဘက်အိမ်က ငတ်မကလေး ငါ့ကိုမျက်စိကျနေတယ်၊ သို့ပေမဲ့

ငါကလှရင်ကလွဲ ဖွဲ့နွဲ့စကွဲကြီးဘဲ’ ဆိုတဲ့စကားလေးတွေ မကြားရ တော့ဘူးပေါ့၊ လွမ်းတာကတော်တော် သူ့ စိတ်ထဲမှာ ဟာလာ ဟင်းလင်းကြီးဖြစ်ပြီး ပျင်းသလိုလို ငြိုးငွေ့ သလိုလို ဘာလိုချင် သလို ဖြစ်ရတာက သာခက်သေးတယ်”

“ဆေးလိပ်ဖြတ်တဲ့သူလိုပေါ့အမေ ဆေးလိပ်မသောက်ရတော့ နေရသလိုနေရမှာဘဲ”

“အေး-အေး-ဟုတ်တယ်ဟုတ်တယ်၊ ပြီးတော့လဲ လှရင်ဒေါ သဖြစ်တာက သင်းကငါထက်သာတယ်ထင်လို့ ဟိုကောင်မကို ယူ သွားတာ၊ ဟိုကောင်မကတာမို့လဲ သင်းတို့ ယောက်ျားတွေဟာ သာရာညာပေါင်းတွေ၊ ငါကလဲ သင်းထက်သာတာ ယူပြလိုက်ဦး မယ်၊ ဒါဘဲသူ့သိပ်ပြီး အခဲမကြေ ဖြစ်နေပြီ၊ လက်စားခြေဘို့ ကြုံတယ်၊ လက်စားခြေတဲ့အကောင်းဆုံးနည်းကလဲ သူ့ ထက်သာ တဲ့လင်ကို ယူပြဘို့ဘဲရှိတယ်”

“အမေရယ် ကံပေးမှ ဖူးစာဆုံမှရမှာပေါ့၊ သူ့ကြိမ်းဝါးတိုင်း လဲ ရပါ့မလား”

“အေးလေ ကံပေးမှရမှာပေါ့၊ ဒီလိုကြိမ်းတာကတော့ သူ့မှာ ဒေါသမဲ့နေလို့ဟာဘဲ၊ ဒါနဲ့ လှရင်ကိုးတန်းရောက်ရော၊ ကိုးတန်း ရောက်ရင်ဘဲ ဝက်စလီယန် ယောက်ျားလေးကျောင်းကို ပြောင်း နေရရော၊ သူတို့မိန်းကလေးကျောင်းမှာ နေရတန်းအထက်လက်မ ခံနိုင်ဘူး၊ ဘယ်လောက်များ ဆန်းသလဲဆိုတာ စဉ်းစားစမ်းပါ၊ ခုနစ်တန်းထိဆိုတော့ ကလေးတွေ ရှိသေးတယ်၊ အပျိုလဲ ပြန်လာ ရော ယောက်ျားနှင့်လဲရောနေရရော၊ အပျိုဖြစ်မှ ကျောင်းခွဲသင်ရ မယ့်ဟာဘဲ”

“ဒီနည်းမကျပုံကတော့ မန္တလေးက ဗုဒ္ဓဘာသာ မိန်းကလေး ကျောင်းနှင့် ယောက်ျားကလေးကျောင်းလဲ ဒီလိုပါဘဲ အမေရဲ့ ပြီးတော့ကြားဆူးတာဖြင့် ရန်ကုန်ကောလိပ်လဲဒီလိုဘဲ၊ ကောလိပ် မရောက်ခင်တော့ မိန်းကလေးနှင့် ယောက်ျားကလေးတွေ ခွဲထား တဲ့ကျောင်းတွေနဲ့ပဲပါဘဲ၊ ရန်ကုန်ကောလိပ်ရောက်တော့မှ ပေါင်း ကြရတော့တယ်”

“ကဲ ဒါတွေထားပါအုံး၊ ဝက်စလီယန်ကျောင်းမှာ လှရင် ကိုး တန်းသင်နေတဲ့အခါမှာဘဲ ဘီ အေ အောင်တဲ့ ကျောင်းဆရာ တယောက်လာသတဲ့၊ သူ့နာမည်ကဘယ်သူတဲ့လေ၊ အိုမေ့တေ့ တေ့... ဪ-ဪ-မောင်ချမ်းသာတဲ့၊ ဒီသူငယ်က မိန်းမကြီးရှိ ပြီးသား၊ သူ့မိန်းမကြီးနှင့်စိတ်ဆိုးကြလို့ အဆက်အသွယ် ခဏ ဖြတ်ထားတယ်၊ သူကတို့မြို့လာနေတယ်၊ သူ့မိန်းမကတော့မြင်းခြံ မှာနေရတယ်၊ ဒီလူက လူချောလူလှ၊ အင်မတန်လဲ ဂိုက်များတယ် ဆိုတဲ့၊ ကျောင်းတက်ရင်လဲ ခေါင်းပေါင်းနှင့်လုံချည်ဆင်တူဝတ် သတဲ့၊ လူအိုဖြစ်ပေမဲ့ မျက်နှာကို ပေါင်ဒါသ သတဲ့၊ လူပျိုများ ဆိုရင်ဘယ်လောက်များ ကဲမလဲဆိုတာ မပြောတတ်ဘူး၊ ဒါထက် အမေတို့တော့ လူပျိုလေးတွေလဲ ပေါင်ဒါတို့ အလှဆီတို့လိမ်း တာတယ်ပြီးမကြိုက်ဘူး၊ မိန်းမရှာတွေလိုဘဲ၊ ယောက်ျားဆိုတော့ သန်သန်မာမာ ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း အဝတ်စင်စင်ကျယ် ကျယ်ပညာတခုခုတတ်မယ်ဆိုရင်ပြီးတာဘဲ၊ ရုပ်လှနေမှမဟုတ်ပါ ဘူး၊ သူတို့တတွေဘဲလွန်လှတယ်နော်”

“ကိုဘိုးဥာဏ်တော့တော်သားဘဲ အမေ၊ မျက်နှာချိုတို့ဘာတို့ ဘယ်တော့မှမလိမ်းရှာပါဘူး”

“ဟေ့ လာပြန်ပြီ သူ့ကိုဘိုးဥာဏ်”
“ဪ လာပြီလားအမေ” ဟုပြောပြီး ထိုင်ရာမှထ၍ ဝင်းဝ သို့ကြည့်လေ၏။

“အမယ်လေးရဲ့လေး... ဟားဟား ဟားဟား ဟားဟားလူလာတာပြော တာမဟုတ်ဘူးတော့၊ ညီးက ကိုဘိုးဥာဏ်အကြောင်းပြောတာကို ပြောတာရှင်မရဲ့... ဟား ဟား ဟား” ဟုကျယ်စွာ ရယ်လေ၏။

မြညွန့်သည်ရှက်သွေးမွန်သွားပြန်လေ၏။ ကြုံ့ကြုံ့ ကလေးပြန် ထိုင်ပြီး

“သိမိဘူးအမေရယ်၊ ကဲ လှရင်အကြောင်းသာဆက်ပြောပါ အုံး”

“အေး အမေရှေ့များလူနွေလေးဘာလေးထားပါအုံး၊ ဒါနဲ့ လှရင်တို့အတန်းကိုဟိုဆရာမောင်ချမ်းသာကသင်ပေးရတာကိုးကဲ့ မောင်ချမ်းသာက ရုပ်ကလဲချော၊ ပညာကလဲဘီအေး၊ ဂိုက်ကလဲ ခပ်ကောင်းကောင်း ဆိုတော့ မျက်နှာမြင် ချစ်ခင်ပါစေဆိုတဲ့ ဆုခတောင်းနှင့် ပြေ့သလိုဘဲတဲ့၊ အတန်းသူ အတန်းသားတွေက ခင်ကြ မင်ကြသတဲ့၊ ကိုးတန်းကိုပြုလို့ ဆယ်ရက်လောက် ကြာရင် ဘဲ သူကမူပြောင်းလာသတဲ့၊ ယောက်ျားတပည့်တွေဆိုရင်ဆိုလိုက် မောင်းမဲလိုက်တာပြောစရာမရှိတော့ဘူးတဲ့၊ ဂဏန်းမတွက်တတ် ရင်လဲ ပြမပေးဘဲ၊ မင်းတို့သိပ်ညွှတ်ယ် သိပ်ချော်တယ်နဲ့ ငေါက် ငန်းသတဲ့၊ ပထဝီကျတော့လဲ မျက်နှာကောင်း မရရှာကြဘူးတဲ့၊ မိန်းကလေးတွေတော့ မဆူမပူ မမောင်း မမဲတဲ့ အပြင် ပြုံးပြုံး ပြုံးပြုံးနဲ့ ကြည့်သတဲ့၊ သတိထားနော် အဲဒီအပြုံးမျိုးဟာ တယ် ကြောက်တို့ ကောင်းတာကလား၊ ဂဏန်း မတွက်တတ်ဘူးဆိုရင်

ခိုနားလာပြီးတွက်ပြတယ်ဆိုကိုး၊ တွက်နည်းလဲ ရေရေလယ်လယ် တွက်ပြသတဲ့၊ အောင်မယ် ပထဝီကျပြန်တော့လဲ ကျောင်းသူလေး တွေကို မြေပုံဆွဲပေးရတာနဲ့ အလုပ်များနေဆိုကိုးသမီးရဲ့။”

“ဒါတော့ အမေရယ်၊ မိန်းကလေးတွေကို အရေးအခွင့် ပိုမို ပေးမှပေါ့၊ ကျမတို့မိန်းကလေးတွေဟာ ကမ္ဘာဦးတည်စကထဲက ယောက်ျားအပေါ်မှာ မှီနေရတာကိုး”

“ဟုတ်ကဲ့တော် စိတ်သဘောရိုးနှင့် အကူအညီ ပေးတာဆို ရင် တော်ပါသေးရဲ့၊ ပိုးချင် ပန်းချင်တဲ့စိတ်ကြီးကြောင့်အကူ အညီ ပေးတယ် ထင်ပါရဲ့၊ ဘာဘဲ ပြောပြော ပေါ့လေ၊ သူက မိန်းကလေး တွေကို ယောက်ျားတွေထက် မျက်နှာသာ ပေးတာ အမှန်ဘဲ၊ သည်တော့ ယောက်ျားလေးတွေက အတော် ကိုဘဲ ဆရာကို မျက်မှန်း ကျိုးကြသတဲ့၊ တချို့ကတော့ ဆရာတန် မဲ့ သည်လို ပိုးရ ပန်းရ မလားလို့ မှန်းကြတာပေါ့၊ တချို့ ကတော့လဲ၊ ကျောင်းသူထဲကသူတို့ပိုးနေတာကို ဆရာက မတော် စွန့်သွားမှာကြောက်လို့ မှန်းကြမှာပေါ့လေ၊ တချို့က ဆရာတန် မဲ့ ယောက်ျားကလေးထက် မိန်းကလေးတွေကို ပိုအရေးပေးရမ လားဆိုပြီး မှန်းကြတာပေါ့၊ သည်လိုနှင့်အရက် နှစ်ဆယ်လောက် ကြာတော့ ဆန်းလာပြန်သတဲ့၊ ဆရာကလှရင်နား ခဏခဏ ကပ် သတဲ့၊ လှရင်ကိုစာအုပ်တွေဘာတွေငှားပေးသတဲ့၊ ပြီး လှရင်ဖြစ် ဖြစ် တခြားမိန်းကလေးဖြစ်ဖြစ်၊ မတက်တတ်ရင်လှရင်ရဲ့ ဂဏန်း စာအုပ်ထဲမှာ တွက်နည်းရေးပေးသတဲ့၊ လှရင်ကို ပထဝီမှတ်စုတွေ ရေးပေးသတဲ့၊ နောက်ပြီး လှရင်အားရင်ဖတ်ဘို့ ဝတ္ထုစာအုပ် တွေဘာတွေ ငှားငှားပေးဆိုကိုး”

“နို့ မေမေရယ် လှရင်တယောက်ကောဘယ်လိုနေမလဲ၊ ဆရာ က သည်လိုမြောက်စားတော့ ဝမ်းသာရှာမှာပေါ့?”

“ဝမ်းသာရုံဘာကလဲကွယ်၊ ဝမ်းရော နှလုံးရော ရင်ဘတ် ရော သာကုန်တာပေါ့”

“မေမေဖြင့်ပြောရော့မယ်၊ ပေါက်ပေါက်ရှာရှာ”

“အေးလေ၊ မေမေပြောတာက နဲ့တောင်နဲ့အုံးမယ် သိလား၊ ဆရာမို့ အခန်းထဲဝင်လာရင် လှရင်က ဆရာကိုကြည့်လိုက်ရော့တဲ့၊ ဟိုဆရာကလဲ အခန်းထဲမဝင်ခင်ထဲက လှရင်ကိုရှာဖွေတဲ့ မျက်လုံး ကြီးထားလာတော့ ဝင်လိုက်ရင်ဘဲ မော့ကြည့်တဲ့ လှရင်ရဲ့ မျက် လုံးကလေးနဲ့ ခိုင်းဆိုတိုက်မိတာပေါ့၊ သည်တော့ ဆရာကြီးက ပြီးလိုက်ရော၊ လှရင်ခေါင်းငုံ့သွားပြီး ပြုံးပြန်ရော့တဲ့၊ တခါတရံ ဆရာအခန်းထဲဝင်လာလို့တောင် ထပြီးအရိအသေပေးရတာ မေ နေသေးဆိုကိုး၊ နောက်ဆရာကစပြီး စာပေးရော့တဲ့၊ လှရင်ကလဲ ဆရာမှာ မိန်းမရှိမှန်းသိတာကိုး၊ သိပေမဲ့ ကြိုက်နေတာဘဲတဲ့၊ မေမေပြောခဲ့ပြီမဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့ လှရင်ဟာ သာဦးနှင့်တူပြီးတဲ့နောက်၊ ဟာတာတာ ဘာတာတာဖြစ်နေတာရယ်၊ ပြီးတော့လဲ သာဦးကိုစိတ်ဆိုးတာ ရယ်၊ သူ သဘောမှာတော့ သင့်ထက်သာတာ ငါ့ယူပြုမယ်ဆိုတာ ရှိမှာပေါ့အမေ”

“အမြဲရှိနေတာပေါ့၊ သည်ပြင်လဲ ကျောင်းဆရာကရုပ်လဲအမှာ ပညာဆိုလဲ သာဦးတို့ထက် အများကြီးသာနေ၊ လှရင်လို ပျံ့ပျံ့ မိန်းကလေးများ အလွန်မက်တတ်တဲ့ ဂိုက်မျိုးလဲထုတ်ပြန်ဆိုတော့ ဘာပြောကောင်းမလဲ လှရင်ကြိုက်တာပေါ့၊ ပြီးတော့ လှရင်ဟာ

အလုပ်အကိုင် ပြုစုရာမှာ သာသနာရေး ပြီး အလိုက်တသိ ချောတာတွေကို စီစဉ်ပေးပေးကြတယ်။ သို့ပေမဲ့ မယားကြီးရှိသေးတာနှင့် ဝှက်ကုနေတာပေါ့ကြယ်။ စာပြန်လိုက်ပုံကတော့ မယားကြီးနှင့်ဆိုတော့ အလှတို့ကို ကြောရုံကြံတယ်လို့ထင်ပါတယ်။ အလှဟာသူများပိုင်ပစ္စည်းကို မချစ်ရဲ၊ မနှစ်သက်ရဲပါဆိုတာမျိုး စာပြန်သတဲ့၊ ဟိုကောင်ကလဲ လူပါးဘဲ၊ သူမိန်းမနှင့်ကွာထားကြောင်း၊ မိန်းမလက်ရေးနှင့် စာတစောင်ကိုလဲပေးပို့သတဲ့၊ သည်ထဲမှာ ကိုချမ်းသာနှင့်ကျမ ရှေ့ဆက်မပေါင်းနိုင်ကြောင်း ဘာညာဆိုတဲ့စာတွေ ပါမှာပေါ့လေ။ လှရင်လဲယံယံကြီး ဆရာချမ်းသာကိုဘဲ ပုံအပ်တော့တာပေါ့၊ ယုံမှတ်လို့ပုံအပ်တော့ အကုန်ကြပ်တာပေါ့။”

“အလဲ အမေကလဲ နဘေထပ်တွေ ဘာတွေနှင့်ကိုး၊ အမေဘာလိုလိုနှင့် ဦးပညာဖြစ်နေပါပကောလား။”

“ကွက်စိတ်ဆရာတွေဆီက ရတဲ့နည်းတွေတော့၊ ကဲကဲ ဒါနဲ့ပေါ့လေ ညညဆရာမောင်ချမ်းသာက လှရင်တို့အိမ်သွားပြီးတော့လယ်၊ မိဘများရှေ့မှာတော့ တပည့်မကလေးပေါ့လေ၊ နောက်မိဘများမအိပ်ခင် အိမ်ပြန်သလိုဟန်ဆောင်၊ မိဘများအိပ်တော့ အိမ်အောက်မှာ လှရင်နှင့်စကားပြော၊ နောက်တော့” ဟု မအိမ်စောင်သည် မြည့်နဲ့အိနားနားသို့ကပ်ပြီး တိုးတိုးကလေးတစ်စုံတရာကိုပြောလိုက်လေ၏။

မြည့်နဲ့သည် အံ့ဩသောမျက်နှာနှင့် “သည်လိုဆိုတော့ ဘယ်ကောင်းမလဲအမေရယ်၊ ကျမတော့သည်နည်းမျိုး သိပ်မုန်းတာဘဲ၊ သည်ဟာမျိုးက အကြောကြံရုံကြံတာ ထင်ပါရဲ့၊ တကယ်ချစ်ရင် လက်ထပ်ထိမ်းမြန်းပြီးမှ ဟင်းဟင်း” ဟု ပြောပြီးရပ်နေလေ၏။

“အေးပေါ့ကွယ်၊ မှတ်ထား မိန်းမပျိုကလေးများဟာ နှင်းဆီပန်းကလေးများနှင့်တူတယ်၊ ပျားပဒိုးတွေ ပန်းဝတ်ရည်ကို စုတ်မသွားအောင် ဂရုစိုက်မှ ပန်းပွင့်ကလေးဟာ အရှည်လှနိုင်တယ်၊ ဝတ်ရည်ကို စုတ်မသွားမှ ပန်းချင်သူပေါ့မယ်၊ တနေနေမှာ ပန်ချင်သူရ-ရတယ် ဒီလိုဘဲ”

“ပန်းဝတ်ရည်နှင့်တူသော အပျိုစဉ်ကလေး၊ ပျားပဒိုးတွေ စုတ်မသွားအောင် ကြိုးစားရမှာပေါ့အမေရယ်၊ ဒါမျိုးတွေကျမက သဘောမောက်ပြီးသားဘဲ”

“သဘောပေါက်ပြီးဖြင့် ကောင်းပါရဲ့တော်၊ တော်တော်ကြာ ပျားကလေးက တစ်ဝဲပျံ့နေမှဖြင့်ခက်သား”

“အို၊ ဘာခက်သလဲအမေရဲ့ ပန်းထဲဝင်ပြီး ဝတ်ရည်စုတ်တော့ မယ်ဆိုရင် အမေကကာကွယ်ရမှာပေါ့၊ ပျားဝဲတာတော့ မဝဲနဲ့လို့မောင်းပစ်တာ မကောင်းဘူးထင်တယ်၊ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ပျားဝဲနေရင် ပန်းကလေးဟာလှတယ်၊ ပြီးတော့လဲ ပျားကတဒ္ဒဒ္ဒ ဝဲနေရင် ပန်မဲလူက ပန်းအဘိုးတန်ကလေးကို အမှတ်ရပြီး လာခူးမယ်ထင်တယ်”

“ပန်မဲသူလိုချင်လှပြီလား”

“အို၊ သည်လိုရယ်လို့မဟုတ်ပါဘူး၊ ဥပမာမို့ နှိုင်းယှဉ်၍ ပြောရတာပါ၊ ကဲပါ လှရင်အကြောင်းဆက်ပါဦး”

“မကြာခင်ဘဲ လှရင်မှာ ဘီးကြိုက်ရောတော့၊ ဘီးကြိုက်တယ်ဆိုတာဟာ “န” ငယ်ဖြစ်တာပြောတာတော့၊ ဘီးကြိုက်တော့ အိမ်ကလူကြီးတွေမှာ အလွန်ရှက်ပြီး ညီးဘယ်သူနှင့်ဖြစ်သလဲ၊ ဘယ်သူ့ကိုလင်လုပ်သလဲနှင့်ပေါ့လေ စစ်ဆေးတော့ ဆရာနှင့်ဖြစ်နေတာ

အိမ်သားတို့အားလုံးနှင့် နောက်ဆုံးပိုက်ပေရော့လို့ပြောတော့ လှရင် ကလံ သူ့ ရှာထုကို တောင်းပေးပြီးပါပြီဆိုတယ်။ ဆရာက မတောင်း နိုင်ဘူးပြောတယ်။ သည်တော့ လှရင်မှာ အကြပ်ကျနေလို့ နောက် ဆုံးတနေကျတော့ ဇွတ်အတင်းဘဲ မောင်ချမ်းသာနောက်ကို တွယ် ကပ်လိုက်ပြေးတယ်။ သည်တော့ မယားကြီးက တရားစွဲမယ် ဘာ ညာနှင့် ပြောပါလေရော။ မောင်ချမ်းသာလဲ မယားကြီးဆီလိုက် သွားရတယ်။ လှရင်ကိုတော့ မယားကြီးဆီသွားပြီး ရုံးကကွာချေ အုံးမယ်လို့ပြောထားခဲ့တယ်။ ပြီးရင်ပြန်ခဲ့မယ်ဆိုပြီး သူ့နှင့်ရင်းနှီး တဲ့ မိန်းမကြီးတယောက်အိမ်မှာ လှရင်ကိုထားခဲ့တယ်။ မကြာခင် ကလေးမွေးပါရော”

“သနားဘို့သိပ်ကောင်းပါလားအမေ”

“ခုတော့သနားစရာပေါ့၊ သူ့ ခြေမှာ အိမ်ကအကပ်မခံ၊ လင် ကလဲပြန်မလာ၊ ကလေးကလဲကျွေးရမို့ရ သုတ်သင်ရနှင့်၊ ရှိသမျှ လက်ဝတ်လက်စားတွေ ပေါင်နှံပြီးစားနေတယ်။ နောက်တနှစ် လောက်ကြာတောင်ဘဲ မောင်ချမ်းသာပြန်လဲမလာ၊ စာလဲမပေး ဘူး၊ အခမိန်းမကြီးနှင့် ပေါင်းနေတယ်ဆိုတာကြားရရဲ့တဲ့။ လှရင် မှာလေ အမြဲပူနေလို့ ထင်ပါရဲ့ အသားအရေတွေလဲ ခန်းခြောက် ကုန်တာဘဲ၊ ရုပ်ကိုအတော်ပျက်သွားတယ်၊ စားစရာလဲကုန်၊ သည် အတောအတွင်း ရုံးချုပ်စာရေးတယောက်ကလာပြီး ပိုးနေသေး တယ်၊ သူကလဲမယားကြီးနဲ့ မယားငယ်အဖြစ် တလျှင်ပေးထား မယ်လို့ ပြောတယ်။ လှရင်မှာတော့ ငတ်နေတာထက် မယားငယ် အဖြစ်နှင့်နေရတာကကောင်းတယ်ဆိုပြီး မယားငယ်လုပ်နေရရော တော့၊ ကလေးကလဲအသက်ရှင်နေတယ်။ ဒီလိုရတဲ့ ကလေးများ

အသက်မြဲလွန်းတယ်၊ နောက်သူ့ စာရေးကြီး ငွေစားမှုနှင့် အလုပ် ပြုတ်သွားပြန်ရော”

“ကံဆိုးမသွားရာ မိုးလိုက်လို့ ရွာ ပါပကော အမေ၊ ဪ ဘူးလေးရာဖရုံဆင့်၊ မြေနိမ့်ရာလှ စိုက် ဆိုတာတွေ မှန်ပါကလား အမေရယ်၊ ကံဆိုး ဂြိုဟ်ဆိုး ပူးပလားဆိုမှဖြင့် ဘယ်နေရာမှ အေး ကွက်မပေါ်အောင် ဖန်တီးလာတော့တယ်နော်”

“အေးကွယ်၊ ဒုက္ခပေါ့၊ သည်တော့သူ့ကို စာရေးကြီးက မယားငယ်အရာ မထားနိုင်တော့ဘူး၊ ကဲ အတိုရုံး ပြောရမှဖြင့် နောက်ဆုံးကျတော့ ဟိုရှုပ်ဆိုင်ရှင် ကုလားအဘိုးကြီး မာမုတ်နှင့် ညားပါလေရော”

“ဒီအဖြစ်မျိုး တယ်ကြောက်ဘို့ကောင်းပါကလား အမေရယ်၊ ဘဝဆုံးတာနှင့်အတူတူပါဘဲနော်၊ ခုတော့ ကုလားမယားဖြစ်လို့ ကုလားကိုဘဲ သခင်ထားရတော့မယ်၊ ကုလားကမမာကို မုန်းလျှင် လဲ လှရင်ကလေး ဗမာကိုမုန်းရှာရတော့မယ်၊ ဗမာအဖြစ်မှ ကုလားအဖြစ် ရောက်ရရှာပြီ၊ ဒါတင်မကသေးဘူး မဟုတ်လား အမေ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုလဲ စွန့်ရတော့မယ်၊ ကိုယ်ကိုးကွယ်တဲ့ ဘာ သာကိုစွန့်ရတာ တယ်ပြီးကြောက်ဘို့ကောင်းပါကလား၊ ကိုယ်မိ ကိုယ်ဘ တိုယ်ဘိုး ကိုယ်ဘွား လက်ထက်ကစပြီး၊ မွေးတဲ့ နေ့ကစ ပြီး၊ ကုလားနှင့်မရသေးထက်တိုင်အောင်ကိုပင် ကိုယ်ယုံကြည်လာ ခဲ့တဲ့ အယူကိုစွန့်ပြီး၊ ကိုယ်ဘယ်တုန်းကမှ မယုံကြည်တဲ့အယူကိုယူ ရတာ ဘယ်သောက်အသဲနာဘို့ကောင်းသလဲ အမေရယ်”

“အေး ဒီဟာတွေဘာကြောင့်ဖြစ်သလဲ၊ စဉ်းစားစမ်း လှရင် ဟာ သိမ်သိမ်မွေ့ မွေ့ မနေခဲ့လို့ ပေါ့၊ ပြီးတော့ သူ့ အမေ-အဘေ

တွေက အစောင့်အကြပ်ညံ့လို့ပေါ့ကွယ်၊ သည်တော့ သမီးကို အဓမ္မမယ့်ဘူး စိတ်မချဘူး ဆိုတာ ဒါတွေကြောက်လို့ မှတ်ပေတော့”

“အို အမေတစ်ခုတော့ စဉ်းစားဘို့လိုပါတယ်၊ လှရင်နှင့်ကျမ အင်မတန်ကွာပါတယ်၊ ကျမလှရင်လို ပျံတန်တန်လဲ မဟုတ်ပါဘူး အမေရယ်၊ ပြီးတော့ ကိုဘိုးဥာဏ်ဟာ သာဦးနှင့်မတူဘူး၊ ဆရာမောင်ချမ်းသာနှင့်လဲ လုံးလုံးမတူပါဘူး၊ လူချင်းတူပေမဲ့ အသက်ရှူချင်း ကွဲသေးသလိုပေါ့ အမေရဲ့၊ သည်တော့ ကျမတို့ကို သိပ် စိတ်မချစရာမရှိပါဘူး”

“အို မိုးမပျိုဘူး ပျိုခဲ့သော် ဆိုတဲ့စကားလဲ အရှိသေးတော့ အခက်သားကတဲ”

နှစ်ဦးသား ညိမ်သွားလေ၏၊ မအိမ်စောင့်သည် ဆေးပေါ့လိပ်ကြီးကို ရှူနေလေ၏၊ မြည့်သည် တံမျက်စီးထလှလေ၏။

x x x

နေသည်အလွန်ပူလေ၏၊ တခါတရံ လေအေးကလေးတိုက်လာသောကြောင့်သာ အိုက်လိုက်တာ ဟူသောစကားကို မကြားရဖြစ်တော့၏၊ ကြီးအကြီးအာသံနှင့် စာကလေးများမြည်သံမှတစ်ပါး ဘာသံမျှမကြားရပေ။

မြည့်သည် အင်္ကျီစကိုက်နေလေ၏၊ ပုံမကျနိုင်သောကြောင့် မျက်စိလယ်နေလေ၏၊ တခါတရံစိတ်ပျက်သဖြင့် ကပ်ကျေးလတ်ချလိုက်သော အသံကို ကြားလေ၏၊ လမ်းဘက်သို့လည်း မြော်၍ မြော်၍ ကြည့်လေ၏။

အရပ်ရှည်ရှည် အသားဖြူဖြူနှင့် လူတယောက်သည် အိမ်ဆီသို့လာနေလေ၏၊ သူသည် ယောင်ထိုးနှင့် ဖြစ်၏၊ ယောင်ထိုးကို အုပ်ပေါင်း ပေါင်းထားလေ၏။

“အော် ကိုဘိုးဥာဏ်၊ ခုမှလာတော့သလား”

“ဟုတ်တယ်၊ မသာပို့ ကအပြန်အိမ်တအိမ်ဝင်နေလို့၊ အဒေါ်မရှိဘူးလား”

“ရှိပါတယ်” ဟု မြည့်နဲ့ပြောစဉ်ပင် မအိမ်စောင့်သည် ရှေ့သို့ ရောက်လာလေ၏။

“မောင်ဘိုးဥာဏ် နောက်ကျလှပီကလား” ဟု ပြေလျော့နေသော ဆံပင်ကို ထိုးရင်း မေး၏၊ ဘိုးဥာဏ်က မြည့်နဲ့ပေးသော ကုလားထိုင်ပေါ် တွင်ထိုင်ရင်း

“ဟုတ်ကဲ့ မသာပို့ အပြန် မိတ်ဆွေတယောက် အိမ်ဝင်နေလို့ပါ”

မြည့်နဲ့သည် အလျင်က ကိုက်နေသော အင်္ကျီစကို ယူလာပြီး

“ဆုံးပေးပါအုံး ကိုဘိုးဥာဏ်ရယ်၊ ကျမဖြင့် မျက်စိလယ်နေပြီ”

“ပြတာပေါ့၊ အင်္ကျီဆုံးတာဟာ လွယ်တာမဟုတ်ဘူး၊ အင်္ကျီပုံကျကျနနကိုက်ပြီး ဆုံးတတ်သွားရင်၊ စက်ချုပ်ပညာမှာ အတော်ကျွမ်းကျင်ပြီလို့ ဆိုရတာဘဲ”

အင်္ကျီကိုက်ပုံကိုနည်းကို လက်ပူးလက်ကြပ် သင်ပေးနေလေ၏။ မအိမ်စောင့်သည် မနီးမဝေး၌ ဖျာတချပ်ခင်းပြီး လျောင်းနေလေ၏။ မြည့်နဲ့နှင့် ဘိုးဥာဏ်တို့စကားတိုးတိုးပြောသည်ကို ဘောင်းစွာမကြားရ၊ အကြံအိုက်နေလေ၏။

ထိုအခိုက်မိန်းမတယောက်လာပြီး “မအိမ်စောင့်ရေ ဘကြီးထူးက စကားတခွန်းလောက် မြောချင်လို့ လာခဲ့ပါလို့ မှာသွားတယ်။ လိုက်ခဲ့ပါဦး” ဟုလာခေါ်ပြန်သဖြင့် အတော်ပင်စိတ်အိုက်သွားလေ၏။ သမီးကိုအနီးခေါ်ပြီးတိုးတိုး “ကောင်းကောင်း နေရစ်နော်၊ ငါကစိတ်မချေတော့ သိတယ်မဟုတ်လား” ဟုပြောထားခဲ့လေ၏။

“ဒေါ်ဒေါ်က ဘာခေါ်ပြောတာလဲမြရယ်”

“မြစိတ်မကောင်းဘူးကိုတိုးဥာဏ်ရယ်၊ အမေကလေ မြနှင့်” ဟုပြောပြီး ရပ်နေလေ၏။

“ပြောပါ ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ မြနှင့်ဘာဖြစ်သလဲ”

“မြနှင့်ကိုတိုးဥာဏ်ကို မရိုးတော့ဘူးလို့ တထစ်ချယူပြီး၊ အမြဲစိုးရိမ်နေတယ်”

“အို အဖေ အမေဆိုတာစိုးရိမ်စမြဲတဲ့၊ ရိုးတာ မရိုးတာတော့ မြလဲအသိသားဘဲ၊ ကိုယ်အသိသား” ဟုပြောပြီး မြညွန့်ကိုစိုက်ကြည့်လိုက်လေ၏။ မြညွန့်ကလည်း မျက်တောင်ကလေး ကော့ကြည့်လိုက်ပြန်သဖြင့် အကြည့်ဆုံပြီး နှလုံးခုန်သွားလေ၏။ စကားမပြောကြဘဲ အတန်ကြာသွားလေ၏။

“ကဲ ကဲ ဆုံးပြီးပြီ၊ ချုပ်စမ်းပါဦး”

“ဟုတ်ကဲ့” ဖြေပြီး ထ၍ချုပ်လေ၏။ ကိုတိုးဥာဏ်သည်ချုပ်ပုံကို ကြည့်နေလေ၏။ မြညွန့်သည် ခါတိုင်းကဲ့သို့အေးအေးလူလူမရှိတော့ဘဲ ပြာနေသည်ကို ကိုတိုးဥာဏ်ရိပ်မိလေ၏။ ချုပ်ရင်းအပ်တချောင်းကျိုးသွားလေ၏။ ယခင်က မမြညွန့်နှင့် ကိုတိုးဥာဏ်တို့သည် ပွဲမကြည့်ဘူးသေးသော ကလေးသူငယ်များနှင့် ဇာလေ၏။

ယခုမူ ပွဲကြည့်ခြင်းသည် မကောင်း ကြောင်းကို မိဘများပြောသဖြင့် ယုံနေရသော ကလေးများနှင့်တူလေသည်။ ပွဲမကြည့်ခြင်းသည် မကောင်းဘူးဆိုသောကြောင့် ပွဲမကြည့်ချင်စိတ် မဖြစ်ပဲ၊ မကောင်းဘူး ဆိုတာ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါလေစဟုရင်း၊ ကောင်းမကောင်း ကိုယ်တိုင်သိချင်လှဟုရင်း၊ စိတ်၌ ဖြစ်ပွားလာသလို၊ သမီးရိုးစားထားခြင်းသည် ကောင်းမှကောင်းပါမလား၊ မကောင်းဘူးဆိုတာ ဟုတ်မယ်မထင်ပါဘူးစသည်ဖြင့် တွေးစပြုလာလေ၏။

“အဒေါ်ကသည့်ပြင် ဘာပြောသေးသလဲမြရေ”

“အမေကတော့ ဟိုမာမုတ်မိန်းမ လှရင်ရဲ့ အကြောင်း ပြောပြတာဘဲ၊ သူတို့လိုများဖြစ်နေရင်တဲ့”

“ဖြစ်နိုင်မယ် မဖြစ်နိုင်မယ်တော့ မြကိုယ်တိုင်စဉ်းစားကြည့်ပါလား၊ မြနှင့် လှရင်တူသလား”

“အို တူနိုင်ပါဘူး ကိုတိုးဥာဏ်ရယ်”

x x x

တိုးဥာဏ်သည် ကော်တင်ထားသောအင်္ကျီကို မီးပူဖြင့်ဘိရင်းလေချွန်၏။ လေချွန်နေရာမှ လေပျော့ပျော့သွားပြီး မီးပူတိုက်ရင်းစဉ်းစားခန်းဝင်ပြန်လေ၏။

“အို ငါတို့ကဘဲ၊ မသိလိုက်မသိဖါသာ အမူအရာပျက်နေလေရော့လား၊ ငါတို့ကဘဲ အိုးချင်းနားနီး အိုးချင်းထိဆိုတာလို့ မချစ်ဘူးမချစ်ဘူးနှင့် ချစ်နေကြရော့သလား၊ ငါလဲမြအပေါ်မှာဆိုရင် စေတနာလွန်မိတယ်၊ ငါ့စေတနာဘာ မိတ်ဆွေရင်း နှမရင်းတို့အပေါ်မှာထက်များ ပိုနေလေရော့သလား မသိဘူးလေ၊ ဒါမျိုးဆိုတာအတေးရခက်သား၊ အချဉ်မကြိုက်ဝါဘူးလို့ ပထမကပြော

ပြီးအချဉ်မြင်တော့ သရေကျတဲ့ ဟာမျိုးကဘဲ၊ လှရင်တို့က လိမ်မာတယ်။ အမြော်အမြင်ရှိတယ်။ မိန်းမကောင်းပြီသစွာ ဗိုင်းကောင်း ကျော်ကံစိတ်ကဘဲ၊ ဣန္ဒြေဆို ကောင်းရန်ကော မပြောပါနှင့်တော့၊ သူလိုဟာမကလေးတော့ အရှားသားကလား၊ ရုပ်ကလေးကဆိုတော့ချစ်စရာဘဲ”

စသည်ဖြင့်တွေးလေ မြည့်နှံ၏ ဂုဏ်ပုဒ်တွေပေါ်လာလေ၊ ဂုဏ်ပုဒ်တွေမြင်ရလေ ဘိုးဥာဏ်မျက်စိ၌ မြည့်နှံ အဘိုးတန်လာလေ၊ အဘိုးတန်လာလေ မြည့်နှံကို ချစ်သောစိတ် အလို အလျောက်ပေါ်ပေါက်လာပြန်လေ၏။

မြည့်နှံသည်လည်း အင်္ကျီ တက်တင်းထိုးရင်း၊ ဘိုးဥာဏ်၏ မျက်နှာကိုသာ မြင်နေလေ၏။ တက်တင်းကွက် တကွက်တွင် ဘိုးဥာဏ်၏မျက်နှာတခုပေါ်နေလေ၏။ မှား၍ ထိုးမိသဖြင့်လည်း ခဏခဏပြင်ရလေ၏။

“အမေကတော့စိတ်မချဘူး၊ စိတ်မချဆိုဟုတ်ပေမာပေါ့လေ၊ ငါ့ကိုယ်ကငါဘဲ တယ်ပြီး ကိုဘိုးဥာဏ်ကို ကညငယနိုင်တယ်၊ သူလာရင်လဲပြာပြာသလဲဖြစ်နေပြီး လဘက်ရေတိုက်ရ၊ ပဲလှော်သုပ်ကျွေးရ၊ ငပေါင်းကျော်ဝယ်ကျွေးရနဲ့ ပြီးတော့ကိုဘိုးဥာဏ်ကိုဆိုရင် ချော့လိုက်ရတာ မပြောနှင့်တော့၊ ဪ ဒီလောက်မှ မလုပ်ပြန်လဲ တပည့်ဝတ္ထုထူးညီမှာမဟုတ်တော့ဘူးလေ၊ ဒီလောက်လုပ်တာမလွန်ပါဘူး၊ သူ့ မြောကိုကအင်မတန် စေတနာကောင်းရှာတယ်၊ သူ့ စေတနာဟာလဲရိုးရိုးဘဲ၊ အလွန်မြင့်မြတ်တဲ့ ဝိတ်ရှိတယ်၊ သည်လောက်ပန်းပန်းနီနီနီနေတာတောင်ဘဲ၊ ပိုးခြင်း ပန်းခြင်းမရှိဘူး၊ အင်မတန်မြင့်မြတ်တဲ့ယောက်ျားဘဲ၊ ဘယ်ယောက်ျား

ကလေးသူလိုနေမလဲ၊ ကိုဘိုးဥာဏ်လို လူတော့ရှားပါရဲ့၊ စိတ်သဘောကြီးသေး၊ ရိုးသေး၊ ဝမ်းကျောင်းမှအတွက် ပညာနှင့်ပြည့်စုံသေး၊ အပြောအဆိုကျစ်လစ်သေး၊ ဪ ဘာမှလိုလေသေးမရှိတဲ့လူဘဲ”

ပန်းရုံအနီး စဲပျံမိသောလိပ်ပြာသည် စဲပျံလေ ပန်း၏ဝတ်ချည်း၊ ပန်း၏အရသာကို မြင်လေဖြစ်ဘိသကဲ့သို့၊ ဘိုးဥာဏ်အကြောင်းတွေးသော မြည့်နှံသည် ဘိုးဥာဏ်၏ ဂုဏ်တွေအရည်အချင်းတွေကိုသာ အထပ်ထပ်မြင်တော့၏။ “ဟင် ငါကဘဲ ချစ်နေလို့သူကောင်းတာတွေချည်း မြင်နေတာထင်ပါရဲ့၊ အဲ့ဒီကြောင့်မဟုတ်ဘူး သူ့ကိုက တကယ်ကောင်းတဲ့လူမို့ဘဲ” ဟု တွက်ခြေချသော်လည်း “ငါ့ချစ်နေပြီထင်ပါရဲ့” ဟု အဖန်ဖန် မိမိကိုယ်ကို မေးမြန်းလေ၏။ သည်တွင်ချစ်နေကြောင်း တွေ့လေ၏။ “တကယ်လို့ ကိုဘိုးဥာဏ်က ချစ်တယ်လို့ပြောရင် ငါကသူ့အချစ်လက်ခံမလား” ဟု မေးရာ၊ “အင်း” ဟူသော အဖြေမှတစ်ပါး ဘာမှမထွက်ပေါ်ဘဲ ရှိနေလေ၏။

သူတို့နှစ်ယောက်လုံးသည် ယနေ့နေ့ကြပုံ ထိုင်ကြပုံ စကားပြောကြပုံအားလုံးထူးခြားနေ၏။ တယောက်နှင့်ယောက် လွတ်လပ်စွာ စကားမပြောရဲကြ အသွားအလာမှာလည်း ရှိုးတိုးရှုန်တန်၊ စက်သင်ရာမှာလည်း အယောင်ယောင်အမှားမှား ဖြစ်နေတော့၏။ အတန်ကြာ စကားမပြောကြဘဲ နေပြီးနောက်မှ

“အဒေါ်က ဘာထပ်ပြောသေးသလဲ” ဟု အသံဝါကြီးနှင့် ကိုဘိုးဥာဏ်ကမေး၏။

“စိုးရိမ်ကြောင်းဘဲထပ်ပြောတာဘဲ” ဟု ဆိုပြီး ရပ်သွား၏။

“စိုးရိမ်ရင်လဲ စိုးရိမ်စရာဘဲ၊ ကိုယ်ကကိုယ့်ကိုကိုယ် မေးကြည့်တယ် စုံစမ်းကြည့်တယ်၊ ပြီးတော့ မြအကြောင်းလဲ တွေးကြည့်တယ်၊ မြဟာ အင်မတန်ချစ်... ချစ်စရာကောင်းတဲ့ မိန်းကလေး၊ အဘိုးတန်... အဟမ်း အဘိုးတန်တို့မိန်းကလေးဆိုတာ တွေ့ရတယ်၊ သည်တော့ ကိုကဘိုတိုဘဲပြောပုံရစေတော့၊ မြကို (တံထွေးမြို့)ချစ်နေဘိ၊ မြကချစ်မချစ် ပြန်ပြောပါ။ ကိုကတော့ သည်တခါထဲမေးမှာ၊ သည်တခါကို ကွဲပြားအောင်ဖြေပါမြရယ်၊ အရှက်ဆိုတာအပိုတွေပါ။ မြစိတ်ထဲမှာရှိတာသာပြော၊ မြက ကနေ့ချစ်ပြီဆိုရင် အဒေ ကိုပြောပြီးတောင်းယူမယ်၊ ကဲပြောပါ”

မြညွန့်သည် ပြုံးနေလေ၏။ ဘိုးဉာဏ်က “အို မေးတာပြောပါ ပြုံးနေရုံနှင့် ပြီးတဲ့ကိစ္စမဟုတ်ဘူး”

“ဟဲ-ဟဲ-ချစ်ပါတယ်” ဟုဖြေလိုက်၏။

ယနေ့မူ စက်ချုပ်သင်ပြီးလျှင် မြညွန့်သည် အခန်းထဲဝင်ပြေးလေ၏။ ဘိုးဉာဏ်သည်မအိမ်စောင့်အား တိုးတိုး တိုးတိုးနှင့် အရေးကြီးသော စကားများပြောနေသတည်း။

ဒီးဒုတ်ဆတင်းစာ
အထဲ-၁၂၊ အမှတ်-၁၄ (၁၉၃၅)
ဒီဇင်ဘာလ
စာမျက်နှာ ၂၀-၅၂

သိန်းနေနွယ် ရေးလော

လေ ဒီ ခင်

နိဒါန်း

လူ့လောကတစ်ခုလုံးကို စောင်းမြောင်းကာ ရေးလိုက်ပါသည်။ အပြစ်ရှိသမျှကို ဖာရေးသူအပေါ် သို့သာ ဖို့စေလိုကြောင်း။

ရေးသားသူ

“ဒင်းလောက်တော့ အပျော့ပေါ့။ လူမှာ အဝတ် တောင်းမှာ အကွပ်တဲ့၊ ငါလဲ ဝတ်လိုက်စားလိုက်၊ ဂိုက်ထွားလိုက်ရင် ဒင်းထက် လှသွားအိုးမှာဘဲ။ မြန်မာ့အလင်း ဦးလေဇေကြီးက အပြောသားစာဘဲ။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရနိုင်သမျှ ဖြစ်နိုင်သမျှ ပေါင်ဒါတို့၊ အလှဆီတို့၊ ဆေးတို့ကို လိမ်းပြီး အံ့လှပြင်ရမယ်တဲ့၊ မိန်းမအလုပ်ဟာ အလှပြင်ဘို့ အလုပ်တဲ့၊ ဘယ်လိုဘဲ အရပ်အဆင်းမရှိသော်လည်း အလှပြင်ဆေးအမျိုးမျိုးနှင့် ပြင်လိုက်ရင် ချောတာတဲ့၊ ငါ့မှာ နဂိုရိအသင့်အတင့်၊ အသင့်အတင့်ဟုတ်ပေါင်လော၊ တော်တော်ကိုဘဲ ချောတယ်။ ခုအလှဆေးတွေ ပြုပြင်လိုက်ရင် ကေနွန် ဒင်းထက်တော့ ချောရမှာဘဲ” ဟု မိမိစိတ်ကို ကိုယ်တော်တိုင် မြှောက်ရင်း မထွေးသည် ဆံစုများကို ဆိလိမ်းပြီး ဖီးနေလေ၏။

မထွေးသည့် အသက်နှစ်ဆယ်ခြောက်နှစ်သို့ ရောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သော်လည်း မည်သည့်ယောက်ျား၏အထွေးအပိုက်ကိုမျှ မခံခဲ့ရရှာသော မထွေးဖြစ်လေသည်။ မထွေးမှာ အရပ်ပု၏။ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက် ဝစိုထွားကြိုင်း၏။ အသားနက်၏။ မျက်ရစ်ဖြင့် မင်္ဂလာမဆောင်ရသော မျက်လုံးသည် သူငယ်အိမ်မျှ လုံးပတ်ပြည့်မပေါ်အောင် ကျဉ်းလေသည်။ နှာရောင်မပေါ်သောနှာခေါင်းသည် မြေနှိမ်ရာ လှန်စိုက်သကဲ့သို့ မထွေး၏မျက်လုံးများကြား၌ စိုက်၍အောက်သို့ ကျဆင်းနေလေသည်။ “ဟောဒီလို မျက်နှာပေး ထားလိုက်ရင် ဘယ်သူက အရပ်ဆိုးတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါမလဲ” ဟု မေးပြီး မျက်နှာကို ရှေ့တည့်တည့်ထား၍ မှန်ထဲမှမထွေးကို ပြီးကြည့်နေလေ၏။ “ဒီလို ထုံးတာက ကောင်းပါတယ်လေ။ ဆံထုံးကို ခေတ်ကာလ အလျောက် ကြီးကြီးဘဲ ထုံးတာက ဟန်ပါတယ်။ အလကား သေးသေးပုပုလေး ထုံးထားရင် နောက်ချီးပုံကလေး ရွက်ထားတာ လို နေမှာပေါ့။ အဲဒီလို ထုံးမယ်” ဟု မနောက်မြောက်၊ ကာယကံလည်း နောက်က လိုက်ပါလေ၏။ ဆံထုံးထုံးပြီးသော် ဒေါင်းတံဆိပ် ခေါင်းလိမ်းဆီကို လက်ဝါးတွင် ဆွတ်ပြီး ဆံထုံးကို ပွတ်တိုက်လေ၏။ နောက် မဆိုင်ရာ၌ပေါက်လျက်၊ မာရ်နတ်လုပ်နေကြသော မျက်ခုံးဓမ္မများကို မေးညှပ်ဖြင့် နှုတ်ခလေ၏။ နှာသဖြင့် မျက်ရည်များ စီးဆင်းလာ၏။ သို့သော် အကြိတ်၍ ခံ၏။

သနပ်ခါးလိမ်း ပေါင်ဒါရိုက်ပြီးလျှင် စက္ကူနီတခုကို ဘူးမှ ထုတ်ယူ၏။ လက်ညှိုးကို တံထွေးအနည်းငယ် ဆွတ်ပြီး စက္ကူတွင် ပွတ်ခလေ၏။ လက်ညှိုးဖြင့် နှုတ်ခမ်းကို ပွတ်လျှင် နှုတ်ခမ်းသည် သန္တာခဲသို့ ခိုမြန်းလာလေ၏။ စာရွက်ဖြင့် ပါးကို တိုက်ပြန်၏။ ပါးအို့ များမှာ နှင်းဆီရောင် စိုလာပြန်၏။ “အဲဒါကြောင့် ငါ

ပြိုင်ရဲတာ၊ ဒါကြောင့် သူ့လောက်အော့ အပျော့လို့ ကမ္ဘာဦးက ထဲက ထင်ခဲ့တာ၊ ခုလိုဆိုရင် ငါဟာ ခင်မေကြီးတို့လောက် ချစ်စရာ ကောင်းလာတာ၊ ကဲ မျက်နှာတင် မပြီးသေးဘူး။ လှတမျက်နှာ ယဉ်တကိုယ်လုံးတဲ့၊ အော် ဒါထက် ဇာထမီဒီဘီပေးထားတာ ပြန်ရလေပြီလား။ အဲ-အဲ-ရပါပကော့ မနွေကဘဲ ကုလားမ လာပေးဆွားပေါ့တဲ့၊ ဒီကနေ့ နံနံချမ်းတယ်။ ကတ္တီပါလုံချည်ဝတ်ခဲ့မှတဲ့၊ ကောင်းပါဘူးလေ။ ကတ္တီပါလုံချည်က အသွေးညစ်ပုပ်စုပ်နှင့် ငါ့ဘန်ကောက်လုံချည် သနပ်ခါးသွေးကလေး ဝတ်စရာတဲ့။ သူ့မဝတ်တာလဲ ကြာသွားပေါ့၊ ကောင်း၊ ကောင်းတယ် ကောင်းတယ်” ဟု တွေးတောရင်း လက်ကောက်များကို ဝတ်၏။ နောက်အစိမ်းရောင် ရှင်မီးအင်္ကျီဝတ်သည်ပြင်၏။ သူ၏ မောက်ဖြိုးသော ကိုယ်လုံးကို ကြည့်ပြီး “ငါ ရင်စည်း စည်းအုံးမှာ ထင်ပါရဲ့၊ စည်းကား မကောင်းဘူးထင်တယ်။ ခုကလဲ မိန်းမတွေ မစည်းကြပါဘူး။ မစည်းဘဲ ထားလိုက်တာ မက်လုံးတမျိုးဘဲ” ဟု မိမိကိုယ်ကို ချော့လေ၏။

ရွှန်နာရီအချိန်၌ စိန်လည်တံကိုလည်း ဆင်ပြီးလေပြီ။ ဆွဲကြိုးအကိုးကိုလည်း ဆင်ပြီးလေပြီ။ ကျော၌ သိုးချည်ပန်းပွားကလေးသည် တုန်လင် တုန်လင်နှင့် ကစားနေလေသည်။ ပါးလွှာသော မစော်ဂန်ရှန်သားအင်္ကျီသည် ကိုယ်တွင်း ဇာဘော်လီနှင့် အသားမျှအကိုမူရင်းအတိုင်းသရုပ်ပေါ်နေလေပြီ။ သနပ်ခါးရောင် ဘန်ကောက်သည်လည်း ကြီးကားသော တင်ပါးကြီးများပေါ်တွင် လှိုင်းစအိအိနှင့် ထနေလေပြီ။

မထွေးသည် မှန်နှင့် တတောင်ကွာအရပ်မှနေ၍ မိမိပိုးနံ့ကို ကြည့်၏။ ဘေးစောင်းဟန်နေ၍ ဇာတ်တိုက်ပြန်၏။ နောက်-ပြန်

ဆုတ်ပြီး လေးထောင်ထွာကွာသော အရပ်မှနေ၍ မှန်ကြည့်ရင်း ဇာတ်တိုက်ပြန်လေ၏။ “ဟဲ-ဟဲ-တော်ပြီ ကျေနပ်ပြီ၊ မိထွေးတဲ့၊ ဒင်း ထက်ဖြင့် အတော်ဘဲ သာဗြူ။ ဩဘ-ငါ ဘာဖိနှပ်ကို စီးရပါမလဲ၊ ပိန်းတန်းဖိနှပ်စီးရကောင်းမလား၊ အောင်မာ ကြည့်စမ်း မေ့နေ လိုက်တာ၊ လေဒီခင်ဖိနှပ် တမြန်နေ့ကဘဲ ဝယ်လာတာ၊ ဒီဖိနှပ်ဟာ ခေတ်အဆန်ဆုံး၊ အကောင်းဆုံး၊ အလှဆုံး၊ သုံးကျပ်တမတ်တောင် ပေးထားရတာ၊ ငါ့ဟာ အတုမဟုတ်ဘူး” ဟု လေဒီခင်ကို ဆန္ဒမဲ ပေးလိုက်ပြီးနောက် မှန်ကြီးကို နှုတ်ဆက်၍ ထွက်ခဲ့၏။

နေမင်းသည် မိမိ၏ဗိမာန်ယာဉ်သာကြီးကို မောင်းနှင်လာရာ မှုမင်းလွင်၊ ဆီးနှင်းစသော ရန်သူကလေးများသည် ရှောင်တိမ်း၍ ပေးကြရလေ၏။ လောကဓါတ်ကြီးစာလုံးသည် နေဗိမာန်ကြီးကို သောင်းသောင်းဖြဖြ ခရီးဦးကြိုဆိုလေ၏။ တကမ္ဘာလုံး နေဗိမာန် ကြီးကို လက်ခံကြိုဆိုနေခိုက် မထွေးသည် နေမင်းကိုထီးဖြင့် ကွယ် ကာ မမြင်ကျိုးကျွန်ပြုရင်း ဈေးဆီသို့ရှောက်ခဲ့လေ၏။

မထွေးသည်လမ်းရှောက်ရင်း စိတ်အားလပ်နေ၏။ ရှေ့ အရေး ဝတ်ဆင်ဘို့အရေးကို တွေးတောဘို့မလိုပြီ၊ ဝတ်ပြီးဆင်ပြီးဖြစ်၏။ ထိုတွင်မှ ယမန်နေ့က ဆိုင်နားနီးချင်း သန်းမေနှင့်ရန်ဖြစ်ခဲ့ရသည် ကို ပြန်လှန်စဉ်းစားချိန်ရတော့၏။ သန်းမေက “ပုဇွန်ချောက်နှယ် ဆေးဆိုးတာများလိုက်တာ” ဟု ခပ်ကျယ်ကျယ်ပြော၏။ မိမိက “ဆားနှယ် ငါ့နိုင်ရန်ကော” ဟု ငြူစူလိုက်လေ၏။ သန်းမေက ခွဲ ဟပ်၍ချောင်းဆိုး၏။ မိမိက “ထွဲခန့်” တံတွေးထွေးလိုက်လေ၏။

မထွေး၏စိတ်၌ရန်လိုလာ၏။ ၎င်းနောက်ရန်ပြု၏။ တပန် ရန်ပို လာပြန်၏။ သန်းမေသည် မပြုမပြင်ဘဲနှင့်ပင် ရုပ်ရည် ချောမွေ့

လှပ၏။ ထိုဖြူဝင်းသောအသား၊ ထိုငါးရံ့ကိုယ်၊ ထိုကြည်လင် ဝိုင်းစက်သောမျက်လုံး၊ ထိုနာတန်များသည် ယောက်ျားများကို စပါးကြီးညို သကဲ့သို့ သူ့ ဆိုင်သို့အစာစကလားစေတော့၏။ ချိုသာ ရွှင်ပြုံးသောစကားလုံးများသည် မိန်းမဈေးဝယ်များကိုပင် ညှိ ခေါ်နိုင်ပေ၏။ သန်းမေဆိုင်တွင် လူစီသလောက်၊ မထွေးဆိုင်၌ လူပါးလေသည်။ မထွေးဆိုင်သို့ ဖျင်လွယ်အိတ်ကြီးများကို ထမ်း ပလပ်ထမ်းပိုးနှင့် ယူဆောင်လာသော တောသားကြီးများသာ အလာများလေသည်။ မထွေးသည် ဈေးဆောင်းလို၍ တောသား ကြီးများကို ဆိုင်၌လက်သင့်ခံ၏။ သို့သော် လူပျိုလူရွယ်ကလေး များ မိမိဆိုင်သို့လာရန်ကိုသာတမ်းတခံ၏။

မနေ့က သန်းမေဆိုင်သို့ အင်္ဂလိပ်ကျောင်းသားများလာ၍ ဈေးဝယ်၏။ အင်္ဂလိပ်ကျောင်းသားများမှာ သန်းမေဆိုင်၌ စတ ချပြီး၊ အခြားလိုအပ်သော ဟင်းသီးဟင်းရွက်များကို ထမ်းချက် များကို အဝယ်လွှတ်ကြ၏။ မထွေးသည် ထူးထူးခြားခြား ဗလေ ဇာအကျားနှင့် အင်္ဂလိပ်ကျောင်းသားတစ်ဦးကို မျက်စေ့ ကျခဲ့သည် ကိုပင် စဉ်းစားမိ၏။ မနေ့က “ငါ့ဆိုင်ဘဲလာထိုင်ပါတော့” ဟု သော တောင်တချက်သည် ယနေ့ယခုလမ်းရှောက်ဆဲ၌ပင် မထွေး ၏ နှလုံးသားတွင်း၌တည်ရှိဆဲဖြစ်ပေ၏။

ဒေါက်ဒေါက်နှင့် လေဒီခင်ခွာနှင့် ကတ္တုထူးစေးလမ်း ထိခိုက် သံသည် မထွေး၏တက်ခေါက်သံအစား ဖြစ်ပေါ်နေဘိသကဲ့သို့ ရှိတော့၏။ လေဒီခင်ဘိနှပ်စီးမိသဖြင့် မထွေးသည် လမ်းရှောက်ရာ ၌ ခါတိုင်းနှင့်လွန်စွာကွာခြားလေ၏။ လေဒီခင်ပြုပြင်ချက်ကြောင့် မြင်းကျိုးကြီး လမ်းလျှောက်သလို ဘောက်ဆပ်သောက်ဆပ်နှင့် ခြေထောင့်နေလေ၏။ “သူတို့က မိသန်းကို ချောလှပြီထင်ပြီး ဖယ်

နေကြတော့ ငါကမဆင်မပြင်ဘဲနေမိတော့ သူတို့ထင် ထင်စရာပေါ့။ ကဲ ဒီနေ့တော့ ဘယ်နှယ်ရှိစ၊ ငါက ဆင်ခဲပြင်ခဲရုံမကဘူး၊ သူ့ထက်ပစ္စည်းချမ်းသာကြောင်း ပြနိုင်အောင် စိန်တွေတောင် တိုးဝတ်ခဲသေးတယ် (တောက်-ဒေါက်-ဒက်-ဒေါက် ဒေါက် လေဒီခင်က မြည်တုန် တောက်တီးနေသည်။ “ငါ မထွေး အကြောင်းပြလိုက်မယ်၊ ဒီတခါ ရန်ထပ်ဖြစ်ရင်လဲ အတွယ်ဘဲ” ဟု ကြိမ်းဝါး၏။)

မထွေးသည် သန်းမေကိုအမြဲတန်းရန်လို၏။ ဆိုင်ဂုဏ်ပြိုင်ဖြစ်သည်သာမက၊ ပစ္စည်းဂုဏ်ပြိုင်လည်းဖြစ်လေသည်။ သန်းမေက ရုပ်ရည်အတွက်ပြိုင်ဘက်မဟုတ်ဟု မထွေးကို ဝိုင်းပယ်ထားသော်လည်း၊ မထွေးကမူသန်းမေသည် အလှတူညီညွတ်ပြိုင်ဘက်ဟုအယူရှိပြီး မနာလိုရှိပေ၏။ ထို့ကြောင့် မနေ့က ဗလေဇာအကျားနှင့်ကျောင်းသား သန်းမေတို့ဆိုင်၌ ထိုင်သည်ကိုမခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ပြီး ဗလေဇာအကျား ပြန်သွားသောအခါ သန်းမေကို စောင်းမြောင်း၍ခဲ၏။ ထိုခဲရန်ဖြစ်ကြလေသည်။

မထွေးသည် မိမိပစ်မှတ်ထွက်သွားသော တိုင်းလုံးထွားလုံးများကို ယခုတိုင် ကြားယောင်ယောင်ရှိသေး၏။ ဟံ့ဖါသယ်မဆိုသော စကားလုံးသည် သူတို့အဘို့အယဉ်ကျေးဆုံး ထီးသိုး နန်သိုးစကားများဖြစ်ခဲ့ပေ၏။

ဒေါက် ဒေါက် ဒေါက် ဒက် ဒစ်ခနဲမြည်ကာ လေဒီခင်၏ အသံသည် သူ့သခင်မအတွက် စီးဝါးသံတမျိုး မှတ်ထင်ရပေ၏။ “ဒင်းမှာဘာရှိလို့လဲ။ ဈေးဆိုင်ထွက်စကထဲကရှေ့ထိုး၊ ခုလဲရှေ့ထိုးဘဲ၊ လုံချည်ဆိုလဲ ပိုးတုန်ဖက်ဖူးရောင်တထည်၊ ပိုးတုန်ပန်းရိုက်

တထည်၊ တမြန် မနေ့ကဝတ်လာတဲ့ အင်းလုံချည်တထည်၊ လပြည့်နေ့ကဝတ်လာတဲ့ မန္တလေးလုံချည်တထည်၊ ငါ့မှတ်မိသလောက်ဖြင့် ဒါဘဲရှိတယ်။ ဟော ငါက ဗန်ကောက် ဆယ်ခြောက်ကျပ် တန်ကိုဝတ်ပြလိုက်တယ်၊ ရှင်မီးအင်္ကျီချင်းတောင်မတူဘူးမှတ်လိုက်ပါ” ဟု အမိန့်ပေးရင်း ခြေလှမ်းသွက်လာလေ၏။

ဈေးသို့ရောက်သောအခါ၊ သန်းမေမှာ အခြေမပျက် ဈေးရောင်းလျက်ပင်ရှိလေပြီ။ မထွေးဆိုင်ကား ကူလီ မောင်ချစ်တီးခင်းပြီးခါစဖြစ်သေး၏။ ငါးရုံ ခြောက်ကိုပင် ဘန်းမပြရသေးချေ။ မထွေးသည်ဆိုင်ပေါ်မတက်ခင် ဆိုင်ရှေ့၌ လမ်းရှောက်၍ပြလိုက်သေး၏။ သန်းမေအပေါ်၌ ကြားလှိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်လေ၏။

လက်ပတ်နာရီကို ထောင်၍ကြည့်လိုက်သောအခါ ကိုးနာရီခွဲနေပြီ။ ဗလေဇာအကျားနှင့် ကျောင်းသား ယခုတိုင်မလာသေးချေ။ ဈေးတဖက်စွန်းသို့မျှော်၍ကြည့်၏။ မလာသေး၊ သက်ပြင်းခဏခဏချက်၏။ သီလရင်တပါးလဘက်ခြောက်နှင့် ဆေးဝယ်ရန်လာသည်ကိုပင် မမြင်မိရှာချေ။ သို့နှင့်မျှော်တော်ဆိုင်နေခိုက် ကျောင်းသားနှစ်ယောက်နှင့်ထမ်းချက်သည် သန်းမေတို့ ဆိုင်သို့ရောက်လာလေ၏။ “ငါ့ငနဲ၊ ဗလာဘဲမိဖုရား နေလေရော့သလား” ဟုတေးတောပူပန်မိ၏။ ပါမပါ ကိုယ်တိုင်ဆီချင်လှ၏။ သို့သော် မိန်းမတည်းဟူသောသဘာဝက “မယ်ထွေး မယ်ထွေးညည်းနေဘဲ တော်တော်က၊ သတိနှင့်လုပ်မှပေါ့၊ ဟန်လုပ်ရသေးတယ်အေရဲ့” သတိပေးနေလေသတည်း။

ကံအားလျှော့စွာ သန်းမေဆိုင်၌ သရက်ချဉ်မရှိသောကြောင့် မထွေးဆိုင်သို့ကျောင်းသားတယောက်လာလေ၏။

“သရက်ချဉ်ပေးစမ်းပါခင်ဗျာ” ဟု ပြောပြလျှင်
 “ဘယ်လောက်သားလဲ၊ ဒါထက်နေစမ်းပါအုံး၊ မနေကလိုက်
 လာတဲ့၊ ဗလေဇာအကျားနှင့် အသားဖြူဖြူ လူကောမပါဘူးလား”
 ဟု မေးလိုက်လေ၏။

“မပါဘူးခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းသားတွေက တနေ
 နှစ်ယောက် အလှည့်ကျလိုက်ရတယ်ခင်ဗျာ” ဟုသော အဖြေသည်
 ပိဿာလေးကြီးဖြင့် ပေါက်လိုက်သကဲ့သို့၊ မထွေးနားတွင်းသို့ဝင်
 လာလေ၏။ မထွေးသည် မှိုင်သွားလေ၏။ တမနက်လုံး၏ ရှင်လန်း
 ချက်ကို တမိနစ်အတွင်းဖျက်ပြစ်လိုက်သော စကားများဖြစ်ပေ၏။
 မထွေးသည် ကျောင်းသားလိုသမျှသော သရက်ချဉ်ကို စိတ်မပါ
 စွာဆောင်းလေ၏။ ကျောင်းသားပြန်သွားလျှင် ဒူးတုပ်၍ဆိုင်နောက်
 သေတ္တာကြီးကိုမှီလျက် ထေ့နေလေ၏။ မယားရပ်ရွာသို့ပြန်မည်ဟု
 အမြန်လာရာ ရထားမမှီသော ရပ်ဝေးနေလင်ကဲ့သို့ မထွေးသည်
 များစွာယူကြုံးမရဖြစ်ပေ၏။ ဤဆံထုံး၊ ဤသနပ်ခါး၊ ဤစိန်
 လည်တုံး၊ ဤလက်ကောက်၊ ဤရှင်မီး၊ ဤပန်းကောက်၊ ဤလေ
 ဒီခင်တို့သည် ကန္တာရတောကြီးအလယ်၌ ခြောက်သွေ့ပျက်စီးရ
 သော ပန်းများနှင့်တူလေပြီ။ မထွေးသည် ပေါင်တဘက်ကိုကွေး၊
 ဒူးဆစ်ပေါ်မေးတင်၍ မှိုင်ထွေ၏။ လေဒီခင်ကို ကြည့်နေလေ၏။
 “တောက်...လဲလေခြင်းနော်၊ ရှင်ကလဲ ဘာလို့အစက ဒီလိုပြောမ
 ထားသလဲ၊ ဆိုပြောရအောင် နှင်နှဲလဲသိတာမှတ်လို့၊ ရှင်လာဆိုလို့
 ဒီမှာဖြင့် မျှော်လိုက်ရ စောင့်လိုက်ရတာ၊ မိန်းမမှာတော့ မိန်းမ
 ကြိုက် မျှော်လိုက်ခါ၊ ယောက်ျားမှာတော့ ယောက်ျားကြိုက်
 စိုက်စိုက်လာကုံးရှင်ရဲ့၊ ရှင်ကျောင်းကိုတံလိုက်ခဲချင်ပါရဲ့၊ သို့မဟု
 မတော်ပေဗျား၊ က-ရွှေအပတ် ရှင်မြန်မြန်လာခဲ့ပါနော်၊ ခုတော့

ဒီနေ့အတွက် အလကားဖြစ်ပြီပေါ့၊ မဖြစ်သေးဘူးလေ ဘိုကောင်မ
 ကို ငါ့ဥစ္စာတွေပြုလိုက်အုံးမတဲ့၊ ဒင်ရှေ့မော်လိုက်အုံးမယ်”

ဆယ်နာရီခွဲမျှရှိသောအခါ မထွေးသည် ဆိုင်မှထ လေ၏။
 သန်းမေတို့ဆိုင်၏အရှေ့ဘက်ဆိုင်မှာ မထွေး၏မိတ်ဆွေ မထင်လှ
 တို့ဆိုင်ဖြစ်၏။ မတင်လှတို့ဆိုင်သို့ အလည်သွားလိုက်ရလျှင် ငြီးငွေ့
 နေသော စိတ်လည်းပြေမည်၊ မိသန်းမေ အပေါ်မှာလည်း ကြားရ
 လေမည်၊ မိသန်းမေအတင်းလည်း ပြောရလေမည်ဟု သဘော
 ပေါက်ခါ မတင်လှတို့ဆိုင်သို့လာခဲ့လေ၏။ လေဒီခင်ကို ပိုမိုမြည်
 အောင် ပြင်းပြင်းလမ်းရှောက်၏။ ရင်ကိုကော့၍ တင်ကိုလည်း
 ခပ်ဆော့ဆော့ရှောက်ခဲ့၏။ မျက်နှာကိုလည်း မော့ထား၏။

မတင်လှတို့ဆိုင်နှင့် မသန်းမေတို့ဆိုင်ကြား၌ ရေအိုးစင်ခိုင်း
 လက်ဆေးရေများသည် ရှေ့နေလေ၏။ မတင်လှသည် မကြာခင်က
 သင်္ဘောသီးစားပြီး သင်္ဘောခွံကို ထိုအပေါ်မှာ ပစ်ထား၏။
 ပစ်ထားသည်မှာလည်း အကြံနှင့်ဖြစ်ပေ၏။ ငပိတန်းသို့ အပိုးလာ
 ကြသော ဆပ်ကျောင်းသား (ရာဇဝတ်အုပ်ကျောင်းသား) များကို
 ချော်လဲအောင် ထောင်ချောက်လုပ်ထားခြင်းဖြစ်၏။ မထွေး
 ရှောက်လာခဲ့ရာ လေဒီခင်သည် သင်္ဘောခွံပေါ်သို့ တက်နှင်းလေ
 ၏။ သင်္ဘောခွံသည် ရှော့ခနဲ တမန်တလင်းပေါ်တွင်ပြေး၏။ လေဒီ
 ခင်သည် ဣသခင်မ၏ ခြေတဘက်ကို ယူဆောင်ကာ သင်္ဘောစီး
 သွားလေ၏။ မထွေး ဒိုင်းခနဲလဲကျသွားသောအခါ အော်ဝိုင်း၊
 မသန်းမေသည် တသက်သို့လှည့်ကာ တခစ်ခစ်ရယ်လေ၏။ လောင်လှ
 လည်း တဟား ဟားရယ်ပြီး မထွေးထံသို့လာလေ၏။ “ဟိခြင်းကို
 ရပ်ပြီး မထွေးကို ထူ၏၊ မထွေးကား အစဉ်ရယ်၏။ နောက်၌ မျက်
 နှာကမဲ၏။ ပစ်ပစ်က ရယ်ဟန်ဆောင်၏။ တမျက်နှာလုံး အနီတောင်

ဆိုထားသောပါးနှင့် တသွေးတည်း ဖြစ်သွားလေ၏။ မြေပူရာ ကင်းမှောင်ပြိုဟု ဝမ်းနည်း၏။ လူ့အတွယ်ချော်လဲရသည်ဟု ရှက် ဘန်ကောက်ရှေ့၍ အားထောင်စပ်ပြီ။ သံတုံးဗလဗူကြသဖြင့် အလွန် မချမ်းမြေ့ဖြစ်၏။ လေဒီခင်ကိစိတ်နာ၏။

“မသွေး နာသလား” ပြုံး၍ မတင်လှက မေး၏။

မထွေးသည် အပြေမပေးဘဲ စိုက်ကြည့်နေ၏။

“မနာဘူးနော်၊ မနာတူး ဖွတ် ၊ ကျုပ်အမကြီးက စွမ်းတယ်။ ဥုံဖွ၊ ချီးတုံးမတ်တတ်ထ-ဖွ”ဟု ရှုတ်နေမှ

“အို-မတင်လှကတော့ နေရာတကာ နောက်နေတာဘဲ”ဟု မထွေးသည် နှုတ်ခမ်းစုလျက်ပြော၏။

“မဟာမြတ်မုနိ စူးရစေရဲ့ ၊ မနောက်ပါဘူးဗျ၊ ဥုံဖွ ဒုဝေ- ဒုဝေ-ဩောင်း ဟု ဟု ၊ ကဲထ”ဟု ပြောပြောဆိုဆိုမတင်လှသည် မထွေးကို ချိုင်းကြားမှထူပြီး ဆိုင်ဆို့ခေါ်သွားလေ၏။

“အတည်မေးတာ၊ မထွေး နာသွားသလား”

“နာတာပေါ့၊ အားလုံး ရေရွဲညစ်ပတ်ကုန်ပြီ”

“ဟုတ်ပါကွယ်၊ အချက်ထဲမှ အရှက်ကွဲလေတယ်နော်၊ ထူးထူး ခြားခြား ဝတ်လာမှဘဲ ခက်နာတာဘဲ”ဟု ညည်း၏။

“ကဲ မတင်လှ၊ မြင်းရထားခေါ်ချေ၊ ကျမ အိမ်ပြန်အုံးမှဘဲ၊ သွားပြင်လိုက်အုံးမှဖြစ်မယ်”။

မထွေးသည် မြင်းရထားနှင့် အိမ်ပြန်လေ၏။ အိမ်ပေါ်ရောက် သည်နှင့်တပြိုင်နက် လေဒီခင်ကို ချေမှဆောင်ချွတ်လိုက်ပြီး “အလ ကား လေဒီခင်၊ ငါ့အရှက်ခွဲတဲ့ လေဒီခင်။ သွား ငါ့မစီးချင်ဘူး၊ သွေးလေဒီခင်”ဟု မောင်းမဲလေ၏။

နောက် မုန်ရှေ့ သို့သွားလေ၏။ မုန်ထဲတွင် ဆံပင် ဖိးရိုးဇား ရား၊ သနပ်ခါးကွက်တိကွက်ကြား၊ နှုတ်ခမ်းမှာလည်း အနီရောင် မညီညွတ်၊ ဖြူဖတ်ဖြူရော်နေရာကတချို့ ၊ ပါးမှာလည်း တခြမ်းနီ၍ တခြမ်းညို၊ ပြန်ပြူးလှပသော အင်္ကျီမှာလည်း အိပ်ရာထ ဝတ် သော အင်္ကျီကဲ့သို့ ရှို့တု၊ ရေပေသည့်နေရာကပေ၊ အထဲက ဇာတော်လီသည်လည်း လမ်းလဲ့နေသဖြင့် ဆိုင်ရာကို မဖုံးမိကြ သောကြောင့် မထွေးသည် မိမွေးတိုင်း ဖမွေးတိုင်း မထွေးဖြစ်၍ နေလေ၏။ သားသယ်အမေနှင့်လည်း တူနေ၏။ မထွေးသည် သူ့ ရုပ်သူ့ကြည့်ပြီး “ဩော်-ငါ့ပြုပြင်သမျှ ပျက်ပါပကော၊ ငါ့ချော သင့်သလောက် ချောပိုင်ခွင့် လှပိုင်ခွင့်ရှိသလောက် မလှတော့ပါ ဘဲကလားနော်။ ဝင်းကို ငါ ဘယ်တော့ သာရပါ့မလဲ”ဟု စိတ် ပျက်သွားလေ၏။ မုန်ကို ရွှံ့ရှာပြီး ခွဲခွာထားခဲ၍ အိပ်ရာဆီသို့ လာခဲ့လေ၏။

ခဲလေသမျှ သဲရေကျလေပြီ။ သဲကန္တာရသည် သစ်ပင်ကင်းမဲ့ သဖြင့် ခြောက်သွေ့ငြီးငွေ့ဘွယ်ကောင်းသကဲ့သို့ မထွေးအတွက် မြှော်လင့်ဘွယ်ကင်းသော လောကကြီးသည် ခြောက်သွေ့ငြီးငွေ့ ဘွယ်ကောင်းလှလေသည်။

မထွေးသည် အိပ်ရာပေါ်သို့ ပစ်လှဲလိုက်၏။ ခေါင်းအုံးပေါ်၌ မျက်နှာမှောက်ပြီး ငိုနေလေသတည်း။

ပြီး ပြီ။

ဒီးရုတ်သတင်းစာ
အတွဲ-၁၂၊ အမှတ်-၁၈
ဇန်နဝါရီလ၊ ၁၉၃၆
စာမျက်နှာ ၂၈-၃၂

ရှင်တို့ယောကျ်ား

ရေးသူ-သိန်းနေနွယ်

“ကိုကို ထား လှေစီးချင်လိုက်တာ” ဟု လင်ဖြစ်သူ မောင်တင်ဖေ၏ လက်ကို ဆွဲ၍ မျက်နှာမော့ကာ မထားတင်က ပြောလေ၏။ ဇနီးမောင်နှံနှောက်နှားမှ လိုက်လာ၍ ရှင်မြူးနေသောလှိုင်းဝယ်က များကို ငေးမြော်ကြည့်နေသူ မထားကြည်က “ဟုတ်တယ်-ကိုကို လေးရယ်၊ အကြည့်တို့ လှေစီးကြရအောင်နော်” ဟု ပြောပြန်လေ၏။ မောင်တင်ဖေသည် မိမိ၏မနောအကြည်ခါတ်ပေါ်တွင် သာယာသော ညနေခင်းကို ဓာတ်ပုံကူးယူထားလေသည်။ ကြည်လင်သော ရေပြင်သည် ဣန္ဒနီငယ်၊ သီဂီထက်ဝက်၊ ဖက်ရှ်ဆေးစုံ၊ ချယ်သောပုံသို့ သစ်ပင်တို့၏ အရိပ်ပေါ်သောနေရာတွင် စိမ်းလဲလဲ ၊ နေရောင်ခြည်ပက်ဖျန်းသောနေရာတွင် နီရွေရွေ မိုးကောင်းကင်ကျရောက်သောနေရာတွင် ပြာနေလေသည်။

“ကဲပါ ကိုကိုရဲ့ လှေစီးရအောင်ပါနော် နော်” ဟု ထပ်မံတောင်းပန်မှ တင်ဖေသည် ရေပြင်ကို ကြည့်ပြီးလျှင်

“ကြည့်ပါအုံး ထားထားရဲ့၊ တိမ်သက်တန်ဆောင်၊ အဝါဘောင်ဝယ်၊ မောင်ခဲတခါ၊ ပြာခဲတခါ၊ ညိုခဲတလီ၊ ရိခဲတဖုံ၊ မှန်ခဲတချက်ဆိုတာလို အလွန်တရာလှပတဲ့ တိမ်တွေဟာ ရေပေါ်မှာ ပေါ်နေလိုက်တာ၊ ညှစ်နုဝါကြည့်၊ ညှစ်ခက်စည်သား၊ စိုပြည်စိမ်းလန်း၊ တောင်နုရန်းနှင့်၊ တောတန်းတွေလဲ၊ ရေထဲမှာ အရိပ်ပေါ်နေပုံ ဘယ်လောက်များ လှသလဲ။ လေးဆူခါတ်ပုံ ရွှေတိုက်

ဘုရားကြီးလဲ၊ ခြောက်ရောင်လွတ်ချေ၊ နှစ်သိမ့်စေလော့၊ ရွှေသီဂီရင့်ဆိုသလို ရေထဲပေါ်နေတာက ဖက်ထက် ကြည့်ညိုဘို့ ကောင်းပါသေးသလား ထားထားရဲ့၊ သည်အချိန် သည်အခါမှာ သည်ရေသာတဲ့ ကန်တော်ကြီးကို ဝဝကြီးကြည့်ရမယ်၊ ခု ကိုကိုတို့ လှေစီးလိုက်ကြရင် ကန်တော်ကြီးအလှတွေ ပျက်ကုန်မှာပေါ့၊ လှေမစီးဘဲ သည်ကနေပြီး ဆေးမျိုးစုံ ချယ်လှယ်တဲ့ကန်ကို ကြည့်နေကြပါစို့ ထားထားရယ်” ဟု ပြောလျှင် ထားတင်မှာ ထိပ်သွားလေ၏။

“ကိုကို မြန်မာစာဂုဏ်ထူးတွေ ယူထားပြီး သာမဟုတ်တဲ့ ရေပြင်ကိုဘဲ ချီးကျူးနေတာကိုဘဲ ကိုကို၊ လှေသာ စီးကြပါစို့ရဲ့၊ ကဲပါ သမ္ဗန်ကုလားခေါ်လိုက်ပါ ကိုကိုရဲ့”

ထိုအခိုက် အင်္ဂလိပ်လှေပြိုင်သားတို့သည် အားကုန်ထုတ်၍ စလှလှော်လာကြလေ၏။ မောင်တင်ဖေ အံ့သြဝမ်းနည်းနေဆဲပင် ၎င်းတို့ရွှေမှ ဖြတ်သွားလေ၏။ ခယ်မ မထားကြည်က

“ကျမတို့ ဗမာတွေ ကိုကိုလေးတို့လို ယောကျ်ားတွေရှိနေလို့ ညှစ်နေတာ ထင်ပါရဲ့၊ ကြည့်ပါလား၊ သူ့မှာဖြင့် တန်ထဲက ရေပြင်ကို လှလှချေရဲ့၊ သာယာလှချေရဲ့၊ သာယာလှချေရဲ့ ဆိုပြီး တစ်ခါတခါကြည့်နေတယ်။ လှပသာယာတဲ့ရေပြင်ကို မဖျက်လိုဘူးတဲ့ကဲ-ခုတော့ ဘယ်နှယ်ရှိစေ၊ လှေပြိုင်သမားတွေက ဖျက်သွားပြီ”

“တောက်-သင်းတို့က ဘာလို့ ဖျက်ရတာတဲ့လဲ ဟင် ကြည့်ပါဗျ၊ သက်သက်မဲ့ အရုပ်ဖျက်တာတွေစ”

“သူတို့ကနားလည်တာကို ကိုကိုလေးရဲ့၊ သူတို့မှာ ဒီရေပြင်ကို ဖျက်ရမှ ကျန်းမာရေးညီညွတ်မှာကို၊ ဒီရေပြင်ကို အလှကြည့်နေအံ့မှမဟုတ်ဘဲ၊ အသုံးကောင်းကောင်းချတတ်ရမှာကို၊ သူတို့

ကောင်းကောင်းအသုံးချတတ်လို့ အခုကြည့်တို့အပေါ်က မင်းလုပ်နေကြရတယ်မဟုတ်ဘူးလား၊ ကြည့်တို့မမာတွေကတော့ အလှကြည့်ဘို့လောက် ဘယ်နေရာမှာမဆို နားလည်နေတာကိုး၊ ဒီလိုအလှကြည့်ရင်းနှင့် ခွေးဇာတ်ခင်းနေခဲ့ကြရတာပေါ့” ဟု မထားကြည့်က ရှင်းပြရလျှင် တင်ဖေမှာ ဝေးမောသွားလေ၏။ ထိုတွင်မှ သမ္မာန်ခေါ်၍ စီးကြလေ၏။ တောင်ဘက်မှလေပြေကလေးတိုက်ခတ်လာလျှင် သုံးဦးသားသည် မြူးလာလေ၏။ မထားတင်က

“ကဲ ကိုကိုသီချင်းကြီးတပုဒ်လောက်ဆိုပြစမ်းပါအုံး၊ ထားတို့လဲ ဆိုပြမှာပေါ့”

“ရေပေါ်မှာ လှေလှော်တယ်ဆိုတော့၊ ဆီလျော်တာဆိုရမှာပေါ့နော်”

“သိတာသိတာမြသား၊ ကြခကြခကြခ ငါးပါး၊ ကမ်းနားကမ်းနား ခန်းကျင်၊ ငွေထပ်ပြင်လေတည့်မှပျော်ချင်ဘွယ်၊ မြစ်တွေးဇင်ယော်၊ မြူးတဲမြူးစံပျော်၊ ငှက်တော်ဂျိုးဂျား၊ ကျူးရင့်ရင့်သာ၊ လိမ္မံပြာပျံကားသွား၊ ဟိုမှာ သည်မှာနား၊ ရေပေါ်မှာလွှားပါလို့၊ ကြာဆံကိုစားပါလို့၊ ဝဲကားပျံလေတည့် ဝဲကားပျံ”

“ကဲဗျာ ပြီးပါပြီ၊ ထားကတပုဒ်လောက်ဆိုကွယ်”

“ဘာဆိုရမှန်းလဲ မသိဘူး”

“အို... ကိုကိုရေးပေးထားတဲ့ နတ်ရွှင်နောင် ရတုထဲကပေါ့ရွှေတိဂုံ ဘုရားကြီးမြင်ရသော်
“မဟာစေတီ၊ မေ့သရီ၏၊ မြေညီခင်းပြန်၊ တလင်းသန့်ငယ်၊ နှင်းပန်တပဲ၊ ဝတ်ဖြူလဲနှင့်၊ နန်းထဲနန်းလော့၊ သိမခေ့ဘဲ၊ ချမ်းမြေ့စိတ်ကြည်၊ ပီတိရည်ဖြင့်၊ ခိုင်တည်နှလုံး၊ တဖြောင့်သုံး၍၊ နောင်ထုံးကေရှင်၊ လျှောပြေချင်လဲ၊ နတ်ရွှင်သူ ကြောင့်၊ တရေးမှောင်

ခဲ့၊ မဖြောင့်ပျံ့လွင့်၊ နောင်ကြီးငင်သည်၊ သူ့လင်ငွေမျက်ရည်တကား။

လို့ဆိုရမှာကို ထားမှာတော့ ကိုတင်သူကြောင့် တရေးမှောင်ခဲ့ မဖြောင့်ပျံ့လွင့် လို့ဆိုရမှာပေါ့”

“ဟား ဟား၊ ဟုတ်တယ် ဟုတ်တယ်၊ ဟေ့ ကုလား၊ ပြန်ပြီးလှော်၊ တို့ကမ်းကို ပြန်မယ်။ က... အကြည်က တပုဒ်လောက်ကိုကိုလေးတို့ဆို ဆိုပြပါအုံး”

“ဒါဖြင့်၊ လေးချိုးလေးတပုဒ်လောက်ဆိုပြရသေးတာပေါ့”

“အိုင်တွေလျှင် ရေချိုငယ်နှင့်၊ ထိုင်၍ပင် ခြေကိုဆေးလိုကြ၊ ပြေပတိရ်ကြေးရယ်က(ကျား)တကား၊ တကိုးနဲဆ ပါတော့၊ မိန်းမမှာ မာယာတဲ့သဲကိုးဖြာ အမည်ရသော်လည်း၊ လေးဆယ်သာ ရွှေစာပြတယ် မိန့်ဟသေချာ၊ ဖောက်ပြားသေ ခါခါဖြတ်နိုင်တဲ့၊ ယောက်ျားတွေမာယာတတ်ပုံက၊ ကမ်းခတ်မို့ မနိုင်သား၊ တိုင်းတာဖြင့် မရှိကောင်း၊ သို့လောက်ပင်၊ ယောက်ျားမှာ မာယာရှင်မို့၊ ခါခါပင် နှုတ်သံနှောပါလို့၊ (ပါဝါ)တင် လုပ်ကြံပြောသော်လဲ၊ မဟုတ်တန် ဟုတ်တန်သဘောတို့ကို၊ စစ်ကြောကာ သတိဆွင်းပါလို့၊ ချစ်ဩဇာ တမိနှင့်ပါ၊ ဘဝင်ဆူ လင်ပူကင်းလိမ့်မယ် ယွင်းသူ အကြောင်း”

“အလဲ၊ ညီလေးစာကတယ်ဆိုပါကလား”

“ဟေ့ ဟိုဘက်တိုးကပ်အဲ... အဲ၊ ပိုက်ဆံဘယ်လောက် ပေးရမလဲ”

ကန်တော်ကြီးအလည်ကျွန်းပေါ် သို့ရောက်၍၊ ဖြေးညှင်းသာ ယာစွာလမ်းရှောက်ခဲ့ကြလေ၏။ ထားတင်နှင့် ထားကြည့်ကား တတွတ်တွတ်စကားပြောလာကြလေ၏။ တင်ဖေကား စိမ်းစိုသော

မြက်ခင်းပြင်ကိုကြည့်လာလေ၏။ ခပ်လှမ်းလှမ်း၌ ဖြူဆွတ်သော လက်ကိုင်ပုဝါကလေးတစ်ထည်ကိုမြင်လေ၏။ သူသည် လက်ကိုင်ပုဝါဖြူကလေးဆီသို့သွား၏။ ညီအမိကား စကားပြောရင်း ရှေ့ရှောက်သွားလေ၏။

တင်ဖေသည်လက်ကိုင်ပုဝါကိုကောက်ကြည့်ရာ ချွေးစွန်းချွေးကွက်မရှိဘဲ၊ ခဝါပေးထားခါစ လက်ကိုင်ပုဝါ ဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရလေ၏။ ဖြန့်လိုက်သောအခါ သင်းပျံ့ အေးကြည်သော ရေမွှေးနံ့သည် နှာခေါင်းတွင်းသို့ ဝင်လာလေ၏။ ဒေါင့်စွန်းတွင် နှင်းဆီခက်ပန်းကလေးထိုးထားလျက်ရှိလေ၏။ မျက်နှာဆိုင်အစွန်းတွင်ကား S.S. ဟူသောစာလုံးများကို မရမ်းဆောင်ချည်နှင့်ထိုးထားလျက်ရှိ၏။ တင်ဖေသည် လက်ကိုင်ပုဝါကလေးကိုချစ်နေလေ၏။ လောကဓါတ်တခုလုံးနှင့် မြင်မြင်သမျှလူအပေါင်းကိုချစ်နေခိုက်ချစ်စရာကောင်းသော လက်ကိုင်ပုဝါကလေးကိုမြင်ရနေရာ ထူးကဲစွာ ချစ်ခြင်းဖြစ်ပေါ်နေလေ၏။

S.S. ဆိုတော့စွန်းစန်းလား၊ စိန်စိန်လား၊ ရွှေရွှေလား၊ စုစုလား၊ ဘယ်သူများ ဖြစ်ပါလိမ့်မလဲနော်၊ လက်ကိုင်ပုဝါ ဖြူလှသလို ပိုင်ရှင်လေးလဲလှပေမှာဘဲ။ လက်ကိုင်ပုဝါလေး ဖြူစင်သလို သူ့မှာလဲ ဖြူစင်တဲ့စိတ်ရှိပေမှာဘဲနော်။ ဩော်... ဖြူပေ စင်ပေ လက်ကိုင်ပုဝါမှာ ပန်းတပွင့်ထဲပန်းသလို၊ မိန်းမကောင်း ပန်းပန်း၊ တပွင့်မျိုးထဲကတဲထင်ပါရဲ့နော်၊ ပိုင်ရှင်ဘယ်များသွားနေလေပြီလဲ၊ ဟေ့ မောင်လက်ကိုင်ပုဝါရဲ့၊ မင်း မမ ဘယ်ကိုသွားနေပြီလဲ။ သူ့ဘယ်ဘဲသွားသွား ငါလိုက်ပြီး ပေးမယ်ပြောပါကွာ၊ ငါ့ဟိမဝန္တာကိုတောင်သွားမယ်၊ ပုဝါပိုင်ရှင် ကလေးနှင့် တွေ့ရင်တော်ပြီ”

ထားတင်နှင့်ထားကြည်သည် ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ စောင့်နေကြလေ၏။ အသက်အစိတ်ခန့်မျှ မိန်းမတယောက်သည် တင်ဖေထံသို့ ရှေ့ရှုလာနေသည်ကိုတွေ့ရ၏။ တင်ဖေ မြော်လင့်သည်ထက်၊ ချောမောလှပ အချိုးကျနေသည်ကို တွေ့ရလေ၏။ တင်ဖေလည်း သူ့လက်ကိုင်ပုဝါရှင် ဖြစ်မှာဘဲဟုတွေးကာ သူ့ကျေးဇူးအတင်ခံရရင် လူဖြစ်ကျိုးနပ်ပြီဟူသော တွက်ခြေဖြင့် ဆီးကြိုကာ ပြုံးလေ၏။ အဆီပါမိန်းမလည်း တင်ဖေအား စူးစိုက်၍ ကြည့်လေ၏။

“ဒီလက်ကိုင်ပုဝါ ဒီနားကကောက်ရပါတယ်၊ အဆွေတော် ရဲ့လက်ကိုင်ပုဝါမျှားဖြစ်မလားလို့”

မိန်းမက ညာဘက်မျက်ခုံးကိုမြှင့်ပြီး

“ဩော်... ဟုတ်ပါတယ် အကိုရယ် ဟုတ်ပါတယ်၊ ခင် ခုနင်က လမ်းရှောက်လာတော့ ကျနေရစ်ပါတယ်”

တင်ဖေက မိန်းမကို စူးစိုက်ကြည့်ပြီး လက်လှမ်းကာ “ရော့ပါ ရော့ပါ ပြန်ယူပါ၊ ခုပိုင်ရှင်အဆင်သင့်မဲ့တူရင် ရှာပြီးပေးမယ်လို့ဘဲ”

ပါးချိုင့်အောင်ပြုံးပြီးလျှင်

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ် အကိုရယ်၊ ဘယ်တော့မှ ကျေးဇူးမတွေ့ပါဘူး”

ထားတင်သည် ထိုအခြင်းအရာကိုမြင်လျှင် “ကိုကိုကလဲနော်၊ ဘယ်ကမယားငယ်နှင့်များ အလွန်းဆင့် နေ ပါလိမ့် သူတို့ယောက်ျားတွေတော့ ဒီလိုချည်းဘဲ” ဟု ပြောလျှင်၊ ထားကြည့်မှ

“မိတ်ဆွေများထင်ပါရဲ့”

“မိတ်ဆွေဖြင့် သည်လောက်ကြာမများပါဘူး”

တင်ဖေက ခါးထောက်ပြီး “ပြော ဘို့ မ လို ပါ ဘူး နှမရယ်၊

သူများကျပျောက်တာကို သိမ်းဆည်းမထားဘဲ၊ ပိုင်ရှင်ကိုပြန်အပ်
ပေးတာ အကိုတို့ဝတ္ထရားပါဘဲ”

(၄) “ဝတ္ထရားတော့ဟုတ်တာပေါ့၊ အ ကိုတ ယောက် ထဲ လမ်း
ရှောက်လာပါသလားရှင်”

“ဟိုဟို...တယောက်ထဲဘဲ ခင်တော့ကော တယောက်ထဲဘဲ
လား၊ တယောက်ထဲမိန်းမသားဆိုရင် သိပ်ပြီးမသင့်ဘူးနော်”

“အို-ကိစ္စမရှိပါဘူး ခင်ကလာနေကျပါဘဲ၊ ဒါထက် အခုလို
ရုတ်တရက်တွေ့ကြရပေမဲ့၊ မိတ်ဆွေလိုသဘောထားပါ နော်၊ နောင်
မိတ်ဆွေရင်းဖြစ်ကုန်ပေါ့”

ထားတင်သည် အသားတွေ တဆပ်ဆပ်တုန်နေလေ၏။ တင်ဖေ
အား အဝေးမှ မျက်စောင်းထိုးကြည့်နေလေ၏။ တင်ဖေထက်
ထိုမိန်းမကို ပိုမိုမုန်းနေလေ၏။

“ကြည့်ပါလား အကြည်ရယ်၊ ဒီမှာဖြင့်စောင့်နေရတယ်၊ သူ
ကတော့ (တောက်)ရှင်တို့ယောက်ျားတွေနော်၊ အကြည် မမ မခံ
ဘူး ဆွားကြစို့၊ သူတာသာသူနေရစ်ပေစေ လာ သွားမယ်”ဟု
ဆိုကာ ဆောင့်အောင်၍ ကားထားရာသို့သွားလေ၏။

တင်ဖေမှာ အမြူးသောမျက်နှာဖြင့်
“ကောင်းပါပြီဗျာ ကောင်းပါပြီ၊ မဆွတ်ခင်က ညွတ်ချင်တဲ့
ပန်းမျိုးပါဘဲ”

“ဟဲ...ဟဲ၊ ခင်တို့အိမ်လာလယ်ပါနော်၊ ရေခဲ-ယောဒါလိပ်
ဘဲ၊ ကဲ...သွားပြီနော်၊ ချဲ့ရီယို”

မိန်းမသည် သွက်လက်စွာထွက်သွားလေ၏။ တင်ဖေသည်
ပါးစပ်ဟောင်းလောင်းနှင့် ကျန်ရစ်ခဲ့လေ၏။ ခေါင်းငိုက်စိုက်ချ
လျက် ကားဆီသို့လာလေ၏။ ထားတင်သည် ကား၏လက်စဲဘက်

အစွန်ဆုံးတွင်ထိုင်၍ ထားကြည်ကို အလယ်ပိုင်း၌နေရာချထား
သည်ကိုတွေ့ရလေ၏။ သူ့ အတွက်ကား လကျာစွန်းမှာချထားပြန်
လေ၏။ ထားတင်သည် ၎င်းအားမကြည့်ဘဲ အခြားဘက်သို့လှည့်
၍ နှုတ်ခမ်းစုနေလေ၏။

“အို...ဘယ်နှာလဲကွ၊ ထားက ဒီဘက်လာလေ”
ထားတင်က စကားမပြောဘဲနေသဖြင့် ထားကြည်ကမေးငေါ့
ထိုးပြပြီး၊ တင်ဖေကိုလက်ခါ၍ပြလေ၏။ တင်ဖေသည် ထားတင်

စိတ်ဆိုးခြင်း၏ဝိဘာဝကိုသိလေ၏။ ခယ် မ အနီး ကပ်လျက်ထိုင်
လေ၏။ ကားသမားကို “အိုင်ဆေး ပြန်ပေတော့”ဟု အမိန့်ပေး
လေ၏။

“အကြည်၊ ကိုကိုလေးပြောမယ်၊ ဒီအနားတိုးစမ်းပါ”ဟုပြော
ပြီး အကြည်ပါးနားကပ်၍ တတွတ်တွတ်နှင့် သွောင်စင်ရေမရ
ပြောနေလေ၏။ ထားတင်သည် မျက်စောင်းထိုးကြည့်ပြီး အခြား
ဘက်သို့လှည့်သွားပြန်၏။ “သူကတော့ဒီလိုချည်းဘဲ၊ ဒီကစိတ်ဆိုး
မှန်းသိရက်နဲ့လဲဂရုတောင်မစိုက်ဘူး၊ သူ့အလေလိုက်ဘို့လောက် သိ
တာဘဲ” တွေးတောနေဆဲ ညီမနှင့်လင်မှာတစ်ခဲခဲရယ်နေကြလျှင်၊
ကြာကြာမခံနိုင်တော့ဘဲ၊ မျက်ရည်ကျခါ ရှိုက်ကြီးတင်ငိုလေ၏။

“အို...ထားက ဘာပြုလို့ငိုသလဲ၊ တိတ်ပါကွယ်”
“တိတ်ဘူး (ဝူး...ဝူး...ဝူး...) ရှင်တို့ယောက်ျားများအင်မတန်
စိမ်းကားတယ်၊ ထား (အား...အား) ကို ခေါ်နဲ့၊ ရှင်မိန်းမနောက်

လိုက်သွား၊ ထားနဲ့ (အိ...အိ) ဒီမှာတော့ဘယ်လောက်ဝမ်းနဲတယ်
ဆိုတာမမေးဘူး၊ ရွှေ ကြောင်အောင် တဟားဟားသောနေတယ်။
(အီး အီး) ဘယ်ကဖါနဲ့စကားပြောနေတာလဲ၊ သွားပါ...ပါ
နောက်လိုက်ပါ”

www.burmeseclassic.com

“ဟိုက်...ဖါ မဟုတ်ပါဘူး” ဟု မျက်လုံးပြူးကာ ပြောလျှင်
ကားသမားက...

“ဆရာ ခုနစ်က စကားပြောနေတာတွေ မိန်းမကောင်းမှ
မဟုတ်ဘဲ”

“ဟ-မိန်းမကောင်းဂုဏ်သရေရှိထဲကပါကွ၊ ဟောဒီမှာကြည့်
ပါလား၊ သူပေးခဲ့တဲ့လိပ်စာ”

ကားသမားက လိပ်စာကြည့်ပြီး
“အစစ်ပေါ့ဆရာ၊ ကျွန်တော် တက္ကစီမောင်းတုန်းကတောင်
မင်းတိုင်ပင်တယောက်အတွက်ပေးလိုက်ရသေးတယ်”

“အင်း...ဟုတ်လား” ဟုပြောပြီး မျက်နှာနီနေလေ၏။

“ရှင်တို့ယောက်ျားများ မိန်းမမြင်ရင်နဲ့ ချင်တာဘဲ အထက်
ဆင့်နီနီမြင် ပိုးချင်တာဘဲ ကြည့်ပါတော် မယားကြီးရှိရက်နဲ့
တောင်၊ ပိုးချင်သေးတယ် ပြီးတော့၊ ဖါတောင်ဖါမှန်းမသိဘူး”

“လွန်တာလွန်ပါစေ...ထားရာ” ဟုပြောပြီး အားလုံးငြိမ်သွား
လေ၏။

“အကြည်”
“မမ”

“ဒီဘက်လာစီး။ မြို့ထဲကလူတွေက ခဲအိနှင့်ခယ်မ၊ အတူတူ
ဘေးချင်းယှဉ်စီးတယ်ဖြစ်နေပါအုံးမယ်”

ပြီးသွားပြီ။

ဒီးဒတ်သတင်းစာ
အထူး-၁၂၊ အမှတ်-၅ (၁၉၃၅)
စာမျက်နှာ ၁၃-၁၆
အောက်တိုဘာလ

www.burmeseclassic.com